

འཛིན་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང།

འཕགས་པ་རྒྱལ་མཁན།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེ་བསྐྱེད་ཡང་།

SJRB-0432

མེ་དཔེའི་བསྟན་འགྲུར་གྱི་ཤིང་པར་མ་གཞིར་བབྱང་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད།
མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་མཁྱིག་ཁང་གིས་ཁྱུ་སྐྱོན་བྱས།
མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་མཁྱིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེ་བུ་བཞོས།
མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམ་སྤྱོད་བྱས།
༢༠༢༤ ཟླ་ ༩ པར་ཚཱ་མཁྱིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤེད་སྤྱོད་ལ། བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ། གློ་བཟང་ཚོས་རྒྱལ།
དཔེ་སྐྱོན་ལ། གློ་ལྷེ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆ་ག

མཁར་དཀར་མཁར་ཆོད། ༠༡

ཆེ་ཆེ་ག་དཀར་གསལ་དཀར། ༠༣

ཆམ་འཁོར་ཆོད་དཀར་ས་མཁར་སའི་དཀར་གཞི། ༡

ཆམ་འཁོར་ཆོད་དཀར་ས་ཆམ་འཁོར་གཏན་མཁར་དཀར་མཁར་ཆོད་ཆོད། ༤༣

དམ་འཁོར་ཆོད་ཆོད། ༤༣༣

མཐུན་པ་པོ་དེ་སྒྲིག།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། འངས་དཔལ་ཙུང་དུ། ངན་མུ་ངན་ལས་འདས་ལོག་ཏུ། འོ་ནི་
དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་
ལྟར། ལྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྟག་འདས་པ་ན་འཁྲུངས།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ནང་པའི་བསྟན་པ་སྤེ་
བ་བཙུང་བརྒྱད་དུ་གྲས་ཏེ། ལྟོན་སོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་མིན་པར་འདོད་ཅིང་སྤྲོ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་ནང་ནས་གཞོད་པ་ཆེན་
པོ་བྱུང་སྟེ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་སྒྲགས་དང་བསྟན་ནས་སྤང་བྲག་
ཅན་ཁག་ཅིག་གིས་ནང་པའི་སྤེ་སྟོད་དུ་ལྟ་སྟེགས་བྱེད་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་བསྟན་
ནས་དབྱངས་བྲངས་ཏེ་དགྲ་བྱས་ནས་ཉམས་པར་བྱས། ཡང་སྐབས་ཤིག་སྟག་གཟིག་གི་
རྒྱལ་བོ་ལ་ནང་པས་ངན་སྟགས་བྱས་པར་སྤྲ་མ་བརྟག་སྟེ་དེས་དམག་བྲངས་ནས་ཀྱང་
བསྐྱབས། དེ་ནས་ཡང་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་སྟོང་ལ་ཕོག་ཐུག་བྱུང་བས་
དེ་ཁྲིས་ཏེ་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སོགས་མེས་བསྟེགས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱི་ནང་གཉིས་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ལན་མང་དུ་སྟེ། ནང་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་
ཐེག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཏེ་རྒྱབ་པར་སྟོགས་པ་ན་བཅ་ཟེམ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་
བས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་དེ། འདི་དར་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་བྱ་བསྐྱེད་ལ་དར་བར་བྱེད་དུ་
གཞུག་གོ་སྟམ་ནས་རྒྱལ་བའི་གས་དང་འདུས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱུང་། བཙུན་

མ་ཐག་ནས་སྒྲོལ་བའི་ཚོག་མང་དུ་བྱས། ཡིག་ཅིས་དང་རིག་བྱེད་སོགས་རིག་གནས་
ཐུན་མོང་བ་རྣམས་བསྐྱབས། ཆེར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སོས་པ་གྲིས་ལ་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་དར་བར་གྲིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་སོས་
བསམ་ལ་བཙོན་པར་གནས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་པལ་ཆེར་ནི་རྟོགས། ཤེར་ཕྱིན་
གྲི་མདོ་སྡེའི་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་གྲི་རིམ་པ་རྣམས་རྟོགས་དགའ་བར་བྱུང་བས་དེའི་དོན་
དུ་རི་བོ་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་འབགས་པ་བྱམས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ་ཞལ་གཟིགས།
དགའ་ལྷན་དུ་ཕྱོན་ཏེ་དེར་ཡུམ་གྲི་མདོ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྲི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་དང་བྱམས་པའི་
ཆོས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གསན་ཏེ་སྤྲར་མི་ཡུལ་དུ་ཕྱོན། མ་ག་རྩའི་ཕྱོགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་
མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པས་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་། བྱམས་པའི་ཆོས་
ལྷ་ཡང་ཡི་གེར་བཀོད། ས་སྡེ་ལྷ་སྡེ་མ་གཉིས་སོགས་བསྟན་བཙུག་མཛད།

དེ་ནས་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་མཁུ་སུ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་གྲི་
རྒྱུད་དུ་འང་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ཆོས་གཞིས་སོགས་མང་པོ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་སློབ་
མ་ཁྲི་སྟག་མང་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད། དགོ་འདུན་གྲི་སྡེ་ཆོས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད།

སྤྱི་ཆེའི་སྤྱད་དུ་ན་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་བསྐྱེད་སྤྱོད།
གྲོལ་བ་བྱུང་ན་རིགས་པ་སྤྲ་ཆོགས་གྲིས་སུ་ན་བྱུང་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྲ་སྟེགས་པ་སྟོང་དུ་
ཉེ་བ་ཅིམ་རབ་དུ་བྱུང་བར་གྲགས། ལྷ་སྡོད་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་ཆར་གཙོད་
པར་མཛད་ཏེ་དགོ་འདུན་གྲི་སྡེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་
པར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སྤྲ་རན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན།

༣༠༣༥ ཟླ་ ༣ པར་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཅོམ་སྤྲིག་པས་བཏུས་བསྐྱིགས་བྱས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

མོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་སྔོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། མོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ལེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྲུར་པའི་
གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱང་སྤྱོད་ནང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་
འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་
བརྒྱག་དུ་བྱིན་ཟེན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱག་དུ་འགྲོ་ཉར་ཡོད་པར་བརྟེན་
དུས་རབས་འདིའི་མོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་
རྒྱུར་བཅོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་
བས་འདི་ག་མེར་བྱས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་
དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བརྒྱན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་
བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྲུབ་བཅས་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་
བ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབར་བསྐྱན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་ལོར་ལོར་ནང་ཆ་བས་ཆེ་བའི་སྔོན་ཆ་འབྱུང་སྤིང་བས་བསྐྱེས་ལྟ་དང་བཅོ་
བཅོས་མེད་པར་སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ལོར་
བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འབོད་
རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚེས་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། བར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བརྒྱུད་ནས་དེའི་
ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚེས་སྒྲིག་གྲེང་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་
གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་རུས་ཤིག་
སྤར་བཞིན་ཡོད། མ་བྱིར་ཡིག་ཞོར་མཛོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་
བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་བྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་
བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་གེལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྤྱར་གྲེང་
སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གངས་དང་མདུན་
རྒྱལ་ཡིག་སྒྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུང་བ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ནའང་བྱིས་སུ་དཔེ་
བསྐྱར་ལུས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚེས་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚེས་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཐོག་སྐབས་ངས་དགོས་པ་འགའ་
ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཅུང་ཅམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲིད་སྤྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་བཞིན་མ་
བྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཔྱད་སྲིད་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲིད་སྤྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་འཐུས་ " འདི་
བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་གྲ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ།
དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་
མཐའ་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བད་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་
མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་དང་ཐུད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་
བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་
ལ་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་ཐོག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་བྱིར་བརྒྱུད་བའི་

བར་གཞི་ལ་མ་སྤྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྟོན་
ལོ། ཞོལ། སྤྱ་འབྲམ། ལྷ་བྱང་བར་མ་ནམས། སྤྱི་བཟ་ཞོལ། སྤྱི་ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་
བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྱོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱང་ན་མ་སྤྱིའི་
ཡིག་ཞོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ *
འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་
-བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། +བསྐྱབས་ ལྷ་བྱ་བྱང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་
མ་བྱང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་སྤྱི་ ༥༩ན་༥༧། བསྐྱབ *བསྐྱབས་ སྤྱི་
༡༠༩ན་༦༧། ལྷ། ༡༡༠བ་༩ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་
ནི། མ་སྤྱིའི་ཤོག་གངས་ ༥༩མདུན་དོས། ཡིག་སྤྱིའི་ ༥བ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་
ཞིང་། *བསྐྱབས་ བེ་མ་སྤྱིའི་ཡིག་ཞོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅས་
ཡོད་པ་མཆོན་གྱི་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱ་འབྲམ་བར་མའི་ལྷེབ་གངས་
༡༠༩མདུན་དོས། ཡིག་སྤྱིའི་ ༦བ་ན། ལྷ་བྱང་བར་མའི་ལྷེབ་གངས་ ༡༡༠བ་དོས། ཡིག་སྤྱིའི་
༩བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཆ་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཞོར་འབྲུལ་ཤོར་
བ་སོགས་གཟེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་
མཁྱེན་ལྡན་ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་ལམ་སྟོན་
གནད་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཁྱོགས་ངང་བར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་
དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྱི་མ་ཁྲེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

༢༠༢༣། ༡༡། ༡༦ ལ་སེར་གྲུས་རེག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

༡༡། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་འདུལ་བ་བསྐྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་འདུལ་བ་བསྐྱ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་བྱེད་གྲུང་པ་ལ་བྱག་འཆལ་སོ། །འདུལ་བ་མ་མོའི་སྤྲོམ་ནི། བན་ཡོན་སྡེ་ཆོན་སྤྱད་པ་དང་། རྗེས་སྤྱོད་མི་མ་ཐུན་མ་ཐུན་པ་དང་། ཉེར་ཞི་ཡོངས་ཤེས་རྣམ་ལྔ་དང་། འདད་འགྱུར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོབས་ལྔ་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན། འདི་མན་ཆད་ནི་འདུལ་བ་བསྐྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ། རིགས་ནི་བསྐྱ་བར་བྱ་བ་དང་། གཞི་བཅས་ལ་སོགས་ཡོད་པ་ཡིས། འདག་འདུན་བསྐྱ་དང་ལེགས་པར་འགྱུར། འདི་ཡི་བདེར་གནས་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་ཡོད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། འགྱོད་པ་སེལ་དང་ཉོན་མོངས་གཞོན། བག་ལ་ཉལ་ཡང་སྟོང་བ་ཡིན། མ་འོངས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡུན་རིང་གནས་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། འདར་ལོ་བསྐྱ་དང་ལེགས་པར་དང་། བསྐྱས་པ་ཅི་བདེར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་བདེ་བར་འཇུག་འགྱུར་བ། གུན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་པན་ཡོན་རྣམ་དག་གི། ཅི་རིགས་པར་ནི་བསྐྱ་བ་ཡིན། ལྷུང་བ་སྡེ་ཆོན་རྣམ་ལྔ་སྟེ། འདི་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམ་པ་བཞི། ཉེས་པ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡིས། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞག། འདོས་ཅི་གུན་དགྱིས་བྲག་པོ་དང་། འབྲལ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། གནས་

སྐབས་དག་ནི་བྱེད་པ་དང་། །མ་དད་དད་པ་གཞན་འགྱུར་དང་། །བྱ་བ་མང་པོའི་ཉེས་
པ་དང་། །ལྷག་པར་ཆགས་དང་གཞན་ལ་ཡང་། །ཐོ་འཆམས་གཞོད་པ་ཀུན་སྒྲོང་
དང་། །བདེ་འགོ་དག་སྒྲོང་ཚུལ་བགགས་དང་། །སྤང་དང་གནས་དང་བསྐྱེན་བཀུར་
དང་། །དེ་ལས་བསྒྲོག་ལ་རིག་པ་དང་། །གསང་ལ་སོགས་དང་འཆབ་པ་དང་། །རྟེན་
དང་བསྐྱེན་བྱ་མ་ཡིན་པའོ། །འདུལ་བ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཆོས་ནི་མདོར་ན་རྣམ་ལུ་
སྟེ། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོར་བཅས། །དགག་པ་དང་ནི་
གནང་བ་དང་། །སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་དང་པོར་ནི། །རང་བཞིན་མི་དག་རྣམ་པ་བཞིར། །རིག་
པར་བྱ་སྟེ་ཐུབ་པ་ཡིས། །རྟགས་མི་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་གྲུས་བྱ་
དང་། །རང་བཞིན་མ་ཐོ་བཅས་མ་ཐུན་དང་། །གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་
དང་། །བདེ་འགོ་སྟོག་དང་དག་སྒྲོང་གི། །ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྤངས་པ་
དེ་ལ་སྒྲོད་པ་གང་། །དེ་ནི་བཅས་པའི་མ་ཐོ་བཅས། །རན་འགོར་འགོ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། །བདེ་འགོ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། །སྟོག་དང་དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་ནི། །བར་དུ་སྒྲོད་
པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་མཛད། །གནང་བ་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་
ཡིན། །བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ལྷུང་དང་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། །བསྐྱང་བ་
ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས། །བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་ནི། །མི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །མི་སྒྲོར་
བ་དང་སྒྲོར་བཅས་ལས། །ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་
བཞི་སྟེ། །མི་ལེས་པ་དང་བག་མེད་དང་། །ཉོན་མོངས་མང་དང་མ་གྲུས་པའོ། །ལྷུང་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ལུས་ནི་རིག་པར་བྱའོ། །རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་
དང་། །བསམ་དང་གཞི་དང་ཆོགས་པའོ། །ཆོགས་བྱ་རྣམ་དག་བྱ་བ་དང་། །ཁྲོད་བྱ་

དགེ་སྒྲིགས་བྱ་བ་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འབྲལ་གྱི་ནི། །བྱ་བ་དག་ནི་རྣམ་པ་
ལྷ། །བསྐྱམས་སོགས་བལྟ་སོགས་བྱ་ཅུང་དང་། །འབྲེས་པར་གནས་པ་མེད་སོགས་
དང་། །ལས་དང་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །ལྷང་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན། །འགྱོད་པ་རྣམ་
པ་ལྷ་བསྐྱེད་དང་། །བག་ཡོད་རྣམ་པ་ལྷ་དང་ནི། །རྣམ་ལྷས་འགྱོད་པ་བསལ་བ་
ལ། །བརྟེན་ནས་ལྷང་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པས། །སྤང་
ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནི་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །བག་ཡོད་པ་ནི་སྤྲ་ས་
བཞིན། །ངེས་འབྱུང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། །གཞི་དང་བྲལ་ཞིང་མི་བྱ་བར། །ལྷག་
པའི་བསམ་པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །བཤགས་པ་བྱ་དང་འགྱོད་པ་ཡི། །རྒྱུན་ནི་
སྤྱིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། །འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འདུལ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་
པ་ཡི། །ཆོས་ལྷ་དགེ་སློང་འདུལ་བཙོན་པ། །དེ་དག་ལ་ནི་སྤྱོད་བྱེད་དེ། །གནས་པ་
གནས་དང་རྟེན་དང་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་དང་ནི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དགེ་སློང་འདུལ་བའི་
བསྐྱབ་པ་ལ། །བཙོན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །གནས་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། །ཁྲིང་དུ་
འརྱལ་བར་བྱེད་པ་ན། །བཙོན་རར་འརྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་
མདོ་སྤེ་བཞིན། །རྟག་དུ་དགེ་སློང་འདུ་ཤེས་དང་། །ཟས་ལ་རྟག་པར་ནད་ཀྱི་ནི། །གཉེན་
མོ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་དང་། །རབ་དབེན་ཤེས་བྱ་རྣམ་གཉིས་ལ། །ལོང་བ་འོན་ལྷགས་
འདུ་ཤེས་དང་། །ཉལ་ན་དགོན་པའི་རི་དགས་ལྟར། །སྤྲུམ་སྤྲུམ་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་
དང་། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་དགེ་སློང་ནི། །རྒྱལ་ལ་འོས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ། །གནས་
ཀྱང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི། །རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ལོ། །གནས་ལྷར་བཞེད་
དེ་དགེ་སློང་དང་། །དགེ་སློང་མ་དང་སྤྲ་སྤྲེགས་གནས། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་

མོངས་མེད། །གནས་བྱ་དང་པོ་ཐ་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དོགས་མེད་གནས་རྣམས་
སྟ། །གནས་པ་ལ་ནི་དོགས་མེད་འགྱུར། །རྟེན་ཡང་ལྷ་སྟེ་གྲོང་མཆོམས་དང་། །གནས་
དང་གང་ཟག་རྣམས་དང་ནི། །ཡོ་བྱད་གསུམ་དང་སྦྱོད་ལམ་སྟེ། །རྟེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
པ་ནི། །བདག་ལ་བདག་ཉིད་སྟུག་བསྟུལ་བ། །དོན་མེད་ལྡན་པས་གཞོད་མི་
འགྱུར། །ལོངས་སྦྱོད་མི་རུང་རྣམ་ལྷ་སྟེ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་ནི་གལ་ཏེ་ན། །ནད་ཆབས་ཆེ་
བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །རྟེན་གཞན་ཡོད་ན་མི་རུང་ངོ་། །དགོ་འདུན་གྱིས་ནི་མ་བསྟོ་
དང་། །ལྷང་བཟེད་མ་རྩུད་མ་རྟོགས་ཡིན། །གང་ཟག་གཞན་གྱི་མ་བྱིན་དང་། །རྩེས་སུ་
མ་གནང་མི་བཅུག་པའོ། །རང་གི་བཤད་སོགས་འབྲེས་པ་སྟེ། །བརྟེན་པའི་དགོ་བ་
ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །མི་དགོ་མངོན་པར་འཕེལ་བ་དང་། །བརྟེན་ན་འཛིག་རྟེན་འཁྲུགས་
འགྱུར་བའོ། །དེ་ལས་བསྟོག་ལྷ་རུང་བ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམ་པར་སྦོང་བ་དང་། །རྩེས་སུ་
རྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི། །དད་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །གསོལ་བའི་ལས་དང་
གསོལ་བ་དང་། །གཉིས་དང་གསོལ་དང་བཞི་དང་ནི། །ལས་གསུམ་བརྗོད་ཡིན་དེ་
དག་གི། །རྟེན་གྱི་གཞི་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་མིན་སྟོན་ཡིན། །དེ་
ནི་བྱ་ཡིན་ལས་ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་གཉིས་བཞི་ལྷ་ཆོགས་བཅུ་དང་། །ཉི་ཤུ་དང་ནི་བཞི་
བཅུ་དང་། །དགོ་འདུན་མཐུན་པས་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ལ། །སྦྱོད་
པ་ལྟར་དང་བསྐྱང་བ་ཡང་། །མཁས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །འདུལ་བའི་བསྐྱབ་དང་མི་
མཐུན་པའི། །ཆོས་ནི་རྣམ་ལྷར་རིག་པར་བྱ། །བར་དུ་གཙོད་དང་དམ་ཆོས་
ལྟར། །བཙོས་དང་ལྷོག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། །སྦྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་། །སྦྱོར་
གྱི་ཆོགས་སྟོབས་རྩུང་བ་ཡིན། །བར་ཆད་ལྷ་སྟེ་བསྐྱབ་རྣམས་དང་། །བདེ་འགྲོ་རྟེན་ལ་

སོགས་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ནི། །བཤད་དང་བསྐྱབ་ཅེས་བྱ་བ་
ཡིན། །མདོ་སོགས་ལྟར་འབྲུག་སྤང་བ་དང་། །མཐའ་གཉིས་གང་ཟག་སྟོན་པ་
དང་། །ཀྱུན་རྫོབ་ཡོད་པ་རྫས་སྟོན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་ཡོད་མེད་དང་། །མི་ལྟ་བ་
ནི་སྒྲ་བ་དང་། །བསྐྱགས་དང་མི་བསྐྱགས་བརྗོད་པ་དང་། །མི་སྤྱིའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལེན་
པ་དང་། །ཟས་མེད་ལ་སོགས་ལེགས་པ་དང་། །བས་མཐར་རྩོམ་པ་མེད་པ་དང་། །རྣམ་
ཤེས་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་དང་། །དེ་དག་མི་གཙོད་དག་བཅོམ་མེད། །དེ་བཞིན་བདག་ཏུ་སྤྱ་
བ་དང་། །མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིས། །ཞི་གནས་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། །གནས་
མ་ཡིན་ལ་འབྱོད་བྱེད་ཅིང་། །དེས་ནི་དེ་ཉིད་རྣོམས་པ་དང་། །གོང་མའི་མཐུ་ནི་ཡོད་
བཞིན་དུ། །ཞལ་ཏ་དགའ་ཞིང་སྟོན་པ་དང་། །ལྷུང་བས་ཉམས་ཤིང་སྤྱིན་པ་དང་། །ཐོས་
པས་རྩོད་ཅིང་རྟེན་བཅས་ལ། །བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་གཏམ་འདྲེ་དང་། །གསང་ཆོག་
མང་པོས་མཁས་སྟེམས་དང་། །དྲག་ཤུལ་ལ་སོགས་གཞོད་བྱེད་དང་། །ཚུལ་འཆོས་
སྒྱུད་ལམ་གང་ཡིན་དང་། །རྒྱང་འཕེན་ཆོག་གིས་ཤེས་ཁེངས་དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་
བཅས་དགེ་བྱེད། །དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །བསྐྱབ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལྟ་
ནི། །དེ་ལས་བརྒྲུག་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལྟ་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་
ལྷང་པོ་སྤང་འབྱུར་ཏེ། །ལེགས་པར་ངེས་འབྱུང་གང་ཡིན་དང་། །འདྲི་དང་སོ་སོར་རྟོག་
པ་དང་། །གཉེན་སོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་། །དང་པོ་ལ་
བརྟེན་གཞན་དག་བྱེད། །དེ་དག་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། །མི་ཤེས་ལ་སོགས་གོ་རིམས་
བཞིན། །འདུལ་བ་ཉེར་ཞི་ཆོས་ལྟ་སྟེ། །དེས་པ་དང་ནི་སྤང་བ་དང་། །སྤོང་བའི་ཡན་
ལག་བསྟེན་བཀུར་དང་། །རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན། །ལུས་སོགས་མི་འདོད་སྒྱུད་པ་

དང་། །དགེ་འདུན་མི་མཉམ་སྦྲེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱིར། །སྤྱག་
བསྐྱལ་གནས་པས་དེ་བརྒྱུག་བྱུག །གནས་དང་གདམས་ངག་སྦྱབ་པ་དང་། །ཚོགས་
རྣམས་བྱུན་སྦྱུང་ཚོགས་པ་ལས། །བརྩམས་ནས་འཁོར་ལོ་བཞི་གསུངས་ཏེ། །ཡང་
དག་སློན་ལམ་རྣམ་པ་ལ། །མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་མཐུན་སྦྱབ་པ་མ་
ཡིན་དང་། །བདག་ཉིད་སྦྲེད་དང་ཚོག་ཤེས་དང་། །སྦྲོང་ལ་སོགས་པ་དག་འསློམ་
ཡིན། །སློན་བྱུང་བསོད་ནམས་བྱས་པ་དང་། །འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་ལྟ་སྟེ། །རྣམ་
སློན་གཉིས་ལ་གནས་པ་དང་། །དེ་ཡང་རྣམ་བརྒྱད་རྣམ་པ་གཅིག །གདུགས་སོགས་
བར་ཆད་མི་བྱེད་དང་། །རང་ཞེན་གྱིས་ནི་དགེ་རྣམས་ལ། །སེམས་ནི་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། །སྤྱིག་ལས་འཛེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལས་མཐའ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་
སྟེ། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་གི། །ཤིང་རྩེ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་མེད་ན་
བསྐྱུང་མི་འགྱུར། །སྦྲོང་བའི་ཡན་ལག་རྣམ་ལྟ་སྟེ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིད་ཆེས་
དང་། །བདག་ཉིད་སྦྲེད་ལ་སྦྲོ་གཉིས་དང་། །དོན་ཤེས་བྱས་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །ཡོན་ཏན་
ཕན་ཡོན་ཡིད་ཆེས་དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་པས་བསྦྱབ་པ་དང་། །རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་
གདུགས་སོགས་ཀྱིས། །བསྟེན་བཀུར་རྣམ་གསུམ་རིག་པར་བྱ། །ཚོད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་
བཞི་སྟེ། །གཞན་གྱིས་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཕན་ཚུན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། །བདག་དང་
ཕན་ཚུན་སྦྱང་བའོ། །དེ་དག་ཉེར་ཞི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །དགེ་འདུན་རྟེན་དང་དག་སྦྱིན་
དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་མང་ཚོལ་བ་དང་། །ཡང་དག་བཞགས་པ་འཆགས་པ་ཡིན། །འདུལ་
བའི་བསྐྱབ་པ་བརྩོན་པ་ཡིས། །གནས་ལྟ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དངོས་པོ་དང་ནི་ལྷུང་
བ་དང་། །གང་ཟག་རྣམས་སྦྱང་གཞོད་པའོ། །དངོས་པོ་སྤང་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། །ལྷུང་

བ་ནམ་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། །གཞི་དང་ཀུན་ནས་སྦྱང་བ་དང་། །དངོས་དང་སྦྱོར་དང་མཐའ་
ལས་སོ། །ལུང་བ་ལྷག་བཅས་ལ་སོགས་པ། །ནམ་པ་བརྩ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ། །གང་
ཟག་ནམ་ལྷར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་དབྱུང་པའི་དབྱེ་བ་དང་། །རིགས་ཀྱི་དེ་ནི་དབྱེ་བ་
དང་། །སྤེ་པ་མཐོ་དམན་དབྱེ་བ་དང་། །འཕྱོང་བ་དང་ནི་རྟག་པ་ཡིན། །རྗེས་སྦྱང་བ་ནི་
ནམ་གསུམ་སྟེ། །རྟེན་དང་བསྐྱང་དང་བསྐྱད་པའོ། །སྦྱོན་པའི་སྦྱོད་དང་འབྲ་བ་
ཡི། །གཞོད་པ་ནམ་ལྷར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཤི་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱང་ན་དང་། །སེར་སྤྱས་བདག་
ཉིད་གཏུང་བྱེད་ཅིང་། །སེར་སྤྱའི་ཁྱི་མ་ནམ་བརྒྱད་དང་། །ཡན་ལག་འཆག་པས་
གཏུང་བ་དང་། །མཐོ་རིས་ནམ་དག་འདོད་པ་ཡིས། །ལུས་གཏུང་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །དད་འགྱུར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ལྷ་སྟེ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་ནམ་བཞི་དང་། །པན་ཚུན་ཅོད་པ་མེད་པ་ཡིན། །ལྟ་བ་ཕུན་ཆོགས་
སློ་འདོགས་དང་། །སྦྱར་འདེབས་མཆོག་འཛིན་ནམ་གཉིས་དང་། །དགེ་མཆོན་བདེན་
དང་གཅིང་སོགས་པའི། །ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའོ། །ཅོད་མེད་ཅ་བྱག་སྤངས་པ་
ཡིན། །ཅོད་པའི་གཞི་ཡང་ནམ་བྱག་སྟེ། །གཞོད་པ་བྱེད་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་
ཉེས་པ་འཆབ་བྱེད་ཅིང་། །ར་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཆར་བཅད་ནས། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་རྒྱ་
བག་སྦྱོད། །ལྷག་ཁྲིམས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སོགས། །རྒྱད་ཅིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན། །སྦྱོར་བ་དང་ནི་བསམ་པ་དང་། །རྟོགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །གནས་པར་
གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཡང་དག་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཆོགས་འགྱུར། །གཞི་བསྐྱབ་པ་ལས་
འདུལ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་མདོ་རྗོགས་སོ། །

༄༅། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། །སྤྱི་ནི། །པན་ཡོན་སྤེ་ཆར་

སྤྱད་པ་དང་། རྗེས་སྤྱོད་མི་མ་ཐུན་མ་ཐུན་པ་དང་། ཉེར་ཞི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱས་ལ་
དང་། དད་འགྱུར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོགས་ལ་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན། འདུལ་བ་
གང་ཞེན། མདོ་སྡེ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོའི་མ་མོར་རྒྱ་
ཆེར་བརྒྱད་དེ་ཡོངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ། བསྐྱུགས་པ་བསྟོད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཅུམ་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་པན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ནས་འདུལ་བ་
ལ་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་འདུན་
བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་འདུན་བདེ་བར་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོང་མི་བཀྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཆར་གཅད་པའི་
ཕྱིར་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་པར་མ་དད་པ་
རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་དད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་རབས་ཕྱི་
མའི་ཟག་པ་རྣམས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ངའི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལུན་རིང་དུ་གནས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་བཞིན་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། རྟོགས་པ་དག་འདུན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་བཞི་པོ་དད་
པས་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་ལས་
བཅུམས་པ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཞི་དང་བཅས། དེས་པར་
འགྱུར་བ་དང་བཅས། བ་རོལ་གཞོན་པ་དང་བཅས། ཆོ་འཕྲུལ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་
བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འབྲུག་པས་དག་འདུན་ལེགས་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་

བྱལོ། །གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །དག་འདུན་བདེ་
བར་གནས་པ་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོ་བྱད་རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་དག་
ཡོད་པ་དང་། ཆོས་མི་མ་ཐུན་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བསྐྱད་པ་དང་། འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་
སེལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྒོང་བས་སོ། །དེ་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་པོའི་
དབང་དུ་མཇད་ནས་ནི། མངོན་པར་མ་དད་པ་རྣམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཇད་ནས་ནི་གཞོང་མི་བཀྱར་བའི་གང་ཟག་
རྣམས་ཆར་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱལོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་མཇད་ནས་ནི། རོ་ཆ་
ཤེས་པ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱལོ། །བཞི་པའི་དབང་དུ་
མཇད་ནས་ནི་ཆེ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱལོ། །ལྔ་པའི་དབང་དུ་
མཇད་ནས་ནི་ཆེ་རབས་ཕྱི་མའི་ཟག་པ་རྣམས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱལོ། །ཐོབ་པ་
རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་བདེ་བར་
འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངའི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་མན་པ་དང་།
ཡངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་
པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མདོར་བསྟུན། དང་པོ་བསྟུ་བ་དང་། ལེགས་པར་བསྟུ་བ་དང་། བསྟུས་པ་རྣམས་
བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་བདེ་བར་འཇུག་

པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་
ལོ། །ལྷུང་བའི་སྡེ་ཚན་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེན། པམ་པ་དང་། དག་
འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་
སོ། །ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཏུ་
འདུས་པར་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱེད་བའི་སྡེ་ཚན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
བཞི་གང་ཞེན། པམ་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་
བསྐྱེད་བ་དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་པོ་དག་ཡིན་ལོ། །ལྷུང་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་
ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ཙམ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བསྐྱེད་བའི་སྡེ་ཚན་ནི་
མགོ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། དེ་ལ་ལྷུང་བའི་སྡེ་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་མདོར་
བསྟུན། ཉེས་པ་བཙོ་ལྔས་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །བཙོ་ལྔ་གང་ཞེན། དངོས་པོ་ལྷུ་བའི་ཉེས་པ་དང་མི་ལྔན་པ་དང་ཚོག་མི་ཤེས་
པའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་དག་དང་གནས་སྐབས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། མ་དད་པ་
དད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དད་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་། རྟོན་མང་ཞིང་བྱ་བ་
མང་བའི་ཉེས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཐོ་འཚམས་པའི་
ཉེས་པ་དང་། གཞིན་པ་ཀྱང་ནས་སྒྲོང་བའི་ཉེས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་བར་དུ་
གཅོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། དག་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྤང་
བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་མི་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བའི་ཉེས་
པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་

གནས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱ་བ་ལ་
བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། གསང་བར་བྱ་བ་
དང་གསང་བར་མི་བྱ་བ་སྒྲོགས་པ་དང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་
བསྟེན་པར་མི་བྱ་བ་མི་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པས་སོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བཞི་པམ་པ་
བཞི་པོ་དག་ལ་དངོས་པོ་ལྷུ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་གཤམ་ཏེ་འདི་ལྟར་
ཆོས་འདི་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཁོན་
ཤེས་པར་བྱུར་ན། སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་འགལ་བར་མི་བྱེད་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་གི་
ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་སྒྲོན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་
དགྲིས་པ་དྲག་པའི་ཉེས་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བསམ་པ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་
པ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བསམ་
པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཁོན་པའི་ཕྱིར་ལྟར་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་ཡང་འཆབ་
པའི་སེམས་ཅིག་ཀྱང་སྒྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ཡང་ལྡང་ཞིང་དགོ་སྒྲོང་གི་འབྲས་བུ་
ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཉེས་པ་ལྷུ་བ་དང་། རོ་ཆ་
མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དྲག་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ལྷུ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བསྐྲང་བར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་།
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གནང་བའི་ཆོས་གོས་དང་། ལྟར་བཟེད་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
བརྟགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བ་དང་། བརྟག་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱེད་

བ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་ལྷན་པ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་
པའི་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བཅའ་བ་མཛད་དོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ལས་
ཆོས་གོས་ལེན་པ་དང་སྤྱིན་པ་དང་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་
པ་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་མ་བསྐྱོས་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་
གྲོགས་མེད་པར་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞན་དུ་ལས་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
དང་མ་ཐུན་པ་དག་ལ་ནི་གཞན་དག་དང་གནས་སྐབས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཆོ་ག་ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་པས་བསོད་སྟོམས་
ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུག་པ་དང་། ལག་པ་དང་། ལྷང་བ་བཟུང་
བཟུང་བ་དང་། མགོན་དུ་བོས་ནས་ཟས་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་དང་། ཟས་ཟོས་ཀྱི་འོག་དུ་བྲིམ་པ་
འདུག་པ་ལ་མ་བསྐྱོ་བར་བྲིམ་ནས་སུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པ་
དག་ལ་ནི་མི་དད་པ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དད་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསེར་དདུལ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཉེ་ཆོང་ནས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་
དང་། རོང་སྦྱར་གྱི་ཆོང་པ་དང་། མོན་དར་སར་པའི་སྟན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་
དོན་མང་ཞིང་བྱ་བ་མང་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉམས་ཤིང་གྱུར་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བསམས་བཞིན་དུ་ཁྱ་བ་འབྱིན་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ལག་པ་དང་དཔུང་
པ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཛིན་པ་དང་། སྤྱན་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟང་པོ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པ་དང་། བཟང་པོ་
ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །རྩ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བག་ཅུམ་གྱི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་

ཀྲིས་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་བ་དང་། དགེ་སློང་ཕྱ་མ་ཟེར་བ་དང་། མི་ལ་སློང་བ་ལ་
སོགས་བ་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཐོ་འཆམས་བའི་ཉེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དཔག་
ཆད་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་ལུག་གི་བལ་དག་ཁུར་དུ་ཁྲིར་བ་དང་། ཁུར་ཏ་ཅང་ལྷི་བ་
ཁྲིར་བ་དང་། ཤིང་ལ་མི་གང་ཅམ་ལས་མཐོར་འཛེག་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ནི་གནོད་
བས་ཀྱན་ནས་སློང་བའི་ཉེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་མ་ཐུན་བ་དབྱེ་
བའི་ཕྱིར་རྟལ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྱོ་བའི་བར་དུ་གཙོད་བའི་ཉེས་བ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདག་ལ་ཆོག་མ་སྐྱེ་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ནི་
དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་བའི་ཉེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་
གྱི་མལ་སྟན་ཆེ་གཤམ་མེད་པར་བཏིང་ནས་ཡལ་བར་བོར་ཏེ་འགྱོ་བ་ལ་སོགས་བ་དང་།
ལོག་པས་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྒྱུད་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་བ་ལེགས་པར་མི་སློང་བ་དང་། སློང་བའི་ཉེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལོག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་བ་དང་གནས་
སྒྲིན་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ནི་གནས་བར་མི་བྱ་བ་དང་གནས་བར་བྱ་བ་དང་གནས་བ་
དང་མི་གནས་བར་བྱེད་བའི་ཉེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསྐྱོ་བ་བཅག་པ་དང་།
འཕྱ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་མི་བྱེད་བས་སོ་སོར་ཐར་བ་ཉན་བ་ལ་
སོགས་བ་དག་ནི་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་བསྐྱེན་
བཀྱར་མི་བྱེད་བ་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད་བའི་ཉེས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་
ཟག་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་མའི་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཡང་དག་པར་སྒྲོགས་བ་དང་། དགེ་
སློང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལུང་བ་འཆགས་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་ནི་གསང་བར་བྱ་བ་

དང་། གསང་བར་མི་བྱ་བ་སྒྲོགས་པ་དང་། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་པར་ཡོངས་སུ་འོངས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་བསྟེན་པར་མི་བྱ་བ་མི་བསྟེན་བ་དང་བསྟེན་པའི་ཉེས་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་བཙོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལྟར་བ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རབ་རྩ་མང་
ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་ཡོད། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཅིག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདྲལ་
བ་སྟུང་བ་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེན། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་
ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་དང་། དགག་
པ་དང་། གནང་བ་དང་། སྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་
གང་ཞེན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཤིང་གཞན་ལ་ཉམས་ང་བ་དང་། གཞན་ཀྱན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། བདག་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བདག་ལ་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིང་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཤིང་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་བཅད་པ་ལ་སྟོང་བ་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བཅད་པ་ལ་སྟོང་བ་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་
གཅོད་པར་འགྱུར་བའོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་གང་ཞེན། བཙོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་རྟགས་མི་མ་སྟུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་གྲུས་པར་
བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་དང་མ་སྟུན་པ་དང་། གཞན་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། སྟོག་དང་། དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་
གཅོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྲལ། དགག་པ་གང་ཞེན། རན་འབྱོར་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་
དང་། བདེ་འབྱོར་འབྱོར་པའི་བར་དུ་གཙོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚས་ཀྱི་རྟེན་པའི་བར་དུ་
གཙོད་པ་དང་། རྟོག་གི་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགག་པ་མཛད་པའོ། །གནང་བ་ནི་
དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྲལ། །སྐྱབ་པ་གང་ཞེན། སྐྱབ་པ་ནི་མདོར་བསྟུ་
ན་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷང་བ་དང་ལྷང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷང་བ་ལས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་
དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་ན་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་
པའོ། །དེ་ལ་ལྷང་བ་ནི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷང་བ་མེད་པ་དང་ལྷང་བ་ལས་
བསྐྱང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྲལ། །དེ་ལ་ལྷང་བ་རི་ལྷར་
འབྱུང་ཞེན། བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་
དང་བཅས་པའི་ལྷང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་ནམ་པ་བཞིས་འབྱུང་སྟེ། མི་ཤེས་
པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གུས་པ་ལས་སོ། །རི་ལྷར་
མི་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེན། འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་ལྷང་བ་མ་ཐོས་ཤིང་མཆོགས་
པས་དེ་སྒོ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ལས་ལྷང་བ་ལ་ལྷང་བ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་
ལྷང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་མི་ཤེས་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ན་
བག་མེད་པར་འབྱུང་ཞེན། འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་ལྷང་བ་ལ་སྒོ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་
བཟེད་ངས་པར་གནས་ཤིང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པས་དེ་བླན་པ་ཉེ་བར་མི་
གནས་པས་ལྷང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་བག་མེད་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །རི་ལྷར་ན་ཉོན་མོངས་པས་འབྱུང་ཞེན། འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་ལྷང་བ་ལ་སྒོ་བྱང་

བཞུགས་ཡོད་པར། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ཐུག་ཤིང་ཆེ་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། དེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ཐུག་ཤིང་ཆེ་བོ་
དེས་འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པས་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟངས་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་གྲུས་པས་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ལྟངས་ལ་ལ་སྒྲོ་བྱང་
བ་ཡིན་ཡང་དམན་པ་ལ་མོས་ཤིང་སྒྲོ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་དམན་པ་ལ་མོས་
པའི་ཕྱིར་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་དང་དགོ་
འདུན་ལ་གྲུས་པ་མེད་པ་དང་། ཟླུ་མེད་པ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མི་
འདོད་པ་དང་། མ་གྲུས་པས་ཅི་འདོད་དགྲུང་ལྟངས་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བོ། །དེ་ལ་མི་
ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་
མང་བ་དང་མ་གྲུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟངས་ལ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ལྟངས་ལ་རྣམས་ཀྱི་ཚུང་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། གཞི་
དང་། ཆོགས་པའོ། །དེ་ལ་པམ་པ་ནི་ལྟངས་ལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དགོ་འདུན་ལྔ་གམ་ནི་
འབྲིང་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ལྟངས་ལ་ཚུང་ཏུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་པམ་
པ་དང་། དགོ་འདུན་ལྔ་གམ་རྣམས་ནི་ལྟངས་ལ་ལྟངས་ལྟངས་ལྟངས་ལྟངས་ལྟངས་ལྟངས་
བྱ་བ་ནི་འབྲིང་རོ། །ཉིས་བྱས་ནི་ཡང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་
ལས་ཚུང་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་མི་ཤེས་
པས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟངས་ལ་ཚུང་བ་ཡིན་

ནོ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། ཁ་གྲུས་
བས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་ཆེན་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱེད་པ་
ལས་ཚུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། ཉེ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལུག་གིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཚུང་བྱས་བྱས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུང་བྱར་རིག་པར་བྱལོ། འབྲིང་གིས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲིང་
པོ། ཆེན་པོས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་བསམ་པ་ལས་
ཚུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། བསམ་པ་མཚུངས་
བས་གཞིར་བཞེན་གཅིག་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཚུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་བྱ་
འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་བྱ་རིག་པར་བྱལོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་
དགྲིས་པ་མཚུངས་བས་བྱུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཆགས་བསམས་
བཞེན་བྱ་བསད་ན་ནི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་ལ། མིའམ་མིར་ཆགས་པ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་བསད་ན་ནི་པམ་པ་ཡིན་ལ། མཆོམས་མེད་པར་ནི་མི་འབྱུང་རྟོ། ཞེ་སྤང་
གིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་མཚུངས་པ་པའམ་མ་བསད་ན་ནི་པམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
མཆོམས་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་གཞིའི་རྣམ་པ་ལས་
ལྷུང་བ་ཚུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། ཉེ་ལ་སློབ་པ་
ལས་ནི་འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་ལྷུང་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ནས་ལྷའི་བར་བྱ་
བྱུང་ཡང་ཆོས་བཞེན་བྱ་བྱིར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོགས་པ་ལས་ལྷུང་བ་ཚུང་བ་ཡིན་
ནོ། ཉེ་ལ་ཆད་ལྷུང་བ་བཅུའམ། ཉི་བྱའམ། སུམ་ཅུའམ། ཤེས་པར་བྱ་བར་བྱས་
པའི་བར་བྱ་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་བཞེན་བྱ་བྱིར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོགས་པ་ལས་ལྷུང་བ་

འབྲིང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་བདག་ལ་ལྷུང་བ་འདི་
སྟེད་ཅིག་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོགས་པ་ལས་
ལྷུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་
སྦྱོར་བ་ལས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། མདོར་བསྟན་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྡེ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་བྱ་
བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱོང་གི་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
དང་། འབྲལ་གྱི་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་ཚོགས་
རྣམ་པ་བརྟུ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །བྱོང་གི་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བྱོང་དུ་འབྱུག་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པའི་
ཕྱིར་རམ། མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱོང་དུ་འབྱུག་པའོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་འཕམ།
རྣམ་པར་དག་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱམས་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་
རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱུག་
པའོ། །འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཀྱི་ལས་དང་། མཁན་པོ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་བཞེད་པར་བྱ་བ་ལྡེ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཀྱིས་མི་
མ་ཐུན་པ་རྣམ་པ་ལྡེ་ས་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྡེ་པོ་དག་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ལྷུང་བ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་ལྡེ་ཁོ་ནས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལྡེ་གང་ཞེ་ན་

དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། ཉམ་ཀྱི་
ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྟངས་ལ་མི་ཉལ་བར་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཏུ་
སློང་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སློང་གི་ཚུ་ལ་ལ་ཤས་ཆེར་ཉྩ་བ་
དང་། ཉྩན་པ་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སློང་པ་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་གྲུས་པ་
ཆེན་པོ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཏུ་སློང་པ་ཤས་ཆེར་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་
དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། རོན་ཉུང་བ་དང་།
ལས་ཀྱི་མཐའ་ཉུང་བ་དང་། འདུ་འཇོ་ཉུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མི་འབྲེ་བར་གནས་པ་དང་། བག་ཡོད་པས་
ལྷང་བ་དང་། ལྷང་བ་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཅིག་ཏུ་རེས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་།
སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཆོར་བས་ཉེན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ལྔ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་དང་པོ་ཉིད་ལ་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལྷང་བ་ལས་བསྐྱང་བ་གང་ཞེ་
ན། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ལྷང་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འབྱོད་པ་ལྔ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡན་
ལག་ལྔས་བསྐྱུས་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ལྔས་འབྱོད་པ་བསལ་བའོ། །འདི་
ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ལྷང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རྒྱ་ལྔས་འབྱོད་པ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དེ། བདག་ཉིད་ལ་གཞི་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་གིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ།
ནས་འབྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དང་ལྷ་དག་གིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་རོ་
སྟེ། རྣམ་ནས་འབྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉྩན་པ་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སློང་
པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ། རྣམ་ནས་འབྱོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་

དང་། ཐོགས་དང་ཐོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་སྡེག་པ་ཅན་གྱི་མི་བསྐྱགས་པའི་
གྲགས་པ་དང་། སྐྱ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་འབྱུང་རོ་སྟུམ་
ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་འདིས་བདག་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་
རྣམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ་སྟུམ་ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡན་
ལག་ལྷས་བསྐྱས་པའི་བག་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་
ལྷན་པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། དབྱས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལུས་
སྡེ་ནས་བྱ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་དག་གིས་འགྲོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
གཞི་དང་བཅས། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ལྷུང་བ་ལས་
ལྷང་བའི་སྐབས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་
པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གུས་པ་གང་གིས་ལྷུང་བ་
འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གུས་པའི་བར་དེ་ནི་སྤངས་ཤིང་ཤེས་པ་དང་། གུས་པའི་
བར་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་སོ་སྟུམ་ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
ལྷུང་བ་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་
སེམས་སྐྱེས་སོ་སྟུམ་ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆངས་པ་
མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་དུ་སོ་སོར་བཤགས་ཟེན་ཏོ་སྟུམ་
ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་
འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་ན་འགྲོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་བདག་ལ་དགོ་བ་དང་ལགས་པ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འགྲོད་པའི་

རྒྱན་སྒྲིབ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ནམ་གངས་དུ་མར་སྤང་བ། བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེས་མང་དུ་གནས་ཤིང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་དགེ་བ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་མོ་སྙམ་དུ་རིག་ནས་འགྲོད་
པ་སྒྲེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་ལས་ལྟར་བར་བྱེད་དོ། །འདུལ་
བའི་རྗེས་སུ་སློང་པའི་ཆོས་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་
འདུལ་བ་ལ་བཙོན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སློང་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་གང་ཞེ་ན། གནས་
པ་དང་། གནས་དང་། རྟེན་དང་། ལོངས་སློང་དང་། ལས་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
གནས་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་
གནས་པ་ལྷས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་གང་ཞེ་ན། སྟོང་དུ་འཇུག་པ་ན་བཙོན་རར་
འཇུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ན་རྟག་ཏུ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་དང་
ལྷན། དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་བྱིས་པའི་ཆ་ལུགས་
སྤངས་ཤིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཁས་སྤངས་པས་གཟུགས་མི་སྤྱུག་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་གནས་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཉིས་རིམ་སྤྱད་གསུངས་པ་དག་ལ་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟས་ལ་རྟག་པར་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་། རབ་ཏུ་
དབེན་པ་ན་མིག་གིས་ནམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་དང་། རྣ་བས་ནམ་པར་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་ནམས་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། ལོང་བ་དང་། ལོན་པ་དང་། ལྷགས་པར་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཉལ་བ་ན་དགོན་པའི་རི་དགས་ལྟར་ཐུམ་ཐུམ་སུ་ཉལ་བའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་ཏེ། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལྷ་པོ་
དེ་དག་གིས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་དེ་དག་གིས་གནས་པ་ནི་

རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དང་ཟས་དང་མལ་སྟན་གྱི་མོངས་སྦྱོང་ལ་གནས་པར་གནང་ཡང་འདོད་པའི་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གནས་གང་ཞིག་གནས་ལྡན་ཏེ། དག་སྟོང་གི་གནས་དང་། དག་སྟོང་མའི་གནས་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གནས་སོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་གི་གནས་ནི་གང་ན་དག་སྟོང་གསར་བྱ་དང་། བར་མ་དང་གནས་བརྟན་དག་གནས་པའོ། །དག་སྟོང་མའི་གནས་ཀྱང་གང་ན་དག་སྟོང་མ་སྡུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་གནས་པའོ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གང་ན་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གཅེར་བྱ་དང་། འཆོ་བ་པ་དང་། ལྷགས་བདག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དག་གནས་པའོ། །གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གང་ན་ལས་ཐམས་ཅད་མེད་པའམ། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་མེད་པའོ། །གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གནས་ནི་གང་ན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་གི་གནས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་འཁོར་སྟོང་པོ་ཅན་གནས་ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་འཁོར་སྟེགས་མ་ཅན་གནས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་དག་སྟོང་ཉིད་འདོད་པས་ནི་དག་སྟོང་གི་གནས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བརྟགས་ཏེ། བཀྱར་སྟེར་བ་ཏུ་སྤངས་ནས་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཞོད་པ་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་པའི་ཚུལ་དང་འགྲོལ་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་རེ་ཞིག་པའི་ཚུལ་དང་། དག་སྟོང་དེ་དག་ཉིད་མི་དག་པའི་གནས་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དག་པའི་གནས་སུ་དགོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གནས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དག་སྟོང་མའི་གནས་སུ་ནི་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤར་སྟོས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་མ་

གཏོགས་པ་ནི་ཕྱ་མ་བཞིན་ནོ། །ཕྱ་སྒྲེགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་
སྒྲོང་གི་གནས་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ནི་རྩི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་
བརྟགས་ཏེ་ཐ་ན་འཆོ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོགས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གནས་པ་དག་ཏུ་ནི་དགེ་སྒྲོང་དེ་གནས་ན་
ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་རྣམས་དོགས་པ་དང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །རྟོན་གང་ཞེན། རྟོན་ཀྱང་ལྷ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། སྒོང་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྱུད་ལམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་སྒོང་ངམ་སྒོང་བྱེད་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡུལ་
གྱི་ཕྱོགས་གང་ན་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒོང་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་གྱི་
ཀྱང་དགའ་ར་བའམ་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་ཁང་བྱིས་མམ། འཆགས་ལས་ཉེ་བར་
བརྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་བདག་གམ། སྒོ་བ་
དཔོན་ནམ་མཁན་པོའམ། སྒྲིང་བ་པོའམ། རྩན་པར་བྱེད་པའམ། འདོམས་པར་བྱེད་
པའམ། རྩེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའམ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་
ནི་དེའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ངན་པའམ།
བཟང་པོ་རྩི་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ན་དུས་དུས་སུ་སྒྱུད་ལམ་རྣམས་པ་བཞིས་ཅི་བདེ་བར་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྱུད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ཅིང་གནས་ན་བདག་ལ་བདག་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་
གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལོངས་སྒྱུད་གང་ཞེན། ལོངས་སྒྱུད་མི་རུང་བ་ལྷ་དང་།

རུང་བ་ལྷར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་ལྷ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནི་ནད་
ཆ་བས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་པ་གཞན་ཡོད་པ་ལ་མི་རུང་ངོ་། །དགེ་འདུན་ནི་མ་
བསྟོན་པ་དང་། ལྷར་བཟེད་དུ་མ་རྒྱུད་པ་དང་། མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཟག་
གཞན་གྱི་ནི་མ་བྱིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་གནང་བ་དང་། ཡིད་མི་གཙུགས་པ་ལ་མི་
རུང་ངོ་། །རང་གི་གང་ཟག་ནི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་འཕམ། དེ་དང་འདྲེས་
པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །བསྟེན་ན་དེའི་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསྟེན་ན་འཛིག་རྟེན་འཁྲུག་པར་འགྱུར་བ་
དང་། འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྦྱང་པ་འཕམ། མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དད་པ་
རྣམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་
ཡིན་པས་དགེ་སྤྱོད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རུང་བ་ལྷ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་
སྤྱོད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡོངས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་དགེ་སྤྱོད་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་རུང་བ་ལ་རྗེས་
སུ་འཁྲུག་པའི་དགེ་སྤོང་ནི་དད་པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །ལས་གང་
ཞེན། ལས་ནི་མདོར་བསྟུན་བཞི་སྟེ། གསོལ་བའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་
གྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་ལས་
སོ། །ལས་བཞིའི་དེ་དག་གྱང་གཞི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་
བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་ཀོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བའི་གཞི་

ལས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གང་ཟག་ཡིད་མ་ཐུན་པར་
བྱ་བ་དང་། ལྷང་བ་ལས་བསྐྱང་བ་དང་། དགར་བ་དང་། བསྐྱད་བ་དང་། དབྱར་གནས་
པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་། ཞག་བདུན་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བརྒྱར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མན་གདགས་པ་དང་། ཆད་པས་བཅད་པའི་ལས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཏུ་བགང་བའི་གཞིའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཏུ་བགང་བ་མ་
ཡིན་པའི་གཞི་ལས་ནི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ས་
བརྒྱུད་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱམ་པ་
དང་། མཆོམས་བཅད་པ་དང་། བྱིས་རུང་བར་ཡིད་མ་ཐུན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པའི་གཞི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཏུ་བགང་བ་མ་
ཡིན་པའི་གཞི་ལས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་
བྱ་བ་དང་། ཆོགས་བཞིས་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་ལྔས་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་བརྒྱས་བྱ་བ་
དང་། ཆོགས་ཉི་ཤུས་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་བཞི་བརྒྱས་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་མ་ཐུན་
པས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་
སློང་གིས་དགེ་སློང་གི་མདུན་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་པའོ། །ལས་ཀྱི་ལྷུང་
བྱེད་དམ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཆགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོགས་བཞིས་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་བྱུང་བ་བཞིའི་མདུན་ཏུ་འཆགས་པར་བྱེད་
པའོ། །ཆོགས་ལྔས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་
སོ། །ཆོགས་བརྒྱས་བྱ་བ་ཡུལ་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་ཡིན་པར་བསྟ་
བར་བྱའོ། །ཆོགས་ཉི་ཤུས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བའི་

ལས་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །ཚོགས་བཞི་བཅུས་བྱ་བ་ནི་དག་སྒྲོང་མ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པའི་ལས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །དག་འདུན་མཐུན་པས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
མཆོམས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་དང་། དགག་དབྱེའི་ལས་དང་། གཞན་
ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པཏོ། །ལས་རྣམས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གཞིའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་མ་མོ་
ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་པ་དེ་ལྟར་ལས་
ཤེས་པ་ནི་ལས་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི། ལྷང་བ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡིན། ལྷང་བ་
ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་དག་པ་དང་
གཙང་བར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ཞིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་འདུལ་བའི་
བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ནི་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱཏོ། །བསྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་གི་
བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱབ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་གང་ཞེ་ན།
བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཙོས་པ་དང་། སྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་།
སྟེན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། སྟོན་ཀྱི་ཚོགས་སྟོབས་རྒྱུད་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་
ནོ། །བར་དུ་གཙོད་པ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་རྩལ་གྲིམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་།
ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་
དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་སྟོག་དང་འཕྲལ་གྱི་བྱ་
བའི་བར་དུ་གཙོད་པཏོ། །ལྷག་པའི་རྩལ་གྲིམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བྲན་ནས། རྟེན་བཙོན་ནས། བརྗོད་པ་ཡོད་པའས། རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་

འགྱུར་བའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བར་དུ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ཞེ་ན། བར་
ཆད་བཅུ་གཅིག་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་
ཆོགས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡུལ་ངན་བར་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་
དག་གོ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་
གྲུས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཆོས་སྒྲིབ་བ་དག་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཉིད་
དང་། བདག་ཉིད་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་།
གཞན་དག་གི་ཆོས་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལས་འདུན་པ་བསྒྲོག་པ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདེ་འགྱོར་འགྱོ་བའི་བར་
དུ་གཙོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་སྒྲིག་པ་འདོད་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་
དང་། ཁོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཡང་དག་
པར་མྱང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུག་པ་དེ་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྱོ་བའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཉེད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་དང་པ་རྣམས་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། དད་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་།
བསོད་ནམས་མི་འདོད་པ་དང་། དུས་དང་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་གཞན་དག་ལ་བན་པ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་
ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གི་བར་དུ་གཙོད་པ་ནི་སྒྲང་པོ་ཆེ་གཏུམ་པོ་
ཐག་རིང་དུ་སློང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་བཅས་པ་དང་།

གཞོན་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་གང་དག་དང་
རྒྱན་གང་དག་གིས་ཆེ་མ་ཟད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡོངས་
སུ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕྲལ་གྱི་བྱ་བའི་
བར་དུ་གཙོན་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་དག་ཡིན་པ་
དེ་དག་ལ་བཙོན་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་སོག་
དང་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བའི་བར་དུ་གཙོན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་
བཅོས་པ་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ནི་མདོར་བསྐྱུན་ནམ་པ་གཉིས་སུ་
དགོངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དམ་
པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་མ་ཡིན་
པ་ལ་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྤྲུལ་དུ་ཆོས་སུ་འདུ་
ཤེས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པར་ཆོས་མ་ཡིན་
ཞིང་ཆོས་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བཤད་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་ཅིང་འདྲིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ།
བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ལོག་པ་ཁོ་ནར་ཞུགས་
བཞིན་དུ་བདག་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་དུ་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་སྤོང་ནི། ཆོས་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལྟ་དང་། །དབང་པོ་ལ་སོགས་རྣམས་ལྟ་དང་། །གནས་མ་ཡིན་པས་འགྱུར་
སོགས་དང་། །དག་ལྟལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཐ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་

པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཆོག་འབྲུ་བཅས་པ་དག་གིས་མདོ་སྡེ་ལ་ལྟན་འཇུག་པའི་སྒྲོང་བ་དང་།
འདུལ་བ་ལ་ལྟན་འཇུག་ཅིང་སྒྲོང་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་
འདོགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་
ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་དག་ལ་
སྟོན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་བདག་ཉིད་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དང་ལྡན་པ་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་
གང་ཟག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སུ་
ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་
ལྟར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་
པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱམ་པ་ཉིད་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་ཏེ། རབ་ཏུ་བསྟོད་པས་ན་གཟུགས་
རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཉིད་བར་བཞག་སྟེ་ལྟ་བུ་མ་ཉིད་ལྟ་མ་ཡིན་ལ་ཡིད་གྱིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་སྟིང་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པ་ཉིད་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པས་ན་རྣམ་
པར་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་ལ་རྩེས་སུ་མི་བརྟག་ཀྱང་དུ་མི་དབྱུད་པར་མི་བསྐྱགས་པ་
མི་བརྟོད་པ་ཉིད་ཟློལ། བསྐྱགས་པ་བརྟོད་པ་དང་མི་བསྐྱགས་པ་བརྟོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་འདི་སྐད་ཅེས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོག་རན་པར་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པས་ན་གྲེ་མ་གང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དེ་ནི་ལེགས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་འདི་སྐད་ཅེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟས་ཉུང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་གོས་ཉུང་བ་ཉིད་བསྟོད་ཅིང་
བསྐྱགས་པས་ན་གྲེ་མ་གང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཟས་མི་ཟ་བར་གནས་པ་
དང་། གཅེར་བྱ་འབྱན་པ་དེ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་
ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདྲུ་འཛི་མེད་པ་
དང་། ཐ་སྙད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པས་ན།
གྲེ་མ་གང་བས་མཐའ་གནས་མལ་དུ་གནས་པར་ཚོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ནི་ལེགས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་འཛིག་རྟེན་
འདི་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཅིང་བྲངས་པས་སེམས་སྦྱེས་སོ་ཅོག་གི་དབང་གིས་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྲ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟུན་པའི་མདོ་སྤེད་དག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
མི་ཤེས་པས་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཡིན་པས། འདི་སྐད་ཅེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་འཁོར་བར་བྱེད་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སྦྱེས་བྲུ་གང་ཟག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་དང་། གོས་
བརྒྱ་སྟོང་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལས་ན། བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འདོད་པ་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དེས་ན་ཉེས་པར་སྦྱད་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་
སྟུམ་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་འཛིན་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གྲེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

འདོད་པ་གང་དག་གིས་བར་དུ་གཙོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་བསྟེན་ཀྱང་བར་དུ་
གཙོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལ་ལ་དག་བཅོས་པ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཟས་དང་ཐ་སྟངས་དང་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་
སྦྱེ་མཆེད་དག་ལ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ་མི་ཤེས་པ་ས་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་བདག་གིས་
འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་དག་སྟོང་དག་བཅོས་པ་ནི་ཤི་པན་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ་ས་ཚུ་ལ་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་། འདི་སྐད་ཅེས་བདག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་
བདག་མེད་པ་ས་བྱས་པའི་ལས་བདག་ལ་རི་ལྟ་བུ་རེག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་
ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཀུན་ཏུ་སྐྱོངས་པ་ས་འདོམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནང་གི་སེམས་གནས་པ་གང་རྣམ་པ་
དགུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་ཤེས་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་། བན་པ་
ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་
མི་ཤེས་པ་ས་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་དང་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་མཐར་ཐུག་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞུགས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་
ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་སྒྲོམ་

པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་ལུང་ནོད་པ་དང་།
ཁ་ཉོན་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་མ་ཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞལ་ཏུ་བྱ་བ་ལ་
མོས་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དེ་
ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྦྱོད་པའི་མ་ཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡོན་
ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་ཡུལ་རྒྱ་བས་ལྟུང་བའི་གནས་མང་པོ་དག་གིས་བདག་ཉིད་སྤྲས་ཤིང་
ཉམས་པར་བྱས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་འབྲུལ་བར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་
བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
ཐོས་པས་སན་ཚུན་དུ་རྩོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་
ནོ། །དགེ་སློང་འདོད་པ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ནས་དགེ་སློང་གང་དག་བསོད་
ནམས་ཆེ་བར་ཤེས་པ་ནས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་
བྱེད་ཅིང་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། བེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་
བྱེད་བག་འབེབས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་ལག་གི་ཁྲ་དག་ལ་སེམས་ལོག་པར་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་སྤངས་ནས། འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་འཕེན་པའི་གསང་ཆོག་དཀའ་བ་དག་གིས་མཁས་
པར་རྫོམ་ཞིང་གཞན་དག་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་
དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔག་ལྷུང་ཅན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དག་

ཆར་བཅད་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན། དག་ཤུལ་ཅན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དག་ལ་
གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འཆོས་པའི་སློང་ལས་རྣམ་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་
ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་གསང་ཆོག་དག་གིས་ཤེས་
ཀྱི་ཁེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་དག་ལ་གནོད་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་མོངས་སློང་དག་བསྐྱབས་
ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་དགོ་བ་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་
པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དེ་དག་ཉིད་བསྟན་པའི་རྒྱ་དང་བྱེད་པའི་རྒྱ་
དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་འཇོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་
བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱབ་
པ་དང་མི་མ་སྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་རྒྱ་ཆར་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །མདོར་བསྟུན་ན་བག་མེད་པ་དང་། ཉེས་པར་སློང་པ་དང་། དགོ་བ་དང་ཡོན་ཏན་
དམན་པ་ཡང་དག་པར་འཇིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲིག་པའི་
གྲོགས་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དམན་ཞིང་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲིག་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །སྟོན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་བསྐྱོམས་པ་ཆེ་འདི་ལ་
དད་པ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་། ཆེ་འདི་ལ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བཅོན་
དུ་ཟེན་ཀྱང་བསྐྱོམ་མི་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོགས་མེད་པས་ཆེ་འདི་ལ་

སྟོབས་རྒྱུད་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་བསྐབ་པ་དང་མི་མཐུན་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆོས་ལྔ་ནི་བསྐབ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་ཐུན་པའི་དགེ་སྟོང་འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་བསྐབ་པ་ཡང་དག་
པར་སྐབ་པར་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དག་དང་ཐུན་པ་དེའི་ཆོས་ལྔ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་
དང་། ཡོངས་སུ་འཕྲི་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྦྱོམ་པ་དང་། དད་
བའོ། །དེ་ལ་བྱ་ལོན་གྱིས་ཉམ་ཐག་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
རྒྱས་པར་དེ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་དང་། བསྐབ་པ་འདོད་
པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལེགས་པར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟར་མངོན་
པར་བྱུང་ནས་ལྟར་བ་དང་ལྟར་བ་མེད་པ་དང་ལྟར་བ་ལས་བསྐྱངས་པ་ལས་བརྩམས་
ནས་དགེ་སྟོང་མདོ་སྤེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་སོ་འཛིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་
ཡོངས་སུ་འཕྲི་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཕྲི་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དུས་གསུམ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པར་
བྱེད་ཅིང་གལ་ཏེ་སྔ་དྲིའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཉེས་པ་མེད་པར་མཐོང་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་མཆོན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོབ་ཅིང་གནས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མཐོང་ན་
ཡང་ཆོས་བཞིན་ཕྱིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དུས་དུས་སུ་ནི་ནས་
ཀྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ནམ་ཀྱི་ཆ་སྤང་དག་ལ་ཉིན་མོ་ཡང་རུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྦྱོམ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་སྦྱོམ་པ་ཡིན་པར་རིག་

པར་བྱལོ། །དེ་ལྟར་བའི་འབྲས་བྱ་བྱི་མ་ལ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་དང་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་ལེགས་པར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་བཞི་པོ་དག་གི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འབྲི་བས་ནི་མི་ཤེས་
པས་ལྟར་བ་འབྲིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སོ་སོར་རྟོག་པས་ནི་བག་མེད་པས་ལྟར་བ་འབྲིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིན་པོ་བསྐྱེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་ལྟར་བ་འབྲིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །དང་པས་ནི་མ་གྲུས་པས་ལྟར་བ་འབྲིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཆོས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་དང་། ལེགས་པར་
བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལྡན་ནི་ཉེ་བར་
ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་དང་། ཞི་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། དེས་ཤིང་འགྲོགས་
ན་བདེ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བའི་ཡན་ལག་དང་། བསྟེན་བཀྱར་དང་། ཚྱོད་
པ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེས་ཤིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་མགྲུ་
བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟེ། མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་བ་གང་
ཞེ་ན། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིའོ། །སྤྱོད་བའི་ཡན་ལག་ནི་སྤྱོད་བའི་ཡན་
ལག་ལྡེལ། །བསྟེན་བཀྱར་ནི་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ན་རྒྱས་པར་བག་ཡོད་
པའི་བར་པོ། །ཚྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་
བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་མི་
འདོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པ་ལས་བརྒྱུམས་པ་དང་། དེ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་
མཉམ་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་པ་ལས་བརྒྱུམས་པ་དང་། ཚུལ་བླིམས་དང་ལྷ་བ་
མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལས་བརྒྱུམས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱུང་བར་གནས་ཤིང་པན་ཚུན་འཁྱུ་

བའི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་
མགུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྒྱག་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོས་ནི་
གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། གཉིས་པས་ནི་བཞི་པའོ། །གསུམ་པས་ནི་ལྔ་པ་དང་དྲུག་
པའོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ལ་འདོད་པ་དང་པན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་དང་
ལྷན་པའི་རྟེན་པ་ལ་ནི་ལོངས་སྟོང་དུ་རུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་ནི་
ལོག་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་
པའོ། །ལྷུང་བཟེད་དུ་ཆུད་པ་ནི་ལྷུང་བཟེད་དུ་སྒྲགས་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ལྷུང་
བཟེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་མ་སྒྲགས་ཀྱང་སྒྲགས་པར་ཕྱོགས་པ་གང་དག་ཡིན་
པའོ། །ཆོས་བཟང་བ་དང་ལྷག་པར་མི་ཟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་ཟ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །མི་སྟེང་པར་ཟ་བ་ནི་མངོན་པར་ཟ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་ན་ལྟོ་
འགྲངས་ཅམ་གྱི་ཟས་དེ་ལས་ཀྱང་བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །འདི་ལས་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་
སྦྱིན་དགོས་པར་གྱུར་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་ཆེད་དུ་སྒོ་བཅད་དེ་དཔེན་
པའི་ཕྱོགས་སུ་ཟ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་དག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་བསྐྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞེན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གྲངས་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞི་བསྐྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞེན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
ནི་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་སྒྲ་མ་ཉིད་དང་། པན་

འདོགས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དགའ་བ་ཉིད་དེའི་འཕེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་བྱིར་འབྱུང་བ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་དུ་
འོང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དག་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་
དབང་གིས་ན་མ་སྐྱེན་པར་འགྱུར་དོ། །མ་སྐྱེན་པའི་དབང་གིས་ན་སེམས་ཀྱན་དུ་མི་
འབྱུག་པ་དང་དག་ཀྱན་དུ་མི་འབྱུག་པ་ནི་འཕམ་པ་མེད་པ་དང་། ཚྡོད་པ་མེད་པ་ཡིན་
འོ། །དོན་གཅིག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུ་དང་ལོ་མ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་
པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་འོ། །འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་
པ་དང་། གདམས་དག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་།
ཆོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་མ་སྐྱེན་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྲས་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་བསྐྱར་བ་བཞིན་འོ། །སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ནི་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྐྱར་བ་བཞིན་འོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་ལམ་
ནི་རྣམ་པ་ལྲར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་དག་ལ་མ་སྐྱེན་པར་འཛིན་ཅིང་
མ་ཞོར་བར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་མ་སྐྱེན་པར་
སྐྱབ་པ་དང་། གླ་མའི་གདམས་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་
གོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྐྱན་ངན་པ་བཟང་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
དག་གིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་འདི་

ལྷ་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པ་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་སྟེད་པ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་
དང་། སྐྱོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་སྟོན་བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་དགེ་བ་
བྱས་པའི་འབྲས་བྱའི་པན་ཡོན་གྱི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་ལྷར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་བསོད་
ནམས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོ། །དེ་ལ་ནང་གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་
ནི་ཆེ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། གཟུགས་བཟང་ཞིང་བཟུན་སྤྲུག་པ་དང་།
གཞོད་པ་ཉུང་ཞིང་ནད་ཉུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། བྲན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱད་མེད་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཟ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོག་བཅུན་པ་
དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་
འདོད་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་མདོ་
ལས་ལོངས་སྟོད་ཆེ་བ་དང་། རྩ་འཛིང་ཆེ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་མང་བ་ཞེས་རི་སྐད་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱའི་པན་ཡོན་གྱི་
རྟགས་དང་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ནི་
རབ་ཏུ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཡང་གཞོད་སྤྲིན་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གདུག་པ་གཉུག་མར་
གནས་པ་དག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལོངས་སྟོད་ཀྱི་བར་ཆད་དམ་སྟོག་གི་བར་ཆད་བྱ་
བར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བྱའི་པན་ཡོན་གྱི་རྟགས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
སྟོན་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་
སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བྱའི་པན་ཡོན་གྱི་རྟགས་གསུམ་པ་ཡིན་

ནོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེག་པའི་སྒྱུར་བས་
གཏུང་ཞིང་འཛེམ་ལ། སྤྲེག་པ་བྱས་ན་ཡང་དུས་དུས་སུ་འགྱུར་པའི་སེམས་བྲག་པོ་
འཛོལ་ཅིང་འགྱུར་བ་བྱས་པ་དེས་སྤྲེག་པ་སྤྲེག་མོར་བྱེད་པ་བྱིས་ཀྱང་སྤྲེག་པ་སྒྲོང་བར་
བྱེད་དེ། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་པན་ཡོན་གྱི་རྟགས་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་བསོད་
ནམས་བྱས་པ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་མཐའི་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བསམ་པའི་སྤྲེས་བུའི་བྱེ་
བྲག་ཐམས་ཅད་མང་ཞིང་མ་ཐུན་པ་དང་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་འབྲུག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ནི་
གང་ཟག་སྔོན་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་པན་ཡོན་གྱི་རྟགས་ལྔ་བ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷར་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ནས་མིར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤིང་རྒྱའི་འཁོར་ལོ་
བཞི་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ནི་ཤིང་རྒྱའི་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲོང་བའི་
ཡན་ལག་ལྔ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལྷ་མ་རྣམས་
ལ་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྤྲེག་པ་དང་། ལུས་སྒྲོ་བ་དང་། སེམས་སྒྲོ་བ་དང་། ལེགས་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་རུས་པ་
ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཆང་ན་སྒྲོང་བ་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསྟན་བཀུར་
ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྒྱུམས་པ་དང་། ལྷག་
པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྒྱུམས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་
ཡིན་པའི་སྟོན་པ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱའོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་གང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་
ལ་ཡང་བསྟན་བཀུར་བྱའོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པས་ཆོས་འབྲུག་

པའི་དུས་ན་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། འདུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་རྒྱུམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བུལ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་
ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བུལ། །དེའི་
འོག་ཏུ་དུས་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་བགོ་བཤའ་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་བུལ། །དེ་ལ་བགོ་བཤའ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་དག་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་
གནས་པ་ཉིད་དང་སྤྱན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསམས་
གཏན་རྒྱུམས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་རྒྱུམས་པར་ཐར་པ་དག་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བུལ། །དེའི་འོག་ཏུ་རོ་མུང་བ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་བདེན་པ་
རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱུམས་པ་བདུན་གྱི་གོ་རིམས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ནི་རྒྱུམས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བུལ། །ཡོན་ཏན་དང་པན་
ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་སྒྲ་མར་བྱ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་ལུས་
དང་ངག་དང་ཡིད་གྱིས་སྤྱན་མོང་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་རི་མོར་བྱ་བ་དང་།
གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་དག་གིས་མཆོད་པར་བུལ། །ཚོད་པ་ཉེ་བར་
ཞི་བ་ལ་བརྒྱུམས་ནས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ན་
མིག་བཞིས་མཛོན་སུམ་དུ་བདེན་པས་ལྷུང་བ་སྐྱང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་བདེན་པས་མ་
ཡིན་ཞེས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་ལས་རྟོགས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་
ཁོ་ནར་ལྷུང་བ་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ལྷུང་བ་མ་བྱང་བ་ལས་དགེ་སྤྱོད་རྒྱུམས་ཀྱི་གཞི་
དེས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པས་སྐྱང་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚོད་པ་

དེ་ཉི་ལར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་ལྷུང་བ་བྱེད་པར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
ལ། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ལྷུང་བ་བརྟེན་པར་འགྱུར། གང་དག་གིས་
མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་ན་དེ་ལ་ལྷུང་བ་བྲན་ནས་ཞེས་གཞི་དེས་སྐྱེང་བར་
བྱེད་པ་ན་མི་བྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་བྲན་པ་དེས་བྲན་གྱིས་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བར་ཡང་མི་བདེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེངས་པ་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་འགྲོད་པ་མེད་
པར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེས་གཞན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དེས་དགེ་སློང་ལ་བྲན་
པས་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གསོལ་བར་བྱ་ཞིང་དགེ་འདུན་གྱིས་
ཀྱང་དགེ་སློང་དེ་དག་ཉིད་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟ་ན་དེའི་རྩོད་པ་ཉི་ལར་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་
དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞི་དེས་སྐྱེང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་སེམས་
འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོངས་པ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དང་མི་མ་སྟུན་པ་མང་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་ནི་གཞི་དེས་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལ་ལྷུང་བ་
མེད་པར་མི་ཤེས་ནས་འདི་ལྟར་གནས་མ་ཡིན་པར་སྐྱེང་བར་མི་བྱེད་དེ་དགེ་སློང་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་
འདུན་ལ་མ་སྒྲོམ་པས་འདུལ་བ་གསོལ་བར་གྱིས་ཞེས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་བྲན་པར་བྱེད་
ན། དེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཐོས་ནས་གསོལ་བར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་
འདི་ནི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགེ་འདུན་མ་སྟུན་པར་གནས་པས་དེ་དག་ལ་
རྣམ་པར་དག་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ་ཐོས་ནས་དགེ་སློང་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་གཞི་དེས་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེང་བར་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་རྩོད་པ་དེ་ཉི་ལར་ཞི་བར་

འགྱུར་རྒྱུ། །དེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་དགོ་སྒོང་གིས་དགོ་སྒོང་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བར་བྱེད་
བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ལ་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལྷུང་བ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་བདག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ་
སྐྱེད་བ་པོ་ཡང་ཆེ་དང་ལྡན་པས་འདི་དང་འདི་ལྟར་མ་བྱས་སམ་ཞེས་སྒྲུ་ཞིང་དེས་ཀྱང་
བྱས་སོ་ཞེས་རབ་རྩ་ཤེས་པར་བྱེད་ལ་སྐྱེད་བ་པོ་ཡང་དེ་ནི་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་སྐྱེད་ས་པའི་
ཆེ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་ཅི་ལྷུང་བ་
ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་ཅེས་གཞི་དེའི་ངོ་པོ་ཉིད་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་
དག་པར་ལན་གང་བ་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚོད་པ་དེ་ཉིད་ཞི་བར་ཞི་བར་འགྱུར་
རྒྱུ། །གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ན་དགོ་སྒོང་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་ལྷུང་བ་བྱུང་དུ་
དོགས་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ལྷུང་བ་ཡོད་དོ། །ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཁྱི་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་གནས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་གང་དག་
ཡིན་པ་དག་དང་། དེ་དག་པས་ཆེས་བྱང་བ་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོ་འཛིན་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དེ་དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེའི་ཚོད་པ་དེ་མཐུག་
རྩ་ཉི་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རྒྱུ། །དགོ་སྒོང་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་རང་གིས་འགྲོད་པའི་ཀྱན་ནས་
དགྱིས་པས་སྐྱེད་བར་བྱེད་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་གིས་སྐྱེད་གི་དོགས་པས་
ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་དེ་དེས་ན་ཚོད་པ་དེ་ཉིད་ཉི་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རྒྱུ། །དགོ་སྒོང་
རབ་རྩ་མང་པོ་དག་པན་ཚུན་ལྷུང་བས་སྐྱེད་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་གྱིས་
མཛོན་པར་ཆར་བཅད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ་པན་ཚུན་དེ་དག་འཆགས་པར་མི་འདོད་
ཅིང་བྱེ་བ་དང་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་སུ་གྱུར་ཅིང་གནས་ལ། གཅིག་གི་

ཕྱོགས་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་འདི་དག་བདག་ཅག་ལ་འཆགས་པར་མི་བྱེད་ལ། བདག་
ཅག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་བཤགས་པར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་ཕྱོགས་
ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་
པའི་གང་ཟག་གཙོ་བོའི་ཆོག་གཟུང་བ་གཉིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དོང་ལ། དེ་
དག་གི་རྗེས་སུ་གནས་པས་ལྷང་བ་དེ་དག་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚྭ་པ་
ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་ཚྭ་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དེ་ཉེ་
བར་ཞི་བ་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཚྭ་པ་རྣམ་པ་ཞི་གང་ཞེན། གཞན་གྱིས་སྐྱེངས་
པས་ཚྭ་པ་དང་། བན་ཚུན་ཐེ་ཆོས་ཟ་བས་ཚྭ་པ་དང་། བདག་ཉིད་སྐྱེངས་པས་ཚྭ་
པ་དང་། བན་ཚུན་སྐྱེངས་པས་ཚྭ་པས་སོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེན། གཞན་གྱིས་
བསམས་པའི་ལྷང་བ་དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་
སྟོན་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གང་མང་བ་ཆོལ་བ་དང་ཡང་དག་པ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། བཤགས་པས་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དགེ་སྲོང་
འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་
གང་ཞེན། དངོས་སོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་དང་། གང་ཟག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྩས་སྒྲང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱ་བ་དང་། གཞོད་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དངོས་སོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་གང་ཞེན། ལྷང་བའི་དངོས་སོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱི་
སར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་སོ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་
དུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའོ། །ལྷང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་

ཞེན། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་རྣམ་པ་ལྷན་ལྷུང་བ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་དང་། ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་། དངོས་སོ་དང་། སློང་བ་དང་།
མཐའ་ལས་སོ། ཉེ་ལ་གཞི་ལས་ལྷུང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
གཞིའམ། ཞེ་སྤང་གི་གཞི་ལས་སོ། ཀུན་ནས་སློང་བ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་གང་ལུས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ་ངག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཡང་
ཡོད་དོ། ངག་གིས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་སེམས་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་
མ་ཡིན། ངག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ལུས་དང་ངག་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་
ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ངག་དང་སེམས་
ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ལུས་དང་
ངག་གིས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ། སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ངག་དང་
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ལ་ལུས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ལུས་དང་
ངག་དང་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་གང་
ཟག་གཞན་དག་གི་མདུན་དུ་བཞགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་ཀུན་ནས་སློང་བ་
མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། འོ་ན་རི་ལྷ་ཞེན་འདི་ལྷ་སྟེ།
དཔེར་ན། དགེ་སློང་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། ཉེ་ལ་སོ་ལས་ནི་མདོར་བསྟུན་
དངོས་སོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མ་
ཡིན་པའོ། སློང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའི་སློང་བ་དང་། བྱ་

བ་མི་བྱེད་པའི་སྒྱོར་བའོ། །མཐའ་ནི་གང་ལས་བརྩམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་
པར་འགྲོ་ཞིང་བར་ནས་བྱིར་མི་ཐོག་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ལྷུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོའི་ལྷུང་བ་ནི་པམ་པ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྒྱོར་བ་ལས་
འབྱུང་རོ། །ལྷུང་བྱེད་དང་ཉེས་བྱས་ནི་དེ་དག་གི་སྒྱོར་བ་དང་རང་གི་སྡེ་ཚན་མཐར་
ཐུག་པ་ལས་སོ། །ཉེས་བྱས་ནི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྱོར་བ་ལས་བྱུང་རོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལྷག་
མ་དང་བཅས་པ་ནི་ལྷུང་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་པོ་དག་གོ། ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་པམ་པ་རྣམས་
སོ། །སྒྱུད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བྱས་པའོ། །མ་སྒྱུད་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤྲུམ་པ་ནི་གཞན་དག་གི་མདུན་དུ་བཞགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བཞིན་བྱིར་
བྱས་པའོ། །མ་སྤྲུམ་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །བསམས་པ་ནི་བཞགས་པར་
བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་བྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མ་བསམས་པ་ནི་དེ་
ལས་བརྒྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་།
འདུལ་བར་ལྷུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །མ་བཅས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་
པ་ཡིན་ནོ། །བྱིར་བཞག་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གམ། དུས་ལས་བརྩམས་པ་མགོ་
གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པར་སྡོན་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཅས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱིར་བཞག་
པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དབྱེད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རིས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་དང་། མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། འཛོལ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། བརྟག་པའི་དབྱེ་བས་
སོ། །དེ་ལ་དབྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་
པར་བྱའོ། །རིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་དགེ་སྤོང་དང་དགེ་སྤོང་མ་ལ་སོགས་པ་རིས་བདུན་

གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་
ཟག་ལ་ལ་རིགས་མཐོན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པོའི་བྱིས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་ཡིན་ལ། ལ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཛོལ་
པའི་དབྱེ་བ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་མཐར་ལྷག་པའི་བར་དུ་བཅུ་བདུན་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་
ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དག་བཙུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དག་སྟེ། གང་ཟག་དེ་དག་གི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟག་པའི་དབྱེ་
བ་ནི་གང་ཟག་གྲེང་བ་པོས་འདི་ལྟར་གང་ཟག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་གྲེང་བར་བྱ་སྟེ།
ཇི་གང་ཟག་འདི་བདག་ལ་བྱམས་པ་གྲུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་
པར་མདོ་ལས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་གྲེང་བར་
བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གྲེང་བ་པོ་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གེ་མ་
གང་ཟག་འདི་བྱིས་པ་རྫོངས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་གྲེང་ཞིང་བདག་ཉིད་སྟེས་པ་དང་།
ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྟངས་
གསུངས་པ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མཁས་པ་གསལ་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་གྲེང་ཞིང་
བདག་ཉིད་སྟེས་པ་དང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཀར་
པོའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། དེས་གང་ཟག་གྲེང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ལེགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་ན་སྐབས་དབྱེ་བར་བྱ་བའམ་མི་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དེ་ནི་བརྟགས་པའི་དབྱེ་བས་

གང་ཟག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེས་སྒྲང་བ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སྒྲང་བ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་དང་གཞན་དག་གི་རྟེན་པའི་རྗེས་སྒྲང་བ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་བསྐྲང་
བའི་རྗེས་སྒྲང་བ་དང་། དགེ་འདུན་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་གླིམས་འཆལ་བ་བསྐྲད་
བའི་རྗེས་སྒྲང་བའོ། །དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་
ནོ། །རུང་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་སྒྲུད་དང་ཡོ་བྱད་མང་པོའི་ཕྱིར་
མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འོངས་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མཆོམས་ལས་འདས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་སུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་
པའི་རྗེས་སྒྲང་བ་ཡང་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་པའི་
རྗེས་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་རྗེས་སྒྲང་
བ་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བ་ལས་བསྐྲང་བའི་རྗེས་སྒྲང་བ་ལ་ནི་དེ་དང་
ལྡན་པའི་ལྷུང་བ་ལྷག་པར་སྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་
འདི་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་སྒྲང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་གནས་པར་རུས་སོ་སྟུམ་དུ་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ཆོས་སྤྲུལ་པའམ། སྤྲུལ་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའམ། རྟན་གཡོག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྱུར་བའི་དུས་དག་ཏུ་
སྒྲིང་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དུས་དུས་སུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲིང་བ་དེ་

ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་དག་སྟོགས་སུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོགས་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་སེམས་དང་། མཛའ་བཤེས་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དང་། ངང་འཇམ་པས་རྩས་དེ་
སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ལྟར་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྩས་སྒྲུངས་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བདེ་བར་བྱ་
བའི་བྱིར་ཚུལ་གྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་སྒྲུང་བ་ཡང་དེ་བཞེན་དུ་ཅི་རིགས་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དེས་སྟོང་པར་
བྱེད་པ་དེའི་སྟོག་གི་བར་ཆད་དམ། དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་གཞོན་པའམ།
མཆོད་རྟེན་ལ་གཞོན་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོང་པ་དག་
ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞོན་པ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ཞེན། ལུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཆེ་འདི་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་བསྟོན་
པར་བྱ་བ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པར་སྤངས་པ། མ་སྟོས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྟོས་པའི་
སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དོན་འགའ་ཡང་རྒྱས་པར་མི་
འགྱུར་བ་དག་སྟེ། ལུ་གང་ཞེན། ཤི་བའི་རྩས་སུ་བྱ་བྱེད་པ་དག་ནི་ཤི་བའི་རྩས་སུ་
བྱ་བྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་ནམ་གངས་དུ་མ་ནས་ཀུན་དུ་གཏུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་
འདི་ལ་གཞོན་པ་རྒྱས་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བརྟམ་ཆགས་དང་ལྡན་པ་སེར་
སྣ་ཅན་སེར་སྣའི་རྩི་མས་ཟེལ་གྱིས་ལོན་པ་དག་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དག་ཡོད་བཞེན་དུ་
ཆོགས་ཆེན་པོས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་གཞོན་པ་རྒྱས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལ་སེར་སྤའི་བྱི་མ་གང་ཞེ་ན། སེར་སྤའི་བྱི་མ་བརྒྱད་དེ། སྤོན་སེར་སྤ་ལ་གོམས་
ཤིང་གཏོང་བ་ལ་མ་གོམས་པར་སེར་སྤའི་བྱི་མ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ལུས་དང་སྒོག་ལ་
ཤས་ཆེར་བལྟ་བ་དང་དེ་དང་སྒྲུབ་བ་མཉམ་པའི་མཛའ་བ་ཤེས་རྣམས་དང་འགྲོགས་
ཤིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་རྗེ་མ་གོམས་ཤིང་སྤྱིར་རྗེ་རྒྱང་
བ་དང་། ཞིང་མི་མ་བྱུན་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཆེགས་ཆེན་
པོས་ཡོངས་སྒྱུད་འཛོལ་ཅིང་ཆེགས་ཆེན་པོས་འཛོལ་པར་གོམས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
དུས་གསུམ་དུ་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་འགྲོད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྒྱུད་རྣམས་ལ་ཡོན་
ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་ལ། ཡོག་པར་ལེན་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་
བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་སེར་སྤའི་བྱི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་
འཆོག་པ་དག་འཆོ་བའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་འཆོག་པའི་རིགས་
པས་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་རྒྱས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་མཐོ་རིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་མཐོ་རིས་མི་
ཤེས་པས་ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། མེར་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་པོ་ལས་གཡང་དུ་མཆོང་བ་
ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་རྒྱས་པ་
བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམས་པར་དག་པ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་རྣམས་པར་དག་པའི་
ལམ་མི་ཤེས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གཞོད་པས་རྣམས་པར་དག་པར་རྟོགས་པས་
རྣམས་གངས་དུ་མས་བདག་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད། ཡང་དག་པར་གདུང་བར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་རྒྱས་པས་བྱིས་པས་བཞོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་རྒྱས་

པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་
བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་
བརྩོན་པའི་ཆོས་ལྟ་ནི་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་གང་ཞེན། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་སྤྱན་སྤུམ་
ཆོགས་པ་དང་། ཆོག་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་། འཆོ་བ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་།
པན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་ཚོད་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ནི་
རྣམ་པ་བརྩུ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། ཏ་
ཅང་ཞུས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྟ་
སྟེ། སློ་འདོགས་པ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱིར་
པ་འདེབས་པ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ་སྤངས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་
པ་དང་། དགེ་མཚན་དང་། བདེན་པ་དང་། གཙང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་དོ། །ཆོག་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། འཕམ་ལྱི་བྱ་བ་དང་། དགེ་
བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་འཕམ། སྤྱོད་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་དང་འདུལ་བ་
དང་མི་འགལ་བའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་བསྟན་
པ་བཞིན་ནོ། །འཆོ་བ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་
སོགས་པས་འཆོ་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་
བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །པན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་། ཚོད་པ་མེད་པའི་ཅ་བ་དྲུག་ཡོངས་སུ་

སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྩོད་པའི་རྩ་བ་དུག་ནི་ཁོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩོད་པའི་རྩ་བ་དུག་
ཀྱང་གནས་དུག་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དུག་གང་ཞིན།
གཞོད་པ་བྱེད་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཉེས་པ་འཆབ་པར་འདོད་པ་ར་རྒྱལ་གྱིས་
མངོན་པར་ཆར་བཅད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆངས་པ་མཚུངས་
པར་སྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་གཅིག་གས་གཉིས་སམ་རབ་རྩ་མང་པོའི་མདུན་དུ་
སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་དེ་གཅིག་རྩ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་གཤུང་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཤུང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་
ར་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་པར་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་གི་མདུན་དུ་བདག་ལ་སྒྲོད་
པར་བྱེད་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གཤུང་བ་ཡིན་ལ་ལྟར་བ་སྤྲ་མ་འཆབ་པ་
ནི་འཆབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ར་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་པར་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་
ཉེས་པ་དེ་འཆབ་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩོད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོད་སྒྲུ་
བག་རྩ་ཀུན་དུ་སྒྱུད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆེ་བར་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ། བསྟན་
བཀྱར་བྱེད་ལ་བྱམས་པས་མ་ཡིན། གྲུས་པས་མ་ཡིན། ཆོས་འདོད་པས་མ་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྤྱིན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་བ་བཟོད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ལ་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་བདག་གིར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་བདག་གིས་ནི་འགའ་ཡང་བྱ་མི་དགོས་སོ་སྟུང་དུ་བརྟགས་ནས་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་མཁས་པའི་རང་

བཞིན་ཅན་བསོད་ནམས་ཆེ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དག་འབྲལ་གྱི་
བྱ་བ་གཞན་དག་ལ་བདག་ཉིད་སྟོང་ལས་ཚུང་དུར་གནས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བརྟགས་ནས་གྲོགས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་དག་གིས་བསྐྱལ་ཞིང་ངེས་
ན་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉུ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་
དང་གཡོ་ལ་གནས་པ་ནི་གཞི་དེས་ཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་ཅི་རིགས་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆོས་ལྟ་ནི་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང་། དད་པ་
རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་སྟོང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་
ལ་བཙུན་པའི་སྟོབས་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡུན་སྟམ་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པའི་སྟོབས་དང་།
བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། གནས་པའི་
སྟོབས་སོ། །བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
མཆོག་ཏུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་དུལ་བར་བྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་།
བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་
པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ན་བསམ་པ་ཐག་པས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
བསམ་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །འདུལ་བ་མ་མོ་རྫོགས་ཏེ། འདུལ་བ་བསྐྱབ་པ་རྫོགས་སོ། །

ཁྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བརྒྱ་མཆོད་དང་། ཇི་ན་མི་ཅ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་
དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། །

༡༡། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་ དབབ་པ་བསྐྱབ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་བ། བམ་པོ་
དང་པོ། གསུང་གི་མངའ་བདག་འཇམ་དབལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། འཕགས་པ་
བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ས་རྣམས་ནི་བཤད་ཟེན་གྱི་ །འདི་མན་ཆད་ནི་ས་དེ་
དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིས་པ་ལན་གདབ་པ་
ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྔ་དང་ལྔན་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་སའི་
རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་ས་བོན་གྱི་གནས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
གང་སྟོས་པའོ། དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མ་བསྟན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་མ་
བསྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རིག་པར་བྱ་ཞེས། དེ་ནི་
བཙེམ་ལྔན་འདས་ཀྱིས་གསང་སྟེ་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་
ཕྱིར་མ་བསྟན་ཏེ། བཙེམ་ལྔན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ། ལན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་
ཅིང་སྟེ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བའི་སྒྲུང་ལྟར་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་
རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་

ནི། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་
སྟོམས་བར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྲུང་། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་གནས་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། དང་པོ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
པ་དང་། གསལ་བར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་
སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་
མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཆི་འཕོ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གནས་ལེན་
པ་མི་རུང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
སྟོན་གྱི་ལས་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་
འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་། དུལ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དབང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་དང་
པོའོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱག་པོ་དག་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་
སྤངས་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱག་པོ་དག་ལ་
ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པར་བསྟུས་པའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་
དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱག་པོ་
དག་ནི་གནས་ངེས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གང་དང་གང་
ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཟེན་པར་འགྱུར་གྱི། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་པར་མི་
འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་། །ཟེན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དང་ཡང་ཡང་གནས་ལེན་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལན་འགའ་འབྱུང་ཞིང་ལན་འགའ་མི་
འབྱུང་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་ལྔ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་གྱི་
ལས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཡིན་
བ་དང་། རིགས་དེ་མི་དམིགས་བ་དང་། གནས་ངེས་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ལེན་པའི་
སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོ་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་བ་མི་རུང་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་ལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་ཁྱོད་ཉིད་ཉེས་པར་འདུ་ཤེས་
པར་ཟད་དེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ལ་ལ་ཅིག་ཅར་ལྟ་བར་འདོད་པ་དང་ཅིག་ཅར་རྣམ་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོད་པ་ལ། དང་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་དབང་པོ་དང་།
ཡུལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་
མེད་ན། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
དང་། མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་གསལ་བར་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ།
འདས་པའི་དུས་ན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་བྲན་བ་དེའི་ཆོ། ན་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་འཇུག་པ་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཡིད་གྱི་
འཇུག་པ་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའམ་ཡིད་གྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོགས་བྱག་པོ་དག་གཅིག་གི་ས་བོན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པར་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་
དག་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་མི་དག་བ་དང་། མི་དག་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དག་བ་
དང་། གཉི་གའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ལུང་དུ་མི་བསྟན་བ་དང་། ཁམས་ངན་པའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ་ཁམས་བར་མ་དང་། ཁམས་བར་མའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཁམས་བཟང་པོ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་བཟང་པོ་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཁམས་ངན་བ་པའི་བར་
དང་། ཟག་བ་དང་བཅས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཟག་བ་མེད་བ་དང་། ཟག་བ་མེད་པའི་
མཐུག་ཐོགས་སུ་ཟག་བ་དང་བཅས་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་
པའི་སེམས་འབྱུང་ལ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་ས་བོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་དང་ཡུན་རིང་པོར་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་། ཡུན་རིང་པོས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས་དེའི་
ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་མེད་ན་ལས་
མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་ལས་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལྷོད་རྣམ་པར་རིག་བ་
དང་། གནས་རྣམ་པར་རིག་བ་དང་། བདག་གོ་སྟུང་དུ་རྣམ་པར་རིག་བ་དང་། ཡུལ་
རྣམ་པར་རིག་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་ཅིག་
ཅར་འབྱུང་བར་སྤང་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ནི་ལས་ཤིན་
ཏུ་ཐ་དད་བ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
བ་མེད་ན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་པ་སེམས་བར་བྱེད་བ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། སེམས་མཉམ་

པར་གཞག་པའམ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་གཅིག་ཅིག་གི་ལུས་ལ་ཆོར་བ་
རྒྱུ་ལ་དུ་མ་རྒྱུ་ལ་མང་པོ་སྒྲ་ཆོག་པ་གང་དག་འབྱུང་བ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བའི་རིགས་
ན་སྒྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་
པར་ཤེས་པ་མེད་ན་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེན། འདི་ལྟར་
འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའམ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་མ་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བས།
དེའི་ཕྱིར་ཤི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ། དེའི་རྒྱུ་
པར་ཤེས་པ་ནི་ལུས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་ཞེན། འདི་ལྟར་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེད་
རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་ལུས་རོ་སྟོད་དམ། རོ་སྟོད་དུ་བྱོད་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྟོང་ལ་ཡིད་
ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལེན་པར་
བྱེད་པའི་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་བྲལ་བས་ལུས་ཀྱི་བྱོད་ཡལ་བ་དང་།
ལུས་ལ་ཆོར་བ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་བད་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་དོ། །སྟོམ་ནི། དམིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
དང་། །གཅིག་གི་རྒྱུ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་དང་། །ལྡན་ཅིག་དངོས་པོས་འཇུག་པ་
དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྟོག་པ་ཡིན། །མདོར་བསྟུ་ན་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་
པའི་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་པར་བཞིས་རྒྱུ་པར་བཞག་ལ། ལྟོག་པ་ནི་རྒྱུ་པར་གཅིག་གིས་
རྒྱུ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དམིགས་པས་འཇུག་པ་རྒྱུ་པར་
གཞག་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འཇུག་པ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་དང་། གཅིག་གི་

ཆེན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་འབྲུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་
པོས་འབྲུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་འབྲུག་པ་རྣམ་
པར་གཞག་ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ནི་ལྡོག་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་འབྲུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
གང་ཞེན། མདོར་བསྟུན་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་འབྲུག་སྟེ། རང་གི་ལེན་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་རྣམ་པ་ཡོངས་
སྤྱི་མ་ཆད་པ་རྣམ་པར་རིག་པས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་ལེན་པ་ནི་གུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་རྟེན་དང་དབང་པོའི་གཟུགས་སོ། །དེ་
ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ན་ནི་བག་ཆགས་ལེན་
པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་རྣམ་པ་ཡོངས་སྤྱི་མ་བཅད་པ་རྣམ་པར་རིག་
པ་ནི་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས། ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཛིག་རྟེན་དང་སྟོང་གི་རྒྱུན་རྣམ་པར་རིག་པ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྤྱིང་པོ་དང་སྤྱུམ་གྱི་རྒྱས་ནི་ནང་དུ་
འབྲུག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་འོད་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལེན་པའི་
དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཡང་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དམིགས་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱི་གཅད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དེ་
ནི་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་འགའ་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། ལན་འགའ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་པའི་ལེན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། རི་སྤྱིད་

འཆོའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་རིག་པ་རོག་ཅིག་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་པ་ཡིན་པར་བརྟུ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་གྱི་ཁམས་ན་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཆེད་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་སྤྱ་བའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བརྟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། སྤྱ་བ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། འད་བ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱ་ཆེད་མེད་པའི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་ན་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བསྟུ་བ་དང་། འཛིག་

རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་བྱིར་སྤྲོ་བ་དང་། གཏན་དུ་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་
ལས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བཞེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་
ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་རིགས་འདྲ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
དང་། འབྲུག་པ་སྤྲོ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚུངས་
པར་འབྲུག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བཞེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འབྲུག་པ་རྣམ་པར་
གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཅིག་གི་རྟེན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་འབྲུག་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ་ས་བོན་གྱི་དངོས་སོ་བྱེད་པས་
སོ། །དེ་ལ་ས་བོན་གྱི་དངོས་སོ་ནི་འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཟིན་པའི་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་སོ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་མ་ཟིན་པ་དག་ལས་ནི་མ་ཡིན་

མོ། །རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་བོ་དག་གི་གནས་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བ་
ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཡིད་
དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་མོ། །དེ་ལ་
འབྱུག་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ཆེ་འདི་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་དེ་
མངོན་པར་འབྱུག་པའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཆེ་
འདི་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་ཀྱན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་
པ་ལ་བརྟེན་པ་འབྱུག་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་རང་གི་རྟེན་ལ་རྟེན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་
དང་འགག་པས་བག་ཆགས་སྒོ་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་འབྱུག་པའི་རྒྱལ་
པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པར་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་ཕྱིར་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོས་ཤིན་ཏུ་
བརྟམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་གཞན་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ཀྱན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་
དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་སྤྲིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྷར་ན་ས་བོན་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པར་བྱེད་
པ་དང་། ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དང་། འབྱུག་
པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་འབྱུག་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་འབྱུག་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་གང་
ཞེ་ན། ཀྱན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི་རེས་འགའ་ནི་འབྱུག་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་

གཅིག་ཁོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲུག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཡིད་དང་ངོ། །འདི་ལྟར་ངར་འཛིན་
པ་དང་། རལོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྫོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སེམས་ཡོད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་ཞིང་འབྲུག་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་རལོ་སྟུང་པ་དང་། བདག་གོ་སྟུང་དུ་དམིགས་ཤིང་རྫོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །རེས་འགའ་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་
ཞིང་འབྲུག་གོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་གཅིག་དང་གསུམ་དང་ངོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་
དག་ལས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་བཞི་དང་ངོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་བདུན་ཆར་གྱི་བར་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་
འབྲུང་ཞིང་འབྲུག་གོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་གྱི་ཡིད་མ་འགགས་ན་རྣམ་པར་རིག་པའི་འཆིང་བ་མི་འགྲོལ་ལ། འགགས་ན་
ནི་དེ་འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་གི་ཡུལ་ལ་ཅིག་ཅར་རམ། ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་
པར་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་གི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་
པའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་ནི་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་འདྲེན་

མར་འཇུག་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་
དེ་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་མི་རྣམས་དང་འདོད་པ་ན་སྒྲོན་པའི་
ལྷ་རྣམས་དང་། དུང་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་གི་ནང་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཆོར་བ་སྟུག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཆོག་གི་ཆོར་བ་བདེ་བའམ། སྟུག་བསྐལ་བའམ། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།
སྟུག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱན་འབྲེན་མར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་
འཇུག་གོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དག་ན་ནི་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱན་འབའ་ཞིག་མ་འབྲེས་པ་
དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་
པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་བལྟོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དག་ན་སྟུག་བསྐལ་དང་ཅི་ལྟ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་ས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བདེ་བར་དང་
དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཅད་སྲིད་པའི་ཅེ་མའི་བར་དག་ལ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་
མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་དོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་ནི་
འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་ཡང་
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་གོ། །ཐོ་བྱར་གྱི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་། ཐོ་བྱར་གྱི་ཆོས་དགེ་
བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་
འཇུག་སྟེ། དེ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་ནི་མི་བརྟོད་དོ། །དེ་ཅིང་

ཕྱིར་ཞེན། དམིགས་པ་མི་མཚུངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་དེ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་མཚུངས་པ་འགས་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཉིད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་རྣམས་མཆོན་ཉིད་སྣ་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་
འཇུག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་འཇུག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚུལ་དང་ཚུ་རྒྱལ་ས་རྣམས་ལྟན་ཅིག་གི་
དངོས་པོས་འཇུག་པར་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བ་
དང་། གཟུགས་བརྒྱན་རྣམས་ལྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་འཇུག་པར་འགལ་བ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟན་
ཅིག་གི་དངོས་པོས་འཇུག་པར་འགལ་བ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རེས་འགའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
རིགས་གཅིག་པ་སྣ་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པར་བྱེད། རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་
ཆོགས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་ལ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲ་དག་དང་། ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
བྱི་དག་དང་། ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རོ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིག་བྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རེས་འགའ་ནི་རིག་
བྱ་རིགས་གཅིག་པ་སྣ་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་

ཆོགས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
པར་རྟོག་པས་ཀྱང་གཅིག་དང་སྣ་ཆོགས་དུ་མ་འཛིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །གང་སྐར་བསྟན་པའི་ཡིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་
པར་ཤེས་པ་དང་སྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་སྟེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་གྱི་
བར་དུ་དུས་རྟག་པ་ཁོ་ནར་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་འབྲ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འོ་
སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྟན་པ་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མཉམ་
པར་ཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ལ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
འགལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་སྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་དང་།
ཆོར་བ་དང་སྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་དང་། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟན་ཅིག་གི་དངོས་
པོས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་སྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་འཇུག་པར་རྒྱུ་པར་
གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་པ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་གང་
ཞེན་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནི། མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འབྲུག་པའི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པ་རྒྱུམས་དང་། འཇུག་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུམས་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འབྲུག་པའི་ཅ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷོད་

ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་གི་དབང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་པན་ཚུན་འབྲུག་པའི་ཅ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཅིག་གི་དབང་གཅིག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཉིད་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡོད། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་བདེན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ནི་འབྲུག་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱུང་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ནི་ཆེས་འོད་

གསལ་བར་འགྲུར་ཞིང་། དེས་ན་དེ་དག་རང་གི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་ལ་ཆེས་
མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་
པར་འགྲུར་རྟོ། །ས་བོན་དེ་ལས་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་འོད་གསལ་བར་
འགྲུབ་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཆེས་སྤྲུག་པ་དང་། ཆེས་འདོད་པ་
འགྲུབ་པར་འགྲུར་རྟོ། །བཙུམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་
བོན་ཐམས་ཅད་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟོ། །མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་ཁམས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟོ། །རི་ལྟར་དབང་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་
མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་པར་ལྟོག་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱོམས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ནི།
དེའི་དང་པོར་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱོམས་སྟེ།
བདེན་པ་མ་མཛོན་པ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མིག་མ་ཐོབ་པས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཞུགས་
ཤིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེར་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་འདུས་པར་བསྟུལ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནང་གི་སོ་
སོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆན་མའི་འཆིང་བ་དང་། ནང་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
འཆིང་བས་བདག་ཉིད་བཅིངས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
འདུ་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲོས་པར་བསྟུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁམས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་།
གཅིག་ཏུ་སོགས་པར་བྱེད་དེ། གཅིག་ཏུ་བསགས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱས་གནས་འབྱུང་བར་བྱེད་
དོ། །གནས་འབྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་གནས་ནི། གཉེན་པོ་དང་། དག་པོས་བསྐྱར་
བར་རིག་པར་བྱའོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། ལེན་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། གནས་སྐྱར་པ་ནི་རྟག་པ་དང་ལེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་གནས་སྐྱར་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་
དང་གཉན་བལ་བ་ཡིན་ནོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་ལམ་གྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། གནས་སྐྱར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གནས་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྟེང་པའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ནི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ས་ལ་དབང་མི་བྱེད་ལ། གནས་
གྱུར་པ་ནི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་
པའོ། །ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དེའི་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་
ལེན་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་སྤོང་བ་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་
ལ་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འབྱུང་
བར་བྱེད་པའི་ལེན་པ་སྤོང་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་
སྤོང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སྟོག་གི་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་
ཀུན་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་མཐའ་བ་དང་། སྟོག་གི་མཐའ་པའི་ཆོར་བ་སྤོང་
བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་འདི་ན་དེའི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་གྱིས་
ན་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་ངེ་སྤྲད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཅ་བ་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་དང་། འབྱུག་པ་དང་། རྟོག་
པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་དང་། གནས་གྱུར་པ་རྒྱལ་
པར་གཞག་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པར་
སྟོག་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་
རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་
གསུམ་པའི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ངེ་སྤྲད་བསྟན་པའི་
ཚུལ་འདིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་པར་བྱང་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
ཁོང་དུ་རྟུག་པར་བྱའོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡོངས་

ལུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གདུལ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གདུལ་བ་
བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་སྤྲོ་བས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་ཡང་ལྡན་ལ། གང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་གཉིད་ལོག་པ་སེམས་
མེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སེམས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེས་པ་ལོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་
གནས་སྐབས་ན་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལོ། །གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ཡོད་
པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནའོ། །གཉི་ག་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དག་བཅོམ་
པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བོའི་ལྷག་མ་མེད་
པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། སོ་སོ་རང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་
གནས་པ་ཡིན་ན། འོན་ཅིང་ཕྱིར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་དུག་པོ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་

རྒྱལ་ས་ནི་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། གྲོགས་ལས་རྒྱལ་པར་གཞག་ཅེ་ན། རྒྱལ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བྱུག་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་དེ་དང་དེ་
དག་འདས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པ་དང་། བར་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་
དེ་དང་དེ་དག་འདས་ནས། རྒྱ་དེ་དག་དང་རྒྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་
གནས་རྒྱལ་ས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་རྒྱལ་ས་དང་། སེམས་ལས་
བྱུང་བ་གྲོགས་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རྒྱལ་པ་དུ་མ་རྒྱལ་པ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་དག་འབྱུང་ཞིང་།
གནས་གང་དང་གང་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེའི་མིང་འཛོལ་བོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་
ནི་རྒྱ་གང་དང་གང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབར་བ་དེ་དང་དེའི་གངས་སུ་འགྲོ་སྟེ། རྒྱ་དག་
དང་ཤིང་དག་དང་། ལྷི་བ་དག་དང་། ལུབ་མ་དག་དང་། སྤྱར་མ་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འབར་བའི་མེ་ནི་རྒྱའི་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱལ་པར་སྤྱར་མའི་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
གངས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་གཟུགས་རྒྱལ་ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྒྱལ་པར་ཤེས་
པ་འབྱུང་བ་ནི་མིག་གི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་པར་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་བར་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱི་གངས་སུ་འགྲོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་མིག་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་རྒྱལ་ས་ནི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཁོ་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་
ན་དང་འབྲེ་བར་འབྱུང་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་གཏན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རིགས་གཅིག་པ་ནི་རྒྱ་དེ་དག་དང་རྒྱེན་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ཏེ། རྒྱལ་པ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་རྒྱལ་ས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་རྒྱལ་པར་བཞག་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་

ནམས་ནི་གནས་དང་དམིགས་པ་དང་གྲོགས་ལས་ནམ་པར་གཞག་གོ། །ནམ་པར་
ཤེས་པའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། དག་སྟོང་སེམས་ནམ་
པར་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པས་ནམ་པ་དུས་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།
མདོར་བསྡུ་ན་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གུན་ཏུ་དགའ་བ་
དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ནམ་པར་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སོ། །རྗེ་ལྟར་ན་དག་སྟོང་སེམས་ནམ་པར་དག་པར་
བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གུན་ཏུ་དགའ་བ་ལས་སེམས་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ན་དག་སྟོང་སེམས་ནམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་
པ་ནི་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་ལོ་ནས་གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གུན་ཏུ་དགའ་བས་
ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་ནམ་པར་བསྐྱར་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ངེས་
པར་མི་གནས་ཤིང་མི་དགའ་བར་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་གུན་ཏུ་སྦྱར་ཅིང་། འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། ནམ་པར་འགྲོ་བར་བྱེད། རྗེས་སུ་
རྒྱག་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་
བཅས་པ་ཉིད་དང་། གཏི་སྤྱག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ཞུས་པ་ཉིད་དང་། སྟོད་པ་ཉིད་
དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། ནམ་པར་གཡེངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ།
བག་མེད་པར་གནས་པ་ལས་ནམ་པར་བསྐྱར་ནས། རྒྱས་པར་དག་པའི་ཆོས་ནམས་
རྟག་ཏུ་བསྒྲོམ་པའི་བར་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ན། དག་པའི་ཆོས་ནམས་རྟག་

ཏུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ངེས་པར་མི་གནས་ཤིང་། མི་དགའ་བར་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཀུན་
ཏུ་གྱུར་ཅིང་། བག་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བར་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། རྒྱུ་
པར་འགོ་བར་བྱེད། རྒྱུ་སྤྱུག་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་སེམས་
རྒྱུ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་
དགའ་བ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་སྦྱོང་སེམས་རྒྱུ་པར་དག་
པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ལས་
རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་དེ་ཉིད་ཉེས་དམིགས་ལས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །བདག་གི་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་དང་།
གཞན་དག་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཉི་གཤམ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་། ཆོ་འདི་དང་
ཆོ་བྱི་མ་དང་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་བྱི་མའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་དེ་
འབྲུང་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བག་མེད་པ་ལ་མཛོན་པར་
དགའ་བའི་བར་ཡང་དེ་བཞེན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་།
དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་། བག་མེད་པ་ལ་
མཛོན་པར་དགའ་བའི་བར་གྱི་སེམས་འདི་ནི་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་བཅས་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འགོ་བའི་ནད་དང་
བཅས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་སོ། །དེས་དེ་ལྟར་རང་
གི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་ཉེས་དམིགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་

བྱས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྒོག་པ་ལ་མཁས་པ་ལས་འདི་ལྟར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། བདག་ནི་དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་བཅས་པ། གཤོད་པ་དང་བཅས་
པ། འགོ་བའི་ནད་དང་བཅས་པ། འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདིའི་དབང་དུ་
འགྱུར་བར་མི་བྱའི། རང་གི་སེམས་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་རང་གི་
སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་བར་མི་བྱ་བར་
རིག་ནས། སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སེམས་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ནས། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་འཛོག་པར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཉེ་བར་
སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བག་མེད་པར་གནས་པའི་བར་ལས་རྣམ་པར་
བརྒྱུག་ནས། དག་བའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད། དགའ་བར་
བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཉེ་བར་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་
མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་དེའི་སེམས་སྟོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་
ཡོངས་སུ་སྤྲད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། སོ་སོར་བརྟག་མི་དགོས་པར་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་
རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རང་ཉིད་མཛོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ།
དེའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དག་སྟོང་སེམས་རྣམ་པར་དག་
པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་དུ་
དགའ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་
རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

གྱི་སེམས་ལ་ཡང་མཁས་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་རྣམ་པར་ཐོག་པ་ལ་ཡང་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ན་དག་སྒོར་སེམས་
རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པས་སྒྱུར་བ་
ཁོ་ནར་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྗེས་སུ་འཛོལ་བོ། །སེམས་ལ་མཁས་
པའི་རྣམ་གངས་དང་། སེམས་རྣམ་པར་ཐོག་པ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་
ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གངས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
བརྒྱུམས་ཏེ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་ཐོག་པ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གངས་ནི་
གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་རིག་པར་བྱའོ། །

བམ་པོ་གཉིས་པ། དག་བས་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན་ནི་གཉིས་
ཏེ། འབྲས་བུའི་དུས་ན་བདེ་བ་ལ་རིག་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་དུས་ན་དབང་བསྒྱུར་བ་ཉིད་
དོ། །སེམས་རྟོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགུས་པའི་
ཉེས་པའོ། །བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དང་། དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དག་
ལས་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་
པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། དེར་ནི་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཁོ་ན་དན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་བཞིས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ལེན་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་
དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡོངས་

སུ་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་
བརྟག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པ་བྱང་བ་དང་བཞིས་སེམས་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་
བརྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བས་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན་ནི་གཉིས་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བས་ནི་མདོ་ལས་ངས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ནི་མ་བསྒྲོམས་ན་མི་མཉེན་ཞིང་ལས་སུ་
མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། བསྒྲོམས་ན་མཉེན་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་གཅིག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བསྟན་
བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་རྟོག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་མདོ་ལས་ལྷང་བཟེད་དང་། མེ་ལོང་དང་། ཟུང་རྩེད་གི་དཔེ་གསུངས་པ་
དག་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དགོ་སྤོང་གནས་པ་གསུམ་པོ། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་
གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་འབྲེན་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ནི་སྦྱབ་པ་རྣམ་པ་བྱུག་གིས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་བཞིན་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྦྱབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བཟུང་ཞིང་བསམས་
པ་ལ་བསྦྱབ་པ་དང་། བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་བསྐྱེད་པ་བསྦྱབ་པ་
དང་། དེ་ལ་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་ཅིང་བདེན་པ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་བསྦྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་
མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བསྦྱབ་པ་དང་། དད་པས་བྱིན་པ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་
ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བསྦྱབ་པས་སོ། །སྦྱིན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལེན་པ་པོའི་སྦྱིན་པ་དང་།
སྦྱིན་པ་པོའི་སྦྱིན་པ་ལོ། །སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉིད་
དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མོས་པ་ལོ། །དགོ་སྤོང་གནས་པ་གསུམ་ལ་

གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས་
འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྒྱལ་པར་ཐར་
པའི་སྐོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས། རྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་འབྲེན་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས། སྐྱོ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་སྐོ་མ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་བསྐྱབ་པ་རྒྱལ་པ་བྱུག་གི་མདོ་ལས་བཏང་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ། ལྷག་མཐོང་
དང་ལྷན་ལ། ཁྱིམ་གྱི་སྟོང་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་ལ། བདག་གི་དོན་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་
བརྩོན་ལ། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་རྒྱལས་གྱིས་མ་སྦྱད་ལ། དུལ་
འཁོར་གྱི་བསོད་སྟོམས་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འོངས་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་
དེ་དག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱིན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལེན་པ་པོའི་སྤྱིན་པ་དང་།
སྤྱིན་པ་པོའི་སྤྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན། མདོ་ལས་གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ནི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། སྤྱིན་པ་ཀུན་འགོད་པའི་རྒྱལ་
པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ནི། ད་ལྟར་ཁམས་ཕྱི་མ་ཁམས་ཐ་མ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་མ་བྱེན་ཞིང་མ་བགོས་པར་ཐ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྱིན་པ་དང་།
སྤྱིན་པ་ཀུན་འགོད་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པར་སྟོན་
ཏོ། །འཐད་པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། གང་གིས་མ་འོངས་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་འདུ་

བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཁོན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་འཕོ་ཞིང་འབྱུང་སྟེ།
མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕོ་ཞིང་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རམ། འཆི་འཕོ་དང་འབྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ད་ལྟར་
གྱི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་དེ་ཁོན་བཞིན་
དུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་ཁོན་ཞིག་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རམ། ལས་དང་བཅས་པར་འབྱུང་སྟེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ལས་མི་བྱེད་
པར་གྱུར་པ་ལས། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ།
མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མཆན་ཉིད་མ་རྫོགས་པར་
གྱུར་པ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ།
མཆན་ཉིད་མི་འབྲ་བར་འབྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་།
འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་འབྲ་བར་གྱུར་ལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་
ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འབྲ་བ་ཞིག་
འབྱུང་བར་འགྱུར་གང་ན། ཡོད་པ་དེའི་འབྱུང་བ་ནི་ནམ་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་ན་མི་གནས་པ་དང་། རྩོགས་ན་མི་གནས་
པ་ལ་ནི་ཡུལ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་
བ་ལ་ནི་འཆི་འཕོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ན་དེ་གཞན་ཁོན་ཞིག་
བྱུང་བར་ཟད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་ལས་གཞན་
པའི་ལས་མི་དམིགས་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཅ་མ་འབའ་ཞིག་ལ་འདོགས་པ་ཁོན་པར་ཟད་པ་

དང་། གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་གཉིས་མཚན་ཉིད་
མཚུངས་པས་ཡོད་པར་འབྲ་བ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་འབའ་ཞིག་ལས་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་། ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་
མི་རྟག་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་པར་
བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་
རྒྱུས་ནི་དོན་ལས་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
གཞོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་པར་འབྲ་བ་ལས།
གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལ་ཆ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་པ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ན་ནི་མཚན་གཞི་ཆ་
ཐ་དད་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་
དངོས་པོ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་གྲུད་ན་མི་
དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་འོངས་ཤིང་མེད་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལོ། །འཐད་པས་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། གང་གིས་མ་འོངས་
པའི་ཆོས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་བྱུང་བ་ལས་
འབྱུང་བར་ཁོང་དུ་རྟུན་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་
པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་བའི་བཞིན་དུ་འདས་པ་ཡང་མེད་པར་རིགས་པ་བརྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་
རིགས་པར་ཁོང་དུ་རྟུན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་རྒྱུས་གང་ཞེ་ན།
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལས་ཞིགས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་

མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་མ་ཞིགས་ཤིང་མ་ཉམས་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱི་དུས་ན་
གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །མ་འོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་
ནི་ཡོད་ཅིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་ཞིང་བདག་ཉིད་མ་སྐོབ་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ན། རྣམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མགོ་མཉམ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདུ་
བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་
གང་དང་གང་གི་འབྱུང་བའི་རྒྱེན་ཉི་ལྟར་གནས་པར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་
ནི་འདུ་བྱེད་དེ་དང་དེ་མཛོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྒྱ་
ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མགོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གང་དང་། རྒྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
འབྱུང་བའི་རྒྱེན་ནི་བཞེས་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་རྒྱའི་རྒྱེན་དང་། མཚུངས་པ་
དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱེན་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱའི་
རྒྱེན་ནི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་རྒྱེན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱེན་གསུམ་པོ་དག་ནི་
རྒྱེན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱའི་རྒྱེན་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་

ཅན་རྟེན་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་
མདོར་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་ལྗན་པ་ནི།
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་པར་
ཀྱི་ས་བོན་ཀྱང་ཡིན་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནའི་ས་
བོན་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྗན་པ་ནི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པར་ཐམས་
ཅད་པོ་དེའི་ས་བོན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
རྒྱལ་པར་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་པར་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཡིན་ལོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་
པོའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་པར་ནི་རང་
གི་ས་བོན་དང་ལྗན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་ནི་ས་བོན་གཉིས་དང་ལྗན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་དང་། རྒྱུར་
བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་པར་ལ། དེ་ལྟར་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྗན་པ་ཅི་རིགས་པར་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རང་གི་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དག །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་པར་ཀྱི་ས་
བོན་དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟེན་ན། འདི་ན་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་།
འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་
རྒྱལ་པར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཕྱིས་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་
ན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ས་བོན་དང་ལྗན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་

གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་གཟུགས་མེད་པ་
རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཆེ་ཟད་ཅིང་ལས་ཟད་ནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཡང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་
བའི་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་
བས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྷན་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
གཟུགས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་བསམ་
གཏན་དང་བོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་འདོད་པ་ན་
སྟོད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་དག་གི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་པ་ཡིན་
གྱི། ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་ཡང་འདོད་པ་ན་
སྟོད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
མའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ས་བོན་ཉམས་པ་ནི་མཛོན་བསྐྱུ་ན་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་ཉམས་པ་དང་། སུན་འབྲེན་བས་ཉམས་པ་དང་། ཞི་
གནས་ཀྱིས་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་ཉམས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
འདི་ན་ལ་ལ་བྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྟོད་པ་དག་སྟོང་བ་ཡང་
དག་པར་སྒྲང་བ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་སྟོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཀུན་དུ་སྟེན་
པར་བྱེད། སྟོམ་པར་བྱེད། ལན་མང་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཀུན་དུ་བསྟེན་པའི་རྒྱ་དང་།
བསྟོམས་པའི་རྒྱ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་འདོད་པའི་ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་ཡོངས་
སུ་སྟོད་པ་ལ་སེམས་མི་འབྲུག་མི་དགའ་ཀུན་དུ་མི་གནས་མོས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེའི་

དབང་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཡོངས་
སུ་སྤོང་བས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སུན་འབྲིན་པས་ཉམས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་
ན་ལ་ལས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སམ། མི་སྤྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་སམ། རྒྱུ་པར་
བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་
བས་འདོད་པ་དེ་དག་ལ། དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རི་ལྟ་
ལྟར་མི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་པར་ལ་སེམས་མི་འཇུག་པ་ནས། རྒྱུ་པ་
པར་མོས་པར་མི་བྱེད་པའི་བར་དུ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སུན་
འབྲིན་པས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉམས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་
ལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། གཟུགས་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱུན་པའི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་དེའི་སེམས་འདོད་པ་དག་གས། གཟུགས་དག་ལ་མི་འཇུག་
པ་ནས། རྒྱུ་པར་མོས་པར་མི་བྱེད་པའི་བར་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཐོབ་པ་
ནི་དེ་ལྟར་དེས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་། ས་འོག་མ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་
སྲིད་པ་དང་། ས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྤྱེས་པ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཡང་ས་འོག་མ་རྒྱུ་པར་

སྤྱི་བ་ཡང་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འབྲུ་ནས་ལ་སོགས་པའི་ས་
བོན་ནས་མཁའ་འཕམ། ས་གཞི་སྐྱམ་པོར་གཞག་པ་རྣམས་ནི་མི་སྤྱི་ཡང་ས་བོན་ཉིད་
མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་མེས་ཀྱན་དུ་གཤུངས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
དུ་ས་བོན་ཉིད་མེད་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བཅོམ་
པ་འདིའི་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལུང་བའི་ལྷག་པ་
མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་དེའི་
དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་
ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་སྤྱི་བར་ཡང་
མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཉམས་པ་འདི་ནི་
ཉམས་པ་གཞན་བཞི་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་འཆིང་བ་མཐའ་
དག་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་འཕམ། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་འཕམ། སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གང་དག་འབྱུང་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་
ལྡན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ས་
བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོ་བ་འཕམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནས། ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་སེམས་གང་དག་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོ་བའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ས་བོན་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་སྤོབ་པ་འཆིང་བ་མ་ཆང་བ་དང་ལྡན་པའི་འདྲི་གཞི་

པའི་དགོ་བའམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་གང་དག་
འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་
མ་སྤངས་པ་དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
བོན་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ། །གང་ཟག་མི་སྒྲོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པའི་འཇིག་རྟེན་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བའམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
སེམས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དང་
མི་ལྡན་པས་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་
པར་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་དེ་
ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་བོན་དེ་དག་ནི་མ་སྤངས་
པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དག་དང་ཅི་རིགས་སུ་ལྡན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་རྒྱུད་དུ་དགོ་སྤོང་དག་དག་བཙུག་པ་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་
ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བདེ་བར་གནས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་
བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ང་སྤོང་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དག་ཡང་དག་པར་བཙུག་ན་ནི། རི་ལྟར་
དེ་ལ་ས་འོག་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མི་འབྱུང་ན་ནི་རི་ལྟར་
དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡིན་
ཏེ། སྤོང་བའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་སྤོང་
བའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ནི་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་

དོ། གནས་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ནི་འཕགས་པ་དང་། སོ་སའི་སྤྱི་བོ་ཡང་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་
ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤོང་བའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
ཏེ། གནས་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ཡིན་
ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས། དེ་ལས་གཞན་
པའི་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་དག་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པའི་སློ་ཅན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱས་དེའི་
མཚུགས་ཐོགས་སུ་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་སློན་གྱི་རི་ལྟ་བུར་བྱིས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ལ། ས་འོག་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་ན་གནས་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྤོང་བའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་ན་ནི། རི་ལྟ་བུར་དེ་དག་བཅོམ་པ་སེམས་ཤིན་དུ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་ན་ནི་དེའི་
སེམས་གྱི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་བོན་མེད་པ་ལ་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་
སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་སྤངས་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
གང་དག་གི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་

འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི། དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་ལ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བྱལ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱལ་པོ་དེ་དག་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡིད་ལ་ཡིད་ཅེས་བྲ་བ་དང་། ཡིད་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྲ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྲ་བར་ཡང་གདགས་སོ། །དེ་ལ་
དམིགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་གི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་པོའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷན་ཅིག་
བྱུང་བ་རྣམས་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་
གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པས་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་ལས་སྡོན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གང་
རྣམ་པར་སྤྲོད་པར་འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་དང་ལུང་དང་ཆུ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ལོ་ཐོག་མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བཙོན་ཤེས་པ་
དང་བཙོན་ལས་དེ་དང་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཙོན་དང་ལས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེ་
དག་མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དག་ནི་སྦྱེ་བའི་ཐབས་
ཁོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྲལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདུ་བྱེད་གང་དང་གང་གི་སྦྱེ་བའི་ཐབས་

ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ས་ཐོན་དེ་དང་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་དེ་དང་དེ་མངོན་
པར་འབྱུང་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཅིག་ཅར་མགོ་མཉམ་དུ་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་བཅུ་པོ་དག་ནི་
རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་
ཀྱང་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ལ། ཡིད་ནི་མ་འོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་ཀྱང་བརྟེན་ཏེ་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་མེད་ལ་
མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་ན་གང་གི་ཕྱིར་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡིད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་
ཞིག་ལ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་།
ལེགས་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ནས་རྒྱས་པར་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
བར་ལས་སོ་ཞེས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་པར་
བརྗོད་པ་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པར་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡིད་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་དག་གི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་འཛིན་པར་
བྱེད་དེ། དེ་ལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གདགས་པར་མཛད་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙུང་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་གང་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད། མ་

ཡོངས་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་
ཀྱིས་རྒྱུ་པར་གནས་ཤིང་ཡོད་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་
དོན་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་གནས་ཤིང་མེད་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་
པར་ཤེས་པ་ས་ནི་ཡོད་པ་ཡང་དོན་གང་གིས་རྒྱུ་པར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མེད་པ་ཡང་དོན་གང་གིས་རྒྱུ་པར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉི་ག་གཉི་གའི་དོན་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་
མི་བྱེད་ན་ནི་ཡིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་
པར་མི་འགྱུར་ལོ། །གང་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་ན། དེས་ནི་བྱུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཡང་ཤིན་དུ་
གཞོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་ནི་ཚུ་ལ་
མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཇི་ལྟར་འདས་པ་དང་། མ་ཡོངས་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱང་མེད་ལ། དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱལོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལ་གང་གིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་།
ལེགས་པར་བརྗོད་པ་ཇི་སྐད་དུ་ནང་ངམ་ཕྱི་རོལ་ལམ། ལམ་གཉི་ག་ལ་མ་གཏོགས་པ་
ན་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། བདག་མེད་པ་ཉིད་དེ་ནི་འདུས་
བྱས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
སྤྱི་ལོ་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྒྱུ་པར་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མི་

འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
གཟུགས་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་
བ་རྣམས་དང་། གུན་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཟས་དང་སྒྲོམ་དང་བཞོན་པ་དང་གོས་
དང་། རྒྱན་དང་ཁང་བྱིས་དང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འདོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གུད་ན་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
ཡང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྣམས་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་བྱ་བ་འདྲ་བུ་སྒྲིན་པ་མེད་དོ། །འདོད་པ་མེད་
དོ། །མཚོད་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྤར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་
འདོད་པ་དང་མཚོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ལོག་པར་
ལྟ་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱ་བར་
འབྱུང་རྟོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ན་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་
བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དམ་བཟན་པ་
ཉིད་དམ་ཐེར་ཟུག་པ་ཉིད་མེད་དེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དམ་བཟན་པ་
ཉིད་དམ་ཐེར་ཟུག་ཉིད་དེའི་མེད་པ་ཉིད་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་

བསྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྤྱིའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྣམས་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་
འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དམ། བརྟན་
པ་ཉིད་དམ། ཐེར་བྱག་ཉིད་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་
དག་པར་རྩེས་སུ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་མི་སྤྱེ་སྤྱེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་ན་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་འདམ་
བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་གཏན་དུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། འདི་
ནི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
ཉིད་ཀྱང་རེ་ཞིག་མེད་ན་འཛིག་པ་ཡོད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཡང་འཕགས་པ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་འདུ་བྱེད་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་པར་རྩེས་སུ་ལྟ་
ཞིང་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ལྔ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་
ཚུད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་རབ་རུ་འགྱུབ་པའི་རིགས་པ་
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱལོ། །བཙུག་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་ལས་འདས་པ་མེད་དུ་ཟེན་ན་འདི་ན་ལ་
ལས་གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཆོར་བ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདས་པའི་ཆོར་བས་རྣམས་

སྤྱི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བསྐྱེས་ཅིང་འགགས་པས་སྤྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་
དང་མི་འདོད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་དེའི་ས་བོན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
ཡོངས་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞིང་ཡོངས་སྤྱི་བསྐྱོས་པ་ལས་དགོངས་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་
གྱིས་ལས་འདས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡོངས་སྤྱི་བསྐྱོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་མ་ཐུན་པ་རྒྱུར་སྤྱི་
བ་གང་དག་དབང་སྤྲུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་སྤྱིས་བུ་
གཞན་ལ་སོགས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བར་ལྟ་
ཞིང་ཡོངས་སྤྱི་སྐྱོན་པ་དག་གི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱ་མེད་པར་སྤྱི་བ་གང་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་
རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་ཡོངས་སྤྱི་སྐྱོན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་དགག་པའི་
དོན་གྱི་དབང་གཉིས་གཟིགས་པས་ཡོངས་སྤྱི་བསྐྱོན་ཏེ། །བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་འདུ་
བྱེད་འདས་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་
མི་ལྟ་བར་གནས་སོ། །འདུ་བྱེད་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཉན་
ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་གནས་སོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་འདས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པ་ལས་ཡོད་ལ། འདུ་བྱེད་མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་ལས་
ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་ད་ལྟར་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་
དངོས་པོ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འཆད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཙུག་ལྷན་
འདས་གྱིས་དེ་ཡང་གཤམ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་

ལྷན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་མི་
བསྟན་པ་ཞིག་ན། ཡོངས་སུ་བསྟན་པས་ན་ཆོས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནམས་ལ་
རྫས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནམས་ཀྱི་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་དབང་དེ་གཉིས་གཟིགས་པས་ཡོངས་
སུ་བསྟན་ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁམས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁམས་མ་འོངས་
པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་
རྒྱན་བྱུང་བ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ནི་ཁམས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བོན་གྱི་རྒྱན་
འབྱུང་བ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཁམས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ད་ལྟར་གྱི་ས་བོན་གྱི་
རྒྱན་འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཁམས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་དགོངས་
པ་ནི་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཚད་
མེད་པ་བདག་ཉིད་སྣ་ཆོག་གས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུ་བྱེད་ནམས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ག་བ་དང་།
གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དག་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྟུང་
པར་བྱ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་འདུ་བྱེད་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་བཀག་པས་སྐྱེ་བའི་
རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀག་པ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་
བ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བས་ནི་ད་
ལྟར་གྱི་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་
ནམ་གངས་ནི་མཚན་ཉིད་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱི་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་

དང་། སྐྱེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་དེ་དག་ལས་མ་
གཏོགས་པ་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་གཞན་པ་ནི་མི་དམིགས་སོ། ཇི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ད་
ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཉིད་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཁས་པ་མཛད་ས་
པས་བརྗོད་པར་རིགས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེས་ནི་དོན་གྱིས་ན། ཇི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
རྣམས་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་ཟད་
དོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྲ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ཙམ་ཞིག་གས། འོན་ཏེ་མངོན་པར་འགྱུབ་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། རེ་ཞིག་གས་ཏེ་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་
ནི། སྐྱེ་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མངོན་
པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །གས་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་གཅིག་ལ་མངོན་པར་འགྱུབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་
ངོ། །སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞེན་དུ་གྲ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དག་ཀྱང་ཚུལ་
དེ་ཉིད་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ལ་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ན་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་མ་བྱུང་བ་འགྱུབ་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲ་མ་
ལས་བྱེ་མ་གཞན་ཉིད་དུ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གྲ་བ་ཞེས་

བྱའོ། །སྒྲེ་བའི་དུས་ཅམ་ལ་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ས་ཀྱི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟ་བུས་ན་སྒྲེ་བའི་སྐད་ཅིག་གི་འོག་ཏུ་འཛིག་པའི་སྐད་ཅིག་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ས་ཀྱི་
འཛིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་པོ་སྒྲེ་བ་
དང་། ག་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་འདི་དག་དམིགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་
གསུམ་ཁོ་ན་གསུངས་ཤེ་ན། འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ས་ནི་དུས་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བྱུང་བ་རྒྱུ་ས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཞིགས་པར་
གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞིགས་པ་
ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་པ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཉིད་ན་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲེ་བ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཉིད་ན་དམིགས་
པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་བརྟེན་ཏེ།
གནས་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཆེ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱས་པའི་ཆེ། ཅིའི་ཕྱིར་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཕྱང་པོ་རྒྱུ་ས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་ཁོ་ནར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་

གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ་གནས་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་
གནས་སོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཤེས། གང་གི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གནས་པ་
ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་གཉི་ག་ཡང་འབྱུང་བས་
རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་གཉིས་ཆ་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་འབྱུང་བའི་
ཚྱོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་འབྱུང་བར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །མཆན་ཉིད་གཅིག་ནི་ཆ་གཉིས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་འཛིག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་
ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་
བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་
ཉིད་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་ན་སྐྱོ་བ་དང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་།
བྱུང་ནས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། བྱུང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

བས་པོ་གསུམ་པ། སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། མཛོན་
པར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་
དང་། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། ངན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། བར་མའི་སྐྱེ་བ་དང་། བཟང་པོའི་སྐྱེ་
བ་དང་། རྒྱ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ན་མེད་པའི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་པར་སྐྱེ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་དུ་སྐྱོར་བ་མཐའ་

དག་ཡོད་པའམ། ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པ་མ་ཆང་ཡང་རུང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་། དེ་
ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་བྱུང་པོ་མངོན་པར་འབྱུབ་
པ་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། ཁོར་བྱ་དང་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་སྐབས་དག་ནས་རྒྱུ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་བར་དུ་འབྱུར་པ་ནི་མངོན་པར་
འབྱུབ་པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཉིན་མཆོན་དེ་དང་དེ་དག་འདས་
པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་ལུང་ཅམ་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པས་སེམས་བདེ་བ་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའམ། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའམ། སྤྱག་
བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའམ། འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པའམ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་རྒྱུ་པར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྲོལ་
བའམ། རྒྱུ་པར་མ་གྲོལ་བའི་བར་གྱི་རྒྱས་པ་དུ་མ་རྒྱས་པ་མང་པོ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲེ་བ་ནི་
སེམས་རྒྱས་པ་ཐ་དང་པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱ་འགྲོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྒྱུ་པར་
དང་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་རྒྱུ་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་འདོད་
པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། བདེ་འགྲོ་ལྷ་དང་མི་རྒྱུ་པར་བདེ་བ་སྒྲེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འདོད་པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། འདོད་པའི་ཁམས་ངན་པར་མངོན་པར་འབྱུབ་པ་ནི་ངན་
པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། གཤམས་ཀྱི་ཁམས་བར་མར་མངོན་པར་འབྱུབ་པ་ནི་བར་མའི་
སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། གཤམས་མེད་པའི་ཁམས་བཟང་པོར་མངོན་པར་འབྱུབ་པ་ནི་བཟང་
པོའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། གཤམས་ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་པོ་ནི་ངན་པའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་
བྱའོ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་བར་མ་གཉིས་ནི་བར་མའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། མངལ་དུ་
འཇུག་པ་ཐ་མ་ནི་བཟང་པོའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུ་པར་གཤམས་ཀྱི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འཛོམས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངན་
པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
པར་འབྱུང་བ་ནི་བཟང་པོའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་
གྱི་ཚོས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་
གྱི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ནི་བར་མའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་
གྱི་སྐྱེ་བ་ལས་བརྒྱུས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་
ནི་སྐྱ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
མངོན་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲ་ཅིག་མའི་རྒྱུ་མཆོམས་
སྦྱོར་བར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལས་བརྒྱུས་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པའི་འཆི་བ་ཐ་
མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་
གང་ཅི་ཡང་རུང་བར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ་ལུས་ཀྱི་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་བ་དང་། ཆོ་ཀྱི་བ་དང་། འགྱུར་བ་ཀྱི་བ་དང་། ལུས་
འགྱུར་བ་ཀྱི་བའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ཅེར་དུ་གྱུར་བ་དང་། བཤོ་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
ངེ་སྤྲད་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་ལུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་བ་
ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བའི་སེམས་ཡོངས་
སུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རེ་བ་དང་
ལྡན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི་སེམས་

ཀྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། ཉིན་མཚན་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པ་དང་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་
ཡུད་ཅམ་དེ་དང་དེ་དག་འདས་པ་ཆེ་འགྲིབས་པའི་རིས་གྲིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆེ་ཀྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་སྟུག་གི་བདག་པོ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་།
སྟོབས་དང་། བརྟས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པར་གྱུར་པ་ནི་འགྱུར་བ་ཀྱ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །བདེ་འགྱོར་སྐྱེས་ཤིང་ལེགས་པར་འབྱོར་པའི་ལུས་དག་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་
ངན་འགྲོ་ངན་པའི་རིས་རྒྱུས་སུ་ལུས་མངོན་པར་འགྱུར་པ་ནི་ལུས་འགྱུར་བ་ཀྱ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱ་བའི་རྒྱུ་པ་རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཀྱ་བ་གཅིག་པ་ཡང་ཡོད་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་ལ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཀྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཡང་རྒྱུ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་
གནས་པ་དང་། རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བས་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་མི་གཡེང་བར་གནས་
པ་དང་། ལུགས་གནས་པའོ། །དེ་ལ་འདྲ་བྱེད་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཅམ་ལ་གནས་པ་
ནི་སྐད་ཅིག་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དང་དེར་མངོན་པར་འགྱུར་པའི་ལུས་དེ་དང་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་རི་སྐད་པར་གནས་པ་དང་། ལྷོ་རོལ་གྱི་སྒོད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་རྒྱུས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོའི་མཐར་སྟུག་པར་གནས་པ་ནི་རྒྱུན་གནས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་རྒྱུས་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ཆོས་རྒྱུས་རང་རང་གི་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་ན་རེ་ཞིག་གནས་པ་ནི་རྒྱུན་དང་། འབྲེལ་

པས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་གཞན་དུ་ཐོང་དང་ཐོང་
རྒྱུ་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ས་
དང་། བསྐོས་པ་འདུ་བའི་ས་དང་། བཞོ་སྤྱངས་ཀྱི་གནས་རྣམས་དང་། ལག་རུབ་བྱེད་
པ་དག་དང་། འཁོར་རྣམས་ལ་སྟོད་ཚུལ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་
ལུགས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འབྲལ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འབྱུང་བར་
འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཟེན་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་
པ་རྣམས་འཇིག་པ་ནི་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་བྱུང་
བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་འདོད་པ་ད་ལྟར་ཀྱི་
དུས་སུ་མི་འབྲ་བ་འབྱུང་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་
བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡོ་བྱད་སྤྱག་པ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཁྲིང་དེ་ལ་
དབང་ཉམས་པ་ནི་འབྲལ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་པོ་
དེ་དག་ཉིད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ད་
ལྟར་ཀྱི་དུས་ན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བྱང་ཟེན་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
འདོད་པ་ལས་འོངས་སྟོད་པ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དང་འབྲལ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་མཉམ་དེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་རྒྱས་པར་སྤྲོ་བར་
བྱེད་སྐྱིད་ལུག་པར་བྱེད་ཀྱང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྐྱོ་བར་ནི་མི་འགྱུར་པོ། །གཞན་སུ་

སྟེགས་ཅན་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཆེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་སྒྲིབ་ཞིང་
འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགའ་ལས་སྒྲིབ་
བར་འགྱུར་གྱི་གཏན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འབགས་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཏན་སྒྲིབ་དང་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འཛོལ་བ་དང་རྟེན་པ་དང་ལྗན་པ་གང་ཞེན།
མདོར་བསྟུན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཅིང་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པ་ནི་
འཛོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གངས་དེས་ན་འཛོལ་བ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཛོལ་བ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས། ཡང་ན་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་གྱང་ན།
གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་རི་མིན་དུ་ཆོས་དེ་ཐོབ་
པར་མ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ལ་ན་དེའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པས་ན་མ་ཡང་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཏན་མི་འཛོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་དང་
མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མགོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པའོ། མི་མ་སྟན་པ་དེ་
དག་ཀྱང་མགོ་མཉམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉི་ག་ཡང་མི་རུང་
ངོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་ས་བོན་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་གཞན་མདོན་དུ་གྱུར་པས་རྒྱུ་གཞན་
དང་འབྲལ་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བ་ནི་འཛོལ་བ་ཞེས་གདགས་ཏེ།
དབང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་བྱ་གང་ཟག་དེ་ཆོས་སྒྲིབ་ནས་འགགས་པ་གང་དང་གང་

མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུང་བ་སྤྲུང་བ་ཁོན་ར་རྒྱུ་བ་
བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ཡང་འཛོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཛོམ་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་
ནམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ས་བོན་དང་ལྗན་པ་དང་། དབང་དང་ལྗན་པ་དང་།
ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལྗན་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་དང་། སྤྱིས་ནས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་བཅའ་བར་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ས་བོན་རེ་ཞིག་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉམས་པས་ཀྱང་ཉམས་པར་
མ་བྱས་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པ་དང་། དགེ་བ་
ནམས་ཀྱི་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་དུ་བཅད་པ་ནམས་ཀྱི་ལྟར་
ལོག་པར་ལྟ་བུས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་བོན་དང་ལྗན་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟར་རི་སྤྲོད་དུ་དེའི་ས་བོན་དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་ཤིང་ཡང་དག་པར་མ་
བཅོམ་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའམ།
ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ལྗན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཆོས་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་བསྐྱེད་པ་ནམས་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གི་
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པ་ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་ནི་དབང་དང་
ལྗན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་ནམས་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོས་རང་གི་མཛན་
ཉིད་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལྗན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སོག་གི་དབང་པོ་
གང་ཞེ་ན་སྟོན་གྱི་ལས་གྱིས་དེ་དང་དེར་ལུས་མངོན་པར་བྱུང་བ་གནས་པའི་དུས་
ངེས་པ་འཕངས་པ་ནི་ཆེ་དང་སོག་དང་སོག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་རྩ་
དབྱེ་ན་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་

ཡིན་པ་དང་། ཡུན་མུང་བ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་
པ་སྟེ། དེ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྐྱེ་བའི་གནས་ན་ནི་ཆེ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ནི་ལན་ལག་འཛིན་ཡུན་རིང་སྟེ་དཔག་ཏུ་
མེད་དོ། །ལན་ལག་འཛིན་ཡུན་མུང་རོ། །བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟོན་དག་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཆེ་སོ་སོར་
ངེས་པ་བཞིན་དུ་གཏན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། བར་མ་དོར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་མེད་
པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་ན་མི་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ནི་ཡུན་མུང་བ་ཡིན་
ནོ། །དུད་འགོ་ཁ་ཅིག་གི་ཡང་དེ་དང་འབྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་དུད་འགོ་ཁ་ཅིག་གི་ཆེ་ནི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་ཏུ་སྒར་ལ། ཁ་ཅིག་གི་ཆེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་བཅུའི་བར་
དུ་སྒར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ནི་བསྐླལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་ཐུབ་པས་ཡུན་རིང་པོ་ཡིན་ནོ། །དག་
བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། སྟོབ་པ་གང་དག་ཆེ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་ཅན་རྣམས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཡིན་པ་དག་གི་ཆེ་ནི་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
དག་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་དང་། སྟེལ་བར་སྒྲོན་པ་དག་ནི་སྟོག་གི་དབང་པོ་ལ་རང་
གིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་མ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་མ་ཐུན་པ་གང་ཞེན། མདོར་བསྟུན་སྟེ་བའི་

གནས་དེ་དང་དེར་སེམས་ཅན་ཁམས་མཚུངས་པ་དང་འགྲོ་བ་མཚུངས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དང་ན་ཚོད་དང་། རང་བཞིན་དང་བོང་ཚོད་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དེ་དང་དེས་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིས་མཐུན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཁམས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །འགྲོ་བ་རིས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་གནས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གང་དག་ཁ་དོག་དང་། རྩ་ཞེད་དང་། སྤྲ་བརྗོད་པ་དང་། འཚོ་བ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སོག་གཅོད་པ་རྣམས་སོག་གཅོད་པ་དག་དང་མཐུན་པ་ནས་རྒྱས་པར་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དག་དང་མཐུན་པའི་བར་དང་། སོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་རྣམས་སོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་དག་དང་མཐུན་པ་ནས། རྒྱས་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དག་དང་མཐུན་པའི་བར་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དག་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་དང་མཐུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ལོ་

ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྒྱུད་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་
བོན་རྣམས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་
ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་དག་
རྒྱུར་སྒྱུར་པ་དང་། གང་དག་རྒྱུར་ཏུ་སྒྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི་
ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྡན་ཅིག་གྲེད་པའི་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ན། ཆོར་བ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཆོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་
གི་རྒྱུན་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་
ཀྱིས་རེག་པ་དང་། རེག་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཆོར་བའོ། །ཡང་སྤྱིད་པ་མདོན་པར་འབྱུང་
པའི་ཆོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་།
ཆོར་བའི་རྒྱུན་ཀྱིས་སྤྱེད་པ་དང་། སྤྱེད་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ལེན་པ་ནས་རྒྱས་པར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུན་ཀྱིས་གཤེད་བར་དག་གོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་གནས་པའི་ཆོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཟས་བཞི་དང་སློག་གི་དབང་པོའོ། །བཟོའི་གནས་རྣམས་འབྱུང་བའི་
ཆོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བཟོ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་ཡོ་བྱང་
དང་སྐྱེས་བུའི་ཅལ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་
དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོམ་པ་བཅུ་གཉིས་འདུས་པའོ། །བརྟུ་
བཟགས་པའི་ཆོགས་པ་གཞན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་

གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་མ་གཅིག་པ་མེད་པ་དང་། མི་འཐབ་པ་དང་། མི་ཚོད་པ་
དང་། མི་འཁྲོད་པ་མེད་པ་བཅོམ་། ཉེ་ལ་མིང་གི་ཚོགས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ།
རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ཉི་བར་བཟུང་ནས་མིང་ཅམ་དུ་
རྣམ་པར་འཛོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མིང་གི་ཚོགས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཆིག་གི་
ཚོགས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཏགས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་གིས་
བྱེ་བྲག་དུ་འདོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་ནི་ཆིག་གི་ཚོགས་རྣམས་
ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གའི་ཚོགས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཆིག་གི་ཚོགས་
ཀྱི་བརྟེན་གྱི་དངོས་པོར་ཡི་གའི་འབྲུའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་ཡི་གའི་ཚོགས་རྣམས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཡི་
གའོ། །འབྲིང་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱས་པ་ནི་ཆིག་གོ། །ཡི་གེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐྱེ་ཅམ་སོ་
སོར་རིག་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་ནི་འགའ་ཡང་སོ་སོར་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མིང་ལ་
བརྟེན་པས་ནི་ཚོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་སྐྱེ་ཡང་སོ་སོར་
རིག་པར་འགྱུར་གྱི། ཚོས་མང་པོར་བ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོ་སོར་རིག་པར་ནི་མི་
འགྱུར་རོ། །ཆིག་གི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པས་ནི་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རིག་པར་བྱའོ། །མིང་
གི་ཚོགས་དང་། ཆིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གའི་ཚོགས་དེ་དག་གྱང་རིག་པའི་གནས་
ལ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚོགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། སྐྱའི་རིག་པ་དང་། གསོ་
བའི་རིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་བའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་དག་ལས་

བརྩམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བཟགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་
ན། འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི་འཇུག་པ་ཞེས་
བྱཏོ། །འཇུག་པ་དེ་ཡང་ས་བོན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ས་བོན་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱིཏོ། །དབང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བོན་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིང་པ་དང་ལྷན་པ་
ནམས་ཀྱིཏོ། །ས་བོན་དང་འབྲས་བུའི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་དང་ས་བོན་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིང་པ་དང་ལྷན་པ་ནམས་
ཀྱིཏོ། །མིང་གི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་བཞི་པོ་ནམས་ཀྱིཏོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་
དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་
པའི་གཟུགས་ཀྱིཏོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
འདོད་པ་ན་སྒྲིང་པའི་འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱིཏོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ན་ཡོད་པའི་འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱིཏོ། །གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲིང་པའི་
འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱིཏོ། །བདེ་བའི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བདེ་བའི་
ཆོར་བ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱིཏོ། །སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་
ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་རིག་པར་
བྱཏོ། །དག་བའི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདུ་བྱེད་དག་བ་ནམས་
ཀྱིཏོ། །མི་དག་བའི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདུ་བྱེད་མི་དག་བ་

ནམས་ཀྱིལ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདུ་
བྱེད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱིལ། །མ་སྟན་པའི་རྒྱན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའིལ། །མི་མ་སྟན་པའི་རྒྱན་
གྱི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་སུ་མི་
འབྱུང་བའིལ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་བྱུང་
ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཐོག་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོས་
ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཆོགས་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་
པའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ལུགས་སུ་མི་འབྱུང་བའིལ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོ་ནམས་
ཀྱི་དེ་ལས་གང་ན་ཡང་མེད་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་པའོ། །ཆོར་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོར་བ་གསུམ་སོ་དག་གི་དེ་དག་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་དེ་
ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་པའོ། །གནས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལུས་
ཐམས་ཅད་ཆེ་འི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱི་རིལ་གྱི་དངོས་སོ་ནམས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོར་གནས་
པའོ། །སོར་ཆོད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་སྟེ་བའི་གནས་
གཟུགས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྟེས་པ་ནམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སོར་ཆོད་དང་། ཕྱི་རིལ་གྱི་
སྒྲིང་བཞི་བ་ནམས་ཀྱི་ཆོད་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོར་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་དང་
དེ་དག་གི་ཀྱན་དུ་ཐ་སྟོན་གངགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་རིགས་པ་

བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་
བས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་ནི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
རིགས་པ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་།
འཛིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་དུ་འགོ་ཞིང་རྒྱ་བ་ཉིད་ནི་མཐོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཇུག་པའི་མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་
ཀྱི་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་བ་དང་འགག་པའོ། །སེམས་ཅན་ས་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་
མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་
པའི་ལོ། །སེམས་ཅན་བར་སྤང་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་
ལྟ་སྟེ་བྱ་རྒྱལ་ས་དང་། བར་སྤང་ལ་གནས་པའི་ལྟ་དང་གཞོན་སྦྱོན་ལ་སོགས་
པའི་ལོ། །སྤྲ་སྤྲ་ཀྱི་མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྲ་འབྱུང་བའི་ལོ། །ཆུའི་
མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆུ་སྐྱང་གི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་འབབ་པ་ཉིད་
དོ། །མེའི་མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱའི་མེའི་འགོ་བ་ཉིད་དོ། །རླང་གི་
མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རླང་གི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལོ། །ཤུགས་ཀྱི་
མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མདའ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་འབངས་
པའི་ལོ། །ཤེས་པའི་མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱར་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཐོགས་པ་ཡང་ཡོད་
དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འགོ་བའི་ལུས་འགོ་བ་དང་།
ཡོད་མཐོགས་པའོ། །དེ་ལ་གོ་རིམས་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོ་བདག་ལ་རེ་

རེ་ནས་གོ་རིམས་སྔ་ཕྱིས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོ་རིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
འཇུག་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུའོ། །སྒྲིག་པའི་གོ་རིམས་
ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་ཅེས་བྱ་བ་
ནས་རྒྱས་པར་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒྱ་ཤི་འགག་པའི་བར་དུའོ། །ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་། གནས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་པར་
སྤར་ལྡང་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། གོས་བགོ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་
ལ་འཇུག་པ་དང་། བརྩམ་བ་དང་། ལུས་བྱ་བ་དང་། ལྷག་པ་བྱ་བ་དང་། མེ་ཉོག་ཐང་
བ་བཅིང་བ་དང་། ཟས་དང་སྒོམ་བསྟེན་བ་དང་། ཉལ་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
དང་གནས་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །ཤམ་ཐབས་བགོ་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་
གོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐར་ཆགས་སུ་རྒྱ་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་སྐྱངས་ནས་ཕྱིར་
འབྱུང་བ་དང་། འདུག་སྟེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱ་བ་དང་། ལག་པ་བསྐྱལ་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་བཟུ་
བ་དང་། རང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་འདུག་པ་དང་། ལུང་ཞོད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་དང་
ཚུ་ལ་བཞིན་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་། ཉིན་མོ་འཆག་པ་དང་འདུག་པ་དག་གིས་སྒྲིབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་དང་། མཚན་མའི་གྲང་
སྟན་ལ་ཉལ་བ་ལ་བསྟེན་བ་དང་། སྟན་ཐ་མ་ལ་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ལྡང་བ་དང་།
ཤམ་ཐབས་བགོ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་ལ་ཆུ་
རིམས་ཀྱིས་འདུད་པའི་ལས་བྱ་བ་དང་། གནས་སུ་གནས་པ་དང་། ཚུ་ལ་བཞིན་ཞོད་
པ་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་། གནས་དང་རྟེན་པ་ཞོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྲིམ་པ་

འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་གནས་པའི་གོ་
རིམས་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱིས་པ་དང་
གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་པོ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའོ། །མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་
པོ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །བསྐྱབ་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་
ལྟ་སྟེ་ལྷག་པའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་སེམས་སྦྱོར་བ་དང་
ལྷག་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་དུས་གང་ཞེ་ན། ཉི་
མ་འཆར་བ་དང་རུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། ཉི་བར་
མཆོན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་ཉི་བར་མཆོན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དུས་ཆོགས་དང་། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བ་བྱེད་དང་། ཉིན་མོ་དང་།
མཆོན་མོ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐར་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་རྣམས་དང་། འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་གངས་གང་ཞེ་
ན། རྩས་ཐ་དད་པ་དང་བགྱང་བའི་ཆད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། ཉི་བར་མཆོན་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ནི་གངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གངས་གཅིག་དང་། གངས་གཉིས་དང་།
དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གངས་མང་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་གངས་གངས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཕན་
ཆད་བགྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་མཐར་

ཐུག་པའི་གངས་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་ས་བོན་གང་ཞེ་ན། ས་བོན་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་
ལོགས་ཤིག་ན་རྩས་གཞན་མེད་དེ། འདུ་བྱེད་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་
དང་། དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བར་ཟད་དེ། འབྲས་བྱ་ཞེས་
གྲང་བྱའོ། །འདི་ལ་འབྲས་བྱ་དང་ས་བོན་འབྲས་པར་ཡང་མི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདུ་བྱེད་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལས་བརྩམས་པ་དེ་ནི་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་
ལ། འདུ་བྱེད་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལས་བརྩམས་པ་དེ་ནི་ས་བོན་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་ས་བོན་གང་ལས་བརྩམས་པ་འབྲས་བྱ་ནི་དེ་ལས་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་ལ།
འབྲས་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པ་ས་བོན་ཡང་དེ་ལས་བརྩམས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་འབྲས་བྱ་འབྲས་པར་མི་བལྟ་འོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འབྲས་
དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱ་གུ་དང་། རྫོང་བྱ་དང་། འདབ་མ་ལ་
སོགས་པ་ས་བོན་དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བརྟགས་ཤིང་། ངེས་པར་བརྟགས་
ནས་གྲང་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་གནས་གཞན་མི་དམིགས་ཏེ། འབྲས་དང་ནས་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་དེ་ལྟར་གནས་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ། དེ་
ལ་ཡང་རྩ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་
ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ན། དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་པར་བྱེད་པ་
གང་ཞེ་ན། དག་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
གྲུས་པར་བྱེད་པས་སྟོན་པ་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་པ་

ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་སྟེ་སྟག་ས་ཅན་དག་གི་ལྟ་བུའོ། །འོག་པར་ལྟ་
བས་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བཅད་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཉེས་པ་
བརྗོད་པ་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ས་བོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་ན་རྒྱུས་པ་དགུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་
མ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་
དང་། རྩེད་བུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཉམས་པར་མ་བྱས་
པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
ནོ། །འབྲས་བུ་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་
བུ་མ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཉེ་
བར་མི་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩེད་བུ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲོམ་པ་
མཐར་མ་བྱིན་པས་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །མཐར་བྱིན་
པས་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་པ་དང་། ཉམས་པར་
མ་བྱས་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ས་བོན་མདོར་བསྟུས་པའི་རྒྱུ་པར་
གཞག་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ས་བོན་མདོར་བསྟུས་པའི་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་གང་
ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བག་
ཆགས་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་ཡང་

རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། ་དེ་ལ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་དེ་
དག་ལ་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བརྫོད་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ་དེ་ཡང་གུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཡིན་པར་
བརྫོད་པར་བྱའོ། ་ཀླུ་ཉེ་བཟུམས་དེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ། དེ་ཡང་
གུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་གང་ཡིན། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་
གནས་ངན་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ས་བོན་དང་
ལྡན་པར་སྐྱེ་བའི་བཟུམས་བསམས་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ་ཀླུ་
ཉེ་བཟུམས་བསམས་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཅིའི་
ཕྱིར་གང་ཟག་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་རྣམས་
པར་གཞག་པ་དང་། གང་ཟག་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
རིགས་རྣམས་པར་གཞག་པ་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྤྲུལ་པ། སྤྱི་བ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་བྱེ་
ཟག་གི་ཕྱིར་ཉེ། གང་དག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་
གཏན་ཏུ་སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པར་རྣམས་པར་གཞག་ལ། གང་དག་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པར་རྣམས་པར་
གཞག་གོ། ་གང་དག་ལ་དེ་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་གཏན་ཏུ་བ་ལུས་ལ་ཞེན་པ་

ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་ནི་མེད་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་མོས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་རྒྱལ་པར་
གཞག་གོ། གང་དག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་
ཡིན་པར་རྒྱལ་པར་གཞག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་སྤྱིས་པ་རྒྱལ་པར་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་གནས་གྲུང་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་གྲུང་པ་དང་། ཀུན་
གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བམ་པོ་བཞི་བ། དེ་ལ་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་གང་ཞེན། དེ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྒྱལ་པ་
གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་
དང་། དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་མ་སྤངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་རྒྱལ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ཡངས་
སུ་སྒྲོང་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་རྒྱལ་པར་
རིག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོ་བའི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །སྒྱུད་ལམ་
ལས་བྱུང་བའམ། བཟོའི་གནས་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཁ་ཅིག་གི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་
ལས་རྒྱལ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པར་རིག་
བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །གཞན་ལ་རྒྱལ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་རང་སེམས་སྤྱེད་པར་བྱེད་
ལ། རང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པ་ལས་བཅུམས་ཏེ། ཆོག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྲལ། །དེ་ལ་ལུས་ལུལ་ནས་ལུལ་གཞན་དུ་འབྱུང་
བ་ཅམ་དང་། དེ་ཉིད་ན་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཅམ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
དོ། །དག་ཅམ་ནི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་སྦྱེས་པའི་སེམས་པ་ཅམ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུལ་ནས་ལུལ་གཞན་དུ་འཕོ་བར་
མི་རིགས་པས། འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་ནི་མིག་དང་ན་
བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ཀྱང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྟུན་པར་བྲལ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
རིགས་སུ་སྦྱེས་ཟིན་པ་གང་ལ་ལ་འཆོ་བ་འདིས་འཆོ་བར་བྲལ་ཞེས་རང་གི་སེམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་འཆོ་བ་དེ་ལ་འདོད་པ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཆོ་ན་མ་
བསྐྱམས་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྲལ། །སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་དམ་པོས་བཅོམ་པས་སེམས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རི་
སྲིད་དུ། མྱོག་གཙོད་པ་ལས་བྱུང་བའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ལས་བྱུང་བ་སྦྱོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་ལས་དང་གང་དང་རི་ཅམ་དུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེས་ན་དེ་ཅམ་དུ་ཤས་
ཆེར་མི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་གང་སུ་ཡང་རུང་བ་གང་དང་གང་ནས་འོངས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སེམས་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྲལ། །དེ་ནི་རི་སྲིད་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་པ་སྟོང་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་བསྐྱམས་པར་བརྟུན་པར་བྲལ། དེ་ནི་

ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དེ་མང་དུ་སོགས་པ་དང་། ལས་དེ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པས་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་རིག་པར་བྱཏོ། །དེའི་ལོག་པར་སྒྲོན་
པའི་སེམས་པ་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བརྗོད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་
དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ། ལས་
དེ་ཀུན་ནས་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རི་སྤྱིད་དུ་གཏོང་བའི་རྒྱ་དག་གིས་སྦྱང་བར་མི་
བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ས་བོན་དང་ཀུན་དུ་
སྒྲིབ་པ་ལས་རྒྱ་དུ་གཏོགས་པས་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱཏོ། །དེ་ལ་
སྟེག་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་བྱི་མ་ལ་མི་འདོད་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་།
མོས་པར་མི་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་མ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དེ་འདུལ་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ལེ་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཉེས་པ་དང་ལྡན་
པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་མི་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བརྗོད་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་རྣམ་པར་
འཇུགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། མི་བརྟན་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་ཁྲིམས་
སྟེག་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་པ་མི་དགོ་བ་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཞེས་བྱཏོ། །དེ་ལས་
བརྗོད་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །དེ་

ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། སྒོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བར་འོས་པ་གང་ལ་སྒོམ་པ་ཡང་
དག་པར་ལེན་པ་དེ་ལ། དེ་དག་ལས་ལ་ལ་ནི་གཞན་ལས་སམ་རང་ཡང་ལེན་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་ལ་ལ་ནི་རང་ཁོན་ལས་ལེན་པར་བྱེད་དེ་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་ནི་
མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལྟར་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཡང་དག་པར་སྒྲང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་
གཞན་ལས་ངེས་པར་སྒྲང་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་
འོས་པ་དང་། གང་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་རང་ལ་རག་ལུས་པའི་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་བརྟན་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
བས། དེའི་ཕྱིར་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་ནི་རང་ལ་རག་ལུས་པ་ཁོན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྒོམ་པ་རང་གིས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ཡོད་ན།
ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་འདི་དག་ནི་ཚུ་ལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྒྲོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཏེ། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཀྱང་དུ་སྒྲོད་པ་ན་གཞན་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཛེམ་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བས། དེ་
ལྟར་ན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྒྲོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་རྗེས་སུ་སྐྱང་བའི་ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་
གཞན་ལས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གང་ལ་རོ་ཆ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་
དེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་ལ། གང་ལ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་

ལ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
འདིར་ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་ཚས་འབའ་ཞིག་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་
ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་
བསོད་ནམས་མཚུངས་ཤིང་བྱེད་པར་མེད་པ་སྟེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་དུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་ལ་གྲུས་པས་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྒྱོད་ལས་ཀྱིས་མདུན་དུ་འདུག་པ་དང་།
ཆོག་གིས་མངོན་པར་འདུས་བྲས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ལུས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་
ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ལས་བརྒྲོག་པ་སྟོང་བའི་སེམས་པ་སྟོང་བ་དེ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་སོ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
བརྒྱར་གཏོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་བཅུ་སྟོང་བ་ལ་བརྟེན་
ཏེ། སྟོག་གཙོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་སྟོང་བ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་བཅུའོ། །སྟོག་གཙོད་པ་པལ་ཆེར་སྟོང་བ་ནས་ལོག་
པར་ལྟ་བའི་བར་པལ་ཆེར་སྟོང་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པ་བཅུའོ། །སྟོག་གཙོད་པ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འདི་དག་ཀྱང་
གཞན་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དུས་ལུན་སྤང་དུ་ཉིན་མཆན་ནས་སྒྲ་བ་བྱེད་དམ། རྒྱ་བའས་
ལོར་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་སྟོང་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་

རྣམ་པ་བརྩམས། །དུས་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་པན་ཆད་ནས་རི་མིང་འཛིན་བར་དུ་ནི་མ་ཡིན་
བར་སློག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་སྤོང་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་
རྣམ་པ་བརྩམས། །རི་མིང་འཛིན་བར་དུ་སློག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་
བར་སྤོང་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པ་བརྩམས། །བདག་ཉིད་སློག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་
ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་སྤོང་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པ་བརྩམས། །གཞན་དག་དེ་
དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པ་བརྩམས། །དེ་དག་
གི་བསྐྱབས་པ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་རྫོང་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པ་
བརྩམས། །སློག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བར་སྤོང་བ་མཐོང་ན་ཡིད་བདེ་
བར་འཛིན་ཅིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེ་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཞན་རྣམ་པ་
བརྩམས། །བརྩམ་པ་རྣམ་པ་བརྩམ་པོ་དེ་དག་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱུ་འབྱུང་ཉེ་
བསོད་ནམས་སྦྱེ་བ་ཡང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱམས། །སྤྲོམ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
བརྒྱད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སྤྲོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྲོམ་
པ་དང་། ཀུན་དུ་བསྐྱང་བའི་སྤྲོམ་པ་དང་། སྤྱིར་ལེན་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་ཚུང་དུ་
དང་། སྤྲོམ་པ་འབྲིང་དང་། སྤྲོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྲོམ་པའོ། །དེ་ལ་
ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྤྲོམ་པ་ཁོ་ནར་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་ངོ་སྤྲོམ་དུ་སེམས་
མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་གི་ཆེ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་བྱིན་ཆད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་དབང་པོ་
ལྷན་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ། རྟག་དུ་དེའི་ས་ཐོན་དང་ལྷན་པ་སྐབས་

སྐབས་སུ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པ་དབང་པོ་ལྡས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་སེམས་པ་
དག་པ་སྒྲིམ་པ་རི་ལྟར་རྒྱངས་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་
སྒྲིག་པའི་བློགས་པོ་དང་ཐད་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་སྒྲིག་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པ་
ལ་འདུན་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་འདྲེས་ལ་བདག་འགལ་བར་གྱུར་ཅིང་རན་སོང་དུ་འགོ་
བར་གྱུར་ན་མི་རྒྱུང་ངོ་སྒྲིམ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལ་བརྟེན་ངས་པས་སྒྲིག་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པས་ན་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བ་
ཁོ་ནར་བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་འཆགས་གིང་ཐུང་བྱས་སེལ་
བར་བྱེད་ལ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དང་། དུས་ལུན་སྤང་དུར་སྒོང་བ་དང་།
བདག་ཉིད་སྒོང་བར་མི་བྱེད་ལ། གཞན་ནི་དེ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་།
དེའི་བསྒྲགས་པ་ཡང་ནམ་གངས་དུ་མར་མི་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་པ་མཐོང་
ན་ཡང་ཡིད་བདེ་བར་མི་འདྲིན་ཅིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མི་མང་བ་དེ་ནི་དེའི་
སྒྲིམ་པ་རྒྱུང་དུ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སལ་ཆེ་བ་དང་། དུས་ལུན་རིང་དུ་སྒོང་ཞིང་རི་སྒྲིབ་
འཆོའི་བར་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་ལ། སྒོང་བ་དེའི་བསྒྲགས་པ་ནི་ནམ་གངས་དུ་མར་མི་
བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་པ་མཐོང་ན་ཡང་ཡིད་བདེ་བར་མི་འདྲིན་ཅིང་དགའ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བ་མི་མང་བ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲིམ་པ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དང་
དུས་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་ལེན་
དུ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་བསྒྲགས་པ་ཡང་ནམ་གངས་དུ་མར་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་

མཐུན་པ་པ་མཛོད་ན་ཡང་ཡིད་བདེ་བར་འཛིན་ཅིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་
དེ་ནི་དེའི་སྒྲིམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་སྦྱོན་མེད་
པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོད་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ལ་
སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་ས་བོན་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉམས་པར་
བྱེད་པས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་དེ་བཞིན་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྲེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་ས་བོན་ཐག་རིང་
དུ་བྲ་བ་དེ་གཉིན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་པོས་དེའི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱོན་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམས་མཛོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་
ཅིང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་ལྷོགས་པ་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་དེའི་ངན་སོང་དུ་
འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་དག་ནི་དེའི་འཕགས་པ་དགྲུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་
གཉིས་པ་འདིས་དེའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དེའི་
ཐག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཐག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་དག་བཅོམ་
པ་ཉིད་འཐོབ་པ་ལ་ནི་གཉིན་པོ་དང་རྣམས་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་

འགྱུར་བར་ཟད་གྱི། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས། སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་པ་
གསུམ་རྒྱལ་པར་གཞག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ཀྱན་དུ་འཛིན་པའི་
སྒྲིམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲིམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་
པར་ལེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་ཕྱིར་ལེན་པའི་སྒྲིམ་
པ་དེ་གཉིས་ནི་ཀྱན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་རྒྱུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོ་རྒྱམས་ནི་གཉི་གའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །ཡང་དག་
པར་ལེན་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་སའ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཅོས་
ལྡན་འདས་གྱིས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། དག་བསྟེན་
གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། བསྟེན་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པར་གཞག་ཅེ་ན། རྒྱ་གསུམ་
གྱིས་ཉེ། བཅོས་ལྡན་འདས་གྱིས་འདུལ་བ་ནི་གང་དག་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་དབེན་
པར་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད། གང་དག་ཉེས་
པར་སྤྱོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་ལ། འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་མི་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་
ཡོད། གང་དག་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་དབེན་པར་ཡང་མི་སྤྱོད་ལ་འདོད་པ་ལས་
དབེན་པར་མི་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདུལ་བའི་རྒྱལ་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་ནི་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །འདུལ་བའི་རྒྱལ་པ་གཉིས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཁྲིམ་གྱི་གནས་གཞོད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་གནས་ན་གནས་པས་ནི་བསྐྱབ་པའི་

གཞིའི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱང་བར་ནི་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་ནི། བསྟེན་གནས་པའི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་གཉི་
ག་ལས་དབེན་པར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ་ཙམ་ཡང་
དག་པར་སྦྱངས་ཤིང་། བདག་ནི་ཁུར་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བས་ནོན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མི་སེམས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པར་སྟོང་བ་ལས་དབེན་པས་རབ་ཏུ་
བྱེ་བ་ནི་དང་པོ་གསུམ་མོ། །འདོད་པ་ལ་སྟོང་བ་ལས་དབེན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་ཐ་མ་
བཞི་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །གཅིག་ནི་གཉི་གས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་མི་ཆངས་པར་
སྟོང་བ་སྟོང་བའོ། །དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ནི་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱས། དགེ་བསྟེན་
ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱས། བསྟེན་གནས་པའི་སྟོན་པ་ནི་ཡན་ལག་
དུ་ཞིག་གིས་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞིས་
བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་གང་ཞེན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཡན་
ལག་དང་། དེ་དང་མ་སྟུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བའི་ཡན་
ལག་དང་། གཞན་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཚོགས་
ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་རྗེས་སུ་སྐྱང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་བྱ་བ་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆེ་ཡོང་དག་ནོད་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་དང་ལྟན་ན་དགེ་སྟོང་དེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་དགེ་སྟོང་
གི་དངོས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དེས་ཚུལ་གྱིས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དེའི་འོག་ཏུ་
འདུལ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱིས་དེས་སུ་མ་སྟུན་པ་དང་། དེ་

དང་ལྷན་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱམས་ཤིང་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་
དང་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བྲང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །ཡན་ལག་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཚོག་ཕུན་ཕུས་ཚོགས་པ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་
ཕུས་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཏེ། ཚོག་ཕུན་ཕུས་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་ཕུས་ཚོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྱོད་པ་ཅམ་མན་ཆད་དག་ལ་
འཇིགས་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་བ་
ལས་བསྐྱང་བའི་བྱིར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བྲངས་ཏེ་སྒོམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ནི་དེའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རིམ་ལང་དག་
པར་བྲངས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་ནི་
ཡན་ལག་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་
གཞོན་པའི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་བྲང་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་
པར་བྲངས་པ་ལས་ཉམས་པ་བྱིར་གསོ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་
ལས་མི་ཉམས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྒོག་ལ་གཞོན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
ལ་གཞོན་པ་དང་། རྩེ་མ་ལ་གཞོན་པ་སྤོང་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །བརྟུན་དུ་
སྤྱོད་པ་སྤོང་བ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆང་དང་བཅོས་པའི་ཆང་དང་སྦྱར་བའི་
ཆང་བག་མེད་པའི་གནས་སྤོང་བ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལོ། །དེ་
ལ་བསྟེན་གནས་པའི་སྒོམ་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་ཡན་ལག་ལྔས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་

ལག་ལྔ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་དང་།
བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་
དག་པར་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་བྱིར་གསོ་བའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱ་བ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཡན་ལག་དང་།
བྱ་བ་སྤོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྤོག་ལ་གཞོད་པ་
དང་། འོངས་སྤོད་ལ་གཞོད་པ་དག་སྤོང་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །མི་ཆངས་
པར་སྤོད་པ་སྤོང་བ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་སྤོངས་པ་དེ་ནི་རང་གི་
ཚུང་མ་ལ་མ་བརྟེན་པས་བདག་ལ་གཞོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ལ་
མ་བརྟེན་པས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ལོ། །བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བ་སྤོང་
བ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆང་དང་བཅོས་པའི་ཆང་དང་སྦྱར་བའི་ཆང་བག་
མེད་པའི་གནས་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་གསུམ་པོ་དག་སྤོང་
བ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དུས་ཉག་ཏུ་གར་དང་
སྤྲོ་དང་རོལ་མོའི་སྤྲོ་དང་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་སྤོང་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་
དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་
དཔེན་པར་ཡུད་ཅུང་ཅུང་ལ་མཐོང་བ་དང་། བདག་ནི་གསོ་སྤོང་གིས་གསོ་སྤོང་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུས་ཉག་ཏུ་བྱ་བ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
ལོ། །ཆང་དང་བཅོས་པའི་ཆང་དང་སྦྱར་བའི་ཆང་བག་མེད་པའི་གནས་སྤོང་བ་ནི་ཡན་
ལག་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ་གནས་པ་
ཡིན་ནོ་སྟེ་དུས་ཉག་ཏུ་སེམས་ཀྱང་ཡན་ལག་དེས་ན་ཆང་གི་སྤོས་པས་སྤོས་ཤིང་མོངས་ཏེ་

၇၃၃

སྒྲག་པར་མཛད་ཅེན། འདི་ལྟར་དགེ་ཚུལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་
ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་གནས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའི་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བ་ཅེད་མོའི་དགའ་བ་དང་ཆ་
སྟོག་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སོག་
འཛོག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་གནས་དང་པོ་
ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་བྱིར་ནི་གར་དང་སྤྱ་དང་རོལ་མོའི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་ནས་དུས་མ་
ཡིན་པའི་ཟས་ཀྱི་བར་དག་སྟོང་བ་བཅས་སོ། །ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་གནས་གཉིས་
པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་བྱིར་ནི་གསེར་དངུལ་འཛིན་པ་སྟོང་བ་བཅས་ཏེ། འདི་ལྟར་
གསེར་དངུལ་ནི་སོག་འཛོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་
བྱིར་དགེ་ཚུལ་ཀྱིས་གར་དང་སྤྱ་དང་རོལ་མོའི་སྤྱ་དང་། སྟོས་དང་མེ་ཏོག་སྟེང་དང་།
བྲུག་པ་འཆང་བ་གང་ཡིན་པ་བསྟེན་གནས་པའི་སྟོམ་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་
མཛད་ལ། དེ་དེ་ལ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་མཛད་དེ་བཅས་ཤིང་། བྱིས་པ་རྒྱམས་ལ་ནི་
གནས་དེ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
པ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་བྱིས་པ་ལ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་དེ་ལས་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཅིག་
བཤགས་པར་ཟད་ཀྱི་གཉིས་མི་དགོས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་བར་མཛད་ནས་བསྐབ་
པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཅས་སོ། །དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་དེ་ལས་
འགལ་ན་ཉེས་པ་གཉིས་བཤགས་དགོས་ཤིང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལྟེ་བར་
མཛད་དེ། གནས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེ་ནས་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་མཛད་དེ་བཅས་
སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དག་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་

པར་ཡང་མི་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟར་ཟ་མ་དང་མ་ཞིང་དག་ནི་དགོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་
པར་གཞག་ན་ཡང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྟེན་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་པའི་ཕྱོགས་
སུ་རྒྱུ་པར་གཞག་ན་ཡང་ལོ་མ་པ་དང་ཀྱན་དུ་ལོ་མ་པ་ལ་སོགས་པས་སྦྱེས་པའི་ཉེས་
པ་བསྟེན་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་གཉི་གའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པར་
འོས་པ་མ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེད་པར་ཡང་མི་བྱ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཡང་མི་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཟ་མ་དང་མ་ཞིང་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པས་བསྤྱི་བས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ནི་གང་གིས་
སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་རེ་ཞིག་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་སོ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལ་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྦྱེད་པར་ཡང་མི་རུས་
ན། མའི་ཚོས་ལས་སྒྲ་མ་མཛོན་སུ་མ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་
དག་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེད་པར་མི་བྱ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །དེའི་སྤྱི་
པར་གཏོགས་པ་ལ་ནི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་ཡང་དགོན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་ཡང་
དགའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟ་མ་དང་མ་ཞིང་དག་སྦྱབས་སུ་སོང་ཞིང་དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་གནས་སུ་ཟེན་ཀྱང་དགོ་བསྟེན་ཞེས་བརྗོད་
པར་མི་བྱ་ཞེན། དགོས་པའི་དང་དགོས་པའི་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུ་ལ་ཅན་
ནི་དགོ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་ན་དེ་དག་གིས་ནི་བསྐྱབས་སུ་ཟེན་ཀྱང་དགོས་པའི་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཀྱན་དུ་འདྲེ་བས་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱ་ལ་དགོས་པའི་མ་ལ་ཡང་མི་བྱའོ། །དགོ་
སྤོང་དང་དགོས་པའི་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་བསྟེན་བཀུར་བདག་གིར་མི་བྱ་ཞིང་
རེག་པར་ཡང་མི་བྱ་ལ། དགོ་བསྟེན་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་བརྟན་པ་ཡང་མི་བྱ་

བ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་དེ་དག་ནི་དགེ་བསྟན་ཞེས་མི་བྱའོ། །བསྐྱབ་པ་སྤང་བར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མཚུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྒོམ་པ་
ཡང་མ་ཡིན། སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེན། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་སྒོམ་པ་
དེ་དག་ཀྱང་མ་གཏོགས་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ལུས་དང་
དག་གིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
སྒོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །སྒོམ་པ་རང་གིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་ལས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གང་གིས་
གཞན་ལས་ལེན་ཏམ། རང་གིས་ལེན་ན་སྒོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་དེ་གཉིས་ལ་
འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེན།
གལ་ཏེ་བསམ་པ་མཚུངས་པས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་ཡང་བྱེད་ན་
ནི་བྱེ་བྲག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དུས་ན་དགེ་སྤྲོད་གི་སྒོམ་
པ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་སྤྲོད་གི་སྒོམ་པ་འདོད་ཀྱང་འཛོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་
ན། མདོར་བསྟན་ན་རྒྱ་དུག་གིས་ཏེ། བསམ་པ་ཉམས་པ་དང་། ལུས་ཉམས་པ་དང་།
སྦྱིས་པ་ཉིད་ཉམས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཉམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་
དང་། གཞན་ཇེས་སུ་སྤང་བས་སོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་གཞོད་པ་བྱས་སམ་ཆོས་
རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་སམ། ལུ་ལོན་གྱིས་ཉམ་ཐག་གམ། འཛིགས་པས་ཉམ་ཐག་
གམ། འཆོ་བ་མེད་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་གྱུར་ནས། དེ་འདི་སྦྱུས་དུ་སེམས་ཏེ་
བདག་ནི་བྱིས་ཀྱི་གནས་ན་གནས་པར་དཀའ་བས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་
སྤྲོད་འདི་དག་ནི་ཆེགས་རྒྱུད་དུས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མ་ལ་བདག་དགེ་སྤྲོད་

གི་ནང་དུ་སོང་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ།
ཆོགས་ཚུང་དུས་འཆོ་བར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་དགེ་སློང་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་པ་ཡིན་པར་རིག་ནས་བསྐྱད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་འོ་སྟུམ་སྟེ། འཛིགས་པས་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཁ་ཅིག་ལ་བསྐྱམས་ཏེ། ལྷོད་པར་བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་བསམ་པ་
ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ནི་བསམ་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཁྱིམ་འདི་ན་
གནས་ན་དགའ་བས་འཆོ་བར་འགྱུར་བས་མ་ལ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ཆོགས་ཚུང་
དུས་འཆོ་བར་བྱ། རི་ལྟར་དགེ་སློང་འདི་དག་ཆངས་པར་སྐྱད་པ་སྒྲིང་པ་ལྟར་རི་སྒྲིང་
འཆོའི་བར་དུ་ཆངས་པར་སྒྲིང་པ་སྐྱད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
བསམ་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །འབྲས་
དང་པོ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་རི་སྐྱད་གསུངས་པའི་ནད་རྣམས་
དང་ལྷན་པ་ནི་ལུས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུས་ཉམས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལྷ་
མ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་དེ་ནི་ལྷ་མ་
རྣམས་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིང་པ་དག་ལས་བསྟེན་བཀྱར་བྱི་ལས་གང་
ཡིན་པ་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་བདག་དད་པ་ཅན་རྣམས་ལས་ཆོས་གོས་དང་
བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་དད་པས་བྱིན་པ་ཡང་བདག་གིར་བྱེད་དེ། དེའི་དད་པས་
བྱིན་པ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིང་པ་ལ་ལྷེ་བ་དང་རུང་བ་མ་ཡིན་

ལ། དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤངས་ལྟ་བུ་ཉམས་པར་ཡང་འགྲུབ་བའི་ཉམས་པས། དེའི་ཕྱིར་
ལུས་ཉམས་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཟ་མ་དང་མ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཉིད་
ཉམས་པ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་ནི་སྤར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །མ་ཞིང་ནི་མདོར་བསྐྱེད་ན་རྒྱལ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། ཡོངས་མ་ཞིང་དང་། རྩོགས་གཅིག་གི་མ་ཞིང་དང་། ཉམས་པའི་མ་ཞིང་རོ། །དེ་
ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་མ་
ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །ཆེ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པའི་སློབས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་པ་
རོལ་གྱིས་སུན་འབྲིན་པ་འཕམ། གཞན་དག་མི་ཆངས་པར་སྐྱོད་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་
ཀུན་དུ་སྐྱོད་པ་མཐོང་བ་དེ་སྐྱེས་པའི་སློབས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྩོགས་གཅིག་པའི་མ་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །མཚོན་ལ་སོགས་པས་ཆོད་པ་འཕམ། ནད་དང་།
དུག་དང་། མེ་དང་། གསང་སྤྲགས་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་
སྤོན་ཐོབ་པ་ཆད་པར་གྱུར་ཅིང་ཆད་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་སློབས་པ་མི་འབྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་པའི་མ་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་ཞིང་དང་པོ་ནི་ཟ་མ་ཡང་ཡིན་ལ་
མ་ཞིང་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་ཞིང་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཟ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་
གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོ་དག་གིས་བདག་ལ་སུན་འབྲིན་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཟ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་
གྱི་མ་ཞིང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཟ་མ་དང་མ་ཞིང་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་སུན་འབྲིན་
པ་དང་། སྤྲེགས་ཅན་དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་།
གནས་པར་མི་བྱ་བ་དག་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཉམས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་

པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་ངོ་ཆ་མི་ཤེས་པ་དང་སྤྲེལ་མེད་པའི་ཆོས་རྩི་མ་ཅན་
ཆེན་པོས་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲེལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུབ་མོར་བྱས་
ཤིང་ཆུང་དུར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་བས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོད་པ་
བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། བྱ་ལོན་གཞལ་དགོས་པ་
དང་། བཟོ་དང་། རྩོགས་པ་དང་། མཆུ་ཐོགས་པ་དང་། བརྗོད་པ་ཡོད་པ་དང་། བ་མས་
མ་གནང་བ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་བསྟེན་པར་རྩོགས་པར་མི་
བྱའོ། །རྒྱལ་པ་དག་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བས་བསྟེན་པར་རྩོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷུང་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྤྲོད་གི་
ལུས་སུ་སྤྲུལ་ནས་བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྲེད་
བསྟེན་པར་རྩོགས་པར་གྱུར་ན། དགོ་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིད་ལོག་ན་ནི་རང་གི་
གཟུགས་སུ་གནས་པས། ཀུན་དགའི་ར་བ་སྤྱང་བའོ། དགོ་བསྟེན་དག་དགོ་སྤྲོད་གི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་བྱང་དུ་འོངས་ཏེ། གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་མཐོང་ན་
འདི་སྟམ་དུ་དགོ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་སུ་ཞིག་འདི་དག་ལ་
བསོད་སྟོམས་འབྱུལ་བ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཞེས། དགོ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་སྤྲང་གི་
སེམས་སྦྱང་ཅིང་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་རྗེས་སུ་
བསྐྱུང་བས་དེ་དག་གྱང་བསྟེན་པར་རྩོགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པའི་
སྟོབ་དཔོན་མེད་པ་དང་། མཁན་པོ་མེད་པ་དང་དགོ་འདུན་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཆང་བར་
མེད་པ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱ་བྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་ན་དགོ་སྤྲོད་གི་སྟོམ་པ་ལེན་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བྲུས་ནི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་ན་

རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། བསམ་བ་ཉམས་བ་དང་། སྐྱེས་བ་ཉིད་ཉམས་བས་སོ། །དེ་ལ་
བསམ་བ་ཉམས་བས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོན་ར་
ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བ་ཉིད་ཉམས་བས་ནི་ལེན་བ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤར་
བསྟན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེ་དགོ་བསྟེན་དུ་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །བསྟེན་གནས་པའི་
སྟོམ་བ་ནི་བསམ་བ་ཉམས་བ་ཁོན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་སྟེ།
གང་ལ་ལ་དག་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འཇ། རྟེན་བ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཕྱིར་བསྟེན་
གནས་པའི་སྟོམ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་དམ་འཆའ་བ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྤང་བའི་
བསམ་བ་མེད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་དེའི་བསམ་བ་ཉམས་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ལེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཉིད་རི་སྐད་བསྟན་བ་དེ་དག་མེད་པས་ནི་སྟོམ་བ་རི་
སྐད་བསྟན་བ་དེ་དག་ལེན་བ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དུས་ན་དགོ་
སྟོང་གི་སྟོམ་བ་སྤངས་ཀྱང་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་རྒྱ་ལྟས་ཏེ་བསྟེན་
པའི་གཞི་འབྲུལ་བ་དང་། ལྷང་བའི་རྩ་བ་ལྟག་པར་སྟོང་བ་དང་། མཆོན་བྱ་བ་ཅིང་
མཆོན་གཉིས་སྐྱེས་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་བ་སྤངས་
པས་ཀྱང་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་སྤངས་བ་གཏོང་བར་འགྱུར་ལོ། །དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་ཞིག་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་བྱ་བ་ན་ནི་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་མ་སྤངས་བ་ནི་སྤང་
དུ་མེད་ལ། སྤང་སྤངས་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེའི་
ཆེ་དུས་ངན་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེན་མཆོས་ཅན་འགའ་ཡང་བསམ་བ་ཉམས་བས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ན། དགོ་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་
སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སེམས་

སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། རིས་མ་ཐུན་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པས་ནི་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། བསྟེན་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །བསྟེན་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། གལ་ཏེ་
སེམས་མི་མ་ཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་དུ་རིགས་མ་ཐུན་པ་སྤོང་ཞིང་འཆི་བའི་
དུས་བྱེད་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

བམ་པོ་ལྷ་པ། དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེན། དགེ་
རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་འབྱུང་
བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་གཏོང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་འགོག་པ་ཅམ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མི་འབྱུང་བ་ཅམ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་
པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་སུ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྲ་སྟེ། ཆུང་དུ་
བསྒྲོམས་པ་དང་། འབྲིང་དུ་བསྒྲོམས་པ་དང་། ཆེར་བསྒྲོམས་པའོ། །དེ་ལ་ཆུང་དུ་
བསྒྲོམས་པས་ནི་ཆེ་འདི་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བ་ཁོ་
ནར་བྱིར་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་རུས་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་རི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ལུས་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ། འོད་
གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞིང་ངེས་པར་བར་སྐྱབས་སུ་འཆི་བའི་དུས་
བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འབྲིང་དུ་བསྒྲོམས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
ཞིང་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བ་ཁོ་ནར་བྱིར་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ལ་དེར་སྐྱེས་ནས་ཡང་ལུས་

གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་འབྲུབ་པ་ནི་འགྲུར་མོད་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྲུར་ཞིང་བར་སྐབས་སུ་འཆི་བའི་
དུས་བྱེད་པར་ཡང་འགྲུར་ལ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་མི་འགྲུར་ལ། དེར་སྐྱེས་ན་ཡང་ལུས་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་
གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་འབྲུབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་པར་ཡིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
ཡང་འགྲུར་ལ། བར་སྐབས་སུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྲུར་ཞིང་། ཆེ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཟད་པར་བྱེད་དོ། རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ཡང་རུང་། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ཡང་རུང་བའི་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིན་དུ་གཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་འགོག་པ་ཅུ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མི་འབྱུང་
བ་ཅུ་ནི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཅུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཟད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཆུང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལ་ཆུང་དུ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྲུར་ཞིང་སྤྱར་བ་སྤྱར་
བ་ཁོ་ནར་ཕྱིར་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་བྱས་སོ། །འབྲིང་དུ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འགྲུར་ལ། སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཕྱིར་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱས་སོ། །ཆེར་

བསྐྱོམས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་སློབ་པ་
ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྒྱུམས་པར་འཇུག་གོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྱུམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་ནི་སློབ་པ་ཡང་སྒྱུམས་པར་མི་འཇུག་ལ་མི་སློབ་པ་ཡང་མི་འཇུག་གོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུད་པ་མེད་ལ་དེའི་གོང་ན་ཆེས་ཞི་བའི་གནས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལས་སྐྱེ་
བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་
བྱེ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཉེ། འདི་ལྟར་གང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་
ལ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རྗེས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
འགོག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་
པ་སྐྱེ་བས། དེ་ལས་གཞན་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་ཙམ་ནི་སོ་སོར་
བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་དེའི་ཆེ་ན་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་
དུས་ལས་ཐལ་བ་དེ་ནི་དེའི་ཆེ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་
བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ནི་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་
དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་རྒྱུན་དང་ཐུན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྟགས་
པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དེ་ནི་གྲན་དུ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་པ་བཞི་མཐོང་བ་དེ་སྐོར་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོན་གཤེད་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་། བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་དུ་སྐྱེ་བ་

དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱད་མེད་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་
ཉིང་དང་། མཆན་མེད་དང་། མཆན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་
ལ་སྲིད་ཅིང་སློན་པ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་གཏན་
དུ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་པ་བཞི་མཐོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་
སྲིད་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་སློན་པའི་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པས་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་
པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དེ། སྲིད་པའི་ས་བོན་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཡང་དག་
པར་མ་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཞེས་
བྱ་ཞེན། དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་ཟད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་དུ་
ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་རིག་
པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནས་དབང་པོ་ལ་མཁས་
པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲོམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་དོན་རྣམས་དབྱེ། གོ་རིམས་དང་ནི་
བསྟུ་དང་བརྟེན། །དེ་ལ་གཟུགས་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རིག་བྱའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་
བ་ལས་སྐྱུར་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆོར་
བ་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བཟོ་བར་བྱ་བ་སྟེ། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་།
ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རིག་པ་ལས་སྐྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་

དང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་དང་སེམས་ཀྱི་ལོ། ཉེ་ལ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
ལུས་ཀྱི་ལོ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ལོ། ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་པོ་
དག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་ས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཁྱུར་ན། འོན་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་ལུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་པན་ཅུན་མཆན་ཉིད་མི་
འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་མཆན་ཉིད་མི་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ན་ལུས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་ས་ནི་ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལ་ཉེ་བར་གདགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། གལ་ཏེ་ཐ་མི་དད་པས་ཉེས་པ་མེད་
ན་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་ཀྱང་ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འབྱུང་བས་དེས་ན་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་
ཆོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན་སྤྲུལ་པ། ལུས་ནི་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལས་གཏན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་
པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པར་སྤྲེས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་ལུས་ལས་ཐ་
དད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཞེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལྔ་དང་
ལྔ་ན་པའི་ཆོར་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་ལ། ཡིད་ཀྱི་འབའ་ཞིག་སེམས་ཀྱི་ཞེས་

བྱམྱོ། །དེ་ལྟ་བུ་ས་ན་ཚོར་བ་ནི་མདོར་བསྟུན། ལུས་ཀྱི་དང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་གང་ཞེན། དེ་ཡང་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་
རྣམས་པ་བྱུག་གོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་
མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྩལ་བྱའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་
བསྟུན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལོ། །དེ་ལ་རྩལ་བྱའི་འདུ་ཤེས་
ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལོ། །ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་
ལོ། །ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་རྣམས་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་མཆེད་ན་
སྤྱོད་པའི་ལོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་མཆེད་ན་སྤྱོད་པའི་སྟེ།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་
པའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་པའི་ཅེ་མའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་སྤོབ་པ་དང་། མི་སྤོབ་པའི་ཐམས་ཅད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེན། དེ་དག་ཀྱང་སྡེ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
རྣམས་པ་བྱུག་གོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་སྤྱད་པར་
བྱ་བ་དང་། དེ་དང་བལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀུན་དུ་
ལྷང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་མཛོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་པ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མདོར་བསྟུན་ན་དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམས་པ་བྱུག་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།

མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཉ། དེ་ནི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབྱེ་བ་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མྱོང་བའི་དབྱེ་བ་དང་དམིགས་པ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལོ། །དེ་ལ་མྱོང་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །དམིགས་པ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་བྱུག་མོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །དབྱེ་བ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་ཉ། དེ་ནི་སྤང་བོ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་བའི་དོན་ནི་གང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བོ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནས་ཐག་རིང་བ་དང་། ཉེ་བའི་བར་དང་། གཟུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་སྤང་བའི་དོན་ཉོ། །ཡང་སྤང་བོ་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་སྣ་ཆོགས་མང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཅམ་སྟེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་རྒྱུ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་པ་བྱུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལས་དབེན་པ་དང་མི་དབེན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དང་མཐའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་

བྱས་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་དང་བ་དང་། དང་
བའི་གཟུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བའི་གཟུགས་སོ། །སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་གཟུགས་
སུ་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་ནི་ཟེན་
བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེས་པ་བྱུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་འཇུག་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་རྣམས་སྟེ་བའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་
ནི་མ་ཟེན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དབེན་པ་དང་མི་
དབེན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་མི་དབེན་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆུངས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཆུངས་པར་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དབེན་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་དང་
མཆུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་གི་རྒྱད་དང་མཆུངས་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ནི་འདུ་ཤེས་གསུམ་སོ་འདི་དག་ནི་གཟུགས་ལ་
དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷ་
ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་
མཆན་ཉིད་དང་། ལུལ་གཞིར་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱས་པར་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་
དེ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་གསུམ་སོ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་
པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡོན་སོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་སོ། །བྱད་མེད་དང་། སྤྱིས་པ་དང་། ཁང་བྱིས་དང་། ཞིང་ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་

འདོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་
ཡུལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་མདོར་བསྟུན་གཟུགས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁམས་འོག་མ་དང་ཁམས་བར་མར་གཏོགས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ན་
སྦྱོང་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོང་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ན་ནི་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་བྱུང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཟད་དེ། སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ལ་དབང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གཟུགས་ཆ་སྤྲ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡར་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཉི་བར་བརྟགས་པ་
དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོའི་དངོས་པོ་ནི་ཁྱོད་བ་ཉིད་དང་།
ཁྱོད་བའི་གནས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་བདེ་བ་
དང་། སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་
བའོ། །དེ་ལ་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་འགྱུར་བའི་
སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་བའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། གང་ཅི་ཆོར་བ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ནི་འདིར་སྟུག་བསྐྱེད་བའོ། །ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་རེག་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་ཆོར་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་

བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྤྲ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་
ཏེ་རེག་པ་རྣམས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ཆིག་ལྷ་དགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
རེག་པ་དང་། བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
ཆོར་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རེག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་
དང་། མ་རེག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རེག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རེག་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྒྱག་པོ་རྣམས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ།
།ཡུལ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆིག་ལྷ་དགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་
གཅིག་ཏུ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །ཡུལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོར་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་གསུམ་རྣམས་པར་གཞག་གོ།
།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམས་པར་བྱང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་
པ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་། མ་རེག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་རྣམས་དང་། རེག་པ་དང་།
རེག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་རེག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་རྣམས་པར་
གཞག་པར་རེག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་དེ་ནས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་ཉག་གཅིག་དཔེན་པར་གཞག་གས་ཏེ།
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་པ་ན། སྤྱགས་ལ་སྤྱགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཆོར་བ་ནི་གང་ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་གང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ནི་

གང་། ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ལམ་ནི་གང་། ཆོར་བ་འགྲོག་པར་འབྱུར་
བའི་ལམ་ནི་གང་། ཆོར་བ་རོ་མུང་བ་ནི་གང་། ཉེས་དམིགས་ནི་གང་། དེས་པར་འབྱུང་
བ་ནི་གང་ཡིན་སྟེ་སྟེ་ནས་དེ་འདི་སྟེ་སྟེ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཆོར་བ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་
ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པའོ། །རེག་པ་ཀུན་འབྱུང་བས་ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །རེག་པ་འགགས་པས་
ཆོར་བ་འགག་གོ། ཆོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་།
ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོར་བ་
ཀུན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཆོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་
དང་། མངོན་པར་མི་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་
ཆགས་ཤིང་མི་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོར་བ་འགྲོག་པར་འབྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། ཆོར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
ཆོར་བའི་རོ་མུང་བ་ཡིན་ནོ། ཆོར་བ་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་འབྱུར་བའི་
ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ནོ། ཆོར་བ་ལ་འདུན་པའི་
འདོད་ཆགས་འདུལ་བ་དང་། འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་དང་། འདུན་པའི་འདོད་
ཆགས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལ་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོག་གིས་ནམ་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་
ཆོར་བ་ནམ་པ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ཆོར་བ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོར་བ་ནམས་ནི་དུ། ཆོར་བ་ནམས་

ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་གང་། ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་འཕོག་པ་ནི་གང་། ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་
འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་ནི་གང་། ཆོར་བ་རྣམས་འཕོག་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ནི་
གང་། ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རོ་མུང་བ་ནི་གང་། ཉེས་དམིགས་ནི་གང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་
ནི་གང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཆོར་བ་
ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ལོ། །རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་བས་ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བ་རྒྱས་པར་རི་སྐད་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཆོར་བ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེ་
བར་བརྟག་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་དང་། དེ་འཕོག་པར་ཉེ་
བར་བརྟག་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་དང་། དེ་འཕོག་པ་ལ་
ཉེ་བར་བརྟག་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་
འབྱུང་བ་འཕོག་པ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉེ་བར་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་
བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་བསྟུན་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་
པོ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་
དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་དེས་
པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། །བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་
བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་
མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོར་བའི་སྤང་པོའི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རབ་རྩ་
དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་འདྲ་ཞེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་

ལྷར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། མཆན་ཉིད་དང་། ཕྱན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱན་ཅི་མ་
ལོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་ནི་དམིགས་
པ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྒྱལ་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དཔྱད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་
ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཕྱན་ཅི་ལོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་
བ་ཚུལ་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་
མཆན་མར་འཛིན་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་འདུ་ཤེས་ཕྱན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་
པ་ལ་རྟག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་ལ་སྤྱུག་པ་
དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མཆན་མར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་
ཕྱན་ཅི་ལོག་དེ་ཡང་བྱིས་པ་རྒྱལ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཕྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་དེ་ནི་ཕྱན་ཅི་
ལོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཕྱན་ཅི་ལོག་རྒྱལ་པ་ཀྱི་རྒྱལ་གངས་གཞན་
ཡང་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་མཆན་མར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་
ཤེས་ཕྱན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་ལ་དེ་ལྷར་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པའི་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཕྱན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །ཕྱན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་
ལྷར་ཀུན་ཏུ་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྷར་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པ་
དང་། མྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱན་ཅི་ལོག་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཕྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། མཛོངས་པ་མཁས་པ་རིག་པ་དང་།

ཐུན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་ལ་མི་སྤྱག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་
བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཆན་མར་འཛིན་པ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དེ་ནི་དེའི་འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སེམས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ནི་ལྷ་ལོ་འདི་དག་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། རྒྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པ་དང་། བད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། བདེན་
པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ལ་མཆན་མ་དང་། མཛོན་རྟགས་སུ་
འཛིན་པ་ནི་དུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོར་
བ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གམ་གཞན་དག་ལ་མིང་ནི་
འདི་ཞེས་བྱ། དེགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པ་ནི་བད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུལ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་འཛིན་
པ་ནི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུལ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་
བདེན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པའི་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་
བ་གང་ཞེན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དུལ་དང་། གནས་སྐབས་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལ་
དུལ་ནི་སེམས་པའི་ཆོགས་རྒྱག་པོ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ནི་སྤྱི་བ་དང་ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་
བྱེད་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པར་བྱང་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་
རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་དང་
མ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྒྱལ་པ་ལྟ་སྟེ། ལྷ་
མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་ལྡར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྩ་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། གནས་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྩ་ཞེན་པ་ནི་
འདོད་པའི་ཁམས་ན་འདོད་པ་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གཟུགས་ལ་ཀུན་རྩ་ཞེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་རྒྱལ་པར་དག་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནང་
གི་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་དེ་གཉི་ག་ལ་ཀུན་རྩ་ཞེན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནང་གི་མིང་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ལས་མིང་ལ་ཀུན་རྩ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་
ཀུན་རྩ་ཞེན་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་
བ་ནི་བྱིས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཆེ་འདི་ལ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་སྒྲོ་དང་། ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྟེ་བ་

དང་། སྐ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྒོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་འབྱུག་པའི་གནས་ནི་དུག་སོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
མིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་མཆེད་དུག་སོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
དུག་སོ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཕུལ་མ་དང་། ཤིང་དང་། ལྷ་བ་དང་
བྱར་མའི་མེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་སོ་དག་
སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས་བཞི་སོ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པའི་རྒྱ་དང་
ལེན་པ་དང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་སོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གནས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་ངན་ནས་པར་
ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་བར་ན་
གནས་པར་ཡང་མི་སྦྱ་སྟེ། ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་
དང་། ཞི་བ་དང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་དང་ཆོངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །འདི་མན་
ཆད་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྐྱུ་ན་རྒྱ་དང་
བཅས་པའི་གནས་པ་དང་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་གནས་པའི་མཐའ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་
པའི་གནས་པའི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་ན་ཏོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞི་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དང་ལེན་

བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉི་ག་ཡང་དམིགས་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་
དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་སྟེད་པས་ལྷག་པར་
ཆགས་པ་ལས་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཉེ་བར་སོང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བརྒྱབ་
སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱའི་མདུད་པ་བཞིས་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་གཉི་གའི་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ནི་གནས་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དགའ་བའི་གཉེན་བོ་ཡིད་བྱུང་བ་མ་ཐོབ་པ་དེས་
རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་བརྒྱན་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱར་ཞིང་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་
ལུས་མ་སྤངས་ན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་
ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུན་
འབྱུག་པར་ངེས་པ་དེ་ནི་གནས་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་སྤར་བཤད་པ་ནི་གནས་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པས་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་
གནས་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལ་འོང་བ་དང་
འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་འཆི་འཕོ་དང་།
སྐྱེ་བར་ཟད་དེ་དེ་གཉི་ག་ཡང་ཆེ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉི་གའི་རྒྱས་
པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། ཡངས་པའི་དོན་ཀྱང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གནས་པའི་མཐའ་དང་། གནས་པའི་མཐའི་རྒྱ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །གཞན་དུ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་
ཟད་ཀྱི། དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི་མེད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་

དོ། །གཞན་དག་གིས་ལེགས་པར་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་ན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
དོན་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་མི་ལེས་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལན་འདེབས་པར་
མི་བྱེད་དོ། །ཕྱིས་བདག་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ན་བདག་སྐོངས་པས་དེ་
བསྟན་ཏོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐོངས་པ་དེ་སྐོངས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་དོ། །གང་
གི་ཕྱིར་མཁས་པ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་སྟེད་པས་
བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་སྟོང་བ་ལས་བྲལ་བར་འགྱུར་གྱི་
བག་ལ་ཉལ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མདུད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་ལས་
ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་བར་འགྱུར་
དོ། །འདི་ལྟར་བྲིས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་ནི་བརྟན་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་
ཀྱི་མདུད་པ་དག་གིས་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་། འདི་བདེན་ནོ་སྟུང་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་མདུད་པ་དག་
གིས་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་བརྟན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་བདེན་ནོ་སྟུང་དུ་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གཞོད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་འདོད་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་སྦྱར་བ་
འདེབས་པར་བྱེད་དེ་མདུད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱང་བ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཉེན་པོ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པས་འདོད་

ཆགས་དང་མདུད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་
པའི་དམིགས་པ་དེ་གཏན་དུ་བལ་བས་རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་རྒྱན་ཆད་པས་
བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པ་དེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གནས་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་ཞི་བ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ལ་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་འཇུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གནས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་གཏོགས་པ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ཡང་རྒྱ་ལས་མངོན་པར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོང་
པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆན་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་མངོན་པར་རྒྱས་པ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡང་བདག་དང་བདག་གིར་རྩང་བྱེད་ཀྱང་མི་འཛིན་
ཏོ། །དེས་ན་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་རྟེ། །ཉགས་དེས་ན་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་

ཁོན་པ་ལག་པར་འགྱུར་རོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱ་ཆད་པའི་ཕྱིར་སྟོགས་
བཅུར་འབྲུག་པ་ཡང་མེད་རོ། །འཆོ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ནི་
གྲིབ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོར་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤིང་སྟོན་པ་ལྟ་
བུ་དེའི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེའི་ཆོན་མི་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ནི་
གྲིབ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་སྟོབ་པའི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བས་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །མི་སྟོབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ནི་བསིལ་བར་གྱུར་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱང་པོ་འགག་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་ལས་གཏན་དུ་རྣམ་པར་མ་དག་ན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
འབའ་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོན་ལ་ནི་སྟུ་ཡང་སྟེད་
པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོའི་གནས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སེམས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་

དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྲ་བའི་བར་དུ་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་དེ་ནི་རྒྱལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ལས་ནི་འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པ་རྒྱལ་པ་ལ་ནི་སེམས་བཞི་ཡོད་དེ། དགེ་བ་དང་། མི་
དགེ་བ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པ་ལོ། །གཟུགས་ན་སྒྱུད་པ་རྒྱལ་པ་ལ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་མ་གཏོགས་པ་
རྒྱལ་པ་སོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་པ་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་དགེ་བ་མ་
གཏོགས་པ་རྒྱལ་པ་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ནི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་
སོ། །འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་དགེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་
སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་ལོ། །མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་རྒྱལ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱལ་པར་
སྟོན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྒྱུད་ལམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཟའི་གནས་ལས་བྱུང་བ་
དང་སྦྲུལ་བ་བྱེད་པའི་སེམས་སོ། །སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་ལྟ་དང་སྦྲུ་དང་
གཞོན་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཟུགས་ན་
སྒྱུད་པ་ལ་ནི་བཟའི་གནས་ལས་བྱུང་བ་མེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་པ་ལ་ཡང་
མེད་དོ། །དགེ་བ་ནི་འོག་མ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་རྒྱལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱལ་པ་གཞན་ཡང་
འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པ་ལ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་
དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །འདོད་
པ་ན་སྒྱུད་པ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ན་སྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པ་སྣ་ཡོད་
དོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པ་སྣ་ཡོད་དོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ནི་

སེམས་བརྩ་བྱག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་
མཐོང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྩོགས་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕྱིར་མ་བསྐྱོད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱོད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པ་
རྣམས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གྲང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་
རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྩོགས་དང་པོ་ནི་སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་དགེས་པའི་སེམས་ཏེ།
ལན་འགའ་ནི་དག་པ་དང་། ལུང་བྱ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་དགེས་པ་དང་བྲལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རྩོགས་
གཉིས་པ་ནི་ལན་འགའ་ནང་དུ་ཞི་བ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་ལ། ལན་འགའ་
ནི་བརྗེད་ངས་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་པོ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །ལན་འགའ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགེས་པར་
ཡང་འགྱུར་རོ། །ལན་འགའ་ནི་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་
གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ལན་འགའ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་མ་གཏད་པས་མྱོད་
པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ལན་འགའ་ནི་ལེགས་པར་གཏད་པས་མྱོད་པ་མེད་པར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །ལན་འགའ་ནི་ཁུམ་པ་དང་། མྱོད་པའི་སྤྱིབ་པ་མ་སྤངས་པས་རྩོགས་གཉི་
ག་ལ་ཡང་ཉེ་བར་མ་ཞི་བར་འགྱུར་ལ། སྤངས་པས་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །མ་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤོང་བའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་

ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡན་ཆད་ནི་
ཐོགས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་བཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པ་
སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་པོ་རྒྱལས་ཀྱི་གོ་རིམས་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་པ་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྒྱལ་པ་ལྷར་བཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། སྟེ་བ་ལས་སྤྱར་བ་དང་། གཉེན་
པོ་ལས་སྤྱར་བ་དང་། འབྲུག་པ་ལས་སྤྱར་བ་དང་། གནས་པ་ལས་སྤྱར་བ་དང་། རྒྱལ་
པར་གཞག་པ་ལས་སྤྱར་བའོ། །དེ་ལ་སྟེ་བ་ལས་སྤྱར་བ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་རྒྱལས་
ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་། ཡིད་དང་ཆོས་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་བར་དེ་ལ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་
བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ལས་སྤྱར་བའི་ཆོས་རྒྱལས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྱར་བ་རྒྱལ་
པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་ལས་སྤྱར་བའི་
ཆོས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པ་འབྱུང་
ལ། རེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་སྤང་པོ་རྒྱལས་ཀྱི་སྟེ་བ་ལས་སྤྱར་བའི་གོ་རིམས་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་ལས་སྤྱར་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་
བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་གི་གཉེན་པོར་
བར་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྟན་
ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ནི་ཆོར་བའི་སྤང་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་ནི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ། དེའི་

འོག་ཏུ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གཉེན་སོ་ལས་
གྱུར་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུག་པ་ལས་གྱུར་པ་ན་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མཆོན་མར་
འཛིན་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་གིས་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས།
ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ནི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
གནས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞིའི་གོ་རིམས་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གནས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། དང་པོར་གང་ཟག་མཐོང་ནས་གཟུགས་ཀྱིས་སོ་སོར་
ངོ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
ཆོར་བའི་སྤང་པོས་ནི་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བའོ་
ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོས་ནི་མིང་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ་རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བྱིས་པའོ། །དེ་ལྟ་
བུ་ནི་མཁས་པ་འོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
ནི་ནང་གི་བདག་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྤང་པོ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའམ། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པའམ་མཁས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་

དང་། རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ལས་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བདག་གིས་ཉེ་བར་སྒྱུད་པའི་
དངོས་པོ་དང་། བདག་གི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་རིམས་གཞན་བརྟ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡུལ་ལས་བདེ་བ་དང་སྐྱབ་གསུལ་སྤོང་
བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དག་ལ་ནི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་རིགས་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ་རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པར་
བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སོགས་པར་
བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཕྱང་པོ་ཐ་མ་ནི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་ནི་ཕྱང་པོ་དུ་དག་དང་། ཁམས་དུ་དག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་དག་དང་། སྲིད་པའི་
ཡན་ལག་དུ་དག་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དུ་དག་དང་། དབང་པོ་དུ་དག་
གིས་བསྟུས། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོའི་
བར་ཡང་དུ་དག་གིས་བསྟུས་ཤིང་། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་
དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་།
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དུག་གི་ཕྱོགས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་
གཅིག་དང་། དབང་པོ་བདུན་གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་ནི་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཁོ་
ན་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་
དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་གཅིག་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྟུས་

སོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་སྤང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ལ། དབང་པོ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་སྤང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་དང་། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་ལྗེད་ཕྱོགས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། དབང་པོ་བྱུག་དང་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ནི་སྤང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། ཁམས་བདུན་དང་། སྦྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་བཞི་འདྲེ་ཕྱོགས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། དབང་པོ་གཅིག་དང་། དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱུ་བ་བྱུག་པོ་སྤང་པོས་བསྐྱུས་པ་ནས་དབང་པོས་བསྐྱུས་པའི་བར་གྱི་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱུ་བ་བཅུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་ས་བོན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་རང་དང་སྦྱེད་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་རིགས་ཟད་པར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐ་མི་

དད་པས་བསྟུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་པོ་
ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དུས་
ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡུལ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི་
སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་གང་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་
ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཐའ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལྔ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱོད་ཀས་
གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱལ་པར་བྱེ་སྟེ། མ་ཆང་
བས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དོན་དམ་པས་བསྟུས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ན། སྤང་པོ་རྒྱལ་པར་ཀྱི་བསྟུ་བ་རྒྱལ་པར་བཅུ་བྱུག་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་
རྒྱལ་པར་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྒྱལ་པར་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་གནས་
དུ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། མིང་གིས་བསྟུས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་པོ་དག་
ནི་གནས་སྤྱད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་
གནས་སྤྱད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་གྱི་གནས་དང་།
གནས་ཀྱི་གནས་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་གནས་དང་། དབང་པོའི་གནས་དང་། དབང་པོའི་
རྟེན་གྱི་གནས་དང་། མ་སྟུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་གནས་

ལའོ། །དེ་ལ་མིང་གིས་བསྟུས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ནི་གནས་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་
པར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པ་དང་། རེ་བ་དང་། ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དག་པ་ལའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་
ལ་ལོངས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་བཞི་ལོ། །སྟོན་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་
བཅོམ་པར་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཅིག་པའོ། །ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཅིག་ལོ། །དངོས་གཞི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་གནས་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་བཞིར་འབྱུང་རོ། །

བམ་པོ་བྲུག་པ། འདི་མན་ཆད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རི་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་ནི་མིང་གི་ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་བཅུ་མས་ནས། སྟོན་ནི། རྩས་དང་རྩལ་དང་སྦྱེ་བ་
དང་། །དབྱིབས་རྒྱུན་ལས་དང་སྐད་ཅིག་དང་། །མ་འབྲེས་པ་དང་སྦྱོར་ཡུལ་དང་། །དེ་
བཞིན་པན་ཚུན་འབྲེས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྟུས་པའི་མིག་ལ་
རྩས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྩས་ནི་གཅིག་སྟེ། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བའོ། །ཐ་མི་དད་པས་བསྟུས་པའི་རྩས་ནི་
བདུན་ཏེ། མིག་དེ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་། ས་དང་། གཟུགས་དང་། བི་དང་། རོ་དང་།
རེག་བྱ་རྣམས་སོ། །དེ་གཉི་གའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྩས་ནི་བརྩ་སྟེ། ཁམས་
ལས་རྩས་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་རྣམས་དང་
ལྷན་པའོ། །མིག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྟེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། རྣ་བ་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱི་

གཟུགས་དང་བཤོ། །སྣ་ནི་སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བཤོ། །ལྷེ་
ནི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བ་སྟེ། །ལྷག་མ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་
ནོ། །ལུས་ལ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དག་དབྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
དག་མེད་ཀྱང་དེ་འབའ་ཞིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་ནི་དབང་པོ་ཐམས་
ཅད་དབྱི་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྣ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །སྒྲིབ་
སྒྲའི་ཁམས་ནི་མི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཁོ་ནར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གང་ལ་སྒྲ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ཡང་ལྷག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲའི་
ཁམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་བསྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །འདྲམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མདངས་བཟང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རེག་བྱའི་སྒྲེ་
མཆེད་དུ་གང་བསྟན་པ་ནི་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་ཅིང་དེ་དག་ཉིད་ལ་གདགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་འདྲམ་པ་ཉིད་གདགས་
སོ། །འདུས་མཐེགས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ལྷེ་བ་ཉིད་དོ། །དང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འདུས་
མཐེགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྩབ་པ་ཉིད་དང་ཡང་བ་ཉིད་དོ། །མཉམ་ཞིང་
སྟེ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ནེམ་ནེམ་པོ་ཉིད་དོ། །རྩུ་དང་རྩུང་འབྲེས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་བ་ཉིད་དོ། །ཉེ་བར་སྟོན་པ་མ་ཆང་བས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་

བརྟེན་ནས་ནི་བགྲེས་པ་དང་སྐྱོམ་པའོ། །ཉམ་ཚུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་མ་ཚང་བ་
མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཉམས་སྟོབས་དང་ཆེམ་པའོ། །ལེགས་
པ་མ་ཁྱ་བས་འབྲུགས་པའི་མི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ནད་དོ། །ན་ཚོད་གྲུར་པའི་མི་
མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གྲ་བའོ། །སློག་གི་དབང་པོ་གྲུར་པའི་མི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་འཆི་བའོ། །ཁྲག་ལ་ཀྱན་ཏུ་གཞོད་པའི་མི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གཡལ་
བའོ། །ཉེས་པར་བཟོད་པའི་མི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བརྒྱལ་བའོ། །ས་དང་ཚུ་
འབྲེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་འབྲེད་པའོ། །འོང་བ་དང་འགོ་བ་དང་བརྩལ་བ་དང་འབད་
པའི་མི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ངལ་བའོ། །དེ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ནི་ངལ་སོས་པའོ། །དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཁྱུ་ཁྱེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི་མདངས་བཟང་བ་གདགས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བྱུག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དང་བ་ཉིད་དང་
དང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་པ་དང་། འདུས་མཐེགས་པ་ཉིད་དང་འདུས་མཐེགས་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་པ་དང་། སྟེ་བ་ཉིད་དང་། འབྲེས་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་
མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཡོད་ན་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་ལ།
བརྒྱད་ཡོད་ན་ཡང་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་པོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རེག་བྱའི་མཐར་ཐུག་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་
ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ཅིག་ཅར་རམ། རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལྟས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་དང་རོ་ནི་མེད་ལ་དེ་དག་གི་ཁམས་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན། དེ་གཉིས་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མེད་
པས་སྤྱི་ཆས་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་ཆས་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དེ། ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་
ཁོ་ནར་མེད་ཀྱི་ཁམས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྟུས་པའི་
གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆས་པ་དགུ་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་དོ། །རེག་བྱས་བསྟུས་པ་ལས་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཆས་པ་ནི་
བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་ནི་ཆས་པ་གཉིས་ཏེ། རྩས་སུ་ཡོད་པ་དང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པའོ། །མ་སྟེ་
ལས་བྱུང་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྱོད་ཡུལ་སྟུལ་པ་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། དེའི་ཡུལ་
དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆས་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩས་
སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པ་ནི་བརྟགས་པའི་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་དག་ཉིང་
དང་དེ་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒོམ་པའི་ཆས་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་གང་
གཟུགས་མཛོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་མེད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་ལ་ལ་ལ་
ཡོད་དེ། སྟུལ་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆས་པར་མ་བརྟགས་པར་སྒོན་གྱི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟན་པ་དང་བུལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་པར་
བརྗོད་པར་སྣང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །རྣམ་
པར་བརྟགས་ཤིང་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་མོས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་ལ་ལ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོང་བ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོང་
པའི་གཟུགས་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གཟུགས་ན་སྦྱོང་པའི་
གཟུགས་ནི་མཆོག་ཏུ་འོད་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་བྱིར་གསལ་བ་དང་། འོག་མའི་དབང་
པོའི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆ་སྔ་བ་དང་། དེའི་ལུས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་
མེད་པའི་བྱིར་སྦྱག་བསྐྱེད་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ན་སྦྱོང་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོར་བསྟུན་གཟུགས་
ཀྱི་ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གནས་དང་། གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཉེ་
བར་སྦྱོང་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཆ་སྔ་བའི་མཆོན་ཉིད་
དོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོའི་དབང་བའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གནས་དང་གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཆོན་ཉིད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ནི་གནས་ཡིན་ལ། ཁྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

ཉེ་བར་སྒྲོན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྒྲོན་
པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་ས་སོ་སོར་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྒྲོན་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གཟུགས་འདུས་པ་ལ་ལ་ནི་སྤྲ་བ་ཁོ་
ནར་འབྱུང་ལ། ལ་ལ་ནི་གཤེར་བ་ཁོ་ནར། ལ་ལ་ནི་རྩོ་བ་ཁོ་ནར། ལ་ལ་ནི་གཡོ་བ་ཁོ་
ནར། ལ་ལ་ནི་འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱད་པ་དང་། སློན་པར་
བྱེད་པ་དང་། བསྒྲོན་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་
བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆ་སྤྲ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །ཡང་ཆ་སྤྲ་བ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་ས་གསུམ་སྟེ། འབྲི་བ་ཆ་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ཆ་
སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཆ་སྤྲ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འབྲི་བ་ཆ་སྤྲ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆ་སྤྲ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཆ་སྤྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱང་ལ་
སོགས་པ་དང་། བར་མདོའི་སྤྱད་པའི་གཟུགས་ཆ་སྤྲ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཆ་སྤྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ན་སྒྲོན་པའི་གཟུགས་ཆ་སྤྲ་བ་བསྟན་
ཏོ། །རི་སྐད་དུ་ལྟ་སེམས་མཉམ་པ་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ནི་རི་ལྟར་དེ་དག་སྐྱུང་བུའི་
ཅེ་མོས་སྤྱག་པའི་ཁྱོན་ཅུ་ཀྱིས་སྤྱོགས་གཅིག་དུ་འཁོད་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་
སོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོད་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
སེམས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བར་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བྱི་དོར་བྱས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་ཐེང་
རྣམས་བསམ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྒྱལ་ས་དུས་

རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་ཆེར་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་རྣམ་
པར་གཞག་པར་བྱས་ཟིན་རྟོ། །མདོར་བསྟུན་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་
གཙོད་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པ་དང་། ཆ་ཤས་
མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཞུགས་དབྱི་
བའི་མཐའ་ལྡོས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ལས་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམ་པར་གཞག་པར་ཟད་ཀྱི།
ལུས་གཞུགས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་སྦྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར།
འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་གཞུགས་འདུས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྩལ་སྤྲ་
རབ་ནི་རྣམ་པ་བཙུག་ཡོད་དེ་མི་གེ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམ་པ་ལྔ་
དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་རྣམ་པ་ལྔ་དང་ས་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་གཏོག་པའི་
གཞུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམ་པ་གཅིག་གོ། དེ་ལ་མ་འདྲེས་པ་ལས་
རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་
ལས་སོ། །དེ་ལ་ལྷན་གཅིག་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་འདུས་པའི་སྟེ།
འདི་ལྟར་ས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་
ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཐ་མི་དད་པས་རྩལ་སྤྲ་རབ་འདུས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་
ན་ཐ་མི་དད་པར་གནས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེན། དེ་མཛོན་པར་
འགྱུབ་པ་ནི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་ལས་དེ་

ལྷར་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་འདུས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཁོངས་སྒྱུད་པ་ ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་གཤམ་ཏེ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་འདུས་པ་མཐའ་དག་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་
ཁོངས་སྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བཙན་ན་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །གཟུགས་གང་ལ་ལར་ཐོགས་པར་འགྱུར་ལ། ལ་ལར་ཐོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་
ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བར་མདའི་སྲིད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆ་
ཤས་མེད་པ་ལས་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ལྟ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་འདུས་པ་ཡོད་ན་
ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཆ་ཤས་ཡིན་གྱི། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཆ་ཤས་གཞན་མེད་དེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཡིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྲེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩལ་སྤྲ་རབ་རི་སྐད་
བསྟན་པ་ནི་མིག་ལྟའི་ཕྱིར་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། འཁྱའི་མིག་དང་། ལྟའི་མིག་དང་། འཕགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་མིག་གོ། །རྩལ་སྤྲ་
རབ་དུ་ཞིག །མིག་དུ་ཞིག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྩལ་
སྤྲ་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁྱའི་མིག་དང་། ལྟའི་མིག་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
མིག་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་ལྟའི་མིག་ནི་གཟུགས་འདུས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང་། འོག་དང་། སྟེང་དང་།

མདུན་དང་། རྒྱབ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་། ལུན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་ཟད་ཀྱི་
རྩལ་སྤྲོ་རབ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྩལ་སྤྲོ་
རབ་མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས། སྤྲོས་པ། དང་པོར་མཐའ་
དག་འདུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མར་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མ་
གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚུའི་ཐིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་
རྣམ་པ་ལྡན་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལ་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
གཟུགས་འདུས་པ་ལ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་འཛིན་པ་ནི་
རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལ་སེམས་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལོ། །རྩལ་སྤྲོ་རབ་སྦྱེ་བ་
དང་འགག་པར་འབྱུང་བར་འཛིན་པ་དང་། རྩལ་སྤྲོ་རབ་དང་། རྩལ་སྤྲོ་རབ་སྤྲད་པ་
དང་། བྲལ་བར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་འདུས་པ་ནི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཅུ་མ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་ཆོགས་ནས་གཟུགས་འདུས་པ་
དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལ་སེམས་པ་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པས་ནི་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལྡན་པོ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་བསམ་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ལ་
རྩལ་སྤྲོ་རབ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་པན་ཡོན་རྣམ་པ་ལྡན་ཡོད་དེ་རིལ་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྒྱ་
བྱས་པར་འབྱུང་ཏེ་དེ་ནི་པན་ཡོན་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་
རྒྱ་བྱས་པར་འབྱུང་བ་ནི་པན་ཡོན་གཉིས་པའོ། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤོང་བ་ཇི་ལྟ་

བ་དེ་བཞིན་དུ་ར་རྒྱལ་སྤོང་པའི་རྒྱ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གསུམ་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་རྒྱ་བྱས་པར་
འགྱུར་བ་ནི་ཕན་ཡོན་བཞི་པའོ། །སྤྱར་དུ་མཆན་མ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་བྱས་པར་
འགྱུར་བ་ནི་ཕན་ཡོན་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་རྩལ་སྤར་བ་བསམས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམས་པ་ལྟར་
བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེན་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་
ལ་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་
དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གཅིག་ལས་
ཉེ་བར་སྤངས་བས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཟུགས་འདུས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལས་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་གང་ལ་གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་མེད་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་
པ་མདོར་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ལ་གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་
དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་དེ་དང་རྣམས་མཆུངས་པ་ཞིག་གམ།
རྣམས་མི་མཆུངས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་ན། གལ་ཏེ་རྣམས་མཆུངས་ཞེས་བྱར་ནི་མི་
དམིགས་པས་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་མི་མཆུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རྣམས་མི་
མཆུངས་པ་དེ་དེ་ཙམ་ཞིག་གམ། མཐུ་ལས་ཡིན་གང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་

ཞེས་བྱར་ནི། དེས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པས་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་མཐུ་
ལས་ཞེས་བྱར་ནི། དེས་ན་མཆོན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་མཐུ་གཞན་མི་དམིགས་པས་
མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འདུས་པ་སྤྱི་བ་ནི་ལན་འགའ་ནི་རྒྱུ་ཉི་ལམ་གྱི་པ་ན་སྤྱི་བར་གྱི་པ་
སྤྱི་བ་ཡང་ལན་འགའ་ནི་སྤྱི་བར་འབྱུང་བ་དང་། གང་བ་ཡང་ཐོ་བར་འབྱུང་ལ། ཐོ་བ་
ཡང་གང་བར་འབྱུང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་ཡང་གཡོ་བར་འབྱུང་ལ། གཡོ་བ་ཡང་མི་
གཡོ་བར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བ་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་ཀྱང་། ཁམས་ཡོད་
ན་འདུས་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་གཟུགས་ཅན་གྱི་བླ་ཅན་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་འབྱུང་བར་
འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་འཕེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བརྟན་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་
འཛིག་ཏེན་རྣམས་སོ། །རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ལས་
འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ཉི་ལམ་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ཉི་ལམ་གནས་
པ་བྱུང་གི་སྤྱི་མི་སྟན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ནི་ཡང་དང་ཡང་འཕེན་པའི་སྐྱེ་
བ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱོད་བསྟན་པ་དག་ལས་ཏེ། དེ་
ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་འཕེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་གཟུགས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ཕན་

འདོགས་པའི་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེས་བརྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
དང་། ཤིན་ཏུ་མཆོག་དང་། ཤིན་ཏུ་བྱད་པར་བྱ་འཕགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་མན་འདོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུས་པ་སྐྱེ་
བ་ནས་རྩས་སྣ་ཆོགས་མཆིག་ལ་བཏགས་ཏེ་རྩ་དང་རྩུར་བ་རྣམས་པར་གཞག་པ་
བཞིན་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱའི་ཏིལ་དང་སྒན་རྩུང་དང་། མོན་སྒན་གྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་
རྣམས་པར་གཞག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དེའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དབང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེན། སྤྲས་པ། དེ་དག་
འགྱུར་བས་འགྱུར་བ་དང་། གནས་པ་དང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་
ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གྱུར་པས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱེས་
བྱའི་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ནི་
སའི་མཛོན་པར་གཞོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ལྷོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་
རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དེ་འགྱུར་བར་སྤང་བ་དང་། རྩའི་མཛོན་པར་བརྒྱན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། མའི་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུར་གི་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་
ལ་སོགས་པས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འགྱུར་བར་སྤང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་སྐྱེས་བྱའི་

བྱེད་པས་བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལས་ནི་ལས་དང་མཐུན་པར་དང་
པོར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དང་མཐུན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
གཟུགས་འགྱུར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ནི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་
ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་
སྟོམས་པར་འབྲུག་པས་བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་
ལུས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི་སྟོབས་དང་།
རིག་པུགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །འདི་
ནས་ཤི་འཕོས་ཤིང་ཤི་བའི་བྱས་བྱས་པའི་བར་མདོའི་སྲིད་པའི་གཟུགས་འདུས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་གང་དང་རྒྱེན་གང་གིས་འབྱུང་ཞེན། སྐྱས་པ། རང་གི་ས་བོན་ནི་རྒྱ་
ཡིན་ལ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་རྒྱེན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བར་མདོའི་སྲིད་
པ་ཡོད་པར་རྒྱ་གང་གིས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞེན། སྐྱས་པ། ཤི་འཕོས་ནས་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གནས་མེད་པ་རྣམས་ཡུལ་གཞན་ཏུ་ཕྱིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བྲག་ཅི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། མ་
འགགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དཔེ་དེ་དག་མི་རུང་བ་

དེའི་ཕྱིར་བར་མདོའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་
དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་བསམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་
གཞོན་ཅིང་ཡུལ་གང་དུ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་གནས་པར་འགྱུར་བར་གཟུགས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་
སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་དག་ཉིད་ཡུལ་གཞོན་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་
པ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དེར་གནས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དོན་གྱིས་ཉེ་བར་གནས་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
ཁྲབ་པའི་དོན་དང་། དེའི་དབང་གིས་ན་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་གཞོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ས་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རགས་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སའི་ཁམས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་དོན་
གྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཚུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་རྒྱན་པ་དང་། འབར་
བ་དང་། གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལ་སྐྱ་ནི་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་འདུས་པ་ལས་རྒྱན་བརྟན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་དང་ཕྱི་རིལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་
ཅིག་རྒྱུང་བ་ན་ཡུལ་གང་དུ་གྲག་པའི་ཡུལ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་ཁྲབ་
པར་འབྱུང་སྟེ། མེའི་འོད་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གྱི་ཆེས་ཆེ་བ་དང་ཆེ་བར་འབྱུང་ཞིང་འགྲོ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རླུང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་
ལ་དགྲིལ་འཁོར་ན་རྒྱ་བ་ནི་བརྟན་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་

ཁོ་ནལོ། །རྩམ་གྱི་ནང་ན་རྒྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་འཁོར་དེད་
པ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱལོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྤང་བ་དང་། ལུན་པས་བསྐྱས་པ་རྒྱར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱལོ། །དེ་ཡང་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ལུན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྤང་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་
ན་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ན་ནི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་འདུས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ཡང་
གསལ་བ་ནི་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་གསལ་བ་ནི་བྱ་གསལ་བསྐྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །རིང་པོ་དང་སྤང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་དབྱིབས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཅི་
རྩམ་སྤྱོད་ཡོད་པའམ། བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ།
བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསགས་པ་ལས་
གནས་པ་ནི་དབྱིབས་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་དང་བསགས་པ་ཅ་མ་
དམིགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་མི་དམིགས་པ་དང་། ལྟོས་ཤིང་
ལྟོས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟོས་ཕྱེ་བས་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆོད་ཏུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ནི་ཁ་དོག་ཅམ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ལས་གཞན་པ་རྩི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ལ་ཡང་རྩི་ལ་སོགས་པ་ལྟན་
ཅིག་སྤྱེས་པ་ནི་མེད་ལ། འདྲེས་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་

ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ནམས་དང་བྱི་ལ་
སོགས་པ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོན་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་
མ་སྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་ནམས་རྒྱུར་བྲས་པ་ཞེས་བྱའི་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལས་ཆོས་དུ་ཞིག་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་
པར་གནས་ལ། དུ་ཞིག་ནི་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་གནས་ལ་དུ་
ཞིག་ནི་བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པར་གནས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། མིག་གི་
སྒྱུད་ལྷལ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ནི་ནམ་པ་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནམས་ནི་བསྟན་དུ་
མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ་དེ་ནི་བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་
དབྱིབས་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་དག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་འཇུག་པར་
འབྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྒྱན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མ་སྟན་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་
ལ་རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མ་སྟན་པའི་རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་མ་སྟན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མ་སྟན་པའི་རྒྱ་

ནི་དང་པོ་དང་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཁོན་ས་
དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་
རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ཁྲབ་པའི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
མཚན་ཉིད་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཟས་དང་གཉིད་དང་ཚངས་པར་སྟོད་པ་དང་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དག་གིས་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟས་དང་།
དེའི་གནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་གཟུགས་ནི་
ཟས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
བྱེད་དོ། །གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་གཟུགས་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། གཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཚངས་པར་སྟོད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་ལས་གཞན་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་རྒྱན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱན་ལ་ཡང་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་ལ་
རྒྱས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དམིགས་པའི་ཆོ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས། སྤྲིས་པ། རྒྱས་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་པན་

འདོགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་
གྲིས་འཕེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དབང་པོས་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ལ་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་ཆར་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་
རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་
པས་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ལ་
ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་མེད་དེ་ལྷག་མ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་དྲི་དང་རོ་མེད་
དོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མ་ཆང་བར་ཡང་རྣམ་པར་
སྦྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་ཆང་བ་རྣམས་སོ། །སྤྲིའི་ཁམས་ནི་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་སྤྲ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
ཡུང་པོའི་རྒྱན་བསམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྟུས་པའི་
སའི་ཁམས་ནི་ལས་དུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། རྒྱུད་གི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ལས་དུ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་སའི་ཁམས་ནི་མངོན་པར་གཞོད་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་
ལས་ཅན་དང་། ཉེན་གྱི་ལས་ཅན་དང་། གནས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། འཇུག་པའི་
ལས་ཅན་དང་། བན་འདོགས་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ལོ། །རྒྱའི་ཁམས་ནི་འབབ་པ་དང་།
སྤྱད་པ་དང་། རྒྱན་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། བན་འདོགས་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ལོ། །མེའི་
ཁམས་ནི་གསལ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། བན་འདོགས་

པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྒྱང་གི་ཁམས་ནི་གཡོ་བ་དང་། བྱ་བའི་རྗེས་སྲ་འཇུག་པ་
དང་། སྐམ་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། པན་འདོགས་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་འཇུག་པ་ལས་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པར་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་།
འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱིས་པ་ནི་འགྱུར་བ་སྦྱི་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བ་དག་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་པ་ནི་འགྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པས་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་ནི་པན་འདོགས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དག་གིས་གྲུབ་པ་
དང་། བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱི་གནས་སྲ་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རྟོན་པ་ནི་དེ་ཙམ་
ལས་མི་ཉམས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པས་རྟོན་པར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་ནི་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །མིག་
དང་ན་བའི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་
དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱས་པ།
མདོར་བསྡུ་ན་སེམས་པ་ནི་རྒྱང་དུ་དང་འབྱེད་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་དང་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དག་བ་དང་། མི་དག་བར་
གདགས་པ་འཇུག་པ་ལ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། དེས་པའི་སེམས་
པ་དང་། ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་སེམས་པ་ལོ། །དེ་ནི་སེམས་པ་ཆེན་པོ་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་དང་
ལྔ་ན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དག་བ་དང་མི་དག་བར་བལྟ་བར་བྱལོ། །གཟུགས་འདུས་པ་
ལས་གཡོ་བ་ཐ་དད་པའམ། ཐ་མི་དད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱས་པ། ཐ་མི་དད་
པར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་དེར་སྦྱིས་ནས་སམ། མ་སྦྱིས་པར་

རམ། ཞིགས་ནས་སམ། མ་ཞིགས་པར་གཡོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
ཉེས་པ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་གཡོ་ན་ནི་དེས་ན་མཆན་ཉིད་སྤངས་
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པར་གཡོ་ན་ནི་དེས་ན་གཡོ་བ་དང་མི་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞིགས་ནས་གཡོ་ན་ནི་དེས་ན་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་མ་ཞིགས་པར་གཡོ་ན་ནི་དེས་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསལ་བར་
སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པས་ན།
གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བའི་ལས་བསམ་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་ནས་འཛིག་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ནི་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ། མཆན་ཉིད་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པ་
གནས་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
ནི་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་
རབ་ཏུ་གྲུབ་པོ། །མེ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འདྲ་བྱེད་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་
འཛིག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་མི་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡོད་
པར་ཟད་ངོ། །འཛིག་པ་ཡང་འཛིག་པའི་རྒྱ་མི་རུང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དང་
ལྡན་ཅིག་ཡོད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་དེ་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱར་ཡང་
དེའི་རྒྱ་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་པ་དེ་ལ་འཛིག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་

མོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ། །འོན་ཏེ་འཛིག་པ་དེ་ངོ་མོ་ཉིད་
གཞན་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་
དེ་མི་དམིགས་པས་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་འཛིག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་
འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོག་ན་ནི། དེས་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་པར་མི་
རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རུས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པར་རྟོག་ན་ནི་དེས་ན་བྱེ་
བྲག་མི་དམིགས་པས་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་གཉི་གས་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་པར་རུས་
སོ་ཞེས་རྟོག་ན་ནི། དེས་ན་གཉི་གས་ཆ་གཉི་ག་འཛིག་པར་རུས་པའམ། ཆ་གཉི་ག་
འཛིག་པར་མི་རུས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་
པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་བསམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་རྒྱ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་བཀག་པ་དང་། འཛིག་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བཀག་པ་དང་། དེ་གཉི་
ག་འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་འདྲ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ནི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཅི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྒྱུར་བུས་པའི་གཟུགས་རྣམས་
མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའམ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐ་དད་
པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །དེ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་
པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་ལ།

རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་འཕོ་བ་དང་མི་འཕོ་བ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིལ་མར་
དག་གི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་དག་གི་བྱི་འཕོ་བ་ནི་དམིགས་ལ། སྤ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འཕོ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
མར་བཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁ་དོག་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་
དམིགས་ལ། སྤ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་
རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་ནི་མཆན་ཉིད་མི་འབྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །མཆན་ཉིད་
མི་འབྲ་བ་དག་ལ་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ན་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་ས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་ནི་པན་ཚུན་
མཆན་ཉིད་མི་འབྲ་བ་དག་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རྒྱལ་ས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
དག་ལས་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་
པ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མ་འབྲེས་པ་དང་འབྲེས་པ་བསམ་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལས་དུ་ཞིག་ནི་དབང་པོར་གྱུར་
པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ནི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤས་པ། ལྷ་ནི་དབང་
པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ལ། འུག་ནི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་པོར་གྱུར་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ནི་ལྟར་ན་སྒྲོན་
ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་
ཉམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དུས་ན་དབང་

སོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་བ། རྩ་
གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། དམན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པས་
སོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ལོ། །གཞན་ཡང་
མདོར་བསྟུན་རྩ་བཞིས་དབང་པོ་རྣམས་འགྱུར་བ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩེན་
ལས་སྦྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བན་འདོགས་པ་དང་། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་
སུ་ཡོངས་སྦྱོར་པ་དག་དང་། ཡུལ་དང་པན་འདོགས་པ་པ་རོལ་གྱི་གཞོད་པ་དག་གིས་
འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །ནང་གི་རྩེན་ལས་སྦྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སའི་ནང་གི་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་སྦྱེས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་
རྩེན་ལས་སྦྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སྟུག་པ་དང་མི་
སྟུག་པ་ལ་སོགས་པས་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འགྱུར་བ་སྦྱེ་བ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་པ་རྟུར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན་སྤྲུལ་བ། རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
སྤྱིབ་པས་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིབ་པ་ལྔ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རྟུང་བས་སེམས་
སྤྱིབ་པ་ལས་སོ། །གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པ་ལ་
སོགས་པས་སེམས་གཡེང་བར་བྱས་པ་ལས་སོ། །མ་ཐོབ་པས་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དེ་
ལ་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །མ་བྱང་བས་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་བཟོ་ལ་

སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མ་བྱས་པའི་སེམས་ལས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཡུལ་རྒྱུ་མས་དབང་སོ་རྒྱུ་མས་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཟུགས་
ནི་མིག་དང་མ་སྤང་བར་སྤང་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཏ་ཅང་ཆ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་སྤང་བར་
འགྱུར་རྟོ། །བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རྟོ། །མ་བསྐྱབས་པ་སྤང་བར་འགྱུར་
རྟོ། །སྤང་བ་དང་བཅས་པར་སྤང་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཏ་ཅང་བསྐྱལ་པ་མ་ཡིན་པ་སྤང་
བར་འགྱུར་རྟོ། །སྟོན་ཡུལ་ན་གནས་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རྟོ། །གཞན་ཡང་ལ་ལའི་མིག་
ལ་ནི་སྟན་ཁོད་ན་ཡང་གཟུགས་སྤང་བར་འགྱུར་རྟོ། །སྤྲིན་ན་བ་དང་མ་སྤང་བ་དང་།
བསྐྱབས་པ་དང་། མ་བསྐྱབས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། སྟན་ཁོད་དང་། ཏ་ཅང་ཆ་སྤང་བ་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཏ་ཅང་བསྐྱལ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་ཡུལ་ན་གནས་པ་བྲག་པར་
འགྱུར་རྟོ། །བྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྒྱུ་མས་ནི་རང་རང་གི་དབང་སོ་རྒྱུ་མས་དང་སྤང་བ་
དང་། སྟོན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དག་སྟོན་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་རྟོ། །སྤྲི་མིག་ལ་ནི་གཟུགས་
བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། སྟན་ཁོད་ན་འདུག་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་།
སྟོན་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རྟོ། །འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལ་
ནི་གཟུགས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་རྟོ། །སའི་དངོས་གཞིར་སྟོན་ཡུལ་
རྒྱུ་པ་བྲག་ཅེས་གང་སྤྲུལ་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་དང་།
མཆན་ཉིད་དང་། རྟོགས་དང་རྟུས་དང་གསལ་བ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། རྟོགས་
གཅིག་དང་། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་སོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་
རྟོན་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རྟོན་གྱི་འཛིག་རྟོན་ཏུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཏེ། མཆན་ཉིད་གྱི་བྱེ་བྲག་

དང་། བྱ་བའི་བྱེ་བྱག་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་བའི་བྱེ་བྱག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོམ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟུས་པ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་
རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
དང་། མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཟེན་པ་དང་། མ་
ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །བྱ་བའི་བྱེ་བྱག་ནི་དག་གི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་
ལ་བྱི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་ཙ་བ་དང་སྟོང་བྱ་དང་། རྟུན་པ་དང་། སྟིང་པོ་
དང་། འོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་བྱི་དག་གོ། །བྱི་དང་རོ་དང་རིག་བྱ་རྣམས་ལ་
བྱ་བའི་བྱེ་བྱག་ནི་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །རིག་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་ཡུལ་གསུམ་པ་ནི་ཤར་དང་སྟོན་དང་རུབ་དང་བྱང་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཞི་པ་ནི་འདས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱེ་བྱག་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྔ་པ་ནི་ཡང་

དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
བྱག་པ་ནི་སྟོགས་གཅིག་དང་། དངོས་པོ་མཐའ་དག་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཟླ་བར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སྤང་
བར་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དང་འབྲུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ཡོངས་སྤྱི་མ་ཉམས་པ་དེ་དང་ཡུལ་སྤང་བ་དང་ཐད་པ་དེ་དང་།
དེས་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་པར་བྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་
མཐུན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་པའི་སློང་ཡུལ་བསམ་པ་ཡིན་པར་བཟླ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སློང་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ལུས་ལ་གཟུགས་ན་སློང་
པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་གང་དག་མངོན་པར་འབྱུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་འོག་མའི་
གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡུལ་གཅིག་གས་ཡུལ་ཐ་དད་དམ་རི་ལྟར་གནས་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་ཉམས་པ། བྱེ་མ་དང་ཆུ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་
གནས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
པའི་པན་ཚུན་འབྲེས་པ་བསམ་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པའི་
བསམ་པ་རྫོགས་སོ། །

བས་པོ་བདུན་པ། ད་འདི་མན་ཆད་ནི་མིང་གིས་བསྟུས་པའི་སྤང་པོ་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅི་རིགས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
སའི་དངོས་གཞིར་སེམས་གཅིག་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་
བརྒྱུ་མས་ནས་དེ་ལ་དབེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ནི་སྟོན་པའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་སྟོན་པའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཆོག་ཏུ་

ཡང་སྤྲོ་ན། དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་
བྱེད་པ་ཡིན་པར་ང་སྤྲོ་ན། ལུས་དང་དག་གིས་རྗེས་སུ་སྤྲོབ་པ་ལྟ་སྤྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་འདི་སྦྱང་གིས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་དང་བ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
རི་སྐད་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་གིས་
ནི་ཐ་སྦྱང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ཐ་སྦྱང་དང་ལྡན་
པའི་རྒྱན་གཅིག་གིས་ནི་ཆེག་གཅིག་རྗེད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་
སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཅི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་
སེམས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་མཚུངས་པའམ། ཡུལ་མི་མཚུངས་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ་ཡུལ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཤེས་ན།
སྤྲོས་པ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གསལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་རྩོམ་བའི་བྱིར་དང་། གནས་
གཉིས་ཀྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའམ།
འོན་ཏེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ལས་སམ། འོན་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་ལས་ཤེས་ན། སྤྲོས་པ།
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ལས་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་
རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ནི་དེ་འདྲིང་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་དུ་གཏན་རྣམ་པར་མི་འདག་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྦྱང་དང་
གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲ་
གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྦྱེའོ། །དེ་ལ་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་

གཉིས་ལས་གང་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་
པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ལ་ཉལ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཚྱགས་དང་
མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདུ་བྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེས་པར་ཀུན་ཏུ་
གནས་པ་ཉིད་དང་། ཉེས་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །འཕགས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་གང་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་གཞིགས་ཤིང་གནས་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་གཞིགས་ཤེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སའི་དངོས་གཞིར་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱུས་པ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཆེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་པོ་
དང་གཉིས་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲིབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
བག་ལ་ཉལ་གང་ཡིན་པའོ། །ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ལས་ལ་དགའ་བ་
ཡང་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་
སེམས་དང་། དེས་པར་བྱུང་ནས་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ལ་
གགས་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པར་སྤྲིན་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་
མཐུན་པའི་ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱང་ལས་

ཀྱི་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ཡོད་ན་བྱག་ཏུ་འབྱུར་ལ། བྱག་ཡོད་ན་ཡང་བཞིར་
འབྱུར་རོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་
དུ་འབྱུང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་སྟེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། སེམས་པའོ། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དུ་འབྱུང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཀྱན་ཏུ་
འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་མང་མོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། མོས་པ་
དང་། རྟན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་པོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེན།
སེམས་ཀྱི་ཚོལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། རེག་པ་གང་ཞེན། གསུམ་འདུས་པ་ལས་དོན་
འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཆོར་བ་གང་ཞེན། གསུམ་འདུས་པ་ལས་དོན་སོ་སོར་སྤྱོད་
བ་གང་ཡིན་པའོ། འདུ་ཤེས་གང་ཞེན། གསུམ་འདུས་པ་ཉིད་ལས་དམིགས་པར་
འདོགས་པ་ལ་བརྟུན་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་སངས་པ་དང་། ཐ་སྙད་
བག་ལ་ཉལ་བའོ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་སངས་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་དང་མི་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིའོ། ཐ་སྙད་བག་ལ་ཉལ་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། གྲིས་པ་ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་
རྣམས་དང་། ཐ་ན་རི་དྲགས་དང་བྱ་རྣམས་ཀྱིའོ། སེམས་པ་གང་ཞེན། གསུམ་འདུས་
པ་ལས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཆོར་བ་དང་། སྤང་བ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱིར་སེམས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། འདུན་པ་གང་ཞེན། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་། དེ་འདོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། མོས་པ་གང་ཞེན། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་
དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། རྟན་པ་གང་
ཞེན། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མངོན་པར་བརྟུན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེན། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ངེས་པར་

སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན།
ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འཁྲོ་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ལས་ཅན་
ཡིན་ནོ། །རིག་པ་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སྲིད་པ་
སྐྱེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ལས་གང་དང་
ལྡན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་འདོགས་
པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་ལས་གང་དང་
ལྡན་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ལས་གང་དང་
ལྡན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ། སྒྲོན་ནམ། གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ལ་མོས་པའི་
ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །བྲན་པ་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམས་པ་
དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྲུམ་པ་བྲན་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་
ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་
ནོ། །ཤེས་རབ་ལས་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སྒྲོས་པ་དང་། རྩུ་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་ལས་ཅན་
ཡིན་ནོ། །ཀྱན་ཏུ་འཁྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་

གང་ལ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདོད་པ་དང་། དེས་པ་དང་།
འདྲིས་པ་དང་། ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྟེ། དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
ཤེས་རབ་ནི་ཐ་མ་ལའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གོང་མ་གསུམ་
ལའོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་པོ་གང་དག་མིང་གིས་བསྟུས་པ། སེམས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་གནས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། ཆོར་བ་བའོ། དེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་དང་རིགས་
མ་སྟན་པའི་སེམས་ལ་དེ་དང་རིགས་མ་སྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་འདྲེས་པར་བརྗོད་པར་
བྱའི། མ་འདྲེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་སོ་སོར་བྱེ་ན་བྱེ་བྲག་དམིགས་
པར་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་
བྱུབ་པ་རྣམས་འདྲེས་པས་བྱེ་བྲག་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདུས་ནས་
དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་
འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་མིང་གི་
རྣམ་གངས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རབ་ཏུ་མང་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་
པ་དང་། མཚུངས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་དང་བཅས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པ་རྣམས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡུལ་
ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་
སོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་དག་ནི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་སྦྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། སེམས་

དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་པར་
ལྷན་པ་དག་ཅེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྩས་མཚུངས་པ་དང་། ཡུལ་མཚུངས་པ་དང་།
དུས་མཚུངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
དང་བཅས་པ་དག་ཅེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གནས་དང་བཅས་པ་དག་ཅེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གནས་སྒྲ་
ཆོགས་ལ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྲས་ཀྱི་ཆོས་ནི་འགའ་
ཡང་གནས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རོན་གྱི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་
ཆད་མ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཆོར་བའི་ཆ་མི་མཐུན་པ་ནི་སྟུག་བསྐྲུལ་གྱི་
ཆོར་བ་ཞེས་བྱ། སྟུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཆོར་བའི་ཆ་མི་མཐུན་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཞེས་
བྱ། བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཆོར་བའི་ཆ་མི་མཐུན་པ་ནི་སྟུག་བསྐྲུལ་ཡང་མ་ཡིན་
བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རང་གི་རིགས་དང་ཆ་མི་
མཐུན་པས་ཆ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྲུལ་ཡང་མ་
ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བའི་ཆ་མཐུན་པ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
ཆོར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཆ་མཐུན་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཉེ་བའི་ཆ་མཐུངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་
དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་པས་ཉེ་བའི་ཆ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་པོ་གཟུགས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དགེ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན། མི་དགེ་

བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་
ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྲོམ་ནི། གནས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་ནི། །མཚུངས་པར་ལྡན་དང་ཀྱན་རྫོབ་དང་། །ཆུང་དུ་ལ་སོགས་གཞི་དབྱེ་
དང་། །ཡོན་ཏན་སྒྲོན་དང་མི་མཐུན་སྟོགས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་གནས་དག་ནི་དུ་ཞེ་ན།
མདོར་བསྟུན་བྱག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེས་པའི་དུས་དང་ལྡོག་པའི་དུས་དང་། ལས་ཀྱི་
དུས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པའི་དུས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་། རྩིས་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཆགས་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་སྤྲུག་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཉིན་ཏུ་
སྤྲངས་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་པན་
ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེས་པའི་དུས་ན་ནི་ཐ་དད་
པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་དུས་ན་ནི་
བདག་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་ངོ་། །དགེ་བའི་
སྟོགས་ཀྱི་ལས་ལ་འབྱུག་པའི་དུས་ན་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་
སྤྲུག་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
དུས་ན་ནི་ཉིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་དུས་ན་ནི། བག་ཡོད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ལ་པན་
འདོགས་པའི་དུས་ན་ནི་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་དང་སྟེ་དེ་ནི་སྟོང་རྟེན་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད། དུ་ཞིག་ནི་རྣམས་སུ་
ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ། གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཡོད་པ་དང་། བཏང་
སྟོམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའོ། །བག་ཡོད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ནི་མ་ཆགས་པ་
དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་ལུག་མེད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པ་
དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་གྱིས་བག་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་
གཞག་གོ། །རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་དགེ་
བའི་རྩ་བ་རྩུང་དུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་བའམ།
མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་
པའོ། །འབྲིང་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་བའམ།
ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རྩུང་དུ་འཇིག་རྟེན་པོ་གང་ཡིན་
པའོ། །ཡང་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །གོ་མས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཞིང་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་
ལས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟེ་བ་ན་གཞི་དུ་དག་
ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། མདོར་བསྟུན་བརྒྱན་ལས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱིན་པ་
ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་

དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དངོས་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལ་རི་སྐད་བསྟན་པའི་
གཞི་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པ་ཆེ་འདི་དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་ལྟ་བ་
ངན་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་སྟོན་ཀྱན་ཏུ་སྟུན་སྤྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
གང་གིས་ཀྱན་ཏུ་སྟུན་སྤྱང་བ་དེའི་གཉེན་པོས་དེ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགོ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ།
སའི་དངོས་གཞིར་རྣམ་པ་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་བརྩའི་བར་དུ་བསྟན་པའོ། །ཡང་དགོ་བ་
ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་
བར་ཞི་བ་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །སེམས་ནི་རྒྱུད་དག་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །མཚོད་ཉེན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་
དེ་དག་ནི་དགོ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགོ་བ་ལ་ཉེས་
དམིགས་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དགོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་མང་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་
སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་
ཅ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། གཉི་ག་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་འདིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཕེལ་
བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་འདི་
དང་ཕྱི་མའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་སྤྱང་བའི་བདེ་བ་དང་།

ཡིད་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཟད་
པར་བྱེད་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མོས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་བ་དང་། དེ་ལ་
ཡང་སྦྱོར་བར་བྱེད་བ་དང་། འོངས་སྦྱོད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་གྱིན་
དུ་བག་འཁུམས་པ་མེད་དེ་སློབ་ཐང་བ་དང་། འཛིགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆམས་རྒྱལ་ས་སུ་སྒྲན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲགས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དམ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པར་འཆི་
བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གི་
དོན་རྒྱུ་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་དགེ་བའི་
ཕན་ཡོན་མང་པོ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་ལས་རི་ལྟར་
རྒྱལ་བར་གཞག་ཅེན། སྤྱོད་པ། རྒྱལ་བ་བཙུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བར་སུན་འབྱེད་པ་
གཉེན་པོ་དང་། སྤྱོད་བ་གཉེན་པོ་དང་། ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྐྱངས་
པ་གཉེན་པོ་དང་། འདོད་ཅིང་ཁས་སྦངས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
འདོད་ཅིང་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པའི་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་
གྱི་གཉེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་འགཉེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འབྲེད་གི་
གཉེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་དང་། རྒྱལ་བར་གཞིལ་བའི་གཉེན་པོ་
དང་། གཞན་འདེབས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཅེ་འཛིལ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རྒྱལ་བར་
གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བྲལ་བའི་གཉེན་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
ཆོས་རྒྱལ་ས་ནི་གནས་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ས་དང་།

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ལོག་ཏུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བཤད་པར་
བྱའོ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྤྱག་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་
བཅས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་
བཅས་ཤིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
ཡུལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་བཅས་ཤིང་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་
དང་། སེམས་ཅན་དམན་པ་དང་། མཚུངས་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་
དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་དང་། མ་
རིག་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
བཅས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ལེ་ལོ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤང་པར་
མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲུལ་བར་མངོན་པར་དགའ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་
འབྲུན་ཅིང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་ཅིང་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ནི་སྦྱབ་པ་དང་ལྟོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
གནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་
སྤྱག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་
དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟོ། ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་

བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མ་རིག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་
ལོ། བེ་ཆོམ་ནི་གང་དང་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་པན་ཚུན་མ་
ཡིན་ལོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་སྟེ། ལན་ལག་ལ་
གང་གི་ཆེ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཆོམ་པར་བྱེད་པའམ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཆགས་པར་གྱུར་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ང་
རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་ཡང་ལན་ལག་ལ་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
ཆེ་ཆོམ་པར་གྱུར་པ་ན་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་
ཞིག་ནི་ཀུན་རྗེ་བ་རྒྱལ་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལྟ་བ་
ནི་ཀུན་རྗེ་བ་རྒྱལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ལྷག་མ་རྒྱལ་པའི་
རྣམ་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་གྱུར་བ་དག་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་ནི་ཆུང་དུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གང་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆུང་དུ་དག་ཡིན་ལོ། །གང་དག་
བར་དུ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་འབྲིང་དག་ཡིན་ལོ། །གང་དག་དང་པོར་སྤོང་བར་
འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆེན་པོ་དག་ཡིན་ལོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་
རྒྱལ་པ་དུག་གིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྲེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་གོམས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ལ་གནས་པ་སྟེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པའི་གང་
ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་རྒྱ་མི་རུང་བ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་
བའི་ཆོས་ཅན་རྒྱལ་པའི་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་མ་ཡིན་པ་སྤྲེས་པ་དང་།

སྤྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ།
ལས་ཀྱན་ནས་སྒོང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་
མོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ན་གང་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཞི་ནི་བཅུ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་། ལྟ་བ་རྣམས་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་
དང་། ཐོབ་པའི་ཡུལ་དང་། སྤྱད་ནས་འདས་པའི་ཡུལ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་།
བྱ་དང་འཛིས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ཡང་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་པ་རྣམས་སོ། །གཞི་
གང་ལས་འདོད་ཆགས་ཅི་འབྲ་བ་འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཅུ་པོ་དག་ལས་བཅུ་པོ་
རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་། ལྟ་བའི་འདོད་
ཆགས་དང་། ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སེར་སྤྱའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱིབ་པའི་
འདོད་ཆགས་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བྱ་ཆའི་འདོད་ཆགས་
དང་། རྟོགས་དང་འཁོར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་
འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །ཁོང་ཁོ་བའི་གཞི་ཡང་བཅུ་སྟེ། བདག་
ཉིད་དང་སེམས་ཅན་སྤྱག་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་མི་སྤྱག་པ་རྣམས་དང་། འདས་
པ་ན་གཞོད་པ་དང་། བན་པ་བྱས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་གཞོད་པ་དང་། བན་པ་བྱེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་གཞོད་པ་དང་། བན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་དང་། སྤག་དོག་དང་། སྒྲོན་གོམས་པ་དང་། གཞན་དུ་བལྟ་བ་སྟེ། དེ་དག་
ལས་ཁོང་ཁོ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞི་བྱག་
ལས་ནི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་པོ་དག་རྣམས་པར་གཞག་པར་རིག་

པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁོ་བོ་གསལ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་ལས་ནི་ཡུལ་ལ་ཁོང་ཁོ་བོའོ། །མི་བཟོད་པ་སྡོན་དུ་འབྲོ་བ་སེམས་ཅན་
ལ་ཁོང་ཁོ་བོ་དང་། གོམས་པ་སྡོན་དུ་འབྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོ་བས་ཁོང་ཁོ་བོ་
དག་ནི་མདོར་བསྟུན་ཁོང་ཁོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁོ་བོ་
དང་། ཡུལ་ལ་ཁོང་ཁོ་བོ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་བོའོ། །མ་དེག་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་བདུན་
ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དུས་ཀྱི་གཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་གཞི་དང་། འཕོ་བའི་གཞི་
དང་། མཆོག་གི་གཞི་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་གཞི་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་དང་། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཞིའོ། །གཞི་དེ་དག་ལས་མི་
ཤེས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནམ། རྣམ་པ་བཅུ་དགུར་བཟོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྒོ་
གསུམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་སོ་སོ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་།
ཕྱི་རོལ་དང་། གཉི་ག་ལ་བདག་དང་། བདག་གི་དང་། མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་དང་། དེ་
གཉི་ག་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོར་བ་པ་པོ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། མི་མ་བྱུན་པ་རྒྱུར་ལྟ་
བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྔ་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ནི་ལོག་པར་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི་བདག་གི་དོན་མ་ཐོབ་པ་ལ་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་བྱུག་སྟེ། སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་དང་། སེམས་
ཅན་མཆོངས་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། སོ་སོ་
ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བྱེན་ཅི་ལོག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པ་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་སྟེ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
གཞི་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ། །གཞི་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་རེ་རེ་
སྟེ། །ལྷ་བ་རྣམས་སྟེ་བའི་གཞི་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོ་འདོགས་པའི་གཞི་དང་། སྐྱར་པ་
འདེབས་པའི་གཞི་ལོ། །དེ་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་གཞི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདག་ཡོད་པར་
སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་ཉིད་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ཐབས་སུ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཐར་བའི་ཐབས་སུ་སྟོ་འདོགས་པ་ལོ། །སྐྱར་པ་
འདེབས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་པ་
འདེབས་པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་
འདེབས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་། ཉེས་
པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རྒྱ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ལོ། །ལེགས་པར་
སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱོར་པ་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་སྟེས་
བུའི་བྱེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འོང་བ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། ས་
བོན་འདེབས་པ་དང་། མངལ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་འབྱུང་བའི་ལས་སྟེས་བུའི་བྱེད་
པ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཙུང་བ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེ་དག་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་བརྒྱད་དམ་

གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟ་སྒྲེ། འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བལྟ། །གཞན་ཡང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་
བ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་སྒྲེ་བའི་གཞི་ནི་སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་རྒྱུས་དང་། བྱི་མའི་
མཐར་རྟོག་པ་རྒྱུས་གྱི་གཞི་བྱུག་ཏུ་རྩ་གཉིས་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་བྱུག་ཏུ་རྩ་
གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ། །ཐེ་ཆོས་སྒྲེ་བའི་གཞི་ནི་བྱུག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཉོན་པ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་མཐོང་བ་དང་། སྐྱར་པ་རྒྱུས་དང་།
ཡིད་ཆེས་པ་རྒྱུས་གྱིས་ལུགས་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དམན་
ཞིང་མོང་རྟུལ་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུས་དང་། ཆོས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱན་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེས། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུས་པ་བཙུག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནང་
དུ་བལྟས་པ་དང་། བྱིར་བལྟས་པ་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པས་
སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཅིང་ཁས་སྤངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
འདོད་ཅིང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་
དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་
གནས་སྐབས་དང་། གཞན་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཅེ་འཛིལ་བའི་གནས་
སྐབས་དང་། རྒྱུ་པར་གཞོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་
སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་ལ་པན་ཡོན་ནི་མེད་དོ། །ཉིས་དམིགས་མང་པོ་རྒྱུས་གང་

ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སའི་དངོས་གཞིར་
འདི་ལྟ་སྟེ། གུན་ནས་དགེས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡང་
མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། འོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤེད་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། ང་
རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ང་རྒྱལ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
འདོད་པ་དང་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྤེད་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཞེས་
བྱ་བར་ཟད་དེ། སེམས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བཙོ་ལྟ་སྤྱར་རི་རྒྱད་བསྟན་
པ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཙོ་ལྟ་པོ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གང་ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་བལྟ་བར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་སྤྱིང་བ་དང་།
རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་སྟེ་དང་། འཛོལ་བ་ཉམས་པ་དང་། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་མི་འདུད་པ་དང་།
མི་བཟོད་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཉམས་པ་
དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པའོ། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོ་བ་
དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཆིག་པ་དང་། སྤག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་
དང་། སྒྲ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆོལ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་།
ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། ཁོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་
མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
དང་། འབྱོད་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོག་པ་དང་། དབྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་།

མ་ཐུན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ནམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་གནས་
དང་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་ལས་
སོ། །ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ནི་གནས་གསུམ་པ་ལས་སོ། །བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ནི་
གནས་བཞི་པ་ལས་སོ། །དགུ་པ་ནི་གནས་ལྔ་པ་ལས་སོ། །བཅུ་པ་ནི་གནས་དྲུག་པ་
ལས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ནི་གནས་བདུན་པ་ལས་སོ། །གཞན་བཅུ་
གཉིས་པོ་ནི་གནས་ཐ་མ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་སེམས་དང་།
ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་མ་
ཉམས་པའི་སྒོ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཆོན་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་དང་། བཏང་སྟོམས་
ཀྱི་མཆོན་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཐུགས་པ་དང་གཉིད་བསྐྱེད་
ངོ། །གཉིས་པས་ནི་གྲོད་པ་དང་འགྲོད་པའོ། །གནས་གསུམ་པས་ནི་མ་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནམས་བསྐྱེད་ངོ། །དེ་དག་རི་ལྟར་
པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་ནི་མི་
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་།
བག་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་
རབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཉིད་
དང་འགྲོད་པ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་
མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ལྷག་མ་ནམས་ནི་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ནི་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་

ཡིན། དུ་ཞིག་ནི་རྩ་ས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
འཆིག་པ་དང་། སྐག་དོག་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི་ཁོང་ཁོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་
ཕྱིར་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སེར་སྣ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟོག་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཆབ་
པ་དང་། སྦྱ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་འབྱོད་པ་ནི་གཉི་ལྷག་གི་
ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཆ་མེད་པ་དང་།
ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ནི་རྩ་ས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བག་མེད་པ་ནི་
སྣ་མ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤམ་བ་
དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་
བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ནི་དག་ཀྱན་ནས་སྦྱོང་བའི་
སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
པའི་ཕྱིར་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་རྩྱུང་དུ་དང་
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཞི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། མི་མ་སྦྱར་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་
པར་སྦྱར་རོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བཞི་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཏེ། མཛོན་པར་བྱུབ་པ་དང་མཛོན་པར་བྱུབ་པའི་རྒྱ་
དང་། གནས་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་། ཉིང་ཇེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །རྩ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཕུང་པོ་རྒྱལ་པར་དང་། ར་མལ་དུ་འདུག་པ་
དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟུ་བའི་སྒྲིག་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
བཟོའི་གནས་དང་ཅིང་མོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟུ་བའི་སྤྲུལ་
པའོ། །དེ་དག་རི་ལྟར་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
སྒྲིག་ལམ་བྱེད་པ་དང་། བཟོའི་གནས་བྱེད་པ་ནི་ལན་འགའ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་དག་འགྲོ་བའི་ཆེན་ཆེན་ལ། རྟོན་པ་ནས་ཡང་མ་
ཡིན། འདུག་པ་ན་ཡང་མ་ཡིན། ཉལ་བ་ན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཡོད་
དོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་དག་འགྲོ་བའི་ཆེན་ཡང་ཆེན་ལ། རྟོན་པ་ན་ཡང་ཆེན་ཉལ་བ་ན་
ཡང་ཆེན་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་རི་སྐད་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་ལས་དུ་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ནི་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པར་སྤྲིན་པས་བསྟུ་བའི་ཕུང་པོ་རྒྱལ་པར་དང་། སེམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ལ་གདགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
བརྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
རྒྱལ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟོན་ལམ་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུ་
ཡིན་ནོ། །བཟོའི་གནས་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་ཆེས་ཕིན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་
རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱལ་བྱངས་གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲིག་པའི་རྒྱལ་
པར་སྤྲིན་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ན་སྒྲིག་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ན་

སྟོད་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྟོད་ལམ་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་ནི་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་
བ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །འཆག་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་པའི་བཟོའི་གནས་
བྱེད་པ་ནི་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་པའི་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཆེན་པོ་
ཡིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་སྤ་ཆུང་དུ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱལ་བ་ནི་ཆུང་དུ་ཡིན་
ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་སྤ་འབྲིང་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་སྤ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྤན་པ་ནི་ཆུང་དུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་སྟེ་བའི་གཞི་གང་ཞེན། སྤྱས་
པ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཏྲ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེན། སྤྱས་པ། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་
ལས་བྱུང་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལྗེའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟོད་ལམ་བྱེད་
པ་ནི་སྟོད་ལམ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །བཟོའི་གནས་བྱེད་པ་ནི་གཞི་རྣམ་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སྤྱལ་བ་བྱེད་པ་ནི་སོ་སོའི་
སྟེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཅེད་མའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་། ལུས་དང་
དག་གི་སྤྱལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་གཞི་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་གཞི་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་
སྟོས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡང་དམིགས་སོ། །གཅིག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
དམིགས་སོ། །རྩོམ་མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་

བས་སྒྱོད་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་
བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་བས་བཟོ་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་པ་བྱེད་པ་ནི་གཞན་འདུན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའམ།
སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱང་སོ་ལྔ་སོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་དུ་དག་
བསྟུས་ལ་བདེན་པ་དུ་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱང་སོ་དུ་དག་བསྟུས་ཤེས། སྒྲས་པ། བདེན་པ་
གསུམ་གྱིས་ནི་ཕྱང་སོ་ལྔ་བསྟུས་ལ། ཕྱང་སོ་ལྔ་སོ་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་པ་གསུམ་
བསྟུས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་ཕྱང་སོ་རྒྱལ་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྟུས་
ཏེ། འགོག་པ་ནི་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སར་བདེན་པ་བཞི་ནི་རྒྱལ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་ལ་
ཅིའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྒྱལ་པ་བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས། སྒྲས་པ། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་རྒྱལ་པ་བཞིའི་གཉེན་སོར་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་
གཉེན་སོའོ། །རྒྱལ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་སོའོ། །རྒྱལ་པ་ཐ་མ་གཉིས་
ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐ་མ་གཅིག་གི་གཉེན་སོ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་
ལ་རྒྱལ་པ་བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས། སྒྲས་པ། སྟོན་པ་རྒྱལ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཡང་
རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྟོན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་དང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡང་སྟོན་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པར་མངོན་
ནོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་

དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་མངོན་ནོ། །ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ལུས་ལ་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟེད་པ་འབའ་ཞིག་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟེད་པ་གང་ཞེ་ན།
ལུས་ངག་ལ་ཆགས་ཤིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་
བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགའ་བའི་
འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་རེག་བྱ་
དང་། ཆོས་འདོད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར་པའམ། རོབ་པ་དག་ལ་དགའ་བའི་
འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན།
དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དག་ལ་འདོད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
སྟེད་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་བཞིས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ལ་རྣམ་པ་བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྟེད་པ་འགོག་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམ་
པ་བཞིའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་འཛིག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྩམས།
དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པ་ལ། རྣམ་པ་བརྩམས་ནི་རྟོག་བྱེད་ན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་
འཇུག །འགྱུར་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། །བྲལ་བ་དང་ནི་ཉེ་བ་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནི་
རྣམ་པ་དང་། །ཀྱན་དུ་སྦྱོར་དང་འཆིང་བ་དང་། །མི་སྤྲུག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་
མེད། །དམིགས་མེད་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། རྣམ་པ་དེ་དག་རིག་པས་རྟོག །ཅེས་གང་
བཤད་པ་དེ་ལ། དམིགས་སུ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། དབང་སོ་ཅམ་དང་། ཡུལ་ཅམ་དང་།
དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱོང་བ་ཅམ་དང་། སེམས་ཅམ་དང་། བདག་དང་བདག་ཅེས་བྱ་
བའི་མིང་ཅམ་དང་། ལྟ་བ་ཅམ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅམ་དང་། རྣམ་པ་བདུན་པོ་

དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཆན་ཉིད་དམིགས་སུ་
མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་པར་ལ་བདག་གི་
མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱལ་པར་བརྩེ་བའི་དག་ལས་གང་གིས་འབྱུར་
བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་སྟེ། རྟག་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པར་བསྐྱེད་ཀྱི་
འབྱུར་བའི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་འབྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །འབྱུར་བ་ཅོམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་པར་
ཡང་དེ་དམིགས་པ་དང་། གཞོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྒྱལ་པར་གང་གིས་སྟུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་སྟེ། མི་སྟུག་པའི་རྒྱལ་པར་སོ། །རྒྱལ་པ་
གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་སྟེ། བྲལ་པ་དང་བདེ་བ་
མེད་པའི་རྒྱལ་པར་སོ། །སྟེ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ལོ་
ལྷ་སྟུག་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྲུ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པའི་རྒྱལ་པར་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་
སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་སྟེ། རྒྱལ་པ། དང་པོ་ལྷའོ། །དུ་ཞིག་
འབྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་སྟེ། རྒྱལ་པ། བར་མ་གཉིས་སོ། །དུ་ཞིག་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་སྟེ། རྒྱལ་པ། ཐ་མ་གཅིག་གོ། །རྒྱལ་གངས་
གཞན་ཡང་དང་པོ་བདུན་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་སོ། །དེ་དག་
གི་གཉེན་པོ་དག་བ་རྒྱལ་པར་དང་། རྟེན་མོངས་པ་རྒྱལ་པར་ཀྱིས་ནི་འབྱུར་བའི་སྟུག་
བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་སོ། །ཐ་མས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་ཀྱི། འདི་ལྟར་
བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྲལ་ཞིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤེལ་བས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྤེལ་བའི་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་པོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཉང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་
སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་གང་གིས་བསྐྱས་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་གང་གིས་ཀྱང་རྣམ་
པ་གང་བསྐྱས་ཤེ་ན། སྤྱས་པ། རྣམ་པ་དང་པོ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་པོ་ནི་གཅིག་གིས་
གཅིག་བསྐྱས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འོག་མ་གཉིས་པ་ཡང་གཅིག་
གིས་གཅིག་བསྐྱས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་གསུམ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འོག་མ་གསུམ་པ་
ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱས་སོ། །རྣམ་པ་ཐ་མ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐ་མ་ཡང་གཅིག་
གིས་གཅིག་བསྐྱས་སོ། །དེ་ལ་སྤར་ནི་སྤེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་འབྲས་
བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེང་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱས་པ། གཉིས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་ཐ་མ་གཉིས་སོ། །དུ་ཞིག་
སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱས་པ། དྲུག་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་
དང་པོ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དོ། །དུ་ཞིག་མཚན་མ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱས་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དོ། །དུ་

ཞིག་ནི་རྒྱལ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་མཆོན་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་གི་ཆེ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བདག་མེད་པའི་
འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་པོར་གསུངས་ཤེན། སྤྲུལ་པ།
བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་སྤྱེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ལ་སྤོན་པ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱལ་པར་
གཞག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟ་བ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་གཅིག་གིས་གཅིག་རྒྱལ་པར་དག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་བཤད་པའི་གོ་
རིམས་གཞན་ཡང་གང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་
སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་གཏུགས་ནས་
ཡང་གང་གིས་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེ་
ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཉེ། བད་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། བད་མེད་པ་དང་། སྤྲུལ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་
བྱངས་གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདེན་
པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ནི་དང་
པོར་སྤྱུག་བསྐྱལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཐེབས་པ་ན་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་
ཐར་པའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

བམ་པོ་བརྒྱད་པ། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བསྟན་པ་དང་མི་མ་སྟན་
པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྒྱལ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཉོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཅོན་
མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཉོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་

ན། སྤྱི་ལ། སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་
གང་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ། དེ་གཉི་གཉི་བར་ཞི་བའི་དོན་རྟོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་
ན། སྤྱི་ལ། དོན་གསུམ་པོ་དག་སྐྱབ་པའི་དོན་རྟོ། །ཅི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་
དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
བསྐྱེད་པེ་ན། སྤྱི་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྐྱེད་པ་སྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་། སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནས་དང་མ་ཐུན་པ་དག་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་པ་
དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ། ལམ་
གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ། སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བཞིའི་གནས་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་ཀུན་འབྱུང་བའི་
བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་མངོན་དུ་བྱས་
ནས་འགོག་པ་ལ་མི་སྒྲག་ཅིང་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་
པ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་སྟོན་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་

ལམ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་པས་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ལོ། །བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་དུ་མཆེན་ཉིད་ནི་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
མངོན་པར་རྟགས་པའི་དོན་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་རྒྱུམས་ལ་ངེས་པའི་
ཤེས་རབ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་མཆེན་ཉིད་ཡིན་
ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་
དང་བཅས་པའི་སར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདེན་པ་རྒྱུམས་
ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དཀོན་མཆོག་གི་
དོན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་གསུམ་
དང་། རོས་པ་ལས་རྒྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་གང་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུམས་ཏེ། ངན་སོང་བའི་ལས་མི་བྱེད་
ཅིང་ངེས་པར་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བཞི་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྒྲོན་སྒྲོར་བའི་
ལམ་ལ་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པའི་ཆེ། སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ལེགས་པར་བྱས་
པ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐར་
ཐུག་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟུ་བསལ་བའི་ཆོས་ལ་
དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
གནས་ངན་ལེན་རྒྱུ་དུ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་པོར་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སོ་
སོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟུ་བསལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་། མཐོང་བས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་འབྱིང་དང་བྲལ་
བའི་སེམས་གཉིས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བསལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་། མཐོང་བས་སྤོང་བར་བྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བས་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་གསུམ་ནི་
ལྷག་མཐོང་དང་མ་ཐུན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། གསུམ་ནི་ཞི་གནས་དང་མ་ཐུན་པའི་
སེམས་ཡིན་ཡང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གཞག་
སྟེ། གླུ་ཅིག་གཅིག་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉི་ག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །སེམས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་ཐ་མ་
གསུམ་པ་གཅིག་ཤུ་ནི་རྩེ་སུ་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །སེམས་དེ་དག་གི་མ་ཐུས་དེའི་འོག་མ་གཉིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གཉིས་པ་
ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བར་ཆད་མེད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་
མ་ཐུན་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཉི་བར་ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་
བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་

ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་
མཐོང་བའི་ལམ་ལས་ལངས་བས་མངོན་དུ་བྱས་ནས། སྒྲིབ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་
དབྱེད་ནས། རྒྱུ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པས་འོག་མ་པས་འོག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་དང་། ས་གོང་མ་པས་གོང་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རྒྱུས་ལ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པས་བདེན་པ་རེ་
རེ་ལ་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེས་པའི་
ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་ལས་ལངས་པ་
ལ་གོང་མའམ་འོག་མའི་བདེན་པ་དག་ལ། ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་སྟེ་མ་ནི་བརྟུ་བས་ལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ནི་བརྟུ་མ་བས་ལ་བའི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟེ་མས་ནི་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གནས་ལས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་
མས་ནི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་འཐུག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་
སྟེ་མས་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་
དོ། །ཕྱི་མས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་

བྱེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་འབའ་ཞིག་གིས་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པ་
ནི་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་ནི་འབྲིས་པའི་བྱིར་དང་། མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་
འཇུག་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ནི་རི་ལྟར་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་
མཚན་མ་རྣམས་པར་འཛིག་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། རི་ལྟར་མཚན་མ་རྣམས་པར་
འཛིག་པར་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་གནས་ངན་ལེན་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པར་ཡང་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དེའི་བྱིར་དེས་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པ་མེད་
དོ། །མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བསྐྱོམས་པས་སྤང་
བར་བྱ་བ་དག་སྤངས་པ་ལ་ཟད་བ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་ཡང་ལྷུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་
པར་འགགས་པས་ན། མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟད་བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟད་བ་ལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟད་བ་ཤེས་པ་གང་
ཞེ་ན། ཟད་བ་ལས་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ལྷུང་པོ་འགག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུའི་དོན་ཀྱིས་བྱི་མར་ལྷུང་པོ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཛིག་
རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བྱི་མར་
ལྷུང་པོ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རིགས་བྲམ་ཟེ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གནས་གསུམ་པོ་དག་ཡང་དག་པ་དང་། བདེན་པ་ལས་

३१८

ལྷར་དཔལ་དང་དབང་ཐང་མི་གཡོ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
སྐད་ཅེས་འདོད་པ་བརྫོང་པ་སྦྱོར་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཁྱོད་ནི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་མཆོན་
འདི་ལྷ་བྱ་དག་དང་ལྷན་པ་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་
ཆེག་མེད་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བསད་པར་ཡང་འགྱུར་དོ། །ཁྱོད་ནི་འདི་
ལྷ་བྱའི་མཆོན་དང་ལྷན་ན། ལག་ཏུ་དཔལ་དང་དབང་ཐང་མི་གཡོ་བ་དང་ལྷན་པར་
འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་མཛའ་བ་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་དང་། སྦྱོར་མོ་སྦྱར་
བའི་བྱིས་དེ་དག་ལ་ཡང་། བྱིས་འདི་དག་ནི་བདག་གི་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ནི་དགོ་སྦྱོར་
དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་དག་གིས་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་སྦྱམ་དུ་བདག་གིར་འཛིན་པར་ཡང་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་དེ་ནས་རྙེད་པ་ཆོས་གོས་སམ། བསོད་སྦྱོམས་སམ། མལ་
ཆའམ། ལྷན་ལ་སོགས་པ་རི་སྙེད་པའི་རྙེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་
དང་། འཆུམས་པ་དང་། མདུད་པ་བོར་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པ་
དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྦྱོད་པར་བྱེད་བཤོ། །དེ་ལ་
རིགས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པ་ནི་སྟོན་ཆགས་རྣམ་པ་
སྦྱ་ཆོགས་དུ་མ་གསོད་པ་དང་ལྷན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་
སྦྱིན་དེའི་འབྲས་བུ་རྟག་པའི་གནས་ཡིན་པར་བརྟག་པར་སྦྱོན་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་
རྩོམ་པ་དེར་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བ་སྦྱ་ཆོགས་མཆོག་མང་པོ་བདག་
གིར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཅིང་འཁྱུ་བའི་སེམས་མཛོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་མ་ཡིན་

གྱི་རིགས་རྣམས་ནི་རིགས་གསད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་རིགས་རྣམས་ནི་ཉག་པ་
ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་རྣམས་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །རིགས་གཞན་ནི་དཔན་པ་ཡིན་
ནོ། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་ནི་རྒྱས་པར་ཆངས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། ཆངས་པས་སྦྱལ་པ་
དང་། ཆངས་པའི་བགོ་སྐྱལ་ལ་སྒྱུད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། རིགས་བྲམ་ཟེ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་པ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
དག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་
ལ་འདི་ནི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་
བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེས་པ་
གསུམ་པོ་གང་དག་གིས་སེམས་སྦྱོན་ཆགས་པར་གྱུར་ཅེན། དག་གི་ཉེས་པ་དང་། ང་
རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། མོས་པའི་ཉེས་པས་སོ། །གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དག་
ལོག་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དག་གི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གནས་
བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་གངགས་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོག་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་
ཏུ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདག་ཆེ་བའམ། མཚུངས་པའམ། ཚུང་བར་
ཆོམ་སེམས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་དག་གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་མ་དབྱེད་པར་
གནས་དེ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཉན་མོས་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་གདམས་པ་མཛད་ཅིང་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་མཛད་ཀྱང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལེགས་པར་མི་གནས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལ་ལེགས་པར་མི་གནས་པ་དང་། ལམ་ལ་ལེགས་པར་མི་

གནས་པ་དང་། ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ལེགས་པར་མི་གནས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་མོས་
པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ལྟ་བུ་དེ་ལའི་
ཉེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་བྲམ་ཟེ་
རྣམས་ནི་གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ན་དོན་
དམ་པར་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པའི་གངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རིགས་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཡང་གང་
དག་གནས་གསུམ་པོ་འདི་དག་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ལས་འདོགས་པར་བྱེད་
ན། དེ་དག་ནི་གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོན་ཆགས་པ་
མེད་པས་དེ་དག་ནི་རིགས་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བའི་
གངས་སུ་འགྲོའོ། །གནས་གསུམ་པོ་དག་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསང་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་དང་པོ་འདི་སྟེན། བདེན་པ་ཉིད་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་བརྟུན་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གནས་དང་པོ་འདི་ལ་དག་གི་ཉེས་པས་སྐྱོན་
ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གནས་དེ་དང་བདེན་པ་སྟེ་བ་དེས་གཞན་ལ་བརྟུན་
ནས་བདག་ཉིད་ཆེ་བའོ། །མཚུངས་པའོ། །ཆུང་བ་སྟོང་སེམས་མི་བྱེད་པས་དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་གནས་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པས་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་ཆགས་པ་མེད་པའི་
ཡིད་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམས་པར་དབྱེད་
པས་དམིགས་པ་དེས་དགའ་བའི་ཆོས་རྣམས་མཛོན་པར་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མཐོང་བས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ལུས་དང་སེམས་གྱིས་པན་འདོགས་པ་ཆེ་འདི་
ལ་བདེ་བར་གནས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཉིན་མཚན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོབ་ཅིང་ལན་མང་དུ་གནས་སོ། །གནས་དེ་ལ་གཞན་དག་

གིས་དད་པས་མི་འགྲོ་ཞིང་བདག་རང་གིས་བདེན་པ་དེ་ལེགས་པར་མངོན་པར་
རྟོགས་པས་དེ་དག་ནི་བདེན་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
མོས་པའི་ཉེས་པས་སྒྲིན་ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱལ། །དེ་
བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། ལྷག་
མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་
གསུམ་པ་སྟེ། ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ།
བདེན་པ་གཉིས་པ་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པར་རྗེས་སུ་
ལྷ་བས་ཉིན་མཆན་དུ་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང་ལན་མང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱལ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིར་འཇིན་པ་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉིན་མཆན་དུ་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང་ལན་མང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱལ། །གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་སྒྲིན་
ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་
པར་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེར་བྱེད་པའི་གནས་གསུམ་
པོ་བདེན་པ་ལས་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲམ་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནས་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་དེ། དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཀྱང་མེད་ལ་
བདག་གི་ཡང་མེད་དེ། བདག་གི་ནི་ཅི་ཡང་མེད་གང་ཡང་མེད་གང་ན་ཡང་མེད་
དོ། །བདག་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་གང་ཡང་མེད་གང་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་

པའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། མང་སྟེ་སེམས་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛོལ་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་སྤར་བསྟན་
བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཛོལ་བ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། འཛོལ་བ་ལ་
རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་
ལའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བོན་དང་ལྷན་པ་དང་། དབང་དང་ལྷན་པ་དང་།
ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ནི་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། ཁོང་མའི་མ་ཡིན་པའི་
འབྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྡོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མིང་འགོག་པའི་གནས་
སྐབས་ལའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་
ལས་ནི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱེ་བ་ལས་ནི་དང་པོ་འདིར་
བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་འབྲས་བུ་
ལས་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྡོན་དུ་
བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མིང་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་ལའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ལས་ནི་འཕགས་པའི་

རྒྱད་ཏུ་གཏོགས་ཏེ། སྒོ་བ་པའི་རྒྱད་དམ་མེ་སྒོ་བ་པའི་རྒྱད་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱེ་
བ་ལས་ནི་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པར་མ་བཞག་ན་ནི་དང་ཐོར་འདིར་སྒྱེད་
ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་
པར་གཞག་ན་ནི་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྟུ་བར་བྱའོ། །འདུ་
ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་རྒྱལས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྒྲེས་པའི་མིང་
འགོག་པའི་གནས་སྐབས་ལའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་ནི་མ་
བསྐྱེབས་ལ་ལུང་ཏུ་མ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ལས་ནི་སོ་སའི་སྒྱེ་བོ་ཁོན་དེར་
སྒྱེའོ། །འཕགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྱེ་བ་ལས་ནི་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་
འཇུག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདུ་
ཤེས་སྒྲེས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སློག་གི་
དབང་པོ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། དེ་རྒྱལ་པ་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུལ་བ། ལས་ཀྱིས་
འཕངས་པའི་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་གནས་པའི་དུས་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་ལའོ། །དེ་ཡང་
རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་། ལོ་
དང་བསྐྱལ་བའི་གངས་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་ལས་སོ། །ངེས་མཐུན་པ་གནས་སྐབས་
གང་ལ་གདགས། དེ་རྒྱལ་པ་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུལ་བ། སེམས་ཅན་འདྲ་བའི་གནས་
སྐབས་ལའོ། །རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྱེ་བ་རིགས་མཐུན་པ་དང་། རང་བཞིན་རིགས་
མཐུན་པ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་རིགས་མཐུན་པའོ། །སྒྱེ་བ་
གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྒྱལ་པ་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུལ་བ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་

གནས་སྐབས་ལོ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གི་སྟེ་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྟོར་
བའི་སྟེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟེ་བོ། རྣམ་པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས།
རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྤྲུལ་པའི་གནས་སྐབས་ལོ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་གཞན་
ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོད་པའི་རྣམ་
པོ། རྣམ་པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྟེ་ས་
པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལོ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གནས་བ་དང་། རྟུན་
གནས་བ་དང་། ལུགས་གནས་པོ། མི་རྟག་པ་ཉིད་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས།
རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྟེ་ས་ནས་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ལོ། རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། བྲལ་བའི་
མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། མིང་གི་ཆོགས་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་
ན། སྤྲུལ་པ། བཟུང་བ་སྟེ་འདོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལོ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཉེ་
བར་འདོགས་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྲགས་བ་དང་། མ་བྲགས་
པོ། མིང་གི་ཆོགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཆོག་གི་ཆོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་
བཞེན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། བསྟན་པའི་ཆོག་དང་། བཤད་
པའི་ཆོག་དང་། ཆོག་གིས་བསྟན་བ་དང་། ཡི་གེས་བསྟན་པའོ། སོ་སོའི་སྟེ་བ་ཉིད་
གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལོ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་
འདོད་པ་ན་སྟོད་བ་དང་། གཟུགས་ན་སྟོད་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་
པོ། འཇུག་པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྟུན་

དང་འབྲས་བུའི་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་ལའོ། །ནམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གྲུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་པར་བྱང་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །སོ་སོར་ངེས་
པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས་ནམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། ཆོས་ཐ་དད་པའི་
མཆོན་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ལའོ། །ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པ་
དང་། རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །སྦྱོར་བ་གནས་སྐབས་
གང་ལ་གདགས། ནམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐུན་པའི་གནས་
སྐབས་ལའོ། །ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདུས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་།
རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །མགྲོགས་པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་
གདགས། ནམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། རྒྱ་དང་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་
ལའོ། །ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མགྲོགས་པ་དང་། སྟེས་བུའི་བྱེད་པའི་
མགྲོགས་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མགྲོགས་པའོ། །གོ་རིམས་གནས་སྐབས་གང་ལ་
གདགས། ནམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། འདུ་བྱེད་རེ་རེ་ནས་འཇུག་པའི་གནས་
སྐབས་ལའོ། །ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་འཇུག་པའི་གོ་རིམས་དང་། ལུས་འཇུག་
པའི་གོ་རིམས་དང་། བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་འཇུག་པའི་གོ་རིམས་སོ། །དུས་གནས་སྐབས་
གང་ལ་གདགས། ནམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་
གནས་སྐབས་ལའོ། །ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་
བྱུང་བའོ། །ཡུལ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། ནམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ།
གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་སྐབས་ལའོ། །ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། འོག་གི་ཡུལ་

དང་། སྤང་གི་ཡུལ་དང་། བད་ཀའི་ཡུལ་ལོ། གྲངས་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས།
རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཡོངས་སུ་གཞུགས་པ་ཡང་དག་པར་མཆོན་པའི་
གནས་སྐབས་ལའོ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་གི་གྲངས་དང་། གཉིས་ཀྱི་གྲངས་
དང་། མང་པོའི་གྲངས་སོ། ཆོགས་པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྣམ་པ་དུ་
ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། བྱ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལའོ། རྣམ་
པ་གསུམ་སྟེ། འདུས་པའི་ཆོགས་པ་དང་། རྟོན་གཅིག་གི་ཆོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཆོགས་པའོ། ར་ཆོགས་པ་གནས་སྐབས་གང་ལ་གདགས། རྣམ་པ་དུ་
ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། མ་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཆོགས་པ་
ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། རྟེ་ལ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ནི་གང་། ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་དུ་ཞིག་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
བཞད་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནི་
གཅིག་གོ། བསྟན་པ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་དོན་གྱིས་སོ། གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ།
ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཐོགས་པ་
དང་བཅས་པ་ནི་མན་ཚུན་རིག་ཅིང་ཡུལ་གཞོན་པའི་དོན་དང་། རགས་པའི་དོན་གྱིས་
དེ་རགས་པའི་དོན་ནི་ཆ་སྤྱོད་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
ཆ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ།
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་ངན་
ལེན་དང་རྫེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དོན་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པས་

སྒྱུད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་གང་ལ་ཉོན་མོངས་པས་ཉེས་པ་རྣམས་པ་བཞི་སྒྱུད་པར་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །ཉེས་པ་རྣམས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། རབ་རྩ་མ་ཞི་བའི་ཉེས་པ་དང་། རང་དང་ཕྱི་རོལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཉེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཇོག་པའི་ཉེས་པ་ལོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཀྱན་ནས་དགེས་པ་ཀྱན་རུ་སྒྱུད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སུ་སྒྱུད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱལོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱལོ། །བཞི་པ་ནི་ཡང་སྤྲིད་པ་འཕེན་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱལོ། །འདུས་བྲས་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། རུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། རྒྱ་ལས་གྱུར་པ་འབྱུང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་སོ། །འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། རུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཞོད་པ་མང་པོས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། རུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། ཟེད་པ་དང་། ལྟ་བ་མང་པོས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། རུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མང་པོས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། རུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། སྤྲོས་པའི་གནས་གྱི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལོ། །གཏོགས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན།

དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཁམས་གསུམ་དུ་འདིག་ཉེན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །འདས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་
པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་དོ། །མ་འོངས་པ་
རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ། རྒྱ་སྤྱད་ཟིན་པའི་དོན་དང་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་
དོ། །ནང་གི་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དག་
དེ་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བཞིའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་རྣམས་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ནང་གི་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །རགས་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ། མི་གསལ་བ་དང་། བརྒྱམས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །སྤྲུལ་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་
ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རགས་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཁོ་ནའོ། །དམན་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། མི་ཉག་
པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་
སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །བཟང་པོ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་
ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། དམན་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཐག་རིང་པོ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ལུས་
དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཐག་ཉེ་བ་རྒྱལ་ས་དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་
བ། ཐག་རིང་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་
ནའོ། །འདྲོད་པ་དང་ལྷན་བ་རྒྱལ་ས་དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བ། འདྲོད་
སྤྱི་སྤྱི་བ་གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་པ་ལས་ལངས་པ་དུས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུད་
པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་དང་ལྷན་བ་
རྒྱལ་ས་དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བ། གཟུགས་ན་སྒྱུད་པའི་གཉེན་པོ་
ཐོབ་པ་སྤྱི་སྤྱི་བ་རྒྱགས་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་བ་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་པ་
དེ་ལས་ལངས་པ་དུས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་བ་རྒྱལ་ས་དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་
ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བ། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་བ་
རྒྱགས་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་བ་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་པ་དེ་ལས་ལངས་པ་
དུས་གསུམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་
ནའོ། །རྒྱལ་ཁངས་གཞན་ཡང་འདྲོད་པ་དང་ལྷན་བ་རྒྱལ་ས་ནི་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེའི་འཁོར་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་གྱིས་མ་བསྟུ་
པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཟུགས་དང་ལྷན་བ་རྒྱལ་ས་ནི། གཟུགས་དང་འབྲེལ་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་བསྟུ་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་
ལྷན་བ་རྒྱལ་ས་ནི་གཟུགས་དང་མི་ལྷན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེས་བསྟུ་པའི་དོན་གྱིས་
རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་བ་རྒྱལ་ས་དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་སྤྱི་བ། ཕྱི་མ་ལ་
བདེ་བའི་འབྲས་བུའི་དོན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱི་གཟུགས་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོའི་དོན་

གྱིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །མི་དགེ་བ་རྣམས་དོན་གང་གིས་
ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། བྱི་མ་ལ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་བའི་འབྲས་བུའི་དོན་དང་ཉེས་པར་
སྦྱོད་པ་ཀྱུན་ནས་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་གཉི་ག་ལས་
བསྒྲིག་པའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་
དགེ་བ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་མེད་པའི་དོན་དང་། སྦྱོར་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། རེས་
སུ་མ་ཐུན་པའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་དོན་གྱིས་
སྟོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་དེ་གཉི་ག་ལས་བསྒྲིག་པའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །སློབ་པ་
རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། སློབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །མི་སློབ་པ་རྣམས་དོན་
གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་
དོན་གྱིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་
དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱིས་
སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དོན་
གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། མངོན་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་
ནའོ། །བསྐྱོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་
པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་གོང་མ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་

གྲིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོན་ལོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་
དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏན་
སྤངས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་དོན་དང་། སྤངས་ཟེན་པའི་དོན་གྲིས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཁོན་ལོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། ཅུ་ཡོད་
ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་ཅན་ལ་
སོགས་པ་རྩི་སྤྲད་བསྟན་པ་རྒྱམས་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་གྲིས་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་
དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་གི་ཕྱང་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་དག་ཡིན་
ནོ། །ཕྱང་པོའི་དོན་ནི་སྤངས་པའི་དོན་ཏི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྤངས་པའི་དོན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། སྤངས་པའི་དོན་ནི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་མང་པོའི་དོན་དང་།
དེ་བཞིན་ཏུ་པན་ཚུན་འབྲས་པའི་དངོས་པོས་འབྲུག་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་བསྟན་པའི་དོན་དང་། འཕེལ་བ་དང་འབྱི་བའི་དོན་ཏི། ཅིའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། ཡུལ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་དོན་དང་།
གཟུགས་སུ་རུང་བའི་དོན་གྲིས་སྟོ། །གཟུགས་སུ་རུང་བའི་དོན་ཡུང་རྒྱུ་པ་གཉིས་
ཏེ། ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པས་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བའི་དོན་དང་ཡུལ་
སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པའི་དོན་ཏི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་
དག་ལ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་སེམས་ཉེ་བར་
གཞོལ་བའི་དོན་དང་། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུ་པར་
རྟོག་པའི་དོན་གྲིས་སྟོ། །ཕྱང་པོ་རྒྱམས་གང་གིས་བསྟན་པ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་རྒྱུ་
པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ། །རང་གི་རིགས་སྣ་ཚོགས་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན། ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བ་
དང་འབྱི་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དགེ་སྦྱོར་
དང་བྲམ་བེ་ལ་ལ་མིང་ལ་སེམས་ཅམ་ཞིག་རྩས་སུ་འདོད་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤང་པོ་རྣམས་ལྟ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ལྟ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡང་སྟོན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དེ་
དག་གི་པན་ཚུན་བྱ་བ་བྱེད་རུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རྩས་གཞན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་ནི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བྱུག་གི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ལྟ་
བུར་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བྱུག་པོ་དག་ནི་
གནས་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་དེ་དག་གི་ནི་གཅིག་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་མི་རུང་ངོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པས་གནས་སྐབས་
ཐ་དད་པ་དག་རུང་གི་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡིན་པ་ལ་ནི་མི་རུང་སྟེ། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་

སར་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲེད་རྒྱ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་རུང་ངོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་གང་གིས་
གནས་སྐབས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་བྲེད་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ནི་མི་
དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་ཀྱང་མི་རུང་ངོ། །སེམས་ཙམ་
ཞིག་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ལུང་དང་འགལ་བས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། ལུང་དང་འགལ་བ་གང་
ཞེན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཏི་ཐུག་གིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་སེམས་ནི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངེས་སྐད་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
སེམས་ཙམ་སྟེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་མི་རུང་བའོ། །རྒྱུ་པར་
རིག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་འདྲ་དེ་ལྟ་ན་ཉེས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་རོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་
དང་སེམས་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་འདི་དག་ནི་འདྲེས་པ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་
མ་ཡིན་པས་ཆོས་འདི་དག་སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་སོ་སོར་བྱེ་ན་བྲེ་བྲག་གམ་བསམ་པ་འཕམ།
ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མར་མའི་འོད་ཀྱི་དབེ་མཛད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་
ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མེད་ན་འདྲེས་པའི་སྒྲ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །སྐྱེས་བྱུ་འདི་ནི་ཁམས་ཐུག་
དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་
ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དགོངས་པ་ནི་

གཟུགས་དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་དང་། སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཙོ་
ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་འགལ་བས་གཉེན་པོའི་ལུང་ཡང་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཉེན་པོའི་ལུང་གང་ཞེན། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འོ་མ་
དང་ཞོ་དང་། མར་སར་གྱི་དཔེས་ཁ་ཅིག་དུ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བྱང་བའི་
བདག་རགས་པ་དང་ཁ་ཅིག་དུ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལས་བྱང་བ་དང་ཁ་ཅིག་དུ་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལྟར་ཅི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཙམ་ཞིག་དུ་འབྱུང་རམ་འོན་ཏེ་སེམས་ཙམ་མམ་
འོན་ཏེ་འདུ་ཤེས་ཙམ་དུ་འབྱུང་ཞེན། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་དེ་ལྟར་བྱའི་རྣམ་པ་དག་
བསྟན་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་མིང་གིས་བསྟུས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་དག་ནི་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྟན་པར་རབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བར་སྟོམ་ནི།
ལྟ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །ཁྱེད་རྒྱ་བྲེ་བྲག་
མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ལུང་པོའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་
པ་རྫོགས་སོ། །

བམ་པོ་དགུ་པ། མིག་གི་ཁམས་གང་ཞེན། ལྡན་པ། མིག་ལྟ་སྤངས་པའམ།
སྤངས་པ་སྟོག་གི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མིག་གི་ཁམས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
གི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཞེན། དབང་པོའི་དབང་གིས་
བྱང་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་

བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རིག་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་
བཞེན་ནོ། །བཙུན་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ནི་བཏགས་པའི་
ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་པ། རྩས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བཙུན་བཏུན་ནམ་བཙུན་གཉིས་ཏེ། གུན་
རྩོལ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སམ། གཅིག་བྱུག་ཏུ་
བྱས་ནས་སོ། །མིག་གང་ཡིན་པ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། མིག་གི་ཁམས་གང་
ཡིན་པ་མིག་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེས། སྤྲུལ་པ། ལུ་བཞེ་ཡོད་དེ། མིག་ཡིན་ལ་མིག་གི་
ཁམས་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བཙུན་པ་ཐ་མའི་མིག་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སྟུང་དེ་པོ་ལོ། །མིག་གི་
ཁམས་ཡིན་ལ་མིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པའི་མིག་མ་སྦྱེས་
པ་དང་། མིག་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་དང་། མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་། མིག་འགགས་མ་ཐག་པ་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་སྟེ་སྟུན་གཉིས་པའོ། །མིག་
ཀྱང་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་སྟུ་
གསུམ་པའོ། །མིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བཙུན་པ་
མིག་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་མིག་མ་བསྦྱེད་པ་
དང་། སྟང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་སྟེ་སྟུ་བཞེ་པའོ། །མིག་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ནང་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དེ་བཞེན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་
བཏགས་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནས་ལུས་མ་སྦྱེས་པ་ཞེས་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞེན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞེ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །སྤྱི་ཁམས་ནི་གང་གི་ཆེ་སྒྲ་ལྟར་བ་དེའི་ཆེ་ནི་གཉི་ག་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་

བྱལོ། །གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་བ་དེའི་ཆེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་བཞིན་
དུ་ཁམས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་
ལས་དུ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། དུ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ། མིག་
གི་ཁམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་
ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་ཁམས་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མཚུངས་པ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ནི་དབང་
པོས་ཟེན་པའི་ནང་གི་ཁམས་རྣམས་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དག་ལ་ནི་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱལོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲལོ། །ཁམས་རྣམས་ལས་དུ་ནི་སྤང་ནས་འཛིན་པ་
དག་ཡིན། དུ་ནི་མ་སྤང་པར་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ། སྤྱག་ནི་སྤང་ནས་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་ནི་མ་སྤང་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ནི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་ཁམས་གཅིག་ནི་སྤང་པ་དང་། མ་སྤང་པར་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །དུ་ནི་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན། དུ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ། གཟུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ལྷ་དང་། གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནི་གཟུང་
བ་ཁོ་ནའོ། །བརྟུ་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནི་འཛིན་པའང་ཡིན་ནོ། །དུ་ནི་ཕྱོགས་
པོ་དང་བཅས་པས་འཛིན་པ་ཡིན། དུ་ནི་ཕྱོགས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ།
པ། བརྟུ་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་
དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་འདོད་པ་དང་

ལྷན་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལོ། འབྲེག་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེ
ན། སྤྱི་ལོ། འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། འབྲེག་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོན་ཡིན་
ཞེན། སྤྱི་ལོ། འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་དུ་ཞིག་གཟུགས་
དང་ལྷན་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལོ། བཅུ་གཅིག་གོ། གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ལས་དུ་
ཞིག་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལོ། འགའ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། འབྲེག་ཁམས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལོ། གསུམ་མོ། འབྲེག་ཟེན་
པ་ཡིན། དུ་ཞིག་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལོ། ལྷ་
ནི་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། ལྷ་ནི་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། ལྷག་མ་རྒྱུ་མ་ཟེན་པ་
ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་དེ་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་གང་ཞེན།
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་པན་ཚུན་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ཁམས་
དུ་མ་པ་ཉིད་གང་ཞེན། དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བས་གནས་པའོ། ཁམས་ཆད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། དེ་གཉི་ག་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་པ་ལ་ཁམས་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་དཔེས་ད་ནི་
ཁམས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་མཐའ་ཡོད་པར་མི་སྤྲོད་ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། བར་སྟོམ་ནི། རྩས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་དང་། སྤྱི་བཞི་དང་ནི་མཚུངས་པ་
དང་། འཛིན་དང་ཁམས་དང་ཟེན་པ་དང་། སྣ་ཆོགས་པ་དང་དུ་མ་ཉིད། ཁམས་ཀྱི་
དོན་གང་ཞེན། སྤྱི་ལོ། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའི་དོན་དང་ས་བོན་ཀྱི་དོན་དང་རང་
བཞིན་ཀྱི་དོན་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་དང་ཆ་སྤྱི་བའི་དོན་དང་གཞིའི་དོན་ཏོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་

ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། སྤྲུལ་བསྐྱལ་མི་སྦྲེ་བའི་གཞིའི་དོན་དང་ལུས་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་
སུ་གཡོ་བའི་གཞིའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་
ནམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱུའི་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
དབང་པོ་དང་ལུས་དང་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་
བཙེན་བརྒྱུད་པོ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རེ་ཞིག་མདོར་བསྟུན་
ནམ་པ་བྲུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་
གི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནམས་སོ། །དག་པའི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་
རིགས་ལ་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་ཁམས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་བཙེན་བརྒྱུད་པོ་རྗེས་སྟོན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
ནས་སྦྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་རིགས་ལ་
གནས་པ་དང་། རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་
ཡོངས་སུ་ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདའ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པའི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། སྤྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་དེ་དག་ཉིད་འཁོར་བར་སྦྲེ་བ་
དང་། འབྲི་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་
འགགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་
འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་པ་འགགས་པ་འཕམ་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་

མདོར་བསྟན་པ་ལས་ཁམས་དྲུག་ཡིན་གྱི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཆད་མེད་
དོ། །ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་གཟུགས་ཅན་དག་ཡིན་དུ་ནི་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་པ་ནས། དུ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་གི་བར་དུ་ཡིན་
ཞེ་ན། རྒྱ་ཆེར་རི་སྐད་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་
ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རི་སྐད་གསུང་བ་དེ་ལ། ཅི་མིག་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བ་
ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་
གིས་མཐོང་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རོན་དམ་པར་ནི་
མིག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་སོ་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྐྱེད་ཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེའི་ཚུལ་དུ་ནི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐོང་བ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་གདགས་པས་
ཆེས་རིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་སོ་རྣམས་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ངེས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ན་ནི་ཡོད་དུ་
ཟེན་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་སོ་རྣམས་ཆང་བའམ་མ་ཆང་བར་ད་མིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཅུ་མ་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་གདགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་བསྟན་
པའི་རྒྱ་དག་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་དག་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དྲུག་གི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱ་ལོ། །དེ་ལ་

གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་དང་ཡུལ་དང་དེ་གཉི་ག་ལ་
བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སྤྲུགས་གཅིག་
གི་དོན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ནི། དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་བརྟེན་ཏོ། །དྲུག་གི་གོ་
རིམས་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆེས་པལ་ཆེ་བ་
དང་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་པོར་བསྟན་ཏེ་དེ་ནི་རྒྱ་དང་པོ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འཇུག་པ་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་
པ་རྣམས་ནི་དང་པོར་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟ་བུར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཀླུ་ཏུ་སྤྲུལ་བར་
བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་ལྷག་པར་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་མ་
རྒྱབ་ཅིང་ནམ་སྟོན་པ་ན་མལ་ཤོམ་ཞིང་མལ་སྟན་དང་བཅས། ཤིང་བལ་དང་སྤྲུལ་
ནང་ཆོངས་ཅན་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་རེག་པ་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་དེ་དེ་ནི་རྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་ལས་ཏེ་དེ་ནི་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
མཛེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཏེ་འདོད་པ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲིན་ཚུགས་དང་། མིག་སྤྲན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པས་ནི་མིག་གོ། །རྣ་ཆ་
དང་རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རྒྱ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱ་བ་དང་ཟས་དང་འཁྲིག་པའི་དབང་ལས་ཏེ།
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དག་
གིས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཁམ་གྱི་
ཟས་དག་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །ཆོམ་ཞིང་རྒྱགས་པ་དག་འཁྲིག་པ་སྟན་པར་བྱེད་དེ་དེ་ནི་
རྒྱ་ལྟ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལས་དང་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཏེ་དེ་ལྟར་

མིག་གིས་གཟུགས་སྒྲ་ཚོགས་དག་མཐོང་ནས་འགྲོད། །འགྲོ་བ་ན་འཁྲལ་བ་མེད་པ་
དང་སྒྱུད་ལམ་མ་འཁྲལ་བ་དག་འཕྱ་བར་བྱེད་དོ། །དབྱ་ལོ་དང་མཐོང་བ་ཤེས་དང་ཐ་
མལ་བ་སྒྲོན་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་གཞན་དག་གིས་ངོ་ཤེས་པར་ཡང་བྱེད་
དོ། །ཡུལ་གྱི་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་སྒྲོན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མིང་དང་ཐ་
སྟོང་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །སློ་གར་དང་སྒྲོམ་གར་དང་བཞད་གད་ལ་སོགས་པ་
སྒྲ་ཚོགས་མང་པོ་དག་གིས་དགའ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ལུས་ཀྱང་
བརྟས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ནི་མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་
ལས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བ་ནི་སྒྲ་སྒྲ་ཚོགས་དག་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཤེགས་པར་གསུངས་པ་
དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མདོན་པར་བརྗོད་པས་ཐ་
སྟོང་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །རོལ་མའི་སྒྲས་དགའ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་ཡང་བྱེད་
དོ། །ལུས་ཀྱང་བརྟས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་རྒྱ་བའི་ཁམས་ཀྱི་
ལས་རབ་རྟ་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲས་ནི་དེ་སྒྲ་ཚོགས་དག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེས་སྒོ་བར་
ཡང་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ལུས་བརྟས་པར་ཡང་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་སྒྲའི་ཁམས་ཀྱི་ལས་རབ་རྟ་སྒྲ་བ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ལྟའི་ཁམས་ཀྱིས་ནི་རོ་སྒྲ་ཚོགས་དག་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སོ་
སོར་སྤྱོད་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ལུས་ཀྱང་བརྟས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་
མཐུན་པ་ནི་སྒྲའི་ཁམས་ཀྱི་ལས་རབ་རྟ་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་ནི་རིག་
བྱ་སྒྲ་ཚོགས་དག་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་དང་
དེས་ལུས་བརྟས་པར་ཡང་བྱེད་ལ་ལན་འགའ་ནི་དགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཉིད་

ཉམས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལས་
རབ་ཏུ་སྦྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གོ་རིམས་བསྟན་པའི་རྒྱ་བྱག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ནི་མིག་ལ་
སོགས་པ་བྱག་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་
གི་བར་སྒོམ་ནི། སལ་ཆེ་བ་དང་ཐ་སྙད་དང་། །དགའ་དང་མཛེས་དང་བྱ་བ་
གཉིས། །ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས། དེ་ལས་གཞན་པ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ན་སྟོད་པ་ཡུལ་གྱི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་སྤེའི་ཁམས་དང་ལུའི་ཁམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེ་
ན། སྦྲས་པ། ལུས་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་མ་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་དེའི་གོང་མར་
སྦྱེས་པ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་
དང་བཅས་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ན་ས་དེ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་མེད་པར་
འགྱུར། གལ་ཏེ་མངོན་ཏུ་མི་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དེས་དེའི་ས་
པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྦྲས་པ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱོད་པ་མེད་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ལངས་པ་ལ་དེ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་
རུང་ངོ། །ལངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་
དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་
ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ས་དེ་ལ་ཀུན་དུ་སྒྲོན་པ་
ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཁམས་ཆ་གཉིས་སུ་མངོན་པར་བྱལ་ཅིང་ན་བའི་
ཁམས་དང་སྒྲའི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལས་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་པ།
ལུས་ལ་མངའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སྒྲའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྤྲེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་
གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། འོན་ཏེ་གཉིས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་བཞིན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་ཏུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། གཅིག་མ་བསྐྱབས་ཤིང་རབ་ཏུ་མ་ཉམས་ན་རྒྱལ་
པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྤྲེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཉམས་ན་རྒྱལ་པར་
ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་སྤྲེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་
དང་མིག་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་
ལྟར་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ལྟན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
ནི་དེ་ལྟར་ན་ངེ་ལྟར་དེ་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རུང་བཞིན། སྤྲུལ་པ། ས་
པོན་དང་སྤུ་བུ་བཞིན་དུ་མིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་སྤྲེ་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། མིག་ནི་མིག་གི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་སྤྲེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འོན་ཀྱང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནི་མར་མེད་འདོད་བཞིན་དུ་ལྟན་
ཅིག་གི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་རུང་ངོ་། །མིག་དང་མིག་གི་རྒྱལ་
པར་ཤེས་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ར་བ་དང་སྒྲ་དང་སྤྲེ་དང་ལུས་དང་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པར་

ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟོ་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་རང་གི་ས་ཐོན་ལས་སྦྱེ་
བར་གྱུར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བའི་མིག་གི་ཁམས་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེར་ནི་གཅིག་
ཏུ་མ་ངེས་སོ། །མིག་གི་ཁམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྗེ་འཁོར་ཁམས་རྣམས་
དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
རྣམས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་དང་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རྩི་དང་རེག་བྱའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བའི་མིག་གི་ཁམས་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་
ཁམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྗེ་དང་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་དང་མིག་དང་
རྩ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྗེ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ། །འདི་ཁམས་དང་རྩི་ཁམས་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དག་མ་
གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ངོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་ཡིད་དང་
ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དང་དབང་སྦྱར་
བས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཟོ་བར་བྱའོ། །འདིའི་

སྒྲོམ་གྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་
བྱལོ། །ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་རྫོགས་སོ། །

སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ཡང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་
དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱལོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཞེ་ན། མིག་ཐོབ་ཅིང་མ་སྤངས་
པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་ལས་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མིག་
གི་སྐྱེ་མཆེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་མོ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་
དུ་བལྟ་བར་བྱལོ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤྲས་པ། སྐྱེ་མཆེད་ནི་རི་སྐྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གང་
རེག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རེག་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་རེག་པ་དང་རྗེས་སུ་
མ་སྤྲོད་པའོ། །མིག་གང་ཡིན་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་མིག་
ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། མིག་ཡིན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ་མིག་
ཐོབ་ཅིང་མ་སྤངས་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱེ་
མཆེད་ཡིན་ལ་མིག་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་རྣམས་སོ། །མིག་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། མིག་ཐོབ་ཅིང་མ་སྤངས་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །མིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། མིག་
མ་ཐོབ་པའང་སྤངས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ན་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་རེག་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་

ན། སྤྲུལ་པ། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་
མཆེད་ཡིན་ལ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པ་རེག་
པ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རེག་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་འགོག་པའི་ཆོས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་གང་
ཡིན་པ་དང་ལྷེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་
གང་གིས་ན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྲ། ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམ་པར་གཞག་ཅེན། སྤྲུལ་པ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བའི་སྒྲིའི་དོན་དང་། རྒྱུ་ཀྱི་དོན་དང་། ཐབས་ཀྱི་དོན་དང་། ཆོགས་པའི་དངོས་པོའི་
དོན་དང་། རྟེན་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་སྤང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་གྱིས་སོ། །མཚུངས་པ་དེ་
མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུ་མ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
དང་གོ་རིམས་ནི་ཁམས་བཞེན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་མདོ་སྤེལ་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞེན་དུ་རྒྱས་པར་
ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞེན་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞེད་དང་། དེ་བཞེན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པོ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་དག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ

གཉིས་པོ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་རི་སྐད་སྒྲོས་པས་ཅི་རིགས་པར་བསྟུ་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱང་ཁམས་ཁོན་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་རྫོགས་སོ། །

དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་གང་དག་བདག་
པོ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཡོ་བ་
མེད་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་
འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། བྱུང་ནས་
འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅམ་ཞིག་རབ་དུ་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཁོན་ས་
མངོན་པར་བརྒྱན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཁོན་མངོན་པར་རྒྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱད་
དུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་
མ་སྤངས་པ་ཡོད་པས་མ་རིག་པའི་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་འབྱུང་ངོ། །མ་རིག་པའི་ཀྱན་
ནས་དཀྱིས་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་གཤིན་པའི་རྟགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱལོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱལོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་རྣམ་
པར་གཞག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་
མཛོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེལ་མཛོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་མཛོན་པར་འབྱུབ་པ་ཉིད་ནི་
ལྷའོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱེ་མཆེད་བྱག་མཛོན་པར་
འབྱུབ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེ་ལ་
གནས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
མ་རིག་པ་ཞེས་བྱལོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་བྱི་མ་
ལ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱེ་མཆེད་བྱག་ལོ་དེ་
དག་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པའི་རྒྱ་དེའི་གནས་ཞེས་བྱལོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་
མྱོངས་པའི་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཆོར་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
གནས་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་ལུས་རྣམས་ལ་སྟེན་པ་འབྱུང་ངོ། །སྟེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་
འོག་ཏུ་ལེན་པ་འབྱུང་ངོ། །ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛོན་པར་
འབྱུབ་པའི་རྒྱ་དེའི་གནས་ནི་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་དེ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱལོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདི་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱོས་པ་ལ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
རྣམས་དང་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བའི་བར་བྱི་མ་བྱི་མའི་ས་བོན་དང་ལྗན་པ་གང་
དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་ཞིག་ནས། བྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་བ་

དང་ཁྱེད་མེད་ཅན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་འཕེན་པའི་
རྒྱ་ཞེས་བྲལ། །དེ་ལ་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤེད་པ་དང་སྤེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ་དང་
ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱི་མ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་མངོན་པར་འབྱུང་
པའི་རྒྱ་ཞེས་བྲལ། །སྤོན་བྱས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་མ་
ཡོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤེད་པ་ཞེས་བྲལ་བར་བལྟ་བར་
བྲལ། །སྤེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་ཁྱིལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
སྟུག་བསྐྱེད་མངོན་པར་འབྱུང་པ་ཞེས་བྲལ། །རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་ཉིད་སྤོན་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་
དང་ལྷན་པའི་ཆེན་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྲལ་བའི་མིང་འཛོལ་པར་འབྱུང་
པོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ལྷན་པས་བྱ་བ་སྐྱེད་ཟིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱེད་མེད་ཅན་གྱི་སྟུག་
བསྐྱེད་ཞེས་བྲལ་བའི་མིང་འཛོལ་པོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་
སྟོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྲལ། དེག་པ་མེད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འོག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་
ལ་རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། མེད་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་དུ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་
དགྱིས་པ་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་མི་བྱས་པ་དང་། མེད་པར་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
མཆན་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་
མི་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དག་བ་དང་། ལུང་དུ་

མ་བསྟན་པ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས།
དེས་ན་སེམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྟུས་པར་ཡང་མི་རུང་ལ་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱིས་བསྟུས་པར་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་ལ་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ནི་དུས་ཉག་ཏུ་རིག་པ་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་རིག་པ་
འགགས་ན་རིག་པ་སྐྱེ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མེད་པ་ལ་ནི་འགག་པ་རྗེ་ལྟར་
ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་
གྱུར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ན་རིག་པས་བསྟུས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའམ། ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བའམ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བྱང་ན། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་པོ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དག་བ་དང་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མི་
རུང་ལོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་པོ་དག་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་

པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ་ལྟ་བ་རྒྱལ་ས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་ན་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཆན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདག་དང་
བདག་གི་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ལྷག་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རང་
རང་གི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱལ་པས་འབྱུག་པར་འབྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་གཉི་ཕྱག་
མེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་གཉི་ཕྱག་གི་རྒྱལ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། ལྟ་
བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་རྒྱལ་ས་
མཆན་ཉིད་འདྲ་བ་ཡིན་པར་འབྱུར་ན། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་
བདུན་པོ་དག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་མཛད་པར་མི་འབྱུར་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྒྱལ་ས་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ནི་གང་དུའང་མ་
བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་མ་
རིག་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་རྣམས་གཉིས་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མེད་པས། དེ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་པར་
འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེ་
གཉི་ཕྱག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གཉི་ཕྱག་
ཏུ་འབྱུར་གྱི། གཉི་ཕྱག་གི་དབང་དང་གཉི་ཕྱག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་

བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ཡིན་གྱི། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཉི་མཉམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་གཉི་མཉམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱང་པར་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་ལས་གཞན་
པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་མ་རིག་
བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་དག་གི་འདུ་བྱེད་དང་ཡིད་
ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ལ། དབུགས་རྩལ་བ་དང་དབུགས་
འབྱུང་བའི་རྒྱང་དག་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་འཇུག་
པའི་སྒོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་འདུ་
བྱེད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒོངས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྲོད་
པའི་རྒྱང་དག་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འཇུག་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབུགས་རྩལ་བ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་
ལས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟོག་པ་དང་དབྱོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དག་གི་
ལས་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ལས་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། དག་གི་འདུ་བྱེད་དང་།
ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་གང་ན་གང་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་གཉིས་ནི་ལས་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་
དང་སྤྲིད་པའོ། །གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་། སྤྲིད་པ་

དང་ལེན་བཤོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དངོས་པོས་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་
ལ་ཡན་ལག་གཉིས་པོ་གང་དག་ལས་གྱིས་བསྟུས་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི་འཕེན་
བའི་ལས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ལས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱིད་བཤོ། །དེ་ལ་
ཡན་ལག་གསུམ་པོ་གང་དག་ཉོན་མོངས་པས་བསྟུས་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི།
འཕེན་པའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་བཤོ། །གཉིས་པ་
ནི་མངོན་པར་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྱིད་པ་དང་
ལེན་བཤོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་གང་དག་དངོས་པོས་བསྟུས་པ་དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་
གཉིས་ནི་མ་འོངས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་
ལོའོ། །ཡན་ལག་ལྷ་ནི་མ་འོངས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཆེ་འདི་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བའི་བར་དག་གོ། །གང་དག་སྒོན་གྱི་རྒྱས་
མངོན་པར་བསྟུབ་སྟེ་ད་ལྟར་དམིགས་པ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་བསྟུས་པའི་
ཡན་ལག་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་བསྟུས་པ་དག་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཞུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་རིག་པ་
དང་ཆོར་བཤོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་ལྷས་བསྟུས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ཡན་
ལག་གཉིས་གྱིས་བསྟུས་པ་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འབྲས་བུར་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བསྟུས་པ་ཡིན་

བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་གནས་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སོམ་ཉི་སྐྱེད་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་
པ་ལ་དད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་དང་། མཛོན་པའི་རྒྱལ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོམ་ཉི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་སོམ་ཉི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བར་བྱུང་ཏམ་སྟམ་པ་
དུས་གསུམ་དག་ལ་འཇུག་པའི་སོམ་ཉི་མདོ་ལས་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་ཁོ་ན་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལ་འདས་པའི་དུས་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ནི་བྱི་མའི་
མཐའ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་
ནས་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་དུས་ལ་སོམ་ཉི་བ་བའི་
སོམ་ཉི་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་གི་
ཆེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་སོམ་ཉི་བ་བའི་སོམ་ཉི་དེ་ནི་བྱི་མའི་མཐའ་མི་ཤེས་པས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ནང་ལ་སོམ་ཉི་བ་སྟེ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིར་འགྱུར།
སེམས་ཅན་འདི་ག་ལས་འོངས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་སྟམ་
དུ་སོམ་ཉི་བ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་མི་ཤེས་པས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ནང་མི་ཤེས་པ་དང་བྱི་རོལ་མི་ཤེས་པ་དང་ནང་
དང་བྱི་རོལ་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་
སྟོན་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་དེར་
མཛོན་པར་དགའ་བའི་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལས་དང་རྣམ་པར་

སློན་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་པར་སློན་པ་མི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་
བདག་གིར་བྱ་བ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བླ་པོ་དང་ཁྱབ་
འབྱུག་དང་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་ངན་པ་དག་ལ་གུས་པ་དང་དད་
པ་དང་མོས་པ་སྐྱེའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་
དག་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཀོན་
མཆོག་རྣམས་མི་ཤེས་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པས་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་བྱུག་
ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་བར་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སློན་པ་མེད་དོ། །མཆོད་སློན་མེད་དོ་
ཞེས་རྒྱ་ཆེར་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་། དེ་སྐད་སྐྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་དང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་དག་མི་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེར་མདོ་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པའི་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་མཛོན་པའི་ང་
རྒྱལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
དང་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་
པ་རྣམས་ནི། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་མེར་འབྱུག་པ་དང་། གཡང་སར་མཆོང་བ་ལ་སོགས་
པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཐབས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་མཐོ་རིས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་
བྱེད་དོ། །རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བླ་པོ་དག་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བ་ལ་མཛོན་པའི་ང་
རྒྱལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བླ་པོ་རབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
མེད་པ་ནི་དེ་ལ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐབས་ལ་

མངོན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་
པའི་རྒྱལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི་མངོན་པའི་རྒྱལ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པ་ལྔ་ལོ་འདི་དག་སྦྱིད་
པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སོམ་ཉི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་མོས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། མངོན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སོམ་ཉི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིས་པ་ནི་སོམ་ཉི་ཐོབ་པ་དང་ཐེ་
ཆོམ་ཐོབ་པ་དང་། གཤམ་གྱི་བྱིང་ལ་འཛོག་པ་དང་། གཤམ་གྱིས་བཀྱི་བ་ཡིན་པས་ཆེ་
འདི་ལ་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པ་མེད་པར་གནས་སོ། །སྤྱིད་པའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཡང་འབྱུང་བས་སྦྱིབ་
དང་ཀླ་བ་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་མངོན་པར་འབྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །མོས་
པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་མེད་
པའམ་མི་མ་སྟན་པའི་རྒྱ་དབང་སྟུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཤིང་སྦྱིས་བྱའི་
བྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །ལྟ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཉེས་པ་སྦྱོད་པ་ལ་རྩི་འདོད་དགྲར་འཇུག་ཅིང་བྱི་མ་ལ་
ངན་སོང་བའི་སྟུག་བསྐལ་མངོན་པར་འབྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །མངོན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྦྱིས་བྱའི་བྱེད་པ་
འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་བུལ་བར་བྱེད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ལ་མཁའས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་བསྟན་པ་

བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་རྫོགས་སོ། །

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱི་སྒྲིམ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སུ་
བསྟན་པ་དང་། རྫོང་བྱེ་བ་ནི་ཐ་མ་ཡིན། །གནས་གང་ཞེན། སྤྲིས་པ། གཞི་དེ་དང་དེ་
ལ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེན། སྤྲིས་པ།
གཞི་དེ་དང་དེ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ནོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེན། སྤྲིས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཤེས་པས་རྒྱུད་མི་ཐ་བ་ཡོངས་
སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་དུ་ཡོད་པར་བལྟ་
བར་བྱ་ཞེན། སྤྲིས་པ། བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོ་བཞི་ཁོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲུབ་པའི་སྒྲོ་དང་
འབྲེགས་པའི་སྒྲོ་དང་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་དང་ཀུན་དུ་སྒྱུད་པའི་སྒྲོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྒྲོ་བཞིས་བསྟན་ཅེན། སྤྲིས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་རྩ་
དབྱེ་བ་དག་གི་སྒྲོ་ཀུན་རྩ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དེ་དག་
ཀྱང་གང་ཞེན། འབྲུབ་པའི་སྒྲོ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། དེས་མ་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་མ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི་དབང་པོའི་འཆོལ་བ་དང་།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་འཆོལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་འབྱུང་བའི་འཆོལ་བ་ལས་བལྟ་བར་

བྱམྱོ། །དེ་ལ་དབང་པོའི་འཆོལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོས་སྒྲ་དག་ཉན་པ་
དང་། ཇི་དག་སྒྲོམ་པ་དང་། རོ་དག་ཐུང་བ་དང་། རེག་བྱ་དག་རེག་པར་འགྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན། སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །གཟུགས་རྣམས་ལ་
ལྟ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་རེ་ནས་པན་ཚུན་འཆོལ་བའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱམྱོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་འཆོལ་བ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། སུས་ཚུའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མའི་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་གི་བྱ་བ་བྱེད་
པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་
དོ། །སུས་སའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་པན་ཚུན་འཆོལ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱམྱོ། །དེ་ལ་ཡོ་བྱད་འབྱུང་བའི་འཆོལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་རིགས་
གཞན་ལས་སྤྱ་གྱའི་རིགས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་
ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །དེ་དང་རིགས་མ་སྤུན་པ་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གནས་ཡོད་དོ། །བདག་གིས་རྩ་རྣམས་བཞོས་པ་ལས་འོ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །རྩ་མ་དག་ལས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཚུའི་བྱམ་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་མར་སར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །ཞོ་
ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །བྱེ་མ་དག་བཅོར་བ་ལས་ཉིལ་མར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་

དོ། ཁྱིལ་དག་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། འཁོར་རྒྱུ་པ་གཙུག་པ་ལས་
མེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་
གནས་མེད་དོ། འཁོར་སྐབས་ལོ་དག་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་
བྱ་དང་མ་ཐུན་པ་དག་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། གཉིས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཞེ་ན། སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ནས་འགྲོགས་
པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་
དོ། ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གཅིག་ཤུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་
དོ། མེ་དང་ཚུ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་
ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། གང་ཡང་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་
ཡོད་དོ། གཟུགས་འདུས་པ་གཉིས་ལྷུ་གཅིག་ཏུ་ལྷུ་མ་མཆོངས་པར་གནས་པར་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། རྒྱལ་ཤ་
རབ་གཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། རིགས་མ་ཐུན་པའི་སེམས་གཉིས་སམ་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་
མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། རེ་རེ་ནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་
དོ། དག་བ་དང་མི་དག་བའམ་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བའམ་མི་དག་བ་དང་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་བའམ། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེལ་བའམ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། གང་ཡང་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་

དོ། །འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྲོགས་པར་འགྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །གང་ཡང་བུང་བ་དེ་ནི་
གནས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་བྱུན་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས་
བརྒྱུ་མས་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མོ་གཤམ་ལས་བུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །མོ་
གཤམ་མ་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །སྤྲེས་ནས་མ་ཞིང་བུ་སྤྲིད་
པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་
དོ། །སྤྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ལོང་བས་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འོན་པས་རྣ་བས་སྤྲ་རྣམས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་
རབ་ཏུ་ཉམས་པས་སྤྲས་ཇི་རྣམས་ཆོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷེ་རབ་ཏུ་ཉམས་པས་
ལྷེས་རོ་རྣམས་མུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་
གནས་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་མ་ཉམས་པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཆོགས་མ་
བསགས་པས་ཆེ་འདི་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །ཆོགས་
བསགས་པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པས་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་བྱང་རྒྱུ་དང་། ལྷ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་
པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །མི་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སློབ་
ཆགས་གྱི་ཁ་ཟས་རྩ་ལ་སོགས་པས་དུས་སྟོན་གྲེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་མའི་ཁམ་
གྱི་ཟས་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཅན་ཁམ་གྱི་ཟས་ཟ་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །དེ་
ལས་བརྒྱུ་བས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་པའི་ལུས་
མ་སྤངས་པར་མའི་ལུས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཡང་རུང་བའི་
ལུས་མ་སྤངས་པར་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གནས་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། སས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྤངས་ཏེ་
ཁམས་གཞན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་བས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་
དོ། །ས་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲེས་ཤིང་བྱུང་བ་ལྟའི་མིག་མ་ཐོབ་པས་ལྟའི་གཟུགས་
དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་
མེད་དོ། །མའི་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་

དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །བརྟམ་ཞིང་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་ཆགས་པ་དེ་མ་སྤངས་པར་
མོངས་སྟོང་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །སྤངས་པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གནས་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ལས་མ་སྤངས་པར་བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་སྟོམ་པར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །སྤངས་པས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཚོད་པར་གྱུར་པ་ཚོད་པར་འདོད་པ་དང་། འགྱུང་པར་འདོད་པའི་སེམས་མ་
སྤངས་ལ། བཞེད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །སྤངས་པའམ་བཞེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་ཤེས་བྱ་
ཆུང་བད་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བའམ་བསྐྱེལ་ངས་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྟོང་པ་མཛད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་
གནས་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་
པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སར་ཆུད་པར་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་

བའམ་བྱང་ཆུབ་ལས་སྲིར་ཐོག་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་མེད་དོ། །སར་ཆུད་པ་མ་ཡིན་པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བཞི་པ་ལས་བརྩམས་ནས་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་མདོར་བསྟུན་གནས་བཞི་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་བཞི་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་འཐད་པས་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་
དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །འགལ་བར་སྟོན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་དེ་
དག་བསྐྱས་ན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་བརྒྱུད་དུ་འབྱུང་རོ། །རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་
པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་ཅ་མ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། གནས་དང་གནས་མ་
ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེའི་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་
མཁས་པ་རྫོགས་སོ། །

བམ་པོ་བརྩུ་བ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོན་ནི། རོན་དང་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐ་མ་ཡིན། །དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། དབང་པོའི་དོན་

ནི་དབང་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། གཞི་དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་གཙོ་བོར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་
ཏུ་ལོ། །དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། རྟུག་ནི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་ནི་རིགས་
རྒྱད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་འཆོ་བའི་དོན་ཏུ་
ལས་ཀྱི་མཐའི་སྒྲིབ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྷ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་
ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཞན་ལྷ་ནི་འཛིག་རྟེན་
པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གསུམ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་
བར་བྱལོ། །རྣམ་ཁྲངས་གཞན་ཡང་རྟུག་ནི་ཡུལ་གསལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་
པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་ནི་ཡུལ་བསྐྱབས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་
སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་
ལ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྷ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །བརྒྱད་ནི་རྣམ་
པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱལོ། །རྣམ་
ཁྲངས་གཞན་ཡང་རྟུག་ནི་ཡུལ་ལ་ནང་ཏུ་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་ནི་ཡུལ་ཕྱིར་བལྟས་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྷ་ནི་ཡུལ་དང་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་

བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །བརྒྱད་ནི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྒྱུ་པར་
གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་བྱངས་གཞན་ཡང་ལྔ་ནི་ལུས་མངའ་པ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་ལུས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་ལུས་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་ནི་ལུས་
སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྔ་ནི་ལུས་ལ་མན་བ་དང་གཞོད་བ་བྱེད་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །བརྒྱད་ནི་ལུས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྒྱུ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་བྱངས་སུ་
དྲུག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་
ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །ལྔ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྱུད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །གཞན་ལྔ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཐབས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་
དོན་གྱིས་སོ། །གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་
གྱིས་རྒྱུ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་བྱངས་གཞན་ཡང་དྲུག་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་ཁོན་སོ། །གཉིས་ནི་
སེམས་ཅན་འཕེལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་སེམས་ཅན་འགྲིབ་
པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྔ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྱོར་
པ་དང་རྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །བརྒྱད་ནི་སེམས་

ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་
གཞག་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་དུག་ནི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ། །གཉིས་ནི་རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བྱས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ། །ལྷ་ནི་ཟས་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཟ་བ། བདེ་བ་དང་སྤྱད་
བསྐྱལ་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྤྱང་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ། །གཅིག་ནི་ཆེ་རིང་
ཁྱད་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་། ཡུན་ནི་འདི་སྤྱིད་ཅིག་གནས་གནས། ཆེ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་སྤྱབ་
ཅེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དབང་པོ་དེ་དག་ནི་བྱིས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །བརྒྱད་ནི་དང་པ་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་
དང་ལྷན་པ་བཙོན་འབྲས་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤེས་རབ་ནི་འདི་
ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་འདི་ལྷར་ནི་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྷར་ནི་
འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏེ་དབང་པོ་དེ་དག་ནི་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བཟུང་བར་
བྱའོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་དུག་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་
པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བྱའི་
བྱིར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །གཅིག་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འཕེལ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྷ་ནི་
ཤེས་བཞེན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྷ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གསུམ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བཟུང་

བར་བྱལོ། །བར་སྒོམ་ནི། ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འདུག་སོགས་དང་། །གསལ་དང་ནང་དུ་
བལྟས་པ་དང་། །མཛེས་དང་སེམས་ཅན་རྣམ་གཉིས་དང་། །བཏགས་དང་བསྐྱམས་
ལ་སོགས་པ་ཡིན། །མིག་གི་དབང་པོས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུམ་པ། གཟུགས་རྣམས་ལ་
བལྟས་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བར་འགྱུར་བལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་
བྱལོ། །པོའི་དབང་པོ་དང་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུམ་པ། རྒྱུ་མ་དང་
བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་པ་མ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་གཉན་འདབ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཀུན་ཏུ་
སྤང་བར་བྱེད་དོ། །སྒོག་གི་དབང་པོས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུམ་པ། གསོན་པ་དང་འཆོ་བ་
དང་འདུག་པ་དང་སྣོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འབྱོ་བར་བྱེད་དོ། །ཆོར་བར་བསྐྱུས་
པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུམ་པ། འབྱོར་པ་དང་རྒྱུད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་
བར་བྱེད་དོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུམ་པ། བདེ་
འབྱོར་སྦྱེ་བ་དང་། ལྷ་འཇག་ལས་འདའ་བའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
དོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུམ་པ། ཆེ་འདི་ལ་ལྷ་འཇག་ལས་འདའ་
བ་འཛོལ་བར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ནི་མ་ཡིན་
ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། བཅུ་བྱུག་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་
ཞིག་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། བདུན་ནོ། །དུ་ཞིག་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་སེམས་
ལས་བྱུང་བས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། བཅུ་དང་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་
ཞིག་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་འདུས་བྱས་

ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་
པ་ནི་མེད་དོ། །ཤིའི་དབང་པོ་དང་མའི་དབང་པོ། དབང་པོ་གང་གི་ཆ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་
པ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཤིའོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གང་གི་ཆ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
དགྲའི་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྟོག་གི་དབང་པོ་གང་གི་ཆ་ཡིན་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། གང་གི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འབངས་པའི་དུས་ངེས་པ་ལ་
གདགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུ་ཞིག་དགེ་བ་དག་ཡིན་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། བརྒྱད་དམ་ལྷའམ་དུག་གི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་མི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། དུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་
པ། བརྒྱད་དང་ལྷའི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། གཅིག་དང་བཅུ་འདྲེ་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་
ན། སྤྲུལ་པ། བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་འདྲེ་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་
པའི་གྲོགས་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐ་མ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་དང་མའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་འདོད་པའི་གྲོགས་དག་ཡིན་
ནོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་དང་དགྲའི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་
ཞིག་གི་ས་བོན་དག་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། །དུ་ཞིག་
རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བཅུ་གཉིས་དང་དགྲའི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་
རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་སྟེ་ས་བོན་
གྱིས་བསྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དུ་ཞིག་འདོད་པ་དང་ལྟ་

བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཞི་དང་བཙུང་ལྷོགས་སོ། །དུ་ཞིག་གཟུགས་དང་
ལྷན་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཙུང་ལྷོགས་སོ། །དུ་ཞིག་གཟུགས་མེད་བ་དང་
ལྷན་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷོགས་སོ། །དུ་ཞིག་ལྷན་བ་མ་
ཡིན་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་དང་དགྲའི་ལྷོགས་སོ། །དུ་ཞིག་མི་ལྷོགས་བ་
མེད་པའི་ས་ལ་དམིགས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱ་གཅིག་གོ། །ལལ་ཉེ་མི་ལྷོགས་བ་མེད་བ་
ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་བཞིན་དུ་
དགའ་བ་དང་བཅས་པར་རྒྱུ་པར་མི་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ན་དགའ་བ་གཡོ་བའི་
ཕྱིར་དོ། །དེ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་ན་དག་སྒྲོང་དབུན་བ་ལས་སྤྲུལ་པའི་དགའ་བ་དང་།
བདེ་བས་ལུས་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྒྱུ་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་རྒྱན་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་
བྲབ་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ལུས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དབུན་བ་ལས་
སྤྲུལ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་མ་བྲབ་པ་དང་བྲབ་པར་བྱ་བ་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་
ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་པར་དང་པོ་དག་གིས་ནི་མི་ལྷོགས་བ་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་པར་ཐངས་ཐངས་ནི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་
བསྟན་ཏོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ན་དབང་པོ་དུ་དག་དམིགས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ།
བཙུང་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་ན་ཡང་དེ་དག་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་ས་ན་དབང་པོ་དུ་དག་དམིགས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱ་བདུན་ལོ། །བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་ས་ན་ནི་བརྒྱ་བྱལ་གོ། །ནལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ས་ན་
དབང་པོ་དུ་དག་དམིགས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱ་གཅིག་གོ། །ནལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་

མཆེད་གྱི་ས་ན་རྩ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ས་དང་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ས་ན་ཡང་དེ་བཞེན་དུ་བཟླ་བར་བྱཏོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ས་ན་དབང་པོ་དུ་དག་དམིགས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། བརྒྱད་
དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའམ། ཟག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པ་གཉི་གར་བརྗོད་པར་
བྱཏོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དག་རྩ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་གྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞེན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རིགས་ལས་ནི་ཟག་
པ་དང་བཅས་པ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །རྒྱད་ལས་ནི་རྣམ་པ་གཉི་གར་བརྗོད་པར་
བྱཏོ། །ཟག་པ་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་རིག་པར་
བྱཏོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དག་རྩ་ལྟ་བུ་སྤང་བར་བྱ་
བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དག་ཀྱང་དེ་བཞེན་དུ་བཟླ་བར་བྱཏོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དབང་
པོ་དུ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས། སྤྲུལ་པ། སྤིང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཐམས་ཅད་དང་ངོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེས། སྤྲུལ་པ།
བརྒྱད་དང་ནི་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་ས་བོན་ལས་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལས་
གསུམ་མ་གཏོགས་པ་དག་དང་ནི་ལྡན་པའང་ཡོད། མི་ལྡན་པའང་ཡོད་དོ། །གསུམ་
དང་ནི་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ནི་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་ས་བོན་ལས་ནི་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་
སྤང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་ལྡན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་

འདའ་བའི་ཚས་ཅན་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་ལྡན་ནོ། །གཞན་གསུམ་དང་ནི་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་
ལས་ནི་མི་ལྡན་ནོ། །ས་ཐོན་ལས་ནི་ལྡན་ནོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་སྟུག་བསྐལ་བའི་དུད་འགོ་རྒྱུ་མས་དང་ཡི་དྲགས་རྒྱུ་མས་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐལ་འབྲེན་མར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་
རྒྱུ་མས་ལ་ནི་ཐ་མ་གསུམ་དང་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ལྡན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མིར་
སྐྱེས་པ་དབང་པོ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་
ངོ། །མིར་སྐྱེས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་མ་ཆང་
བ་དབང་པོ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་མ་གཏོགས་པར་སྤྲིད་པ་ལས་དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་དང་ངོ། །དབང་པོ་ཆང་བ་ནི་སྤྲིད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དང་ངོ། །ཟ་མ་དུ་
དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་མ་གཏོགས་པར་སྤྲིད་པ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་
ཅད་དང་ངོ། །བྱུང་མེད་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་
དང་ངོ། །སྐྱེས་པ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཁོ་ན་
དང་ངོ། །མཆོན་གཉིས་པ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་བརྒྱ་དགུ་དང་
ངོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱད་མ་གཏོགས་པར་
སྤྲིད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་ངོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་ཆད་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དང་ངོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་
པ། གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སྤྲིད་པ་ལས་བརྒྱ་དགུ་དང་ངོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་དུ་
དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དང་ངོ། །སྒྲོབ་པ་དུ་དག་དང་
ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དང་ངོ། །མི་སྒྲོབ་པ་དུ་དག་དང་ལྡན་

ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲིད་པ་ལས་བཟུངས་དང་ངོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་
ཞུགས་པ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ལས་ཉི་ཤུ་དང་ངོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ལས་ཉི་ཤུ་ཁོན་དང་ངོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བའི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་
ཕྱིར་ཁོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་ཁོང་བའི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཏྲ་
བར་བྱལོ། །ཕྱིར་མི་ཁོང་བ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ལས་བཟུངས་དང་
ངོ། །ཕྱིར་མི་ཁོང་བ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ཞུགས་
པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དག་བཅོམ་པ་དབང་པོ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ལས་བཟུངས་
ཁོན་དང་ངོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་དབང་པོ་དུ་དག་དང་
ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ལས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ངོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་
སྦྱེས་པ་དབང་པོ་དུ་དག་དང་ལྡན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་ལས་བཟུངས་ཅིག་དང་
ངོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ཞི་འཕྲོལ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བ་ན། དབང་པོ་དུ་དག་ནི་སྤྲོད་
བར་བྱེད། རུ་ནི་འཕྲོལ་བར་བྱེད་ཅེན། སྤྲུལ་པ་ དེ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲོད་
པ་ལས་མ་ཆང་བ་རྣམས་སྤྲོད་བར་བྱེད་ཅིང་མ་ཆང་བ་རྣམས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
མ་ཆང་བ་རྣམས་སྤྲོད་བར་བྱེད་ཅིང་མ་ཆང་བ་རྣམས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆང་བ་
རྣམས་སྤྲོད་བར་བྱེད་ཅིང་མ་ཆང་བ་རྣམས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དམན་པ་རྣམས་
སྤྲོད་བར་བྱེད་ཅིང་། དམན་པ་རྣམས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དམན་པ་རྣམས་སྤྲོད་
བར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་རྣམས་སྤྲོད་བར་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་

པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དམན་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམན་པ་དང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོར་བའི་དབང་པོ་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་དང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ལས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབང་པོ་དགེ་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛོལ་ཅིང་སྟོན་ཀྱི་དམན་པ་སྤྱོད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཞིང་དམན་པ་འཛོལ་བ་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་མེད་དེ་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ཤི་འཕྲོ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་དབང་པོ་དུ་དག་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། དུ་དག་ནི་འཛོལ་པར་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུལ་པ། ས་ལོག་མ་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། ས་གོང་མ་པའི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་འཛོལ་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ཤི་འཕྲོ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཤི་འཕྲོ་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ལས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་འདིར་རྒྱ་མཐུན་པ་ཆེས་གསལ་བ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆེས་འོད་གསལ་

བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ལོ། །བར་
སྐྱེ་མ་ནི། ལས་དང་རྒྱས་དང་གཟུགས་སོགས་དང་། །དགེ་ལ་སོགས་དང་རྣམ་སྒྲིན་
དང་། །ཁམས་དང་ས་དང་འཛོལ་བ་དང་། །འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཁོན་ཡིན། །དབང་པོ་དུ་
ཞིག་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཉི་ཤུ་རྩ་
གཅིག་ནི་དོན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དུ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དོན་ལ་འཇུག་ཅེན། སྤྲུལ་པ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བདུན་
ལོ། །དུ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དོན་ལ་
འཇུག་ཅེན། སྤྲུལ་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །དོན་དང་བཅས་པ་གང་
དག་ཡིན་པ་ལས་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
སོ་སོར་ངེས་པ་ལྟའོ། །དབང་པོ་དུག་པའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོ། །པོ་དང་མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དེག་བྱས་བསྐྱས་པ་ཁོ་
ནའི་པོ་དང་མའི་དབང་པོ་པན་ཚུན་འབྲིག་པའི་སྦྱར་བའོ། །ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟའི་
དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་དག་སྟེ་དབང་པོ་དུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྣམས་སོ། །དད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དེ་གཉིས་ཁོན་
འཛོལ་བར་བྱ་བ་ལ་ཁྱམ་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ཁྱམ་པ་མེད་པའོ། །དྲན་
པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མཉན་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ངེས་
པར་འཛིན་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཞེ་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་ངོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་
ནསྟོ། །མི་ཤེས་པ་ཀྱུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདེན་
པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱོར་
བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྡེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱསྟོ། །ཀྱུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྟོལ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྡེའི་དོན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱསྟོ། །ཀྱུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་
དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕྱང་པོའི་ལྷག་
མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྡེའི་དོན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱསྟོ། །དུ་ཞིག་ག་ཟུགས་ཅན་དག་ཡིན་ལ་
དོན་ཀྱང་ག་ཟུགས་ཅན་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདུན་ནོ། །དུ་ཞིག་ག་ཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ། དོན་ནི་ག་ཟུགས་ཅན་དང་ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་
ན། སྤྲུལ་པ། སྒོག་གི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དུ་
ཞིག་ག་ཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ།
དོན་ཀྱང་ག་ཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་
ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྒོག་གི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །དུ་ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ག་ཟུགས་ཅན་གཅིག་དང་
ལྷག་མ་ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་དོན་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་

ནོ། །དུ་ཞིག་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་
དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཟུགས་ཅན་བདུན་ནོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདུན་
ཁོ་ན་དོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལས་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་
ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དག་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་དོ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་
པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་
པོ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དོན་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བྱ་དང་ཐག་རིང་ཞིང་འཛིག་ཏེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་ཐག་ཉི་ཞིང་འཛིག་ཏེན་ལས་
འདས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱ་དོ། །དུ་ཞིག་འདུས་བྱས་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་འདུས་བྱས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ་བརྒྱད་ནི་དོན་ཀྱང་འདུས་བྱས་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ནི་དོན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་
ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དག་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིའང་བལྟ་

བར་བྱལོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དག་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱལོ། །དུ་ཞིག་
འདས་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་གྱང་འདས་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུམ་པ། དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་རྣམས་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དོན་དང་
ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་
པོ་ནི་འདས་པ་དག་ཡིན་ཡང་དོན་ནི་འདས་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་འདས་པ་དག་
ཡིན་ལ་དོན་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུམ་པ། རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་
གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་འདས་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ནི་མ་འོངས་པ་དག་ཡིན་
པར་ཡང་བཟླ་བར་བྱལོ། །དེ་དག་ཉིད་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ལ་དོན་འདས་པ་དག་
དང་དོན་མ་འོངས་པ་དག་ཡིན་པར་ཡང་བཟླ་བར་བྱལོ། །དེ་དག་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་དག་
ཡིན་ལ། དོན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཡིན་པར་ཡང་བཟླ་བར་བྱལོ། །གཟུགས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ནི་ད་ལྟར་དག་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་ད་ལྟར་ལྷན་པ་དག་ཡིན་པར་ཡང་བཟླ་བར་
བྱལོ། །དེ་དག་ཉིད་མ་འོངས་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་འདས་པ་དག་དང་དོན་མ་འོངས་པ་
དག་དང་། དོན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཡིན་པར་ཡང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་
རྣམས་ནི་མ་འོངས་པ་དག་ཡིན་ཡང་དོན་ནི་མ་འོངས་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་
འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་གྱང་འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུམ་
པ། བཞིལོ། །དབང་པོ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་
ནི་འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་

དག་ཡིན་ལ་དོན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྗན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་
འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ནི་འདོད་པ་དང་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྗན་པ་དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་
ནོ། །བདུན་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྗན་པ་དང་ལྗན་པ་མ་
ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཅིག་ནི་
གཟུགས་དང་ལྗན་པ་དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་དང་ལྗན་པ་
དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ལྗན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ནི་
ཐམས་ཅད་དང་ལྗན་པ་དང་ལྗན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་དགོ་བ་དག་ཡིན་
ལ་དོན་ཀྱང་དགོ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱད་ནི་དགོ་བ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ནི་
དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་
བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལྷང་དུ་མ་
སྟན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཡིན་ལ་དོན་ནི་དགོ་བ་དང་མི་
དགོ་བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ནི་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་
ཀྱང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་
ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་སྟོབ་པ་དག་
ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་སྟོབ་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དགུ་ནི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་དང་
སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་ཅར་
ཡིན་ནོ། །བདུན་ནི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཀྱང་
དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ་དོན་ནི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་

མི་སྒྲོབ་བའང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྒྲོབ་
བའང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། རོན་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་སྒྲོབ་པ་དག་
ཡིན་ལ། རོན་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ་རོན་ནི་རྒྱལ་
པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་
ལ་རོན་ཀྱང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཅུ་བཞིའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ནི་བསྒྲོམས་པས་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་
ལས་དུག་དང་དེ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དུག་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒྲོམས་པས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་རོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པ་ནི་རོན་
རྒྱལ་པ་གསུམ་ཆར་ཉེ། མཐོང་བ་དང་། བསྒྲོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རོན་དག་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དུ་ཞིག་རོན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དགེ་བ་རྒྱལ་པ་མ་
གཏོགས་པ་སྟེ། དགེ་བ་རྒྱལ་པ་ནི་རོན་ལ་རྒྱལ་པར་བྱང་བའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་སྤྱེ་བ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་ནི་རོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དགེ་བ་རྒྱལ་པ་དང་དབང་པོ་དུག་ནི་རོན་གྱིས་དངོས་པོ་གང་དག་
ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་པ་སོ། །དུ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། གཟུགས་ཅན་བརྟན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིན་ཞེ་ན།

སྤྲུལ་པ། དུག་གི་ཕྱོགས་སོ། །དུ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། བརྒྱད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབང་པོ་དུ་དག་གིས་དོན་ལ་སྦྱོན་ལས་ཉེ་བར་
རྟོག་པར་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུལ་པ། བརྒྱད་དང་ལྔ་དང་གཅིག་གིས་སོ། །གང་གི་ཆེ་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྔ་ན་པར་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་མེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་རྣམས་
སྦྱོན་ལས་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། གནས་པ་ལས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ལེགས་པར་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་ལོ་བརྒྱའམ་དེ་བས་ལྷག་པར་གནས་
པའོ། །མཐུ་ལས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཙང་བར་ཀུན་དུ་སྤང་
བའོ། །དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱབ་པ་དང་སྤང་བ་དང་ལོངས་སྦྱོད་པ་དང་
གཏོང་བ་ལ་རང་གིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའོ། །ཆགས་པ་ལས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟར་ཆོས་དེ་
དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱུང་མོད་ཀྱི་ཡོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱོན་
དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་
པ་གཏན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱག་པ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་
དེ་དག་ཡོན་ཏན་དང་པོ་དང་གཉེན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་བྱས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་
གཙང་བ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་དང་གཉེན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་པ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་དགྲུང་བྱར་

མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བཤམ་བར་བལྟ་བར་
བྱཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིན་བྱ་དང་བྱི་དང་པག་ལ་སོགས་པ་ལྡན་ལྡིན་མཆོག་ཏུ་མི་གཙང་
བ་ལ་ཆགས་པ་དག་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བཞི་པ་སྤངས་པར་
བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་བཤམ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་
འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་རྟོག་
པར་བྱེད་དོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་
ཆེད་དུ་ཏོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །པོ་དང་མའི་དབང་
པོ་གཉིས་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ཏོ། །སྟོག་གི་
དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན་སྤྲིས་པ། འཆི་བའི་སྤྲིད་པ་སྤྲོ་རོལ་གྱི་དུས་ཀྱི་སྤྲིད་
པའི་ཆེད་དུ་ཏོ། །ཆོར་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། ཡུལ་ཡིད་
དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བའི་ཆེད་དུ་ཏོ། །དད་
པའི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། དགོ་བ་ལ་འདུག་པའི་ཆེད་
དུ་ཏོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། བྱུགས་པ་དགོ་བའི་
ཆོས་བསྟོམ་པ་རྒྱན་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཏོ། །བན་པའི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་
དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཏོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཅི་
ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེད་
དུ་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་
ཆེད་དུ་ཏོ། །མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་ན། སྤྲིས་

པ། དགེ་སྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་འཐོབ་པའི་
ཆེད་དུའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་
རེ་འཇིན་གྱི་བར་དང་མི་སྦྲོལ་པའི་དགེ་སྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པའི་ཆེད་
དུའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བར་ཆད་
མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྦྲོང་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་
དང་ཕྱང་པོ་འགག་པའི་ཆེད་དུ་དུའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ལུས་ནི་
གཟུགས་ཅན་རགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་དང་པའི་མི་
གཙང་བ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལས་བྱུང་བ། འབྲས་ཆད་དང་ཟན་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉག་ཏུ་
བསྐྱོན་པ་དང་། བུ་བ་དང་། མཉེ་བ་བྱ་དགོས་པ་དང་གཙང་བ་དང་གཤེགས་པ་དང་
རྣམ་པར་འཐོར་བ་དང་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དབང་
པོ་གང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེན། སྤྲུལ་པ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
གསུངས་སོ། །དེའང་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་པོས་ནི་འདོད་པ་ན་སྲོད་པའི་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པས་ནི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་དོ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱད་དེ། གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་བའི་རྒྱུའོ། །གཅིག་གིས་ནི་
སྤྱིས་ནས་འཕེལ་བའི་རྒྱུའོ། །གསུམ་གྱིས་ནི་འགྱུར་བ་སྟེ་གང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་།
ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །བཞིས་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བ་སྟེ། གཉིས་ཀྱིས་ནི་གསོན་པ་ཉིད་ན་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །གཉིས་ཀྱིས་
ནི་ཤི་བ་ལ་གཞན་དང་རང་གི་གང་གིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིང་དུ་སོང་ཞིང་གཅིག་པུ་རྒྱ། །ལུས་མེད་སྤྱག་ན་ཉལ་བ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས། སྤྲུལ་བ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
ལ་སྟེ། སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་བྱ་མཐའ་
དག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རེ་རེ་ནས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་དང་བདག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་
བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །གཟུགས་དང་
མིང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་ན་ཉལ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱིས་ནི་སྦྱེས་པ་གནས་བརྒྱད་པོ་བོ་གར་དང་། སྤྱོད་དང་། བག་དང་།
བལྟ་བ་དང་། ཁ་དོག་དང་། རེག་པ་དང་། གུན་དུ་ཉལ་པོ་བཤམས་པ་དང་། མ་
འདྲལ་བ་དག་གིས་འཆིང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས། སྤྲུལ་བ། དབང་པོ་གཉིས་ལས་ཏེ་པོའི་དབང་པོ་དང་མའི་དབང་པོ་ལས་
སོ། །དེ་ལ་ཅེ་བའི་དུས་ན་ནི་གནས་བཞེས་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་ལོངས་
སྒྱུད་པའི་དུས་ན་འདར་གནས་བཞེས་འཆིང་བར་བྱེད་དེ། ཅེ་བའི་དུས་ན་ནི་ལུས་དང་
དག་དང་ཁ་བཞེན་དང་མིག་གི་འཛོ་སྟེག་དག་གིས་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་
ལོངས་སྒྱུད་པའི་དུས་ན་ནི་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། མཉེ་བ་དང་། ཉེ་བར་སྒྱུད་པ་དང་།
ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིན་ཏུ་དག་གིས་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོག་
དང་ལྷན་པ་དང་གསོན་པ་དང་འཇུག་པ་དང་འཆོ་བ་དང་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྤྲུལ་བ། སྟོག་གི་དབང་པོ་ལས་ཏེ་
དབྱུགས་རྒྱུ་བ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་
སྐབས་དང་འདྲ་བ་དང་། དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བད་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་། ཆོར་བ་དང་ཆོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་
གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ན། སྤྲུལ་པ། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་
ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ཉེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་
གི་མཆན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་བསྟན་ཏོ། །བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བདེ་བའང་མ་ཡིན་མི་
བདེ་བའང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་བར་བྱའོ། །བཙུང་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་ངེས་པར་ཞེན་པ་དང་རྟེན་ཚུགས་པ་
དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དག་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷ་འཕམ་བདུད་དམ་
ཆངས་པའམ་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་དང་མ་ཐུན་པས་འཕྲོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ན། སྤྲུལ་པ། དད་པའི་དབང་པོ་ལ་སྟེ་ཐོས་
པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལ་མོས་པ་དག་གིས་དད་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོངས་
སུ་བསྟན་ཏོ། །དེའང་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་རྗེ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྟེན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་དེ་ནི་
ཤེས་པ་དང་སྦྱེ་བ་དང་དབང་དང་རྣམ་པར་དག་པ་བྱུང་པར་ཅན་དག་གིས་གྱུར་དེ་
གཤམས་པར་མི་འགྱུར་ན་མི་པལ་པ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་
ཏོ། །དོན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
ངེས་པས་ནི་ངེས་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མོས་པའི་རྩ་བ་
གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེན་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མོས་པ་
རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱིར་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་བསྟན་
པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་བཤད་པའི་ཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་བར་བྱའོ། །བཙུང་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་མ་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་སྒྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་
བརྟུལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་བཙོན་པ་མ་སོར་བར་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་གནས་སོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
དབང་པོ་ལ་སྟེ་མདོར་བསྟུ་ན་རྒྱུ་པ་ལྟ་སོ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙོན་
འགྲུས་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་སྒྲོར་བའི་བཙོན་
འགྲུས་དང་མི་ཞུས་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་མི་འཁྲུལ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ཆོག་མི་
ཤེས་པའི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྲན་པ་དང་ཀྱན་དུ་བྲན་པ་དང་
རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་སོ་སོར་བྲན་པ་དང་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་དང་སེམས་པས་མདོན་པར་
བརྗེད་པ་ཉིད་དང་བརྗེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པར་
མི་བརྗེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས། སྤྲུལ་པ།
བྲན་པའི་དབང་པོ་ལ་སྟེ་རྒྱུ་པ་གངས་དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་པ་གངས་བསྟུ་བ་
ལས་རིག་པར་བྱའོ། །བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་
གནས་པ་དང་བསྟུ་ཏེ་གནས་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་།
ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྟེ་རྒྱུ་
པ་གངས་དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །བཙོན་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱུ་པ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པ་པར་འབྱེད་པར་
བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སྟེ་

རྣམ་གྲངས་དེ་དག་གི་དོན་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་རིག་པར་བྱཏོ། །དེ་
ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག་གི་རྣམས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོས་བསྐྱས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མི་དམིགས་སོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ལུས་འབྲས་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གདགས་པར་མཛད་ཅེ་ན། སྤྱིས་པ། བདུན་
ལཏོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་འབྲས་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གདགས་པར་
མཛད་ཅེ་ན། སྤྱིས་པ། ལྷ་ལཏོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འབྲས་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་གདགས་པར་མཛད་ཅེ་ན། སྤྱིས་པ། གཅིག་ལཏོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོས་འབྲས་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གདགས་པར་མཛད་ཅེ་ན། སྤྱིས་པ། ཐ་མ་
བརྒྱད་དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་ལཏོ། །དབང་པོ་དེ་དེ་ཞིག་གཙོ་ཆེར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་
པའི་གནས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། དགུཏོ། །དབང་པོ་དེ་དེ་ཞིག་གཙོ་ཆེར་ཀུན་འབྱུང་
པའི་བདེན་པའི་གནས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། ལྷཏོ། །དབང་པོ་དེ་དེ་ཞིག་འགོག་པའི་
བདེན་པའི་གནས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། ཐམས་ཅད་དོ། །དབང་པོ་དེ་དེ་ཞིག་ལས་ཀྱི་
བདེན་པའི་གནས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། ཐ་མ་བརྒྱད་དོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། དགུ་ལཏོ། །དབང་
པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། བཅུ་
ལཏོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྱིས་པ། བཅུ་དྲུག་ལཏོ། །ཉིས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ་དང་ཉིས་པར་སྤྱོད་པར་བརྟེན་
པ་དང་ཉིས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་
བྱཏོ། །དབང་པོ་དེ་དག་གཙོ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་

འབྱུང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དབྱུལ། །དབང་པོ་དུ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ས་
དང་ལས་དག་འབྱུང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་ལའོ། །དབང་པོ་དུ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལས་དག་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐ་མ་བརྒྱད་ལའོ། །དབང་པོ་
དུ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔལ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་
འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སོ། །དབང་པོ་དུ་དག་གིས་
དཔལ་ཉམས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བཅུ་གཅིག་གིས་
སོ། །དབང་པོ་དུ་ཞིག་དཔལ་འཕྲན་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐ་མ་བརྒྱད་
དོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྒྱུད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དཔལ་བྱེད་པའི་
ཆོས་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ་བཟོད་པ་དང་། དེས་པ་དང་། མི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་
དང་། གཏོང་བ་སྒྱུད་པ་དང་། བག་ཡོད་པའི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་གང་
ཞེན། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱལ་ས་པ་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་མི་འབྲུགས་པ་དང་ཕྱིར་
གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་ཁོན་གྱི་བསམ་པ་མི་འཛིན་པའོ། །རྒྱལ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ལས་ནི་རྒྱལ་པ་བཅུ་སྟེ། གཞོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་
གནས་པ་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་དུ་དོགས་པ་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་
ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། པན་འདོགས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་གཞོད་པ་བྱེད་
པ་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཕྱད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་།
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་
རང་བཞིན་གྱིས་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི་གཞོད་པ་ལ་

མི་བྱེད་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་པ་གང་ཞེ་ན། གཤམ་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་
ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་སྤང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཤམ་དག་
ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ལ།
སྐྱེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་དང་བཅས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མི་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་མེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བཅོད་
པས་ནི་གཤམ་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་བཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་པས་ནི་གཤམ་དག་ལ་
གཞོན་པ་མི་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡོད་དེ། མི་ཡོངས་སུ་བརྟག་
པ་ནི་དུས་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པའི་དུས་དང་བསྟོ་བའི་དུས་སུའོ། །དེ་ལ་
བསྟེན་པའི་དུས་སུ་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་མི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
གྲུས་པ་དང་ལུས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་། སྲོད་པ་དང་། ཆོག་ཤེས་པས་སོ། །གཤམ་རྣམ་
པ་ལྔས་ནི་མི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མཐར་བསྟོ་བར་འོས་
པ་ཞིག་ན་ནི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །བསམ་པའི་ལས་སུ་བསྟོ་བར་
འོས་པ་ཞིག་ན་ནི་བསམ་པའི་ལས་རྣམས་སུ་བསྟོ་འོ། །གཡུལ་ངོའི་ལས་སུ་བསྟོ་བར་
འོས་པ་ཞིག་ན་ནི་གཡུལ་ངོའི་ལས་རྣམས་སུ་བསྟོ་འོ། །བདག་དང་ནོར་བསྐྱང་བར་
འོས་པ་ཞིག་ན་ནི་བདག་ཉིད་དང་ནོར་བསྐྱང་བའི་ལས་རྣམས་སུ་བསྟོ་འོ། །ཆོས་ཀྱི་
ལས་སུ་བསྟོ་བར་འོས་པ་ཞིག་ན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །གཏོང་བ་
ནི་མདོར་བསྐྱེད་ན་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ས་གཞི་གཏོང་བ་དང་ཡོངས་སྲོད་
གཏོང་བ་དང་ཕྱིན་དུ་འབབ་པ་གཏོང་བ་དང་སྟོམས་པར་གཏོང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་གཏོང་བ་སྟེ། དེའང་མཚན་ཉིད་ལས་ནི་གང་གིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་

གཏོང་བའོ། །སྒྱུད་པ་ནི་གཞན་དག་ལ་མི་འཁུ་བ་དང་མི་སྦྲ་བའི་ངང་ཚུལ་ཉིད་དེ། མི་
འཁུ་བ་དེའང་རྣམ་པ་ལྡན་ཤིང་། དམས་པ་ན་མི་འཁུ་བ་དང་ཡིད་བརྟན་པ་ལ་མི་འཁུ་བ་
དང་ཉེ་བར་སྒྱུད་པས་མི་འཁུ་བ་དང་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་འཁུ་བ་དང་གཞན་ལ་
ཆོལ་ཞིང་མི་འཁུ་བའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་དང་མི་དགེ་བ་
ལས་སེམས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་གཉི་གའང་
མཆན་ཉིད་དུ་བྱུང་ངོ། །དེའང་རྣམ་པ་ལྡན་ཞོ་ནར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འོངས་སྒྱུད་སྦྲུབ་པ་
ལ་བག་ཡོད་པ་དང་འོངས་སྒྱུད་སྤང་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་བདག་ཉིད་བསྤང་བ་ལ་
བག་ཡོད་པ་དང་། གྲགས་པ་བསྤང་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་ཆོས་སྒྱུད་པ་ལ་བག་ཡོད་
པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྦྲས་ན་དཔལ་སྦྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ལྡར་འགྲུར་ཏེ།
ངང་ཚུལ་བཟང་པོའི་སྟོབས་དང་གྲོགས་དང་མཛའ་བཤེས་བཟང་པོའི་སྟོབས་དང་། མི་
ཞན་པའི་སྟོབས་དང་། ཡིད་གཙུགས་པའི་སྟོབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །དཔལ་
ཡང་རྣམ་པ་ལྡར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྒྱེད་གྲུ་རྩེས་སུ་དགའ་བ་དང་། དབང་སྦྱག་གི་
བདག་པོ་དང་། དག་ཐུལ་བ་དང་། བརྟེན་པ་ལ་པན་པ་དང་། བདེ་འཁོར་འཁོར་བའོ། །དེ་
ལ་སྟོབས་དང་པོ་བཞི་བསྦྲས་པ་ནི། དཔལ་རྣམ་པ་བཞི་སྦྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །སྟོབས་ལྡར་ནི་དཔལ་ལྡར་སྦྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བམ་པོ་བཙུ་གཅིག་ལ། དབང་པོ་དུ་ཞིག་སྒྲོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་
འཕེན་པ་ལས་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྲས་ལ། བརྒྱད་དོ། །དུ་ཞིག་མིང་དང་
གཙུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྲས་ལ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་རེག་
པའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྲས་ལ། ལྔའོ། །དུ་ཞིག་འབད་པའི་རྒྱུན་

ལས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལ། བརྒྱད་དོ། །དབང་པོ་དུ་ཞིག་བསྐྱམ་པར་
བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལ། བརྒྱད་དོ། །དུ་ཞིག་ཡང་དག་པར་ཞི་བར་བྱ་བ་དག་
ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལ།
ལྷོ། །དུ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ་དུལ་བ་དང་
ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་ལ། བརྒྱད་
དོ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་པ་གང་ཞེན། སྤྱི་ལ། ཁམས་མ་ཐུན་པའི་ས་བ་དག་
འགགས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་འབྱུང་བ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་ཉམས་པ་
གང་ཞེན། སྤྱི་ལ། ཁམས་མི་མ་ཐུན་པའི་ས་བ་དག་འགགས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་
འབྱུང་བ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རབ་ཏུ་ཉམས་པ་གང་ཞེན། སྤྱི་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བ་དག་གང་ཡིན་པའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་གང་ཞེན། སྤྱི་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་འབྱོར་བ་དག་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་། རྒྱུ་བ་ལས་ཉམས་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེན། སྤྱི་ལ། མདོར་བསྟུ་
ན་རྣམ་པ་ལྟས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཉེ་བར་
སྟོན་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འཆིང་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། རྒྱབ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཡང་དག་པར་
འབྱུང་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཆེ་བ་དག་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུར་དུ་
དང་འབྲིང་དག་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རིག་པའི་
གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་དག་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ་སྟོགས་གཅིག་གིས་ཉེ་བར་
བརྟན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྣང་རྗེའི་ཞགས་
པས་བཅིངས་པ་དག་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
དག་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་
པན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པ་དག་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་
ཀྱི་ནི་བདག་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་
འབྲུབ་པ་དག་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་བྱང་ཆུབ་དཔན་
པ་དང་འབྲིང་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡང་
ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡང་མངོན་དུ་
བྱེད་དམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། དེ་དག་ལ་ལ་ནི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ལ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དབང་
པོ་རྣོ་བ་དག་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱེད་
དོ། །གཞན་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་དུ་དག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ། བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །ལ་ལ་ནི་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་སོ། །ལ་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་བརྒྱད་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་བདུན་གྱིས་
སོ། །ལ་ལ་ནི་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་

དུ་དག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་ཅེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གམ་བརྒྱད་
ཀྱིས་སྟོ། །གཉིས་སམ་དགུས་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡང་བརྟན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མ་གཏོགས་སོ། །རྗེ་སྟེ་གཏོགས་ན་ནི་དེ་ལྟག་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དབང་པོ་དུ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་ཅེན། སྤྲུལ་པ། བཅུ་
གཅིག་གམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དབང་པོ་དུ་དག་གིས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཉིད་འཛོལ་ཅེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་
གམ་བཅུས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གོང་མ་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་
ཡོངས་སུ་ཡི་འཆད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་འདོད་པ་གང་
ཞེན། སྤྲུལ་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གནས་གང་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ་གནས་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབས་ཏེ་
གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡི་འཆད་པ་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དམན་པས་
ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གང་ན་མེད་
པ་ལ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་
རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་ནི་རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡོད་ལ་གཞན་
གཉིས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་མི་གཞག་སྟེ། དག་པ་ལ་

འདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་
དབང་པོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱོད་བ་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དོ། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མངོན་པར་
འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དོ། །བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། གཅིག་ཏུ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ཆོག་པ་ཉིད་
ལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་བ་དང་། མི་བརྟེན་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་པའི་བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་འཕོག་པ་ལས་སྤྱོད་བར་བྱེད་
ཅིང་མི་སྐྱེ་བ་ལས་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དག་བཙུགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་འི་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་དུ་ཞིག་དབང་པོ་རྒྱུ་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་སྒྲོབ་པ་ནི་ལྷ་
སྟེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། འཆི་བར་སེམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཅན་
དང་གནས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་རྒྱུ་པར་སོ། །རང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱང་མ་ཡིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
དབང་པོ་རྣེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་ལ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་
བྱུང་འཛོམ་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་
བྱུང་འཛོམ་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། འཛོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་རྒྱུད་པ་
དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དབང་པོ་གསལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་ལ། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་གཞན་ཡང་སྤྲུབ་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དབྱ་བཅོས་
བ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དེ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །དབང་པོ་ལེགས་
པར་སྦྱད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱོད་
པར་བྱེད་ཅེན། སྤྲུལ་པ། བྱད་པར་རྒྱུད་ཅན་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དང་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱི་བྱད་པར་བསྐྱབ་པས་སྟོབས་བསྐྱད་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོབས་
བསྐྱད་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་སྟོབས་བསྐྱད་པ་
དང་། ཆོས་ཐབ་མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པས་སྟོབས་བསྐྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་རིམ་རྣམས་པར་གཞག་ཅེན། སྤྲུལ་པ། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་
ནི་དང་པོ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་
ལ་སོགས་པའི་ས་དག་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་དབང་པོ་
གསུམ་པ་རྣམས་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དུ་དག་གིས་
སྟོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་གྱིས་ཉེ་
དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །སྟོམས་པར་

འབྲུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལས་བསམ་གཏན་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མི་
སློབ་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་དམིགས་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །མི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབང་པོ་རྒྱལ་པ་མ་དུལ་བ་དང་མ་
སྤྲས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་པ་དང་མ་བསྐྱོམས་པ་ཞེས་གང་གསུངས་
པའི་རྒྱལ་གངས་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། མདོར་བསྟུན་རྒྱལ་པ་བཞིས་
དབང་པོ་རྒྱལ་པ་དུལ་བ་ཉིད་ལྟར་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་
དབང་པོ་རྒྱལ་པ་ལུལ་གང་ལ་གཏད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལ་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བས་
གཏད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། གང་ལ་གཏད་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཁོ་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐྱངས་ཤིང་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །སྤོང་བ་
གཉིན་པོའི་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་པས་ནི་རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ལུལ་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱུག་པ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་
བྱེད་དོ། །གང་ལ་དབང་པོའི་དུལ་བ་རྒྱལ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་མེད་པ་དེའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པ་
ནི་མ་དུལ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མ་སྤྲས་པའི་ཕྱིར་དང་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་
དང་མ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་དང་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་དབང་པོ་དུལ་བ་
རྒྱལ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡོད་པ་དེའི་ནི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་བར་
དག་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་མ་དུལ་བ་དག་སྟུག་བསྟུལ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། གཞན་ལས་
ཉམས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་ལས་སྤྲུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྱོར་པ་ལས་
སྤྲུལ་པ་དང་། རན་འབྱོར་འབྱོར་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། སྤྲེལ་པ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
སོ། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དག་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དབང་སོ་བཅུ་བཞི་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་གསུམ་སོ་དག་ཅི་བཅུ་བཞིས་གསུམ་བསྐྱེད་པས་སམ་འོན་ཏེ་
གསུམ་གྱིས་བཅུ་བཞི་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྲུལ་པ། གསུམ་གྱིས་བཅུ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་བཅུ་
བཞིས་ནི་གསུམ་མ་བསྐྱེད་སོ། །གང་དག་མ་བསྐྱེད་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲེལ་ཆེད་
ནམས་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དབང་སོ་ལྔ་དང་ཆོར་བ་
གསུམ་སོ་དག་ཅི་ལྔས་གསུམ་བསྐྱེད་པས་སམ་འོན་ཏེ་གསུམ་གྱིས་ལྔ་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྲུལ་
པ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དབང་སོ་ལྔ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་སོ་དག་ནི་ལྔས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་
བསྐྱེད་པས་སམ་འོན་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་གྱིས་ལྔ་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྲུལ་པ། སུམ་ཅུ་ཅ་
བདུན་གྱིས་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ལྔས་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་མ་བསྐྱེད་སོ། །གང་དག་མ་
བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོར་དང་། དགའ་བ་
དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུག་སོ་དེ་དག་གམ། ཆོས་
བཞིས་མ་བསྐྱེད་སོ། །དབང་སོ་གཞན་ལྔ་དང་དབང་སོ་གསུམ་སོ་དག་ཅི་ལྔས་

གསུམ་བསྟུས་སམ་འོན་ཏེ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བསྟུས་ཤེ་ན། སྤྲུམ་པ། གསུམ་གྱིས་ལྷ་
བསྟུས་ཀྱི་ལྷས་ནི་གསུམ་མ་བསྟུས་སོ། །གང་དག་མ་བསྟུས་ཤེ་ན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱལས་མ་བསྟུས་
སོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་པོ་དག་དབང་པོ་དུ་དག་གིས་བསྟུས་ཤེ་ན། སྤྲུམ་པ།
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྒྱལས་ནི་སྤྱོད་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དབང་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་སོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་
རྒྱལས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་པོ་ལོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་
ལྷན་པའི་དེ་དག་ཉིད་སྤངས་པ་ནི་གཉིས་པ་ལོ། །འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་འགོག་པ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྒྱལས་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པ་ལོ། །ས་གོང་མ་པའི་དེ་དག་ཉིད་
སྤངས་པ་ནི་བཞི་པ་ལོ། །ས་འོག་མ་པ་དང་གོང་མ་པ་དག་གི་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་དག་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྷ་བ་དང་དུག་པ་ལོ། །ཐ་མའི་ཆ་དང་མ་སྤྱན་
པའི་སྤངས་པ་ནི་བདུན་པ་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཟད་པས་ནི་བརྒྱད་
པ་ལོ། །གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟད་པས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་བ་རྒྱལ་
པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྒྱལས་རྒྱལ་
པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྤོང་བ་དང་ཁམས་ལས་ཡང་
དག་པར་འདའ་བས་སྤང་བ་ལོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་དང་། ཁམས་མི་འདྲ་བ་དང་།
འདྲ་བས་ནི་དང་པོ་གཉིས་རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དང་ཁམས་མི་
འདྲ་བ་དང་འདྲ་བས་ནི་གཞན་བཞི་རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །ཁམས་དམན་པ་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་པ་ནི་གཞན་གཅིག་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཁམས་བར་མ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པ་དང་། ཁམས་བཟང་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ནི་ཡོངས་
སྤུ་ཤེས་པ་གཞན་གཅིག་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
བཟང་པོ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་བཙེ་བརྒྱད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་དབང་པོ་དུ་དག་གིས་བསྟུས་ཤེ་ན། སྤྱི་པ།
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ནི་ལྗེ་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་བཞི་པ་ལུས་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་པོའི་དབང་པོ་དང་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྗེ་དབང་པོའི་གནས་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟུས་སོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མངའ་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོས་བསྟུས་སོ། །མི་
འཛིགས་པ་བཞི་ནི་ལྷ་དང་གཅིག་སྤྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་སོ། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་
རྣམས་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་གསུམ་དབང་པོ་དུ་དག་གིས་བསྟུས་ཤེ་ན། སྤྱི་པ། དབང་པོ་གང་དག་
གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དུག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟུབས་པའི་
ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པས་བསྟུས་སོ། །སྤྱགས་རྩི་ཆེན་པོ་ཡང་དབང་པོ་
གང་དག་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟུབས་པའི་ཞེ་སྤང་
མེད་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་མེད་པ་དག་གིས་བསྟུས་སོ། །བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ནི་སྟོབས་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཆོག་མཁུན་པ་ཡང་
སྟོབས་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙེ་བ་ནི་དབང་པོ་
གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དུག་གིས་ཡང་དག་པར་

བསྐྱབས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་བསྐྱས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཆོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆེ་དག་
བཅོམ་པས་གང་མ་སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་དེ་གང་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། དག་བཅོམ་པས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་དེ་མ་སྤངས་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་དང་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཟས་
བཞི་ནི་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གང་དག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ནི་འཇུག་པར་
འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཟས་བཞི་ནི་ཁམ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ག་ཟུགས་ཅན་ལྟ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་
པོ་ལོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་དབང་པོ་འདི་རྟོན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམ་
གྱི་ཁ་ཟས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཉེ་བར་སྤྱད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་བལྟ་བར་
བྱལོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཟས་དང་ཟས་མ་ཡིན་པར་
དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱལོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཀྱི་བར་གྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་
ཀྱང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །རེག་པས་ནི་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་དེ་ལ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་པན་འདོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་

བ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། པན་བཏགས་པ་དེས་ཀྱང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། ཡིད་ལ་སེམས་པས་ནི་ཡུལ་འདོད་པས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་
ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། རེ་བའི་ཡིད་བདེ་བ་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
པན་འདོགས་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཟས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་པས། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་
དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟས་བཞི་པོ་རྣམ་པར་གཞག་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རི་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཟས་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་
བརྟན་པ་དང་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འབྱུར་རོ། །འོ་ན་གཉིད་དང་
ཆོངས་པར་སྐྱོད་པ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་ཡིན་པར་རྣམ་པར་མི་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲས་པ།
རྒྱས་པ་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ་དོན་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པས་རྒྱས་པ་དང་
གཞོད་པ་མི་བྱེད་པས་རྒྱས་པ་འོ། །དེ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཕྱི་མ་ཤོས་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲ་མ་ཤོས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཟས་
ཡིན་པར་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པའི་སློག་གི་དབང་
པོ་ཟས་ཡིན་པར་རྣམ་པར་མི་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། དེ་ནི་ཟས་མེད་ན་རྒྱས་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་རགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། ལྟར་གྱུར་པ་

རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆ་སྤྲ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། ལྷར་གྱུར་པ་རྣམས་
ཀྱི་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྷར་དེ་དག་གི་ཟས་ནི་ཟེས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་
འབྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་རགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། འདོད་པ་ན་སྒྲོན་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཆ་སྤྲ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲོན་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ད་ལྷར་སྤྲུམ་ཤིང་གྲུབ་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། མ་
འོངས་པའི་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གནས་པ་གང་
ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། གཞོད་པ་མེད་པས་རྒྱས་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །འཆོ་བ་གང་ཞེ་ན།
སྤྲུམ་པ། བན་འདོགས་པས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་རྣམས་
གནས་པ་དང་། འཆོ་བར་འགྱུར་པའི་ཟས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། རི་སྐད་བརྗོད་
པའི་བྱེད་པས་སོ། །དི་ལྷར་ན་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། རྒྱོག་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་
ཡོད་དེ། རྒྱོག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྟུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
ཡང་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དེའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་དེ་ལས་གཞན་པ་
འབྱུང་བ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་དུས་གང་གི་ཆེ་ཟས་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ། འབྱུ་བའི་ཆེ་ནའོ། །ཡོངས་སུ་འོངས་སྒྲོན་པའི་ཆེ་ན་ནི་
རེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེས་བྱས་པའི་པན་འདོགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་གང་

ཡིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟས་ནི་སྤྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་
གཞག་གི་ཁ་དོག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ངེ་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དག་གིས་དེ་དག་
གི་རོ་དང་མཐུ་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཇུ་བས་པན་འདོགས་
པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་གང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་བ་དང་ཆ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་བྱེད་ལ་འཇུ་བའི་ཆེ་ན་པན་
འདོགས་པ་འང་ཡོད་དོ། །ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན་པན་འདོགས་ལ་འཇུ་བའི་
ཆེ་ན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ལ་མི་འཕྲོད་པའང་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཇུ་བའི་
ཆེ་ཁོ་ན་ཟས་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་རྒྱ་མང་པོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། སྤྱེ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ལས་དང་རྩ་འབྲུལ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཆོག་ཆོགས་པ་དང་བར་ཆད་
སྤངས་པ་དག་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་ཁོ་ན་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྱིས་པ།
ཟས་རྣམས་ནི་མང་པོའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩན་པ་ཉི་བར་གཞག་
པ་དག་ལ་འཇུག་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བདེ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ན་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་མེད་
དོ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་དེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་
རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་
དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་འཆི་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱུང་ཆ་སྤྱོད་སྤུངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཟས་ཐ་སྟོན་གདགས་པ་མ་
གཏོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་གང་དག་ལུས་ལས་གཞན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་

བ་དེ་དག་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་གང་དག་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལས་
ལས་ཀྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། རེ་ཞིག་གང་དག་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་དེ་
དག་ནི་ལས་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །ལས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ལ་ཡུལ་ལས་མ་ཡིན་པའང་
ཡོད་དེ་དབང་པོ་ག་ཟུགས་ཅན་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྒྱུས་ཏེ་དེ་
དག་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དག་
ཅེས་བྲལོ། །དབང་པོ་གང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་
གཅིག་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། གནས་གཅིག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ག་ཟུགས་
ཅན་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་རྒྱུས་སོ། །གནས་གཉིས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་དག་ཉིད་
མཚུངས་པ་རྒྱུས་སོ། །གནས་གསུམ་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་ག་ཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ན་ནི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ག་ཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱུས་སོ། །ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ན་ནི་དེ་དག་ཉིད་གནས་
གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྲལོ། །དབང་པོ་གང་དག་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནམ་གང་དག་སྟུག་
བསྐྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་བ། དབང་པོ་གང་དག་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ནི་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལོ། །སྟུག་
བསྐྱལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྟུག་
བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་མེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལོ། །སྟུག་བསྐྱལ་བ་ནི་ཡིན་ལ་བདེ་
བ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཏང་སྟོམས་གྱི་

དབང་པོ་ལོ། །སྤྱག་བསྐུལ་བའང་མ་ཡིན་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་
དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྟེ། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་
དག་ཡིན་ནམ་གང་དག་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་དགེ་བ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། སྤྲུལ་པ། དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བ་ཡིན་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐུལ་བ་དང་བཅས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཅས་པས་ཆེ་འདི་
ལ་ཆོངས་པར་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པའི་དབང་པོ་དགེ་བ་གང་དག་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་དག་གོ། །བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
དེ། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དབང་པོ་གང་དག་ཆེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་གོ།
།དགེ་བའང་ཡིན་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་བདེ་བ་དང་
བཅས་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཅས་པས་ཆེ་འདི་ལ་ཆོངས་པར་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པའི་དབང་པོ་
དགེ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་དབང་པོ་གང་
དག་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་གོ། །བར་སྤྲོམ་ནི། རོན་དང་གནས་
དང་འཛོལ་བ་དང་། །སྤྱད་དང་ཟས་དང་སྤྲ་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རོན་མཐའ་དག་
འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རོན་མཐའ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སྤང་བོ་རྣམས་
སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་རྟག་ཏུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་
བྱེད་ཅིང་། རྟག་ཏུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་སྤང་བོ་

རྣམས་སྟོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་རྟག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་
འདུ་བྱེད་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་པས་ཕྱང་པོ་རྣམས་སྟོ། །ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ཁམས་
རྣམས་ཉེ་འཁོལ་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོ། །རྒྱེན་ལས་སྦྱར་དུ་
འཛིག་པ་དང་ལྡན་ལ་འབྱུང་ཁིང་རྒྱེན་ལས་སྦྱར་དུ་འཛིག་པ་དང་ལྡན་ལ་འབྱུང་བས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཡིན་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་
བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཡིན་པས་གནས་སྟོ། །ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བདག་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་ཁིང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་
པས་དབང་པོ་རྣམས་སྟོ། །དེ་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མདོར་
བསྟུན་རྒྱ་བྱག་གིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེའི་འཇུག་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཇུར་བའི་ཐབས་
རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ལོངས་སྒྱོད་པའི་བདག་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་།
མདོར་བསྟུན་མཁས་པ་བྱག་པོ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་བྱག་པོ་
དག་ལུས་ལེགས་པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་དབང་ལྡན་ལ་སོགས་
པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལེགས་པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་དེ་ལ་གནས་པའི་
བདག་པོ་ལེགས་པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་འཛིག་པ་

ལེགས་པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་ལ་འབད་པ་ལེགས་
པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་
བདག་པོ་ལེགས་པར་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བསྐྱལ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །པན་ཡོན་དུ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བས་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་པར་
གཞག་པ་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ལ་བཙུན་པར་བྱ་ཞེན། མདོར་བསྟན་ན་
པན་ཡོན་རྣམས་པ་བརྩ་སྟེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རིལ་པོའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤེགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡོད་ཅིང་མེད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པ་དང་གཞན་པ་ལས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་།
བདག་ཉིད་ཀྱང་སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་ངེ་
བ་ངེས་ནའང་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་ཞིང་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་ལན་
འདེབས་པས་ལན་ལྗོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རིག་པ་
ལ་འརྱལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆོངས་པ་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དང་
རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་ལུས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་
རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་བདག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་ལ་ཡངས་
པར་འགྱུར་ཞིང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། རྒྱས་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་བར་དག་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་རྒྱས་
པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་བར་དེ་དག་ལ་བདག་གི་

བན་པ་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚེས་ལ་
ལྷགས་པ་ན་བན་པ་ཉི་ལར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་དགེ་བའི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱལས་
སྒྲོང་བར་འགྱུར། ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་
བཅུ་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བས་ཚེས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱལ་པར་
གཞག་པ་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ས་དང་ཡིད་ཀྱི་ས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །ས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་
ངོ་། །རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་ཀྱི་
རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་གཤམ་ཟེ་ལ་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྲ། ཅི་
སེམས་ཅན་རྒྱལས་ལ་གཞོད་པ་ཉི་ལར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རམ་འོན་ཏེ་ཕན་པ་ཉི་ལར་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞོད་པ་ཉི་ལར་སྐྱབ་ན་ནི་དེས་ན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྲུང་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཕན་པ་ཉི་ལར་སྐྱབ་ན་ནི་དེས་ན་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་
རྒྱལས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། ཕན་པ་ཉི་ལར་
སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། གཞོད་པ་ཉི་ལར་སྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་དེ་དང་ཉི་ལར་
གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དག་གིས་བྱེད་ཅག་ནི་རང་གིས་
བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བན་པ་ཉི་ལར་གནས་

པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བ་
ཀྱན་དུ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ག་ཤིན་ཅེས་མི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་ལྟུང་བ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་
སེམས་ཀྱི་སེམས་མེད་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་མེད་པ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་
བསམ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་སར་བ་དག་སོགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་སྡོན་གྱི་ལས་ཟད་པར་བྱས་ནས།
སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་འགྲོ་བ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
ག་ཤིན་ཅེ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་པ་རྣམས་ལ་པན་བ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་སུ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བློན་པར་འགྱུར་བ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ག་ཤིན་ཅེ་རྗེས་སུ་སྡོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་དག་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་མི་བློན་པ་རྣམས་ལ་ནི་
རྗེས་སུ་སྡོན་པར་བྱེད་དོ། །གང་དག་དེར་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་མི་བློན་པའི་གང་ཐག་
ནི་མདོར་བསྐྱུན་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤོངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མི་དཔྱོད་
པར་སྒྲིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་བག་མེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་
འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་རྣམ་པར་མི་
དཔྱོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མི་དཔྱོད་པར་སྒྲིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་
འོག་པར་ལྟ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་འོག་པར་ལྟ་བ་
དང་ལྷན་པ་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མི་དཔྱོད་པར་སྒྲིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་

བྱ་ནམས་ཉེ་དཀ་ནི་རང་གིས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་མི་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྒྱ་ནམས་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ན་
ལན་ལྔ་འཛིན་དང་ལྷན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སྐུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གི་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཉ། འདི་ལྟར་ལན་ལྔ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
སོག་ཆགས་སྒྲ་མོ་གང་དག་རྒྱ་མཚོར་སྐྱེས་པ་ནམས་མི་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་
པས་དེ་དག་ལ་དེ་ནམས་ཀྱིས་གཞོད་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁྲད་པར་སྒྲ་ཆོགས་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལན་ལྔ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ནམ་པ་ལྔས་
ནམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྒོང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་
པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་ན་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ནམ་
པ་གཉིས་ཉ། ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ནི་ལྷ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་ན་ནམ་པ་བཅུར་
བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནམ་པ་ལྷ་
དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནམ་པ་ལྷ་སྟེ། དེ་དག་བསྟུས་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནམ་པ་བཅུར་འགྱུར་ཉ། འདི་ལྷ་སྟེ། འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མཚོག་ཏུ་

འཛིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་ཚུལ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེཾོམ་མོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྟ་བ་གང་ཞེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་དག་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་ལྟ་བ་
དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་སེམས་ལ་འཛོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བ་ཅིག་སྟེས་པ་དང་ཀུན་
བརྟུགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་ཅིག་སྟེས་པ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐ་ན་
རི་དྲགས་དང་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟུགས་པ་ནི་གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེན། ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་དག་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ནི་དེ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་
རྟག་གོ་ཞེའམ་བདག་ཆད་དོ་ཞེས་ལྟ་བ་དང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་སེམས་ལ་འཛོག་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བས་བསྐྱུས་
པའི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དག་ལས། སྟོན་གྱི་
མཐར་རྟོག་པ་རྟག་པར་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། ལ་ལ་རྟག་པར་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། བྱི་མའི་
མཐར་རྟོག་པ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྟོན་པ་རྣམས་
དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆད་པར་ལྟ་བས་བསྐྱུས་པའི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ནི་
དངོས་པོ་བདུན་གྱིས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་དགེ་སྟོང་དང་བླ་མ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་
ཅིག་སྟེས་པ་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་

ཁོན་ཡིན་ནོ། །མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་
གཞིར་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་བསྟན་པ་བཞིན་
ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་
ལེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་
མདོར་བསྟུན་ནམས་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྒོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱར་པ་
འདེབས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་བཞི་པོ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་
པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་
ཏུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱར་
པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེན། རྒྱུའམ་བྱ་བའམ་འབྲས་བྱ་ལ་
སྐྱར་པ་འདེབས་པའམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དང་མདོན་པར་
ཞེན་པ་དང་སེམས་ལ་འཛོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །མཚོད་སྦྱིན་མེད་དོ། །སྦྱིན་སྟེག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྒྱུ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ཉིས་པར་སྦྱད་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་
ཉིས་པར་སྦྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་སྦྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །པ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྩས་
ཏེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་ཐག་པ་ཐད་པ་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལོག་
པར་ལྟ་བ་དེའང་དགེ་སྦྱོར་དང་། བྲམ་ཟེ་སྒྲོན་གྱི་མཐར་ཆོག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མཐའ་

དང་མཐའ་མེད་པ་དང་ལྟ་མེ་སྒོང་བར་སྤྲ་བ་རྣམས་དང་། བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པ་ཆེ་འདི་
ལ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བགྱིད། །དེ་ལྟར་ན་
འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་
དག་ནི་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་པར་ལྟ་བས་
བསྐྱས་པའི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བས་བསྐྱས་པའི་མཐར་འཛིན་
པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེན། ལྟ་
བའི་རྣམ་པ་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཙོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་དང་དམ་པར་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ལ་
འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བ་འདིས་ནི་དག་པར་འགྱུར་
རོ། །འདིས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེན། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁོར་དང་དེ་དང་མ་སྐྱུན་
པའི་ཆོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྦངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་དང་དམ་པའི་བར་དུ་ནན་
གྱིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ལ་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་
བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་འདིས་ནི་དག་པར་འགྱུར་རོ་འདིས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་
རོ། །འདིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་

ཆགས་གང་ཞེན། སེམས་ཀྱི་ལྷག་པ་བར་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་རྣམས་དང་འདོད་པ་རྣམས་དང་གཟུགས་རྣམས་དང་།
གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལའོ། །ཁོང་ཁོ་བ་གང་ཞེན། སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་མནར་
སེམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའང་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་
རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ལྷ་བ་རྣམས་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སྤྱག་པ་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། མི་སྤྱག་པ་ལ་པན་འདོགས་པ་རྣམས་ལའོ། །ང་རྒྱལ་
གང་ཞེན། གང་སེམས་ཀྱི་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའང་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་
སྟེ། ལྷ་བ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སློང་པ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། ཡང་སྤིང་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པར་འབྲུལ་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་ལོངས་
སློང་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལོངས་སློང་ཆེན་པོ་དང་རྩ་འཛིང་ཆེན་པོ་དང་འཁོར་
མང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་
སྤིང་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ་འབྲུང་བར་འབྲུར་རྟོ། །འབྲུང་བར་མི་འབྲུར་རྟོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་པར་
འབྲུར་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གཡོ་བ་དང་རྫོམ་པ་དང་སློས་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་
བྱས་པའི་སྤིང་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ཆུང་བ་བས་བདག་ཆེའོ་སྟེ་
པ་དང་མཚུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟེ་དུ་རྫོམ་པའོ། །རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་

ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ང་རྒྱལ་ལུ་མོ་དག་ལའོ། །གཞན་ཡང་མོངས་སྤྱོད་བན་པ་དག་
གིས་བདག་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ལོ་སྟེ་དུ་རྫོམ་པར་བྱེད་པ་དེའང་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་ང་
རྒྱལ་ཡིན་ལ། མོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་མོ་དག་གིས་བདག་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ལོ་སྟེ་དུ་རྫོམ་
པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །ལོག་པར་
སྐྱབ་པ་ཡང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རྫོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་
ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པས་ཡང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རྫོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན།
ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སེམས་ལ་འགོ་བས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྟོགས་
པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་དང་། བག་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པའོ། །ཤེས་
བྱའི་དོན་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་ཤེས་
པ་དག་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
དང་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་བརྟེན་ངས་
པས་མི་ཤེས་པ་ནི་བག་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་པས་མི་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་མི་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྟོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་ན་མདོར་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མ་འབྲེས་

བའོ། །ཚོངས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འགའ་འང་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་
གང་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལས་ཡོད་པ་དེ་
ལ་ནི་མ་རིག་པའང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་
ལོ། །སྤྱི་ལྷན་གང་ཟག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་མ་དགྱིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྒྱ་མི་
སྣང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ལ་འགའ་བས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དང་། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཉིད་དང་། ལུན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་
པ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེན། སེམས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་དང་གཉིས་
ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྒྱས་
པ་ལྡས་རྒྱས་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་བྱ་བ་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་
དང་བདེན་པ་རྒྱལས་དང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་རྩི་སྟན་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་
ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་
བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གི་ས་པ་རྒྱལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་
དམིགས་པ་དང་། རང་གི་ས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་འོག་མ་པ་རྒྱལས་ནི་ས་གོང་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གོང་མ་པ་རྒྱལས་ནི་ས་འོག་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་
པོ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་དམིགས་པ་དང་། ས་

འོག་མ་པ་རྣམས་ས་གོང་མ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་འདི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ། དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟར་
ཅིག་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར་དོ། །རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་འོག་
མ་པའི་ནི་ནི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་མང་པོས་
ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་བྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དང་སྟོན་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདིའི་
ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱཏོ། །འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉེས་པར་
སྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་དག་
ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ན་མི་དགེ་བའང་ཡིན་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན་
གྱི་གཞན་དུ་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་གང་ཞེན། ལྷན་པར་བྱེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་
བྱེད་པས་ཤས་ཆེར་ཀུན་ཏུ་སྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོས་དེ་དག་ལ་སྟོན་དུ་ལྟ་
བ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་སྟེད་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་
སྟོད་པར་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེས་གཞན་དག་
དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལས་འདུན་པ་བསྒྲོག་ཅིང་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འཛིན་
དུ་བཅུག་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་

ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་སྔོན་བྱས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཉོན་མོངས་
པ་བརྩ་པོ་དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །འདྲོད་
ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་བ་དང་མ་རིག་པ་ནི་རྒྱལ་པར་གཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་
ས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་ལྟ་བ་བཞི་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་
བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། །འདྲོད་ཆགས་ནི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
དང་བཏང་སྟོམས་རྒྱལས་དང་ངོ། །ཁོང་ཁོ་བ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་ངོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་དང་ངོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ཁོན་དང་ངོ། །མ་རིག་པ་ནི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་ནོ། །མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཆེ་ལོང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞིབ་དུ་
ནི་ལོག་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །གོང་མ་ན་ནི་གང་ན་དབང་པོ་གང་སྤྲིད་པ་དེ་དང་དེའི་
ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཉོན་
མོངས་པ་བརྩ་པོ་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
གཞི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་དམིགས་པའི་གཞི་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱབ་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ལྷག་མ་རྒྱལས་ནི་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་གཞི་མེད་པ་དག་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདྲོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་གཞིའི་ཕྱོགས་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ། །ཁོང་ཁོ་བ་ནི་ཕྱོགས་
ཡིད་དུ་མི་ཡོང་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ། རེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་སྟེ། བ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་
རྒྱལས་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་པའམ་མི་

སྤྱག་པའམ་གཉི་ག་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་དམིགས་ཏེ་སྐྱེ་བས། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་བ་དང་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཞིས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། མི་དགེ་
བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་ཆ་བ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་
སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་མེད་པ་དང་
གློད་པ་དང་རྟུགས་པ་དང་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་ལོག་པར་འདུན་པ་དང་ལོག་
པར་མོས་པ་དང་ལོག་པར་བྲན་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྟུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་
ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ནའོ། །ཁྲི་བ་
དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་འཆབ་པ་དང་འཆིག་པ་དང་ཐུག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་།
རྒྱ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྟུ་པོ་
དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་དུ་
གཅིག་འབྱུང་བ་དེར་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ལས་རྒྱ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་

མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་གཡོན་ཞི་བསམ་གཏན་
དང་པོ་མན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་ཀྱང་གོང་མ་སའི་ས་པ་དག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་
དཔྱོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་གཉིད་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་དག་
བའི་སེམས་དང་མི་དག་བའི་སེམས་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འབྱུང་
སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
དང་ཡུན་རིང་དུ་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངལ་བ་དང་།
བརྗེད་པ་དང་སེམས་ཉམས་པར་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་ཀྱང་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་ཡོད་
དོ། །འགྱོད་པ་དང་གཉིད་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
ས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་སྤྱད་དང་།
གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་གྲོད་པ་དང་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོ་རྣམས་ཏེ།
དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ས་
ཐམས་ཅད་དང་དུས་ཐམས་ཅད་པ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་གཞི་ལྷན་ཆོགས་ལས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐུང་ན་དང་སྤྱི་ལྷགས་འདོན་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཇུག་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གང་
དག་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། གཞི་བསྐྱུ་བ་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་གང་དག་ཡིན་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་
དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱ་ལོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་

གྲང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་མདོར་བསྟུན་གནས་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་
མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འཐབ་མོ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། ཚྱོད་པ་དང་། འགྱུར་པ་
དང་། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་
མྱངས་ཏེ་འབྲུག་པ་དང་། འོག་པར་འཆོ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འོག་པར་ཞེན་པ་དང་།
ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་ཤིང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ཉིང་ངེ་
འཇིན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་དོན་ལ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
མ་སྟུན་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟང་ཟིང་གི་འོངས་སྦྱོད་སྟོབས་པ་དང་། གཅིག་ལ་
གཅིག་ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྦྱོད་སྟོབས་པ་དང་། མ་འབྲེས་པར་གནས་ཤིང་བས་མཐའ་
གནས་མལ་དུ་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ན་གནས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ་བར་གྱུར་
པ་སྟེ། གནས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་པའི་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱི་འབྲུག་པ་
ནམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྒྲང་དང་གཏི་ཐུག་ནི་
གནས་དང་པོ་ལའོ། །ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གཡོ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ནི་གནས་
གཉིས་པ་ལའོ། །དོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་གནས་གསུམ་པ་ལའོ། །ང་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པ་ཉེས་ཚུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ནི་གནས་བཞི་པ་ལའོ། །ཚུ་ལ་
འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེག་པའི་གྲོགས་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ནི་གནས་ལྔ་
པ་ལའོ། །མི་བཟོད་པ་དང་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་སྟུན་པ་ལ་ཆགས་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་དག་ནི་གནས་དྲུག་པ་ལའོ། །འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འབྱུང་བར་

ལྷ་བ་དང་འཇིག་པར་ལྷ་བ་ནི་གནས་བདུན་པ་ལའོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ནི་གནས་བརྒྱད་པ་ལའོ། །བྱ་གདུག་
དང་འབྲུ་སྒྲིབ་ནི་གནས་དགུ་པ་ལའོ། །མི་མནམས་པ་དང་མི་མཉེན་པ་དང་རིས་
མ་ཐུན་པའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པ་ནི་གནས་བཅུ་པ་ལའོ། །འདོད་པའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་
ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་གྱི་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་
དག་ནི་གནས་བཅུ་གཅིག་པ་ལའོ། །ཐུ་དན་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་
བརྟན་ཏེ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་ལྷ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་
དང་ངོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་
བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཆོམ་རྒྱལ་པ་ནི་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་མཚུངས་
པར་ལྷན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཆགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འདུད་པར་འགྱུར་ལ་རྣོ་མ་
པར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་ཁེངས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་
ཡང་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་
སྐད་བལྟན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་བག་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་
མཐུན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་བག་མེད་པར་
འགྱུར་ལ་ཐེ་ཆོམ་རྣོ་མ་པའི་བར་དུ་གྱུར་ནའང་བག་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
དོ། །ཆགས་པ་དང་། སེར་སྣ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་གྱི་
སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བ་དང་ཁོན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། ཐག་དོག་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི་ཁོང་
ཁོ་བའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དང་
གཡོ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །འཆབ་པ་ནི་གཡོའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ཁོན་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉི་ཟུག་གི་ཕྱོགས་
དང་མ་ཐུན་པ་དང་། གཉི་ཟུག་གི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་
གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་བ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །ཤེས་
རབ་གང་ཡིད་ལ་བརྟུན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དམིགས་པ་ལ་མི་མ་ཐུན་པར་རྒྱ་ཁྱིམ་འཇུག་
པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་ལ་མི་མ་ཐུན་པར་རྒྱ་ཁྱིམ་འཇུག་པ་ལ་བརྟུན་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཆེས་རགས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་མ་
ཡིན་པར་རྒྱ་ཁྱིམ་འཇུག་པའི་ཆེས་ཆ་སྤྱི་བ་ནི་དཔྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་
པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེན། མཛོར་
བསྐྱུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སྐྱོད་བསྐྱུ་ན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་
གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་
ནས་དཀྱིས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མཛོན་
དུ་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཤིང་ཡང་

དག་པར་མ་བཅོམ་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཞེས་བྲ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་ཀྱང་དེ་ཡིན་
ལོ། །ས་སད་པའི་ཕྱིར་ནི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་ལ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་
ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་འཆིང་བ་ནི་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
འདྲོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྒྱུས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བའི་སོ་
སའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འདྲོད་པ་ན་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཞི་གནས་ཀྱི་
གཞོན་པས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་ལྡན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་མ་ཉམས་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ལོ། །གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བའི་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞོན་པས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་
ལྡན་ལ། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་མ་ཉམས་པ་ཁོ་ན་
དང་ལྡན་ལོ། །ཁམས་ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་ལས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཀུན་ནས་དགེས་པ་རང་གི་ས་པ་ནི་རང་གི་ས་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བ་དང་ལྡན་ཏེ། བྲལ་བ་དང་ནི་མི་ལྡན་ལོ། །ས་འོག་མ་ལ་གནས་པ་ནི་ས་གོང་མ་པའི་
ཀུན་ནས་དགེས་པ་དང་ལྡན་ལ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པ་ནི་ས་འོག་མ་པའི་ཀུན་ནས་
དགེས་པ་དང་ནས་ཡང་མི་ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགེས་པ་བསྐྱེད་ནས་འགོག་པར་
བྱེད་ཅིང་སྤོང་བར་ནི་མི་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དེ་འདས་པའམ་མ་འོངས་
པའམ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གང་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་ནི་

ལྷན་པར་གྱུར་ཟིན་པས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ནི་
ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །མ་མོངས་པ་དང་ནི་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་
དགྲིས་པ་དང་ཡང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་དང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འཆིང་
བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆིང་བ་མ་ཆང་བ་དང་ལྷན་པའང་དེ་
བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་
རྣམས་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཆལ་འབྱོར་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་
ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་པར་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་རྣམས་པར་གཞོན་པར་བྱེད་ཅེ་
ན། གང་དེ་བསྟོམ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་པར་གཞོན་པར་བྱེད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་པར་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་བསགས་པའོ། །ཡང་དག་པར་འཛོམས་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་མངོན་དུ་བཏང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཆལ་འབྱོར་
བ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་ཅི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ལས་སྤོང་བར་བྱེད་
དམ་འོན་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྤོང་བར་བྱེད་གང་ལས་སྤངས་ན་སྤངས་པ་ཞེས་བརྟེན་
པར་བྱ་ཞེ་ན། བག་ལ་ཉལ་ལས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་
ནས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་ལས་སྤངས་ནས་སྤངས་པ་ཞེས་བརྟེན་

པར་བྱལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ལས་སྤངས་ལ་བག་ལ་ཉལ་ལས་མ་
སྤངས་ན་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། བག་ལ་ཉལ་
ལས་སྤངས་ན་ནི་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་གཉི་ག་ལས་གཏན་འབྱུང་བར་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་འདས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་མ་འོངས་པ་འཕམ་ད་ལྟར་
བྱུང་བ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འདས་པ་འང་མི་སྤོང་མ་འོངས་པ་འང་མི་སྤོང་ད་ལྟར་བྱུང་
བའང་མི་སྤོང་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་སྤོང་
བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་
གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པའི་ཕྱིར་སྤངས་ཐེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་ཅིའང་སྤང་དུ་
མེད་དོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་
ཡང་ཅི་ཡང་སྤང་དུ་མེད་དོ། །བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་
མེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲོགས་པ་ནི་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བའང་མི་སྤོང་
རོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་སྤྱི་ལ་
དེའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་དེ་སྤྱི་བའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་འགག་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་
འགག་པ་ནི་མགོ་མཉམ་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་སེམས་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་
ཡིན་ལོ། །སྐད་ཅིག་དེ་ལས་ཐལ་བ་ནི་འདས་པ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །མ་འོངས་

བཤང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ལྟར་གནས་བྱུང་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱན་ཡང་
དག་པར་ཆད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
སེམས་དེའི་ལོག་ཏུ་བྱིས་འབྱུང་བ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེའང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པས། དེའི་བྱིར་འདས་པའང་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་མོ། །དེ་ལ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེན། དེ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཙེ་ལུང་བལྟ་བར་
བྱ་སྟེ། འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་།
ལམ་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཐག་པ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་
གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་
སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
མོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་མ་
གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་མོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་མོ། །གོང་མ་ལ་ནི་བདེན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལོག་
པར་འཇུག་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་
ལ་བག་ལ་ཉལ་བཅུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེན། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་

ལྷ་སྟུག་བསྐལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་གྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
དག་ཉིད་ལ་འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བའི་ཕུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཕུ་ལྷ་ས་བདག་ཏུ་ལྷ་བར་བྱེད་ལ།
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གིར་ལྷ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྷ་ར་ན་འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བ་
ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འཛིག་
ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟག་
པའམ་ཆད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བས། དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པར་ལྷ་བ་ཡང་
སྟུག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་སྦྱང་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱང་
པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོག་པར་
ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་པ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །མེས་མ་ཅན་རྩས་ཏེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ་
ཞེས་ལོག་པར་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟོགས་གཅིག་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་གཅིག་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ལའོ། །གཞན་ལྷ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྷ་བ་དགེ་སྦྱོར་
གོ་ཏེ་མས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་གདགས་པར་བྱས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སྟུག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དབང་སྟུག་དང་སྦྱེ་དབྱུང་བདག་པོ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་གང་དེ་ལྷ་བྱ་དང་མ་ཐུན་པ་གཞན་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་རྟུག་
གོ་ཞེས་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་ལོག་པར་ལྷ་བ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་སྟུག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེ་ལྷ་མི་སྦྱོར་

བར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཚྭགས་གཅིག་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱུལ་
གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་གིས་སྐྱག་
བསྐྱུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་ཅིང་། དེས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ལྟ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེའང་སྐྱག་བསྐྱུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཚུལ་གྲིམས་དང་
བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་ལ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། དེས་དག་
པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཚུལ་གྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སྐྱག་བསྐྱུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མོས་པའང་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྐྱག་བསྐྱུལ་གྱི་བདེན་པ་གང་གས་
པ་མཛད་པ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱུལ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱུལ་མ་ཡིན་སྟེ་ཡིད་གཉིས་ཅན་དུ་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་གཞན་ཡང་སྐྱག་བསྐྱུལ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་གང་ཡིན་པའི་
ཐེ་ཆོས་དེའང་སྐྱག་བསྐྱུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་
མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་དང་ལྟག་པར་ཆགས་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་
པའི་འདོད་ཆགས་དེའང་སྐྱག་བསྐྱུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མི་
མཐུན་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་དག་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་དེའང་སྐྱག་
བསྐྱུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་

པའི་ང་རྒྱལ་དེའང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་
བ་དེ་དག་དང་འདྲེན་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་པའི་མི་ལེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མི་ལེས་པ་མ་འདྲེས་
པ་འབའ་ཞིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་
ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་རྒྱུད་པོ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དག་ཡིན་ཞེ་
ན། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱ་བ་ནམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དང་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་སྦྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དབང་སྟུག་ལ་སོགས་པ།
དངོས་སོ་ནམས་ཀྱི་བྱིན་པ་སོ་དང་སྦྱལ་པ་སོ་དང་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །མཆོད་སྦྱིན་མེད་དོ། །སྦྱིན་སྟེག་མེད་
དོ། །ལེགས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལྟ་མི་སྦྱོང་བར་སྦྱ་བ་ནམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་
དག་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དགེ་སྦྱོང་གློ་ཏ་མས་ཉན་
ཐོས་ནམས་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གདགས་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ་
ཞེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་གིས་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་དམ་པར་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་དེ་དག་གིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེའང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པ་དང་དེ་དག་དང་མ་སྟན་པའི་ཆོས་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་ཁྲང་བ་དེ་ལ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་
དེས་དག་པ་དང་གོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཐར་
སྟུག་པ་ནམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་
དག་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་བརྒྱད་འགོག་པའི་བདེན་པ་
ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེན། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་
ལྟ་མི་སྦྱོང་བར་སྦྲ་བ་ནམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཡིན་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་དང་
བྲམ་ཟེ་ཆེ་འདི་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་སྦྲ་བ་ནམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་འཛིག་ཉེན་ན་དག་བཅོམ་པ་དག་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་
ཡིན་པ་ལས་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་དང་ཤེས་པས་རབ་
དུ་སྟེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྤངས་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དག་
གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ནམས་ཀྱི་
ལོག་པར་ལྟ་བ་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལོག་པའི་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་སྤྲ་མ་བཞིན་

དུ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་དང་རྗེས་སྟུ་མ་ཐུན་པ་
དང་དེ་དག་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་གླང་
བ་དེ་ལ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། དེས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོད་མ་གཉོགས་པ་
ལྷག་མ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འགོག་པ་ལ་
སྒྲག་པའི་སེམས་དང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སེམས་དང་
ལྷན་པའི་ཁོང་ཁྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་བརྒྱད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཤེས་པ་
སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་འདུས་བྱས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་
ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མི་སྤོང་བ་
རྒྱལ་མ་གྱི་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྟུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱལ་མ་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་
ལོག་པར་ལྟ་བ་དག་སྤོང་གྲོ་ཏ་མས་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་མ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་
བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཟད་པར་

བྱ་བའི་བྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་དང་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་
གདགས་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་བཟང་པོ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ་བདག་ཅག་གི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ཡིན་
ནོ་སྟུམ་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་གིས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་ལ་དམ་པར་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། དེས་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་
ཞེས་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་དང་ཐེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ལ་དམ་པར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་དེས་དག་པ་དང་གྲོལ་
བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་མ་ནི་འགོག་
པའི་བདེན་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བག་ལ་ཉལ་བརྒྱད་པོ་
དེ་དག་ཀྱང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་རྣམས་ཞེས་
བྱཏོ། །བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་

ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་དང་
མ་རིག་པའོ། །དེ་དག་གྲང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གོམས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་
བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྒྱམས་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་ཁམས་དངས་སན་རྩུང་བྱ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྒྱམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཡང་རྒྱམ་
པ་གསུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ལམ་རྩུང་བྱ་ནི་ཟག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་འབྲིང་ནི་ཟག་པ་འབྲིང་རྒྱམས་གྱའོ། །ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཟག་
པ་རྩུང་བྱ་རྒྱམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཟག་པ་དེ་དག་གྲང་རང་གི་རང་ཁོ་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞུགས་པ་
དང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡེ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དབལ་དཀའ་བ་ཡིན་པས་རང་
གི་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ལོག་པར་འཇུག་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱམ་པར་གཞག་
པ་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་ངེ་སྐྱད་བསྟན་པ་དེ་
དག་གི་དམིགས་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྒྱམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་པར་རྒྱམ་པར་
བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གིས་རྒྱམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རང་གི་རང་གིས་ཡེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་
གང་དག་སྟུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་ལོག་
པར་རྒྱམ་པར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེ་ཆོམ་མ་གཏོགས་
པ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་

བ་དག་ནི་ལྷ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཁམས་མི་འབྲ་བ་དག་ལ་དམིགས་པ་
དག་ནི་རང་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
བ་ནི་ནམ་ཡང་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པར་མ་གྱུར་དམིགས་པར་མི་བྱེད་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཁམས་མི་འབྲ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་
བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་རང་གི་རང་གིས་ཡེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་
དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་སྤོང་བའི་གཉེན་
པོ་དང་། རྩྱགས་གཅིག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། བཟའ་དག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་
ལ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་ངེ་སྐད་བསྟན་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐོ་བར་གྱུར་པ་དང་རྩ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་། འཛིག་
ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཉིད་དུ་ངེ་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་སྤོང་
བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་རྩྱགས་གཅིག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པར་སྦྱོད་པ་ནི་
ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་དུ་ཞིག་གིས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྩྱགས་པར་འགྱུར།

ཅི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་སམ་རིམ་ལྟར་
སྤོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་གིས་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པས་སྟུག་བསྟུལ་
ལ་དམིགས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི་དེ་དེའི་ཆོན་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་
ལོ་སྟུམ་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའམ་མཆན་མར་འཛིན་པ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །སྟུག་བསྟུལ་
རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྒྱུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉི་དེ་
དེའི་ཆོན་སྟུག་རྟོག་རྟོག་གི་ཤེས་པས་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་སྟོན་འདུ་
ཤེས་དང་མཆན་མ་ལས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་སྟོས་པ་མེད་
པ་དོན་ཅུ་འབའ་ཞིག་ཤེས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མཆན་མ་མེད་པ་
འབའ་ཞིག་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོན་དེའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ནི་རྒྱུ་པར་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་གནས་པའི་
རྒྱུ་པར་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་རྒྱུ་པར་གཞག་
པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་སྟོས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་དང་པོའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སེམས་བཞི་དང་། རྟོག་སྟེན་གས་
པ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སེམས་བཞི་དང་། དུས་རིམ་དུ་སེམས་བརྒྱུད་
པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་སྤིང་དུ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོམས་པའི་སེམས་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་བསྟུས་ན་སེམས་དབྱུར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་རིམ་དུ་གྱིས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་རིམ་ལྟར་

བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སེམས་གཅིག་
ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་
བརྩམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲིར་ཞི་གནས་ཀྱི་
ལམ་ནི་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་བའི་
གཟུགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
བས་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་
དང་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམ་པ་གཉི་གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཞི་
གནས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་
དག་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཞིང་།
གཉིན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་བར་མི་བྱེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ཀྱང་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མཐོང་བའི་ལམ་
ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་དང་། གང་ཟག་བྱུག་པའང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྟ་བུ་པོ་དད་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་
བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་

དེ་དག་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་
མ་མེད་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྤུང་པ་ཟུག་
རྩ་འབྲིན་པ་ནི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་རིག་ནས་དང་ཐོར་
མཆོན་རྒྱུ་ཐོས་དེ་བརྟོན་པར་བྱེད་དོ། །རྗེ་ཙམ་དུ་དེ་བརྟོན་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེའི་རྒྱག་
འཛུགས་པར་འགྱུར་གྱི་རྒྱག་མ་ལུས་པར་འཛུགས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ཙམ་དུ་བྲལ་
ཞིང་ཤིན་ཏུ་བཅོར་བར་བྱ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅོར་ན། རྒྱག་འབྲིམས་པ་གང་ཡིན་པ་
གཟག་པར་ནི་འགྱུར་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱའི་སྒོ་དེ་དག་ཅིང་སོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་རྒྱའི་སྒོ་དེ་གསོ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་མར་གྱི་ཆང་བྱའམ། རད་སྒྲུམ་བག་ཅན་གྱིས་སྒྲོན་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་མར་གྱི་ཆང་བྱའམ་མ་སྒྲོན་པ་རད་སྒྲུམ་བག་ཅན་གྱིས་སྒྲོན་
པའི་རྒྱའི་སྒོ་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་འཆོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་རྒྱལ་པར་རིག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འབྲས་
སྤྲིན་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་རྒྱལས་ཀྱི་ཟག་པའི་
གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་རྒྱལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །མཆོན་གྱིས་བརྟོན་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །བཅོར་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐོང་བའི་
ལམ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྒྱག་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་
ཉལ་དུ་གཏོགས་པའི་ཟག་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྩ་མ་དག་པ་མ་སོས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱེ་
མར་གྱི་ཆང་བྱའམ་མ་སྒྲོན་པའི་རད་སྒྲུམ་བག་ཅན་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་

ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་སམ། གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལས་ཁོ་
ནས་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལས་ནི་མེད་དོ། །འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དེ་དེའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོན་སེམས་དང་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་
ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ར་རྒྱལ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་
མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་པ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདི་ན་གནས་པ་ལུས་འདི་
ལ་གནས་པ་ལངས་པ་དེ་ལ་ནི་ལན་འགའ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་གི་གོང་མར་
སྤྱིས་པ་ལ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་མ་གཏོགས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཅི་
རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་ལངས་པ་དང་སྤྱིས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རང་གི་ས་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་ནི་རྒྱེན་དང་སྤང་ན་ཉག་པ་ཁོ་
ནར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་
པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །དེ་ལ་དག་
བཅོམ་པ་ལ་ནི་ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པའི་ལུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལས་སུ་མི་རུང་
བའི་ཚུལ་གྱི་ས་ངན་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་ཀྱང་སྟོན་ཟག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་ཟག་པས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་སྟེ། དེ་དང་འབྲ་བའི་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ངན་པར་གནས་པ་དང་ངན་པར་ཞུགས་པ་ཆེས་སྤབ་པ་དང་ཆེས་རྒྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་གིས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་བྱའོ། །

བམ་པོ་བརྩ་གསུམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་སྦྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་འདོད་པའི་སྤར་བསྟན་ལ། དངོས་པོའི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས། སྤྲིས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་དངོས་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་འདོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོའི་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་དེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་སྲིད་པས་ཡོངས་སུ་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་འདོད་པའི་སྲིད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟེགས་པས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པས་ལུས་དང་

མེས་ཡོངས་སུ་ངལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། བཅུལ་བ་
མ་གྲུབ་བ་ནི་ཀྱེ་མ་བདག་གི་བཅུལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་ངལ་བ་དང་འབྲས་
བུ་མེད་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། གྲུབ་ན་འདྲ་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱུང་
བའི་གཞིའི་ཕྱིར་ཞིན་ཏུ་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་བའི་དུས་ན་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་
མེས་ཡོངས་སུ་སྤྱེག་ཅིང་ནང་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་པར་གྱུར་བ་ན་ཡང་སྤྱུ་དན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་བ་ན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་དེས་ན་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་
ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པའི་གཞི་
རྣམས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པའི་གཞི་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་
སུ་སྦྱེ་བ་དང་། ག་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དན་སོང་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་མཛོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་
པས། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་སྤྱས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་གྱི་དངོས་པོའི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྦྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ། རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ་
འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། སང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་

དང་། མཚན་མར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འདོད་
པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྫོག་པར་བྱེད་དང་སད་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་
ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། །མཚན་མར་འཛིན་བྱེད་ཆགས་བྱེད་དང་། །རྣམ་པར་འདོད་
བྱེད་དེས་གཞོད་བྱེད། །དེ་བཞིན་མཚོག་ཏུ་ཆགས་བྱེད་ནི། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
སྒྲིབ་བྱེད་པའི། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། །མཁས་པས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་
སྤང་། །ཞེས་ངེས་ཤིང་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྫོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དག་པ་ལ་བཙོན་
པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བརྫོག་ནས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རྩོལ་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་ཉེ་བར་མ་གྱུར་ཅིང་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགིས་པས་ཀུན་ཏུ་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་དགིས་པ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་ཡུལ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་
པ་དང་། མཛོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་ཉེ་
བར་གྱུར་ཅིང་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགིས་
པས་ཀུན་ཏུ་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འདོད་པར་བྱེད་པ་ནི་
གང་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགིས་པ། །འདོད་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་རྣམ་
པ་དུ་མ་མཛོན་པར་འདོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དེས་པར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་
གིས་འདོད་པ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཛོན་པར་བསྟུ་བ་བ་ན་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་

ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྷ་བར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོང་བཤོ། །དེ་ལ་
མཆོག་དུ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་དང་མཐར་བྱིན་པས་ཀུན་ནས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཅིའི་
བྱིར་འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་འདོད་
པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་གང་ཁོ་ནས་སྟེང་པ་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ཡང་
བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆགས་འདོད་པའི་
མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདོད་ཆགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་
འདོད་ཆགས་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་
ཡོངས་སྟོང་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདོད་
ཆགས་ཞེས་ཡོངས་སུ་བསྟན་རྟོ། །གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདོད་པ་སྤངས་པ་
འདོད་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འང་འདོད་
པ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་ནས་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འང་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟན་རྟོ། །ཅིའི་བྱིར་སྟེང་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་ཏེ། སྟེང་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཁྲབ་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་ལུས་
དང་ཡོངས་སྟོང་དག་ལ་སྟོན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་སྟེང་པ་ནི་ཉེ་བར་སྤངས་པ་
དང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉིན་པོ་དག་པ་ལ་མི་སྟོན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ནི་དེ་ཉེ་བར་སྤང་བ་

དང་སྒྱོར་བའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོན་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་དང་མི་སྒྲོན་པ་ལས་འཁོར་བར་
འཁོར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་རྟོ། །དེའི་བྲལ་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལ་བྲལ་བ་ནི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་
སྒོ་ལྡན་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་བར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། མི་
འབྲལ་བར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། མི་འསྐད་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་།
འབྲལ་བར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འབྲལ་བའི་ལུས་ཀྱན་གཞི་ལ་ཆགས་
པས་སོ། །དུས་ལ་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་
འདི་བ་དང་ཆེ་བྱི་མ་པའི་ལུས་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་
དམིགས་པ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་དང་གཏི་
ཐུག་དང་བྲལ་བས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ། ཉོན་
མོངས་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་མ་ཡིན་ཞེ་
ན། སྤྲུལ་པ། དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་
ལྟར་གཞི་ལས་ཉེས་པ་གང་ལ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་
ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་སྤར་བསྟན་
པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་

ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཞི་ལས་བསྒྲིག་པར་རུས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་
མི་རུས་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་གྱིས་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་
པ་བསྒྲོམས་པས་དངོས་པོ་སྤྲུན་བྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ལ་འབྱུག་ཏུ་
ཟེན་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་
རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་རྣམ་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྤྲང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དག་ལས་
ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་འིར་འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་བཀར་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེན། སྤྲུལ་པ་
རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་འིར་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་
ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་
བརྟེན་ཏེ། དེའི་ཅ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་བྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་ཀུན་ཏུ་
དམིགས་ན་ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་ཐར་པ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། །ངའོ་
སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་
སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། སྤྱིས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་

དུ་མི་འགོ་ཞིང་དགེ་བ་གང་ཡིན་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཞུ་བར་མི་བྱེད་
ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་མི་བྱེད་ལ། དེ་དག་ཡོངས་ཏེ་བྲིས་ནའང་བདག་ཉིད་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་གཅིག་ཏུ་ནི་བྱུང་བར་ཐོབ་པ་ལས་ལྷུང་
བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་ས་འོག་མ་པའི་
བག་ལ་ཉལ་དང་ལྷན་ན་ཡང་ཕྱིར་ལྷུང་ཞིང་ཕྱིར་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གངས་
གཞན་ཡང་ལེས་བྱ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་སྤོང་བ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གོགས་སུ་
ལྷུང་པའི་ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ། འོག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱེ་བའི་
རྒྱ་ལོ། །དེ་ལ་འོག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་པ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དག་སྟེ།
དེ་དག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ན་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ལ། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱིས་
འོག་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་བག་ལ་ཉལ་བ་མ་
སྤངས་པའོ། །ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། འོག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ནི་རར་འཛིན་པ་དང་། ར་ལེར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་
བའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ནི་རའོ་སྤྲུལ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དང་པོ་དང་ཐ་མ་
གཉིས་སུ་མི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་ནི་མི་ཉན་པ་དང་ཡང་དག་པར་མི་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མར་ནི་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གངས་གཞན་ཡང་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ། མཆོག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། རབ་དང་།
རབ་མཆོག་དང་། གྲུ་ཞོ་པ་དང་། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རྒྱུས་དང་། ལྷན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ་བཞི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
རང་གི་ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པའི་

ཆོས་རྣམས་དང་། བས་ཀྱི་ཆོས་བ་དག་ལ་ཞེ་སྤང་མེད་བ་དང་། དག་བ་རྣམས་ལས་
ཕྱིར་མི་ཐོག་བའོ། །ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ནི་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། ངར་འཛིན་བ་དང་ངའིར་འཛིན་བ་རྣམས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་
བ་དང་། ངའོ་སྦྱུལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་འདི་བདེན་ནོ་སྦྱུལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་མཆོག་
ཏུ་འཛིན་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤིང་པའི་ཅེ་མོར་སྦྱེས་ཀྱང་
ཡང་ཕྱིར་ཐོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་བ་ནི་གཉིས་ཡོད་དེ།
དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་མངོན་
པར་ཞེན་བའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་ནི་ངར་འཛིན་བ་དང་ང་
འིར་འཛིན་བ་གཉིས་གྱིས་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་མངོན་པར་
ཞེན་བ་ནི་ངའོ་སྦྱུལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་ཆའོ་སྦྱུལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་བ་དེ་དག་གིས་སོ། །སྤེད་པ་སྤྱུག་བསྡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདུན་པའང་སྤྱུག་བསྡུལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན།
སྦྱས་པ། ཆེ་འདིའི་སྤྱུག་བསྡུལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གང་
དག་ལ་འདུན་པའམ་འདོད་ཆགས་བའམ་བྱམས་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་གྱུར་
ཏམ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ལས་སྤངས་སོགས་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིབ་བ་ལྟ་
པོ་དག་རུས་སྦལ་གྱི་སྤྱར་གསུངས་ཤེ་ན། སྦྱས་པ། ལྟར་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྟོམ་
པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་ཡོད་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཁོ་བ་སྤྲིག་པའི་སྤྱར་གསུངས་ཤེ་ན། སྦྱས་པ། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་དང་ཆོག་མི་
བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་དང་རང་བཞིན་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐག་དོག་
དང་མེར་སྤྲ་ལ་སྤྲ་དགའི་སྤར་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲས་པ། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་འདོད་པའི་གནས་
པ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་རྣམས་གཙོང་ཤེའི་སྤར་
གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲས་པ། དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་འབྲེལ་པར་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྤྱུ་མཐུག་རིངས་ཀྱི་སྤར་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲས་པ། རོས་པ་ལས་
བྱང་བའི་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དེ་དང་རང་བཞིན་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སོམ་ཉི་ལམ་ཁ་བྲག་གི་སྤར་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲས་པ། བསམས་པ་ལས་
བྱང་བའི་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དེ་དང་རང་བཞིན་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཁོར་ཡུག་གི་སྤར་གསུངས་ཤེ་ན། སྤྲས་པ།
བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དེ་དང་རང་བཞིན་
འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་
ཀྱན་ནས་སྒོང་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་
ཐུག་ཁོན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཀར་ཏེ་མི་དག་པའི་ཅ་བ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན།
སྤྲས་པ། མདོར་བསྟུ་ན། ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟང་ཟེང་གི་
རྒྱའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་པའི་ཆོས་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་གིས་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་པར་སྤར་རོ། །བར་སྟོམ་ནི། འདོད་

དང་མེད་དང་འདོད་ཆགས་བྲལ། །རང་འཛིན་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་ཏེ། །འདུན་དང་
རུས་སྤལ་ལ་སོགས་དང་། །དེ་བཞིན་ཆགས་སོགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྩུ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ལས་ཀྱན་ནས་
སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུམ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་ཀྱན་ནས་
སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ། བརྗེད་ངས་པ་ཀྱན་ཏུ་
སྒྲོད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་། རང་བཞིན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་
མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་རུས་བརྗེད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུམ་པ། མདོར་བསྟུན་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གྲེ་བྲག་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སོ་སའི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གྲེ་བྲག་མེད་
པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གྲེ་བྲག་གི་
མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་གངས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། འཇུག་པའི་གྲེ་
བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་གངས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཀྱན་
ཏུ་སྒྲོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཀྱན་ནས་
དགྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སའི་དངོས་གཞིར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་གྲེ་
བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དམིགས་པའི་འཇུག་
པ་དང་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་དང་།
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་

བྱའི་འབྲུག་པ་དང་། འོག་པར་བསྐྱབ་པའི་འབྲུག་པ་ལས་བརྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་
ལ་ཉལ་གྱི་འབྲུག་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྩེས་སུ་སོང་བའི་བག་ལ་ཉལ་དང་། གཞན་གྱི་རྩེས་སུ་
སོང་བ་དང་། ཉམས་པ་དང་མ་ཉམས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མ་ཡིན་
པ་དང་། མཐའ་དག་དང་། མ་ཆོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་གཞོམ་དུ་རུང་བ་དང་། ཡང་
དག་པར་གཞོམ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མཉམ་པ་དང་། སྟོབས་རྒྱུང་བ་དང་།
སད་པ་དང་། མ་སད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཉུང་
དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་མི་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྩེས་སུ་སོང་བ་
ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ན་རང་གི་ས་པར་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་
གྱི་ཡུལ་གྱི་རྩེས་སུ་སོང་བ་ནི་འོག་མ་དང་གོང་མར་སྐྱེད་པའི་འོག་མའམ་གོང་མའི་ས་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉམས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་འོག་མ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མ་ཉམས་པ་ནི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འོག་མའམ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རང་གི་ས་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་ནི་རང་གི་ས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བག་ལ་
ཉལ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མཐའ་དག་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མ་ཆོང་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་པ་རྣམས་
ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོམ་དུ་རུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟུང་ན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོམ་དུ་མི་རུང་
བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟུང་ན་ལས་མི་འདད་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་

སྐྱག་མ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མཉམ་
པ་ནི་ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྟོབས་རྒྱུད་བཞི་ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སང་པ་ནི་ཀུན་ནས་དགེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མ་སང་པ་
ནི་ཀུན་ནས་དགེས་པ་མེད་པར་རྗེས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་
མང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱག་
བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་
པའོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཅི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྤྱན་པའི་གནས་ངན་
ལེན་དེ་འདུ་བྱེད་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲས་པ། གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་
ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྤྱན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་
དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་པར་མཆད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གནས་ངན་
ལེན་དུ་ཞིག་གི་གནས་ངན་ལེན་བསྐྱེད་ཤིང་། སྤྲས་པ། རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྤྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སྤྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་

དང་། ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལྷ་ངན་གྱི་གནས་ངན་
ལེན་དང་། འཇིགས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ངལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཟས་
གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། གཉིད་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། འཁྲིག་པའི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། ཁམས་མ་སྟོམས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ན་ཆོད་འགྱུར་བའི་གནས་ངན་
ལེན་དང་། འཆི་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་
ངན་ལེན་ཉེ་དེ་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་འཇུག་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འཇུག་པ་ནི་རང་གི་གནས་སྤུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པ་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
འཇུག་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་སྤར་བསྟན་པ་ཁོན་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་འཇུག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྟེ་བ་
ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བྱུང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་
པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས། ཁ་ཅིག་མི་
དགོ་བ་འདོད་པ་ན་སྒྱོད་པ་རྒྱལ་པ་ནི་རྒྱལ་པར་སྤོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
གཞན་པ་རྒྱལ་པ་ནི་རྒྱལ་པར་སྤོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལོག་པར་བསྟུབ་པའི་
འཇུག་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་མཛོར་བསྟན་པ་ལས་རྒྱལ་པ་བདུན་བཤད་པ་སྟེ། དེའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་
དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་ལོག་པར་རྟོག་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་

དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་དེ་མཉམ་ཉམས་པ་ལས་སོ། །ཐེ་ཆོམ་
ནི་དེ་ཉམས་པ་དང་མཉམ་ཉམས་པ་ལས་སོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ལ་
དམིགས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་
པར་ཉམ་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས། ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དེའི་རྒྱའི་གཞིའི་
གནས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་
པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་དེས་སྒྲག་པར་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་རང་བཞིན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་པ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤར་
འདུལ་བའི་དབང་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མ་བུར་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་སོ་སོར་
ཏུ་རགས་པ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཤུལ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་ལོག་པར་
བསྐྱབ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་སོན་ཏུ་ཆ་སྤྲོ་བའི་
རྣམས་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དབྱེ་བས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་
ཏུ་ནི་གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཏུ་ནི་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་པ། ལྟ་བ་རྣམས་
དང་རྩ་རྒྱལ་ནི་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་བདག་མེད་བཞིན་
ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ནི་གཞི་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ནི་གཉི་གར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་
དེ་དག་ལས་དུ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དུ་ནི་བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གང་
དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་
དག་ལ་གང་གི་ཕྱིར་དམིགས་ཤིང་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་
ལྡན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་ནི་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི་ལན་འགའ་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་ལ། ལན་འགའ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་དང་ངོ། །ལན་འགའ་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་
དང་སྤང་བར་སྟེན་པའམ་མི་འབྲལ་བར་སྟེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་
གྱུར་པ་དེ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མ་སྤང་ཅིང་སྤང་བར་མ་གྱུར་ལ་བྲལ་ཞིང་ལྡན་པར་མ་
གྱུར་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་མི་སྤང་བར་སྟེན་པ་དང་བྲལ་བར་སྟེན་པ་
མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་སྤང་ཅིང་
མ་སྤང་བར་མ་གྱུར་ལ། མ་བྲལ་ཞིང་བྲལ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་འདོད་ཆགས་ནི་
ལན་འགའ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བའང་
མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རོ་སྤང་བ་ལས་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁོ་བཞི་ལན་འགའ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལན་འགའ་ནི་བདེ་བ་དང་
ཡིད་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། སྤྱི་པ།
འདི་ལྟར་འདི་ན་ཁ་ཅིག་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོད་བའམ་སེམས་
ལ་གཞོད་པའི་ཞེ་འགྲས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་སྒྱར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་དམ། འདུ་བྱེད་མི་འདོད་པ་དག་གམ་
སེམས་ཅན་མི་འདོད་པ་དག་གམ་ཆོས་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཁོང་ཁོ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འདི་ན་ཁ་ཅིག་དགྲར་སྒྱར་པའི་
སེམས་ཅན་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་འགྲས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
བར་འཁྱར་བའམ་སྒྱར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བདེ་བར་མི་འཁྱར་བ་དང་ཁྱད་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁོང་ཁོ་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བཞི་བདེ་
བ་དང་ལྷན་པའི་སྤང་བོ་རྣམས་ལ། བདག་གམ་བདག་གི་དང་རྟག་པར་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ལས་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་བྱེད་
དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་ལྷན་པའི་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་དང་རྟག་

པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཛོང་བ་ལས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གམས་
བདག་གི་དང་རྟག་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཛོང་བ་ལས་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །ཆད་པར་ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་མཐར་
འཛིན་པར་ལྟ་བའི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟ་བ་དེ་དག་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལོག་
པར་ལྟ་བའི་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ང་རྒྱལ་
ནི་ལན་འགའ་ཡིད་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་ལ་ལན་འགའ་ནི་ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། ང་རྒྱལ་
ནི་མདོར་བསྟུན་ནས་པ་གཉིས་ཏེ། ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། འདུད་པའི་ང་རྒྱལ་
ལོ། །དེ་ལ་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ཁེངས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
ཁེངས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་འཇལ་བས་ཁེངས་པ་དང་།
སྤིང་པས་ཁེངས་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེས་ཁེངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཁེངས་པའི་ང་
རྒྱལ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་དེ་
ལས་བསྒྲིག་པ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི་
རྟེན་པའམ་བཀུར་སྟེའམ། གྲགས་པའམ་བསྟོད་པའམ་བདེ་བའམ། བདེ་འགྲོ་ལ་ངེས་

བ་རྣམས་ལ་གཞན་དག་གིས་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་པ་མེད་པའམ་བཀྱར་སྟེ་མེད་པའམ་གྲགས་པ་མེད་པའམ་སྤྲང་
པའམ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའམ། ངན་འགྲོ་ལ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་དག་གིས་ཐེ་ཆོམ་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ནི་ལྔ་ཆར་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཉི་བར་སྦྱར་བའི་དཔེ་ལྷག་
མ་རྣམས་ནི་མི་སྤང་ངོ། །དེ་ལ་སྤར་ནི་མི་འཆོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་དང་དབང་པོའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཆེ་མོང་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡིན་
གྱི་འདིར་ནི་རང་གི་དང་གཞན་གྱི་རྒྱ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོག་གས་གྱི་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཚུལ་ཞིབ་མོས་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ངེས་ནི་མདོར་བསྡུ་
ན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་
གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ངེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་མི་
དགོ་བ་ཡིན་དུ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་
མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རྣམས་སྤོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱལོ། །དུ་ནི་བདག་ཉིད་མང་
པོ་ཡིན་ལ་དུ་ནི་བདག་ཉིད་ཉུང་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། དང་པོ་ནི་བདག་ཉིད་མང་པོ་
ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་མང་པོ་དང་བདག་ཉིད་ཉུང་
ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་
དང་། ཤས་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཕྱིར་བལྟས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཁ་

ནང་དུ་བཟུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་
སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ཅུང་ཅུ་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་ཅུ་དང་
བཅས་པ་དང་། བྱལ་བར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྱར་དུ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
མི་མ་ཐུན་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པ་དུ་མར་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་
བར་ངེས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བར་སྒོ་མ་ནི། མང་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ནི། སྒྲིབ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་དང་སྤང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བྱལ་བྲལ་
དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྐྱེ་བའོ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ས་ནི་རི་ལྟར་ནི་སྤོང་བར་འགྱུར།
རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ས་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་པ་གང་
ལས་ནི་སྤང་བར་བྱ། ཅི་ཉོན་མོངས་པ་ཅིག་ཅར་རམ་འོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ།
གོ་རིམ་ས་གང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་རྒྱལ་པ་ནི་
དུ་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་རྟགས་ནི་གང་དག་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་
པན་ཡོན་ནི་གང་ཞེ་ན། སྤྱས་པ། ཆོགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་དང་སྤྱོར་བའི་ས་
ལ་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་བའི་ས་ཐོབ་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པས་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །མཐར་ཐུག་པའི་ས་ཐོབ་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་གངས་གཞན་ཡང་རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱལ་པ་བཞི་

བསྐྱོམས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་ནི་སྤངས་
བར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་བསྟན་པ་
བཞིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་དཀའ་ས་དག་དང་སོ་སོའི་རང་གི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གཉེན་
པོ་སྦྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །གཉེན་པོ་བསྦྱེད་པས་ནི་
སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་དང་
ལྷག་མཐོང་ལ་གོམས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །མཆོན་མའི་འཆིང་བ་
ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ནི་
སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བཙུམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་རྒྱུད་དུ། སྦྱེ་བ་པོ་ཡི་ཞི་
གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་
དང་། །མཆོན་མའི་འཆིང་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུཏོ། །རྣམ་
གྲངས་གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་
དགའ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །གནས་ངན་འགགས་པ་དང་གནས་གྱུར་
པས་ནི་སྤངས་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་
དམིགས་པ་ལས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཉེན་པོ་སྦྱེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྦྱེ་ཞིང་

མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུའང་འགྱུར་བས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ལས་སྤངས་པ་ཡིན་
ལོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་སྤངས་ན་དམིགས་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པ་དེ་ལས་
ཀྱང་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་རིག་པར་བྱའི་རིམ་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་
པ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་སྤོང་བར་
འགྱུར་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའང་བདེན་པ་འདྲེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་གསུམ་གྱིས་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
རྒྱུས་ནི་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོམས་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱིམ་ན་གནས་པས་མི་དགའ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་
རྒྱུས་དང་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བའི་གགས་སུ་གྱུར་པ་འདོད་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་འཆེ་བའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་
ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གགས་སུ་གྱུར་པ་ཉེ་དུའི་རྒྱུ་པར་
རྟོག་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་མི་འཆེ་བའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་
བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཐོབ་པའི་གགས་སུ་གྱུར་པ་དབེན་པ་ལ་མངོན་
པར་མི་དགའ་བའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤང་བར་
བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེའི་

འོག་ཏུ་བསྒྲིམ་པས་སྤོང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱག་
བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲེལ་བཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་
འབྲེལ་བཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཏང་སྟོམས་དང་འབྲེལ་བཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་
དག་ལས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སྐྱིབ་པ་
སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོ་རིམས་དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བ་ལ་རྣམ་པ་ནི་མང་དུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱི། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་སྤོང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བཏོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་
དགྲིས་པ་སྤོང་བ་དང་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་དང་ཞེ་སྤང་སྤོང་བ་དང་ཐེ་ཆོས་གྱི་བར་དུ་
སྤོང་བ་དང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤོང་བ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བའི་བར་དུ་སྤོང་བ་དང་།
སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤོང་བ་དང་། བསྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
བར་དུ་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པ་དང་ལྟན་པ་སྤོང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྟན་པའི་
བར་དུ་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་བ་དང་གཞན་འདེབས་པའི་སྤོང་བ་དང་།
ཅེ་འཛིལ་བར་བྱེད་པའི་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞོན་པའི་སྤོང་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་
སྤོང་བཏོ། །དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བ་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
དམན་པའང་གྲུ་ཚོས་པ་དང་སྤང་བའང་སྒྲོག་ན་འབྱུག་པ་དག་ལ་ཤས་ཆེར་ལྟ་ཞིང་
དཔྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་བར་

འགྲུར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་ཡང་ཞེ་སྒྲུང་བར་མི་འགྲུར་ལ། གུན་ཏུ་སྒྲོངས་པར་འགྲུར་
བའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་ཡང་གུན་ཏུ་སྒྲོངས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་
གཟུགས་རྒྱལ་ས་མཐོང་ན་ཡིད་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྲུར་ལ། ཡིད་མི་བདེ་བར་ཡང་མི་
འགྲུར་བར་བྲན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པར་འགྲུར་རོ། །རི་
ལྷར་མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱལ་ས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ས་མཐོང་བའི་
བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་བ་ཚུང་བ་ཡིན་ཏེ་
མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་འདོད་བ་ཚུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་འདོད་
བ་ཚུང་བ་བཞིན་དུ་ཆོག་ཤེས་བ་དང་རབ་ཏུ་དབེན་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་བ་
དང་། དྲན་བ་ཉེ་བར་གནས་བ་དང་མཉམ་པར་གཞག་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོས་བ་མེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་བ་ལ་
སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སེམས་འཕྲུག་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལྷར་དེ་ལྷ་བྱ་དང་མཐུན་བ་དག་
ནི་ཉོན་མོངས་བ་སྤངས་པའི་རྟགས་རྒྱལ་ས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་བ་
སྤངས་པའི་པན་ཡོན་ནི་མང་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་རྒྱལ་ས་པར་འདས་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་ཡིན། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
ལས་རྒྱལ་ས་པར་འདས་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་ཡིན་གཟུགས་དང་ཐོགས་བ་དང་སྒྲ་ཆོགས་
གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་རྒྱལ་ས་པར་འདས་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་ཡིན། ངན་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་ཡིན། སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་ཡིན། དབུགས་ཕྱིན་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་
ཡིན། མཆོག་ཏུ་དབུགས་ཕྱིན་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བ་ཡིན། བསེལ་བའི་དངོས་སོ་ཐོབ་བ་

ཡིན། མཚོག་ཏུ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་
གནས་པའི་མཚོག་ཐོབ་པ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རིམ་ལྔ་འདོད་
པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཞིང་གནས་པ་དང་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བདག་གི་དོན་
མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེད་དུ་བརྩམས་མི་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་།
སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ་དང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དང་སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡང་ཡིན་ཉི་དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་
དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པོན་མང་པོ་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམས་པ་བཅོ་
ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
ལ་སོགས་པའི་འོ། །ཐོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་
ཁོང་ཁྱོད་དང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
གཞི་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །གཞི་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། གཞི་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ནང་ལ་དམིགས་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །མདོན་སྤུས་
ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟར་ལ་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །སློག་
ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་

རྒྱུ་ས་ཀྱི་ལོ། རང་གི་རིགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ལོ། རྟེན་ལས་གཞན་
པའི་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་གྱི་རིགས་དང་མཐུན་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་དང་། འཇིག་ཆོག་ས་
ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་
ཀྱི་ལོ། འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ལོ། འཇིག་ཆོག་ས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆད་པ་དང་
འཇིག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ལོ། རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་
ཀྱི་ལོ། གཤམས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཤམས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་གཤམས་དང་གཤམས་
མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ལོ། གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། གཤམས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་
ཀྱི་ལོ། གཤམས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་གཤམས་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་
ཀྱི་ལོ། རྟེན་ཞིན་དུ་ས་འོག་མ་ནི་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་
གོང་མར་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་ས་ནི་ས་འོག་མ་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ས་བས་བདག་ཉིད་ཉག་པ་
དང་བཟན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་
ལྷན་ནོ་སྐྱེས་དུ་སྐྱོམ་སེམས་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟོ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་དང་། ལམ་དང་། དེས་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་

བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་
གང་ཟག་རྣམས་པ་ཉི་ཤུའི་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ས་བཏུ་བར་
བྱལོ། གང་ཟག་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བྱིས་པ་དང་། རབ་རྒྱུང་བ་དང་།
ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཉོན་
མོངས་བ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་དང་། ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་རྩུང་བ་
དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་
དང་། གཞི་མཐོང་བ་དང་། གཞི་མ་མཐོང་བ་དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མཛོན་
པར་མ་ཞེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། སད་པ་དང་། གཞོན་ཀྱ་
དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་
དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི། ཉོན་མོངས་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་
བ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཀུན་ནས་དགེས་པ་
ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཀུན་
རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་
དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་བ་རགས་པ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་མཉམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་
དང་། ཉོན་མོངས་བ་ཆ་སྤྲོ་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་ནང་དུ་བཏུས་པ་
ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་ཕྱིར་བཏུས་པ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། བརྗེད་
ངས་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉོན་མོངས་བ་
ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། རང་

བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རང་
དབང་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་ལ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་།
བསྐྱབ་ཏུ་རུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུམ་
པ། བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་དང་། རེག་
པའི་རྒྱུ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། སྒྲོན་གོམས་པའི་རྒྱུ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་འགྲོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། མ་དད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལེ་ལོའི་རྒྱུ་
དང་། བརྟེན་ངས་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་
པའི་རྒྱུ་དང་། བག་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་གང་དང་གང་དུ་ལུས་གང་དང་གང་ཉིང་མཆོམས་
སྒྲོར་བར་བྱེད་པ། ཅི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིང་
མཆོམས་སྒྲོར་བར་བརྟེན་པར་བྱ་བའམ་འོན་ཏེ་མ་ཆང་བ་དག་གིས་ཤེས་ན། སྤྲུམ་པ།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་མ་ཆང་བ་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་རང་གི་སྤྱོ་བའི་གནས་སུ་སྤྱོ་བར་འགྱུར་གྱི་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ལུས་ནི་གཞན་དུ་
ལུས་གཞན་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུགས་དང་མ་ཐུན་
པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གངས་དེས་ན་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
སྐྱེ་བ་ན་ལུས་ལ་སྲིད་པ་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་ལ་བྱད་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་། ཁོང་ཁོ་བཤང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། ཅི་བྱད་མེད་དམ་སྐྱེས་པ་འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
འགྲོགས་པར་འབྱུང་རམ་འོན་ཏེ་མི་འབྱུང་སྐྱེས་དུ་ཐེ་ཆོས་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། ཉན་
དང་བྱི་རོལ་ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་འིར་འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གངས་དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བ་
ནི། མདོར་བསྟུན་བདུན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་དགེས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་ཉིང་
མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱིས་ཉིང་
མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་
པས་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཤེས་
བཞིན་དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་པས་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པ་མེད་པས་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཉིང་མཆམས་
སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བ་མ་གཏོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིའོ། །ཡེ་ཤེས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིལ། །གཞོན་པ་དང་ལྷན་པས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དོན་
དང་ལྷན་པས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་
ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད་དེ་དག་བསྟུས་ན་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་བདུན་ནས་
དགྲུར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆིག་གོང་མ་དང་སྒྲོར་བ་དང་ཆིག་འོག་
མ་དང་སྒྲོར་བ་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟུ་བཞིར་བཤད་པའི་གཞུང་
ནི་མི་སྣང་རོ། །སྟོན་ནི། ལས་དང་མཆོན་ཉིད་གཞི་དང་ནི། །བདེ་དང་མི་དགེ་ལ་
སོགས་དང་། །སྟོང་དང་དམིགས་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། །ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་ཐ་མ་
ཡིན། །

བམ་པོ་བརྩ་བཞི་བ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་
ལྡས་རྣམས་པར་གཞག་སྟེ། ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དངོས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་
དག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བས་བསྟུས་པའི་ལས་དང་
མཐུག་གིས་བསྟུས་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ངེ་སྟན་
བསྟན་པ་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དངོས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལུས་ཀྱི་
ལས་དང་དག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོག་གཙོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་དང་དེའི་བསམ་པས་དེ་ཉིད་ལ་ལས་དེ་ཀུན་ཏུ་སྟུང་ཅིང་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི། སྟོག་གཙོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་སེམས་ནི་ཆགས་ཤིང་ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་སྤང་ཞིང་སྤང་བས་
ཟེལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་མོངས་ཤིང་མོངས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བསམ་པས་ཀུན་ཏུ་མ་སྤྱད་ན། ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་ལས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེའི་བསམ་པ་འདྲ་ཡོད་
མོད་གྱི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་དངོས་པོ་གཞན་ཁོ་ན་ཞིག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་ན་མཐར་
ཐུག་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་ལས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེའི་བསམ་པ་འདྲ་མོད་གྱི་ཀུན་ཏུ་མ་
སྤྱད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པར་མ་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ལས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད། དེའི་བསམ་པ་འདྲ་ཡོད་ལ་
དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་མོད་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ལས་དེ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད།
དེའི་བསམ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་གྱུར་ན་
དེ་ལྟར་དེའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་ལས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དེས། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་
ཅད་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྫེས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སོ་དག་གི་ངོ་
སོ་ཉིད་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།
རྣམ་པ་ལྡ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་དང་མཐའོ། །དེ་ལ་གཞི་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་སོ་སོ་དག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བལྟ་བར་

བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བའམ་སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་
པའི་གཞི་དེས་མི་དགེ་བ་བརྟུན་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་མ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །འདུ་
ཤེས་ནི་རྒྱུ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་
དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཡིན་
པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ་འདུ་
ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱེད་འདོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདི་
དག་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་པ་འཕམ་ཞེ་སྤང་ངམ་གཉི་ལྷག་གམ། ཆགས་པ་དང་ཞེ་
སྤང་ངམ་ཆགས་པ་དང་གཉི་ལྷག་གམ་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་གམ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་
སྤང་དང་གཉི་ལྷག་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་
འདོད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲོར་བས་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེའམ་དུས་དེའི་
ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་སྟོག་
གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་བོ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཅི་
རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟོག་གཙོད་པའི་གཞི་ནི་སྟོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་
ལོ། །གལ་ཏེ་གསོད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟོག་ཆགས་དེ་ལ་སྟོག་ཆགས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱང་ཡོད་ལ། སྟོག་ཆགས་གང་གསལ་པར་འདོད་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་འང་ཡོད་པ་
དེ་ནི་དེ་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདི་
གསལ་པར་བྱའོ་སྟེ། དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་གསོད་པའི་བསམ་
པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ལྟོག་ཏམ་ཞེ་སྤང་གིས་ཟིལ་གྱིས་ལྟོག་ཏམ་

གཉི་ཟུག་གིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཏམ། དེ་དག་ལས་གཉིས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཏམ།
ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསམ་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱིས་
རང་རམ་གཞན་དག་གིས་གསད་པའི་སྒྲོར་བ་ཚོམ་ཞིང་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པར་
བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་བཏབ་མ་ཐག་ཁོན་སྒྲོར་བ་དེས་ཞི་བར་གྱུར་ན་དུས་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེ་
དེའི་ལས་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་དུས་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེ་མ་ཞི་བར་སྒྲོར་བ་དེས་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ན་ཞི་བར་
གྱུར་ནའང་དུས་གང་གི་ཆེ་ན་ཞི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ན་མཐར་ཐུག་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །རི་ལྟར་རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གིས་ལས་གྱི་ལམ་རེ་རེ་བསྟན་པའི་གཞུང་ནི་མི་
སྣང་ངོ། །མ་གྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །འདུ་ཤེས་
ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འཕྲོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་
ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་གནས་གཞན་དུ་སྒྲོས་པའོ། །འདོད་པ་ལ་
ལོག་པར་གཤེམ་པའི་གཞི་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་མེད་དང་འཇུག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནའང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་
དག་ཏུ་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་རིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་
ཞིང་ངོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འཕྲོ་འདོད་པའོ། །ཉོན་
མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་གཉིས་གྱིས་གཉིས་སྤྲད་
པའོ། །བརྟན་དུ་སྤྲོ་བའི་གཞི་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་

བར་མ་ཤེས་པའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲིག་པར་འདུ་ཤེས་
པའོ། །བསམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་
ཆགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཉི་མུག་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་འཁོར་དང་
བས་འདྲི་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་པའོ། །སྤྱི་མཐོང་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་མ་སྤྱན་པ་དང་མི་མ་སྤྱན་
པ་རྣམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་གཉི་ག་ལ་མ་སྤྱན་པ་དང་། མི་མ་སྤྱན་པ་གང་ཡང་རུང་བར་
འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དབྱེ་བ་དང་། མི་འདུམ་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་
མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བས་རྣམ་པར་རིག་
པའོ། །དག་རྩལ་པོའི་གཞི་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་དག་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དག་རྩལ་པོར་སྤྱོད་
པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་དེ་ལ་
དག་རྩལ་པོས་སྤྱོད་པའོ། །ཆོག་ཀྱལ་བའི་གཞི་ནི་དོན་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་
ཏོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་
མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་སྤྱོད་པའོ། །བརྒྱུ་སེམས་ཀྱི་
གཞི་ནི་གཞན་ཀྱི་ཁོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་
པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་དེ་
ལ་བདག་གིར་བྱ་བར་ངེས་པའོ། །གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་ནི་དག་རྩལ་
པོའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་བསྐྱར་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་
མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་བསྐྱར་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་
པའོ། །འོག་པར་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། །འདུ་ཤེས་ནི་བདེན་པ་ཡིན་པར་འདུ་

ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་
བྱང་བའོ། །མཐའ་ནི་སྐྱར་པ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །དེ་ལ་སློབ་གཙོད་པ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་
བཅས་པ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་
དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་
དོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཅིག་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་བརྟུན་སེམས་
དང་། གཞོད་སེམས་དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ལྔས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་ཡོངས་སྟོང་དག་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་དང་།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སྟོང་སོགས་པར་འདོད་པས་བརྟུན་ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟན་པ་
དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་ཀྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་ཅིང་རོ་སྟོང་བར་བྱེད་པས་རྒྱུ་མས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ།
གཞན་དག་གི་གང་ཡིན་པ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་
པས་འཁྱུ་བའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྟུན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་
དཀྱིས་པ་དེས་ངོ་ཆ་བ་མེད་པ་དང་ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་
པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་ཡོངས་སྟོང་
དག་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་

དག་མི་སྤང་ན། དེའི་ཡིད་གྱིས་ཉེས་པར་སྒྱུད་པ་བརྟུ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་
དང་ལྡན་ལ། བརྟུ་བ་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་ལྡན་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་
སེམས་དག་མི་སྤང་ན། བརྟུ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་
ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་རི་སྐད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པར་དག་ལས་རྒྱལ་པར་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་མ་ཆང་ན་བརྟུ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཟླ་
བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་ན་ནི་བརྟུ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཡང་རྒྱལ་པར་ལྷ་ཁོན་ས་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་
ན། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་མཆན་མར་འཛིན་པས་ཞེ་སྤང་
གི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་དང་
ལྡན་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བྲན་
པས་ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། གྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་བརྟུ་བ་
སེམས་བསད་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་རྒྱ་ཆེར་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་འཁྱུ་བའི་
སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བྱ་བེལ་གྱིས་ཁོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་པར་ལྷ་ཁོན་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཆང་ན་གཞོད་སེམས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆང་བས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བཟླ་
བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལོག་པར་ལྷ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་རྒྱལ་པར་ལྷ་ཁོ་
ནས་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་རིམ་ལྔ་བ་

བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་སྒོངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་བྱ་བ་
ལ་དགའ་བས་བྲག་ལྷུ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་ངེས་པར་རྟོག་པས་ལོག་པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་
ལྡན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་སྦྱིན་སྒྲིག་དང་། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ལ་
སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་
སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་དེས་ངོ་ཆ་བ་མེད་པ་
དང་། ཉེས་དམིགས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ལྷ་ལོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཆང་ན་
ལོག་པར་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆང་བས་ནི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ལ་ལག་པས་སློག་ཆགས་གསོད་ན་ཡང་
བསད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །ཁོང་བའམ་དབྱིག་བའམ་མཆོན་ཆའམ་བཅིང་
བའམ། གོ་རར་གཞུག་བའམ། ཟས་གཅད་བའམ། གཞུ་བའམ་གནོད་པར་བྱས་
བའམ། བརྟེན་བའམ། ཐ་ན་གསང་སྤྲགས་སམ། སྤོང་རྣམས་སམ། གཤེད་བྱེད་དམ་
བྱེད་དམ། རོ་ལངས་དང་རོ་ལངས་བྱེད་ལ་སོགས་པས་གསོད་ན་ཡང་བསད་པ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་གསོད་ན་ཡང་བསད་པ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །གནོད་པ་བྱེད་དུ་དོགས་བའམ། ཤ་སྤོང་པར་འདོད་བའམ།
ཆོས་འདོད་བའམ། ཐ་ན་དགའ་བ་དང་། ཅིང་མའི་ཕྱིར་གསོད་ན་ཡང་བསད་པ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །རང་གིས་གསོད་དམ། གཞན་དག་གསོད་དུ་བརྟུག་ཀྱང་རུང་།
བསད་ན་སློག་གཅོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་ངོ་མཐོན་དུ་གཞན་

གྲིན་པར་ཐོག་མ་ན་ཡང་མ་བྱིན་པར་རྒྱང་ས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །འཇག་བྱས་
 རྒྱ་བཤམ། བྱིས་ཕྱག་གམ། མདུད་པ་བཀོལ་ལམ། ལམ་བགག་སྟེ་རིམ་གྱིས་འཕྲོག་
 གམ། བྱ་ལོན་ལ་དོར་བྱེད་དམ། གཏམས་པ་ལ་དོར་བྱེད་དམ། གཡོ་དང་སྐྱས་བྱིད་དེ་
 འཕྲོག་གམ། འཇིགས་པ་བསྐྱར་ཏམ། གཞན་གྱི་གཡོ་ཐབས་གྱིས་སམ། དབང་དུ་
 བྱས་ནས་རང་གིས་འཕྲོག་གམ། གཞན་དག་འཕྲོག་ཏུ་བརྟག་ན་ཡང་། མ་བྱིན་པར་
 རྒྱང་ས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །བདག་གི་དོན་དུ་འཕྲོག་གམ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
 འཕྲོག་གམ། འཇིགས་པས་འཕྲོག་གམ། གསད་པའི་དོན་ནམ། བཅིང་བའི་དོན་ནམ།
 གནོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནམ། ཡོངས་སྟོན་གྱི་དོན་ནམ། བསྐྱེན་བཀྲར་གྱི་དོན་ནམ།
 ཕྱག་དོག་གི་རང་བཞིན་ནམ། ཞེ་སྤང་གིས་འཕྲོག་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མ་བྱིན་པར་
 རྒྱང་ས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ན་
 འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་
 འཇུག་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ན་
 ཡང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེ་ལམ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། མས་བསྐྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྟན་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་
 འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱཏོ། །སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་རང་གི་དང་། གཞན་གྱི་
 ཡང་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱཏོ། །དེ་ལ་མངལ་གྱི་སྟོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱཏོ། །རྩ་མཆན་
 འཇག་པ་དང་། རྩ་བ་ཆང་བ་དང་། ལུ་ཞོ་འཇག་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པ་དང་།
 བད་ཇི་ལྟ་བུས་ཐེབས་ན་འཁྲིག་པ་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའི་ནད་གྱིས་ཐེབས་པ་དང་། དེའི་

ཆོད་ལས་ལྷག་པ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ལན་ལྔའི་
བར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆོད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་ལྟ་
བྱ་ནམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་ནམས་དང་། སྤྱེ་བོ་མང་པོའི་མངོན་
སྟུང་དང་། གང་དུ་དེ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ས་སྤྱོགས་འབར་འབྱར་ཅན་ནམ། སྤ་
བའམ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་གནས་དག་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
རང་འགྲོན་ཡང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཤེམ་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཞན་
དག་ལ་སྦྱར་བྱེད་དུ་འཆོལ་ན་ཡང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཤེམ་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་
པར་བྱའོ། །དོ་མཐོན་དུ་འགྲོ་བ་འགྲོ་བའམ། འཇམ་བུར་འགྲོའམ། གཡོ་དང་སྦྱས་བྱིད་
དེ་འགྲོའམ། ཡིད་བརྟན་ཏེ་འགྲོན་ཡང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཤེམ་པ་ཡིན་པར་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུན་སྦྱ་ན་ཡང་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ཡིན་པར་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་རམ་འདིགས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅུང་
གྱི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྦྱའམ། མ་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་དང་།
ནམ་པར་མ་ཤེས་པར་ནམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྦྱའམ། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
སྦྱའམ། ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནམ་པར་མི་ཤེས་སོ་
ཞེས་སྦྱས་ན་ཡང་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཡི་གའི་ཐུར་གྱིས་
བསྐྱར་ཅིང་སྦྱའམ། ཅང་མི་སྦྱ་བས་དེའི་དོན་དང་དུ་ལེན་ཏམ། ལུས་བསྐྱར་བའི་
མཆོན་མས་སྟོན་པར་བྱེད་དམ། མངོན་སྟུང་ཉིད་དུ་སྦྱའམ། གཞན་དག་སྦྱར་བཅུག་
ན་ཡང་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དབྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་མི་
བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པའི་ཆོག་བདེན་པ་རྟེན་པར་བྱེད་ན་སྤ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་

བྱལོ། །མི་བདེན་པ་ས་སྟུན་ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་དག་ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྒྲོགས་སམ། ཉེ་བར་སྦྱོན་པ་ལ་བརྟེན་ཏམ། བསྟེན་བཀྲུང་ལ་བརྟེན་ཏམ། བདག་
གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རམ། གཞན་དག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རམ། གཞན་གྱི་ལྷེ་རྟེན་གྱིས་དབྱེན་
གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟུན་ཏམ། ཐུན་པའི་གསལ་པ་བསྟུན་ཏེ། དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རང་རམ། གཞན་
དག་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་ཏུ་བཅུག་ན་ཡང་སྒྲུབ་པའི་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །མངོན་སུམ་ཏུ་
ཆོག་རྩལ་པོ་བརྟེན་པར་བྱེད་ན་དག་རྩལ་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །སྒྲོག་གསལ་སྒྲེ་པོ་
མང་པོའི་མངོན་སུམ་མམ། དཔེན་པར་བདེན་པའི་སྒྲོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའམ། མི་
བདེན་པའི་སྒྲོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡི་གཤེད་ལྷན་གྱིས་བསྐྱར་བས་སམ། རྒྱར་
བཀྲུབས་པས་སམ། བདག་ཉིད་གྱི་ལྷེ་རྟེན་གྱིས་སམ། གཞན་གྱི་ལྷེ་རྟེན་གྱིས་ཆོད་
པའམ། མ་ཞི་བའམ། དེགས་གྱི་སྒྲོན་ལ་བརྟེན་ཏམ། ལུས་གྱི་སྒྲོན་ལ་བརྟེན་ཏམ། བྱ་
བའམ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སམ། ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་རམ་གཞན་དག་
ཆོག་རྩལ་པོ་བརྟེན་ཏུ་བཅུག་ན་ཡང་དག་རྩལ་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །བྲོ་གར་
ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུ་ལེན་ན་ཆོག་ཀྱལ་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །སིལ་སྟུན་ལ་བརྟེན་
པའམ། དེ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའམ། དེ་གཉི་ག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སྒྲུ་ལེན་ཏམ། འདི་ལས་
ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟུན་བཅོས་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་སྒྲོས་ལུང་
འབོགས་སམ། ཀུན་རྩལ་པར་བྱེད་དམ། རྒྱས་པར་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་དམ།
གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ན་ཡང་ཆོག་ཀྱལ་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱལོ། །འཐབ་མོ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། ཚོད་བ་དང་། འབྲེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོག་
རྟེན་པར་བྱེད་དམ། འདྲུ་འཛིའི་གཏམ་ལ་དགའ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ཟེར་རམ། རྒྱར་

པོའི་གཏམ་ཟེར་རམ། རྒྱས་པར་ཡུལ་གྱི་གཏམ་མམ། གློན་པོ་ཆེན་པོའི་གཏམ་གྱི་
བར་རམ། བརྟན་གྱི་ཆོག་སྤྲེལ། ས་མའི་ཆོག་སྤྲེལ། ངག་རྩལ་པོ་སྤྲེལ། ཐན་རྣམ་
བར་མ་བརྟགས་པའམ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཆོག་དོན་མེད་པ་བརྗོད་ན་ཡང་ཆོག་
ཀྲུལ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆོག་ཀྲུལ་པ་ནི་གཞི་བདུན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ།
འཐབ་མོ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་། འབྱེད་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་གསང་
སྤྲུགས་རྣམས་དང་། ཉམ་ཐག་ཅིང་སྤྲུ་བ་དང་། བགད་པ་དང་། ཅེས་པ་དང་། དགའ་
བར་བྲས་པ་དང་། དགའ་དགྲུང་སྤྲད་པ་སྤྲུ་བ་དང་། འདུ་འཛིའི་གཏམ་སྤྲུ་བ་དང་། ར་
རོ་བ་དང་། སྒྲོས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲུ་བ་དང་། ལོག་པའི་འཆོ་བས་སྤྲུ་བའོ། །ཁྱིམ་གྱི་རྩི་དཔོན་
ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲེ་མ་ཁྱིམ་གྱི་རྩི་དཔོན་གང་ཡིན་པ་དེ་
བདག་གི་བཞན་གཤམ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱར་བྱང་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་
བྱང་སྤྲུམ་པ་ནི་བརྟག་སེམས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་གྱི་རྩི་དཔོན་ལ་དེ་ཉིད་
གྱི་པ་མའམ། བྲུའམ། རྩུང་མའམ། བཞན་ནམ། བཞན་མོའམ། ལས་བྱེད་པའམ། ཞོ་ཤས་
འཆོ་བའམ། རྒྱས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ནམ། ཟས་ལ་སོགས་པ་
ལུས་གྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་པོ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གྲེ་མ་བདག་ལ་
གཞན་དག་འདོད་པ་རྩུང་བ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་
སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་ཡང་བརྟག་སེམས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདོད་པ་རྩུང་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་།
བཞན་པ་ཉི་ལྔ་བར་གཞན་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཅན་དང་། ཟག་
པ་ཟད་པ་དང་། མང་དུ་སྐོས་པ་དང་། གཏོང་བའི་ངང་རྩུལ་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གྲེ་

མ་བདག་པ་རོལ་རྒྱལ་པོ་ནས། རྒྱས་པར་དེད་དཔོན་དང་། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་
མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་བར་དག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བ་བ་དང་།
བསྟེན་མཛད་ཏུ་བ་བ་དང་། རྒྱ་མར་བ་བ་དང་། རི་མོར་བ་བ་དང་། མཆོད་པར་བ་བར་
འབྱུར་བ་དང་། གྱེ་མ་བདག་གིས་ཟས་དང་གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། ལྷན་དང་། ལྷ་
གྱེ་གསོ་སྟེན་དང་། ཡོ་བྱད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྟེན་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པ་
སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་བརྟུ་མེས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གྱེ་མ་བདག་ཉིད་ཕྱི་
མ་ལ་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་སྒྲེ་ཞིང་ལྷའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷས་བཙུན་པར་གྱུར་ཅིག་
སྟེན་པར་དང་། གྱེ་མ་བདག་ཕྱི་མ་ལ་བྲག་པོའི་འཛིག་རྟེན་དང་། བྲག་འཇུག་གི་འཛིག་
རྟེན་དང་། མི་སྐལ་བ་ཅན་རྒྱལ་ས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་
ནས་རྒྱས་པར་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་བར་སྒྲེ་
བར་གྱུར་ཅིག་སྟེན་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པ། སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་བརྟུ་མེས་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཐ་ན་པ་མ་དང་བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་བྲན་དང་བྲན་མོ་དང་། ལས་
བྱེད་པ་དང་། ཞོལ་ས་འཆོ་བ་དང་། མཇུང་བཞེས་དང་། བྲོས་བྲོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་།
གྲན་རབས་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་རྒྱལ་ས་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པའི་རྒྱལ་
པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་བརྟུ་མེས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བདག་ལ་
གཞོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཅོ་སྟེན་ནས། དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་
པར་བྱེད་ན་གཞོད་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་
བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འབྱུར་རོ་སྟེན་ནས། དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་པར་བྱེད་
ན་ཡང་གཞོད་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་

ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཀྱི་མ་བདག་གི་གཤེད་མ་
རྣམས་དང་། དགྲ་པོ་རྣམས་དང་། བས་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་བདག་
གིས་དེ་དག་བསད་པ་དང་། བཅིང་བ་དང་། སྦྱགས་པ་དང་། ལྷག་དག་གིས་གཉུ་བ་
དང་། དེ་ལོངས་སྟོང་རྣམས་དང་དབུལ་བ་དང་། བྱ་སྦྱང་རྣམས་དང་། ཅ་འཛིང་དང་།
འཁོར་དང་བྱིས་དང་དབུལ་བར་བྱའོ་སྟེ་དུ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱིད་
པར་བྱེད་ན་ཡང་གཞོད་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་ལ་བདག་གི་
གཤེད་མ་རྣམས་དང་། དགྲ་པོ་རྣམས་དང་། བས་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་ལ་ཇི་སྟེན་བརྟེན་པའི་
གཞོད་པ་བྱ་བར་འཆོལ་བའི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱིད་པར་བྱེད་ན་ཡང་
གཞོད་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རང་ཉིད་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་དང་དག་དང་
ཡིད་ཀྱིས་སྦྱབ་ཅིང་དེས་དེ་དག་གི་ལོངས་སྟོང་རྣམས་དང་། ཅ་འཛིང་དང་། འཁོར་
དང་། གྲགས་པ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། གསོན་པ་དང་། དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་སྟེ་པ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་སོང་རྣམས་སུ་སྦྱེ་
བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་དུ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱིད་པར་བྱེད་ན་ཡང་
གཞོད་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བྱིན་པ་མེད་དོ་སྟེ་དུ་རེས་པར་སེམས་
སྦྱིད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་རྒྱ་ལ་
སྦྱར་བ་འདེབས་སམ། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་སམ། བྱ་བ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་
སམ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་ན་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་འདི་ཁོ་ན་ལས་ཀྱི་ལས་

རྣམས་སུ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤེ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལོག་པར་ལྟ་བུ་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྦྱོར་དང་། བྱམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་གཙོད་
པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲིག་པ་ལ་ཅི་འདོད་དགུར་སྦྱོང་བའི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཏུ་སྤྲིག་པ་བྱེད་
པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་
གསུངས་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒོག་གཙོད་པ་ནི་རྒྱ་ལྡན་ལྟེ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
ལྟ་གང་ཞེས། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ལོག་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། གཞིས་སོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོས་བྱེད་
དམ། ཞེ་སྤང་གི་བསམ་པ་དྲག་པོས་སམ། གཏི་སྤྲུག་གི་བསམ་པ་དྲག་པོས་བྱེད་པ་ནི་
སྒོག་གཙོད་པ་ལྟེ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ནི་ཡང་བུ་ཡིན་
ལོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །བྱེད་པའོ། །བྱས་པ་ལ་སེམས་རངས་པ་དང་
ལྡན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་ཡང་བྱེད་ལ་གཞན་
ཡང་དེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཆོས་མ་ཐུན་པ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་
བསགས་ཤིང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་བྱེད་
པ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་ཅིག་ལ་ཡང་མང་དུ་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་ལས་རབ་ཏུ་དྲག་པོས་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛིགས་པས་དེ་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་

བ་དང་། བཀའ་བ་དང་། ཉམ་ཐག་པར་སྦྱ་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་བར་སྦྱེ་སྤྲུགས་འདོན་བཞིན་
དུ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སློག་གཙོད་པ་སྦྱོར་བ་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་སློག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བསྐྱུ་བ་
འགའ་ཡང་ལྷན་པར་མི་བྱེད་ལ། རྒྱ་བ་བྱེད་ལ་ཆེས་བརྒྱད་དང་། ཆེས་བཅུ་བཞི་དང་།
ཆེས་བཙུ་ལ་བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་སྦྱིན་བ་
དག་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དག་མི་བྱེད་པ་དང་། མདོན་དུ་སྦྱ་བ་
དང་། དུག་འཆའ་བ་དང་། ལྷང་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་འདུད་པ་ལ་སོགས་པ་
མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། འགྲོད་པ་ཤས་
ཆེན་པོ་མི་ཐོབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་མི་རེག་པ་དང་།
ཆོས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རེག་པ་ནི་སློག་གཙོད་པ་གཉིས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྷི་བ་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དག་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེ་མཆོད་སྦྱིན་ལོག་པར་བྱེད་
པ་ནམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་འདོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་འདོད་པས་སློག་གཙོད་
པར་བྱེད་པ་ནི་སློག་གཙོད་པ་ལོག་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་འདི་སྦྱུ་དུ་སེམས་ཏེ། དུགས་གསད་པ་ལ་ནི་ཉེས་
པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དུགས་ནམས་ནི་སྦྱེད་གྲུའི་བདག་པོས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུར་སྦྱལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྦྱུ་དུ་སེམས་ན་ཡང་སློག་གཙོད་པ་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལོག་པར་ལྷ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ། སློག་གཙོད་པར་བྱེད་
ན་ཡང་སློག་གཙོད་པ་ལོག་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་སུ་སྦྱེས་པའི་སློག་ཆགས་བོང་ཆེན་པོ་གསོད་

པར་བྱེད་ན། སློག་གཙོད་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
མིའམ་མེར་ཆགས་པ་གསོད་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་པ་མའམ། སྤ་བྱའམ། རྩ་མ་ལྟ་
བྱའམ། གལ་ཏེ་ཡིད་གཙུགས་པའམ། གལ་ཏེ་སློབ་པའམ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འམ། གལ་ཏེ་དགྲ་བཙུག་པའམ། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་གསོད་པར་བྱེད་
དམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བཟོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་
གསོད་པའི་བསམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཐྲག་འབྱིན་པར་
བྱེད་པ་ནི་སློག་གཙོད་པའི་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་བསྟན་
པའི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་སློག་གཙོད་པ་ཡང་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་
བྱའོ། །འདི་མན་ཆད་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞིའི་ལྷི་བ་ཉིད་དང་ཡང་
བ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། ལྷག་མ་ནི་སློག་གཙོད་པ་བཞིན་དུ་རི་
རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མང་པོ་འཕྲོག་པར་བྱེད་ན་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བཟང་པོའམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བརྟན་
པ་ལ་འཁྱུ་ཞིང་འཕྲོག་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་དམན་པ་དང་། བཞེན་པ་དག་ལས་
འཕྲོག་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་འདི་བདག་ལས་འཕྲོག་པར་
བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་གྲོང་དུ་ཆུད་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་སློབ་པ་ལས་སམ།
གལ་ཏེ་དགྲ་བཙུག་པ་ལས་སམ། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལས་སམ། གལ་ཏེ་དགེ་
འདུན་གྱིའམ། གལ་ཏེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་འཕྲོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་གཞི་
ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་དམ། མ་དང་འབྲེལ་བའམ། རླེས་པ་ཡིད་

གཟུགས་པའི་ཚུང་མའམ། བརྟམ་ཞུགས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་
མ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་ན་ཡང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་གཞི་
ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁར་འཇུག་ན་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་
གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པའམ། རྒྱ་བ་ཆང་བའམ། ཉན་གྱིས་བཏབ་པ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་ན་
འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གནས་
མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། གལ་ཏེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་སམ། མཆོད་
རྟེན་གྱི་བྱང་རམ། དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཉལ་པོ་བྱེད་ན། འདོད་པ་ལ་ལོག་
པར་གཡེམ་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དཔེ་བར་
འདོད་ཅིང་བསྟོན་པར་འདོད་པས་དོན་མང་པོས་བརྟེན་གྱི་ཆོག་སྟུན་བརྟེན་དུ་སྟོན་པ་
གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བཟང་པོའམ་རབ་དུ་མཆོག་གམ།
གལ་ཏེ་ཡིད་གཟུགས་པའམ། གལ་ཏེ་མའམ། གལ་ཏེ་པའམ། རྒྱས་པར་སྤྲོ་མ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་ལ་བརྟེན་ཟེར་ན་བརྟེན་དུ་སྟོན་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་དུ་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དག་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། ལོངས་སྟོན་ཉམས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་
ཡོད། ཚུང་མ་ཚུད་གཟན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་དུ་སྟོན་
པ་གང་སྟོག་གཅོད་པ་ལྷི་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ལྷི་བ་དང་།
འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་ལྷི་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་དུ་སྟོན་པ་གཞི་

ལས་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་ཟེར་ན་
བརྟུན་དུ་སྐྱ་བ་དེ་ནི་བརྟུན་དུ་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཤེས་པར་གྱུར་པ་ནམས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བར་
བྱེད་པ་ནི་སྤ་མ་གཞི་ལས་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་འབྲེད་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་མ་དང་བྱ་དག་གམ། གལ་ཏེ་པ་དང་བྱ་དག་
གམ། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་འབྲེད་པར་བྱེད་དམ། སྒོག་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་
པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཤེམ་པ་སྦྱེད་པའི་སྤ་མ་ནི་སྤ་མའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་
པར་བྱའོ། །པ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དག་ལ་དག་རྩལ་པོ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་
དག་རྩལ་པོ་གཞི་ལས་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་བརྟུན་སྐྱ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གཤེ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་དང་།
བརྒྱད་བཀག་ཟེར་བ་ཡང་། དག་རྩལ་པོ་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བརྟུན་དུ་
སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི། ཆོག་ཀྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལྷེ་བ་དང་ཡང་བ་
ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་གི་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འཐབ་མོ་དང་། མཚང་
འབྲུ་བ་དང་། ཚོད་པ་དང་འབྲེད་པ་ལ་བཞེན་པའི་ཆོག་ཀྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལྷེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དོན་དང་
མི་ལྟན་པ་དག་ལུང་འཕོགས་པ་དང་། ཁ་དོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་
ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོག་ཀྱལ་པ་གཞི་ལས་ལྷེ་བ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །པ་མ་དང་། ཉེ་དུ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དག་ལ་བསྟོང་སྤྲད་དང་། ཅོ་འཕི་
བ་དང་། ཆོག་གི་ལམ་མི་བཤའ་བ་དང་ཀུན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོག་

ཀྲལ་པ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དང་། མཚོད་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་ལ་བརྟེན་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྟེན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་གྱི་ཁེ་དང་བཀུར་སྟོན་འདོད་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་བརྟེན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །པ་མ་དང་། ཉེ་དུ་དང་། ཟླ་མ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞོན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། བཤེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། སྦྱང་རྩེ་བའི་གཞི་དག་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞོན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་བྱས་པ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འཆགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞོན་སེམས་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པའི་སྒྲིབ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་པས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བ་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་གཞི་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་བ་ཡིན་པར་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློག་གཙོད་པ་དང་ལྷན་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་བྱས་ལ་

བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱས་ཀྱང་
བྱས་ལ་བསགས་ཀྱང་བསགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པ་ཡང་
ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྟུང་དང་པོ་ནི་བྱིས་པ་མི་མཁས་པས་བྱས་པ་དང་། མི་ལམ་ན་བྱས་པ་
དང་། ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་
བཅུག་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་བྱས་ནས་ཀྱང་འགྱོད་པའི་སེམས་དང་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བྲག་པོས་བཙམ་ནས། སྤོང་བའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤང་མོར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ནི་མ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་
འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ས་བོན་ནས་བཙམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་སྤོང་བའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ནས་ཡང་དག་པར་བཙམ་པ་ཡིན་
ནོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་སློག་ཆགས་བསད་པའི་ཕྱིར་
ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སློག་གཙོད་
པ་དང་ལྷན་པའི་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེས་སློག་གཙོད་པ་ནི་མ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱས་ཀྱང་བྱས་ལ་བསགས་ཀྱང་བསགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གང་དག་གིས་བྱས་
ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་རྗེས་སྐད་བསྟན་པ་
དག་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སློག་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མ་བྱས་ཤིང་
མ་བསགས་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ལྷག་མ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་
སློགས་པ་ནས་ཆོག་ཀྱལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ཀྱང་སློག་གཙོད་པ་རྗེས་སུ་
དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བརྟུ་སེམས་དང་གཞིན་སེམས་དང་ལོག་
པར་ལྟ་བ་དག་ལ་ནི་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟུག་ཉིས་པ་མེད་དོ། །སྟུ་

དང་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པ་ཡང་མེད་ལ། གཞན་དག་གིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་
བརྟག་པ་ཡང་མེད་དོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །

བཅ་པོ་བཙུ་བ། དེ་ལ་སློག་གཙོད་པ་ཀྱན་དུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་
ལན་མང་དུ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བ་དེ་ནི་སློག་གཙོད་པའི་
རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནས་ལི་འཕོས་ནས་འདིར་མི་
རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྦྱེས་ན་ཡང་ཆེ་མུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སློག་གཙོད་
པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བ་
དང་། བུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་མ་ཐུ་ཆུང་བ་དང་། ཉམས་པ་
དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། མ་ཐུ་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། འཇུ་དཀའ་ཁེང་ནད་སྦྱེད་པར་
བྱེད་ལ། དེས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་ཆེར་མ་ཟད་པ་བཞིན་དུ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་
དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སློག་གཙོད་པའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མ་ཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབང་གི་
འབྲས་བུ་ནི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་དབང་གི་འབྲས་བུས་ནི་
སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་འབྲས་བུ་ཅུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མི་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་རུལ་
བ་དང་། འབྲས་བུ་ལོད་པ་དང་། ཐན་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆར་ཆེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱམ་
པོ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་པོ། །འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་དབང་གི་
འབྲས་བུས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་བཤད་པ་དང་། གཅི་བ་དང་། འདམ་རྩ་བ་དང་།
ལྷན་ལྷན་མང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་མང་བ་དང་། སྤིང་བ་མང་བ་དང་། དོག་པ་དང་།

ཉམས་ར་བ་མང་བ་དང་། རྩམ་མི་གཙང་ཞིང་རིང་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉམས་མི་
དགའ་བར་འགྱུར་རྟོ། །བརྩན་དུ་སྦྲ་བའི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་
ཞིང་ལས་དང་། བྱ་སྒྲིབ་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཐུན་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། བལ་ཆེར་སྦྲ་བ་དང་། འཛིགས་པ་དང་། འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མང་
པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རྟོ། །སྤ་མའི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནས་
སྤྱལས་འབར་འབྱུར་དང་། ལུང་སྤྱོད་དང་། མཐོ་དམན་དང་། བཟོད་དཀའ་བ་དང་ལྷན་
ཞིང་འཛིགས་པ་དང་། འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རྟོ། །ངག་
རྒྱབ་པའི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནས་སྤྱལས་སྤོང་དུ་མ་དང་། ཆེར་
མའི་གཞི་དང་། རྟོ་བ་དང་གསེག་མ་དང་། བྱོ་མོ་མང་བ་དང་། རྒྱབ་པ་དང་། མདངས་
མི་སྦྱུམ་པ་དང་། འབབ་རྒྱ་དང་། མཆོ་དང་། ལྷོང་ཀ་མེད་པ་དང་། སྐམ་པ་དང་། ཆ་སྒོ་
དང་། དགོན་རུང་དང་། ཐ་ཆད་དང་། སྤྱིག་པ་ཅན་གྱི་ས་གཞི་དང་ལྷན་ཞིང་འཛིགས་པ་
དང་། འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཆོག་ཀྱལ་པའི་དབང་
གི་འབྲས་བྱས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་འབྲས་བྱའི་ཤིང་ལྷོན་པ་རྒྱམས་ལ་འབྲས་བྱ་མི་
འཆགས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འབྲས་བྱ་འཆགས་པ་དང་། དུས་སུ་འབྲས་བྱ་མི་
འཆགས་པ་དང་། མ་སྦྱིན་པར་སྦྱིན་པ་འབྲ་བར་སྦྱང་བ་དང་། ཅ་བ་མི་བརྟན་པ་དང་།
ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཀྱན་དགའ་ར་བ་ཉམས་དགའ་བ་དང་། བྲགས་ཆའ་
ཉམས་དགའ་བ་དང་། རྩིང་བྱ་ཉམས་དགའ་བ་མི་མང་བ་དང་། འཛིགས་པ་དང་།
འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མང་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རྟོ། །བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་དབང་གི་
འབྲས་བྱས་ནི་ ལྷོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོ་རེ་རེ་དང་།

དུས་ཚིགས་རེ་རེ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བ་བྱེད་དང་། མཚན་མོ་དང་། ཉིན་མ་རེ་རེ་ཞིང་
ཡང་ཉམས་པ་དང་། འབྲི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་མེད་པར་སྤང་གི་འཕེལ་བར་ནི་མ་
ཡིན་ལོ། །གཞོན་སེམས་ཀྱི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡམས་ཀྱི་
ནད་མང་བ་དང་། གཞོན་པ་མང་བ་དང་། འགོ་བའི་ནད་མང་བ་དང་། འཁྲུག་པ་མང་བ་
དང་། པ་རོལ་ཀྱི་དམག་ཚོགས་ལས་གྲུང་པའི་འཁྲུག་ཁོང་གི་འཛིགས་པ་མང་བ་
དང་། སང་གོ་དང་། ལྷག་ལ་སོགས་པ་གཅན་གཟན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མང་བ་དང་།
སྦྱལ་གདུག་པ་དང་། སྦྱལ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། སྤྲིན་ཀྱི་སྤེལ་བ་དང་། གཞོན་སྦྱིན་
གདུག་པ་དང་། རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པར་ལྷ་བའི་དབང་གི་
འབྲས་བྱས་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུང་མཚོག་དང་། གཙུ་བོ་དང་། ཁུང་པར་
དུ་འཕགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་མི་གཙང་བ་དག་
མཚོག་ཏུ་གཙང་བར་སྤང་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དག་མཚོག་ཏུ་བདེ་བར་
སྤང་བ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱབས་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སློག་གཙོད་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ལོག་པར་ལྷ་བའི་བར་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉི་ལྷག་
ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་བ་དང་གཉི་ལྷག་ལས་
བྱུང་བའི་སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལ་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློག་གཙོད་པ་
ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་ནས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་དག་དབྱེག་པར་
བྱའོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཞན་དག་གིས་རྒྱ་བ་

ཕྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་མན་བདགས་པ་ལ་ལན་དུ་མན་གདགས་པར་འདོད་པ་དང་།
གལ་ཏེ་མཛེལ་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྩེ་
དཔོན་གྱི་ཟས་དང་། གོས་བདག་གིར་བྱས་ནས་དེའི་ཆོག་གིས་གསོད་པར་བྱེད་པ་
ཡང་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་
ནི་བདག་ལ་མི་རྟོག་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་ནི་བདག་གི་རྟོག་
པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས། གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་།
རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྟམ་པ་དང་། སྟམ་པ་དང་། སྒྲན་པ་དང་། བརྟོག་པ་དང་།
སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་
བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྒང་
ལས་བྱུང་བའི་སློག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞོད་པ་
བྱེད་པ་རྩེས་སུ་བྲན་ནས། གལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་སམ།
གལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་མཐོང་ངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུའི་བར་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཞེ་སྒང་ལས་བྱུང་བའི་སློག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
ཕྱིར་གསོད་པར་བྱེད་དེ། འདི་དང་བདག་ནི་སློག་ཆགས་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་
ལ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གཞི་དེས་ལུས་ཞིག་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་
རྟོག་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས། གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏི་ལྷག་ལས་བྱུང་བའི་
སློག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོད་པར་

བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་དང་ལེགས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཀྱིས་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་རྣམས་དང་ཚངས་པ་དང་།
སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ལ་སྟོན་པ་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་གཤེ་བ་གསོད་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་དང་ལེགས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་
གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་གཙོད་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མེད་དོ་ཞེས་
གཞན་དག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟོག་གཙོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་
གཞན་དག་ཀྱང་དེས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པས་གསོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོག་གཙོད་པ་རི་སྐྱོད་བསྟན་པ་ཐ་
མ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་པ་མཐའ་། མཛོལ་
བཤེས་སམ། ཉེ་དུ་དག་མེར་གཞུག་པའམ། ཟས་བཅད་པའམ། ལྷ་ངན་དང་།
གཡངས་ལ་སོགས་པས་བྲལ་བར་བྱས་ནས་ཚོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་གསོད་
པར་བྱེད་པ་ཡང་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོག་གཙོད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཅོར་ལ་མཛོན་པར་རྒྱུ་པ་དང་ལྡན་པས་འཕྲོག་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་གཞན་དག་གིས་རྩན་པ་བྱིན་ཏེ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་པན་བཏགས་པས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། གལ་ཏེ་ཕྱིས་པན་འདོགས་སུ་རེ་བའམ། གལ་

ཏེ་རྩེ་དཔོན་གྱི་ཟས་དང། གོས་བདག་གིར་བྱས་ནས། དེའི་ཆོག་གིས་སམ། གལ་ཏེ་
སྟན་པར་འདོད་པའམ། བསྟོད་པ་འདོད་པའམ། བདེ་བ་འདོད་པས་འཕྲོག་པར་བྱེད་ན་
ཡང་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་ནས་རྒྱས་
པར་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགའའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་
ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་གཞོན་མི་ཟ་བར་རྒྱུམས་པ་ཡང་མེད་ལ། གཞོན་མི་ཟ་བར་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ཡང་མེད་པས་གཞི་དེས་ན་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་
པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བས་གྲོང་སློག་པར་བྱེད་དམ། ཁང་
ཁྱིམ་སློག་པར་བྱེད་དམ། ཆོང་ཁང་སློག་པར་བྱེད་དམ། སྒོད་སྒྱུད་དང་ཡོ་བྱེད་སློག་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འབྲ་བའམ་ཆེས་ལྷག་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་རབ་དུ་ཞེ་སྤང་བས་
གཞན་གྱི་རྩས་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་སྤང་ནས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཆོག་
གིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་དེ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་འཕྲོག་
པར་བྱེད་པ་ནི་གཏི་སྟག་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་དེ། རེག་བྱེད་རྣམས་དང་།
ཆོངས་པ་དང་། རྒྱུ་དགའའི་བདག་པོ་ལ་སྒོད་པ་ལས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བཅ་ཟེ་
རྣམས་ལ་གཤེ་བ་ལས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་

སྙམ་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་
པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་
སྦྱིན་གྱི་དོན་དུ་མཛོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་དང་། མཛོད་སྦྱིན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་འཕྲོག་པར་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཏི་ཐུག་
ལས་བྱུང་བའི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ངམ་
ཐོས་སམ་ཡོངས་སུ་བཏགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་བཟུང་བས་
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པར་གྱུར་ནས་འཇུག་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞིར་འཇུག་པ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་
གཡེམ་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཐབ་པ་བྱིན་ནས་གཞན་དག་ལ་སྦྱར་
བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་དེས་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ན་ཡང་། ཆགས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་མཛའ་བཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་དམ། གལ་ཏེ་པན་བཏགས་
པ་ལ་ལན་གྲན་པར་འདོད་དམ། གལ་ཏེ་རྗེ་དཔོན་གྱི་བླ་མ་དང་གོས་བདག་གིར་བྱས་
ནས་དེའི་ཆོག་གིས་སམ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་འཆོ་བའམ་ནོར་དང་འབྲུ་དང་། འགྲོན་བུ་
དང་། གསེར་དག་ཐོབ་ཏུ་རེ་བས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡང་
ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནས་རྒྱས་
པར་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགྲའི་བར་ལ་བརྟེན་ནས། ཉལ་པོ་བྱེད་ཅིང་
དེ་ལ་དང་པོ་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ནི་མེད་མེད་ཀྱི། འོན་

ཀྱང་དེ་ལ་གཞི་འདི་མི་མ་སྟན་པ་ཁོན་ཡིན་པས་དགྲ་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་
རོ་སྟམ་དུ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་
ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བས་
གཞན་གྱི་རྩེད་མ་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་སྤང་ནས་དེ་དག་ཀྱང་དེའི་
ཆོག་གིས་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་
བའི་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་འབྲ་བའམ། ཟུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་པོ་བྱེད་དེ། མ་
དང་འབྲེལ་བའམ། བ་དང་འབྲེལ་བའམ། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་གན་དུ་མི་རིགས་པ་
བསྐྱེད་པས་བརྗོད་པ་ན། ཉལ་པོ་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
ཆེན་པོས་གོས་པར་འགྱུར་ལ། ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པས་འདིགས་ཤིང་ཆོས་ལ་གྲུས་པས་ཉལ་པོ་བྱེད་
པ་ནི་གཏི་ལྷག་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཟང་ཟེང་རྩེད་ཟང་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་བརྟུན་ཟེར་བ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་པ་རོལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
དག་ལས་ཉམས་པར་བྱས་ན་མི་རུང་རོ་སྟམ་ནས་འདིགས་པས་བརྟུན་ཟེར་བ་ཡང་
ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྟན་པའི་ཕྱིར་རམ། གལ་
ཏེ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རམ། གལ་ཏེ་བདེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་ཟེར་བ་ཡང་ཆགས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བརྟུན་ཟེར་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་

པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེ་མའི་དོན་ཏམ། བ་ཡང་གི་དོན་ཏམ། མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་བྱང་གི་
དོན་དུ་བརྟུན་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་
དོན་དུ་བརྟུན་ཟེར་བ་ནི་གཉི་ཟུག་ལས་བྱུང་བའི་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱལོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཆངས་པ་དང་སྦྱེ་དགུའི་
བདག་པོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་དང་བམ་ཟེ་དག་ལ་བརྟུན་ཀྱི་ཆོག་
གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟུན་ཀྱི་
ཆོག་གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཉི་ཟུག་ལས་བྱུང་བའི་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་
བརྟེན་པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་ཡང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་འདུལ་
བར་འདུ་ཤེས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ། བརྟུན་ཀྱི་ཆོག་གིས་དགོ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་
བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་སྟམ་ནས་བརྟུན་ཟེར་བ་ཡང་གཉི་
ཟུག་ལས་བྱུང་བའི་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དག་རྩལ་པོ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་
དགའ་བ་དང་། ཅེད་མའི་ཕྱིར་ཆོག་ཀྱལ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་
ཀྱལ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་ཀྱི་ཁེའི་ཕྱིར་རམ། ཅེད་པའི་ཕྱིར་
རམ། ལྟན་པའི་ཕྱིར་རམ། བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རམ། གལ་ཏེ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་ཀྱལ་བ་
སྤྱོད་པ་ཡང་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཀྱལ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་
ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དང་སྤྱོད་པའི་དོན་དང་། དེས་
པར་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤིང་ཆོག་ཀྱལ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་ཟུག་

ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཀྲལ་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཞོར་དག་
དང་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་ལ་སྒྲོན་མཚན་མར་བཟུང་ནས། གཞོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ལས་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དག་
གི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟུག་པ་
ལས་སྟུག་པར་འཛིན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བརྒྱུ་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལོངས་སྒྲིབ་ལ། སྟུག་པ་
ལས་མཚན་མར་མ་བཟུང་བར་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་གྱི་དངོས་པོ་དགྲའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གཞན་དག་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་སེམས་སྦྱེད་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་འདོད་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་
བརྒྱུ་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་འཇུག་དང་། དག་པོ་དང་།
བརྒྱ་བྱིན་དང་། སྦྱེ་དགྲའི་བདག་པོའི་འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་གཞོལ་བའི་
སེམས་གྱིས་མང་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དེས་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ལྷན་པས་དེ་ལ་གཞོལ་བའི་སེམས་གྱིས་
མང་དུ་གནས་པ་ནི་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱུ་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྟན་པའི་ཕྱིར་རམ། བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རམ། བདེ་
བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་འདི་ནི་ཡུན་རིང་པོ་
ནས་བདག་གི་དག་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དག་པོའི་འདུ་ཤེས་ནི་མེད་པ་དང་། སྟུག་པས་ཞེ་
སྤང་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་གྱི་དངོས་པོ་དགྲའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་དག་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱིད་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་སེམས་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་ཆོས་འདི་བ་རྣམས་སམ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་དག་གི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱོང་པར་
བྱེད་ཅིང་ལྟ་བ་དེ་དག་དང་དེ་ལ་ལྟ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་སེམས་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གང་འདི་ལྟར་བྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་རྒྱ་ཆེར་ལྟ་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གོས་
ལ་སོགས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་ལྟ་
བར་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་དག་པོ་དག་འདི་ལྟར་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ཡོད་
དོ། །མཆོད་སྦྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་ལྟ་བས། བདག་དག་པོ་རྣམས་དང་ལྟ་བ་མ་ཐུན་
པ་ནི་བདག་གི་མི་ཆའོ་སྟེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་བྱིར་འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་མེད་
དོ། །ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་ལྟ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྦྱིད་པའི་རྟོགས་པས་ཆོས་
ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་གཞལ་ཏེ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་
ནི་གཏི་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སོགས་
གཙོད་པ་ནི་གསུམ་ཆར་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་
དོ། །སྟོག་གཙོད་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་ངག་རྩལ་པོ་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞེན་
ནོ། །མ་བྱིན་པར་མེན་པ་ནི་གསུམ་ཆར་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ། ཆགས་པ་ཁོ་ནས་

མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་
གཡེམ་པ་དང་། བརྒྱུ་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་
ལས་གཞན་པ་རྒྱལ་ས་ནི་གསུམ་ཆར་གྱིས་རྩོམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་གསུམ་ཆར་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ། གཏི་ཐུག་ཁོ་
ནས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སློག་གཙོད་པ་དང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་
པ་དང་། བརྒྱུ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྤུ་མ་དང་། དག་རྩུབ་པོ་དང་། གཙོད་སེམས་རྒྱལ་ས་ནི་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། བརྒྱུ་
སེམས་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོག་ཀྱལ་པ་ནི་མིང་གི་
ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་གི་མི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་
རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེན། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། གཞིའི་ཉེས་པ་དང་། གོས་པའི་ཉེས་པས་སོ། །དེ་ལ་སློག་གཙོད་པ་
དང་ལྡན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བའི་བར་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དེ་དག་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་
དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པས་སྒྲོན་ཆགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
ཆགས་པས་ཀྱང་ནས་དགྱིས་པ་བདོ་བཤམ། ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་གིས་ཀྱང་ནས་
དགྱིས་པ་བདོ་བས་འབྱུང་བ། དེ་ནི་གཞིའི་ཉེས་པས་སྒྲོན་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
ཤིན་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཐར་
ཐུག་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་གོས་པའི་ཉེས་པས་སྒྲོན་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་མི་

དགེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལྟར་
གང་ལ་ལ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དག་ལ་མི་འདོད་པ་དང་།
མི་སྦྱག་པ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྦྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པར་
བྱེད་ན། སྦྱག་བསྐལ་དང་ལྷན་བའི་སེམས་དེའི་མཐུས་སྦྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པར་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེའི་སེམས་པ་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་རེག་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ནི་དེའི་གོས་པའི་ཉེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་བདག་ལ་སྦྱག་
བསྐལ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་
རེག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྟོ་ཁབ་ལོང་ནི་འདི་སྙམ་དུ་ལྷགས་བདག་གི་
བྱང་དུ་འོང་ཡང་ཅི་མ་བྱང་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཉེ།
དེ་དང་ཉེ་བའི་ལྷགས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཁབ་ལོང་གི་བྱང་དུ་
འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོ་བར་བྱའོ། །མེ་ཤེལ་གྱི་དཔེ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་པ་དེ་ལ་དེའི་མཐུ་ལས་སྦྱེས་པ་ཉེ་བར་བསྟོ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མི་འཇུག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སེམས་པ་དེའི་
འགྱུར་བ་ཅམ་པོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ལས་
ཀྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དག་གི་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། གཤེར་བ་ཉིད་
དང་། རྩོ་བ་ཉིད་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཉིད་སྟོ་ཆོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
ནམས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་མཐུའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་

པར་བྱལོ། །ལས་ཀྱི་མ་སྤུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པའི་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟོ་བར་བྱལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བདུད་ཀྱིས་
གོང་ཁྲིར་སྤྲ་ལ་ཅན་གྱི་བམ་ཟེ་དང་ཁྲིམ་བདག་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དེ་དེ་ལྟར་བསྐྱར་ཏེ།
དེ་དག་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སེམས་དག་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ལྷག་པ་གང་
ཡང་ཁྱལ་པ་མེད་ཀྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དག་གི་འགྱུར་བ་ནི། བདུད་ཀྱིས་མངོན་
པར་འདུ་བྱས་པའི་མ་སྤུ་ལས་བྱུང་བ་ཁོན་ཅམ་ཡིན་པར་བཟོ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་
ཚུ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་ལས་བྱས་ཀྱང་བྱས་ལ་བསགས་ཀྱང་
བསགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་པ་ལྷས་ལས་ལྷ་བར་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མྱོང་བར་ངེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །དེ་
ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་ངེས་པ་
དང་། གནས་སྐྱབས་ངེས་པ་དང་། གཉི་གར་ངེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་
དབྱ་བཅོམ་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་མྱོང་བར་ངེས་པ་སྒྲིན་གྱི་ཆེ་རབས་གཞན་དག་ཏུ་
བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཚུང་ཟད་ཅམ་མཁ། ངན་ངོན་ཅམ་ཉེ་བར་གྱུར་བས། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་
སྒྲིན་ཟིན་པར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ས་བོན་ཡང་ཡང་
དག་པར་བཅོམ་པས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མྱོང་བར་ངེས་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་
རྒྱད་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་ལས་བཅུམས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་ལ་

ཞིག་གིས་སློག་ཆགས་ལན་ཅིག་བྱངས་ཤིང་གཞོད་པ་ཡང་བྱས་ལ། བསད་ཅིང་སློག་
དང་ཕྱལ་བར་གྱུར་ན་ཅི་དེ་ལ་ལས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའམ། འོན་ཏེ་གཉིས་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུམ་པ། ལས་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དེ་གཉིས་
ནི་སྤྲུང་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གོ་སྤྲུམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བར་བལྟ་
བར་ཟད་ཀྱི། འདི་བྱངས་ལ་སློག་དགོག་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་པ་ནི་འཕྲོག་པའི་དུས་ན་སེམས་
པ་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཏེ་གསད་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་པ་ནི་སེམས་པ་
གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་གཞོད་པར་མི་བྱེད་ལ་
གང་གི་ཆེ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་འབྲེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྤྲུང་བར་འཇུག་
པས་ཅིག་ཅར་རོ་སྤྲུམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྟེ་བར་ཟད་པས་དེའི་ཕྱིར་ལས་གཉིས་
སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆེ་འདི་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་
གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེན། ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་པ་རྒྱ་ཆེ་
བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དྲུག་ལྟ་བུར་དག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་
ལྡན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་པན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་
གནས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་
ལངས་པ་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་མཆོག་ཏུ་སེམས་རྗེས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་གནས་པ་ལས་
ལངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ལངས་
པ་འོ། །མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲུ་བའི་འཕགས་པའི་
གནས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་
པ་འོ། །མི་དག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་

པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པའོ། །ཡིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲིབ་གི་དག་འདུན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་དེ་ནི་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་གལ་ཏེ་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་དད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཏེ། དངོས་པོ་རུང་བ་དག་དབུལ་བར་བྱེད་ན། དེ་ནི་
སེམས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེ་རབས་
གཞན་དག་ཏུ་གཞི་དེ་དག་ཉིད་ལ་གཞན་དག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དབུལ་
བར་བརྩམས་པ་ལ། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱས་ཤིང་བགལས་མ་
བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིབ་པ་དེས་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་བསྐྱབས་ན། དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པར་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་དེའི་
ལས་དེ་ཆེ་འདི་ལ་ཐུང་བར་འགྱུར་བས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིས་ནས་ཐོང་བར་འགྱུར་
བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
བརྒྱུག་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་མི་དག་བ་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་ཐོང་བར་འགྱུར་བར་རིག་
པར་བྱའོ། །ལས་གང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྱིས་ལ། ཆེ་འདི་ལ་ཐོང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཆེ་འདི་ལ་ཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིས་ནས་ཐོང་བར་
འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཆར་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན། རྒྱུད་པ་གཅིག་ལ་མེ་ཏོག་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་བརྒྱར་ཡོད་དེ། མེ་ཏོག་གཅིག་
ཁོ་ན་ཞིག་བརྒྱར་རུང་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་པར་བརྒྱར་མི་བྱས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱིད་
ཐུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་གཉིས་བརྒྱར་རུང་བའི་རྒྱུད་པ་གང་

ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་བརྒྱར་བྱུང་བའི་སྐྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཚུའི་རྒྱན་རྒྱུད་དུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་བབ་སྟེ།
གོམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ནི་གོམ་པ་
གཉིས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་ཚུའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་ནི་བབ་སྟེ་
གོམ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གི་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལྟ་
སྟེ་དཔེར་ན། ཚུའི་ཐེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་རྒྱུད་དུ་གཅིག་གིས་ནི་ཚུ་ཐེགས་པ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་སྐྱར་པོར་བྱེད་བྱས་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་བྱས་པ་དང་། དེ་བས་
ཆེས་རྒྱུ་བའི་ཚུའི་ཐེགས་པ་གཉིས་པས་ནི་ཚུའི་ཐེགས་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྐྱར་པོར་བྱེད་
བྱས་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་བྱས་པ་དང་། དེ་བས་ཆེས་རྒྱུ་བའི་ཚུའི་ཐེགས་པ་གསུམ་
པས་ནི་ཚུ་རབ་ཏུ་མང་པོའི་བར་དག་ཀྱང་སྐྱར་པོར་བྱེད་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ལས་འདི་
ལ་ཡང་ཚུ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་པོ་དེ་དག་ནི་
འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནམ་པར་སྤྲོན་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་
ཁོ་ན་སྟེ། ངན་སོང་ནམས་སུ་པལ་ཆེར་ལ། བདེ་འགྲོ་བ་ནམས་སུ་ནི་ཉུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ངན་སོང་བ་དེ་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གོང་མར་སྐྱེས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་
ཡིན་ལ། གཏན་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདི་ན་གནས་པའམ། དེར་
སྐྱེས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནར་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སར་རྒྱུད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་གཏན་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཛེད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ཉན་

མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་ལས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཀྱལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་
ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལས་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་
དང་། འོག་པར་ལྟ་བུ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་ལས་ཁོན་ཡིན་ལ་ལས་ནི་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ལས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི་
མི་སྣང་ངོ། །སློམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་བསྟུ་དབྱེ་དང་། ཐབས་དང་སྦྱེ་དང་ཡང་བ་
དང་། སོགས་དང་འབྲིང་དང་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་ངེས་པ་ཡིན། །སྦྱེ་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྦྱེ་བ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་
བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་
པའོ། །གཅིག་ཏུ་སྟུག་བསྐལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་
པའོ། །བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་དང་མི་དང་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་
ཁ་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའོ། །སྟུག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱེ་བ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ་ལྟ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའོ། །གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྦྱེ་བ་ནི། འདི་ལྟ་
སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱེ་
བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཡོངས་སུ་མ་
དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་ན་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ལ། སྦྱེ་མཆོད་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཅན་དལ་བར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ལ་སྦྱེ་

མཆེད་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིལ། །སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་ལ་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དང་།
ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་མི་དལ་བར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིལ། །སྐྱེ་བ་
ཡོངས་སུ་དག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
ཀྱིལ། །རི་རྒྱུད་དུ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་ཡུན་རིང་སོ་ནས་རོའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྦྱེད་ཅིང་
ཁྱག་གི་ཐིགས་པ་སྦྲངས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། རོའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་གང་
ཞེན། སྤྲས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རོའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤྱི་པའི་ཆོག་གི་
རྣམ་གཤས་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བསྟན་
ཏོ། །ཁྱག་གི་ཐིགས་པ་སྦྲངས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེས་ནི་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་བདེན་
པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བསྟན་ཏོ། །བྲམ་ཟེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྲེ་དེ་ལས། འཆི་
བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་པོ་འདི་
དག་ནི་མ་སྐྱོས་པ་སྐྱོན་པའི་སྦྱོད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེན། ཡན་ལག་ཆག་པ་
དག་འཆོ་བའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གཤེག་པའི་རྒྱས་འཆོ་བར་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱོས་པ་སྐྱོན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་སོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་
ཤིང་ཆགས་པའི་ཐེལ་གྱིས་ཉོན་པ་དག་ཆགས་པའི་གཞིའི་རྒྱས་ཡོངས་སྦྱོད་པར་
ཡང་མི་བྱེད་སྦྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་སོ་དག་སྤངས་

ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་པའི་
སྒྲོན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་འདོད་པ་དག་ལུས་དང་རག་དང་
ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྲུད་པས་བསྟུས་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཡོད་བཞིན་
དུ་མཐོ་རིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མེར་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུར་འཆི་བར་
བྱེད་པ་དང་། གཡངས་ནས་གཡང་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲོམ་པ་
སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་བསྟུས་པའི་ཐར་པའི་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ། ཐར་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ནུམ་པ་དུ་མར་ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད། ཡང་དག་པར་
གདུང་བར་བྱེད། ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་པའི་
སྒྲོན་པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉི་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་རན་བྱེད་པ་དག་ཉི་བ་ཕྱིར་
འོང་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཉི་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་རན་བྱེད་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་ནུམ་པ་དུ་མར་བདག་
ཉིད་ཆོ་ངེས་འདེབས་པར་བྱེད། ལུས་འབྲལ་བར་བྱེད། མགོ་ཐལ་བས་སྒྲུད་པར་བྱེད་
དོ། །ཟས་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་པ་ལྔ་པ་ཡིན་
ནོ། །པ་མ་དེ་བཞིན་སྤུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉི་དུ་མཛའ་བཤེས་སུ། །ངེས་མེད་བདག་
གིར་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་འཛིན་ཏེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །མར་གྱུར་པ་ཡང་རྒྱུར་མར་
འགྱུར། །རྒྱུར་མར་གྱུར་པ་མནའ་མར་འགྱུར། །མནའ་མར་གྱུར་པ་བྲན་མོར་
འགྱུར། །དག་ཡང་བྱིས་ཀྱི་བདག་མོར་འགྱུར། །པར་གྱུར་པ་ཡང་སྤུ་མོར་འགྱུར། །སྤུ་
མོར་གྱུར་པ་དག་མོར་འགྱུར། །དག་པ་གྱུར་པ་ནི་བྲན་འགྱུར་ཏེ། །མངག་གཞུག་ལས་
མིར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ཆོལ་ཟར་འགྱུར། །ཆོལ་ཟར་གྱུར་པ་བཞེན་

བ་དང་། གྲོང་མི་རན་བ་དམན་བ་དང་། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་
འགྱུར། །བཅ་ཟེར་གྱུར་བ་རྒྱལ་རིགས་འགྱུར། །རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས་ཉིད་
སྟེ། །རྗེའུ་རིགས་གྱུར་བ་དམངས་རིགས་དང་། །དེ་བཞིན་གཤོལ་བ་གཡུང་པོར་
འགྱུར། །གང་དག་ཁྱིད་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་པ། །སྟོང་གི་སྐག་དང་བརྒྱ་སྐག་དང་། །ཁྲག་ཁྲིག་
སྐག་ནི་དུ་མ་དག །དུས་གཞན་ན་ནི་དག་པོར་འགྱུར། །རི་ལྗར་གར་མཁན་ལྟ་མོའི་
དབུས། །བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་བྱེད་པའི། །བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ། །སོ་
སའི་སྐྱེ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད། །འདུ་བྱེད་འདི་དག་སྐྱུ་འབྲས་སྟེ། །རྒྱ་རྣམས་རྒྱེན་རྣམས་ལས་
རྣམས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་། །རྣམ་པར་བསྐྱབས་བ་སྣ་
ཚོགས་ཡིན། །མི་ཤེས་བ་ཡིས་བསྐྱབས་བ་རྣམས། །དེ་ལྟར་ཙུ་འདྲི་སྣ་ཚོགས་དག
།ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ཉིད་ལ་ནི། །དགའ་ཞིང་ཅིས་ཀྱང་སྐྱོ་མི་བྱེད། །ཐལ་བ་མཆི་མ་སྐྱེ་
སྐྱགས་ཀྱིས། །བདག་ཉིད་ཕྱིར་ཞིང་ཙུ་འདྲི་ལ། །ལྷ་རན་བྱ་མིན་ལྷ་རན་བྱེད། །གདུང་
བ་མིན་ལ་གདུང་བར་བྱེད། །གཞན་ལ་གཉེན་འདབ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །བདག་ཉིད་
བརྒྱབས་ཤིང་ལྷ་རན་བྱེད། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཀུན་སྤངས་ནས། །ལག་བ་བསྐྱེད་སྟེ་ཆོ་
ངེས་འདེབས། །གཏི་སྐྱག་ར་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྟན་ཞིང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བག་མེད་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། །ཙོང་པའི་དུས་ཀྱི་སྦྱོན་ནི་བཞི་སྟེ། །ཆོ་
ཡོངས་སུ་འགྲིབ་བ་དང་། །བདེ་བ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་
བ་དང་། །འཛིག་ཉེན་ཀྱི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་བ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་བའོ། །ཙོང་པའི་དུས་ན་
སེམས་ཅན་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་གནས་བརྒྱད་བགྱང་བར་མི་བྱེད་དེ། །ཆོས་
བགྱང་བར་མི་བྱེད་བ་དང་། །སྟན་བ་དང་། །བསྟན་བ་དང་། །སྟོང་རྗེ་དང་། །བཅས་པ་

དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། སན་འདོགས་པ་དང་། གུན་ཏུ་དགའ་བ་བགྱང་བར་
མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

བམ་པོ་བཙུ་བྱལ་བ། སྐྱེ་བའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁ་ལི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་
གསུངས་པ་དེ་ལ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་
བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། མདོར་བསྟུན་ནམ་པ་ལྷ་སྟེ། ཉགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་།
ལས་དང་། ཆོས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་རྟགས་དག་གང་ཞེ་
ན། སྤྲས་པ། མ་རིག་པའི་རྟགས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་ཁོ་བ་ཡང་ཡིན། ང་
རྒྱལ་ཡང་ཡིན། ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེད་
མེད་པ་ཡང་ཡིན། བག་མེད་པ་ཡང་ཡིན། ངར་བཞིན་གྱིས་ཁོ་རེ་རྒྱུང་བ་དང་མོངས་
རྒྱལ་བ་ཡང་ཡིན། གཉིད་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན། སེམས་ཁུམ་པ་ཡིན། སྤྲིག་པའི་ལས་གུན་
ཏུ་སྒྱུད་པ་ཡང་རྟགས་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་བཤད་ཟེན་ནོ། །ང་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་རེ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།
མ་རིག་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །སད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འབའ་ཞིག་པ་མ་འབྲས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སེམས་ཀྱིས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ལས་གུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རོ་ཆ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡོད་
དོ། །བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམས་
ཀྱི་ལོ། །མ་རིག་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། མ་རིག་པ་ནི་དོན་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་

ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པར་བྱེད་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རན་པ་དང་། བར་མ་
དང་། རབ་དང་། བན་པ་དང་། མི་པན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་
དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་
ཚེངས་པ་ནི་བརྩ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དེ་དག་གིས་
སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཆང་བས་ཀུན་ཏུ་
ཚེངས་པ་དང་། གཡེང་བས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཀུན་ཏུ་
ཚེངས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་
ཚེངས་པ་དང་། འབྲུལ་བས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་བརྟན་པ་དང་།
ཤིན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་
ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པའོ། །དེ་ལ་མ་ཆང་བས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་
མིག་མ་ཆང་བའམ་རྣ་བ་མ་ཆང་བར་གྱུར་ནས། དེས་ན་མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་གཟུགས་རྣམས་སམ། རྣ་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་མེད་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལ་གཡེང་བས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་གཞོད་པའམ།
སྤྱག་བསྐྱེད་པའམ་ནད་ཆབས་ཆེ་བའམ། ཆོར་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་པའམ། ལྷོས་ཏེ་
སེམས་འབྱུགས་ནས། དེས་དེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པ་དག་ལ་ཀུན་
ཏུ་ཚེངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་
ན་ལ་ལ་གཞན་ལ་སེམས་འབྲེལ་བར་གྱུར་པས་གཞན་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་
ཉེས་པར་བྱས་པ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་

མྱོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་ན་རང་
བཞིན་ཁོ་ནས་སྟག་བསྐལ་བ་དང་། གུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་དང་།
གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ལྟ་
བུལོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཕྱི་རོལ་
པ་ལྟ་སྟགས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དེས་ན་དེ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འཇིག་ཆོགས་
ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་པར་དག་ལ་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ལྟ་བུལོ། །དེ་ལ་
འབྲུལ་བས་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་མི་འབྲུལ་བའམ། གངས་
འབྲུལ་བའམ། དབྱིབས་འབྲུལ་བའམ། ཁ་དོག་འབྲུལ་བའམ། ལས་འབྲུལ་བས་
འབྲུལ་བ་དང་། མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱུས་ལ་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ལྟ་བུལོ། །དེ་ལ་གུན་ཏུ་
མྱོངས་པ་བརྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་
ཅན་དུ་གྱུར་ནས། དེས་ན་དེའི་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞིག་
མི་སྤྱོད་པར་བརྟན་པ་ལྟ་བུལོ། །དེ་ལ་འིན་ཏུ་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་
རྟག་པར་རྒྱན་དུ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པས། ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྟག་
བསྐལ་གྱིས་བཅོམ་པར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ་བུལོ། །དེ་ལ་མ་
རྟོགས་པས་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་མ་ཐོས་པ་དང་། མ་བསམས་
པ་དང་། མ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ལྟ་བུལོ། །དེ་ལ་མངོན་
སུམ་ལ་གུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འདུ་བྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བཞིན་དུ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བཞིན་དུ་
གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཉ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ལྷ་བའི་ཆོས་
ཉིད་དང་། འཆི་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བཞིན་དུ་
བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལཱུ་ལ་མ་
རིག་པ་ནི་གནས་ལྡེ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་ནི་དེ་ལོ་ནའི་
ཤེས་པ་འཛོལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་འཛོལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལས་
ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འདི་
པའི་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏོ། །མ་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
གང་ཞེན། མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པ་གང་དང་ལྡན་ན་མོངས་པ་ཞེས་བྲལ། གཏི་སྤྱག་
གིས་བརྒྱམས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་གི་བྲི་མ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་
གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པའི་མ་
རིག་པ་དང་ལྡན་པའོ། །མོངས་པ་ཡང་ཡིན། གཏི་སྤྱག་གིས་བརྒྱམས་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
གཏི་སྤྱག་གི་བྲི་མ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་དགྲིས་པར་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་
པའོ། །མོངས་པ་ཡང་ཡིན། གཏི་སྤྱག་གིས་བརྒྱམས་པ་ཡང་ཡིན། གཏི་སྤྱག་གི་བྲི་མ་
ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། གཏི་སྤྱག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲེག་པ་མི་དག་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྦོང་བར་བྱེད་པའི་

མ་རིག་པ་དང་ལྷན་བ་སྟེ། དེ་ནི་ལས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དེས་ངོ་
ཆ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྫོངས་པ་ཡང་ཡིན། གཏི་ཐུག་གིས་བརྒྱུམས་པ་ཡང་ཡིན།
གཏི་ཐུག་གི་བྲི་མ་ཅན་ཡང་ཡིན། གཏི་ཐུག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
ནས་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དེས་ངོ་ཆ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱིས་ནི་རྫོངས་པ་ཡིན་ལ། མི་གཏི་ཐུག་ཅན་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཐ་མས་ནི་མི་
གཏི་ཐུག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཐུན་ནག་གི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་
ལྟ་སྟེ་འདོད་པ་ན་སྒྲོན་པའོ། །ཐུན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ན་
སྒྲོན་པའོ། །རབ་རིབ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲོན་
པའོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་ཞེན། སྤྲས་པ། རྒྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་
དངོས་གཞིར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འབྲས་བྱ་ནི་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བདེན་པའི་དོན་མི་རྟོགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་། ལོག་པར་ངེས་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རམ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
ཕྱིར་རམ། བདག་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཕྱིར་རམ་བདེན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་འཕམ།
སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པའི་གཞུང་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་བཙཅ་ལྷན་འདས་གྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
བའི་རྒྱ་ནི་མིག་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ནི་གཟུགས་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ནི་རིག་བྱ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་

བར་དུ་གང་གསུངས་པ་དང་། རེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆོར་བའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
དང་། དེ་དང་འབྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་དང་འབྲུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། གང་གི་ཆོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དག་མ་ཡིན་པ་དང་། རེག་པ་ཡང་ཆོར་བའི་
སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲུང་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་རང་གི་ས་བོན་ཉིད་སྐྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། ཅིའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་རི་སྐད་བསྟན་པ་དག་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྐད་བསྟན་པ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤེ་ན།
ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བ་གནས་སུ་བསྟུས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟན་ཅིག་
འབྲུང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་གྱི། མ་བརྟེན་པར་མི་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་རྣམས་
སྐྱེ་བར་འབྱུང་གྱི། མ་བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་ཅིག་
འབྲུང་བ་དེ་དང་འབྲུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་འབྲུང་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་གྱི་མ་བརྟན་པར་ནི་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཙུག་
ལྟན་འདས་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བ་གནས་སུ་བསྟུས་པ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས།
འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིག་འགགས་པས་ནི་

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བ་དང་། རེག་པ་འགགས་པས་ཀྱང་ཆོར་བ་
སྦྱེས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
འགགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་གོ་རིམས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཞིས་རེག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཕེན་པའི་གོ་
རིམས་དང་། མདོན་པར་འབྱུབ་པའི་གོ་རིམས་དང་། ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲིབ་
པའི་གོ་རིམས་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་མ་
རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འཕེན་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་
གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱེ་མཆེད་དྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་པར་
འབྱུབ་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱེ་མཆེད་དྲག་གི་རྒྱུན་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་པར་འབྱུབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གོ་
རིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོང་པ། སྟོང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱེ་བ། སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆག་ཤི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་པར་རེག་པར་བྱའོ། །སྤྱོགས་
འདིའི་གཞུང་ནི་དེ་ལས་མི་སྣང་ངོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བད་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་
བྱེད་ལས་བརྩམས་ནས། བད་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་བཙུམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་
དེར་སོང་ནས། བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་གསོལ་ཞེས་གྲག་སྟེ། བརྩན་པ་འདི་ན་

དགེ་སྤྱོད་དང་། བླ་ཟེ་ཁ་ཅིག་བདག་ག་ལ་བ་དེར་མཆིས་ནས། བདག་ལ་མངོན་
སུམ་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ལགས་པའི་སྒྲོན་དག་གིས་སྒྲ་
འབེབས་པར་བགྱིད་དེ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ལགས་པའི་སྒྲོན་
དག་གིས་སྒྲ་འབེབས་པར་བགྱིད་པ་ན། བདག་ལ་སེམས་ཞུམ་པ་མ་སྐྱེས་ལགས་
སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲ་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བདག་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་
ན་མ་ལགས་པའི་སྒྲོན་དེ་དག་བདག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་བའི་སྒྲ་དུ་ལོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་དང་། བླ་ཟེ་ཁ་ཅིག་བདག་ག་ལ་བ་དེར་
མཆིས་ནས། བདག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་
ལགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གིས་སྒྲོ་བར་བགྱིད་དེ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་མ་ལགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གིས་སྒྲོ་བར་བགྱིད་པ་ན་ཡང་བདག་ལ་དགའ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་སེམས་ཡོང་ཡོང་བ་ཉིད་མ་སྐྱེས་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲ་དུ་ཞེ་
ན། འདི་ལྟར་བདག་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ལགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་བདག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲ་
དུ་ལོ། །དགེ་སྤྱོད་དང་བླ་ཟེ་དེ་དག་སྒྲར་མཆིས་ནས་བདག་གཅིག་ལ་དཔེན་པར་
མཆིས་པ་ན་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལགས་ཏེ།
གལ་ཏེ་བདག་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་ཡང་དག་པ་དག་འཆོལ་བར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་པོའི་
ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་དག་ཀྱང་འཆོལ་བར་གྱུར་ན། བདག་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་
རྣམས་ནི་མངོན་པར་སྤངས་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་
བགྱིད་ན། གང་བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་ཡང་དག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡང་

དག་པ་དག་ཏུ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་རྫོགས་པའི་དག་སྒྲིབ་ངམ། བམ་ཟེ་དེ་
གང་ལགས་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྦྱེས་ལགས་སོ། །དེ་
ནས་བདག་འདི་སྟམ་བུ་སེམས་པར་གྱུར་ལགས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ནི་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ལགས་པས། དེས་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་ཡང་དག་
པ་དག་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་དག་མཐུན་གྱི། བདག་བཙུག་
འདས་ཀྱི་སྦྱར་སྒྲུབ་མཆིས་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཁྱེད་སྟམ་བུ་སེམས་པར་གྱུར་
ལགས་པས། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བདག་དོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཁྱེད་ལགས་
སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་ཡང་དག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡང་
དག་པ་དེ་དག་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བད་
སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་
ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་ཀྱང་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོས་ནི་ཉམས་པའི་སྒོ་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། ཐབས་ཀྱི་སྒོ་དག་ཀྱང་
རིག་པར་བྱ། འདོད་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། འདོད་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་
ཆོས་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་ནམས་གང་ཞེན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་བཙུ་བོ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྷན་ན་རྒྱལ་པོ་ལོངས་
སྒྲིབ་ཆེ་ཞིང་རྩ་འཛིང་ཆེ་ལ་འཁོར་མང་བུ་ཟིན་ཀྱང་། སྦྱབས་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་ཞིང་
སྦྱབས་སུ་འགྱུར་བའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །བཙུག་པོ་ཞེན། རིགས་མི་བཙུན་པ་ཡིན། རང་
དབང་མེད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་གཏུམ་པ་ཡིན། འབྲུགས་པའི་གས་ཆེ་བ་ཡིན།
བྱ་དགའ་རྒྱུད་བ་ཡིན། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་དག་ཉན་པ་ཡིན། མ་བརྟགས་པར་

བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལུགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན། ཆོས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཡིན། བྱེད་བྱ་མི་ཤེས་
ཤིང་བྱས་པ་མི་གཞོན་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་སྤྱོད་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ལོ། །རི་ལྟར་ན་རིགས་མི་བཅུན་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཤིན་
ཏུ་དམན་པ་རྒྱེན་ཏུ་འབབ་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པ་འཇམ། རྒྱལ་པོའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཏུ་
བན་མོའི་བྱའཇམ། མི་འབྲ་བའི་བྱར་སྐྱེས་པ་འཇམ། ཆའ་ཟའཇམ། སློ་གྲོགས་སམ། སློན་
པོའཇམ། གྲོས་གྲོགས་ཀྱི་བྱར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མི་བཅུན་པ་ཡིན་
ལོ། །རི་ལྟར་ན་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལས་ཆའ་ཟ་དང་། སློ་
གྲོགས་དང་། སློན་པོ་དང་། གྲོས་གྲོགས་དག་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཐབས་སྟོན་པས་དེ་རང་གི་
བྱ་བ་དག་བྱ་བ་དང་། ཆའ་ཟ་རྣམས་གསོ་བ་དང་། ཅི་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་པོ་དག་གིས་རྩེ་བའཇམ། དགའ་བའཇམ། དགའ་དགའར་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད་
དགའར་བྱེད་ཏུ་མི་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །རི་
ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཏུམ་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆའ་ཟ་རྣམས་
སམ། གཞན་དག་གི་ས་གཞི་འགའ་ཁོ་ན་ཞིག་ལ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་
རུང་བ་ཅུང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་ན། མཛོན་སུམ་དུ་སྤྲོ་འབེབས་པར་བྱེད། ཆོག་རྩུབ་
པོ་རྫོང་པར་བྱེད། བན་པར་བྱེད། འཇུག་པར་བྱེད། གཞོད་པར་བྱེད། དུལ་དུལ་པོར་
གནས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཇུག་པ་ཀུན་དུ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་དུ་
མ་ཡིན་ན་ཡང་ལྟོག་ཏུ་གཞན་དག་གི་བྱང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་དུ་
ཡང་མ་ཡིན། ལྟོག་ཏུ་གཞན་དག་གི་བྱང་དུ་ན་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ནང་དུ་ཡིད་གྱིས་
རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མི་མཛོན་པར་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཁོན་དུ་

འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། འབྲུག་པའི་བསམ་པ་ཡུན་རིང་པོར་ནི་མི་བསྐྱེད་མི་
འཛིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ནང་དུ་ཡིད་གྱིས་འབྲུག་པ་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་
ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ལ། ཁོན་གྱི་བསམ་པ་དང་། འབྲུག་པའི་
བསམ་པ་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པ་དེ་དག་
གིས་མངོན་སུམ་དུ་གཏུམ་པ་དང་། ལྷོག་ན་གཏུམ་པ་དང་། མི་མངོན་པར་གཏུམ་པ་
དང་། ཡུན་རྒྱང་དུ་ར་གཏུམ་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་གཏུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྒྱལ་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཏུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གཏུམ་
པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱལོ། །རི་ལྟར་ན་འབྲུག་པའི་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེལ་ཟ་རྒྱམས་
ཉེས་པ་རྒྱུང་དུ་དང་འགལ་བ་རྒྱུང་དུ་དག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡོངས་སྒྲིབ་དག་དང་བྲལ་བར་བྱེད། རྒྱུང་མ་དག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཆད་པ་
མཆོག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་འབྲུག་པའི་
ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་བྱ་དགའ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེལ་ཟ་
རྒྱམས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་དགའ་བར་བྱས་མགྲུ་བར་བྱས་སུ་
ཐེན་ཀྱང་། ཆོག་འཇམ་པོ་རྒྱུང་ཟད་རྒྱུང་ཟད་ཅེས་ལས་མི་བརྗོད་ཅིང་ཡོངས་སྒྲིབ་ཀྱི་
བཀོ་བཤའ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་། རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད། འཆོ་བའི་
བཀོ་བཤའ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་། རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་དབྱེ་
བསྐྱུང་བྱས་བསྐྱུང་བ་བྱས། བྱ་བྱ་བྱས། ཡི་ཆད་པར་བྱས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱ་དགའ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་དག་

ཉན་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་གང་ཟག་མཁས་པ་མ་ཡིན་པར་མཁས་པར་རྫོམ་
བ། བརྟམ་ཆགས་ཅན། ཉེ་མགོན་བྱེད་བ། རྩལ་མི་ཤེས་བ། འཁྱུ་བར་བྱེད་བ། ཆོས་
མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་མཉན་པ་
དང་། བྱ་བར་སེམས་ཤིང་དེས་ན་དེ་བྱ་བ་དག་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
འགྱུར། ཡོངས་སྤྱོད་དག་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། གྲགས་པ་ལས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། ཆོས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་
ན་མ་བརྟགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལྷགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་
ཆལ་ཟ་མཐུན་པར་མ་བསྐྱོས། ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས། དམིགས་སུ་མ་པབ། རྣམ་པར་
མ་བརྟགས། གུན་དུ་མ་བརྟགས་པར་དོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་གཙུགས་པར་བྱ་བའི་ལས་
ཀྱི་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྐྱོ་བར་མི་འོས་པའི་ཆལ་ཟ་རྣམས་ནི་སྐོ་བར་བྱེད། བསྐྱོ་
བར་འོས་པ་རྣམས་ནི་སྐོ་བར་མི་བྱེད། ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་དབྱུང་བར་
འོས་པའི་ཆལ་ཟ་རྣམས་ནི་འབྲིན་པར་མི་བྱེད། དབྱུང་བར་མི་འོས་པ་རྣམས་ནི་འབྲིན་
པར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པར་མ་བསྐྱོས། ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས། དམིགས་སུ་མ་པབ།
རྣམ་པར་མ་བརྟགས། གུན་དུ་མ་བརྟགས་པས། བན་གདགས་པར་འོས་པའི་ཆལ་ཟ་
རྣམས་ལ་ནི་ཆད་པས་གཅོད་པར་བྱེད། ཆད་པས་གཅོད་པར་འོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་
པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལྷགས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཀྱང་དེས་ཆལ་ཟ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་མ་བཞག་པས། དེས་ན་ཆལ་
ཟ་རྣམས་ཀྱང་སྒོན་པོ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་པལ་ཆེར་འདུས་ཏེ་འདུག་པའི་ཆོ། སྒོ་བྱར་

དུ་གཏམ་ཟེར་ཞིང་གཏམ་གྱི་མཚུག་མི་སྟོད་པ་དང་། རྗེས་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུས་པ་མ་
ཡིན་པ་དག་སྤྲ་ཞིང་བྱ་བར་ཡང་སེམས་ལ། རི་སྐད་བསྐྱོ་བའི་ཆོག་བཞིན་དུ་ཡང་མི་
བྱེད་ཅིང་། ཆོག་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་
བཏགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་མི་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ལམ་དད་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་ལམ་དད་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་པས་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་
དགེ་བ་ནམས་གྱི་འབྲས་བྱ་བྱིས་ཆེ་བྱི་མ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་
ཡང་དད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་དད་པས་རོ་ཆ་མེད་ཅིང་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་
གྱིས་ཉེས་པར་སྒྲོན་པ་ལ་ཅི་འདོད་དགྱུར་འཕྲུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་དུས་སྟུ་སོ་སོར་
བཏགས་ནས་སྦྱིན་པ་དག་མི་སྦྱིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དག་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེན་
གནས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་ལ་མི་འཕྲུག་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་ཤིང་བྲས་
པ་མི་གཞོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཟ་ནམས་དང་། སྒོ་བྲོགས་ནམས་དང་།
སྒོན་པོ་ནམས་དང་། བྲོས་བྲོགས་ནམས་ལ་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་གྲུས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་ལ། རུས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་
ཀྱང་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་པས་ཆོས་ཟ་གྲུས་པ་དང་
མི་ལྡན་པ་ནམས་ལ་ནི་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་
ནམས་ལ་ནི་གྲུས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ལ་
ནི་རུས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རུས་པ་ནམས་ལ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་

དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཆོལ་ཟ་གྲས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ལུས་པ་
དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཀྱར་སྒྲིར་བྱེད། ལྷ་མར་
བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་ལ། གྲས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ལུས་པ་
དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་བྱད་དུ་གསོད་པར་བྱེད་
པ་དང་། དེའི་ཆོལ་ཟ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད་བྱེད་པ། སྤྱི་ཁྱེ་ཆེ་བ། གན་པོ་
རྒྱས་པ་དགོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མ་སྤྱུ་མེད་པ་དང་། སྟོབས་
མེད་པ་དང་། ཉམས་ཀྱང་མེད་པར་རིག་ནས། བསྐྱེན་བཀྱར་ལས་ཀྱང་བྱད་དུ་གསོད་
པར་བྱེད། འོངས་སྟོད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་ལས་ཀྱང་བྱད་དུ་
གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དག་གིས་བརྒྱས་ན་ཡང་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་
ཐྱོས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བག་མེད་པར་སྟོད་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་པོ་དག་གིས་འབྱོར་ཅིང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་
བར་བྱེད། དགའ་མགུར་སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་དུས་དུས་སུ་བྱ་བ་དང་། ཆོལ་ཟ་དག་
གསོ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཐྱོས་ཤིང་
གཅིག་ཏུ་བག་མེད་པར་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་
ལྡན་ན་རྒྱལ་པོ་འོངས་སྟོད་ཆེ་ཞིང་ཅ་འཛིང་ཆེ་ལ་འཁོར་མང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་
འོས་མ་ཡིན་ཞིང་། མཛོན་དུ་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་

པའི་སྒྱུན་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཅིག་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྒྱུན་དགུ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་
ཡོན་ཏན་ནམས་གང་ཞེན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཙུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་
དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་ན་རྒྱལ་པོ་འོངས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་རྩ་འཛིང་
ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་མང་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་ཞིང་མངོན་
དུ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་ནོ། །བཙུ་གང་ཞེན། རིགས་བཙུན་པ་ཡིན། རང་
དབང་ཡོད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཏུམ་པ་ཡིན། འཇུག་པའི་ཤས་མི་ཆེ་བ་
ཡིན། བྱ་དགའ་ཆེ་བ་ཡིན། དམ་པ་ནམས་ཀྱི་དག་ཉན་པ་ཡིན། བརྟགས་ཏེ་བྱེད་ཅིང་
ཆོས་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཆོས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཞོ་བ་
ཡིན། རབ་ཏུ་མ་སྤྱོས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བག་མེད་པར་མི་སྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་
རིགས་བཙུན་པ་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་པོའི་རིགས་འབྲ་བའམ། མཐོ་བར་སྐྱེས་པའམ། འབྲ་
བའི་བྱར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་བཙུན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་རང་དབང་
ཡོད་པ་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དག་བྱ་བ་དང་། ཆོལ་ཟ་དག་གསོ་བ་དང་། འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་པོ་དག་གིས་རྩེ་བའམ་དགའ་བའམ་དགའ་དགའ་སྒྱུར་སྒྱུད་པ་ལ་རང་
དགར་འཇུག་ཅིང་དེའི་ཆོག་ཀྱང་ཆོལ་ཟ་ནམས་དང་། རྫོ་གྲོགས་ནམས་དང་། རྫོན་པོ་
ནམས་དང་། གྲོས་གྲོགས་ནམས་ལ་བརྩན་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་
དབང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཏུམ་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་
རྒྱལ་པོ་ཆོལ་ཟ་ནམས་ཀྱི་ས་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་
བྱུང་བ་ལྟོག་པོ་ཞིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་ཀྱང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོལ་ཟ་ནམས་ལ་བཟོད་

བར་བྱེད་ཅིང་། མངོན་སུམ་དུ་སྤྲུལ་བའི་བར་མི་བྱེད། ཆོག་རྩལ་མོ་རྫོད་བར་མི་
བྱེད། ངན་བར་མི་བྱེད། འཇུག་བར་མི་བྱེད། གཞོད་བར་མི་བྱེད་ཡུལ་ཡུལ་པོར་
གནས་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། འཇུག་པ་ཀུན་དུ་བསྐྱེད་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་ན་ཡང་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་དུ་ཡིད་གྱིས་འཇུག་པའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་མི་མངོན་བར་བྱེད་
པ་དང་། ཁོན་གྱི་བསམ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསམ་པ་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱེད་ཅིང་
འཛིན་བར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། མངོན་སུམ་དུ་གཏུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྟོག་ན་གཏུམ་པ་
ཡང་མ་ཡིན། མི་མངོན་བར་གཏུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡུན་རྒྱུད་དུར་གཏུམ་པ་ཡང་མ་
ཡིན། ཡུན་རིང་པོར་གཏུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་
གཏུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇུག་པའི་གས་རྒྱུད་བ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆོལ་
ཐ་རྒྱལ་ས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འགལ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
དུ་ཡོངས་སྟོན་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་རྒྱུད་མ་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་།
ཆད་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྟོན་བར་མི་བྱེད་བར་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་ཆད་པས་རྗེས་སུ་སྟོན་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་འཇུག་པའི་
གས་རྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་དགའ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་བཀུར་སྟེ་
དང་། བསྟེན་བཀུར་གྱིས་བསྟེན་སྟངས་ལེགས་པར་བྱེད་བྱེད་པའི་ཆོལ་ཐ་རྒྱལ་ས་ལ་
དགའ་བའི་སེམས་དང་མགྲ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། དུས་དུས་སུ་ལེགས་པར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཆོག་འཇམ་པོ་ཀུན་དུ་རྫོད་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡོངས་སྟོན་བགོ་
བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་དག་ཀྱང་། འབྲི་བསྐྱུང་མ་བྱས། བསྐྱུང་བ་མ་བྱས།
བྱ་བྱ་མ་བྱས། ཡི་ཆད་བར་མ་བྱས་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མགྲ་

བར་བྱ་སྤྲོ་ཞིང་། མགུ་བར་བྱ་མི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱ་དགའ་ཆེ་
བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་ཉན་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་གང་
ཟག་མཁས་ལ་མཁས་པར་མི་སྒྲོམ་པ། བརྟམ་ཆགས་མེད་པ། ཉེ་མགོན་མི་བྱེད་པ།
ཚུལ་ཤེས་པ། འཁུ་བར་མི་བྱེད་པ། ཆོས་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་མཉན་པ་དང་། བྱ་བར་སེམས་ཤིང་། དེས་ནི་དེ་བྱ་བ་དག་གིས་
ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཡོངས་སྒྱུད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར། གྲགས་
པས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱལ་པོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་མཉན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་བརྟགས་ཏེ་བྱེད་ཅིང་ཆོས་
ལུགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆལ་ཟ་རྣམས་མཐུན་པར་བསྐྱོས།
ཡོངས་སུ་བསྐྱོས། རྣམ་པར་བརྟགས། ཀུན་དུ་བརྟགས་ནས། རོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་
བརྟན་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྐྱོ་བར་མི་འོས་པའི་ཆལ་ཟ་
རྣམས་ནི་སྐྱོ་བར་མི་བྱེད། བསྐྱོ་བར་འོས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱོ་བར་བྱེད། ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་
དང་དེ་དག་ལས་དབྱུང་བར་འོས་པའི་ཆལ་ཟ་རྣམས་ནི་འབྲིན་པར་བྱེད། དབྱུང་བར་
མི་འོས་པ་རྣམས་ནི་འབྲིན་པར་མི་བྱེད། བན་གདགས་པར་འོས་པའི་ཆལ་ཟ་རྣམས་
ལ་ནི་ལེགས་པ་པན་འདོགས་པར་བྱེད། ཆད་པས་གཅད་པར་འོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་
ཆད་པས་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་བརྟགས་ནས་བྱེད་ཀྱི་
བྱ་ཆོམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཀྱང་ཆལ་ཟ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པས་དེས་ན་དེའི་ཆལ་ཟ་རྣམས་
ཀྱང་སྒོན་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། འཁོར་པལ་པོ་ཆེ་འདུས་ཏེ་འདུག་པའི་ཆེ་སྒོ་བྱར་དུ་

གཏམ་མི་ཟེར་ཞིང་། གཏམ་གྱི་མཐུག་སྡོད་པ་དང་། རྗེས་དང་བཅས་པ་དང་། བྱས་པ་
དང་བཅས་པ་དག་སྤྲོ་ཞིང་བྱ་བར་ཡང་སེམས་ལ། རི་ལྟར་བསྐྱོ་བའི་ཆོག་བཞིན་དུ་
ཡང་བྱེད་ཅིང་། ཆོག་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་བརྟགས་ཏེ་
བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས། འདི་
ལ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིག་རྟེན་
པ་རོལ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་སྤྲོས་པས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་བྱིས་ཆེ་བྱི་མ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་དད་པར་བྱེད་
པ་དང་། དད་པས་ངོ་ཆ་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་
ལ་ཅི་འདོད་དགྱར་མི་འཐུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་དུས་དུས་སུ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་
སྤྱིན་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ལ་
གནས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བ་ལ་འཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཞོ་བ་ཡིན་ཞེས།
འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཟ་རྣམས་དང་། རྫོག་གོས་རྣམས་དང་། རྫོན་པོ་རྣམས་དང་།
གྲོས་གྲོགས་རྣམས་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ་གྲུས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་
སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་མ་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆོས་ཟ་གང་དག་གྲུས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་
དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་ལ། གང་དག་རུས་པ་དང་མི་ལྡན་
པ་དག་དང་། གང་དག་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་
རབ་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟ་གང་དག་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་
ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་ལ། གང་དག་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་

ལྷན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཚལ་ཟ་གང་
དག་གྲུས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། རུས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་དེ་
དག་ལ་ནི་བྱད་དུ་གསོད་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་སློང་བར་བྱེད་ལ། ཚལ་ཟ་གང་དག་
གྲུས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རུས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ལ་
ནི། བཀྱར་སྟོར་བྱེད། ལྷ་མར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལེགས་པ་ཁོ་
ནར་པན་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཚལ་ཟ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྟན་བཀྱར་
བྱེད་བྱེད་པ། ཤན་པོ་རྒྱས་པ་དགོག་དུ་བྱིན་པ་སྤྱི་ཆེ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་
མ་སྟུ་མེད་པ་དང་། སྟོབས་མེད་པ་དང་། ཉམས་རྩལ་མེད་པར་རིག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་བྲས་
པ་རྩེས་སུ་བྲན་པས་བསྟན་བཀྱར་ལས་ཀྱང་བྱད་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད། ཡོངས་སློང་
གྱི་བགོ་བ་ཤུའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བ་ཤུའ་ལས་ཀྱང་བྱད་དུ་གསོད་པར་མི་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱེ་བྲག་ཤེས་ཤིང་བྲས་པ་གཞོ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་རབ་
དུ་མ་སྟོས་ཤིང་གཅིག་དུ་བག་ཡོད་པར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དུས་
དུས་སུ་བྱ་བ་དག་བྱ་བའི་བྱིར་བཙོན་པ་དང་། ཚལ་ཟ་དག་གསོ་བའི་བྱིར་བཙོན་པ་
དང་དུས་དུས་སུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་གིས་འབྱོར་ཅིང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་
ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་སློང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་མ་སྟོས་ཤིང་། གཅིག་དུ་བག་ཡོད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ན་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སློང་ཆེ་བ་མ་
ཡིན་ཞིང་། རྩ་འཛིང་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་མང་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྟབས་གྱི་
འོས་ཡིན་ཞིང་། མཛོན་དུ་བསྟོད་པར་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་

ཡོན་ཏན་བརྩ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཅིག་ནི་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དགུ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

བཅ་པོ་བརྩ་བདུན་པ། ཉམས་པའི་སྒོ་དག་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཆལ་ཟ་མ་བརྟགས་པ་ལེན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒོ་དང་། ཆལ་ཟ་བརྟགས་པ་ལེན་ཀྱང་མི་སྟོན་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་སྟོད་པ་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒོ་དང་། བྱ་བ་བསམ་པ་ལ་བག་མེད་པ་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒོ་དང་། ལོངས་སྟོད་བསྐྱང་བ་ལ་བག་མེད་པ་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒོ་དང་། ཆོས་སྟུང་བ་ལ་བག་མེད་པ་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒོ་འོ། །དེ་ལ་ཆལ་ཟ་མ་བརྟགས་པ་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆལ་ཟ་མ་རྟགས་གྲས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་མ་བསྟོས། ཡོངས་སུ་མ་བསྟོས། དམིགས་སུ་མ་བབ། རྟམ་པར་མ་བརྟགས། ཀུན་དུ་མ་བརྟགས་པར་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད། རིམ་བྱོ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་མཆོག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་གནས་དག་ཏུ་བསྟོ་ཞིང་། ཡིད་རྟོན་པར་ཡང་བྱེད་ལ། དུས་དུས་སུ་ཆོག་གི་ལམ་འཇམ་པོ་དག་ཀུན་དུ་རྫོང་པར་ཡང་བྱེད་པས། དེ་དག་དེའི་རྣམ་བཞག་པ་ལ་ཡང་འཁྱེད་པར་བྱེད། གསོད་པ་རྟམས་དང་། དབྱ་པོ་རྟམས་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་རྟམས་དང་། གཡུལ་སྟོད་པ་ན་དེ་དག་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་པམ་པར་གྱུར། འཛིགས་པར་གྱུར། ཉམས་པར་གྱུར། གཞན་བརྒྱལ་བར་གྱུར། རྒྱབ་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིང་འབྲེར་བར་བྱེད་ལ། ཚུལ་ངན་པའི་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་དག་ཚུད་གསོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེའི་ཆལ་ཟ་མ་བརྟགས་པ་ལེན་པ་ཞེས་

བྱལོ། །དེའི་ཆལ་ཟ་བརྟགས་པ་ལེན་ཀྱང་མི་སྟན་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་གང་
ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆལ་ཟ་རྒྱུས་པ་དང་རུས་པ་དང་། ཤེས་
པ་ལས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོས། ཡོངས་སུ་བསྐྱོས། དམིགས་སུ་པབ། རྒྱུ་པར་
བརྟགས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་ཏེ། ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་རིམ་གྱོ་མི་བྱེད།
ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་རྒྱུ་དུ་འབབ་པ་དག་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་ལ་དེ་དག་མཆོག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་གནས་
དག་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་རྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། དུས་དུས་སུ་ཆིག་གི་
ལམ་འཇམ་པོ་དག་ཀྱན་དུ་རྫོད་པར་ཡང་མི་བྱེད་པར་དེ་ལ་ལན་འགའ་རྒྱལ་པོའི་
གསོད་པ་དང་། དབྱ་པོ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་ནས་རྒྱས་པར་འཛིགས་
པ་དང་། རློག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བར་དག་དང་ཐད་པར་གྱུར་པ་ན། གདོད་རིམ་གྱོ་
བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་རྒྱུ་དུ་འབབ་པ་དག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནས། རྒྱས་པར་ཆིག་གི་ལམ་འཇམ་པོ་དག་ཀྱན་དུ་
བརྫོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ། དེ་ན་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། གྲེ་མ་རྒྱལ་པོ་
འདི་གང་གི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གསོད་པ་དང་། དབྱ་པོ་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་
ནས། རྒྱས་པར་འཛིགས་པ་དང་། རློག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བར་དག་དང་ཐད་པ་ན།
གདོད་བདག་ཅག་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ནས། རྒྱས་པར་དུས་དུས་སུ་ཆིག་གི་ལམ་
འཇམ་པོ་དག་ཀྱན་དུ་བརྫོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ལས་ན། ཅི་ཅམ་དུ་གཡོ་དང་ལྟན་པ་
དང་། མཆོག་ཏུ་གཡོ་དང་ལྟན་པ་ལ་ལྟོས་སྟུམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འདི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བདག་
ཅག་ལ། སྟན་པ་ཀྱན་དུ་བརྫོད་པར་ཟད་ཀྱི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ནི་མ་ཡིན་

མོ་སྟམ་དུ་རིག་ནས། བྱས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། ལྷས་པ་ཡོད་པ་དང་།
ལེས་རབ་ཡོད་པ་ཡང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེའི་ཆའ་ཟ་བརྟགས་པ་ལེན་ཀྱང་མི་
སྟོན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱ་བ་བསམ་པ་ལ་བག་མེད་པ་
གང་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དུས་དུས་སུ་དགའ་བ་བྱ་ཞིང་། དགའ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་
དག་ལ་བདག་ཉིད་དམ་སྤྱིས་བྱ་གང་ཟག་མཁས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བའི་
སྦྱར་བ་ལེགས་པར་སེམས་པར་མི་བྱེད། འཇལ་བར་མི་བྱེད། ཉེ་བར་རྟོག་པར་མི་
བྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བར་བྱ་བ་དབྱེ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སྦྱིན་
པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་དང་། གཡུལ་གྱི་བྱ་བ་གཡུལ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་དང་། མཐུ་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་ལ་ཡང་། དབྱེ་བའི་སྦྱར་བ་ནས་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སྦྱར་བའི་བར་དག་ལེགས་པར་སེམས་པར་མི་བྱེད།
འཇལ་བར་མི་བྱེད་ཉེ་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེའི་བྱ་བ་བསམ་པ་ལ་བག་མེད་
པ་ཞེས་བྱའོ། །འོངས་སྟོན་བསྐྱང་བ་ལ་བག་མེད་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ལས་
ཀྱི་མཐའ་རྒྱུད་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ངན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའི་ཞལ་ཏ་
བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
གི་སྒོ་མ་བསྐྱངས་པ་དང་། བཙུན་མའི་འཁོར་གྱི་སྒོ་མ་བསྐྱངས་པ་དང་། མཛོད་དང་
བང་བ་མ་བསྐྱངས་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། བོ་གར་མཁན་དང་། རྗེས་གར་མཁན་དང་།
བཞད་གད་མཁན་དང་། འཛོལ་ག་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལ་འོངས་སྟོན་ཆོད་མི་རིགས་
པར་གཏོང་བ་དང་། ཆོ་ལོ་དང་། རྒྱན་དོར་གྱི་ཉེས་ཚུལ་ལ་ཁྱིལ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི།

དེའི་ཡོངས་སྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་བག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་བག་མེད་པ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཐེབས་པའི་ཡུལ་ན། དགེ་སྦྱོང་དང་བླ་མ་ཟེ་རང་བཞིན་
དགེ་བར་གྲགས་པ། མཛེངས་པ། གསལ་པ། རིགས་པ། གྲོལ་པ། མཁས་པ། གཞོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། གཞོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་གི་བྱང་དུ་དུས་དུས་སུ་སོང་སྟེ། དགེ་བ་གང་ཡིན། མི་དགེ་བ་གང་ཡིན། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན། ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ལེགས་
པ་དང་། སྤྲིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་མི་བྱེད། ཡོངས་སུ་ཞུ་བར་
མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཐོས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་
པ་དག་མི་སྦྱིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དག་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ལ་མི་
གནས་པ་དང་། ཚུ་མ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོས་
སྒྱུད་པ་ལ་བག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒྲོ་དག་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདི་པའི་དོན་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
འགྱུར་ལ། ཆེ་བྱི་མ་པའི་དོན་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལོ། །དེ་ལ་ཉམས་
པའི་སྒྲོ་དང་པོ་བཞིས་ནི་ཆེ་འདི་པའི་དོན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
ལོ། །ཉམས་པའི་སྒྲོ་ཐ་མ་གཅིག་གིས་ནི་ཆེ་བྱི་མ་པའི་དོན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
འགྱུར་ལོ། །དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་དག་གང་ཞེ་ན། ལྷ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཆལ་ཟ་བརྟགས་
པ་ལེན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སྦྱན་པ་དང་། དུས་སུ་སྒྱུད་པ་དང་། བྱ་བ་བསམ་པ་ལ་
བག་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་སྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་བག་
ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་ཆལ་ཟ་བརྟགས་པ་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆལ་ཟ་རྣམས་

གྲུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱུན་པར་བསྐྱོས། ཡོངས་སུ་བསྐྱོས།
དམིགས་སུ་པབ། རྣམ་པར་བརྟགས། ཀུན་དུ་བརྟགས་ནས་ཉེ་བར་འཛོགས་པར་བྱེད་
པ་དེ་ནི་དེའི་ཆལ་ཟ་བརྟགས་པ་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་དག་ལ་སྟོན་པ་དུས་སུ་སྦྱོང་པ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆལ་ཟ་བརྟགས་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེ་དག་ལ་རིམ་གྱོ་
བྱེད་ཅིང་། ཡོངས་སྦྱོང་གི་བགོ་བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་རྒྱེན་དུ་འབབ་པ་
དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་མཆོག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱ་
བའི་གནས་དག་ཏུ་ཡང་བསྐྱོ་བར་བྱེད་ལ། ཡིད་རྟོན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། དུས་དུས་
སུ་ཆོག་གི་ལམ་འཇམ་པོ་དག་ཀུན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་པས། དེ་དག་ཀྱང་དེའི་གསོད་པ་
དང་། དག་པོ་དང་། བྱིར་སྐྱོལ་བ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་། འཛིགས་པ་དང་། སྟོག་ཟད་པར་
བྱེད་པ་དག་དང་སྤང་པ་ན། གྲུས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད། རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེའི་དེ་དག་ལ་སྟོན་པ་དང་དུས་སུ་སྦྱོང་
པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱ་བ་བསམ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དུས་དུས་
སུ་དགའ་བར་བྱ་བ་དགའ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་ལ་དགའ་བའི་སྦྱོར་བ་ལེགས་པ་ཁོ་
ནར་སེམས་པར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད། ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བར་བྱ་
བ་དགའ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་ལ་རྩི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དབྱེ་བ་བསྐྱབ་
པའི་དོན་དག་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སྦྱིན་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་དང་གཡུལ་གྱི་བྱ་བ་
གཡུལ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་དང་། མ་སྐྱུ་དང་ལྡན་པའི་སྟོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་
བྱ་བ་མ་སྐྱུ་དང་ལྡན་པའི་སྟོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་ལ་ཡང་།
དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་ནས་མ་སྐྱུ་དང་ལྡན་པའི་སྟོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སྦྱོར་བའི་བར་

དག་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་སེམས་པར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད། ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་
ནི། དེའི་བྱ་བ་བསམ་པ་ལ་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སྒྱུད་བསྐྱུང་བ་ལ་བག་
ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་
མཐའ་བཟང་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའི་ཞལ་ཏེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་།
ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ལེགས་པར་སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གི་སྒོ་
ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པ་དང་། བཅུན་མའི་འཁོར་ཀྱི་སྒོ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པ་དང་།
མཛོད་དང་བང་བ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོ་གར་མཁན་དང་།
རྒྱུ་གར་མཁན་དང་། བཞད་གད་མཁན་དང་། འཛོ་སྤྲེག་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཡོངས་སྒྱུད་ཆོད་རིགས་པར་གཏོང་བ་དང་། ཆོ་ལོ་དང་རྒྱན་དོར་གྱི་ཉེས་རྩྭ་ལ་གཤི་
དུ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡོངས་སྒྱུད་བསྐྱུང་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་སྒྱུད་
པ་ལ་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དེའི་སེབས་པའི་ཡུལ་ན། དག་སྒྱུད་དང་
བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་དག་བར་བྲགས་པ། མཛེངས་པ། གསལ་པ། རིགས་པ། རྩོལ་བ།
མཁས་པ། གཞོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། གཞོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དགའ་བ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་བྱང་དུ་དུས་དུས་སུ་སོང་སྟེ། དག་བ་གང་ཡིན། མི་དག་བ་གང་
ཡིན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན། ཅི་ཞིག་
བྱས་ན་ལེགས་པ་དང་སྤྲེག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྱི་བར་བྱེད། ཡོངས་
སུ་ཞུ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཐོས་ན་ཡང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
སྒྲིན་པ་དག་སྒྲིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་
པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོས་སྒྱུད་པ་ལ་

བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
དང་ལྡན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདི་པའི་དོན་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཆེ་
བྱི་མ་པའི་དོན་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་དང་
པོ་བཞེས་ནི་ཆེ་འདི་པའི་དོན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་སྐོར་
ཐ་མ་གཅིག་གིས་ནི་ཆེ་བྱི་མ་པའི་དོན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་པ་དང་།
དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་
དགུ་རྗེས་སུ་དགའ་བ་དང་། དབང་སྤྱག་གི་བདག་པོ་དང་། དག་འདུལ་བ་དང་། ལུས་
ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་འཁྱོར་འཁྱོར་སྟེ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་
པ་དང་། དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དག་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་འབྲེན་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་གང་ཞེ་ན། ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་འབྲེན་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་དང་། སྐྱབ་
པོད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་པ་དང་། དུལ་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྐྱོད་པ་
དང་། ཆོས་སྐྱོད་པའོ། །རི་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་
ལ་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ལོག་པའི་ཆགས་པས་མ་དགེས་པ་དང་།
ཡོངས་སྐྱོད་འདུ་བའི་སྐོར་བཟང་པོ་ཡོད་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡོངས་སྐྱོད་བསག་ཅིང་སྟེལ་
བར་འདོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མི་ཆོལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་བརྟམ་ཆགས་
མི་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ཅི་བྱས་ཅི་
སྟོགས་ཀྱིས་རང་གི་མཛོད་དང་བང་བ་ནས་རང་གི་ནོར་ཕྱང་སྟེ་ནོར་མེད་པ་དང་།

ཡོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་གནས་པ་དག་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་
པོ་དེས་པ་དང་། བཅོད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་གོང་གི་མི་རྒྱལ་ས་ལ་ཆོག་གི་ལམ་འཇམ་པོ་
དག་གིས་ཀུན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་། དེདག་ལ་དུས་དུས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བགོ་
བཤའ་དང་། འཆོ་བའི་བགོ་བཤའ་རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་དག་བྱེད་པ་དང་། དེདག་མི་རྒྱུས་
པའི་ལས་སུ་བསྐྱོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལས་ངན་པར་བསྐྱོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལས་
ཏ་ཅང་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེདག་གི་ཉེས་པ་དང་། འགལ་བ་བཅོད་
པར་འོས་པ་དག་བཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་དང་འགལ་བ་བདེན་པ་བཅོད་པར་
མི་འོས་པ་དེདག་ཀྱང་དུས་དུས་སུ་ཉེས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་དང་སྦྱོར་བར་བྱེད་
དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ། ལེགས་པར་
སྤྱད་ན། སྤྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱབ་པོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་
པོ་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྤྱབ་པོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མ་ཐེབས་པ་ནི་
འཐེབས་པར་བྱེད། ཐེབས་པ་ནི་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
སྦྱོར་བ་ནས། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཆོ་ལོ་དང་རྒྱན་དོར་གྱི་ཉེས་ཅོམ་གྱི་བར་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་
ཁྱལ་ས་པ་དང་། སྤྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཚུ་ལ་དང་། ཚུ་མ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་
བརྟག་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཆད་པས་གཅད་པར་འོས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ལེགས་པར་
ཆད་པས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བན་གདགས་པར་འོས་པ་རྒྱལ་ས་ལ་ཡང་མན་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་བསྤྱབ་པོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བསྤྱབ་པོད་པ་འདི་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ་ལེགས་པར་སྤྱད་ན་དབང་ལྷན་གྱི་བདག་

པོར་འགྱུར་རྟེན། ཐབས་ཤེས་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་བྱ་བ་དགའ་བ་
བསྐྱབ་པའི་དོན་དག་ལ་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་དགའ་བར་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ནས། རྒྱས་
པར་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ། མཐུ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མཐུ་དང་
ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་བར་དག་ལ་ཡང་། ལེགས་པ་
ཁོ་ནར་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ཐབས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་ཏེ། ལེགས་པར་སྤྱད་ན་དག་ཟུལ་བར་འགྱུར་རྟེན། །ཡུལ་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་
སུ་ཡོངས་སྒྲོད་པ་གང་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སྒྲོད་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོད་
པ་གཞལ་ནས། ཏ་ཅང་ཆུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཏ་ཅང་ཆེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རན་པས་
འཆོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲོད་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲོད་སྣ་ཆོགས་
དང་ལྷན་པ་དང་། དུས་ཆོགས་ཀྱི་ཆེ་མེད་ལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་སྒྲོད་
དང་ལྷན་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་
སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་དང་། གནས་བཟང་པོའི་ཡོངས་སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་དང་། གོ་གར་དང་
སྤྱ་དང་སིལ་སྤྱན་དང་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་དང་། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡོངས་
སྒྲོད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ནད་ཀྱིས་བཏབ་ཅིང་གཞོད་པའི་ཆེ་འཕྲོད་པ་ཟ་ཞིང་མི་འཕྲོད་པ་
ཡང་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་ཁྱུ་ནས་ཟུམ། མ་ཁྱུ་བར་མི་ཟ་
བ་དང་། ལྷན་ཅིག་དུ་ཟ་བ་རྣམས་ཆོགས་ཏེ་འབྲིམ་པ་ན། གཞན་དག་བསྐྱད་ཅིང་
བསྐྱལ་ནས། བདག་གཅིག་སུ་བཟང་པོ་མི་ཟ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་ལ་ལེགས་

པར་ཡོངས་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲོན་པ་
འདི་ཡང་དག་པར་བྲངས་ཏེ། ལེགས་པར་སྒྲོན་ན་ལུས་ལ་པན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་
སྒྲོན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
དང་། རོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ནོ། །རི་ལྟར་ན་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་
མངོན་པར་དད་པ་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་པར་
སློན་པ་ཕྱིས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་སློག་གཙུག་པ་སྤངས་ཤིང་སློག་གཙུག་པ་ལས་ཕྱིར་ལོག་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཤམ་པ་དང་།
བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཆང་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙུག་པའི་ཆང་བག་མེད་པའི་
གནས་དང་། གནས་དེ་དག་ལས་མཐའ་དག་གསལ། རེ་རེ་སྤངས་ཤིང་ཕྱིར་ལོག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་རོས་པ་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། དེས་ཆེ་འདི་པའི་དོན་ལས་བརྒྱུ་མས་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་དོན་ལས་
བརྒྱུ་མས་པ་དང་། ཆེ་འདི་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མའི་དོན་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། ཆོས་མང་པོ་དག་
ལེགས་པར་མཉན་པ་དང་། ལེགས་པར་གཟུང་བ་དང་། ཁ་དོན་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
རོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་གཏོང་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲི་དབྱ་སེར་
སྒྲིའི་བྱི་མས་ཀྱང་ནས་དཀྱིས་ཤིང་གནས་པ་ན། དེ་སེར་སྒྲིའི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་

སེམས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་ལྷག་པར་གཏོང་བ་དང་། ལག་རྒྱུང་བ་དང་། རྣམ་
པར་འགོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མཚོད་སྤྱིན་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་ཀྱན་འགོད་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཏོང་བ་དང་
ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེན། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ངན་པ་དང་བྱ་ཞོམ་པ་དང་། ཉག་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་སེམས་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་བརྒྱབ་སེམས་སྦྱེས་པས་
སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་མི་གནས་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཁྲོ་བ་དང་།
ཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་། ལྷག་དོག་དང་། སེར་
སྣ་དང་། སྦྱ་དང་། གཡོ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་
འདོད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བས་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་མི་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་སྦྱོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་སྦྱོད་པ་འདི་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ། ལེགས་པར་སྦྱད་ན་བདེ་
འགྱོར་འགྱོར་བར་འགྱུར་པོ། །རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་
ནི་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་བྱེ་མ་ལ་པན་པའི་བྱེར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་པ་
འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་པོ་བཞི་ནི་ཆེ་འདི་ལ་པན་པའི་བྱེར་འཇུག་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐ་མ་གཅིག་ནི་ཆེ་བྱེ་མ་ལ་པན་པའི་

ཕྱིར་འབྲུག་པར་འབྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ངས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱང་
 བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་ཉམས་པའི་སྒྲོན་རྣམས་
 ཀྱང་བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་འདོད་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
 བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་
 སྒྲོན་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྤངས་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡང་དག་
 པར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཉམས་པའི་སྒྲོན་རྣམས་ནི་སྤངས་ལ། ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་རྣམས་ནི་ཡང་
 དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱང་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཞེས་ཀྱང་གྲག་གོ། །སྐྱེ་བའི་
 སྟུག་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མདོར་ན་ཉི་ལྔ་པའི་ཕྱིར་པོ་ལྔ་སྟུག་བསྟེན་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དུ་གང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྟུག་བསྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སྟེན་
 པ། རྣམ་པ་ལྔས་ཏེ། སྟུག་བསྟེན་དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྔན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྟུག་བསྟེན་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འདོད་བཞེན་དུ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྟུག་བསྟེན་དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྟེན་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་དང་། གཅིག་དུ་སྟུག་བསྟེན་པའི་ཡི་དྲགས་
 རྣམས་དང་དེ་བཞེན་དུ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་གནས་སུ་སྐྱེ་
 བའི་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སྟེན་པ།

ཁམས་གསུམ་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་ལ།
ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འབྱུང་བར་
ཡང་དེ་དང་རྗེས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པའི་
བྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། སྐ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་རྣམས་ཀྱི་
གནས་སྤྱི་རུང་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། འདི་ལྟར་སྤྱིས་ཤིང་བྱུང་བ་ནི་ཡུལ་ཀྱན་དུ་ཆགས་པར་
འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཀྱན་དུ་ཆགས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཀྱན་དུ་ཞེ་སྤང་བར་འབྱུང་
བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཀྱན་དུ་ཞེ་སྤང་བར་འབྱུང་། ཀྱན་དུ་མོངས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་
ཡང་ཀྱན་དུ་མོངས་པར་འབྱུང་ལ། གཞི་དེ་ལས་ལྷས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཏེ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་
གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲེལ་
བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་བ་དང་། སྤྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་བ་ནི་
གསོན་པའི་མཐའ་འཆི་བ་དང་། ཐ་མར་འཆི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ཡང་དེ་དག་གི་མི་
འདོད་བ་ཡིན་ལ། གཞི་དེས་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས། དེ་
ལྟ་བུས་སྤྱི་བ་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཡིན་ནོ། །སྐ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡན་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རེག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་

སྟེ་གནས་ལྔ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་བཟང་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
བྱིར་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པའི་བྱིར་དང་། དུལ་ལ་ཡོངས་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། ཆེ་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པའི་བྱིར་རོ། །ན་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྟུག་བསྟུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། སྟུག་བསྟུལ་དང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེ་བར་གནས་པའི་བྱིར་དང་། དུལ་གྱི་
ཡོངས་སྒྲོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། དུལ་གྱི་ཡོངས་སྒྲོན་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྟུན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་
དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འཆི་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྟུག་བསྟུལ་བ་ཉིད་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྒྲོན་སྟུག་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་དང་། ཅ་འཇིང་སྟུག་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་།
འཁོར་སྟུག་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ལུས་སྟུག་པ་སྤུན་
སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་རབ་ཏུ་བྲག་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །མི་སྟུག་པ་དང་
སྟངས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྟུག་བསྟུལ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་སྟངས་པས་
སྟུག་བསྟུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ཆད་པས་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པས་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་།
ཉམས་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ཆོས་ལས་འགལ་
བས་ངན་འགྲོས་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་རྣམ་

བ་ལྷས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་བཅས་བས་སྤྱང་ན་སྤྱི་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་
གཞོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་རྗེས་སྤྱང་ན་ཞིང་འདོད་བས་ཡིད་
ཡོངས་སྤྱི་གཏུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འོངས་སྤྱོད་མ་ཆང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱག་བ་དང་བཅས་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གང་འདོད་བ་བཙམ་ཏེ་
མི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱང་རྣམས་བ་ལྷས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མདོན་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་བཞེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཀྱི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྱིས་བྱ་གསུམ་པོ་སྤྱིས་བྱ་ཐ་མ་དང་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་། སྤྱིས་བྱ་མཆོག་
འདི་དག་ནི་སྤྱི་བ་ལས་བརྒྱུ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གང་བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཐ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ལ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་མ་
ཡིན་པ་དང་། གང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ལ། བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་མ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིས་བྱ་བར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་བདག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་
ཡང་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིས་བྱ་མཆོག་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་སྤྲིག་པ་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པ་ལ་མི་སྟེན་པ་

ཡང་ཡོད་དོ། རྒྱུག་པ་ལ་སྲེད་ལ་སྒྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། རྒྱུག་པ་བྱེད་ལ་
སྒྲིག་པ་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་སྒྲིག་པ་མི་བྱེད་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་མི་སྲེད་པ་
ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གང་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་བྱི་མ་ལ་མི་འདོད་པར་
འགྱུར་བ་ལ་མངོན་པར་དད་ལ། བརྗེད་ངས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། རྒྱུག་པའི་
གྲོགས་པོ་དང་བསྟེན་པས་སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ་སྒྲིག་པ་ལ་མི་སྲེད་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་སྒྲིན་སྒྲིག་པ་ལ་གོམས་པས་སྒྲིག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རྒྱུག་པ་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། རྒྱུག་པ་ལ་དགའ་བས་ཡིད་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུག་པའི་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ལ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བས། སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒྲིག་པ་ལས་
བྱིར་ལོག་པ་དེ་ནི། རྒྱུག་པ་ལ་སྲེད་ལ་སྒྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ལ། རྒྱུག་པ་ལས་བྱིར་ལོག་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ། རྒྱུག་པ་ལ་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲིག་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་ལ། རྒྱུག་པ་ལས་ཀྱང་བྱིར་ལོག་པ་དེ་ནི་སྒྲིག་པ་མི་
བྱེད་ལ། རྒྱུག་པ་ལ་མི་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གང་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ་སྒྲིག་པ་
ལ་སྲེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ།
སྒྲིག་པ་ལ་མི་སྲེད་པ་དང་། རྒྱུག་པ་ལ་སྲེད་ལ། རྒྱུག་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་སྒྲིག་པ་ལ་མི་སྲེད་ལ་སྒྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་ཀྱུ་ལ་པོ་གསུམ་སྟེ།

གསུམ་གང་ཞེན། འདོད་པའི་མོངས་སྟོད་ལྟར་ལེན་པ་དང་། བྱ་བ་ལྟར་ལེན་པ་དང་།
ཆོས་ལྟར་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་
འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་
སྟེ། གསུམ་གང་ཞེན། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་རང་གི་བྱ་
བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གང་སྤྲིག་
པའི་སྟོད་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཅེས་བྱའོ། །གང་སྤྲིག་པའི་སྟོད་པས་འཛིགས་ཤིང་། དགེ་བའི་སྟོད་པ་ཡང་དག་པར་
སྒངས་ནས་འདུག་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་བྱ་བ་རང་གི་བྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་
ཟག་དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ནི་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྐྱེས་བྱའི་ཅལ་
སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་སྤྲུག་པོའི་
བྱིས་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཉན་ཉུང་བ་དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དང་།
ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
ཐེན་པའི་སྤྱབ་ཐོད་པ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཏྲག་པར་རྒྱུན་དུ་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། དེའི་སྐྱེས་བྱའི་ཅལ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་
ཆོས་ལ་དགའ་ཆོས་ལ་གནས་ལ། བཙུན་མའི་འཁོར་དང་། གཞོན་ཀྱུ་རྣམས་དང་།

གྲོས་གྲོགས་རྣམས་དང། ཁྲིམ་གྱི་རུ་སྒྲ་དང། ཁྲོང་རྒྱལ་གྱི་མི་རྣམས་དང། ཡུལ་གྱི་
མི་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྲིན་པ་དག་སྦྲིན་པ་དང། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་དང།
བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ཁྲུངས་ནས་འདུག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
སྦྲིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ནི་སྒྲོན་གྱི་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྱོད་
པར་བྱེད་དོ། །སྦྲེས་བྱའི་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ནི་ཆེ་འདི་བ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་
འབྲས་བྱ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྱོད་པར་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ནི་བྱི་
མ་ལ་ཡང་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོངས་
སུ་སྒྱོད་པར་འགྱུར་དོ། །གང་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་པ་
དེ་ནི་སྦྲེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇམ། སྦྲེས་
བྱའི་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇམ། གཉི་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྦྲེས་
བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྦྲེས་
བྱ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོའི་ཆོལ་ཟ་ནི་གསུམ་སྟེ་གྲུས་པ་དང་ལྷན་ལ་རྒྱས་པ་དང་
མི་ལྷན་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྷན་པ་དང། གྲུས་པ་དང་ཡང་ལྷན་རྒྱས་པ་དང་ཡང་ལྷན་ལ་
ཤེས་རབ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་གྲུས་པ་དང་ཡང་ལྷན་རྒྱས་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཤེས་རབ་
དང་ཡང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྦྲེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྦྲེས་བྱ་འབྲིང་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྲེས་བྱ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །གྲུས་པ་དང་ཡང་མི་ལྷན། རྒྱས་པ་
དང་ཡང་མི་ལྷན། ཤེས་རབ་དང་ཡང་མི་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐ་མ་བས་ཀྱང་ཆེས་
ཐ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོག་གི་རྣམ་པ་བཞེསྟེ། མི་སྦྲན་པ་ལ་སྦྲན་པར་

གཤམ་པ་དང་། སྟན་པ་ལ་མི་སྟན་པར་གཤམ་པ་དང་། མི་སྟན་པ་ལ་མི་སྟན་པར་
གཤམ་པ་དང་། སྟན་པ་ལ་སྟན་པར་གཤམ་པ་ལོ། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་འཇམ་ཁིང་སྟན་ལ་
མི་འཕྲོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་རྩལ་ལ་འཕྲོད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཡང་རྩལ་ལ་མི་འཕྲོད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཡང་འཇམ་ཁིང་སྟན་ལ་འཕྲོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་སྟན་པ་ལ་མི་སྟན་པར་གཤམ་པའི་ཆོག་སྒྲ་བ་གང་
ཡིན་པ་དང་། མི་སྟན་ལ་སྟན་པར་གཤམ་པའི་ཆོག་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེས་བྲ་
མ་ཡིན་ནོ། །སྟན་ལ་མི་སྟན་པར་གཤམ་པའི་ཆོག་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེས་བྲ་
འབྲིང་ཡིན་ནོ། །སྟན་ལ་སྟན་པར་གཤམ་པའི་ཆོག་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེས་བྲ་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །འདྲོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདྲོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་
གང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་བབ་ཆོལ་དུ་ལོངས་སྟོང་པ་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ནས།
བདག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་བདེ་བར་ཆོས་པར་མི་བྱེད་ལ་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཆུང་མ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས། རྒྱས་པ་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེའི་བར་དག་ལ་ཡང་ཡོན་འབྲུལ་
བར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདྲོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་གང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་
པས་བབ་ཆོལ་དང་། བབ་ཆོལ་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྟོང་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་
ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་བདེ་བར་ཆོས་པར་བྱེད། ལྷ་དང་ཆུང་མ་ནས་རྒྱས་
པར་མཛད་པ་བཞེས་དང་། ཁྲོས་ཁྲོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་། ཀའ་རབས་ཀྱི་བར་དག་ཀྱང་
ལེགས་པར་བདེ་བར་ཆོས་པར་བྱེད་ལ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་ལ་ནི་ཡོན་འབྲུལ་
བར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདྲོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་གཅིག་དུ་ཆོས་ཀྱི་

བབ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ཁོངས་སྒྲིབ་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བས་ནས། བདག་ཉིད་
ཀྱང་ལེགས་པར་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་ལ། རྒྱས་པར་དགེ་སྦྱོང་དང་བླམ་ཟེའི་བར་
དག་ལ་ཡང་ཡོན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཁོངས་སྒྲིབ་པ་
དང་པོ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་
སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གང་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་དང་། འཇུམས་པ་
ནས། ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་བར་གྱིས་ཟས་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་
སྤྲི་མི་ལྟ་ལ། དེས་པར་འབྱུང་བ་རབ་རྒྱ་མེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་གང་
ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། འཇུམས་པ་མེད་པ་དང་། མདུད་པ་པོར་
བ་མེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་
ཆགས་པར་གྱུར་པ་མེད་པས་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་ཟས་ཟ་བར་བྱེད་ལ། ཉེས་
དམིགས་སྤྲི་ཡང་ལྟ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་རབ་རྒྱ་མེས་ཤིང་། དེའི་ཟས་སྤངས་པ་
དང་། ཡོངས་སྤྲི་མེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་གང་ཆགས་པ་མེད་པ་
ནས་ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་བར་གྱིས། སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་ཟས་ཟ་
བར་བྱེད་ལ། ཉེས་དམིགས་སྤྲི་ཡང་ལྟ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་རབ་རྒྱ་མེས་ཤིང་དེའི་
ཟས་དེ་སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྲི་མེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་པོ་ནི་
སྦྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །

བམ་པོ་བཙེ་བརྟུད་པ། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བརྩམས་ནས་གང་ཟག་
གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ངེ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་སྦྱིན་ལ། རོ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་མི་

སྤྱིན། རེག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྤྱིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱིན་ལ་རེག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྤྱིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ནི་དང་རོ་དང་རེག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་མཚོག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྤྱིན་པའི་ཞིང་ལས་བརྩམས་ནས་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་སྤྱག་པའམ། བན་འདོགས་པ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་སྤྱག་བསྐལ་བ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་པ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཚོག་ཡིན་པར་རེག་པར་བྱའོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་གང་སྤྱག་པ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་མན་འདོགས་པ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་བརྩམས་ནས་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་སྤྱ་རོལ་ནས་ཡིད་དགའ་ལ། སྤྱིན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་དགའ་ཞིང་། འྱིན་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིན་པའི་སྤྱ་རོལ་ནས་ཡིད་དགའ་ཞིང་། སྤྱིན་པའི་ཆེ་ཡང་སེམས་དགའ་ལ། འྱིན་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིན་པའི་སྤྱ་རོལ་ནས་ཀྱང་ཡིད་དགའ་ཞིང་། སྤྱིན་པའི་ཆེ་ཡང་སེམས་དགའ་ལ། འྱིན་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་སྦངས་

པ་ལས་གང་ཟག་གསུམ་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། གང་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་ལ། རྟུ་
ཐམས་ཅད་རྟུ་སྤངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་ལ། གཞན་དག་ཡང་
དག་པར་འཛིན་རྟུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསྟུ་གས་པ་ཡང་མི་བརྗོད། ཆོས་མ་ཐུན་པ་
པ་མཐོང་ན་ཡིད་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ཤིང་རྟུ་ཐམས་ཅད་རྟུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཡིན་
གྱི། གཞན་དག་ཡང་དག་པར་འཛིན་རྟུ་མི་འཇུག་ལ། བསྟུ་གས་པ་རྗོད་པར་ཡང་མི་
བྱེད། ཆོས་མ་ཐུན་པ་པ་མཐོང་ན་ཡང་ཡིད་མི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྦྱེས་བྱ་
འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གང་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བ་དེ་ནི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་གཞི་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་རྒྱུ་པར་གཞག་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་
དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་
ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད། ལྟོན་ཅན་རྟུ་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་ཉམས་པར་མི་
བྱེད། ལྟོན་ཅན་རྟུ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་
པར་ལེན་པའི་བསམ་པ་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། འཆོ་བའི་
བསམ་པས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་བསམ་པས་ཡང་དག་
པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་ཡང་དག་
པར་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་
འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་

སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་ནས་འདུག་པའི་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། བསྟེན་གནས་པའི་
སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་ནས་འདུག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་
དག་པར་བྲངས་ནས་འདུག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་
བྲངས་ནས་འདུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་
ཉིད་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གསུམ་སྟེ། གང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་
ལྗན་ལ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བྲངས་པའི་ཡན་ལག་
དང་ཡང་མི་ལྗན། གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་དང་ཡང་མི་ལྗན།
བསྐྱབ་པའི་གཞི་རིམ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཡན་ལག་
དང་མི་ལྗན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྗན་ལ། ཐ་མ་དང་མི་
ལྗན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྗན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་
ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྗན་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྗན་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་དག་དང་ལྗན་པ་
ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྒྲོམ་པ་མ་
ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་དང་ལྗན་པ་
ཡང་ཡོད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་ལྗན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་

དང་ལྷན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་
པར་ཁྲུངས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བསྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ལས་གང་ཟག་གསུམ་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། གང་ཟག་
གང་ནན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་བར་ཆད་པ་དང་
བཅས་པར་འཇུག་པའམ་གང་བར་མི་ཆད་པར་འཇུག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་བ་དང་
བཅས་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རང་གི་རང་གིས་འཇུག་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ལས་
གང་ཟག་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཐོབ་ལ། ཆོས་ལ་རྒྱས་
པར་ལྟ་བའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཆོས་ལ་རྒྱས་པར་ལྟ་བའི་
ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་ལ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་
གཉི་ག་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་
བཅས་ཤིང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྟོག་པ་མེད་
ལ་དཔྱེད་པ་ཅུ་མ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱེད་པ་
ཡང་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བསྒྲོམ་པ་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་ལས་གང་ཟག་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་

གང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དག་པའི་
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་
གཏན་གྱིས་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བརྒྱ་ནི་དུད་འགོ་དང་། བྱད་མེད་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པ་རྣམས་དང་། བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་།
ཐོས་པས་འཆོ་བ་རྣམས་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། རྟོག་གི་བ་རྣམས་དང་།
དཀའ་ཐུབ་བྲག་པོ་བ་རྣམས་དང་། ལུས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་
འདོད་པ་དང་སྦྱག་པ་དང་ཡིད་དུ་ལོང་བའི་ཆོས་ནི་ཆེ་དང་ཁ་དོག་དང་ལོངས་སྟོང་
དང་། མཛེང་བ་ཤེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཆངས་པར་སྟོང་པ་དང་།
ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་དང་། མཐོངས་ཏེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་ནི་དུག་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་དང་། འདུན་པ་
མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། མ་དད་པའི་སྐྱོན་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་སྐྱོན་དང་།
རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྐྱོན་དང་། རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གྲུས་
པར་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཉན་པར་མི་བྱེད། ལྷ་མར་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཉན་པར་མི་བྱེད་དེ།
རྒྱས་པར་མཛོད་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་
པར་གཡེང་བའི་སྐྱོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་བའི་ཆེ་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྤྱིས་
ནས་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་སྐྱོན་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་
པའོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། སྒྲིབ་པས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་།
བདག་པོས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ངངས་ནས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། མི་འདོད་པ་ནི་བླག་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་དང་། བད་དང་།
ཡུལ་མི་དགའ་བ་དང་། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། སྒྲན་ཆ་བ་དང་།
གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་དགེ་བའོ། །དེ་དག་ལས་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་ནི་ནམ་པ་ལྟ་སྟེ།
སོ་སོར་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་ཡོངས་སྒྲིབ་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱེལ་ན་དགའ་བའི་ཡོངས་སྒྲིབ་
དང་། ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་དང་། གཞན་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་དང་།
ལེགས་པར་མ་ཟེན་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་དོ། །འདོད་པའི་སྒྲིབ་ནི་ནམ་པ་བརྒྱད་དོ། །རོ་
སྒྲོང་བ་ཚུང་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་མང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་མང་བ་དང་། གཞན་གྱི་
གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་གྲུར་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་དུ་འཕུག་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་
དང་། ཡོངས་སྒྲིབ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། གནས་སུ་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་
ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །འདོད་པའི་གཞི་
ལས་འགྱུར་བ་ནམ་པ་བླག་སྟེ། གཞན་གྱི་གཞོད་པས་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་མ་
སྟོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟུག་པ་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་འགྱུར་བ་དང་།
སེམས་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བའོ། །འདོད་པ་ནམས་ལ་ཆོས་
མ་ཐུན་པ་ནམ་པ་ལྟས་ནགས་ཆོལ་གྱི་མིང་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མང་བ་ཉིད་དུ་ཆོས་

མཐུན་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་ཉིད་དུ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཉིད་པར་འཚོ་བ་ཉིད་
དུ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། གནས་ཉིད་དུ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་ཉིད་དུ་
ཚོས་མཐུན་པས་སོ། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ལ་ལར་རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།
གང་ཟག་གང་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མས་ཉི་བར་
ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་ཁོ་ནར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་
པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་གང་
ཞེན། གཡོ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྦྱ་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱ་བྱ་དང་ལྷན་པ་དང་། གཙམ་སྦྱ་
དང་ལྷན་པ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་
དང་། བརྟེན་ངས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་དང་།
སྟོད་པ་དང་། མང་པོ་པ་དང་། ཁྲང་བར་བྱ་ལ་ཐོག་མར་འགོ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་
ལ་བཙོན་པ་བཏང་བ་དང་། བསྐབ་པ་དག་ལ་ཤས་ཆེར་གྱུས་པ་མེད་པ་དང་། དགེ་
སྦྱོང་གི་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། འཚོ་བའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་མྱ་ངན་ལས་
འདའ་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་གཡོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེན།
བདག་ཉིད་སྟོན་དང་ལྷན་ཡང་སྟོན་པའི་སྦྱན་སྒྲུལ། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །རི་ལྟར་ན་སྦྱ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་མི་

ལྷན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་མཁས་པ་རྣམས་
ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ན་གྲ་གྲུ་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་ཞེན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཉམས་པ་འཕམ། སྒྲིབ་པ་ལས་སྒྲིབ་
པ་ཉམས་པ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པས་སྐྱེངས་པ་ན། གཏམ་རྒྱུད་སྒྱུར་
བར་བྱེད་ཅིང་གཏམ་གཞན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་ལས་
སྒྲིབ་དང་གཡོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རི་ལྷར་ན་
གཅོམ་སྒྲིབ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེན། འཛིགས་པ་འཕམ། རོ་བྱ་བའཕམ། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་
ཅམ་གྱི་ཕྱིར་གཞན་དག་གི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་རྫོད་པར་མི་བྱེད་སྐྱེང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་།
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ནི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་བཅོས་མའི་རྗེས་དང་གྲུས་པ་དང་། ལུས་དང་དག་གི་ལས་འཇམ་པོས་ཀུན་
དུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ན་རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་ཡིན་ཞེན། བདག་ཉིད་
དམ་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ཏེ། རོ་ཆ་མེད་པས་བསམས་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དང་།
ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དང་།
མཚང་འབྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚྭ་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྷར་ན་མ་དད་པ་ཡིན་ཞེན། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དག་ལ་དད་པའི་
སེམས་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྟུན་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
དག་ལ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཞེན། དགེ་
བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྒོས་འབེབས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཉལ་

བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཉིན་མཚན་གས་ཆེར་ཡོལ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་
ལྟར་ན་བརྗེད་ངས་པ་ཡིན་ཞེན། བྱས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་བ་དང་། སྤྱས་ནས་ཡུན་
རིང་དུ་ལོན་བ་ཡང་རྗེས་སུ་མི་བློན་ལ། རྗེས་སུ་བློན་བར་བྱེད་ཀྱང་མི་རུས་བ་དང་།
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་བསྐྱོམས་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མི་གནས་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་
ལྟར་ན་མཉམ་བར་མ་བཞག་བ་ཡིན་ཞེན། ཐན་མཉམ་བར་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་བ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ཞེན། རང་
གི་ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་ཅིང་གནས་བ་དང་། མི་མཐུན་བར་འདྲིན་བ་དང་། སྤྱི་བ་
འདོར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་ལྟོད་བ་ཡིན་ཞེན། མི་མཁས་བ་དང་། མི་གྲིམས་
བ་དང་། སྤྱི་བ་མི་མོད་བ་དང་། ཆངས་བ་མཚུངས་བར་སྦྱོད་བ་མཁས་བ་རྣམས་ལ་
ལུས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་མི་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་མང་པོ་ཡོད་བ་ཡིན་ཞེན། རྩི་ལྟར་
གནས་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྲེས་བར་གནས་བ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་
བར་རྟོག་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། སྤྲིག་བ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་བར་རྟོག་བ་དག་ནས། བྱིས་
ཀྱི་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་བའི་རྣམ་བར་རྟོག་པའི་བར་དག་ལ་ལན་མང་དུ་རྗེས་སུ་རྟོག་
ཅིང་རྗེས་སུ་དབྱུད་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་འགོ་
བ་ཡིན་ཞེན། དགེ་འདུན་གྱི་འཕ་གང་ཟག་གི་རྟེན་བ་སྤང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་
སོགས་བ་དང་། དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་མཐོན་དུ་འབོད་བ་ནི་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དེར་དགེ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་དབེན་བ་ལ་
བརྩོན་བ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེན། བས་མཐའི་གནས་མལ་དབེན་པ། སྤྱི་བོ་སྤྲིག་བ་ཅན་
མེད་པ། མི་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྟེ་བསྟེན་བ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་དང་རྗེས་སུ་

མ་ཐུན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐག་རིང་དུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདུན་པ་ཅུམ་
ཡང་སྒྲེད་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་བསྐབ་པ་དག་ལ་གྲུས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་
མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མོངས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་བསྐབ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་
བྱེད་ལ། ལུས་དང་སྒོག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་ནི་མི་བྱེད་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
སྒོག་ཆེད་ཆེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ལ། བསྐབ་པའི་གཞི་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བ་ནི་དོན་དུ་
གཉེར་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
བསྐབ་པ་རྣམས་ཕྱལ་ནས་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུག་པར་འདོད་ཅིང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། སྤྱིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཉང་རུལ་བ་ནས་རྒྱས་པར་ཆངས་
པར་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཆངས་པར་སྒྲོད་པར་ཁས་འཆེ་བའི་བར་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་
གི་འབྲས་སུ་རྣམས་སམ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་
ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་འཆོ་བའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ། བྱ་ངན་
ལས་འདའ་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོས་གཅེས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའམ།
ཆོས་རྒྱན་པས་གཅེས་པའམ། བྱ་ལོན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའམ། འཛིགས་པས་ཉམ་ཐག་
པའི་ཡོངས་སྒྲོད་རྣམས་ཉམས་པ་ན་འཆོ་བ་མེད་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་མ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
པའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་པོ་བཞི་ནི་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོད་པ་
རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲོགས་པ་རྒྱད་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱད་པ་ལས་

བརྩམས་ནས་བཏུ་བར་བྱའོ། །མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩམས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་
ཤེས་རབ་རྒྱད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་བཏུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་
ལྷན་པ་ནི་གཉི་ག་རྒྱད་པ་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗེད་ངས་པ་དང་། རྩམ་པར་
གཡེང་བ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་རྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་
རབ་འཆལ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ལྷན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྟོད་པ་དང་མང་པོ་པ་དང་།
སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་བརྩོན་པ་བཏང་བ་
རྩམས་བཏུ་བར་བྱའོ། །བརྗེད་ངས་པ་དང་། སེམས་རྩམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། ཤེས་
རབ་འཆལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཤས་ཆེར་གྲུས་པ་མེད་པ་དང་།
དགེ་སྤྱོད་གི་རྩྭ་ལ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་འཆོ་བའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ཐུང་ན་ལས་
འདའ་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པར་བཏུ་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་ནི་གནས་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གསུམ་
གང་ཞེ་ན། ཆོས་འདི་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བྱིས་ན་
གནས་པ་དང་། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་གནས་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་དང་པོའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
བག་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་
རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། བདག་ཉིད་གྱི་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་རྗེད་པར་བྱེད་དེ། མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་

ལས་བརྒྱམས་ནས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་མཁམས་པ་རྒྱམས་ལ་ལུས་དང་
དག་གིས་རྒྱམ་པར་གཞོན་པར་བྱེད། རྒྱམ་པར་འཆེ་བར་བྱེད། རོ་འཆམས་པར་བྱེད།
བསྐྱང་བར་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་གཉིས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ལས་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུས་
འདོད་པ་ལ་མོངས་སྒྲིབ་པ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་ལ། དག་
དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དུ་སྒྲིབ་པའོ། །གང་ཟག་གསུམ་པའི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
མདོར་བསྟུན་ན་རྒྱམ་པ་གསུམ་སྟེ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འདུ་འཇི་དང་ལྡན་
པ་དང་། བསྐྱབ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞེན། འདི་
ལས་བྱི་རོལ་པ་ནི་བས་མཐའི་གནས་མལ་དབེན་པར་སོང་བ་ན། སྐྱབ་པ་ལྡ་སོ་དག་
གིས་སེམས་བསྐྱབས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་སོ་སོར་སྒྲིབ་བས་
སྟུག་བསྐྱལ་བར་གནས་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་སོ་ལྡ་དང་བྲལ་བས་ཉོན་
མོངས་པའི་གཉེན་སོ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་དང་།
སྟུག་བསྐྱལ་བར་གནས་པ་དང་། དེ་བསལ་བའི་གཉེན་སོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་འདུ་འཇི་དང་ལྡན་པ་གང་ཞེན། སན་ཚུན་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཅོད་པས་
རང་གི་ཕྱོགས་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱམ་པར་གནས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་
དུ་འཇིན་པ་ནས། རྒྱུས་པར་སྐྱུ་དང་གཡའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་འདུ་འཇི་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་

གང་ཞེ་ན། བདག་དང་གཞན་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཀྱང་དུ་སྟོང་པས་ངོ་ཆ་མེད་
པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིག་རྟེན་པའི་
སྟོམས་བར་འབྲུག་པས་དམན་པ་བས་བདག་མཐོང་སྟོམས་པ་དང་། འབྲ་བ་བས་བདག་
ཆོང་སྟོམས་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་པའི་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱོད་པ་ཉུང་བ་
དང་ཡོངས་སུ་མི་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ན།
ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་དང་། ཡང་བར་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་དོན་གྱིས་ནི་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་མི་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་ནི། ཡང་བར་སྟོང་
པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་བཅུ་བསྟོམས་པ་ནི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཟད་པར་དཀར་པོའི་མཐར་ཐུག་
པའི་བར་དག་གིས་ནི་སྤྱལ་པ་དང་དངོས་པོ་བསྐྱུར་བ་འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་མཛོན་
པར་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཟད་པར་ནས་མཁའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་
འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཟད་པར་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བྱུང་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འབྱུང་པར་

འབྱུར་རྟོ། །དེ་བྱུང་པའི་རྒྱལ་གནས་པ་མཆོག་གིས་བསྟུས་པ་འདྲ་ཤེས་དང་། ཆོར་
བ་འགོག་པའི་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འབྱུར་རྟོ། །རྒྱལ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ནི་བྱུང་པའི་རྒྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་
མངོན་པར་འབྱུང་པར་འབྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་ཟད་པར་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་མེད་
དོ། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་པ་ནི།
རྒྱལ་པར་ཐར་པ་རྒྱལ་པ་ཀྱི་རྒྱལ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པར་ཐར་པ་རྒྱལ་པ་
ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྒྱལ་པར་ཐར་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
ཅི་ཅམ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པ་གྱི་སེམས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བར་
འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་དེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལས་
ལངས་པ་ནི་གཙང་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ལས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྲན་བས་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་དོ། །མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་པ་མ་
འོངས་པ་ལ་ནི་རོ་ཁྱོང་བ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་མངོན་པར་
དགའ་བས་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཐོབ་པ་ནི་གཙང་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྤྱུག་པ་དང་
དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་རྒྱ་ཆེར་ཀུན་དུ་སྒྱུད་པ་ལས་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་གང་ལས་ལངས་པ་དེའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པ་དེ་ལ་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་ཁྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་དུ་ཆགས་ཤིང་
སྤྱུག་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ས་འོག་མ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ནི་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ལ་
ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ས་གོང་མ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ནི་འོག་མར་སྐྱེས་

བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཀུན་དུ་འབྱུང་ངོ། །འོག་མར་སྐྱེས་པ་འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྲལ་བ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་གོང་མ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ།
སྲེད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ཡང་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་ཤེས་པ་བདག་ནི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྟུམས་
པར་འཇུག་པ་ལ་སྟུམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་ལྟར་རོ་སྤང་
བར་ཡང་བྱཏོ་སྟུམ་པ་དང་། གོང་མར་སྐྱེས་ན་ནི་ཉག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་བྲག་ཏུ་
ཡང་འབྱུང་རོ་སྟུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྲེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་
སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞི་བ་དང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ས་གོང་མ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་སྲེད་པ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །ཆོས་རྣམས་
ཤི་སྤོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཉེན་པོས་སྤོང་བ་དང་། ཀུན་དུ་སྤྱོད་པས་སྤོང་བ་
དང་། འདོར་བས་སྤོང་བཏོ། །དེ་ལ་སྤོང་བ་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིས་རབ་ཏུ་བྱེ་
བ་ཡིན་ནོ། །སྤོང་བ་གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་ནས་འགག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །སྤོང་བ་གསུམ་པ་ནི་གོང་མར་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་བའི་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
སྤང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ས་འོག་མ་པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་གཏོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་
ཏེ་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཆོས་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་དང་། ཀུན་དུ་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་སྟུམས་

པར་འབྲུག་པ་ནམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དག་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་།
ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། གང་སྤང་བ་དང་། གང་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་ཞིང་དེ་དག་ལ་སྒྱུན་དང་ནི་བར་དམིགས་ཏེ། འོག་མ་ལ་
ནི་སྒྱུན་དུའོ། བོང་མ་ལ་ནི་ནི་བར་རོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
ཁྱབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱུག་པོ་མཆན་ཉིད་སོ་
སོར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ལས་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་ལམ་
ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ལམ་ནམ་པ་བཞི་
ཆར་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཀྱིས་
བསྟུས་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ནམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་པའི་ཡུལ་
བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་པ་ནམས་ཀྱིས་གང་དང་གང་རིམ་
མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
སེམས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱས་པས། དེའི་མཐུ་དེ་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟོག་གེའི་ལམ་ཀྱིས་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་
ཡང་དབང་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བསྒྱུར་པའི་རྩ་འབྲུལ་
ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མོས་པ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་གཉི་གའི་རྩ་འབྲུལ་ཐོགས་པར་
འགྱུར་ལ། རྩ་འབྲུལ་ཆེས་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་

ལས་དེའི་ལོག་ཏུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གཅིག་གི་རྩ་འབྲུལ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་
བསྐྱར་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། གཉི་ག་ཡང་རྩུར་བར་འབྱ་བ་དང་། ལྷོ་བས་འབྱ་
བ་དང་། མཐུ་འབྱ་བ་དང་རྩུ་འབྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
འབྱ་མོད་ཀྱི། མི་འབྱ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩུ་འབྲུལ་མི་འབྱ་བ་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་དེས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩུ་འབྲུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ནས་གཅིག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བདག་གི་རྩུ་འབྲུལ་ཐོགས་པར་གྱུར། མ་
ལ་བདག་ཉིད་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་འཕམ། གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་གང་སྟུང་
དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་པ་གཅིག་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འདུག་གི
ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཡིད་བྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩུ་འབྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་
བ་དེ་ཉིད་བྱས་པས་ན། དེའི་རྩུ་འབྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པར་
འབྱུག་གོ། །མཐུ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་འབྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །མཐུ་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་གང་གིས་སྤར་མོས་པར་བྱས་པ་དེའི་
འབྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་པ་ནི་བཞི་པོ་འདི་
དག་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་པ་དང་། དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསམ་
གཏན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསམ་གཏན་པའོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དུག་པོ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས།
སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་

སྲིད་པའི་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ནས། ཐེ་ཆོས་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པའི་
བར་དག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །གསུམ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ལ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྟུ་བ་པ་དང་། མངོན་པར་
བསྟུ་བ་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྩེ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཆེན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒོན་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་
བྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་
ཟད་པ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་
མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་ས་མཐོན་པོར་རྒྱུད་པའི་བྱང་
རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
རྣམས་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བྱེད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་ནི་
མི་བྱེད་དོ། །སྒོ་བ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྒོ་བ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་བ་
མེད་པ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲུ་བའི་བྱིར་རོ། །

བམ་པོ་བརྩུ་དགུ་པ། ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་བྲན་པའི་མདོ་རྣམ་པར་བཤད་པ་
ལས། དགེ་སྤོང་མེམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞུགས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་

བ་ནི་བཞི་སྟེ། ལྷང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་བ་དང་། ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་དང་།
ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ལྷང་བ་ནི་འགྲོད་པའི་སྒོ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་
ཆད་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་བ་ནི་སྒོ་གསུམ་ནས་ཉེ། དགོད་བ་དང་ཅེ་བ་ལས་
བརྩམས་ནས་ཡུལ་འདས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒོ་དང་། ཉེས་
པར་མཐོང་བ་དང་། ཉེས་པར་ཐོས་བ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་
པའི་ཐོས་བ་དང་། སེམས་ཅིམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒོ་
དང་། སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །ལུས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་བ་ནི་འཁོར་བས་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་
ནི་ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བ་
དང་པོའི་གཉེན་པོར་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་གཅིག་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་གསུམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་དམིགས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། དེའི་མཆོད་མ་རྟོགས་པས་དེའི་
གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། དེའི་གནས་དང་སེམས་གདུང་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་རིལ་པོར་བ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའོ། །བཞི་པའི་གཉེན་པོར་ནི་མི་སྤྲུག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་པོ་
ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལན་མང་ཏུ་བྱས་ན་བརྗེད་ངས་བ་སྤོང་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པས་ནི་ལུས་དང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་སད་པར་བྱེད་བ་སྤོང་
བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པས་ནི་ཉེས་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་
བ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པས་ནི་སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་

གཡེང་བས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རྟེ། །ལྷ་པས་ནི་ལུས་ལ་སྟུག་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་
ཤེས་པ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རྟེ། །དུག་པས་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམས་པ་བཞི་པོ་ཁ་དོག་དང་།
རེག་པ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཉེ་བར་སྒྱུད་པའི་འདོད་ཆགས་རྣམས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་
སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཐོབ་པ་དང་། དགའ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དགའ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་
དགའ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ལས་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་ཡང་འགྱུར་རྟེ། །དེ་
ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་ན། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་
བྱེད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རྟེ། །རི་
ལྟར་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན།
ལྷའི་མིག་རྣམས་པར་དག་པ་མའི་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་ངོ་
ཞེས་རྒྱ་ཆེར་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རི་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་
བྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་
པ་ལས་སོ། །ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་བྲན་པ་དེ་ནི་གནས་གསུམ་པོ། ལྷག་པའི་སེམས་
དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡོད་དེ། ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་
ལྷག་མ་རྣམས་སྤངས་པའི་བྱིར་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གསུམ་

གྱིས་ན་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དང་བཅས་ཟེ་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་ས་ལས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་
སྤྱང་པོ་ལ་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་པ་དང་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་
དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པས་སོ། །བྲན་པ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་འདིའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། བྱོང་ན་འདུག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དགོན་པ་ན་འདུག་པ་ལ་དགོན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དགོན་པ་ན་འདུག་པ་ཉིད་ལ་བྱོང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ན་འདུག་པ་ལ་འཛིག་ཞོད་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །ཞི་
གནས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྔ་སྟེ།
བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
མེ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དགུ་སྟེ། དང་
པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་གོ། །ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་བྲན་
པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྔས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། བསྐྱེད་པའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པས་སོ། །ལུས་གྲུར་པ་དང་ལྡན་

བ་དང་། དར་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་བྲན་པ་ཞེས་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུས་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པར་
གྲོལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའོ། །དེ་
ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ལས་བརྩམས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུར་
ཡུལ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་པར་སྒྱུར་བ་དང་། ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་
རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་པར་སྒྱུར་བ་
དང་། ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་
རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ལས་བརྩམས་ནས་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་གནས་ཉིད་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡུལ་འཇིན་པ་དང་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་ཞིང་འབྲས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་དམན་པ་ལས་རྒྱུ་པར་སྒྲོང་
བ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུར་ཡུལ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། འདི་
ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱུ་པར་སྒྲོང་བ་ལས་རིག་

པར་བྱལོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་
བྱལོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེའི་རྒྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་།
དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱལོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། སྔ་བྱིར་རྟག་པ་དང་། མི་མ་སྐྱན་པ་མེད་པ་ལས་རིག་པར་བྱལོ། །ཆོས་གང་
དག་མི་མ་སྐྱན་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་བྱུང་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་འགག་པར་འབྱུར་བ་དང་།
མི་མ་སྐྱན་པའི་ཕྱོགས་མེད་ཅིང་འགག་པ་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་མི་མ་སྐྱན་པ་དང་
བཅས་པ་ཞེས་བྱལོ། །ཆོས་གང་དག་མི་མ་སྐྱན་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་
རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེ། དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་མི་མ་སྐྱན་པ་
མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ལུལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་གནས་རྣམས་པར་དག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
སེམས་རྣམས་པར་དག་པའི་དབང་གིས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལ་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་པར་དག་པ་དེའི་
རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་རིག་པར་བྱལོ། །སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དེའི་གནས་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེ་དང་ཁྱོད་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་གནས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་ལས་
རིག་པར་བྱལོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་
པ་གཉི་གའི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོར་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་དག་ལ་
ཀྱན་དུ་མོངས་ཤིང་སྟེད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱི་མ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་

བ་དང་། ཀུན་དུ་མ་ཚོངས་ཤིང་སྲིད་བ་མེད་པའི་བྱི་མ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་མངོན་པར་མི་
འབྱུབ་པ་ལས་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་དང་འདྲེས་ཤིང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱིས། དེ་ལ་
བརྟེན་བ་སེམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱུ་པར་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་
ལྟར་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་མ་གོས་བ་སྟེ་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་ལས་རིག་པར་བྱལོ། །རྒྱུ་པར་གྲོལ་
བ་དེ་གཉིས་གྱི་གནས་པའི་བྱུང་བར་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་རུ་ཞི་བ་རྒྱུ་པ་རྒྱག་པོ་རྒྱུ་
པར་དག་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་མཉམ་པས་ཡིན་གྱི། དེའི་གནས་མཉམ་
པས་ནི་མ་ཡིན་བ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ན་མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་རབ་རུ་ཞི་བ་དང་། ལྡང་བའི་དུས་ན་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལྡང་བས་རབ་རུ་ཞི་བ་དང་། རིམ་གྱིས་ལྡང་བ་དང་།
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་བྱེད་བ་རྒྱུ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་རབ་རུ་ཞི་བ་དང་། འདི་
ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་པོ་དགོན་པར་ཆངས་བ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་འདུ་འཛི་ཅན་གྱི་
དང་། མོང་དུ་བྱིས་པའི་འདུ་འཛི་ཅན་གྱི་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་ལ་
སྤྱོད་པའི་ཡུན་རིང་པོས་ལྡང་བའི་སེམས་རབ་རུ་ཞི་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་པོ་
ཁོ་ན་ག་ཟུགས་ཅན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མཚོག་ལས་ལྡང་བ་དང་།
ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མཚོག་ལས་ལྡང་བ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སེམས་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་
ལྡང་བའི་བྱིར་དང་། དུས་ཉེ་བས་ལྡང་བའི་སེམས་རབ་རུ་ཞི་བས་སོ། །སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་པ་ཁོ་ན་ལས་
འཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྟོན་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་ནི་

མཐར་གྱིས་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། དེའི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་
རྣམས་པར་དག་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་མཐར་གྱིས་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་
ལས་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་མཆན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་།
དེའི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་སོ། །མཆན་མ་དང་
བཅས་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་ལྗང་བ་
ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །མཆན་མ་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འབྲུག་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། གནས་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་པས་སོ། །ལྗང་བ་
ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་མདོ་རྣམས་པར་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཆོས་མདོན་པ་དང་འདུལ་བ་མདོན་པ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ངམ། དག་
བསྟེན་ཀུན་ཤེས་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། སྤེལ་འདྲི་བར་འདོད་པས་ནི་རྣམས་པ་བརྒྱད་
གྱིས་སྤེལ་བར་བྱ་སྟེ། རྣམས་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་པའི་གཞི་དང་།
ཀུན་ཤེས་པའི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་ཀུན་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་གནས་
དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འབྲུག་པས་སོ། །དེ་
ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་གཞི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དག་སྟེ། ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་
བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྟེང་པའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ལ་སྟེང་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་འབྱུང་བ་འགོག་པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ལྟ་
བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མདོན་པར་དགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་

ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལས་སྤྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་དན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ལོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་བ་
གསུམ་ཀྱི་གཉེན་པོས་བྱང་པོ་གསུམ་དུ་རྒྱལ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པར་སྒྲིབ་
པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། འདོད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
གཉེན་པོ་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོས་སོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་འབྲས་བུའི་
ཁྱད་པར་ནི་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་གནས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། རིགས་ལས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་རིགས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
བསྟན་པ་ལས་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །མཆོན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། འབྲུབ་
པའི་རྒྱའི་མཆོན་མ་ལས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ནི་
འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་གནས་པ་མཆོག་སྟེ། ཀུན་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་གཞི་དང་། ཞི་བ་དང་། ཚུལ་
དང་མ་སྟན་པ་དང་ཚུལ་དང་མི་མ་སྟན་པའི་གཞུགས་བརྟན་དང་། སྒྲིམས་པར་འཇུག་
པའི་རྒྱ་དང་། ལྷང་བའི་རྒྱ་དང་། ལྷང་བའི་པན་ཡོན་ལས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་

ཀུན་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་
ཆོར་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བརྟག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རོ་པོ་ཉིད་བརྟག་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་
འཇུག་པའི་རྩ་བརྟག་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་འཇུག་པ་འགག་པའི་རྩ་བརྟག་པ་དང་། ཆེ་
སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བརྟག་པ་དང་། ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་འགག་པའི་རྩ་བརྟག་པ་
དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པ་དང་། འགག་པའི་རྩ་བརྟག་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྩའི་རྩ་
རྟག་པ་དང་། ལྷོག་པའི་རྩའི་རྩ་བརྟག་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཙོ་
པོ་ལ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་མངོན་པར་
འབྱུང་བ་ལ་འདུན་པ་དང་ལྷན་པ། སྤྱག་བསྐུལ་དང་ལྷན་པ་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་
ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཉིད་ལ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྩ་འགག་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བའི་
གཞི་ཁོན་ལས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ནི་འདིར་
སྤྱག་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོར་བ་གསུམ་ཆར་ཡང་དོན་
དམ་པར་ན་སྤྱག་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡོད་ན་གང་
གངགས་པ་དེ་ནི་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མན་ཚུན་
མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིས་བསྐུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
པོ། །དོན་དམ་པ་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་ཡོད་ན་དེ་མི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་དེའི་
གཉེན་པོར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་
བྱ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ཆོས་དེ་དང་དེ་
དག་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིད་གྱི་མདོ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི་ནང་གི་སེམས་གྱི་ཞི་

གནས་ལ་ཟེས་སུ་བཅོལ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་
ནི་རྒྱལ་པ་ལྷུང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུན་པའི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཡང་དག་
པར་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་སྒྲིབ་བ་དང་། རིགས་པས་ལྟ་བ་འཛོམས་
པ་དང་། ལྟ་བ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལྟ་བའི་གནས་སྒྲིབ་པའོ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤངས་
པ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་ལྟ་ཁོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་
དབེན་ཞིང་རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བའི་གཏམ་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཟེས་སུ་མཐུན་པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་
བྱད་རྒྱལ་པ་དང་། ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་རྒྱལ་པ་ལས་ཟེས་སུ་
མཐུན་པའི་གདམས་ངག་དང་ཟེས་སུ་བསྟན་པ་འཛོལ་བར་བཀའ་སྒོ་བདེ་བ་ཉིད་དང་།
འཛིག་ཉེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དག་ལ་རོ་སྤྱང་བ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་པས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ལྷག་པའི་
སེམས་ལ་བཅོལ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་ནི། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་སོ་སོར་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ལས་
སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ན་རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འབྱུང་ཏེ། གཉེན་པོའི་
སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ནི་ལན་ཅིག་གིས་སོ། །གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་མི་
ལྷན་པ་དབང་པོ་འབྲིང་གི་ནི་ཆེ་རིམ་ལས་རིམ་གྱིས་སོ། །གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་མི་
ལྷན་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཟང་ཟིང་ལས་ཤས་ཆེར་སྒྲིབ་ཏུ་

ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ལས་སོ། །གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་གསུམ་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་བརྩོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་པ་བཞི་
པོ་གཞིན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། དག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་
དང་། བན་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པར་
འགྲོ་བ་ལ་བརྩོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་
པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་རྣམས་པ་
གསུམ་གྱིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆེན་པོས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོགས་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་
དང་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཆེན་པོས་སོ། །དབེན་པ་གཉིས་ནི་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བར་གྱུར་པ་ནི་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། གནས་པར་གྱུར་
པ་ན་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ངན་པ་ལས་དབེན་པ་ལོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མི་མ་སྦྱར་པའི་ཆོས་
ནི་ལྟ་སྟེ། ལྷང་བ་དང་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་
དང་། ལུས་པ་དང་། གཞན་ལས་ཀྱན་དུ་གཞོད་པ་འབྱུང་བལྟ། །དབེན་པ་ན་རྣམས་པ་
གསུམ་སྟེ། གནས་པ་དབེན་པ་དང་། ལྟ་བུ་དབེན་པ་དང་། ཉན་པ་དབེན་པ་ལོ། །སེམས་
རྣམས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་ལྷགས་པའི་དག་སྒོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མི་མ་སྦྱར་པ་དང་། ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་གཙུག་པའི་སྤྲོད་ཐག་པའི་སྦྱོན་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
ཁོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
མི་བཟོད་པ་ལོ། །སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་མ་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ།

དེ་དག་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཐག་པའི་སྒྲིབ་
རྒྱུས་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་མ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། ཡོ་བྱང་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་
དང་། དགོ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་བ་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིབ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་།
འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲིབ་དང་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྒྲིབ་བའི་
གཞོན་པ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་ཁྲིས་ཤིང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གལ་ཏེ། ཁྲིས་
རྒྱུས་སུ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་པར་བྱ་བ་མ་རྟེན་དམ། རྟེན་དུ་འཕམ་ངན་པའམ། བསྒྲིབས་
ཏེའམ། གྲུས་པར་མ་བྱས་པར་རྟེན་པར་གྱུར་ན། དེ་དེས་ཁྲོ་བ་དང་འཕུག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། གཞི་དེ་ལས་གཞོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། འཆེ་བའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་
ལ་ལན་མང་དུ་རྟེན་སུ་རྟོག་པར་བྱེད། རྟེན་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཛོན་པར་བེན་ཅིང་ང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་དང་
ལྡན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱུས་ལ་གྲུས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་དང་སྒྲུ་མ་དང་སྐྱིན་གནས་རྒྱུས་ལ། དུས་དུས་སུ་ལུང་དུ་བར་མི་བྱེད།
སེམས་འདུད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དགོ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཅལ་
བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཞུ་བར་མི་བྱེད། ཡོངས་སུ་འཛིན་བར་མི་བྱེད་དེ། དེས་ན་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྐྱབ་པ་ལས་བརྒྱུས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་དེ་ལས་
སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ལ་ལན་མང་དུ་རྟེན་སུ་རྟོག་པར་བྱེད། རྟེན་སུ་
དཔྱོད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་ལ། སྐྱེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་

གྱིས་ཆགས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ན་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་པོ་
དག་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་འབྱོར་པ་དང་
ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ལ་ལན་མང་དུ་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད། རྗེས་སུ་དཔྱོད་
པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
ལ། སྐྱེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་དེ་ཡང་མི་
སྤྲུག་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་གཙང་བའི་མཆན་ཉིད་
དང་། དེ་དང་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་ཐེན་པའི་
རྒྱས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་སྤང་བ་ན། འདུད་པ་དང་ཁེངས་པ་དག་གིས་གོས་པར་
འགྱུར་བས་དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ལ། དེའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཐུན་
པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་སྟེད་པ་
དང་། ཆགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བདས་པ་ན། དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ལ། དེའི་འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པར་
རྟོག་པས་ཀྱུན་དུ་གདུང་བ་དང་རྣམ་པར་གདུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་
སུ་བྱ་བ་ལ། དེའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ན་རྣམ་པར་

གཡེན་སྒྲིབ་དང་། ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་
བཏང་སྒྲུམས་སུ་བྱ་བ་ལ། དེའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་
ན། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་གྱི་གནས་མི་
རྟག་པའི་རྒྱ་ཉི་བར་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་གཞི་དེས་སྟ་
ངན་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་བཏང་སྒྲུམས་སུ་བྱ་བ་ལ། དེའི་
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ས་འོག་
མ་པའི་རྩི་མ་བསལ་བའི་བྱིར་དགོ་བ་ལ་བཙོན་བ་ན་སྒྲིབ་བ་དེ་ལ་མི་དགའ་བས། དེའི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཏང་སྒྲུམས་སུ་བྱ་བ་ལ། དེའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་
མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། །ས་འོག་མ་པའི་རྩི་མ་བསལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ས་
གོང་མ་པའི་རྩི་མ་བསལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་དེ་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྒྲིབ་དུ་
བལྟའོ། །ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟའོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་བདེན་བ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་སྐྱེས་བ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མི་བཟོད་པའི་བསམ་པ་
དང་ལྡན་བ་ནི་བདེན་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་ཀྱང་། འགྲུང་དང་
སྒྲུང་བུ་མཆུ་རིངས་ལ་སོགས་པ་མི་བཟོད་པའི་བྱིར་སྒྲིབ་བ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་། ལེ་
ལོ་ཡང་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེའི་དངོས་གཞིར་ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་སྐྱེས་བ་ཡང་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་
གསུམ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་པོའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །གཅིག་ནི་བདེན་བ་མངོན་

པར་རྟོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དངོས་གཞིར་
ཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་
བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་སློབ་མ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
དང་བཅས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་
གྱུར་ན་སློབ་མ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དག་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྟག་དུ་བཞུགས་
ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེ་འགྲས་པའི་
སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་། སློབ་མ་ལས་བདག་ཁོ་ནའི་རིམ་གྱོ་འབའ་ཞིག་འདོད་པ་
དང་། རིམ་གྱོ་འདོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སློབ་མ་ལས་རྟེན་པ་འདོད་པ་དང་། སློབ་མ་
ལྟར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། སློབ་མ་རྣམས་ལས་པན་པ་
བྱེད་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དགོས་པ་དང་། མི་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་པའི་གདམས་ངག་ལ་གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཚོགས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་མི་བཟོད་པའོ། །སྤྲོམ་ནི། གངས་དང་མི་མཐུན་སྤྱོགས་
ཡན་ལག །དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་གཞག་དང་། །དཔེན་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གཡོ་བ་
དང་། །གོང་མའི་ཡན་ལག་བྱེད་པར་ཡིན། །བསམ་གཏན་བཞི་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
ལ། ཅིའི་བྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་ཁོ་ནར་བད་དེ། ཆེས་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཆེས་
ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་
བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་

དང་པོའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པའི་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་
གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྷུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་
ཆགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། དཔྱུད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། རྟོན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་
འཛིན་མ་རྩོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་བ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྩོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྷུར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། དབྱགས་རྩལ་པ་དང་། དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་རྩོགས་
པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། ཡན་ལག་
ལྷ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་། དཔྱུད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། ཡན་ལག་
བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྟངས་ལྡན་སྤྱུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་
དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སྤྱུ་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་དང་། དབྱ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ལོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། ལྷ་

གང་ཞེ་ན། བན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡན་ལག་
བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་གང་ཞེ་ན། བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བན་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་།
བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པའི་སྟོང་དག་གིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ན།
དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་
དག་ཡིན་ཡང་། སེམས་དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ནས་དགེས་པ་ཡིན་
པས་དེའི་ཕྱིར། རང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་
ནས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དགའ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བསམ་གཏན་
དང་པོའི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིན་གྱི།
དགའ་བ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་གྱི། དགའ་བ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་པ་
དང་། ཡན་ལག་བཞི་པར་རྣམ་པར་གཞག་ཅི་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་པའི་རྟེན་དང་།
གནས་པ་ལ་པན་པ་དང་། གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་

ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་།
དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གངས་གཞན་ཡང་པན་འདོགས་པའི་རྟེན་
དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱུ་གངས་གཞན་ཡང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
གནས་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་གནས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པའི་གནས་པ་དང་། གུར་དུ་མོངས་པའི་གནས་
པའོ། །རྒྱུ་གངས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
དང་། ཆོས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་
ཡང་དག་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་པ་རྒྱུ་པ་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་
ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་རྒྱུ་པ་ལ་ལེགས་པར་
ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་ཡན་ལག་གྲང་ལེགས་པར་བྱ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱུ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རོ། །རྒྱུ་གངས་གཞན་
ཡང་བསམ་གཏན་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དཀའ་ལྷན་བྲག་པོའི་གཉེན་པོར་རྒྱུ་
པར་གཞག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡང་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ།
གཉེན་པོ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕྲོ་བ་ཉེ་བར་མ་ཞེ་བའི་གཉེན་པོའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་

ཐོ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་ནས། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལས་དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲིས་པ། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་
ཉེས་པར་སྒྲིད་པ་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ནས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་ཡིན་
ནོ། དགེ་བ་སྦྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་
གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྤོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིད་པའི་སློན་པ་འདོད་པ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློན་པ་དེ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བྱི་རོལ་པའི་བྲང་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་
པའི་རྟགས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་སོ་མ་སྤངས་ཤེས། སྤྲིས་པ། དེ་ལ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་
ངན་ལེན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་སོ་སྤངས་པར་
གྱུར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་པར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་

བས་དེའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་པན་འདོགས་པ་
དག། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ས་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་
མིང་དུ་བསྟན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ས་
ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་
ཀྱི་བར་ནས་བཟུང་སྟེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཡན་ལག་དག་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་
པ། མདོར་བསྟུན་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་།
རྟོགས་པའི་པན་ཡོན་དང་། རྟོགས་པས་སོ། །རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་
བཞི་པོ་དག་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་རིག་པར་
བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། པན་འདོགས་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་
གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་

པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །གང་ཟག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་
པ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་
མཐོང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱར་ལ་དགའ་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལམ་མ་ཐོབ་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཆད་མེད་པ་
ཐོབ་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་སྤྱོ་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་།
བདེན་པ་མཐོང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱར་ལ་སྤྱོ་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་
སྤྱོ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཐོང་བ་ནི་འཆི་
འཕོ་དང་སྤྱོ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱལོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་སྤྱོ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་
དབང་པོ་རྩལ་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་
པའི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པར་
བྱ་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་བྱལོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། གཞོད་པས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟོན་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡང་དག་ལྷལ་
གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་དུ་མྱོངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་། གཉེན་སྲིམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཙང་བ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་འོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་མི་མ་སྤྱན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་དག་ལ་མི་མ་སྟན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་སྟན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གཞིན་
པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་གྲིས་གཉིས་སྒྲིབ་པས་འཁྲིག་
པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་མི་མ་སྟན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པ་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་པས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེགས་པར་ཐོས་པ་དང་། ལེགས་པར་འཕྲངས་པ་
དང་ལེགས་པར་ཆོས་པའི་བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་ལ་མི་མ་སྟན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པ་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་ཕྱལ་གྱིས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འོངས་སྒྲིབ་དང་ཕྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ཆེས་བྱ་
ཆོས་པ་དང་། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་དམན་པ་ལ་མི་མ་སྟན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པ་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་དུ་མྱོངས་པས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མན་ཡོན་མི་ཤེས་
པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་མ་སྟན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་
པ་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། སུན་འབྲེན་པ་གཉེན་པོ་འཕམ། སྤོང་བ་གཉེན་པོ་འཕམ། ཀུན་དུ་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་འཕམ།
ཐག་སྤིང་བ་གཉེན་པོ་ལས་བརྟེན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་གནས་
པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲས་པ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་

དུ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་དམིགས་པ་དང་།
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
དེ་ལ་ཉེ་བར་གཏད་པའི་སེམས་ནི་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྩུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་མ་
སྟོམས་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་གཞོད་པ་
བྲག་པོས་རིག་པ་ལས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཤུག་གིས་བདག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དེ་མ་མཐོང་ནས་བདག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པའམ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་གང་སྟམ་མོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལ་ལ་ནི་སྟོན་
ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལེན་མང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གནས་ངན་ལེན་མང་པོ་དེས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གཙོ་
པོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྤོང་འདུ་ཤེས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཐོབ་པ་བྱད་མེད་གཞོན་ཏུ་མདོག་བཟང་པོ་

ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅེས་གྲགས་
བ་ལྟ་བུའོ། །བཀྱར་སྟེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་
གཞན་ལས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་སྒྲིན་ལྟ་བུའོ། །བརྟན་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་
འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཁྲིས་སམ་འབྲུགས་སམ། བརྒྱད་བཀག་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱི་རོལ་པའི་བྲང་སྲོང་དག་འབྲུག་པ་ན་ཡོངས་
སུ་ཉམས་ནས་དམོད་པ་འདོར་བར་ཡང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ར་རྒལ་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེས་བདག་
ལ་སྟོད་པར་བྱེད་གཞན་དག་ལ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་པའི་ར་རྒལ་གྱིས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་དེ་ལ་རྟོག་པའི་མངོན་པའི་ར་རྒལ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
དང་ཉགས་གང་དག་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པ་ལྟ་བུའོ། །མ་འདྲིས་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་
ལ་ལ་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ཞིང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་གསར་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་མང་དུ་བྱེད་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་
ན་ལ་ལ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་བཤམ། ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བའི་བར་གྱིས་
བསམ་གཏན་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་སྟེ་བའི་གནས་དེ་ནས་འོག་

དུ་འཆི་འཕོ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་བ་དང་། དག་བའི་ཕྱོགས་
རྒྱུ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོས་དཀའ་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐད་
ཅིག་མང་པོས་དཀའ་བས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ལ་
དག་བའི་ཕྱོགས་ཆེ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་མང་པོས་དཀའ་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
འགྱུར་ལ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་སྤྱར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་
ཟག་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་ལ་དག་བའི་ཕྱོགས་རྒྱུ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་སྤྱར་དུ་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། སྐད་ཅིག་མང་པོས་དཀའ་བས་སྟོམས་པར་འཇུག་
པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ་དང་དག་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆེ་བ་ནི།
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྤྱར་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་
གིས་སྤྱར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་པ་ནི་ལན་འགའ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་ལ་
མ་འདྲེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་སོ། །ལན་འགའ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་པ་ལའོ། །ཉིང་
དེ་འཛིན་དེ་ལས་སྤྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལྡང་བ་ལ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བའི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཁོ་ན་སྤྱི་བར་
འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་འཛིན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་སོ་སོར་མ་རིག་པར་ལྡང་བ་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་སྤྱི་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་སོ་སོར་རིག་ནས་འདོད་ན། དེའི་
འོག་དུ་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ཐོགས་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སའི་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་སའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་ལྷ་ལྷ་བུའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྒྱུ་པར་སོ། །མ་
བཅས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་
རྒྱུ་པར་གྱིའོ། །རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་
དང་པོ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཙུན་པ་རྒྱུ་པར་གྱི་སེམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷ་རྒྱུ་
པར་གཡེང་བའོ། །བསྟུ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་
བ་རྒྱུ་པར་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་དུ་བསྟུ་པའོ། །མ་ཐོན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུ་པར་གཡེང་བ་དང་ལྷན་པའོ། །ཡོངས་སུ་
མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པར་གྱིའོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རོ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་
རྒྱུ་པར་གྱིའོ། །དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཉིད་
ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་དབང་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པར་གྱིའོ། །རྒྱུ་པར་མ་དག་
པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་
པ་རྒྱུ་པར་གྱིའོ། །ལངས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཐོབ་པ་ལས་མཉམས་པ་ལངས་པ་རྒྱུ་པར་གྱིའོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྒྱུ་པར་གྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ།

མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་བསྐྱོས་པའམ། རྣམ་པར་རྟགས་པའམ། རྒྱས་པར་སྡེ་མ་བཞིན་
དུ་མཆན་མ་གཟུང་བར་བྱའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་
པའི་ས་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བྟན་པ་ཉི་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཤེས་
བཞིན་གྱིས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་ཕྱིར་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ལ་གནས་པས་ནི་
རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར་བའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་ཞུས་པའི་མཆན་མ་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ལ་མཁས་པར་ཡང་བྱའོ། །དུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི་གདམས་ངག་མ་བརྟེན་པར་
ཤེས་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་། བྟན་པ་ཉི་བར་གཞག་པར་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་བཞིན་ལ་བརྟེན་
པ་དང་། རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་བྱའོ། །བདུན་པ་ལ་
གནས་པས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚུང་དུ་དང་ངན་ངོན་ཅི་མ་ཐོབ་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་
བར་བྱ་ཞིང་། རོ་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེས་པ་ཡང་དང་དུ་
མི་སྦྱང་བར་ཡང་བྱའོ། །དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ་
ཞིང་མཆན་མ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པར་ཡང་བྱའོ། །བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ནི་བདེན་པ་
ལ་མཁས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་ཤེས་ཆེར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པས་ནི་
ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་

པས་ནི་རབ་ཏུ་དཔེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྟག་
ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བས་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

སེམས་ཡོད་པའི་ས་ལས་བརྩམས་ནས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། སེམས་
ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གནས་དང་གནས་
པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པས་སོ། །དེ་ལ་གུན་རྫོབ་
ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པས་འཇུག་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་སར་སྤར་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པས་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནས། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཏེ། ཚུའི་ཚུ་བོ་དང་རྒྱབས་ལྟ་
བྱའམ། མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་རོན་དམ་པའི་
ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པས་གནས་དང་གནས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཞེས་གྲང་བྱ། ཡིད་ཅེས་གྲང་བྱ། རྣམ་

བར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དངོས་སུ་ན་སེམས་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ས་སོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བསགས་ཤིང་ཉེ་བར་བསགས་པ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་དུས་ཏྟག་པར་ལེན་པའི་རྒྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མེད་པར་
རམ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཡིད་ནི་དུས་ཏྟག་ཏུ་དང་དང་བདག་གི་
ཞེས་རྫོམ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་
པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ནི། གལ་
ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ན་ནི་
སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དུས་ཏྟག་པར་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན་ནི་དེས་ན་དེའི་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་ཞིང་འཇུག་པ་ལྟག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རེས་འགའ་ནི་བཞིའོ། །རེས་
འགའ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཡང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་རབ་
ཏུ་མང་པོ་དང་རང་གི་ཡུལ་དང་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་
ན་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་འཇུག་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་དུས་ཏྟག་ཏུ་རྫོམ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་
པ་ཡིན་ན། དེས་ན་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡིད་ཅེས་
གང་གསུངས་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲས་པ། མིང་ཙམ་གྱི་བདམས་
གདགས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་
དེ་ནི་གཉིན་པོས་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པོ། །གཞི་

དེས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རེས་འགའ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་
དང་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་འབྲུག་གོ། །རེས་འགའ་ནི་སྟུག་
བསྐྱལ་དང་ངོ། །སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་ངོ། །ཀྱན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་རྟག་
དུ་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའོ། དེ་ཡང་
མ་ཤིའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་པ་བདེ་བ་དང་ལྷན་
པ་དག་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་དང་ལྷན་པ་དག་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་
བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་དག་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུག་པ་ཡིན་
འོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱབས་
པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །བསྐྱབས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱུང་པ་ན། ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་དེ་ནི་ཆ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་
ཡོངས་སུ་གཅད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་
པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་འབྲུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གང་
དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཡིད་ནི་དུས་རྟག་དུ་ཡེ་ཡོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ངའོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་
མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་པོས་མཚུངས་པར་ལྷན་ཏེ། ཉོན་

མོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི། རྒྱུན་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་ཡེ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
བཞི་ལོ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་ལོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་
དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱར་རོ། །ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་ནི་གང་དུ་ལུས་སྦྱེས་པར་གྱུར་བའི་ས་དེ་བ་ཉིད་དེ། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱར་ཞེན། འདི་
ལྟར་དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དུས་
རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་གྱི་ལུས་གྱི་རྒྱུན་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱར་རོ། །དེ་དག་ནི་འདི་ག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་ལམ་
མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཀུན་དུ་འབྱུང་ངོ། །སློབ་པ་བཞི་མཐོང་
བ་ལ་ནི་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལས་
ལངས་པ་ལ་ནི་ཀུན་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱར་དང་། མ་སྤངས་པའི་ཕྱར་
རོ། །མི་སློབ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་འདུ་ཤེས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནས་ཅིག་ཅར་སྤོང་
བར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལྟར་
རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་དང་མ་ཐུན་པ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱལོ། །སེམས་ཡོད་པའི་ས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ནི་དེ་ལས་མི་སྣང་
ངོ། །

སེམས་མེད་པའི་ས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་སེམས་མི་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ནི་དུ། རྒྱ་དུ་དག་གིས་ནི་སེམས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེན་མདོར་བསྟུ་
ན་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སེམས་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །བདུན་གང་ཞེན་རྒྱུན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། འགགས་
པ་དང་། སྐྱེས་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་མི་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་མེད་པ་ལས་སེམས་མི་
སྐྱེ་ཞེན། རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
གཟུགས་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་
མི་སྣང་བར་གྱུར་ན། རེ་ཞིག་དེ་དང་འབྲུང་བའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་
འབྲུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་
མེད་པ་ལས་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་སེམས་
མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེན། རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་མིག་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་གཟུགས་ཀྱང་སྣང་ལ། རྒྱས་པར་བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡང་སྣང་
དུ་ཟེན་ཀྱང་། དེ་དང་འབྲུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་མི་གནས་ན། རེ་ཞིག་དེ་དང་
འབྲུང་བའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བར་དུ་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་སེམས་
མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ཐོབ་པ་ལས་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟར་

འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་རགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལ་ནི་ཞི་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ལམ་
ཤིན་ཏུ་ཀྱན་དུ་མ་བསྟེན་མ་བསྒྲོམས་ལན་མང་དུ་མ་བྱས་ཏེ། དེ་གོམས་པར་མ་བྱས་
བའི་བྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་མ་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
ལྷན་བའི་སེམས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་ལ་རགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་ཞི་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་རོ། །འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འདི་གཞིགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་
དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་གཞིགས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ལ་ཞི་བར་ཡིད་
ལ་བྱེད་ལ་དེས་འདི་གཞིགས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཀྱན་དུ་མ་བསྟེན་མ་བསྒྲོམས། ལན་མང་དུ་མ་བྱས་ཏེ། དེ་
ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་།
བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མ་ཐོབ་པ་ལས་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་མཐུན་པ་ལས་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་
ལ་བའི་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པས་རེག་ནས་བའི་ཆོར་བ་སྤྱོད་བའི་བའི་

བའི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་དང་
སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་སེམས་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་
སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་སྒྲོང་བར་
འགྱུར་བའི་རེག་པས་རེག་ན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་སྒྲོང་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་
བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ།
བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་གང་ཡིན་
བ་དེ་མི་མཐུན་པས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་
ནས་དགྲིས་པས་ཀུན་ནས་དགྲིས་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྲིས་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
དགྲིས་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པས་མི་སྦྱེ་
བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པས་ཀུན་ནས་དགྲིས་ནས་ཞེ་སྤང་གི་ཀུན་ནས་
དགྲིས་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
ཀུན་ནས་དགྲིས་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བར་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་བ་དེ་མི་
མཐུན་པས་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་མཐུན་བ་ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཀོ། །རྗེ་ལྟར་
ན་སྤངས་བ་ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པས་འདོད་ཆགས་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་
སྒྲོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མཉམ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་སྒྲོང་བ་དེ་ལ། འདོད་ཆགས་

དང་བཅས་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤངས་
པས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་ལྷག་དང་བཅས་པ་དང་།
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤངས་པས་མི་
སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་འགགས་པ་
ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེས་པ་འཕམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་ཁྲགས་པ་འཕམ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྲགས་
པ་དེ་ལ། དེའི་དུས་སྐབས་དེར་འགགས་པས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། འདི་ལྟར་འདི་ན་
ལ་ལ་ལུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་གཏན་འགགས་པས་སེམས་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགགས་
པ་ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་སྦྱེས་པ་ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
སེམས་སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ད་ལྟར་སྦྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གི་འོག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་ད་ལྟར་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱེ་ལ། འགགས་པ་ཡང་སྦྱེས་
ཟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཡང་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱེས་པ་ལས་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །རྩུ་བདུན་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་མི་སྦྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་
བརྒྱུག་པའི་རྩུ་བདུན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩུ་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་།
ཐོབ་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་
དག་གིས་ནི་སྦྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་སའི་རྣམ་

པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་ཏེ། ས་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་
གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྤང་ངོ་། །

ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་གནས་ལུ་སོ་ལུས་
ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་
ལྷན་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི་དུ། རྒྱ་གང་གིས་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
འདྲི་ཅམ་ཀྱིས་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རི་ལྟར་ནི་བསྐྱབ་པར་
བྱ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་
བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱ་བཞིས་ན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེ་
བ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་
པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་
དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འོས་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་བཞིས་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་
པ་དང་། བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། གཞན་མི་སྤྲ་བས་སོ། །སྐྱབས་
སུ་སོང་བའི་ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲིས་བྱ་དམ་
པ་ལེགས་པར་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་

བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་
པར་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་མི་རྟོག་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་
དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་རྗེ་བར་བྱ་བ་དང་། དུས་དུས་སུ་
དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་འོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ནི་བཞི་
སྟེ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འཛོལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་འཛོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་འཛོལ་པའོ། །གཞན་
ཡང་པན་ཡོན་བཞི་སྟེ། སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་བ་དང་། འོག་པར་མོས་པའི་སྤྱིབ་
བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འཛོལ་
བ་དང་། དམ་བ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྦྱེས་བྱ་དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཟང་བར་
འབྱུང་བ་དང་། ལྷོན་པ་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱན་པ་ལ་
མཛོན་པར་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་
བདག་ཅག་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གང་དང་ལྷན་པས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྦྱེས་
པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཞིང་ལན་མང་དུ་གནས་པས་ན་དེ་ནི་བདག་
ཅག་གི་བྲོགས་སུ་འབྱུང་བར་འོང་ངོ་སྟེ། རྣམ་པར་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་ཆེད་
དུ་རྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་
བྱད་པར་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་གིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དང་། ཐིན་ལས་དང་། མོས་
བ་དང་། སྐྱབ་བ་དང་། རྗེས་སུ་བྱན་བ་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བས་སོ། །དེ་ལ་
མཆོན་ཉིད་ལས་བྱུང་པའི་བྱད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་རང་མཛོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་

པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་གཞན་གྱི་མན་དག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཐིན་ལས་ལས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ནི་ལུང་ལེགས་པར་འབོགས་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་ནོ། །ཆོས་དགོན་མཚོག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟག་བསྟེན་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་སྟོ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་བསྟེན་བཀྲར་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱའོ། །ཆོས་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་དོས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟུབ་པ་ལས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་མཚོད་པ་དང་རིམ་གྱི་ཉི་བར་སྟུབ་པས་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །ཆོས་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིབ་བ་གོམས་པར་བྱ་བས་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྟོད་ཐུན་མོང་གིས་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་ལ། ཆོས་དགོན་མཚོག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རྟེན། །ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རྟེན། །དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ལ་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་
འགྱུར་རྟེན། །བྱམ་ཟེའི་ཆོས་ལས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆོས་རྣམ་པ་ལྡན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
ཏེ། ཆོས་རྣམ་པ་ལྡན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པའི་ཆོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་
དང་། ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་ཆོས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཆོས་ནི་དོན་ངན་པ་དང་། གཞན་དག་
ལ་བསྟན་པར་མི་འོས་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངན་པ་ཡིན་
ནོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཐོས་པའི་ཆོས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་པས་བཟང་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གང་ལ་རྗེ་ལྟར་འཆོ་བ་གང་རྗེས་
སུ་གནང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་
ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་པས་བཟང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་བཞུང་བའི་ཆོས་ནི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཞིང་གི་དངོས་པོ་དང་ཁང་ཁྲིམ་ཀྱི་དངོས་པོ་
དང་། ཆོང་ཁང་གི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་དང་ཚུང་
མ་དང་བྲན་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་
རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཞུང་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱག་བསྡུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པས་བཟང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱམ་ཟེ་རྣམས་
ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟོས་དང་། མེ་ཏོག་སྤེང་དང་། ལྷག་པ་
དང་། རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བོ་གར་མཁན་

དང་། སྒྲིམ་གར་མཁན་དང་། བཞད་གད་མཁན་དང་། འཛོ་སྒྲིག་མཁན་ལ་སོགས་
བ་ལ་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར་རན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་
ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར་བཟང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བས་ཐེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཆངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཕྱིར་བསྒྲོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་
གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བྲི་མ་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན་པས་བཟང་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །འདོད་པ་ཆོལ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཆོལ་བ་དང་། ཡོངས་
སྤྱོད་ཆོལ་བ་དང་། ཅེད་མོ་དང་དགའ་བ་ཆོལ་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་ཉམས་པ་ཆོལ་བ་
དང་། གྲགས་པ་དང་སྤྱ་ཆོལ་བའོ། །སྤེད་པ་ཆོལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོལ་བ་དང་། སྒོན་པས་ཆོལ་བ་དང་། ཀུན་དུ་མོངས་པས་ཆོལ་བ་དང་། སྤྱོ་བས་ཆོལ་
བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཆོལ་བའོ། །ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཆོལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་
ལྟ་སྟེ། བཅའ་བ་ཅམ་ཆོལ་བ་དང་། དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཆོལ་བ་དང་། འབྲལ་དུ་
འཐོབ་པ་ཆོལ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཐོབ་པ་ཆོལ་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ཕྱིས་
འཐོབ་པ་ཆོལ་བའོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་བདར་བརྟགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། རོན་
དམ་པ་ཆོལ་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་མེད་པ་
དང་། བྲུགས་པ་དང་བཅས་པ་ཆོལ་བ་དང་། དེའི་ཐབས་མེད་པ་ཆོལ་བ་དང་ཐབས་

དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཆོལ་བཤོ། །

བཅ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ། སའི་དངོས་གཞིར་རིག་པའི་གནས་ལྷ་བསྟན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ། ཉན་གྱི་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་
ཅད་དང་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་གཞིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་དང་། བས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཆར་མི་ཆོད་པས་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དེ་ཉིད་ལ་འབྱུག་སྒྲ་བས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཚུད་མི་ཟ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ། །སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་ཚུལ་བྱུག་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་འཛོལ་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་
གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་སྒྲ་མ་གསུམ་ནི་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ནི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །འཛོལ་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །བཤད་པའི་ཚུལ་ནི་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཉིད་ཚུལ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་དགོངས་པ་
ཉིད་ཚུལ་ཡིན་པས་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱི་བར་དུའོ། །ཚུལ་གྱི་དོན་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་མ་
ཁོར་བ་ཉིད་དང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་

དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་
པ་དང་། རིགས་པའི་གྲགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་
དང་། རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཞིའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་
རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཞག་པའི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེན། སྤྲུམ་པ། འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱག་བསྐལ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ལམ་གྱི་
བར་ཏུ་ལམ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
དང་། རིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཉགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་ཁང་བྲིས་དང་། བྱམ་པ་དང་། དཔག་དང་། ཉགས་ཆལ་དང་།
བྱངས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །རིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་ཕྱང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །རྟོགས་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དེ་དག་
གི་གནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་དག་གྱང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པར་
གཞག་པ་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དོན་དམ་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་སོ་སོ་
རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་དང་

མཐུན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་ཁོན་གང་ཞེ་
ན། སྤྲུལ་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །འཛོལ་བ་གང་ཞེ་ན། འཛོལ་
བ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
འཛོལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཛོལ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཛོལ་
བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་འཛོལ་བ་ནི། ལས་དགེ་བ་དག་མི་དགེ་བར་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པས། ལས་
བདག་གིར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་དེས་འགྲོ་བ་ལཱའི་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མདོན་པར་འབྲུག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སོ་སོར་སྤྱོད་
བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཛོལ་བ་ནི་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་
པ་ནས། དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱན་གྱི་བར་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་ལྷ་འཛོལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
ས་འཛོལ་བ་དང་། བེས་པ་འཛོལ་བ་དང་། དད་པ་འཛོལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་འཛོལ་བ་
དང་། ཡོན་ཏན་འཛོལ་བའོ། །དེ་ལ་ས་འཛོལ་བ་ནི་ས་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ས་དང་།
བསྐྱོམ་པའི་ས་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་སའོ། །དེ་ལ་བེས་པ་འཛོལ་བ་ནི། བེས་པ་དགུ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་བེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་བེས་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་བེས་
པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་བེས་པ་དང་། འགོག་པ་བེས་པ་དང་། ལམ་བེས་པ་དང་། དེ་
དག་གི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་བེས་པ་དང་། ཟད་པ་བེས་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་བེས་
པའོ། །དེ་ལ་དད་པ་འཛོལ་བ་ནི་བེས་ནས་དད་པ་བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འཛོལ་བ་ནི་ཆོད་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྦྱེ་

མཆེད་དང་། ཉན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སློན་གནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་འཛོལ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་དབྱེ་
བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐར་པ་དང་།
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཛོལ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་ན་རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འཛོལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་།
སྟོན་དུ་མ་བཏང་བའོ། །དེ་ལ་འཛོལ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ས་སྟུ་
འགྱུར་རོ། །ཐ་མས་ནི་བསེ་དུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བ་ནི་
རྒྱལ་པ་བརྒྱད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛོལ་བ་དང་། སྙིང་རྩེ་འཛོལ་བ་དང་། བ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་འཛོལ་བ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་འཛོལ་བ་དང་། ས་འཛོལ་བ་དང་། དཔག་དུ་
མེད་པ་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འཛོལ་བ་དང་། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
འཛོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་འཛོལ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་
རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཤད་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྟུ་བ་ཡིན་ཏེ།
སྟེ་སྟོད་བསྟུ་བ་དང་། མ་མོ་བསྟུ་བ་དང་། དེ་གཉི་ག་བསྟུ་བས་སོ། །དེ་ལ་སྟེ་སྟོད་བསྟུ་
བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོད་དོ། །དེ་ལ་མ་མོ་བསྟུ་བ་ནི་ས་
བཅུ་བདུན་དང་། བསྟུ་བ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དེ་གཉི་ག་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་བསྟུན་རྒྱལ་པ་
བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་སྟུ་ཤེས་པ་བཤད་

བ་དང་། སྤང་བ་བཤད་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་བཤད་བ་དང་། བསྐྱོམ་བ་བཤད་བ་
དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་བ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གནས་དང་
གནས་པའི་འབྲེལ་བ་བཤད་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གཙོ་
བའི་ཆོས་བཤད་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སྤྱུ་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་
བཤད་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་དམིགས་དང་པན་ཡོན་བཤད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་བསྟུ་བ་དང་། མ་
མོ་བསྟུ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་མ་མོ་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་མདོར་
བསྟུ་ན་བཤད་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་སོ་བཤད་བ་དང་།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་བ་དང་། རང་གི་གཞུང་ལུགས་བརྟག་པ་བཤད་བ་དང་།
གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བརྟག་པ་བཤད་བ་དང་། སང་བའི་དོན་བཤད་བ་དང་། དེས་
པའི་དོན་བཤད་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བཤད་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་
བཤད་བ་དང་། གསང་བ་བཤད་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་བཤད་བ་དང་། ལན་གདབ་
པའི་དངོས་སོ་བཤད་བ་དང་། ལན་མི་གདབ་པའི་དངོས་སོ་བཤད་བའོ། །དེ་ལ་དངོས་
སོ་བཤད་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོར་
བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་བྱུས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་སོ་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་སོ་དང་བདེན་
པའི་མིང་དང་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་

པ་དང་བཅས་པ་དང་། རོགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་གཞུང་ལུགས་
བརྟག་པ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྟུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོའི་སྡེ་དང་
དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་
ཡང་དག་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བརྟག་པ་
བཤད་པ་ནི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་
ཆར་བཅད་པ་དང་། རང་གི་སྤྱི་བའི་གཞུང་གཟུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཏན་ཆིགས་
ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་བའི་ཞལ་ཅེ་བ་དང་། སྤྱི་བའི་
གཞི་དང་། སྤྱི་བའི་བྱན་དང་། སྤྱི་བ་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་། སྤྱི་བ་ལས་འབྱུང་བ་
དང་། སྤྱི་བ་གཅེས་སྤྱས་ལ་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་བའི་དོན་བཤད་པ་
ནི་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་
བསྟན་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བཤད་ལ། དོན་རྣམ་པར་མ་བྱེ་བ་བྱང་བར་བྱ་
དགོས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ནི། ཆིག་གི་ལམ་གྱིས་བརྗོད་པ་གང་
ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་འདུ་ཤེས་
དང་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་མ་དང་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་
དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གསང་བ་

བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སལ་ཆེར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
ལ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སལ་ཆེར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལན་གང་བ་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
མདོ་བཞི་པོ་དག་བཤད་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷ་
དན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པ་དག་
བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལན་མི་གང་བ་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
འཛིག་རྟེན་རྟག་གམ་ཞེས་བྲིས་ན་དེ་ནི་བདག་གིས་ལན་མི་གང་བ་པོ་ཞེས་སྤྲོ་ཞིང་ལན་
འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་པན་ཆད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བྲིས་ན། དེ་ནི་བདག་གིས་ལན་མི་གང་བ་
པོ་ཞེས་སྤྲོ་ཞིང་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལན་མི་གང་བ་པའི་
དངོས་པོ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མེད་པའི་བྱིར་ལན་མི་
འདེབས་པའང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཅི་བདག་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་
ཡིན་ནམ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་ལན་
མི་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་ཤ་པའི་ལོ་མའི་དཔའི་མདོ་ལས། ངས་ནི་
ཆོས་འདི་སྟེང་ཅིག་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཅིའི་
བྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་དག་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཐབ་པའི་བྱིར་ལན་མི་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཡོད་དམ་ཞེས་
འདྲི་ན། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཏམ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་དོན་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པར་འཛིན་ན་མི་རུང་བས་ལན་མི་འདེབས་པ་དང་། བདག་

མེད་དམ་ཞེས་འདི་ན་སྤྱེས་བྱའི་ཐ་སྟོད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་ན་མི་
བྱང་བས་ལན་མི་འདེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་པན་ཆད་
ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་འདི་ན་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ལན་མི་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་གང་དག་གི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཅི་ཆོས་དེ་དག་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་འདི་ན་ལན་མི་
འདེབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཆན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལན་
མི་གདབ་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་སྟེགས་ཅན་
རྒྱུ་པར་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་དང་
མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚྱོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རོན་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསམ་
པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་བྱང་བ་བསམ་
པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་རྒྱུ་པར་སྤང་བ་གང་ཞེན། དེ་ནི་མདོར་
བསྟུན་ན་རྒྱུ་པར་བྱུག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་
རྒྱུ་པར་སྤང་བ་དང་། ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྒྱུ་པར་སྤང་བ་དང་།
རྟག་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་རྒྱུ་པར་སྤང་བ་དང་། ཆད་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་རྒྱུ་
པར་སྤང་བ་དང་། འདོད་པའི་བསོད་ཉམས་ལ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་རྒྱུ་པར་སྤང་བ་དང་།
བདག་ཉིད་ངལ་བར་སྦྱོར་བའི་མཐའ་རྒྱུ་པར་སྤང་བའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་

ནི་སྤར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཁོན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལ། །དེ་ལ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དྲག་སྟེ། བདག་ལ་
སེམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་སེམས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་སེམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་པ་
རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་པའི་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་
ལོ། །དེ་ལ་བདག་ལ་སེམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་
སེམས་པ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ལ་མ་
བརྟེན་ན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་ལ་སེམས་པ་ནི་འདི་
ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཅི་
བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་བྱུང་ཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་དུས་གསུམ་
རྣམས་སྟུང་དེ་བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་པན་
ཚུན་འདུ་ཤེས་ཅན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་འཇམ། འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་
ཡིན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ངེ་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྒྱས་པར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆངས་
པའི་བྱ་བའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་ཏྲག་པར་སྟུང་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆད་པར་སྟུང་
བ་རྣམས་དང་། ཆོ་འདི་ལ་སྤངས་ལས་འདས་པར་སྟུང་བ་རྣམས་དང་། སྟོན་གྱི་མཐར་
རྟོག་པ་རྣམས་དང་། བྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པ་རྣམས་དང་། ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་བར་བལྟ་
བར་བྱལ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་དེ་ལུས་དེ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་དང་། སྟོག་ཀྱང་གཞན་ལ་
ལུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་དང་། འདི་ཉིད་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་དང་། གཉིས་

སུ་མེད་དོ་སྟམ་པ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་དང་། བདག་གི་བདག་ནི་མ་ཆང་བ་
མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་
ལ་འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ག་
ལས་བྱུང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན། སེམས་ཅན་གང་གི་བར་དུ་འགྲོ།
སེམས་ཅན་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ལོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལ་
སེམས་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྟམ་དུ་
སེམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱལོ། །ཆོས་ཉིད་ལས་
བརྒྱུ་མས་ནས་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཅི་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་།
ཆོས་ཀྱི་རིགས་པ་ཁོན་ས་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་ཞེས་བྱལོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལ་
སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་དང་དངོས་པོ་
དང་། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་
གཏན་པའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
ཟད་པའི་དོན་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་
འགྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་བསྟན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་། གཞན་གཉིས་
གྱིས་ཏེ། སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པས་སོ། །དེ་ལ་
དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་

དགོངས་པ་དང་། འདུན་པ་བརྒྱུག་པའི་དགོངས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་
འཇུག་པའི་དགོངས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བརྟེན་པའི་དགོངས་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་། གཟུང་པའི་དགོངས་
པ་དང་། ཟེ་ཆོམ་གཅད་པའི་དགོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་
དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཏུ་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་
དང་། རོན་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེད་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྤྱི་པོ་
ལ་ཉན་པ་རྣམས་རི་མོ་ཆེར་བསྦྱེད་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འཇུག་
པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། དགེ་བ་མང་བར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་དང་། མཆོན་མ་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཉན་པའི་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་མཐའ་གཉིས་རྣམ་
པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་བར་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ནི་མདོར་
བསྟུན་སྒྲོ་འདོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་སྒྲོ་
འདོགས་པ་དང་། རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། གཅོང་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བདེ་
བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལོ། །དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བྲན་
པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཤེས་པ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
དང་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་པ་དང་བཅས་པ་
དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སར་རྒྱས་པར་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་དེར་རི་ལྟར་བདག་མི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡང་མདོར་

བསྟུ་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་རྒྱལ་ས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ལས་ཀྱང་དོན་
གཞན་དུ་གྱུར་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ནི་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
འདྲ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་ངེ་
ལྟར་མི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །མི་སྟུག་པ་ཉིད་རྒྱལ་པ་
དུག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་སར་རྒྱ་ཆེར་བསྟུན་ཟེན་གྱོ། །སྟུག་བསྟུལ་ཉིད་རྒྱལ་པ་གསུམ་
ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སར་བསྟུན་ཟེན་གྱོ། །དེ་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་བདེན་པ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྒྱལ་པར་
གཞག་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མེད་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་སྟོན་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གང་བདེན་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་དེས་ནི་ཆོད་མ་གསུམ་པོ་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཡིད་
ཆེས་པའི་ལུང་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བྱང་བ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་
བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ཡིན་
ལོ། །གང་མཐའ་གཉིས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དེ་དག་ལ་མོས་པ་དང་།
རྟོགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་པོ། །སྟུག་བསྟུལ་གྱི་
བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སྐྱེ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
སྒྲུ་མ་བཞིན་ཉེ། མདོར་བསྟུ་ན་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ངེ་སྐྱད་བསྟུན་པ་ནི་
སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ངེ་སྐྱད་
བསྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་ལོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་གྱིས་

གཙོ་བོར་ནི་སྟེང་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱ་རྒྱུ་མ་མཁའ་ཞི་ལྟ་བུ་རིག་
པར་བྱའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྲུལ་གཏུགས་ནས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤངས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ།
སྤྲུལ་ཁོན་བཞིན་དུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟེང་པའོ། །ཟད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ནི་ཕྱང་བོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ཡོངས་སྤྲུལ་བསྟན་ཏོ། །འགོག་པ་དང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ནི་
ཕྱང་བོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཡོངས་སྤྲུལ་
ཏོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་
བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུག་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་
ནི་དགོ་སྦྱོར་གི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྲུལ་གྱུང་བ་ལས་བརྒྱུས་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུ་གསུམ་
དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་མོས་ཀྱི་སར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་
གཙོ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོམ་གྱུར་པ་དང་། ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
ཀྱི་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ན་བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ནི་མཛོང་བ་
དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་
མཛོད་པར་བསྐྱུབ་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་

སུ་འགྲོལོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གི་སྒྱོར་བའི་ལམ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱལ་
གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །རྒྱལ་པར་དག་པའི་ལམ་ནི་གཙོ་མོར་ཤེས་
རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱང་རྒྱལ་གི་སྒྲོགས་དང་མཐུན་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱོམ་པའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་བཞི་མེད་དོ། །དེ་ལ་མདོར་ན་
ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྟལ་བསྟུལ་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བཞི་འདི་རྣ་སྟེ། ཡིད་གིས་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་
ཕྱང་པོ་ལ་མཁས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །སྟལ་
བསྟུལ་གི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་ན་རྒྱལ་པ་
གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
སོ། །སྒྲོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་
མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གི་བདེན་པ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །བདེན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པར་གཞག་པའི་གོ་རིམས་
བསྟན་པ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །བདེན་པ་དེ་དག་ལས་བརྩམས། བདེན་པ་
དེ་དག་ལ་བརྟེན། བདེན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་ནས། གང་ཟག་བརྩུ་གསུམ་རྒྱལ་པར་
གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་བརྩུ་གསུམ་གང་ཞེ། འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་སོ་
སའི་སྒྲེ་བོ་དང་། གཟུགས་ན་སྒྱུད་པའི་སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་
པའི་སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་དང་། འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་སྒྲོབ་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྒྱུད་པའི་
སྒྲོབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་སྒྲོབ་པ་དང་། འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་མི་སྒྲོབ་
པ་དང་། གཟུགས་ན་སྒྱུད་པའི་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་མི་སྒྲོབ་

བ་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའོ། །གང་ཟག་དེ་དག་གི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
ཡང་རིག་པར་བྱ། སྤྱིབ་པ་དང་། སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། དབང་
པོ་དང་། ཁམས་དང་། མོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། སྤྱི་བ་དང་།
བག་ཆགས་དང་། ཆོགས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་
བ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། དགོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། མི་དགོ་བ་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་དང་། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྤེལ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བསྐྱང་བ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ཐར་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་
སྤྱོར་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
སྤྱིབ་པ་ཡང་རྣམ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚམས་མེད་པ་
ལྷའི་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤོན་ཉེས་པར་
བྱས་པའི་ལས་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བག་མེད་པའི་སྤྱིབ་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིའོ། །ཆོད་པའི་སྤྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིབ་པ་ལྷ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རྒྱང་བས་
སེམས་བསྐྱབས་པའོ། །ལེ་ལའི་སྤྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེ་ལའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་

སེམས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པའོ། །བར་ཆད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བར་ཆད་རྣམ་པ་
བརྩ་གཅིག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་འདས་
རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ། །མོས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡོད་
ཀྱང་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སྟོན་ས་པར་འབྲུག་པའི་སྐྱིབ་
པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གང་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་གང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་
ཉི་བསྐྱིབས་པ་དང་། མ་བསྐྱིབས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་
གཉིས་ཉི། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ལོ། །ལས་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་
པ་གཉིས་ཉི། སེམས་པ་དང་བསམ་པའོ། །དབང་པོ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་
ཉི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མ་སྟུན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མ་སྟུན་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་དེ་
བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། དབང་པོ་ནི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་
ལ། ཁམས་ནི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ནི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ནི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་གཞོམ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་གཞོམ་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་

སྐྱེ་བ་དང་། ཁོམ་པར་སྐྱེ་བའོ། །བག་ཆགས་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་ནམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་དང་། སྟོན་སྐྱེས་པའི་བག་ཆགས་
སོ། །ཆོགས་ནི་ནམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་བ་ཉིད་དེས་པའི་ཆོགས་
དང་། ཡང་དག་བ་ཉིད་དེས་པའི་ཆོགས་དང་། མ་དེས་པའི་ཆོགས་སོ། །དེ་ལ་ལོག་
བ་ཉིད་དེས་པ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ལོག་བ་ཉིད་དེས་པ་དང་།
སྦྱོར་བས་ལོག་བ་ཉིད་དེས་པའོ། །ཡང་དག་བ་ཉིད་དེས་པ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡང་དག་བ་ཉིད་དེས་པ་དང་། སྦྱོར་བས་ཡང་དག་བ་ཉིད་དེས་
པའོ། །མ་དེས་པ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་དེས་པ་དང་། སྦྱོར་བས་
མ་དེས་པའོ། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་བཙུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
གིས་གང་ཐག་བཙུ་གསུམ་པོ་དག་ཅི་རིགས་པར་རྒྱ་ཆེར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་དགེ་
བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་མི་
ལྡན་པ་ཡིན་ལ། གང་མི་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། ཟུ་བཞི་སྟེ། དགེ་བ་མདོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། ལས་དཀར་གནག་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་དཀར་གནག་ཅན་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་
པའི་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མི་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་
པའོ། །མི་དགེ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་ལ། དགེ་བ་ཡང་ཡིན་པ་ནི།
དཀར་བ་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་དཀར་བ་དང་། ལས་ཐད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་དཀར་བ་

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མི་དགེ་བ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ལ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གནག་པ་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མི་དགེ་བའི་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་བག་
ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཡང་ལྷན་པ། གང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ནས་ཞེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་ལ་བག་
ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལས་ནི་ཆེ་འདི་
ལ་མཆོམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་ལ། དེ་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་ལ་དེའི་ཆེ་
འདི་ལ་འཕགས་པའི་ལས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་སྟོག་པ་ཅན་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲ་བ་བྱས་མ་བསགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་ལ་
ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །གཉི་ག་དང་ལྷན་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། གང་གིས་ཆེ་འདི་ལ་ཡང་མཆོམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་དག་བྱས་ཤིང་
བསགས་ལ། ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་ལ་དེའི་ཆེ་འདི་ལ་འཕགས་པའི་ལས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་
པའི་ལས་སྟོག་པ་ཅན་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །གཉི་ག་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མ་
བཞག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རང་
བཞིན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་ཡུལ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་གང་ཞེ་ན། ལྷན་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ཤིང་མིང་དང་བརྟན་
རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
ཡིན་གྱི། རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོངས་
སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྲ་མ་ཁོན་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློབ་པ་ཀུན་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རི་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་རྒྱ་
ཆེར་བསྟན་ཅིང་སྟོན་ཏོ། །ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་མི་རུང་སྟེ། མིང་དང་
བརྟན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མིང་དང་བརྟན་པ་མེད་
པར་དེའི་སློ་མི་སྟེ་བ་དང་། མིང་དང་བརྟན་པ་ནི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འཕྲོ་བ་པའི་ཚུལ་དང་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་དགོངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་

ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །འདིར་དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་དོན་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་
གཤེས་ཚོགས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེའི་བཞེན་མ་ཡིན་
མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤྲེའི་བཞེན་སྤངས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་
དང་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་རྒྱུ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་ན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་འཐོབ་པོ། ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་དོན་ཐོབ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྷན་འདས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ཡང་ཅི་རིགས་པར་རོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་པར་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཤས་ཆེར་བྲལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་
ལ་འཇུག་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེན། མདོར་བསྟུན་ལས་སུ་མི་
རུང་བའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་སུ་མི་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡང་མཆན་
ཉིད་རྒྱུ་པ་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷོ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་དང་། སྤྱིབ་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤྱིད་ལུག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབང་བསྐྱར་
བ་མེད་པས་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །མཆན་ཉིད་དེ་དག་ཡོད་ན་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་དང་མཐུན་པར་གནས་ཤིང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དང་
མི་མཐུན་པར་གནས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་
རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཆེ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་
བདེན་པ་མེད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་པོ། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདི་
ལྟར་གང་ལ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་སྟོང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
མཚན་མ་ལ་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་ལ་སྟོང་ན་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་ཡོངས་
སུ་མི་འགྲོལ་ལ་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་གྲོལ་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲོལ་ལོ། །རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་
སྟོང་པ་ནི་མཚན་མ་ལ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་ལ་མི་སྟོང་ན་མཚན་མའི་འཆིང་
བ་ལས་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་ལ། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ན་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་མ་
བཞག་པའི་བདེན་པ་ཁོ་ནས་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྟོར་བའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ལོ། །གལ་ཏེ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ནས་འཆིང་བ་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས་འགྲོལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་སྤྲུལ་པ།
གང་ལ་ལ་ཕྱིན་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་

ཏེ། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཆིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འགོལ་ཞིང་རྣམ་
པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན། རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་
རུང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན། མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པའི་བྱེ་
བྲག་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་ནི་
རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འདི་ལྔ་སྟེ། ཟས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པས་རྒྱས་པ་དང་། ཡ་
ང་བ་སྤངས་པས་རྒྱས་པ་དང་། ཆངས་པར་སྒྲོན་པས་རྒྱས་པ་དང་། སྟོམས་པར་
འཇུག་པས་རྒྱས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་རྒྱས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། ཉེ་བར་སྟོན་པས་རྒྱས་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་
ཉེ་བར་སྟོན་པས་རྒྱས་པའོ། །བཞིས་ནི་གཞོད་པ་མེད་པས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་
སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། དག་འབས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་
དང་། རེ་བས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། ལེན་བཤམ་འཛིན་པས་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །འདུ་བྱེད་
ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ངག་གི་འདུ་བྱེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་།
ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཆེའི་འདུ་བྱེད་དོ། །བག་ཡོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བྱིས་པའི་
ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟོམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་
པའོ། །དེ་ལ་བྱིས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སྤ་མ་བཞེན་ནོ། །རབ་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམ་པར་

གཏན་ལ་དབབ་པའི་འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བྱཏོ། །མི་དགོ་བ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུ་བར་བྱཏོ། །དགོ་
བ་བཟུ་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བཟུ་
བར་བྱཏོ། །བསྐྱེམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་ནི། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱཏོ། །མིང་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། དགོ་བ་
དང་མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་
རྣམས་དང་། འབྱུང་བ་ལས་བྱུར་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་
མེད་པའོ། །མ་རིག་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། རོན་ལ་ཀུན་དུ་མྱོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ཀུན་
དུ་མྱོངས་པ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་ཀུན་དུ་མྱོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་རོན་ལ་ཀུན་དུ་
མྱོངས་པ་དང་། མཛོན་པའི་རྒྱལ་ལ་ཀུན་དུ་མྱོངས་པའོ། །སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཡང་རྣམ་
པ་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་དང་། སྟོན་པས་སྲིད་པ་དང་། ཀུན་དུ་མྱོངས་པས་
སྲིད་པ་དང་། ཡིད་སྦྱོབས་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་སྲིད་
པའོ། །ངོ་ཆ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་
བ་ཀུན་དུ་མི་སྦྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གཏོང་བ་དང་། དམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་ལ་མི་འཛེམ་པས་སོ། །དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་རྣམ་པ་ལྟས་ནི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་

པར་བྱའོ། །བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡན་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། མི་སྐྱབ་པ་དང་། འོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་དང་། མི་འདྲེས་པ་དང་། མི་
སྒྲིམ་པས་སོ། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བུ་ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། འོག་པར་ཞུགས་
པ་དང་། དམན་པས་སོ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྣམ་པ་ལྡན་ནི་བཀའ་སྒྲོ་བདེ་བ་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་གྱི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡན་ཁོན་པར་བྱ་སྟེ། འདིག་རྟེན་པའི་ཉེར་བསྟོགས་
གྱིས་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གྱི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་
དངོས་གཞིས་བསྟུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་
དངོས་གཞིས་བསྟུས་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟུས་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟུས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་
རྣམ་པ་ལྡན་ཁོན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་
རྟོག་པའོ། །འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྡན་རྣམ་པར་གཞག་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བག་ལ་
ཉལ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འདོད་
པ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱད་པས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་འདོད་པའི་ཟག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྲིད་པའི་ཟག་པ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་

བ་ལྷས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་ངན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་བར་མར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་
བཟང་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐར་པ་
ལོག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྷས་རྣམ་
པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་སྐྱེ་
བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་
དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་
དང་། ཆད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་། ཆེ་འདི་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་མདོར་
བསྟུན་རྣམ་པ་ལྷར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་།
ཆོས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྟགས་ནི་ལུས་དང་རྒྱ་བ་དང་། གནས་པ་
ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་
རིག་པར་བྱའོ། །ལས་ནི་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། ལོག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ནི་ཐག་ཉི་བ་དང་། རྒྱ་རིང་བ་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལས་རིག་པར་
བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པ་ལྷུང་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཚད་པ་

སྒྱུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྒྱུབ་པ་སྒྱུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་ཐོས་
པ་སྒྱུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྲམ་ཟེའི་གསང་ཆིག་རྣམས་སོ། །ཚོད་
པ་སྒྱུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་བྱེ་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་
ཆིགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱུབ་པ་སྒྱུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རོན་
མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རོན་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རོན་དང་ལྷན་པའི་
བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་དག་གྲང་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་ཅི་རིགས་པར་སྒྱུར་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། ངན་གཡེའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྙིང་
པོ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་
སོ། །དེ་དག་གྲང་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་ཅི་རིགས་པར་སྒྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བསྟན་
བཅོས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་འདོད་པའི་བྲག་བྱ་བར་འོས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ལ་
བྲག་འཆའ་ནས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ལ་གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དང་པོ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སྟོན་པ་དང་། རོན་ལ་གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རོན་
སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་འདོད་པས་རྒྱ་རྣམ་པ་
བྲག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རོན་མང་དུ་བྱས་
པར་འབྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དེ་དག་ཁ་ཅིག་འདིས་འབྲུག་པར་འབྱུར་རོ་སྟམ་པ་དང་། རོན་ཉམས་པ་དང་རབ་
ཏུ་ཉམས་པ་རྣམས་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་པ་དང་། རོན་འཐོར་བ་རྣམས་
བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་པ་དང་། རོན་ཟབ་མོ་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

རོ་སྒྲམ་པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་མངེས་པས་མངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་
པའོ། །བསྐྱན་བཅོས་ཉེ་བར་སྐྱོར་བར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་སྐྱར་
ནས་བསྐྱན་བཅོས་ཉེ་བར་སྐྱོར་བར་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་མི་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་བ་རྣམས་ལ་
བྱམས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མི་སྟོགས་པའོ། །རི་ལྗར་ན་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱན་བཅོས་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་བྱས་ན་བདག་གིས་
ཀྱང་ཅའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྒྲམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱན་བཅོས་ཉེ་བར་སྐྱོར་བར་མི་
བྱེད་ཀྱི། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རྣམ་པར་
སྤངས་ནས་བསྐྱན་བཅོས་ཉེ་བར་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྗར་ན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱན་བཅོས་ཉེ་བར་སྐྱོར་བ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
རིས་མང་པོ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དང་། ཡང་གཞན་དག་སྐྱེ་བ་དང་གྲ་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་བས་ཉོན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱན་བཅོས་སྐྱར་བ་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་ཆོག་གཅིག་གི་དོན་ཀྱན་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱུང་ན་ཡང་། དེ་ནི་དེ་
དག་གི་ཡུན་རིང་ཤིང་དོན་དང་། སན་པ་དང་། བདེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱན་བཅོས་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྗར་ན་ཆོས་
མཐུན་པ་དག་ལ་བྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱན་བཅོས་སྐྱར་བ་མེད་ན་ཆོས་མཐུན་པ་
པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱས་པས་ཉམས་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བས་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་

ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ན་བདག་
ཉིད་མི་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལ་གཞན་དག་མཁས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་
ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། རོན་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་
པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ན་དད་པ་སྦྱེ་ཞིང་དད་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྷ་སྟེ།
ལྷོད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དེ་ལྷ་བུའི་སེམས་
ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སྒྲིབ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྷ་སྟེ།
བདག་དང་གཞན་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སྒྲིབ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་
ན་པད་མ་ཁ་མ་བྱེ་བ་ནི་རི་ལྷར་ཁ་བྱེ་བ་དེ་ལྷར་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་གསེར་བརྩངས་སུ་མ་བྱས་པ་ནི་རི་ལྷར་བརྩངས་སུ་བྱས་
པ་དེ་ལྷར་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་ཟས་མ་སྤངས་
པ་ནི་རི་ལྷར་སྤངས་པ་དེ་ལྷར་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་
ཀྱུན་དགའ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་མ་བསྐྲགས་པ་ནི་རི་ལྷར་བསྐྲགས་པ་དེ་ལྷར་དགའ་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་ལོངས་སྒྲིབ་འདུ་བ་མ་ཐོབ་པ་དག་ནི་རི་
ལྷར་ཐོབ་ཅིང་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་ལྷར་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་པར་མ་བྱེ་བ་ཡང་རི་
ལྷར་རྣམས་པར་བྱེ་བ་དེ་ལྷར་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་རྒྱ་
ཞེས་བྱ་ལོ། །རྟོགས་པ་ནི་རྣམས་པ་བདུན་ཏེ། ཡི་གེ་རྟོགས་པ་དང་། ཡི་གེའི་དོན་རྟོགས་

བ་དང་། འཛིན་བརྟུན་པ་དང་། འཛིན་པའི་དོན་རྟུན་པ་དང་། འཆིང་བརྟུན་པ་
དང་། གྲོལ་བརྟུན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟུན་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་རྟུན་པ་ནི་བརྟག་
བ་ལས་སོ། །ཡི་གེའི་དོན་རྟུན་པ་ནི་མི་བརྟག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་འཛིན་བརྟུན་པ་
ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཕམ། རྣམ་པར་མ་
བཞག་པའི་བདེན་བརྟུན་པ་གང་ཡིན་པལོ། །འཛིན་བརྟུན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་
འཛིན་པའི་དོན་རྟུན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འཆིང་བརྟུན་པ་ནི་མཆོན་མའི་
འཆིང་བའཕམ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བརྟུན་པ་གང་ཡིན་པལོ། །གྲོལ་བརྟུན་པ་
ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟུན་པ་ནི་ཆོས་གནས་
པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་
རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་སུའི་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་བརྟུན་པ་གང་
ཡིན་པལོ། །ཐོས་པ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
ལེགས་པར་སྟོན་པས་བཤད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། ཇི་
སྟེད་པ་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡོད་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཐབས་
ལྷ་བ་བཤད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐབས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་བཤད་པ་
སྟེ། ལྷ་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་སྟེ། གྲུག་ཀ་ཆོལ་བའི་བསམ་པ་མེད་པས་ཉན་
པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་ཉན་པ་དང་། ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་།
རབ་ཏུ་ཉན་པ་དང་། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ལེགས་པར་
རྟུན་པས་སོ། །ཐོས་པ་ལས་སྦྱང་བའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ། རྣམ་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྟག་མ་ནི་མི་སྤྱང་ངོ་། །

བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། བསམ་པ་ནི་
མདོར་བསྟུན་རྒྱལ་པ་བཞི་སྟེ། དངོས་སོ་བསམ་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསམ་པ་
དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་བསམ་པ་དང་། ཐེག་པ་བསམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་དངོས་སོ་བསམ་
པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་སོ་བྱུག་ལས་བཅམས་ནས་ཕྱང་པོའི་དངོས་སོ་ནས་དབང་པོའི་
དངོས་སོའི་བར་དག་གོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་དངོས་
གཞིར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་བསམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་
དང་བཅས། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་བསམ་
པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་ས་
སོ། །ཡང་བསམ་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱི། ཉེས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ་དང་། ལེགས་
པར་བསམ་པ་སེམས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཉེས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སའི་
དངོས་གཞིར་ནག་པོའི་ཕྱོགས་གྱིས་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པར་སེམས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ལེགས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །ཉེས་
པར་བསམ་པ་དང་། ལེགས་པར་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་
ལྡན་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འདུལ་བ་
དང་ལྡན་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་
བ་དང་། བསྟེན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། མ་ལེགས་པ་དང་། ལེགས་
པ་དང་། ཉག་སོ་དང་། དཀར་སོ་དང་། རོན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རོན་དང་ལྡན་པ་དང་།
བན་པ་དང་། བྱ་ཚོས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་

དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདི་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ནི་ཡོད་པ་ཡང་
ཡོད་པར། མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་དེ་ལ། འདིར་ཡོད་པ་
ནི་གང་ཡིན་མེད་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེན། མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་
ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེན། སྐྱེས་པ་བྱུང་བ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་དང་དངོས་སོ་དང་དོན་ལས་
ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་
རྣམ་སུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་གང་། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ་བ་ནི་གང་ཞེན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་
ན་རྣམ་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་
དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་སུ་
ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་སྟོང་མིང་ཅན་གྱི་
དངོས་སོ་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལྟོས་ཏེ། གནས་ནས་བདག་ཅས་བྱ་བ་འཇམ། སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱ་བར་བྱ་ཆེར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་
སྟོང་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་ནི་རྣམ་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་སྐྱེ་
བ་སོ་རྣམ་སུ་མེད་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་སྟོང་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་ལས་བདག་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་བཞིན་དུ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་ཁོ་ན་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་
འདོགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་བྲི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་ལ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་
དང་། བཞོན་པ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་དང་། ཁང་བྲིས་དང་། དམག་དང་། རགས་
ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་ལ་
སྐྱེ་བ་དང་། ཆུ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ས་བོན་དང་། རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། རོབ་པ་དང་། འཕྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
སོག་གི་དབང་པོ་དང་། རིས་མ་ཐུན་པ་དང་། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་
དང་། ཡི་གའི་ཆོགས་རྣམས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་
དང་། འཇུག་པ་དང་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སྒྲོར་བ་དང་། བཀྲོགས་པ་དང་། གོ་རིམ་ས་
དང་། དུས་དང་ཡུལ་དང་གངས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད་
པ་ཅེས་ལ་གནས་ཏེ་ལྟོས་ཤིང་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་ཏེ་ནམ་
མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་གདགས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མིང་གི་འཇུག་པ་
ཅེས་ལ་གནས་ཏེ་ལྟོས་ཤིང་བརྟེན་ནས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉེ་བར་འདོགས་ཤིང་གདགས་པར་བྱེད་པ་
ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །འཐད་པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལས་བཅུམས་ཏེ། གང་གིས་
བདག་རྣམས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་བརྗོད་པ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟར་མི་དམིགས་ཤིང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་མི་དམིགས་ཤིང་། ཕུང་པོ་
ལས་མ་གཏོགས་པ་ནང་ངམ་བྱི་རོལ་ལམ་གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །རི་
ལྟར་མི་སྣང་ཞེ་ན། རི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དག་རང་

རང་གི་ལས་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་བདག་ནི་རང་གི་ལས་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བདག་
ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ལས་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་
ཕྱིར་ཇས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ནི་མི་
དམིགས་ཤིང་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱང་དུ་རྒྱུ་དག་
གིས་དམིགས་ཤིང་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་ཇས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱེད་སྟོན་པར་
བྱེད། འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བ། མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། རེ་སྟུང་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པར་རྟོག་པར་
བྱེད་ཅིང་། ལོག་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་འདོད་
པར་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་སྟོག་པར་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་བདག་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དམིགས་ཤིང་མི་སྒྲུང་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཡོད་ན་རིང་དུ་པ་རོལ་དུ་སོང་ཡང་རུང་ནམ་པ་བཞིས་རྟོག་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྤང་བོ་ཅོམ་མམ། སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་གནས་
བའམ། སྤང་བོ་ཅོམ་ཡང་མ་ཡིན་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཏེ། སྤང་བོ་རྣམས་ལ་
གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་སྤང་བོ་རྣམས་
ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་བའམ། སྤང་བོ་
ཅོམ་ཡང་མ་ཡིན་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་མེད་པ་སྤང་བོའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་སྟེ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་

ནས་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་དེ་ལས་
ལྷག་པ་ཡང་མེད་དེ། བདག་རྩལ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རུང་
ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་བདག་ཕྱང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་གདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བའི་རིགས་ན། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་
ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཡང་མི་རྟག་པའས། རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་གྱང་ན། གལ་
ཏེ་མི་རྟག་ན་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བདག་གཞན་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ།
འདིར་གཞན་འཆི་ཞིང་དེར་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཅིང་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་དེ་
ལྟར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན། ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་
ནི་ནང་ངམ་ཕྱི་ངམ་ལས་གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་མི་
འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟག་ན་ནི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །བདག་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མི་རུང་
སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་དང་། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་མི་རུང་བའོ། །བདག་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཀྱ་བར་མི་འགྱུར་འཆི་བར་མི་འགྱུར་
གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བས། དེས་འགའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་འགའ་མི་དང་། དེས་
འགའ་དུང་འགྲོ། དེས་འགའ་ཡི་དྲགས་དང་། དེས་འགའ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཆེ་འདི་ལ་ཡང་ཡུལ་འདོད་
པ་དང་མི་འདོད་པ་དག་གིས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། སྤྱག་བསྟེན་པར་ཡང་མི་

འགྲུར་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྲུར་སྤང་བར་ཡང་མི་འགྲུར་མོངས་པར་ཡང་མི་འགྲུར་
ཏེ། མདོར་ན་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་འགྲུར་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་འགྲུར་བ་
མེད་ཅིང་ཆེ་ཕྱི་མ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བས་ཕན་འདོགས་པ་མེད་ན། དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྲུར་ལ། གཞི་དེས་ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་ཡང་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་གཞོན་བ་མེད་ན་
ཡང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྲུར་ལ།
གཞི་དེས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་ཡང་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་འདི་ལ་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྟན་བ་དེ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟག་
བཞིན་དུ་དེའི་སོ་སའི་བདག་གི་ལུས་མི་རྟག་པ་འགྲུར་བ་ལས་གྲུར་བ་ཕྱི་མ་ལ་སྟེ་བ་
དང་ཁྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པས་འགྲུར་བར་རྟོགས་པའི་འདོད་བ་དང་
མི་འདོད་པའི་ལུས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
བདག་འདི་སོ་སའི་བདག་དང་ལུས་ལས་སྟེ་བ་ཡང་མེད་ལ་ཁྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་
བ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཏན་གྲོལ་
བ་ཁོ་ནར་འགྲུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་གང་དག་ལ་བདག་སྤང་
སོ་ནམས་ལས་གཞན་བ་སྤང་སོ་ལས་བདག་གཞན་དུ་གྲུར་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་
པ་དེ་དག་ལ་བདག་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེས་ན་སྤང་སོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུར་པའི་
ཆོས་དེ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་ན་དེ་དག་ལ་བདག་གནས་པར་
ལྟ་ག་ལ་འགྲུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་འདི་རྟག་ཅེས་སོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་

མགོ་ལ་ནམ་མཁའ་མེ་ཏྲག་གི་མེད་པ་བཅེངས་པ་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
དང་འབྲ་བར་འདི་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་
བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་
མེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། ད་ཕྱང་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན།
ལུས་དང་མི་ལྡན་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དག་དང་ཡང་མི་ལྡན། མིང་མང་པོ་རྣམ་
པ་སྣ་ཆོག་ས་དང་ཡང་མི་ལྡན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
སེམས་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྱོད་
པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས། དེ་ལྟར་ན་བདག་ནི་
ལུས་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་། སེམས་པ་མེད་པ་དང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པས་བདག་ནི་ཆོག་ས་ཆུང་དུས་ལོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་འཐད་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་
པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟགས་པ་ཅན་དུ་ཟད་ཀྱི་རྣམས་སུ་མེད་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་མེད་ལ་ཕྱང་པོ་ཅན་ནི་ཡོད་ན་
ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་རྒྱུད་བར་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྒྱུད་ཞིང་སྒྲེས་པ་ཡོད་ན་ཆེ་འདི་ལ་མ་རིག་
པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་རྒྱུད་བའི་ཆོར་བ་ལུས་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་། གཞོད་པ་
བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྒྲིལ་གྱིས་སྤང་བ་དང་། འབྲལ་བར་སྤེད་པ་དང་། དེ་
དང་འབྲལ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་

ཞིང་། དེའི་དོན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་ཡང་སྤང་ལ་དེ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལས་བྱ་བ་ན་སྤྱི་མ་ལ་སྦྱི་བ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཕྱང་པོ་
རྣམས་མི་རྟག་ཅིང་བདག་མེད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་
སྤྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བས་མ་རིག་པ་འགག་ཅིང་རིག་པ་སྦྱི་བར་འགྱུར་བས། མོངས་པ་མེད་པ་ཆོར་བ་
ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོར་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་པ་དང་།
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། གཞི་དེས་
ཀྱང་འབྱུང་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཡང་འཕྲུག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྱུང་བ་སྦྱི་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་
མེད་ཅིང་ཕྱང་པོ་ཅམ་ཡོད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་
བཞིན་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། སེམས་ཅན་རྒྱུ་མེད་དང་། རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱུ་བཞི་པ་དང་། རྒྱུ་མངས་
རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་
མེད་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་སྦྱི་གནས་སུ་སྦྱིས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་རྣམ་
པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྟུན་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་

བ་དང་། རྒྱུག་བ་དང་། ལུས་གཡོ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་ཀང་མེད་ནམས་ནས་ཀང་
མངས་ཀྱི་བར་དག་གི་ནམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །ལུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བས་ནི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་གདགས་
པར་རིག་པར་བྱཏོ། །སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱེ་གནས་སྐྱེས་པ་ནམས་ཀྱི་གདགས་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
གཅེར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནང་གི་ཆོས་སྟོག་དང་ལྡན་པར་བགྱང་བ་ནམས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་ཤིང་ལྟོན་
པ་ནམས་ལ་ཡང་སྟོག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་
ཤིང་ལྟོན་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་
དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་སྟོག་གི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་དེ་དག་གི་སྟོག་ཉིད་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་
མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་སྟོག་ཉིད་མེད་པར་རང་གི་རྒྱས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་མི་རུང་
ངོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སྟོག་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་
མི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་དམ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད། གལ་
ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་ཏུ་ནི་རྒྱར་བརྗོད་པ་མི་དམིགས་པས་མི་རུང་ངོ། །གལ་
ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་བརྗོད་ན་ནི། རྒྱ་མེད་པར་བརྗོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ། །དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཤིང་ལྟོན་པ་ནམས་དང་སྟོག་ནམས་གཅིག་

ཏུ་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་སྐྱུན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད། གཤམ་ཏེ་གཅིག་
ཏུ་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམས་ནི་སའི་འོག་ཏུ་བྱུབ་པ་དང་སའི་སྤྱིང་
དུ་སྦྱེ་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་དང་། བརྗོད་ན་ཡང་མི་བརྗོད་པ་དང་།
ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་སྤྱང་བ་དང་།
ཡལ་ག་དང་ཡལ་ག་གྱེས་པ་དག་བཅད་ན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བས་མི་
རུང་ངོ་། །གཤམ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་སྐྱུན་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མ་སྐྱུན་ན་ནི་སློག་ཡོད་ལ་མི་
མ་སྐྱུན་ན་ནི་སློག་མེད་པར་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་ལས་
གཞན་པ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་དང་། སློག་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་བརྗོད་པ་
ཡོད་པའམ། མེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་མ་སྐྱུན་པའམ་མི་མ་སྐྱུན་པས་ཀྱང་མི་རུང་
ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་བི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་གྱུར་པ་དག་
ལ་བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་
བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདུས་པ་གཅིག་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་མིང་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་འདུས་པ་ལ་ལར་ནི་འབྱུང་ལ། ལ་ལར་ནི་ལྗོགས་སྟེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་འདུས་པ་གང་ལ་བཟའ་བའི་མིང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟུང་
བའི་མིང་ལྗོགས་ལ། གང་ལ་ལ་བརྟུང་བའི་མིང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་གོས་ཀྱི་མིང་ལྗོགས་པ་དང་།
ལྟག་མ་དག་ལ་ཡང་བརྟུང་བཏགས་པའི་མིང་དེ་དག་གི་འཇུག་པ་དང་ལྗོགས་པ་དེ་
བཞོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་དང་བི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གི་མིང་ནི་བཟའ་བ་
དང་། བརྟུང་བ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཁྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་བཞོན་པ་དང་
གོས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་རི་དང་རོ་
དང་རེག་བྱ་དག་ནི་རྩམ་སྟུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཏགས་པའི་ཡོད་པའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་རྣམ་པ་དུ་མ་མང་སོ་སྣ་ཆོགས་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་
ན་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་པ་དུ་
མ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་ལ་
སོགས་པ་སོ་སོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདུས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེད་ལས་
དང་འཇིག་པའི་ལས་དང་། ཁང་བྱིས་དང་གཞལ་མེད་ཁང་དང་དམག་དང་ནགས་
ཆལ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདས་པ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་
གཟུགས་ཅན་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་ན་སྟེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཉེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་གདགས་པ་བྱས་ནས་ཆོས་གཟུགས་ཅན་
རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་
པར་གཞག་སྟེ། ལྡ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་དང་། ཁམས་དང་། ལས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་མདོར་བསྟུ་ན་
གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞེད་གཤམ་དང་།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞེད་གཤམ་རྒྱུ་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་དེ་ལས་ལྟག་པ་ཡང་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་བ་དང་དང་བའི་གཟུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བའོ། །དེ་

ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུ་དང་པ་མེག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པ་
རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལྟེན་གྱི་གཟུགས་དང་བ་རྣམས་པ་ལྟེན་གཟུགས་དང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །མཚུངས་པའི་གཟུགས་དང་བ་ལྟེན་པོ་དག་གི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
ལྟེན་པོ་དག་ནི་དང་བས་གཟུང་བའི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་
བཅས་པའི་གཟུགས་དང་བ་རྣམས་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་ཡུལ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་དག་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་རང་གི་རྒྱན་དང་འབྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་
མཚུངས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
གཟུགས་ནི་ཡིད་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རྣམས་པ་
གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་མནན་ཏེ་གནས་པ་དང་།
ཡུལ་ལས་ཏྲག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དང་
བའི་གཟུགས་དང་དང་བའི་གཟུང་བའི་གཟུགས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དང་ལྷན་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་བོང་བ་
དང་དབྱུག་པ་དང་མཆོན་ཆ་དང་གང་བ་དང་ཕྱོ་བ་དང་བཞེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་ཤ་
སྒྲུང་དང་སྒྲུང་བུ་མཚུ་རིངས་དང་རྒྱུང་དང་ཉི་མ་དང་སྤྲིག་སྒྲུལ་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་
རིག་པ་དག་གིས་རིག་པར་བྱར་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་གཟུགས་ལ་སྐྱེད་
པ་དང་ལས་གྱིས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ན་
སྟོད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་

གཟུགས་ལ་སྟེང་བ་དང་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟུབས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་འདོད་པ་ན་སློང་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་ན་སློང་པ་
རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་དོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། ལག་པ་
དང་པོར་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་གིས་རེག་པར་བྱང་བྱང་བ་གང་
ཡིན་པའི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སློང་པའི་
ལྟ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ན་སློང་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལག་
པ་དང་དབྱུག་པ་དང་མཆོན་ཆའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་གིས་རེག་ན་གཞོད་པར་ནི་
འགྱུར་མེད་ཀྱི། གང་བ་དང་ཆ་བ་དང་བཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་ཏེ་
རེག་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བཟང་བ་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱང་ཐམས་
ཅད་ནི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཅུམ་གྱིས་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་
དག་ལ་བཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དག་འགྱུར་ཡང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །གཟུགས་ན་
སློང་པའི་གཟུགས་ནི་ལག་པ་དང་དབྱུག་པ་དང་། མཆོན་ཆའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་
གིས་ཀྱང་རེག་ན་ཡང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་
དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
དེ་ནི་ལས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པར་རེག་པར་
བྱའོ། །ཆོས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལས་བརྒྲེག་པ་

ནམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་འདུས་
པ་ནི་གཟུགས་འདུས་པ་ནམ་པར་གཞག་པ་ལས་མདོར་བསྡུ་ན་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་
འདྲེས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་
པའོ། །དེ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ནི་གང་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཁོ་
ན་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ནི་གང་ལས་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སམ་དེ་བས་ལྷག་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་འདྲེས་
པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་འདུས་པ་ལ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་མ་གཏོགས་པར་
འབྱུང་བ་ནམས་འདྲེས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་ནམས་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དབྱེར་མེད་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་
བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་འདུས་པ་ལ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱར་བྱས་པའི་
གཟུགས་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་
དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གྱང་རྒྱར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་འཇུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དང་། དུལ་ཐ་དད་པ་གཞོན་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་
བ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་འོད་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་
ལྗན་པ་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བརྟུག་པ་ནམས་ཀྱི་འོད་སྟོན་ཆོགས་དག་དང་འབྲལོ། །དེ་ལ་འདྲེས་
ཤིང་དབྱེར་མེད་པ་དང་འབྲེ་བར་དཔེའི་དོན་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་
ཉིལ་དང་སྤན་ཆུང་དང་། མོན་སྤན་གེུ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱེ་མ་ཞིབ་མོ་ནམས་དང་།

སྒྲིབ་ཅི་དང་བྱ་རམ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེས་པས་བསྟུས་པའི་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཐོགས་གཅིག་དབྱེར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདྲེས་པའི་དངོས་པོས་དབྱེར་མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདུས་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་བས་དབྱེར་མེད་པ་
ཡིན་པ་དང་། མང་པོ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདུས་པ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་
མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་འདུས་པ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱ་སྟེ། ཐོགས་གཅིག་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་དབྱེར་མེད་
པར་ཡང་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་ཆོས་
བསྟན་དུ་ཡོད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་རྒྱལ་པར་གཞག་སྟེ།
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་དང་། མིག་
གི་ཡུལ་དང་། མིག་གི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པས་སོ། །ཆོས་བསྟན་དུ་མེད་པ་
རྒྱལ་ས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་རྒྱལ་པར་གཞག་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཡང་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་རྒྱལ་པར་གཞག་སྟེ། ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡུལ་མནན་ཏེ་གནས་པ་
དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་འདུས་པ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་།
ལག་པ་དང་བོང་བ་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་དག་གིས་
གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། དང་བའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་བ་ཡིན་པ་དང་།
དང་བའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་
པས་སོ། །ཆོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྒྱལ་
པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་དུ་མེད་ལ་

ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོན་ས་རྣམ་པར་གཞག་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེན། རྒྱ་དང་། ཡུལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་། འབྲུང་
བ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྷན་
པའི་གཟུགས་ལ་མོས་པ་ནི་བསྟན་ཏུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སྟེ་བའི་རྒྱ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟེས་ན་ཡུལ་ན་གནས་པར་ལྷང་བས་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་སྟེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཙུའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ལྷང་བ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་འདུས་པ་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་གོ་
སྐབས་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་པར་མི་གནས་ལ། དང་བའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་
འདུས་ཉེ་རིག་པ་དག་གིས་གཞོད་པར་བྱར་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གཟུགས་དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་བར་མི་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་མཐུ་དང་ལྷན་
པ་དེས་སྤྱལ་བར་རུས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་མཐུ་དང་ལྷན་པ་
དེ་ལ་བསྟན་ནས། བསྟན་ཏུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་དེ། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུར་
འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཐུ་དང་མི་ལྷན་
པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་བརྗོད་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོན་ས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་

བྱལོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ། དེ་ལ་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ཡང་རྒྱལ་པ་ལྟ་ཁོན་ས་རྒྱལ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། གཞི་དང་བག་ལ་
ཉལ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱེ་བས་སོ། །ཆོས་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་གཞི་གང་ཞེན། དང་བའི་གཟུགས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་
པ་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་
སོ། །དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞི་དེ་ནི་རྒྱལ་པ་བཞི་པོ་བག་ལ་ཉལ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། དམིགས་པ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། དེ་ལ་དང་བའི་གཟུགས་དང་། སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་
བོན་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་དུ་དེ་མ་ལུས་པར་མ་
སྤངས་པའི་བར་དུ་དེས་ན་དེ་དག་བག་ལ་ཉལ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་
བྱལོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱལོ། །དངོས་པོ་
ཡོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པའི་དམིགས་པ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱལོ། །དེ་

ལ་ད་ལྟར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །དང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་
གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་འབྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་གང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་
བའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་བྱིར་དམིགས་ལ་ལས་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དང་བའི་གཟུགས་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
དོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་མཆོན་མས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་
དེའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་དེ་གསལ་བར་དེའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་མངོན་
པར་སྐྱེ་བ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་ཡང་མ་སྤངས་ཤིང་།
ཉོན་མོངས་པའི་གནས་དང་མ་བུན་པའི་ཡུལ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་
ཆོས་གང་ལ་ལ་སྐྱེ་བའམ། སྐྱེས་པའམ། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་
པར་སྐྱེ་བ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མི་དགེ་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་དབང་གིས་
འབྲས་བྱའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་དག་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དེར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉིང་མཆམས་
སྒྲོར་ཞིང་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་གཞི་དང་
བག་ལ་ཉལ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་རྣམ་
པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེན། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་
དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་
དམིགས་པའི་གཟུགས་དང་། དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོས་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་ལ་གང་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལུང་དུ་
མ་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དགེ་བ་
གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གང་དག་འགག་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཆོས་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་དེ་དག་མི་འབྱུང་བས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་མི་འབྱུང་བས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གང་དག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་།
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དག་ཀྱང་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤོང་
བའི་གཉེན་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོས་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། ཆོས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་
པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འང་རྣམ་པ་
ལྔ་ས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་དང་། གཞི་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
དང་། གྲོགས་དང་། ཀུན་ནས་སྤོང་བས་སོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྔ་པོ་ནི་
ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རོ་སྤང་བ་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། རོ་སྤང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་དང་།
འབྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །ཉོན་
མོངས་པ་དེ་ལ་མི་ཤེས་ཤིང་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་གྲོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་

ལ་འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ལས་འཐབ་མོ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་།
ཚོད་པ་དང་། འབྲེད་པ་འཕམ། གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་དག་འབྲུང་བ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་
དང་པོ་ཡིན་ནོ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མི་འཛེས་
ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་དག་པོ་པ་རྣམས་སམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་།
བྲམ་ཟེ་ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། མེར་འཇུག་པ་དང་། གཡང་སར་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པ་
མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡིན་
ནོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་
བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤྱད་པ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལྔ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཁོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེས་ཚུལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་
རེག་པར་མི་གནས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་
གཏུང་བས་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་
པས་ནི་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་ཁས་ལྡང་བས་བདེ་བ་ལ་
རེག་པར་མི་གནས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཞི་པས་ནི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་སྦྱེ་བས་
བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྔ་པས་ནི་སྦྱེ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་
འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་མི་འབྲལ་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་
གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། སྒོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཀུན་ནས་སྦྱོང་བ་དང་བཅས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་ན་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཞེས་

བྱའོ། །ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་རྣམས་པ་ལྟ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དག་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། གྲོགས་དང་
བཅས་པ་དང་། གྱུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མི་དམིགས་པས།
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་
ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམས་པ་ལྟ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་
གཞག་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། གནས་དང་གཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ལྟས་ཏེ་སྟ་མ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་ཉིད་དོ། །གཞི་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བདེ་བ་
དང་། ཡིད་བདེ་བའི་གནས་དང་མ་ཐུན་པ་རོ་ཐུང་བའི་གཞིའི་ཆོས་ཡོད་པ་རྣམས་
སོ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་ཐུང་བས་བསྐྱས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་
བ་སྐྱེ་བའོ། །གྲོགས་ནི་རོ་ཐུང་བ་དེ་ལ་གྱུན་དུ་འདོད་ཆགས་ཤིང་ལྟག་པར་ཞེན་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །གྱུན་ནས་སློང་བ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། སྟ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞི་
དང་གནས་པ་ནས་གྱུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་བར་གྱི་ཟང་ཟེང་དེ་དང་ལྟན་པའི་
ཕྱིར་ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཟང་ཟེང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་རྣམས་པ་ལྟ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྟར་
རོ། །ཆོས་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམས་པ་ལྟ་ཁོ་ནས་རྣམ་
པར་གཞག་པར་བསྟར་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། གནས་དང་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྟ་མ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་གོ། །གཞི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་དང་མ་ཐུན་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་གོ། །ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུན་དེ་དང་དམིགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །གྲོགས་ནི་རྩ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལོག་པར་སྒྲོན་པ་འདོད་པ་ལ་ཀྱུན་དུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དང་འགྲོགས་ན་དེ་ཀྱུན་དུ་རྟོག་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། གྲོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་བཅས་པའི་ཞེན་པ་དེས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དང་བའི་གཟུགས་དང་། དང་བས་གཟུང་བའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དག་གི་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་གཟུགས་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་

དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་རྣམས་དང་། བསྐྱོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་རྣམས་དང་།
འདྲ་ཤེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་
དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་པ་རྣམས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སློབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་དག་གྱང་
འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་ལྔ་ལས་བརྒྱམས་ནས་དེར་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་རྣམ་
པ་ལྔ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། འདོད་པའི་འཛིག་
རྟེན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་
རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་
དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷུ་མའི་མཐའ་ནས་མི་འབྱུང་བ་
དང་། སྣོན་གྱི་མཐའ་རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། དབྱས་ཀྱི་མཐར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་རྒྱུན་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱུན་གྱིས་སོ། །ཆོས་འདུས་མ་
བྱས་རྣམས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་
ན། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷ་དན་ལས་

འདས་པ་འདུས་བྱས་འགགས་པ་ལས་གྲུད་ན་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་བ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ལན་འདེབས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན། སེམས་པ་ཡང་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གྲུད་ན་མེད་པ་དང་། གྲུད་ན་ཡོད་
ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། གྲུད་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེས་འདྲི་བ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ལན་འདེབས་པ་ཡང་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན། སེམས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགོག་པ་ནི་འདུས་བྱས་རྒྱལ་པར་ཞི་བ་ཅན་དང་། འདུས་
བྱས་དང་མཚན་ཉིད་མི་འབྲ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་
རྒྱལ་པར་ཞི་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་གྲུད་ན་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་བའམ། ལན་འདེབས་
པའམ། སེམས་པ་ནི་མ་སྒྲོས་པ་སྒྲོས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་དང་མཚན་
ཉིད་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ནི་གྲུད་ན་མེད་དམ་ཞེས་འདྲི་བ་དང་། ལན་འདེབས་པ་དང་།
སེམས་པ་ཡང་མ་སྒྲོས་པ་ཁོ་ན་སྒྲོས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་རྒྱ་
གཉིས་པོ་འདུས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གྲུད་ན་ཡོད་པ་དང་གྲུད་ན་མེད་པ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་འདྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པ་དང་། སེམས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་ངོ། །ཟྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་འདི་སྟུམ་དུ་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་བྱས་འགགས་པ་ལས་གྲུད་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཤིང་འདྲི་བ་དང་། ལན་འདེབས་པ་དང་། སེམས་པ་དེ་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་
པར་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་དང་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། སོ་

སོ་རང་གི་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་
ན། དག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་ཡོད། མི་དག་བ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་དམིགས་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་ཡོད། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དམིགས་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་ཡོད། ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དམིགས་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དམིགས་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་
དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དག་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་དག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །གཟུགས་དང་ལྡན་
པ་དག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པའི་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་འཕམ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དག་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་གྱི་ས་ལོག་མ་
པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལྷག་མཐོང་གིས་སྟོད་
པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེན་སོ་དང་ལྡན་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་དང་། སྟོབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དག་བཙུངས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་

དེ་དག་གི་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་ས་
འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་ཐོབ་པ་གང་དག་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་སྟུ་མི་སྦྱེ་སྦྱེ། དེ་དག་གིས་དེ་ན་སེམས་ཅན་ལ་
པན་གདགས་པའི་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྟུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སྟུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་ན་དེ་
དག་ནི་ཁམས་སྟུ་གཏོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་བསམས་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས། མིང་གིས་ཐམས་ཅད་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན། མིང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། མིང་ཆོས་གཅིག་གི་དབང་རྗེས་
སྟ། ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་འབྱུང། ཞེས་གང་གསུངས་པའི་ཆོག་དེའི་དོན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མདོར་བསྟུན་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་
མཆན་ཉིད་བརྟག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བརྟགས་པས་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་ཡོངས་སྟུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་
ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལས་ནི་མིང་གི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་དག་ཡོངས་སྟུ་ཤེས་པས་རང་གི་
ཡུལ་གྱི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་
པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སྟུ་ཤེས་པ་ལས་ནི་ཐ་སྙད་ལས་འབྱུང་བའི་
མིང་ཡོངས་སྟུ་ཤེས་པས་དེའི་རྟེན་གྱི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
ཏོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་བདག་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་ལ། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་ལས་ལོགས་ཤིག་
ན་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་

གཉི་ག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ན་ཡུལ་གྱི་མཆན་མ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀུན་ཏུ་སྒྲོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མཆན་མའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རོ་མཉེད་དུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་རྟོགས་པས་ནི་དེ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
རྟོགས་ན་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་།
སྦྱོད་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལོ། །དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་
ནི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་
དམིགས་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་གང་ཞེས། ཡང་འབྱུང་བའི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པས་
བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་མ་སྟུན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དུ་
གཏོགས་པ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོར་ན་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་བ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་། སྟུག་

བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
ཡིན་ནོ། །གནས་ངན་ལེན་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཚོར་བ་ལ་ནི་གསལ་བ་དང་མངོན་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་
བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ནི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དག་
གིས་ནམ་པར་དཀྱུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་ཡོངས་
སུ་བཅད་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འབྲས་ཡོངས་སུ་
གཏུང་བ་དང་བཅས་པ་ལ། བསིལ་བའི་རེག་བ་དང་ཕྲད་པས་ནི་བདེ་བའི་འདྲུ་ཤེས་
སྒྱུད་པར་བྱེད་ལ། འཇུར་བྱེད་ཀྱི་རེག་བ་དང་ཕྲད་པས་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་
སྒྱུད་པར་བྱེད་དོ། །འབྲས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་རེག་བ་དེ་གཉི་ག་
མེད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ན་འབྲས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཙམ་གསལ་བ་དང་མངོན་པར་
འཇུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདྲུ་བྱེད་གནས་ངན་
ལེན་དུ་གཏོགས་པ་གནས་པ་འབྲས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་གནས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་།
རེག་བ་བསིལ་བ་དང་ཕྲད་པའི་གནས་ལྟ་བུར་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །འཇུར་བྱེད་ཀྱི་རེག་བ་དང་ཕྲད་པའི་གནས་ལྟ་བུར་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་ཚོར་བར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །རེག་བ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འབྲས་ཙམ་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུར་ནི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདེ་བའི་
ཚོར་བ་ལ་ནི་ལྟག་པར་ཆགས་པར་འཇུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་བག་
ལ་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་ནི་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་སུ་འཇུར་

བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་ཁོང་ཁོ་བ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་
བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་ཏུ་གཏོགས་པ་འདྲ་བྱེད་
གནས་པའི་ལུས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་
དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ལ་ནི་
མ་རིག་པ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་
བྱིས་པ་ནི་གཞི་དེས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་
ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱད་ནས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ལི་བའི་ལོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་
ལྷུང་བ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་འགྱུར་བའི་སྐད་
པས་བྱི་མ་ལ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་དེ་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཏུ་གནས་པས་བྱི་མ་ལ་འགྲོ་བ་
ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་
སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ནི་མི་འདོད་པས་རིག་པ་ནས་དེས་སྤྱང་ན་བྱེད་སྦྱིད་
ལུག་པར་བྱེད། སྟེ་སྤྱགས་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནས་ཀུན་ཏུ་མོངས་པའི་བར་ཏུ་འགྱུར་
ཞིང་། གཞི་དེས་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་གསུམ་ཆར་སྤྱད་ནས་ངན་སོང་རྣམས་སུ་སྟེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་ཀུན་ཏུ་གནས་པས་ཆེ་
འདི་བ་དང་། ཆེ་བྱི་མ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱག་བསྐལ་
ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྟེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ལ་

ཁོང་ཁོ་བས་སྐྱེད་པའི་སྟུག་བསྐལ་རྒྱལ་པ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་
སེམས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་
ཙུ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྟུག་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེ་བའི་ཆོར་
བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་དུ་བལྟ་བར་བྱ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་ནི་ཟུག་རྩར་བལྟ་བར་བྱ།
སྟུག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། འགོག་
པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ནི་རིམ་གྱིས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྟུག་བསྐལ་གྱི་
བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཟིགས་པ་
རྒྱལ་པར་ནི་སྤྲིད་པའི་ཚེ་མོ་པའི་ཕྱང་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དག་ལ་ཡང་དགའ་བ་མི་
འཐོབ་ན། ལིན་ཏུ་དམན་པ་དག་ལ་ལྟ་སྟོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཡང་འབྱུང་བ་བའི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པས་འདུ་བྱེད་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མཆོན་
ཉིད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་མོད་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོར་ནི་སྤྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་གྱི་
གནས་ངན་ལེན་དེ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱང་པོའི་སྟུག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལོ། །མ་འོངས་པ་རྒྱ་ཡང་དག་པར་
ཆད་པ་རྒྱལ་པར་གྱི་མི་འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་པར་གྱི་
རང་གི་ངང་གིས་འགག་པ་ནི་ཕྱང་པོའི་སྟུག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་འཕགས་པའི་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་
དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཆོད་མེད་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་སྤྲ་བ་ལ་
གཟུང་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ཏེ། ཕྱིས་ཉི་
བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་དག་བསྟན་ཏོ། །གནས་པ་སྤྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དུ་
དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྟ་བུ་ཞེས་པ། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་
པའི་ཟས་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་དང་། རྟོག་གི་
དབང་པོ་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་རགས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པའི་
ཁམས་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཆར་ན་ཡོད་དེ། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་
ན་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ན་ནི་མེད་དོ། །ཟས་ལྟག་མ་རྣམས་
ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དམིགས་སོ། །རྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་
སེམས་ཅན་དུ་ཉི་བར་གདགས་པ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་དག་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བསྐྱབ་པའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །གང་གི་ཆེ་རྒྱ་
བདུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདུན་གང་ཞེས་པ། རེ་ཞིག་དང་པོ་
ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་ན་

གནས་ཀྱི་མ་སྐྱེས་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློག་གི་དབང་པོ་དང་། ཟས་ཀྱང་ཡིན་
ལོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་ཆེའི་
འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་ས་ནས་བསྐྱེད་པ་འཕམ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྩ་དང་རྩེན་ཆོག་གས་པ་ཡང་གནས་པའི་རྩ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་སྤྱོད་དུ་རྩ་དང་།
རྩེན་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྤྱོད་དུ། དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གནས་པའི་རྩ་རྩེན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློན་གྱི་ལས་ཀྱི་འཕེན་
པ་ཡང་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྐྱེད་ས་
པའི་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གནས་པའི་རྩ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟན་
མོང་དང་། སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལོ། །བར་དུ་གཙོད་པ་
མེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གནས་པའི་རྩ་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་གང་སྐྱེ་བ་ལ་
བག་གས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་འདྲ་བའི་རྩེན་དང་མི་མ་སྟན་པ་མ་ཡིན་པ་འཛིག་
པའི་རྩ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་པའི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ནི་འཛིག་པ་ཁོ་ནར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཟས་དག་ཁོ་
ནས་གནས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ནི་རྩ་གཞན་བདུན་པོ་དེ་
དག་གིས་གནས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གནས་པའི་རྩ་མང་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཟས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྒོ་མང་པོ་སྒྲ་ཆོག་གས་པ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་གནས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཟས་ལས་སྦྱར་པའི་གནས་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་
གཞོན་ནུ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུང་སྒྲ་བ་དང་། འཇུག་སྒྲ་བ་དང་། རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་
ཡིན་གྱི། གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཟས་རྒྱལ་ས་ནི་དབང་

པོ་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་མ་འཕེལ་བ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བད་ཀྱིས་
ཐེབས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནད་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཆེ་རིང་པོ་དག་ཀྱང་ཟས་མ་རྟེན་ན་དུས་མ་
ཡིན་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟས་
ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་འདི་ནི། རྩན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་
པ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱ་ལྡན་དེ་དག་གིས་ན་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཟས་དག་གིས་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
སྟོག་གི་དབང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་གནས་
པར་གསུངས་ཤིང་། གནས་གང་ན་ལན་འགའ་ཡང་ཟས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དང་། གང་
ན་ཟས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་
མོད་ཀྱི་གནས་དེ་ན་སྟོག་གི་དབང་པོའི་དབང་ཁོ་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་
དག་གི་ཆེ་ཆུང་ལམ་ལས་པ་དེ་དག་དུས་དེ་སྟོན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་
ཕྱིར་གནས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྟོག་གི་དབང་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་
བྱེད་ཀྱིས་གནས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་བྱི་དང་རྩྭ་དང་། རེག་བྱའི་
སྟེ་མ་ཆེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་བྱི་དང་རྩྭ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁུ་བས་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ་མི་
མ་སྐྱན་པར་ཁུ་བས་ནི་འགྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཇུག་ལ་འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་ཞེས་མི་བྱལོ། །དེ་ལ་ཁམ་བ་བའི་ཆེན་ཡིད་དུ་འོང་།

བས་ཟ་བ་པོའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་ཞེས་
བརྗོད་པར་མི་བྱ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རེག་པའི་ཟས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་འཕྲོད་པས་བདེ་བ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ན་ནི་དེ་ཞུ་བ་ན་
ཁམ་གྱི་ཟས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཞུ་ཡང་བདེ་བ་དང་འཕེལ་བར་མི་
འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཞུར་ཟེན་ཀྱང་ཁམ་གྱི་ཟས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཁམ་ཟ་བའི་
ཆོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ཟབ་པོའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚིམ་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཟས་འགའ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་དེ་འཕྲོད་པས་ཞུ་བ་
ན་བདེ་བ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཁམ་གྱི་ཟས་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཞུ་བ་ན་བདེ་བ་དང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཞུར་ཟེན་ཀྱང་ཟས་
ཡིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཁམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟས་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཟས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཡང་ཁམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཟུ་བཞིར་ཅི་རེགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམ་
ཡིན་ལ་ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁམ་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་
འགྱུར་བའོ། །ཟས་ཡིན་ལ་ཁམ་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཟས་ཀྱང་
ཡིན་ལ་ཁམ་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི་ཁམ་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བའོ། །ཁམ་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཟས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་
པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་
བའོ། །རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཟུ་བཞི་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རེགས་པར་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རེག་པར་

བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ཡང་རིག་པར་བྱ། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་
མདོར་བསྟུན་ན་ཟག་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་ཉམས་པ་དང་མ་སྦྱད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་རྣམས་
ལས་ནི་མི་དགོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱིབས་
ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་སྦྱ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོབས་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་མ་སྦྱ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་ཟག་
པ་དང་བཅས་པ་གང་དག་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་སྤངས་པ་དེ་དག་ནི་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་
བསྐྱོག་པ་དག་ནི་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་སྦྱོན་
པ་རྣམ་པར་སྦྱོན་ཟེན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱད་ཟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་འདས་ཟེན་པའི་བྱིར་མེད་དོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་
རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་འབྲེན་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་
ཉེ་བར་གནས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མ་སྦྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་དེས་
ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཟག་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཅི་
རིགས་པར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་སྤངས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་རྣམ་
པར་སྦྱོན་པ་སྟོན་རྣམ་པར་མ་སྦྱོན་པ་དང་། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་དང་བཅས་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་

ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ཐག་པ་རྒྱུ་པར་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་
རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་ཟེན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆི་ཀའི་སེམས་ཐ་མ་ནི་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཉིང་
མཆམས་སྒྲུར་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་པན་ཆད་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་འོག་མ་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དང་། ལྷང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ་ཡང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་པར་
སྒྲིབ་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ལས་སྤངས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པ་དགེ་
བཤམ། མི་དགེ་བཤམ། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་དག་རང་གི་ས་བོན་དང་ལྡན་
པར་སྦྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་འཆི་ཀའི་སེམས་ཐ་མ་དང་། ཉིང་མཆམས་
སྒྲུར་བའི་སེམས་དང་པོའི་འོག་མ་གཉིས་པ་ནི་སྟག་བསྐལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་བའི་
སེམས་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པར་བསྟུ་
པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་བདེ་བ་དང་། སྟག་བསྐལ་བྱི་ཆོར་བ་

དག་ནི་ཆམ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ས་བོན་ཆམ་པར་
སློན་པས་བསྐྱུས་པ་ཅི་ལང་བ་དེ་ལང་བའི་རྒྱ་དེ་དག་དང་། རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆམ་པར་སློན་པ་དེ་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
ཆམས་ཀྱི་ཆམ་པར་སློན་པའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་ནི་ཆམ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱག་
བསྐྱུས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྒྱན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་
སྐྱེས་པ་ཆམས་ལ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་དེ་དང་
འབྲེལ། ཡི་དྲགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་དང་། དུད་འགྲོ་ཆམས་དང་། མི་ཆམས་དང་། འདོད་
བ་ན་སྟོད་པའི་ལྟ་ཆམས་ལ་ལ་ནི། ཆམ་པར་སློན་པའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་རེས་འགའ་ནི་
སྐྱག་བསྐྱུས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འབྱུང་། རེས་འགའ་ནི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་
འབྱུང་། རེས་འགའ་ནི་སྐྱག་བསྐྱུས་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་
འབྱུང་བས་གཅིག་ཏུ་མ་རེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་སྐྱེས་པ་
ཆམས་ལ་ནི་ཆམ་པར་སློན་པའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་ཆམ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཡིད་བདེ་བ་ཁོན་རྒྱན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པ་ཆམས་ལ་ནི་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ནི་
སྐྱག་བསྐྱུས་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བའི་ཆམ་པར་སློན་པ་སྟེ། དེ་
ཉིད་དེ་ན་ཆམ་པར་སློན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་
ཆོས་ཆམས་ནི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐྱག་བསྐྱུས་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཡང་། ཆམ་པར་
སློན་པ་འདོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བརྗོགས་པ་ནི་མི་འདོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །དེ་ལ་ལས་དཀར་བ་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་དཀར་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་ནི་ས་
བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཚོར་བའི་ས་བོན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལས་གནག་བ་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་གནག་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་ནི་
དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལས་དཀར་གནག་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་དཀར་
གནག་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་ནི་ས་བོན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྗན་བ་ཡིན་པས་རྣམ་
པར་སྤྲིན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོན་ར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ལས་དཀར་གནག་ནི་རིགས་གྱི་དབྱེ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། གནས་གང་ན་
དཀར་པོ་དང་། ཉག་པོ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པའི་གནས་དེ་བའི་ལས་བསྟུས་བ་ནི་དཀར་
གནག་ཅས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དངོས་པོའི་དབྱེ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་
སྟེ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལས་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ། རེས་འགའ་ནི་པན་
པའི་སེམས་ཉིད་ཉེ་བར་བཞག་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རེས་འགའ་ནི་གཞོད་པའི་
སེམས་ཉིད་ཉེ་བར་བཞག་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དག་ལས་སྟོགས་ཏེ་སྤྲིན་བ་སྤྲིན་པར་
བྱེད་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་གཞག་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ལས་དཀར་གནག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལ་
ལས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་པན་བ་བྱས་པས་གཞན་དག་ལ་
གཞོད་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལས་སྐྱེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་
ཅན་སྟེག་བ་བྱེད་བ་དག་ལ་སྟེག་བ་ལ་དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅེས་ཞེ་སྟངས་དང་ལྗན་པའི་
སེམས་སྐྱེ་ན། སེམས་དེ་ཞེ་སྟངས་མཚུངས་པར་ལྗན་པའི་ཕྱིར་ནི་ནག་པོའི་ཆ་ལ་

བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྲིག་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ནི་དཀར་
པོའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ལས་དེ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་
པ་དག་ནི་དཀར་གནག་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

བཅ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ཆོས་གང་དག་གི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱེད་པར་
བྱེད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་པའི་རྒྱ་དེས་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་
བྱའོ། །སྟོན་བྱས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཁམས་
གསུམ་དུ་རྣམ་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་འབྲེན་པའི་
རྒྱར་གྱུར་པ་ལས་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མངལ་ནས་སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་གནས་སུ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྲེན་པའི་རྒྱ་
གནས་གསུམ་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དེས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དོད་གཤེར་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱེ་གནས་སུ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་འབྲེན་པའི་རྒྱ་དོད་
གཤེར་ཉི་བར་གྱུར་པས། རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རྫོང་ལས་སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་གནས་སུ་སྦྱེ་
བ་གང་ཡིན་པ་འབྲེན་པའི་རྒྱ་རྫོང་འདྲེ་སྤྱབས་ཆགས་པས། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་
དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ། མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡིད་དང་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པ་རྣམས་
ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱང་འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དག་གིས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེས་
ཀྱང་འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། ལོག་པར་རྩོལ་བའི་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟུག་
བསྐལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བར་གནས་པ་ཡང་འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། ཡང་དག་པར་རྩོལ་བའི་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བ་
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་གནས་པ་ཡང་འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་མངོན་པར་བསྟུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་འདི་ལ་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱེ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་
ཆོས་གྱིས་བསྟུན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་
འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུན་པ་གང་དག་གིས་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དེ་ཡང་། འཕྲེན་པའི་རྒྱུ་

དེས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱ་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པ་མངོན་པར་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བྱ་དེས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །ཡང་འབྱུང་པ་པའི་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་
བྱ་དེས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །གནས་གསུམ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟོད་གཤེར་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྒོ་ངའི་
སྤྱབས་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་
པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་
དང་། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་།
སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་སོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་དང་། ལོག་པར་
རྩོལ་བའི་ཡོངས་སྤྱང་ལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པས་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་མི་
བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པར་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྩོལ་བའི་ཡོངས་སྤྱང་ལ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པས་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱིས་
བྱའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དེས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །འཇིག་
རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྦྱིབར་འགྱུར་བའི་ལམ་ནི་བྲལ་བ་དང་། དབང་

གི་འབྲས་བྱས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་འབྲེན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱས་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གཏན་དུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
འབྲས་བྱས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ནི་གཏན་དུ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་
མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བྱ་
དང་། རྒྱུས་བྱའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོ་མེད་པ་དང་
བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སུ་གང་དག་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་
ལོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ནང་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཡང་མདོར་བསྟུན་རྒྱ་ལྟུ་ལྟུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་འདོགས་པ་
དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དབང་དང་། ས་པོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དངོས་
པོས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཅེའམ། སེམས་ཅན་ཞེའམ། འདི་

ལྷར་དེའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། ཞེས་བྲ། བ་
ལ་སོགས་པ་ནས། ཆེད་མཐའ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཐུབ་ཅེས་བྲ། བའི་བར་དུ་དེ་ལྷར་ཉི་
བར་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉི་བར་འདོགས་པ་ལས་ནང་ཞེས་བྲ། །གང་ལ་ལ་
འདི་ལྷ་སྟེ་བར་འཛིན་པ་དང་། རལོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་
མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ནང་
ཞེས་བྲ། །གང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟེ་མཆེད་
རྣམས་ཉི་བར་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་ལས་ནང་
ཞེས་བྲ། །དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ནང་
ཞེས་བྲ། །དང་བའི་གཟུགས་རྣམས་པ་ལྷ་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལས་ནང་ཞེས་བྲ། །དམིགས་པ་ལས་
ནང་ཡིན་པར་བརྟན་བཅགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྷ་སྟེ།
སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཡང་ནང་ན་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ནང་ཞེས་བྲ། བ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ནི་སྤང་བོ་ལྷ་པོ་དག་གིས་བསྐྱས་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྲ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེར་སྟེ་བ་དང་། འཕེལ་
བར་ཡང་སྤང་ལ། ལག་བ་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་ཉི་རེག་པ་དག་གིས་
གཟུགས་སུ་ཡང་རུང་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྲ། །སྤང་བོ་ལྷག་མ་བཞེ་
བོ་དག་ནི་སྟོ་ཆོགས་སུ་འདོགས་པའི་དབང་དང་། སྟོ་ཆོགས་སུ་འདོགས་པའི་གནས་
གྱིས་པལ་ཆེད་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་ཅིང་གཞོལ་བར་བྱེད་པས། དེའི་ཕྱིར་

ཡུང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་དག་ནི་མིང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཟེན་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན། རྣམ་པ་ལྡན་རྣམ་པར་གཞག་པར་རེག་
པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་དང་པོར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ཟེན་པ་ཡིན་པར་བཟླ་
བར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཟེན་པ་མ་
ཡིན་པར་དེ་དག་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །ནང་གི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་
གཟུགས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཟེན་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དབང་
པོ་དང་མ་འབྲེལ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་བསལ་བར་བྱས་པ་
ཡིན་ལོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སུ་བྱས་ཤིང་མ་
སྤངས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟེན་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
དེས་ནི་དབང་པོ་དང་མ་འབྲེལ་པ་ནང་གི་སྤྲ་དང་། སྤྲ་དང་། སེན་མོ་དང་། སོ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སི་བའི་རོ་དག་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་
ལོ། །ཟེན་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་རྒྱ་བཞིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཟེན་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་རེག་པ་དང་སྤང་པ་དང་ནང་གི་ཁམས་
འཁྲུགས་པ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཟེན་པའི་གཟུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གཞོད་པར་བྱེད་པས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་
ན། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་ལ། སན་འདོགས་པས་རེག་པ་
ན་བདེ་བ་དང་། སན་པ་དང་། མི་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་འཁྲུགས་པས་
སྤྲག་བསྐལ་བ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་ལ་སྟོམས་པར་སན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་
བ་དང་། ཉེས་ཚུལ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ལོག་
བར་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་བ་དང་། ཉེས་ཚུལ་དང་། ཡོངས་སུ་
གཏུང་བར་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ལ་ཡིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་
གཏོད་པས་ནི་བདེ་བ་དང་ཕན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ་གཏོད་པ་དང་། ཕན་འདོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་ཡང་ཡིན་ལ་གཟུགས་
ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བས་གནས་སུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་མ་ཟེན་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱུ་བྱས་པའི་
ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ཀྱང་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་ས་
བོན་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གང་གི་ཆེ་འབྲས་བྱ་མཛོན་
པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེན་། དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ས་
བོན་དག་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བྱ་དེས་པར་མཛོན་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུར་
བྱས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

ཐོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱཏོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གྲང་
མདོར་བསྟུན་ན་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི། ཁམས་ཅམ་གྱིས་བསྟུས་པ་དག་དང་། རང་གི་ལས་
བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ས་སོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་ཅམ་གྱིས་
བསྟུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ས་སོན་དེ་ལས་གྲུབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་
གི་དངོས་སོས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་དག་ཡིན་ཀྱི། དེ་དང་འབྲེ་བའི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ་
ཡིན་པའི་བྱེད་པོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་འབྲེས་ཤིང་རོ་གཅིག་པའི་གོང་བུ་
ལྷ་བུ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་འབྲུ་དང་། འོར་བུའི་བུང་པོ་ལྷ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་
ཁམས་ན་ནི་གཟུགས་འདུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སའི་ཁམས་དང་།
གཟུགས་དང་བྲི་དང་རོའི་ཁམས་དག་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཁོན་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ཆུ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་།
སྒྲིའི་ཁམས་ས་སོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དག་ནི་རྒྱུ་དག་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་
ལྷར་ན་ཆུ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་གི་མིང་ཅན་འདུས་པ་དག་ལ་གོ་རིམས་ཅི་རིགས་པར་
བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ལ་ནང་གི་གཟུགས་འདུས་པ་ལ་ནི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བས། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་
སྤང་སྟེ། མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱི་རོལ་ལ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་
འདུས་པ་སོ་སོར་ཅི་རིགས་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་དག་གྲང་རྒྱུ་ཇི་ལྷ་ཇི་ལྷ་བུ་དག་
དང་སྤང་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷ་བུའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱི། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་

སྐམ་པོ་ལེགས་པར་གཙུགས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོན་མོ་སྟེང་དང་། རོ་ཉི་དང་།
ལྷགས་དང་དུལ་ལ་སོགས་པ་ཞུ་བར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
གཏོགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ལྷུ་བ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ནམས་པར་ཤེས་
པའི་ཆོགས་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་སར་སྤར་ངེ་སྐྱད་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཁོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་དང་འབྲེལ་
དེའི་གནས་སྐབས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་
རོ། །དེ་དག་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཉི་བར་གདགས་ཤིང་གདགས་
པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱེ་རོལ་གྱི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དག་དང་།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་བསྟན་དུ་
མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་གང་གཟུགས་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ནམས་པ་གཉིས་སྟེད་པར་བྱེད་དེ།
རང་གི་རིགས་ཀྱིས་བྱད་པར་ཅན་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱད་པར་ཅན་ནོ། །དེ་
ལ་རང་གི་རིགས་ཀྱིས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
ནམས་ཀྱི་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ལྷུ་བ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་དག་ལ་
འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ལྷུ་བ་པ་ཉིད་ཅེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཉི་བར་གདགས་པའི་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་པན་ཚུན་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་དེ་དང་ཁྱེན་དེས་བྱུ་བ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ནི་
མིག་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་མ་

གཏོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དང་། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་གཟུགས་
རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རང་གི་རིགས་གྱིས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུར་
བྱས་པའི་གཟུགས་ལས་དགོངས་ནས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གང་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས། གལ་ཏེ་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་འདོད་པ་ན་སྟོན་པའི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན། དེ་ནི་འདོད་པ་ན་སྟོན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ན་སྟོན་པའི་ཆོས་
གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན། དེ་ནི་གཟུགས་ན་
སྟོན་པ་ཁོ་ནའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་
མ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

སྲིད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དག་
བཅོམ་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དག་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་
ཞེས་བྱ་ཞེས། དེ་དག་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་
གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་ཟག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཟག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་

རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་
ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་དང་། ཆོས་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲིད་པ་མང་པོ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་
རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
ཤེས་བྱའི་གནས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་ནི་རྒྱ་ལྡན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། ཀུན་
དུ་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།
འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཡམས་ཀྱི་ནད་མེད་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། འགོ་
བའི་ནད་མེད་པས་བདེ་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའི་དོན་དང་།
སྲིད་པའི་དོན་ལ་རྟག་པར་གཏན་དུ་མི་སྦྱོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ལྡན་པོ་འདུས་པ་དེ་དག་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་མདོར་
བསྟུན། རྣམ་པ་བཞེར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཐོབ་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྟེན་པ་བསྐྱོམ་པ་
དང་། སྤང་བ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་

རྣམས་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པ་བསྟོམ་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནི་བསྟེན་པ་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤང་བ་
བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་སྲུན་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་གོམས་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་རྣམ་པར་སྲུན་འབྱིན་པ་
གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་སྦྱོར་བ་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་
ཏུ་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་གོང་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
བདུན་པོ་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་གཏོགས་པ་གོང་མའི་ས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐག་
བསྐང་བ་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསྟོམ་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་བསྟོམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་པ་ཡང་
དག་པར་མྱང་བ་བསྟོམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་བསྟོམ་པ་ནི་
སྟོམ་པ་བསྟོམ་པ་ལོ། །རྩལ་ཁྲིམས་བསྟོམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་མྱང་བ་བསྟོམ་
པ་ལོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། བདེན་པ་ཤེས་པའི་ས་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱལོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱལོ། །གཉིས་
པ་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱལོ། །དེ་ལ་དགྲ་བཙུག་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་འདས་པའི་ཆོས་རྒྱ་སྤྱད་ཟེན་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཞིག་པ་དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་སྤྱེད་པའི་མཐུག་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་བྱུར་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འགགས་ནས་བསྐྱེལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལོན་དུ་
ཟེན་གྱང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པར་བྱེད་དོ། །འདས་པ་ཁ་ཅིག་
ནི་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་བྲན་པ་ཁོ་ན་ཙམ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མི་བྲན་ལ་འགགས་
པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཁོ་ན་ཙམ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་དེ་ནི་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱལོ། །འདས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་
ལྡས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། སྐད་ཅིག་འདས་པའི་ཆོས་
ཙན་དག་གྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན། སྐད་
ཅིག་ལས་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །ཤི་འཕོས་པས་འདས་པའི་ཆོས་དག་
གྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཙན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཙན་ཀྱི་རིགས་དེ་དང་དེ་
དག་ནས་ཤི་འཕོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤི་ཞིང་དུས་བྱེད་ཅེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་བར་
དག་གོ། །འཛིག་པས་འདས་པའི་ཆོས་དག་གྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
དུ་གཏོགས་པ་དག་མེས་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཞིག་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཆོས་
གང་དག་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་འདས་པས་འདས་པ་དག་གྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལ་
ལ་དག་པའི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་བར་གནས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་

ཉམས་པ་ཡིན་མོ། །འགགས་པའི་འདས་པས་འདས་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། སྤང་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་པའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་མ་ལས་
འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་འགགས་པའོ། །མ་འོངས་པའི་ཆོས་རྒྱ་མ་སྤྱད་པ། རོ་བོ་ཉིད་
མ་སྤྱད་པ། རྒྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ། རྒྱེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྟོགས་པ། རྒྱེ་བ་དང་ཐག་ཉེ་
བའམ། རྒྱེ་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་
ལྡས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱེ་བ་
མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་། འཆགས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་། ཀུན་དུ་སྦྱོང་བ་མ་
འོངས་པ་རྣམས་དང་། འཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་
སྤྱད་ཟིན་པ་རོ་བོ་ཉིད་མ་སྤྱད་པ། སྐད་ཅིག་གི་འོག་དུ་འཛིག་པར་ངེས་པ། ཀུན་ནས་
ཁོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་བྱང་
བས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་པར་
གཞག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ད་ལྟར་བྱང་བ་རྣམས་དང་། རྒྱེ་བ་ད་ལྟར་འབྱུང་
བ་རྣམས་དང་། འཆགས་པ་ད་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཀུན་དུ་སྦྱོང་བ་ད་ལྟར་
འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཐ་མ་ད་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དག་
བཅོམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐ་མ་དག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་
དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱང་བ་འདོད་པ་
རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དེའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱེས་ནས་ཐོབ་པ་ལས་སམ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱད་པ་
དང་། ཀུན་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཀུན་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་

འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྲལོ། །གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་
གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུང་བ་བསམ་གཏན་གང་ཡང་རུང་
བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། གཟུགས་
རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ། དེའི་གོང་དུ་སྒྲོར་བ་མ་བཅུམས་བ། ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་ལས་མ་ལངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་ཀྱན་དུ་སྦྱང་བ་དང་། ཀྱན་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཀྱན་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྲལོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་གོང་དུ་སྒྲོར་བ་མ་བཅུམས་པའི་སྐྱེ་
གནས་ཐོབ་པ་ལས་སམ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱན་དུ་སྦྱང་བ་
དང་། ཀྱན་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཀྱན་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་
གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྲལོ། །གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་
རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་
བལྟ་བར་བྲལོ། །དེ་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ནི་མདོར་བསྟུ་
ན། རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བ་རྣམས་ཞེས་བྲ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་
མ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་བདེ་བས་ཉ། འདི་
ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དམིགས་པ་ལ་
འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་དམིགས་
པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། ལྷ་
རན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་

ནམས་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུ་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནས་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། མི་བདེ་བས་སོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་ནམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་སོ་ཡང་མ་ཡིན་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་མི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བར་བཟུ་བར་བྱའོ། །དགེ་བ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་ནམ་
བ་ལྷས་ནམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བྱ་འདོད་བ་དང་། ཀྱུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་སོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྤྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་གཉེན་སོ་ཡིན་བ་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བ་ཉོན་མོངས་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཡིན་པའི་བར་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཉེ་བར་ཞི་བས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ནམ་པར་དག་པའི་གནས་པས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་བ་
དགེ་བ་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་བ་ནམས་ཀྱིའོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
འདོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ཁོ་ནའི་སྟེ་
གཞན་ལ་སྟོང་བ་ཅེ་བ་ཅན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ནམས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་དོན་སྒྲིབ་པའི་དགེ་བ་སྣ་ཆོགས་གང་
དག་ཡིན་བ་ནམས་སོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་དེ་ལས་
བརྒྱུ་བ་ནམ་པ་ལྷ་ཁོ་ནས་ནམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བྱ་
མི་འདོད་བ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་སོ་མི་མ་སྟན་པའི་སྤྱོགས་དང་།
ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བ་ཅན་ཀྱི་
གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སོ། །དགེ་བའི་

རྒྱ་ལྷས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེན། སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོན་གོམས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞིང་དང་། དངོས་སོ་དང་། གནས་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱས་པར་སྦྱོར་བས་བྱས་པ་དང་།
རྣམས་པ་དུ་མས་བྱས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ཉིད་ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟག་པ་དང་། དེའི་བསྐྱགས་པ་རྣམས་གངས་དུ་མར་བརྗོད་པ་དང་།
ཆོས་མ་ཐུན་པ་མཐོང་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་དགོ་བ་དེ་ནི་སྦྱོར་
བས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་གྱི་ཆེ་རབས་གཞན་དག་
ཏུ་དགོ་བ་ཀྱང་དུ་བསྟན་བསྟོམས་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས། ད་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་སེམས་མི་འཇུག་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་
ཀྱང་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པའི་དགོ་བ་དེ་ནི་སྦྱོན་གོམས་པས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དང་།
འཕགས་པ་གཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བས་འོག་མ་པ་དང་། ཐར་བའམ། ལྷ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ། ལྷ་བའི་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོན་གནས་ཆེན་པོའི་ཞིང་ལ་
དངོས་སོ་བྱ་ཞོམ་པ། ལྷ་མའི་གནས་ཀྱིས་སྤུལ་བ་གང་ཡིན་པའི་དགོ་བ་དེ་ནི་ཞིང་
དང་། དངོས་སོ་དང་། གནས་ཀྱིས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལས་སྦྱོན་པ་ལས་བྱང་བའི་དགོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་

བྱང་བ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱང་བ་བས་ཆེས་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལས་བྱང་བ་བས་ཆེས་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱང་བ་བས་ནི་ཆེས་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ཡིན་
ནོ། །བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལས་
བྱང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱང་བ་བས་ཡིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་དགེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མི་དགེ་བ་
ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནམ་པ་ལྟ་བོ་ཁོ་ནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཆོས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་ནམ་པ་ལྟས་ནམ་པར་
གཞག་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། རྒྱུད་ལམ་ལས་བྱང་བ་
དང་། བཟོའི་གནས་ལས་བྱང་བ་དང་། སྤྱུལ་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱང་
བས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱང་བའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་
པས་བྱང་བའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྦྱི་
མཆེད་གཟུགས་ཅན་ནམ་པར་སྦྱིན་པར་མ་བསྟུས་པ་དག་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱི་
མཆེད་དང་། སྦྱི་སྦྱི་མཆེད་དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པ་གང་དག་
ཡིན་པ་ནམས་སོ། །དེ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོས་ནམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་སྟོབ་པ་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་འདུས་བྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོབ་
པའི་ཆོས་ནམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་དུས་དུས་སུ་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད། ལྟག་

པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་སྟོབ་
པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དག་བཙམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཆོས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་འདུས་བྱས་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་སྟོབ་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
རྣམས་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བཙམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་གང་
དག་དེ་ལས་གཞན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན།
འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་།
ཁོང་ཁོོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་
དང་། བདེན་པ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་
དང་། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་ཐུན་པའི་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་
བྱའོ། །བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་

ལས་འདས་པ་སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དེ། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དུས་རྟག་པ་ཁོ་ནར་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་
འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་
ཟབ་མོ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོ་མཐོང་བར་
དཀའ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
བདག་ཉིད་དང་། ཆོག་གི་སྒྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་ཟབ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཆོག་གི་སྒྱོད་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་པས་གཟུང་
བར་བྱ་བ་དང་། བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་ཟབ་མོ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་
མེད་པ་རྣམས་དང་། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་
དང་། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཟང་
ཟིང་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་
བརྟེན་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་

དང་། གཏོག་པ་རྣམས་དང་། མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
རྣམས་དང་། དམིགས་པ་དང་། གནས་པ་འབྲེན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་དང་། རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། འབྲས་བྱ་
མེད་པ་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཉང་གི་རྣམས་
དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམས་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་དང་། ཟིན་པ་
རྣམས་དང་། མ་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་དང་།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་དང་། གླ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། གླ་ན་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱོམ་པར་
བྱ་བ་རྣམས་དང་། འདས་པ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
རྣམས་དང་། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་།
གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། དགེ་བ་རྣམས་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་།
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། སྟོབ་པ་རྣམས་དང་། མི་སྟོབ་པ་རྣམས་དང་། སྟོབ་པ་
ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་
དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་།
ཐབ་མོ་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རི་རྒྱད་
བསྟན་པ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་བསམས་པ་སེམས་པས་ཚུལ་བཞིན་ལ་རབ་དུ་
བརྩོན་པས་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱཏོ། །བསམས་

བ་ལས་བྱང་བའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་
གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྤང་ངོ་། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་བསྐྱོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཞུགས་བརྟན་བསྐྱོམ་པ་དང་། དངོས་
པོའི་མཐའ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འཛོལ་པ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེན་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤང་བ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་
དང་། ཉི་ཆེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཀྱན་དུ་འགོ་བ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཡོ་བ་ཡོད་པའི་བསྐྱོམ་
པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱུབ་པ་བསྐྱོམ་པ་
དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་
བྱང་བའི་ཆོས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
བསྐྱོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ཉན་ཐོས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་
གནས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཇམ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་
སྒྲིན་མེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བུ། བདག་གི་དོན་ལ་
ལྟ་བུ་ལ་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་སོ་སོ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་དབག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་ཡོངས་
སུ་ཆད་པ་སྒྲིབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤེད་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟར་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་འཕམ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ། བདག་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས། སོ་སོ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་རྣམ་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་གཞོན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། བདག་དང་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་བརྟན་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཕམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེ་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་བརྟན་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོའི་མཐའ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། རང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་དང་། ཆ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རན་པ་དང་། བྱ་ཞོམ་པ་ཉིད་དང་། བྱང་རིང་བ་དང་། ཐག་ཉེ་བ་ཉིད་དམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་

དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་མཐའ་
བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ནས། སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བསྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་
པ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཛོལ་པ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བསམས་
གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དམ། གལ་
ཏེ་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ། དེ་ལས་གཞན་པ་རང་གི་ས་
པའམ། ས་འོག་མ་པའི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་གས། དེས་བྲངས་པ་འཛིག་
རྟེན་པའམ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གསལ་བ་
དང་། ཆེས་འོད་གསལ་བར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་
ཡང་དབང་དང་ལྡན་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛོལ་པ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །བསྟན་པ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་དགེ་བའི་འདུ་ཤེས་སམ། དགེ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་
དེ་བསྟན་པའི་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །སྤང་བ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྒྲོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། རང་བཞིན་གྱི་མཆན་
མ་གྱི་འུས་ཁྱིུ་དབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་འབྱེན་པར་བྱེད། མངོན་པར་སེལ་
བར་བྱེད། མངོན་པར་སྤང་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་གི་ཁྱིུ་
ཆེས་ལྷ་བས་ཁྱིུ་ཆེས་སྒྲོམ་པ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བེན་དུ་སྤྱངས་པའི་

ཆོགས་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཆོགས་མངོན་པར་འབྱེན་པར་བྱེད། མངོན་པར་
སེལ་བར་བྱེད། མངོན་པར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤོང་བ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་སྤྲུན་འབྱེན་པ་གཉེན་པོ་ལས་
སྤོང་བ་གཉེན་པོ་ལས་ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་ལས། ཐག་བསྐང་བ་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་བསྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
སྤྲུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཆད་མེད་པ་དག་མ་གཏོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་
ལས་ཐམས་ཅད་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤོང་བ་གཉེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་
འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལས་
མོ། །དེ་ལ་ཐག་བསྐང་བ་གཉེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའི་དེའི་གཉེན་པོའི་
ལས་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ས་གོང་མ་པའི་ལས་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་རྒྱུད་བའི་ལན་ནི་སྤྲུན་
འབྱེན་པ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལས་ནི་སྤོང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་
ནོ། །འདིའི་འབྲས་བུ་གནས་རྒྱུར་པ་ནི་ཀྱན་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་
རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་པའི་ལས་ནི་ཐག་བསྐང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཆེ་བསྒྲོམ་པ་གང་
ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉི་ཆེ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་
དུ་འབྲོ་བ་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རོག་ཅིག་

པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་བསྟོམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཡོ་བ་ཡོད་པའི་བསྟོམ་པ་གང་ཞེ་ན། མཆན་མ་མེད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་མཆན་མས་སྐབས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
བསྟོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་
མཆན་མས་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
དང་བཅས་པ་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྲུབ་པ་བསྟོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་འཕམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཕམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་དུ་གནས་ལྷུང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བྲུབ་པ་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྟོམ་
པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྟོམས་
པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་བསྟོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟོམ་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟོམ་
པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ། རྣམ་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྟག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་གང་ཟག་
རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་

ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཇི་ལྟར་གཏན་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་
བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་སྟུང་དུ་ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྤྱེ་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སེམས་ཅན་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཁམས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དང་། ཁམས་དམན་པ་དང་། ཁམས་གྲོལ་པ་བ་དག་ཡོད་པར་འདོད་དམ།
འོན་ཏེ་མི་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་གང་ཟག་གཏན་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་མི་
འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་སེམས་ཅན་
ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ནས་ཁམས་གྲོལ་པ་བའི་བར་དག་ཡོད་ཅེས་བྱར་ཡང་མི་རུང་
ངོ་། །དེ་སྐད་ལན་བཏབ་ཀྱང་ཡང་ཡོངས་སུ་འབྲི་སྟེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ནས། ཁམས་གྲོལ་པ་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དག་ཡོད་ཀྱང་དབང་
པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་དེ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་མེད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དབང་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་དེས་
ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དབང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་
མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་ཡང་སེམས་
ཅན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྐད་ལན་བཏབ་ཀྱང་ཡང་ཡོངས་
སུ་འབྲི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རེས་འགའ་བྲམ་ཟེ་དང་།
རྗེ་འཇམ་དཔལ་དང་། དམངས་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམངས་རིགས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་རེས་འགའ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་

བ་པར་གྱུར་བ་ལས་རེས་འགའ་ལྟའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷར་གྱུར་བ་ལས་རེས་
འགའ་མེས་ཅན་དཔུལ་བ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ལས་ཀྱང་རེས་འགའ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་
འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་
མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། ཅི་རྒྱལ་རིགས་ནས་དམངས་རིགས་ཀྱི་བར་དང་། མེས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་ནས་
ལྟའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁམས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཁམས་རེ་རེ་བ་ཡིན་
པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཁམས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་དེ་དབེ་མི་མ་སྟན་པས་མི་
རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཁམས་རེ་རེ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་རྒྱལ་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་རེས་
འགའ་དམངས་རིགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མེས་ཅན་དཔུལ་བ་པར་གྱུར་
ནས། རེས་འགའ་ལྟའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྐད་ལན་བཏབ་
ཀྱང་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲི་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཐམས་ཅད་པ་
དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཅིའི་
ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་ཞེན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མེས་ཅན་གང་ཡིན་པའི་
ཁམས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་མི་མ་སྟན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མི་མ་སྟན་པ་མེད་པར་འདོད།
གལ་ཏེ་མི་མ་སྟན་ན་ནི་དེས་ན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་མི་འགྱུར་

ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པ་མེད་ན་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྐད་ལན་བཏབ་ཀྱང་ཡང་
ཡོངས་སུ་འདྲི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སའི་ཕྱོགས་ལ་ལ་ནི་རེས་འགའ་གསེར་གྱི་
རིགས་མེད་པ་ལས་རེས་འགའ་གསེར་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་དང་། རེས་འགའ་ལོར་བྱ་
དང་། ལྷ་ཉིག་དང་། ལྷ་རྩུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མེད་པ་ལས་རེས་འགའ་དེ་དག་གི་
རིགས་ཡོད་པ་དང་། རེས་འགའ་ལན་ཚུའི་རིགས་མེད་པ་ལས་རེས་འགའ་དེའི་
རིགས་ཡོད་པ་དང་། རེས་འགའ་འབྱུང་ཁུངས་རྣམས་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་རིགས་མེད་པ་
ལས་རེས་འགའ་དེ་དག་གི་རིགས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་
ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལས་རེས་འགའ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དཔེར་ན་
སའི་ཕྱོགས་དེ་ན་དེ་དག་གི་རིགས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་དེ་དག་གི་རིགས་ཡོད་པར་
གྱུར་པའམ། དེ་དག་གི་རིགས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལས་དེ་དག་གི་རིགས་མེད་པར་
གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལས་དེའི་རིགས་མེད་
པར་གྱུར་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལས་དེའི་རིགས་མེད་
པར་གྱུར་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་བར་དུ་
གྱུར་པའམ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཐར་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་རྣམས་
པར་གཞག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སའི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་
ཅན་རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས། རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སའི་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཡང་རིགས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས། རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བས་མི་
རུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་མི་
འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁམས་དམན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་ཟུ་
ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་དེའི་འོག་དུ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་
ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད། གལ་ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཅི་དེས་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་ཡང་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པར་
འདོད། གལ་ཏེ་སྐལ་བ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་ཆེ་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་
ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་
ཏེ་སྐལ་བ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཆེ་
འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ཡོངས་
སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མའི་ཆེ་རབས་
ལ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་ཅི་སྤར་དགེ་བའི་
རྩ་བ་བསྐྱུགས་ནས། དེའི་ཕྱི་མའི་ཆེ་རབས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་
འདུན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་

བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱུགས་པར་དེའི་བྱི་མའི་ཆེ་རབས་ལ།
སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱེད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་སྤར་དགེ་བའི་རྩ་བ་
བསྐྱུགས་ན་ནི་དེས་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
བརྟེན་ཏེ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱེད་ནས་དེའི་བྱི་མའི་ཆེ་རབས་
ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདི་
ལྟར་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སྤར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱུགས་ན་ནི་དེས་ན་
སྟོན་དང་བྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱུགས་པར་འབྲ་བས། དེའི་བྱི་མའི་ཆེ་རབས་ལ་
ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ལ་མི་འགྱུར་ཞེས་
བྱར་མི་རུང་དོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་མདོར་བསྟུན་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བཅུ་
གང་ཞེན། དག་པའི་ཁམས་ཅན་དང་། རྒྱུན་ཆེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། དག་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་མཐར་སྦྱེས་པ་
དང་། དུས་བཟང་པོར་སྦྱེས་པ་དང་། མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་། མིག་ཐོབ་པ་དང་། མིག་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མིག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རིགས་ལ་
གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཞུགས་པའོ། །ཉན་ཐོས་གང་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་
སྤྱག་བསྐྱེད་མང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་དམིགས་པ་དེར་སྦྱེས་ཤིང་། དེར་ཡང་ཆེའི་སྤྱིགས་མ་
ནས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིགས་མའི་མཐར་སྤྱག་པའི་བར་གྱི་སྤྱིགས་མ་ལྟ་འབྱུང་བའི་གོ་
སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དག་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་

དུས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་པ་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན། ཉན་ཐོས་དུས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ནི་པལ་ཆེར་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་འདུ་བ། ཡང་དག་པར་མགྲ་བར་འབྱར་
བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་ཕྱོགས་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་དང་།
དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མང་བ། ཐུག་དོག་དང་། སེར་སྤེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་
སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་གནས་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ། བྲིམ་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ།
རྟེན་པ་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ། བསྐྱུགས་པ་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ། ཆོས་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ།
གཡོ་དང་སྒྲུ་དང་ལྗན་པ། དཀྱོར་འབྱིན་པ། དོར་བྱེད་པ་ནས། རྒྱས་པར་འཆོ་བའི་
བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་གི། །སྤྲ་དན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པའི་བར་
དང་། རྟོད་པ། ཁེངས་པ། མི་བརྟན་པ། ལྷ་ཙོར་སྤྲ་བ། ལྷ་རྟོལ་ཆེ་བ། དན་གཡོ་དང་
ལྗན་པ། བརྟེན་ངས་པ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། སེམས་རྣམ་པར་འབྱུང་བ། དབང་
པོ་ཡལ་བར་བོར་བ། ཉོན་མོངས་པ་མང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོངས་
སུ་གཙུག་པར་མི་བྱེད་པ། ལྷག་བསྐྱུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་ཡང་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲིད་པ།
ཆོགས་འདུ་བ་མང་བ། བས་མཐའི་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་སྤངས་པ། ཆོགས་ཀྱི་
ནང་དུ་འོང་བ། བྱོང་དང་ཉེ་བའི་མལ་ཆ་དང་། ལྷན་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ལ་ཀྱན་དུ་
དགའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་བ་ལ་ཀྱན་དུ་དགའ་བ། འདུ་འཛིའི་གཏམ་ལ་ཀྱན་དུ་དགའ་
བ། འདུ་འཛི་ལ་ཀྱན་དུ་དགའ་བ་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་འཛིན་པ། བག་མེད་པ། ལུས་མ་
བསྟོམས་པ། སེམས་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཤེས་རབ་མ་བསྟོམས་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྗན་པ། རྟེན་འདི་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་

ནས། སྟན་དངགས་མཁན་གྱིས་བྱས་པ་སྟན་དངགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡི་གོ་སྤྱོད་ཆོགས་པ།
ཆོག་དང་ཡིག་འབྲུ་སྤྱོད་ཆོགས་པ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་གསང་ཆོག་དང་ལྷན་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུས་པར་བྱ་སྟེ། ལེན་ཅིང་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་
དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་ཆོས་དག་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་དགའ་
བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ཆོས་དང་འདུལ་བ་ལ་སྦྱར་པ་
འདེབས་པ། ཆོས་དང་འདུལ་བ་སྦྱ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དགྲར་འདུ་ཤེས་པ། བལ་
ཆེར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ། སྤྱིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནང་རུལ་པ། ཉེས་འཛག་ཏུ་གྱུར་པ།
ལུང་བོང་ལྟར་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ། དགོ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པར་དགོ་སྦྱོང་དུ་ཁས་འཆེ་བ།
ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཆངས་པར་སྦྱོད་པར་ཁས་འཆེ་བ། བསམས་བཞིན་
དུ་ལྟར་བ་ལྷི་བ་དག་མ་ལུས་པར་འབྲིན་པ། ལྷི་བ་དག་ཀྱང་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་
འབྲིན་ན། འབྲིང་དང་ཡང་བདག་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ། ལྟར་བ་བྱུང་ན་ཡང་མལ་
ཆེར་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་གསོ་བར་མི་བྱེད་པ། གཞན་གོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འཆགས་
ཀྱི། བསམ་པ་ཐག་བ་ནས་མི་བྱེད་པ། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་བྱིམ་དང་། སྦྱོང་མོ་སྟོར་བའི་
བྱིམ་དག་ནན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ། བྱིམ་ན་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་།
བྱིམ་ན་གནས་པའི་བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཚོལ་བ་མང་དུ་བྱེད་པ་དག་
འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་ཅན་རྣམས་ལ་ཆེས་ཤུགས་ཆེར་
བྱམས་པ་དང་། མཛའ་བ་དང་། གྲུས་པ་དང་། སྦྱོང་བཅེ་བའི་སེམས་ཉེ་བར་འཛིག་
པར་བྱེད་ཀྱི། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ། །ཚུལ་
འཆོས་པ་ལོག་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཤུགས་ཆེར་གནས་

སྟོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་འཁུ་བའི་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་ཅིང་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དང་།
མཚང་འབྲུ་བ་དང་། ཚྱོད་པ་དང་། འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོད་སྒྲུད་དང་། ཡོ་བྱེད་མང་
བ་དང་། སྒྲོད་ཚུལ་ཅམ་ལྷུར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་གང་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཟང་ཟེང་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་དང་ཡོངས་སུ་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ལ། ཆིག་ཏུ་ནི་སྟོང་
བཅེ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་རབ་ཏུ་དབྱུང་ངོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲོགས་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། སྒྲོབ་མ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉག་
པར་རྒྱན་ཏུ་བསྟེན་བཀུར་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲུད་པས་དེ་དག་གི་སེམས་སྒྲུང་ཏུ་འབྱུག་
གོ། །དེ་དག་དེ་གཡེལ་ན་དགའ་བ་དང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། བན་འདོགས་པར་བྱེད་
ལ། མི་གཡེལ་བ་གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་དགེ་སྒོང་གང་མཛད་གྲགས་
ཆེ་བ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། ལྷ་མར་
བྱེད། རིམ་གྲོ་བྱེད། མཚོད་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་དག་དགེ་སྒོང་གང་མཛད་གྲགས་མི་ཆེ་བ་
འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་ནི་བརྟུས་པར་བྱེད། བྱང་ཏུ་
གསོད་པར་བྱེད་གཞོད་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་འཇམ། གང་ཟག་གི་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་
ཡོངས་སྒྲོད་པས་འབྱོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་། གང་ཟག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དག་ཡོངས་
སུ་སྒྲུད་པ་དང་། ཕྱོགས་ལ་འཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འབྱོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་།
འབྱོད་པ་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་བྱེད་དོ། །པལ་ཆེར་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། ཆིགས་སུ་
བཅད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟེའི་དོན་ཏུ་སྐོས་པ་འཛིན་པར་བྱེད། བདག་ཉིད་
ཏུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་ཀྱི་མཐའི་ཉན་སྐོས་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་

དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་
པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་འདས་ཤིང་བསྟན་པ་རྒྱབ་ཏུ་ཉེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེན་ནི་པལ་
ཆེར་ལུས་ཞིགས་ཏེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་དན་སོང་དན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ། སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་དུས་བཟང་པོར་སྦྱེས་པ་ནི་དེ་
ལས་བརྒྲོག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཅིང་བསྟན་པ་ལ་ཚུ་བྱར་མ་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེན་ནི་པལ་ཆེར་ལུས་ཞིགས་ཏེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་
འགྲོ་མཐོངས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་
ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་འདའོ། །སོ་སོའི་སྦྱོ་བོའི་ཉན་ཐོས་ནི་མིག་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་མིག་ཐོབ་
པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་མིག་རྣམ་པར་དག་
པ་ཞེས་བྱའོ། །རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་
དག་ནི་མིག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་གང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་བསལ་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ལ་མིའི་ཆོས་ལས་སྒྲ་མ་མི་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཉན་
ཐོས་གང་ཆེ་འདི་ལ་མིའི་ཆོས་ལས་སྒྲ་མ་དག་སྦྱིང་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་རྒྱས་ཤིང་
མཐུ་ཡོད་ཀྱང་། བག་མེད་པའི་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་མདོའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་དད་པར་འགྱུར་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྦྱོ་བོའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཛོང་ངམ་ཐོས་ན། ལུས་དང་། དག་
དང་། ཡིད་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྦྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པར་གནས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱམས་པ་
དང་། ཚོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་ཕྱ་རབ་ཅམ་དག་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱམས་ཡང་
དག་པར་སྦངས་ཏེ། སྒྲོབ་པ་ཞེས་མདོ་ལས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚོས་དང་པོ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་འདོད་པ་རྩུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟག་པ་ཟད་པ་
ཤེས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་བར་
དེ་ནི་ཚོས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ངེས་པ་དང་། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་།
ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྒྱམས་ལ་མི་འཆེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་།
དགེ་སློང་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་དགའ་བ་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་
བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚོས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟེན་པ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། བཀྱར་སྒྲིལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱིར་བཏེ་བ་
དང་། དགེ་བ་མི་སྦྱོམས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་འཆགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་གཞན་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཡོངས་སུ་མི་
ཚོལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚོས་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་བྲིམ་རྒྱམས་སུ་འགྲོ་བར་
འདོད་པས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྦངས་པ་བྲིམ་རྒྱམས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱལོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་བྲིམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བྲིམ་ལ་
སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་སྦྱིན་པལོ། །དེ་ལ་
ཉན་ཐོས་ནི་རྒྱུ་བ་དུག་གིས་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་བྲིམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་

མོངས་པ་སྤངས་ནས་བྱིས་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། རེས་ལག་འཕྲོ་ཞིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་མཆན་
མར་ག་བྱང་བ་ལས་འདོད་ཆགས་སྦྱིས་པས་རོམ་བ་དང་། ལོག་པས་ཆོས་གོས་ལ་
སོགས་པ་སྒོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བརྩམས་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ལྷ་
ཅོར་མི་སྤྱོད་བ་དང་། ལྷག་ལྷབ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་དང་། ལྷས་
ལེགས་པར་སྤྱས་པ་དང་། ལྷས་ཀྱི་རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རེག་པ་དང་།
འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་
བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འཕྱང་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པར་མི་ལེན་པ་དང་། དཔེན་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། དཔེན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། དཔེན་
པ་ལ་བབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། རི་ཁྲོད་དང་། གཙང་རོང་གི་གནས་ལྷ་བུའི་བྱིས་མ་དད་པ་རྣམས་དད་
པར་བྱ་བ་དང་། ཁྲོན་པ་རྩིང་པའི་གནས་ལྷ་བུའི་བྱིས་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་དྲུག་ཁོ་ནས་བྱིས་ལ་སེར་སྤྱོད་བའི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་བྱིས་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། བྱིས་དུ་སོན་པ་ན་སེམས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། རྟེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། བཀུར་སྟེའི་དངོས་པོ་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་པ་དང་། མ་རྟེན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་མི་བདེ་
བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་རྟེན་པ་ལ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཀུར་སྟེ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པས། བདག་གི་རྟེན་པ་

དང་། བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟགས་པ་མི་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་དག་གི་རྟེན་པ་
དང་། བཀྱར་སྟེའི་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བརྗོད་པར་འགོ་
བཙོ། །རྒྱལ་པ་བྱུག་ཁོ་ནས་ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་བྱིས་ཏུ་འགོ་སྟེ། དད་པར་གྱུར་ནས་ལྷག་པར་བྱེད་པར་
རེ་བ་མེད་ཅིང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་ནས་འགོ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱལ་པ་གསུམ་གྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་བསམ་པ་
ཉེ་བར་བཞག་ནས་འགོ་བར་བྱེད་དེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་།
སྟུག་བསྟུལ་བསྟུལ་བ་དང་། བྱས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་
གྱིས་སྟུག་བསྟུལ་བར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པ་སྟུག་བསྟུལ་ལས་རྒྱལ་པར་ཐར་པར་བྱ་བ་དང་།
གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཟང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྟེ་དང་།
འདུལ་བ་དང་། མ་མོར་གཏོགས་པ་བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་འདོད་
པའམ། ལྷོག་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་པོ་སྤངས་པས་ནི་མ་འདྲེས་
པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པས་ནི་ཟང་ཟེང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལེགས་
པར་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལེགས་པར་
འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗེ་ཀའི་མདོའི་རྒྱལ་པར་བཞད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བྱང་བ་ལ་བརྗོད་པས་ནི་མདོར་བསྟུན་གནས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བྱང་བའི་གནས་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་གང་ཞེན། ལུས་འདི་ནི་
གཟུགས་ཅན་རགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །མཛདས་པ་མཁས་པ་རིག་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་
ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་པས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱ་བའི་བྱིར་སྤར་རྗེས་སུ་
བརྟགས་ཤིང་བསམས་ནས། བྱིས་ལུས་དང་། དག་དང་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་བྱེད་བས། འགོ་བ་ལྡེ་འཁོར་བར་ལུས་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་གཞོད་པ་
དང་བཅས་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་མདོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་
བ་གང་ཞེན། བསྐྱབ་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ལོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་
ཡང་མདོར་བསྟུན། རྒྱ་ལས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་གང་ཞེན། ལྟོན་པ་དང་།
སྐྱབ་པ་པོ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་པའོ། །སྐྱབ་པ་པོ་ནི་

ཉན་ཐོས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ནི་ཡིན་ཏུ་ཡིད་གཞུངས་པ་ཡང་ཡིན་
པོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་བདེན་པ་ཞེས་པས་བསྟུས་པའི་ཤེས་རབསྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོངས་པ་སྒྲོང་
བའི་གཉེན་པོ་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བཞི་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉན་ཐོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ན་གནས་
པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མི་བཟོད་པའི་ཁྲོ་བ་དང་།
འབྲུག་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀའ་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཕྱག་དོག་དང་། སེར་
སྒྲ་དང་། སྒྲོན་སྒྲ་དེ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་རྒྱུས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་འདོད་
ཆགས་བསྐྱབ་པ་གཏོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉན་ཐོངས་པའི་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་བརྟའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་སོ་སའི་སྒྲེ་
པོར་གྱུར་པས་བདེན་པ་རྒྱུས་ལ་སོམ་ཉིད་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོམ་མ་སྤངས་
པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོབ་པ་བཞི་མཐོང་བའི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ཉེ་བའི་ཉན་ཐོངས་
པ་དེ་དག་སྤངས་པས། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་པར་དག་པས་
དབྱ་བཙུམས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དབྱ་བཙུམས་པ་ཉིད་དེ་ནི་
རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་མཆོག་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉན་ཐོངས་
པ་དང་། རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་གནས་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན། རྒྱ་གསུམ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སོ། །མིའི་ལུས་འདིའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ནི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཅན་ཀྱིས་ནི་དེ་ལས་

གཞན་པའི་ལུས་ཐམས་ཅད་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རགས་པས་
ནི་སོ་སོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷའི་
ལུས་དང་མི་འབྲ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དག་གོ། །མིའི་ལུས་དེའི་སོ་སོའི་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། པ་མའི་
མི་གཅང་བ་མེར་མེར་བོའོ། །སྐྱེས་པ་གནས་པའི་རྒྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲས་ཆན་དང་།
ཟན་ཚོན་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པའོ། །དེའི་ཉེས་དམིགས་གྲང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱག་
བསྐལ་བ་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་གང་བའི་ཆེན་གྱི། གང་
བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་གོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆ་བའི་ཆེན་ཆ་
བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཁྱུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་དང་ལས་ཀྱི་
མཐའ་ཡོངས་སྤངས་པའི་ཆེན་གྱི། ཡོངས་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་མཉེ་
བའི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་
ཉིད་ནི་ལག་པ་དང་། བོང་བ་དང་། དབྱུག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་གིས་འཛིག་པའི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མཆོན་ཆའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དག་གིས་མཆོད་པའི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་ནི་དོང་དུ་གཞུག་པའམ། མེར་
བསྐྱེགས་པའམ། དུད་འགྱའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སློག་ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
དག་གིས་ཀྱང་དུ་བཟའ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ནི་ཉི་མ་དང་། རྒྱུད་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པར་འཛོར་བ་དང་། རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པའི་བྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུས་པ་རྣམ་པར་

འབྲལ་བ་ནི་རྒྱལ་པར་འཛོར་བ་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་པར་འཛོར་བ་ཉིད་གྲུར་ནས། མཐར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་པར་བྲལ་བ་ནི་རྒྱལ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་
ལོ། །དམིགས་པའི་སེམས་ལས་བརྩམས་ནས། མིང་གིས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན། །མིང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །མིང་ཆོས་གཅིག་གི་དབང་རྗེས་སུ། །ཐམས་
ཅད་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། མདོར་བསྟུན་ན་རྒྱལ་པར་བྲལ་བའི་རྒྱ་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་བརྟག་པ་
དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བརྟགས་པས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་།
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་
པ་ལས་ནི་མིང་གི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། རང་གི་ཡུལ་གྱི་མཆན་
མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལ་གུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་ནི་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པས། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་བདག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་
མི་དམིགས་ལ། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་མིང་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་གུན་བརྟགས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་
ན་ཡུལ་གྱི་མཆན་མ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གུན་ནས་ལྡང་བ་དང་། རྗེས་
སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མཆན་མའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
དེའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལས་
དགོངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་བར་

འགྱུར་ལ། དེ་རྟོགས་པས་ནི་དེ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་རྟོགས་ན་དེ་ཡང་སྟོག་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོངས་
པ་རྣམས་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ།
སྤྱག་བསུལ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་མ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་
བའི་རྣམས་པ་ལོག་པར་མོས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ལོག་པར་སྦྱོ་བ་གང་དག་ཡིན་
པ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་རི་ལྟར་ན་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ། གལ་ཏེ་མ་བསྐྱུས་ན་ནི་དེས་ན་དེ་དག་ཏུ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་མངོན་པར་འབྱུབ་
པར་བྱེད་ལ། སྤྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསུལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་དེ་དག་ནི་སྤྱག་
བསུལ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
དང་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་རྣམས་པ་
གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ནས་མེད་པའི་དོན་དང་། མཆན་མ་རྣམས་པར་འཇིག་པའི་དོན་

གྲིས་སྟོ། །སྟུག་བསྐལ་གྱི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་གྲིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མེད་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དོན་དང་། ཆོར་བ་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་། རྗེས་སྤྱ་འབྲེལ་པའི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་འབྱུང་བའི་དོན་གྲིས་
སྟོ། ལྷོད་པའི་དོན་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་གྲིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
བྲལ་བའི་མཆན་མའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་མཆན་མའི་དོན་གྲིས་
སྟོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་གྲིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ལ་བདག་མེད་པའི་མཆན་མའི་དོན་དང་། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བདག་མེད་
པའི་མཆན་མའི་དོན་གྲིས་སྟོ། །བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་
དང་། ཐོག་མ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །རྟོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་
ཁམས་རྟོགས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་རྟོགས་པའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་
སྟུག་བསྐལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱ་འཛིན་པ་ལས་
ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སྤྱ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཆོས་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟོ། །རྗེས་སྤྱ་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གསུམ་དང་རྗེས་སྤྱ་
འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །རྒྱ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྫོངས་པའི་སྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་
གཞི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གང་སྟུག་བསྐལ་བ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
རྒྱ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྐལ་བ་དག་ལས་དེ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་

པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སྤྱི་
འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བན་ཚུན་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་།
གཞོད་པ་དང་མི་མ་སྤྱན་པ་ཡིན་ལ། མི་འདོད་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་
དང་། གཞོད་པ་དང་། མི་མ་སྤྱན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་
བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མི་འདོད་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་
དང་། གཞོད་པ་དང་། མི་མ་སྤྱན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་མི་འདོད་པ་
དང་། མི་སྤྱུག་པ་ནས་རྒྱས་པར་མི་མ་སྤྱན་པའི་བར་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་གཏོགས་པ། དེ་ལས་
གཞན་པ་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
སྐྱེ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། ག་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་མཛོད་ན་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མཛད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དུ་དག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། དུ་དག་གིས་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་
བསྟན། དུ་དག་གིས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། དང་པོ་
ལྷས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་

འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། སྟུག་པ་དང་བལ་བས་ནི་མི་སྟུག་པ་
དང་མད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པས་ཡོངས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཐ་མ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྟུག་བསྐལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་གཅིག་ཕུས་
ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐལ་
ཡང་ཡིན་ལ། གང་སྟུག་བསྐལ་བ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་སྟུག་
བསྐལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟག་པ་འང་ཡིན་མོད་ཀྱི། མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་སྟུག་བསྐལ་བ་
མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །འདི་ལྟར་ལམ་ནི་སྟུག་བསྐལ་
གྱི་ཆོར་བས་བསྟུས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན། འགྱུར་བས་
སྟུག་བསྐལ་བ་སྦྱེད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་བ་དང་། ལམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་
མ་ཐུན་པའི་གནས་ངན་ལན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྦྱེ་བའི་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟུག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གང་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་།
སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་
རྟོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
ཁོན་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་
བསྐལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡང་ཡོད། རང་བཞིན་གྱིས་སྟུག་

བསྐྱལ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདྲ་བྱེད་གང་དག་འབྱུང་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱལ་
བསྐྱལ་བ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་སྐྱལ་
བསྐྱལ་གྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཉིད་དང་། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དེ་
དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་།
སྐྱལ་བསྐྱལ་བར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་རྣམས་
པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་འབྲས་བྱར་བྱུང་
བ་རྣམས་པར་སྤྱོད་པར་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་
ལས་སྐྱེས་པ་བདེ་བ་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་པའི་འདྲ་བྱེད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལྟར་འདྲ་
བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་
བར་བྱལོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་སྟན་འབྱེན་ཅིང་།
དེ་ལ་མི་སྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཅིའི་
ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་
འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་མི་སྟོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡང་འབྱུང་བ་པའི་ལུས་

དང་། དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྲིག་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་གྲང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བཟུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་
གི་ཆེ་ཡང་འབྱུང་བ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ལས་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཆེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ཁོ་ན་
གདགས་པ་མཛད་ཅེན། སྲིད་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་།
ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་
སྐྱེ་བ་ན་གཞིད་པ་རྒྱས་པ་བཙུ་བྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་རྗེ་
ལྷར་ཡང་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་
དེར་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་དངོས་པོ་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་བའི་སྲིད་པ་ནི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཉེ། ཡང་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བའོ། །དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་
པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྒྲིག་བའམ། མི་འབྲལ་ཞིང་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་དགའ་བ་
ནི་ཡུལ་མ་འཐོབ་པ་འདོད་པ་དག་དང་སྲིད་པ་འམ། ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་སྲིད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡང་འབྱུང་བ་པ་དང་། དགའ་བའི་
འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཞེན། སུ་བཞི་
སྟེ། སྲིད་པ་ཡིན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་པ་ཡང་མ་ཡིན། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་
པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བོང་
མའི་རྒྱུ་པར་ཐར་པ་ལ་འདོད་ཅིང་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་འབྱུང་བ་པ་དང་།

དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ལ།
སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་འབྱུང་བ་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་
ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པ་དེ་དེ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
སེམས་པ་དང་། མ་རིག་པའོ། །སྲིད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱ་གསུམ་
པའོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ནི་སྤྱ་བཞི་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་
འབྱུང་བ་པའི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་
ལ། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། རེ་ཞིག་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་འབྱུང་བ་པ་
ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཡང་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་པ་
དང་། འབྲལ་བར་སྲིད་པ་དང་། མི་སྤང་བར་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་འབྱུང་བ་
པའི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེར་
མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཡང་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་དེ་
དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཡང་
འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་
འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
སྲིད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ།
དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཡང་། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ།
ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་སྟེད་པ་ནི་ལུ་དང་པོ་ལོ། ཡིད་
དུ་འོང་བ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པར་མ་ངེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟེད་པ་ནི་ལུ་གཉིས་པ་ལོ། དེ་
དག་ཉིད་འཐོབ་པར་ངེས་པ་དག་ལ་སྟེད་པ་ནི་ལུ་གསུམ་པ་ལོ། རྒྱུ་པ་དེ་དག་ལས་
མ་གཏོགས་པ་ནི་ལུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱལོ། གང་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཆོར་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གང་
གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་ལ།
གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་མ་ཐོབ་པ་ལོ། གཟུགས་དང་ལྡན་
པའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་ལ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
གང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ལོ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་
དང་ཡང་ལྡན་ལ། གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ལོ། གཉི་ག་
དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། འཕགས་པ་
བྱ་བ་བྱས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དག་ཏུ་སྦྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་
པ་ལོ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་ནི་ལུ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་དང་།

འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་
ཚོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་
པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བའི་ཟུ་བཞི་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་
པའི་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ཡིན་ནས་ཞེན། སྦྲས་པ། ཟུ་བཞི་སྟེ།
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་གང་དག་ཀྱང་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཀྱང་དུ་སྦྱོད་རུས་པའི་འཆོ་བ་དང་། སྟོབས་དང་།
བདེ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་པན་བ་དང་། ལམ་ཀྱི་ཆོགས་དང་། དག་བ་ཉི་བར་སྟོགས་པའི་
ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དག་གོ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པ་དག་ཡིན་ལ།
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་
དང་། རེག་བྱ་གང་དག་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། མི་སྦྱག་པ་ཉིད་དང་། མི་
དགའ་བ་ཉིད་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་
པ་ཡང་ཡིན་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་
དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་གང་དག་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་
ཀྱང་དུ་སྦྱོད་མི་རུས་ལ། འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྦྱག་པ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་ཉིད་དང་།

ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་དགོངས་
ནས། ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་སྦྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲིད་པ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་ན། ནམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་
སྲིད་པའི་སྲིད་པ་འོ། །གཉིས་ནི་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྲིད་པ་འོ། །དེ་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྲིད་པ་
ནི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ། འོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
སོ། །སྲིད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་
འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་
པ་འོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡང་འབྱུང་བ་མངོན་པར་
འདོད་པ། འོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་དག་གིས་དགའ་བ་མ་ཐོབ་པ་དག་ལ་མངོན་པར་མི་
དགའ་བའི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་ཀོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
སྦྱེས་པ་འཕམ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་འདོད་པ་ནམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པས་དགའ་བ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་
གཞན་དག་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
སྲིད་པ་ཡིན་ཀོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་
ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་འབྱུང་བ་པའི་སྲིད་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་ཆད་

པར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲུང་བར་སྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་པར་སྐྱེད་པར་འབྱུང་བས།
དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྐྱེད་པ་སྦྱོང་
བ་ན་གཞོན་པ་རྣམས་པ་བཙོ་ལྷ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དག་ལ་ཉལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་
དང་། གུན་ནས་དགྲིས་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་གུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པས་བསྐྱུས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་འཇུན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་མ་སྦྱོས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་སྦྱོས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཁྱིེད་རྒྱས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་
ཆོས་མ་སྦྱོས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱོས་པ་རྣམས་
གནས་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ་དང་ཕྱིར་ཁྱིེད་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁྱིེད་རྒྱས་པར་
འབྱུང་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྱོར་བ་གུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་རན་སོང་བའི་
སྤྲིག་བསྐྱེད་དང་། གུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་འབྲུང་བར་འདོད་པས་སྦྱོང་བ་
དང་། ག་བ་དང་། ན་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་དང་གུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ལ་སྤྲིག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་པན་ཡོན་ཏུ་ལོག་པར་
འཛིན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་རྗེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་རྣམས་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་པ་དང་། བདག་ལ་གཞོན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་སེམས་
པར་བྱེད་པ་ནས་རྒྱས་པར་དེ་དང་འབྲུང་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་
སོ་སོར་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་མདོ་ལས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་

ནོ། །འདྲུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འགོག་
པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདྲུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་
འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདྲུ་བྱེད་
ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མི་རྒྱལ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འགོག་པ་དང་། མོ་མོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པས་འདྲུ་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཉེ་
བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་གང་དག་འགོག་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། མདོར་བསྟུན་ན་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ། ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པ་དང་། སྤང་པོ་འགོག་པས་
སོ། །ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པས་ནི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་
པ་བསྟན་ལ། སྤང་པོ་འགོག་པས་ནི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་
བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན།
ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་དུས་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་ཤེ་ན། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་
འབྲུག་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱ་བ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་
སྟོན་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གང་ལ་འབྱུང་བ་དང་།
འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་གང་
དག་གིས་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཅད་པས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་
ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། གང་དག་གིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་དག་
ནི་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་ན་སེམས་
ཅན་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི།

བསྐྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་བཞི་རྣམ་པར་སྤངས་པས་འགོག་པའི་
བདེན་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། སློ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
ཉེས་པ་དང་། མཆན་ཉིད་འབྲས་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་
པར་སྤངས་པས་སོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཟད་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་འགོག་པ་
ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སློ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོགས་ཤིག་ན་མེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་བའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོགས་
ཤིག་ན་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཟེར་བའི་མཆན་ཉིད་འབྲས་པའི་ཉེས་པ་
ཡིན་ནོ། །ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐྱར་
པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་འཕྲིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་སྤང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་
ཐམས་ཅད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཆེ། ཅིའི་བྱིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་
བཏང་བའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཉེ། སྟོབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་དུས་དུས་སུ་ལྷག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དུས་དུས་སུ་ལྷག་པའི་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད། དུས་དུས་སུ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་བྱེད་ལ། སྤང་སྟོང་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །ཅིའི་བྱིར་ཡང་དག་པའི་
དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དག་ཚུལ་གྱིས་སྤང་སྟོང་རྣམ་པར་
གཞག་ཅེ་ན། སྐྱས་པ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་དང་། ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་

སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དག་དང་ཡང་དག་པའི་
ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྩ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་
དག་པའི་འཆོ་བ་ནི་ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་
རྒྱུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་
གཞི་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བཅོས་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྷག་པར་གསུངས་
པ་དེར་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་
སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོས་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གང་
ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་ནི་མདོར་བསྟུན་ནས་
པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་པོ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྟོགས་ནས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
འདོགས་པ་དང་། འཛོག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ལྷག་མ་རྒྱུས་སྤང་
བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པའི་ཆོས་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་གསུམ་པ་ཡིན་

ཏེ། ལས་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་རྩོལ་བ་དག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། ཅིའི་བྱིར་ཡང་དག་པའི་བླ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་
བྱ་ཞེན། སྤྲུམ་པ། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་རྟེན་གྱིས་སོ། ཉིང་དེ་འཛིན་
ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བླ་བ་ནི་རྒྱ་བཞིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། བླ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉི་བར་གཏོད་པར་
བྱེད་པ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དགའ་བའི་
གནས་ལྟ་བུའི་བླ་བ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། སྤྲིབ་
པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ལ་ལམ་ལ་སྤྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་
དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
མཚན་མ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་མཚན་མ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་བླ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བང་དུ་
ལྟ་བ་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་
བ་ཉིད་དང་། སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། གུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་།
བལ་བ་དང་། འབྲལ་བར་བྱེད་པར་བལྟ་བའོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་པ་བཞི་པོ་ཉོན་
མོངས་པའི་གུན་ནས་དཀྱིས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་
དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། རོ་བྱང་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྤྲིག་

པར་ལྟ་བ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །འདུ་བྱེད་ནམས་ལས་འབྱུང་བ་
དང་། འཇིག་པར་ལྟ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྐལ་གསུམ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་ལྟ་བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་
བདག་དང་བདག་གི་དང་བལ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དེ་དག་ཉིད་
ལ་བདག་དང་བདག་གིས་མཆོད་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདི་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
རྒྱེན་དུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ཀུན་དུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འགོག་པའི་
བདེན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བལ་བར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ཡུང་ལོ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ལ་ལམ་དང་། རིག་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བལ་བར་བྱེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འབྲེལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་སྲར་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་བ་དང་།
སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་ལ། ཕྱིས་ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་
དང་། སྟུག་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྲར་ནད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཅེ་
ན། སྤྲས་པ། གང་ཟག་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་དགོངས་ནས་ནད་ལ་སོགས་པ་སྲར་སྟོན་ཏེ།

འདི་ལྟར་སློབ་པ་ལམ་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ནད་དང་
སྤྲིག་པའི་བར་དུ་ལྟ་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དེའི་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར།
གོང་དུ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་བར་དག་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དེ་ཡང་། མདོར་བསྟུན།
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནད་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་སྡོན་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ནད་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། ནད་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞིང་འགྱུར་བ་དང་།
སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནད་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་
ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གང་
ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་།
ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་སློབ་པ་གཞི་མཐོང་བས་སྡོན་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
གཉིས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དང་། སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་
རྟོགས་ནས། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཤིང་ཆ་
གཅིག་ཏུ་བྱས། ཆོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་
གིས་ལྟ་བར་ཟད་ཀྱི། འདི་དག་ནི་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའོ། །འདི་དག་ནི་གཟུགས་དང་།

གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲིབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །འདི་དག་ནི་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
པའོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་འོག་མ་དང་། ས་གོང་མ་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་ནི་སལ་ཆེར་
བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ན།
མཆན་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་དག་གིས་མཆན་མ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གནས་
པར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་
རྒྱུ་མ་གྱི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་རྒྱུ་མ་ནི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལས་འཛོལ་ཅིང་རྒྱུ་པར་དག་པ་
དང་། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གང་གི་ཆེ་བདེན་པ་བཞི་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་
པའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མཆན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ནས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པར་དག་གིས་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་གི་ཆེ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་
བདེན་པ་སྤོང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྤོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྤོང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་མི་
འབྲ་བ་དག་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་གོ་རིམས་སུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ། །སྤོང་བ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡང་མཐར་གྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་
ནི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བ་དུན་པ། ཡང་དག་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་
སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ལེ་ལོ་
དང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་མན་ཡོན་དུ་ལྟ་བའི་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱ་ཕྱིའི་བྱུང་པར་འཛོལ་བལོ། །སྤོང་
བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་བོན་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྤོང་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་
དང་། ས་བོན་གཏན་ནས་འཛོམས་པའི་སྤོང་བ་མངོན་དུ་བྱ་བལོ། །བལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དང་བལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་འཆིང་བ་དང་བལ་བ་

བའོ། །དགེ་སྦྱོང་གཡོ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་མེད་པ་ཚུར་ཤོག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཡོའི་ཉེས་དམིགས་དུ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་གཟིགས་
ན། གཡོན་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མི་མཛད་ཅེ་ན། སྤྱིས་པ། བཅུ་
གཉིས་ཏེ། གཡོན་ཅན་ནི་གཡོའི་གཞིའི་རྒྱས་དེ་ཁོ་ནའི་ཤེས་པ་མི་འཛོལ་པ་དང་། སྟོན་
པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དམ་པ་རྒྱལ་པ་ལས་ཆོས་མཉན་པ་དང་། གདམས་ངག་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤིག་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དགེ་བ་ལས་
ཐག་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཡོའི་མི་མཉམ་པའི་གཞོན་པས་སེམས་སྤྱད་བསྐྱལ་ཞིང་
རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། གཞན་ལས་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་དོགས་པ་
འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོད་བཞིན་
དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཞིགས་ཏེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་
ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་སེམས་དཔྱུལ་བ་རྒྱལ་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའོ། །གཡོ་ནི་
རྒྱལ་པ་བརྒྱད་དང་། གཞི་བདུན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་རེག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་
པ་ན་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྫོངས་པར་བྱ་བ་གཡོ་བྱེད་པ་དང་།
འཆབ་པ་དང་། སྒྲོགས་པ་དང་། འཛོག་པ་དང་། འདུད་པ་དང་། འཁྱུ་བ་དང་། འདོར་བ་
དང་། སྤྱིང་རྗེ་བར་སྟོན་པ་ལ་གཡོ་བྱེད་པའོ། །གཞི་བདུན་གང་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་
དང་། བསྐྱལ་བའི་གཞི་དང་། རྩོད་པའི་གཞི་དང་། མཛའ་བཤེས་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་གཞི་
དང་། ཡིད་གཙུགས་པར་སྟོན་པའི་གཞི་དང་། བྱ་བ་ལ་གཡོ་མེད་པའི་གཞི་དང་།

གཞོན་པའི་གཞིའོ། །དེ་ལ་གཞི་དང་པོས་ནི་གཡོན་ཅན་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་
ཅིག་ཅ་སྟེད་བྱེད་པ་ན། རོན་མེད་པ་ལ་རོན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རོན་ལ་རོན་མེད་པར་སྟོན་
པ་དང་། རོན་མེད་པ་ལ་རོན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རོན་ལ་རོན་མེད་པར་སྟོན་པ་རི་ལྟ་བུ་བ་དེ་
བཞིན་ཏུ། རོན་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་པས་
ཚོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་གཉིས་པས་ནི་གཡོན་ཅན་གཡོའི་སྟོང་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱང་བའི་ཉེས་པར་སྟོང་པའི་ལས་དག་ལ་གཞན་དག་གིས་བསྐྱུལ་བ་ན་དེ་ཉེས་པ་
ཡང་དག་པ་ནི་འཆབ་པར་བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སློགས་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་གསུམ་པས་ནི་གཡོན་ཅན་པས་ཀྱི་ཀློལ་བ་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཚོད་པ་ན་ཕྱོགས་བཟང་
པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་བཞི་པས་ནི་གཡོན་ཅན་ཆེས་
སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་གཏུམ་པ་གང་ལས་འཛིགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་
དེ་ལ་ལུས་དང་དག་གིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་བྱེད་ཅིང་འདུད་པ་དེས་མཛའ་
བཤེས་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་ལྔ་པས་ནི་གཡོན་ཅན་གནམ་པོ་གཡོ་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་གང་ལས་རྩེད་ཟད་འཁུས་པས་རྟེན་པ་འཛོལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡིད་མི་གཙུགས་ཤིང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་ཏུ། འདི་ལྟ་སྟེ།
རྣམ་པར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་བ་དང་། གནས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཡིད་གཙུགས་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་དྲུག་པས་ནི་གཡོན་ཅན་མཛའ་བཤེས་སྟོང་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིད་
གཙུགས་པ་དག་གིས་མ་འོངས་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཐོགས་བྱ་བར་ཁས་

སྒྲུངས་ལ་བྱ་བ་དེའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆེན་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་
རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཡོ་སྤྲོ་ཆོག་ས་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ལ་གཞི་བདུན་པས་ནི་གཡོན་ཅན་གཞོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། གང་
ལས་དེའི་གཞོད་པ་འབྱུང་བའི་དག་པོ་དེ་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་རན་དང་། སྦྱིད་ལུག་པ་
དང་། རྫོངས་པའི་བར་དག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་ཉམ་ཐག་པ་དང་། ལུག་
བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉམ་ཐག་པ་དང་། ལུག་བསྐྱལ་ལྟ་བུར་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ནི་རེ་ཞིག་བདེན་པ་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ནས།
གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་འཛོལ་པར་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། བདེན་
པ་རྒྱལ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པར་བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྐལ་
བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། ཉན་ཐོས་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་རྟགས་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་དང་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཆོག་མི་བཟོད་པ་དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དགུ་གང་ཞེ་ན། སྒྲེང་བ་པོའི་གང་ཐག་གིས་སྒྲེངས་པ་ན། ཆོག་མི་
འཇམ་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་སྐབས་ལས་བྱུང་བས་ལན་འདེབས་པ་དང་། མ་
འབྲེལ་པ་དང་། མ་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ལན་འདེབས་པ་
དེ་ནི་རྟགས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པར་གཡོངས་པའི་ཆོག་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས།
གཏམ་གཞན་གྱིས་སྒྲེངས་པ་འདོར་བར་བྱེད། སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྟགས་གཉིས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པས་རང་གི་སེམས་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁོ་
བའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཉིད་གྱིས་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཆོག་དང་། ཉེས་ཚུལ་གྱི་ཆོག་དང་།

ངག་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་བདག་ལ་སྦྲུ་ན།
བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྲུ་བར་མི་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པས་རྫོང་པར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་དྲུག་
བ་ཡིན་ནོ། །ཁོན་གྱི་བསམ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་བདུན་བ་ཡིན་ནོ། །ལན་
བྱ་བའི་སེམས་མང་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་བརྒྱད་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་སྒྲིང་
བ་པོའི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དག་བརྫོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ན་མོས་
པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་། ཕྱིར་གཤེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
རྟགས་དགུ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་སྒྲིང་བ་པོ་ནི་མདོར་བསྟུན་ན་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡིན་
ཏེ། སྒྲ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ་མ་གྲགས་པའོ། །དེ་ལ་རྟགས་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྒྲིང་བ་པོའི་གང་ཟག་དང་པོ་
ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྟགས་ལྟག་མ་བདུན་ནི་སྒྲིང་བ་པོའི་གང་ཟག་
གཉིས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །སའི་དངོས་གཞིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
ལས་བརྒྱམས་ནས། འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲོམ་ནི།
བསྟུ་དང་བཅས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བག་ཡོད་སྤྱི་བ་དང་སྒྲོབ་གཞུག་དང་། །བརྟག་
དང་བརྟེན་དང་སྒྲིང་བ་དང་། །འོངས་སྒྲོད་དང་ནི་ཟབ་པ་དང་། །མོས་དང་དཔེ་ཡི་
དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་འདུལ་བ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོར་ཟར་བ་ནི་གནས་བདུན་གྱིས་
བསྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་བདུན་གང་ཞེ་ན། སྦྲུ་པ། བཀའ་དང་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།
དགག་པ་དང་། ལྟང་བའི་གཞི་དང་། ལྟང་བ་དང་། ལྟང་བ་མེད་པ་དང་། ལྟང་བ་ལས་
བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་བཀའ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་

ཉམས་པ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་མངོན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
འདུལ་བར་བཀའ་སློལ་པ་སྟེ། དེ་ནི་བཀའ་མཆན་ཉིད་མངོར་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་
ཆེར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ནི་བཙུག་ལྷན་
འདས་གྱིས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲུན་
དུ་སྦྱོང་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདུལ་བར་རྗེས་སུ་གནང་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་
དགག་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདུལ་བ་ལ་དགག་པ་མཛད་
པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བའི་གཞི་ནི་མངོར་བསྟུ་ན། རྣམ་པ་བཙུག་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགོ་
བ་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་མ་ཐུན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་
ཀྱི་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་།
འཆོ་བ་ཉམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་
རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གནས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་། འབྲིག་པ་
དང་། ལྷུང་བ་ཅེད་དང་། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། མལ་ཆ་དང་། ལྷན་དང་།
ན་བའི་གསོ་སྤྲན་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །དེ་ལ་མི་དགོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
དང་བཅས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་དགོ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ནི་བཙུག་པའི་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་
ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལྷུང་བའི་གཞི་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟོ་སྟེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་ནི་མངོར་བསྟུ་ན་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟོ་སྟེ་དག་གོ། །ལྷུང་བ་སྟེ་

ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ལྟར་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། གཞི་
དང་། ཀུན་ནས་སྦྱོང་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐམ་ཏེ། དེ་དག་གི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་ནི་གཞི་བསྟར་བའི་འདུལ་བའི་མ་མོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་
ལྟར་བ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དག་བསྟེན་གྱི་ལྟར་བ་དང་། དག་བསྟེན་མའི་ལྟར་བ་དང་།
དག་ཚུལ་གྱི་ལྟར་བ་དང་། དག་ཚུལ་མའི་ལྟར་བ་དང་། དག་སྟོབ་མའི་ལྟར་བ་དང་།
དག་སྟོང་མའི་ལྟར་བ་དང་། དག་སྟོང་གི་ལྟར་བ་དང་། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་ལྟར་བ་དང་།
སྟོབ་པའི་ལྟར་བའོ། །མི་སྟོབ་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་
ལ་ནི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པའི་གཞི་སྟན་ཆོག་ས་
སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བ་འབྱེན་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་ལྟར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ།
ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། ཆོར་བས་ཉེན་
པའོ། །དེ་ལ་ལྟར་བ་ལས་བསྟན་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྷས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། བདག་
ལས་དང་། གཞན་ལས་དང་། བདག་དང་གཞན་ལས་དང་། ལུས་སྐྱར་པ་ལས་དང་།
ལུས་སྦྲངས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ལས་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་
སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལྟར་བ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་
ལྟར་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་
སྐྱར་པ་ལས་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། དག་སྟོང་གི་ལུས་སྦྲངས་ནས། དག་སྟོང་མའི་ལུས་སྐྱར་པ་
པའོ། །དག་སྟོང་མའི་ལུས་སྦྲངས་ནས་དག་སྟོང་གི་ལུས་སྐྱར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་

དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་གཉི་གའི་ལུས་སྤངས་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་དུ་
གྱུར་བའས། མཚན་མེད་པར་གྱུར་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་སྤངས་པ་ལས་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། སྤེལ་པའི་དུས་བྱས་པའོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བཅུ་པོ་འདི་
དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུས་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། བན་འདོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། བྱང་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
བྱམས་ཤིང་གྲུས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་
པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པས་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། རྒྱུད་རྒྱན་མི་འཆད་པས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གཞི་
དང་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པའི་བསོད་
ཉམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ངལ་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། ལྷག་པའི་ཆོ་གས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷག་པའི་འཆོ་བས་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་དང་། འགྲོགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འཐབ་པ་མེད་པ་
དང་། རྩོད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་བཅུ་
སྟེ། བསྐྱབ་པ་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་ཉེས་པ་དང་། གྲོགས་
དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། སྤོན་ལམ་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། བག་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་།

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་དང་།
བསམ་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་
དང་། བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་ཉེས་པ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བཅུ་སྟེ། མ་ཐུན་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། རྒྱན་ཆགས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། འགན་ཁྲ་མེད་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། བརྟན་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉིད་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ལས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། མི་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། ཁྲ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་དང་། དག་སྟོང་
འདུལ་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པས་དུས་བཅུ་དག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་པོ་
གང་དག་ཏུ་ཞེ་ན། ལྷང་བ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལས་
བརྩམས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་སྦྱོད་པ་ལས་བརྩམས་
པ་དང་། འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྲུང་སྟེའི་ཡོངས་སྦྱོད་
ལས་བརྩམས་པ་དང་། ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་བསམ་པ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བརྩམས་པ་དང་།
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་པའི་དུས་སུའོ། །དི་ལྟར་དག་སྟོང་འདུལ་པའི་བསྐྱབ་
པ་ལ་བཙོན་པས་ལྷང་བ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་དང་པོ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་
ན། འདི་ན་དག་སྟོང་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་
ཡན་ལག་ལྟས་བསྟུས་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར། དག་སྟོང་འདུལ་པའི་
བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པས། ལྷང་བ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་དང་པོ་འདི་ལ་བག་ཡོད་

པར་བྱལོ། །རི་ལྷར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུག་པས། སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་གཉིས་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ན་དགེ་
སློང་དགོན་པ་ན་འདུག་ཡང་རུང་། ཤིང་རུང་ན་འདུག་ཡང་རུང་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་
པའི་སྐྱབ་པ་ནས། ཐེ་ཆོམ་གྱི་བར་གྱི་སྐྱབ་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སློང་བར་
བྱེད། སེལ་བར་བྱེད། བྱང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱབ་པ་ལྷ་པོ་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བར་དག་སྤངས་ནས།
དུས་དུས་སུ་ཞི་གནས་གྱི་མཆན་མ་ཡང་སྟོམ་པར་བྱེད། དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་འཛིན་
པའི་མཆན་མ་ཡང་སྟོམ་པར་བྱེད། དུས་དུས་སུ་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཆན་མ་ཡང་སྟོམ་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དེ་ལྷར་ཞི་གནས་གྱི་མཆན་མ་ལ་མཁས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་
པའི་མཆན་མ་ལ་མཁས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱི་མཆན་མ་ལ་མཁས་པས་སེམས་
ཁྱུས་པའམ། ཁྱུས་དུ་དོགས་པར་རིག་པ་ན། ལེགས་པ་ཁོ་ནར་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་ཡང་
བྱེད། སེམས་ཚོད་དམ། ཚོད་དུ་དོགས་པར་རིག་པ་ན། ལེགས་པ་ཁོ་ནར་ནང་དུ་ཡང་
དག་པར་ཞི་བར་ཡང་བྱེད། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན། བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་
པར་ཡང་བྱེད་པ་དེ་ལྷར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ན། རོ་སྤྱང་བར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་།
མཇུག་སྟུང་པར་ཡང་མི་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་
ཤིང་གནས་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ། དེ་ལྷར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུག་
པས་དུས་གཉིས་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱལོ། །རི་ལྷར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་
ལ་བཙུག་པས་སྐྱེ་བ་ལས་བརྩམས་ནས་དུས་གསུམ་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེ་
ན། འདི་ན་དགེ་སློང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆེ་ན། འདི་ལྷར་མངོན་པར་འདུ་བའི་

སེམས་དག་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཅི་བདག་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་
པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
དམིགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་དམིགས་པས་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་འཆི་བའི་
དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེའི་
སེམས་ཀྱན་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བྲན་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ནས། རྒྱས་པར་དགེ་
བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་བར་གྱིས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་
དམིགས་པའི་བྲན་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ནས་རྒྱས་པར་དགེ་བའི་སེམས་དང་
ལྡན་པའི་བར་གྱིས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་དེའི་འཆི་བ་ནི་བཟང་བ་ཡིན། འཆི་བའི་དུས་
བྱེད་པ་ཡང་བཟང་བ་ཡིན། ཆེ་བྱི་མ་ཡང་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་
བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས་དུས་གསུམ་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགེ་
སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས། བསོད་སྦྱོམས་སྦྱོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་
དུས་བཞི་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞིན། འདི་ན་དགེ་སློང་གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་གང་
ན་ཉི་བར་བརྟེན་ཅིང་གནས་པའི་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བསོད་སྦྱོམས་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་མདོ་ལས། རི་སྐད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། དགེ་
སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས་དུས་བཞི་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ནས།
དུས་ལྔ་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞིན། འདི་ན་དགེ་སློང་ལྷུང་བཟེད་གྱི་ལས་དང་
ཆོས་གོས་གྱི་ལས་དང་། ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏ་

བྱ་བའི་ལས་སམ། འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱེད་
ཅིང་། ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་དང་། མི་རུལ་པ་དང་། མི་བསྐྱལ་པ་དང་། མི་ཞིགས་པ་
དང་། རྒྱུ་མི་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཏ་ཅང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། རན་པར་བྱ་བ་མི་
བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏ་ཅང་བརྟུན་ཏེ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏ་ཅང་
བརྒྱུད་ཏེ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་བག་མེད་པ་དང་། རྟོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་
དང་། འདིག་རྟོན་དང་འགལ་བ་དང་། འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་སློབ་པས་མི་བྱེད་པ་དེ་
ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་དུས་ལྡན་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་
བྱའོ། །རི་ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས། རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་
མོངས་སློབ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་རྒྱུག་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ན་
དགེ་སློང་རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་གང་དང་གང་རྟོན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་རྟོན་པ་དེ་ལ་ཆགས་
པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སློབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། འཆུམས་
པ་མེད་པ་དང་། མདུན་པ་ཐོར་བ་མེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་
ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་གནས་པ་མེད་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་
སུ་ལྟ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སློབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། དེ་རྟོན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་བྱུང་བ་ཟེའི་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་པ་
དང་བཀྱར་སྟེའི་སེམས་སྐྱེས་པས་དེའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་མི་གནས་པ་
དེ་ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་དུས་རྒྱུག་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་
བྱའོ། །རི་ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཅུལ་
བ་ལས་བརྩམས་ནས་དུས་བདུན་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ན་དགེ་སློང་

སྟན་དངགས་མཁན་གྱིས་བྱས་པའམ། སྟན་དངགས་མཁན་གྱིས་བསམས་པའི་ཡི་
གོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཆིག་དང། ཆིག་འབྲུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འཛིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་ལྷན་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པ་སྤངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་
པ་ཟབ་པར་སྤང་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ། རྟེན་འདི་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུས་པར་བྱ་སྟེ། ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་
རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་དང། དེ་སྤྲོན་ཀ་དང། བན་ཡོན་ལ་ལྟ་ཞིང། ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་
བྱེད། ཚོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཐར་པའི་བན་ཡོན་ལ་ལྟ་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་བྱེད།
རྟེན་པ་དང་བཀྲའ་སྤྱིའི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་བྱེད་པར་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཉིད་
དུལ་བར་བྱ་བ་དང། བདག་ཉིད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་དང། དགོ་སྤྱོད་གི་རྩ་ལ་གྱི་དོན་དང། བྲམ་ཟེའི་དོན་དང། དོན་
གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་དང། དེས་
ཆོས་དེ་དག་ལེགས་པར་མཉན་པ་དང། ལེགས་པར་བཟུང་བ་དང། ཁ་ཉོན་ཡོངས་
སུ་བྱང་བ་དང། ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་བརྟགས་པ་དང། མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་
བྱས་པ་དེ་ལྟར། དགོ་སྤྱོད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པས། དུས་བདུན་པ་དེ་ལ་
བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་དགོ་སྤྱོད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པས། དམ་པའི་
ཆོས་བསམ་པ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།
འདི་ནི་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་ཤུ་དཔེན་པར་སོང་སྟེ། རི་སྐད་ཐོས་པ་དང། རི་སྐད་བསྟན་པ་
དང། རི་སྐད་ཀྱང་རྒྱབ་པར་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་དོན་སེམས་པར་བྱེད། འཇལ་
བར་བྱེད་ལ། ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང། དེས་བསམ་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་པར་བྱེད།

བསམ་པར་མི་བྱ་བ་ནི་སྒྲོང་བར་བྱེད། ལ་ལ་ལ་ནི་དད་པས་ཀྱང་མོས་པར་བྱེད། ལ་
ལ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རོན་ལ་རྟོན་བ་སེམས་པར་
བྱེད་ཀྱི། ཆིག་འབྲུ་ལ་རྟོན་བ་སེམས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྟག་པོ་བསྟན་བ་ཡང་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ། ཆེན་པོ་བསྟན་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་སྤྱང་པོར་སེམས་པར་བྱེད། བསྟན་པར་སེམས་པར་བྱེད།
རྒྱས་པར་སེམས་པར་བྱེད་དེ། བསམ་པ་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་མ་དོར་
སྒྲིང་ལུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས། དུས་
བརྒྱད་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་
པས། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་དགུ་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེ་
ན། འདི་ན་དགེ་སློང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྩམས་དང་། འཕྲེས་པར་
མི་གནས་ཤིང་། ལྟན་ཅིག་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱེད། ལྟན་ཅིག་སྤང་ན་ཡང་མི་བྱེད་པ་
ནས། རྒྱས་པར་རི་ལྟར་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་བར་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་ཏེ། མཐར་
ཐུག་པར་རྗེས་སུ་མི་འདུག་པ་དང་། དགོན་པ་ནགས་འདབ་དང་། བས་མཐའི་གནས་
མལ་དག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལས་དབེན་པ་དང་། ལུལ་དང་རྣམ་
པར་གཤེད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། དགེ་སློང་འདུལ་
བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས། དུས་དགུ་པ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་དགེ་
སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པས་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་ནས། དུས་
བརྒྱུ་པ་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་སློང་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་

བ་ཡང་མེད་པར། སྐྱ་ན་ཡོད་པར་ཡང་སྐྱ་ན་ཡོད་པར། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་
པར་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་པ་
ཡང་མེད་པར། །སྐྱ་ན་ཡོད་པ་ཡང་སྐྱ་ན་ཡོད་པར། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་པར་
ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ནས་གྲང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འདུ་
ཤེས་མེད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། མ་རྟོག་པའི་ང་
རྒྱལ་མེད་པ་དང་། མ་རྟོག་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པར། ཤེས་པ་
བརྟམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དག་སྟོང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་པས། དུས་བཅུ་
བ་དེ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །རབ་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
སྐྱབ་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་འོ། །དེ་ལ་བསམ་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
རྒྱལ་པོས་གཙུག་པ་ས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འོང་བའམ། འོན་བའམ། ཟ་བའམ། མ་ནིང་
དུ་གྱུར་བའམ། གཡའ་བའམ། མཛེའམ། ཐོལ་མིག་གཡ། སྐྱགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
ནད་སྟོན་ཆགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ལུས་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་བསམད་པ་དང་། མ་བསམད་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་
མས་མ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་བཀའ་བས་དང་། ཐོགས་པ་དང་། རྟེན་བཙུན་དང་།
ཙོན་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བས་འདུལ་བ་ལ་གནས་
ལྟ་ངེས་པར་སྟོབ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟར་བ་སྟོབ་དུ་གཞུག་པ་དང་། ལྟར་

བ་མེད་བ་དང་། ལྷི་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། མོ་མོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་བ་སྒོ་བ་ཏུ་
གཞུག་པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་མེད་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་
ནི་བྱེ་བྲག་བྲག་གིས་འགྱུར་ཏེ། བཅའ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷི་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། བསྐྱབ་
པའི་གཞི་བཅས་པ་ལས་སོ། །དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷི་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷུང་བྱེད་ཏུ་
འབྲུ་བ་ལས་སློག་གཙོད་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་
ནི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཉེས་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས་ལྷི་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལ་ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ལྷུང་བ་འབྱིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་
པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷི་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་
ཐུག་གི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་བ་ཤིན་ཏུ་བྲག་པོས་ལྷུང་བ་འབྱིན་པའོ། །མི་ཤེས་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས་ལྷི་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལ་ལ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཞེན་པ་དེ་
ལ་ནི་ལྷུང་བས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལས་བསྐློག་པ་གཞན་ལ་ནི་
བཅས་པ་འབྲུ་བ་དང་། དངོས་པོ་འབྲུ་བ་དང་། ཉེས་པ་འབྲུ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འབྲུ་
བ་ལ་ཡང་ལྷུང་བས་སྤྱི་བ་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་འབབ་པ་ཆུང་ཏུ་ནི་
རྩ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དགག་པར་རྒྱས་ལ། རྩ་ཅམ་ཡང་དེད་པར་མི་རྒྱས་ཀྱི། ཆུ་འབབ་
པ་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་ཁུར་དང་ཤིང་ཁུར་གྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རྒྱས་ལ། རྩ་དང་ཤིང་མང་
པོ་ཡང་དེད་པར་རྒྱས་པ་བཞིན་བྱ། འདི་ལ་ཡང་ཆུ་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷི་བ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ལ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་ལྷུང་བ་ལྷུང་བ་ཁོ་ནར་
ཆོས་བཞིན་ཏུ་ཕྱིར་གསོ་བར་མི་བྱེད་པར་དུས་གཞན་ཏུ་ཡོངས་སུ་གནས་ནས་གསོ་
བར་བྱེད་པའོ། །ལྷུང་བ་ཡང་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐློག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདུལ་བ་

འཇིན་པས་ལྷུང་བ་བྱང་བ་ལ་རྣམ་པ་ལྡན་པ་འཆགས་ནས། ལྷུང་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ།
གཅིག་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ལྷག་པར་མ་སྦྱད་པ་དང་། གཞི་
ལས་བཅའ་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་བསྟན་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་
ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷུང་
བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་
བ་ལྷག་པར་མ་སྦྱད་པ་ལ་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་བྱང་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་བྱིར་གསོ་
བའི་ལས་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དུལ་གང་དང་དུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། བཅས་པའི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་གང་ཟག་
གཞན་ཞིག་ལུལ་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དུ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་ན། དེས་
དེ་ལ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཉེས་པ་གང་གཟིགས་ནས་བཅས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
དུ་ལྷུང་བ་བྱིར་གསོ་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་ལ་རྟེན་
པར་མི་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིར་གསོ་བའི་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ནི་ལྷུང་བ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙུན་པས་གནས་བདུན་ལ་
བརྟེན་ནས། གནས་བྱུག་ལ་བཙུན་པར་བྱ་སྟེ། གནས་བདུན་པོ་གང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས། གནས་བྱུག་པོ་གང་དག་ལ་བཙུན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། མལ་ཆ་
དང་། ལྷན་དང་། ན་བའི་གསོས་སྤྲན་ཡོ་བྱད་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ལ་བཙུན་པར་བྱ་བ་

དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བགོ་
བཤའ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་
དང་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་གདམས་ཤིང་
རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གདམས་
ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པ་དགུའོ། །དེ་ལ་བགོ་བཤའ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་བགོ་བཤའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བགོ་
བཤའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་བགོ་བཤའ་ནི་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
དྲུག་ལས་གཅིག་གིས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་ནི་ལྷག་མ་ལུས་སོ། །དེ་ལ་བག་ཡོད་
པ་ནི་མཁས་པ་ལུ་པོ་ལྷན་པོ་ལ་མཁས་པ་ནས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་བར་
དག་ལ་ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བསྟོམ་པའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདུལ་བ་
ལ་སྐྱང་བ་ནི་ལུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བདག་གིར་བྱ་བ་སྐྱང་བ་དང་། ཁྱིན་ལེན་སྐྱང་བ་
དང་། གཏམས་པ་སྐྱང་བ་དང་དབུལ་བ་སྐྱང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་
བདག་གིར་བྱ་བ་སྐྱང་བ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པར་
ཆགས་པ་དང་། སོག་འཛོག་བྱེད་པ་ལ་གདུ་བའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིན་ལེན་སྐྱང་བ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ།
གནས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལེན་པ་དང་། ཆོད་མ་ཟེན་པ་དང་། ཆོས་བཞེན་མ་ཡིན་པར་
ལེན་པས་སོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །གཏམས་པ་སྐྱང་བ་

ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་མ་བརྟགས་པ་ལ་
གཏམས་པ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་། འབྲེལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོ་དེ་
ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དབུལ་བ་སྒྲང་བ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ངན་པ་ལ་དབུལ་བ་སྒྲང་བ་དང་། མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་
པར་དབུལ་བ་སྒྲང་བས་སྟོ། །དེ་ལ་ཞིང་གསུམ་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། སྤྱིང་བཅེ་
བའི་ཞིང་དང་། བན་འདོགས་པའི་ཞིང་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞིང་དག་ནི་
ཞིང་ངན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲང་བ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
འདྲིས་པའམ་མ་བཅོལ་བའམ། རོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ལེན་པས་སྟོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་
ནོ། །དབུལ་བ་ལ་དངོས་པོའི་ཡོངས་སྟོང་ནི་རྒྱ་ལྡན་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་སྟོང་
པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུང་བ་མ་བྱས་པས་
སྟོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷགས་གཞལ་
ལ་སྦྱ་བྱེད་པ་དང་། སྒང་ལ་སྦྱ་བྱེད་པ་དང་། གཞལ་བ་ལ་སྦྱ་བྱེད་པ་དང་། བསད་པ་
དང་། བཅིང་བ་དང་། བཅད་པ་དང་། བརྟེག་པ་དང་། ཉན་གྱིས་གཞོད་པ་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་ཡོངས་སྟོང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞིང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཁང་
བྱིས་གྱི་དངོས་པོ་དང་། ཆོང་ཁང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སྟོང་དང་།

ཏྲ་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེ་དང་། བ་ལང་དང་། ལུག་དང་། བྲ་གག་དང་། བག་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། བྱད་མེད་དང་། སྤྱེས་པ་དང་། བྱེའུ་དང་། བྲ་མོ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། བྲན་དང་། བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོགས་
འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། གསེར་དང་དབུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། འབྲུ་བཅུམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བཤང་བ་ལས་བྲས་
པའམ། གཅི་བ་ལས་བྲས་པའམ། མཆིལ་མ་ལས་བྲས་པའམ། ལྷུ་བས་ལས་བྲས་
པའམ། འབྲུ་གིས་གོས་པའམ། རྒྱག་གིས་གོས་པའམ། རྒྱག་འབྲུ་གིས་གོས་པའམ།
ཞག་དང་ཚུ་སེར་ལ་སོགས་པས་གོས་པའམ། གཞན་ཡང་གང་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་
དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པའི་བྲས་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པར་
རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་གསུངས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། དག་འདུན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བསྒོ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དུ་མ་ཚུད་ཅིང་།
ལྷུང་བཟེད་དུ་མ་གཏོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བྱིན་པ་དང་། མ་བཏང་
བ་དང་། ལྷུག་པར་མ་བྲས་པ་དང་། ཡིད་གཙུགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོད་
མ་ཟེན་པས་སོ། །དེ་ལ་རུང་བར་མ་བྲས་པ་ནི་རུང་བ་རྣམ་པ་ལྡས་རུང་བར་མ་བྲས་
པ་སྟེ། རུང་བ་ལྷ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིན་ལེན་གྱིས་རུང་བ་དང་། ཉམས་པར་བྲས་
པས་རུང་བ་དང་། གཞག་པས་རུང་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཆོགས་རུང་བ་དང་། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཏན་སྤང་བས་རུང་བའོ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་པ། འདུལ་བ་ནི་བཅའ་བ་ལྡས་ཟབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

བཅའ་བ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་བཅའ་བ་དང་། ལྷང་བ་བཅའ་བ་དང་། དེས་མར་
འབྱུང་བ་བཅའ་བ་དང་། བག་ཡངས་བཅའ་བ་དང་། ལས་བཅའ་བས་སོ། །དེ་ལ་
བསྐྱབ་པ་བཅའ་བ་ནི་གནས་ལྷས་ཟབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་ཡོད་པ་དང་།
རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་།
ལས་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་
ཀའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་དང་ལྷག་པར་མ་སྤྱད་པས་སོ། །དེ་ལ་རང་དབང་ཡོད་
པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་འདུལ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་ཞིང་།
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་མ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། འདུལ་བ་རང་
དབང་ཅན་དེ་ལྷ་བྱ་དག་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་
མཛད་པའོ། །དེ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་འདུལ་བ་རྣམས་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་
པ་དེའི་ཆེ། འདུལ་བ་རང་དབང་མེད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་དག་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ལ་
རང་དབང་མེད་པར་མཛད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་ལྷག་པར་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་
ཞེས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་འཆའ་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ལས་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པའི་གགས་སུ་
ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་སོར་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་།

བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་དེ་གཉི་གའི་ཉེས་པ་ལྷག་
པར་སྦྱད་པ་དང་། མ་སྦྱད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་དབང་ཡོད་
པ་དག་ལ་ནི་ཉེས་པ་དེ་ལྷག་པར་མི་སྦྱོད་པར་གཞིགས་ནས། བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་
བར་མི་མཛད་ལ། རང་དབང་མེད་པ་དག་ལ་ནི་ཉེས་པ་དེ་ལྷག་པར་སྦྱོད་པར་
གཞིགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་
བཅའ་བ་ཡང་གནས་ལྡན་ཟབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷུང་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་
ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱིབ་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་ལྟ་སྟེ། རྟོད་པའི་
སྐྱིབ་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྐྱིབ་པ་དང་། བྱ་དུ་གསོད་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། འབྲོད་
པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའོ། །དེ་ལ་རྟོད་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་
རྒྱལ་ལ་ལེ་ལོ་བྱེད་ཅིང་མཛོན་པར་མི་བཙོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྲིས་བཤམ། ཞེ་སྤང་གི་
ཀུན་ནས་དགྲིས་བཤམ། གཉི་ལྷག་གི་ཀུན་ནས་དགྲིས་བཤམ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རྩང་བས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་ན། དེ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དུ་ལེན་
པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་དུ་གསོད་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལས་བསྐྱབ་པ་
ལ་མི་འདུ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དྲག་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལ་འཛིགས་པར་མི་
ལྟ་ཞིང་ལྷག་པར་འབྲིན་པ་དང་། ལྷག་པར་བྱུང་ན་ཡང་བྱིར་ཆགས་པར་མི་བྱེད་པ་
དང་། རྟོན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་གྲུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲོད་པའི་
སྐྱིབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འབྲོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རིག་

ཅིང་། འགྲོད་པ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་སེལ་བར་མི་རྒྱས་ལ། ཀུན་དུ་འགྲོད་པ་
དང་བཅས། རྣམ་པར་འགྲོད་པ་དང་བཅས། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་
ལ་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་བཅས་
པ་ལ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་གཞིའི་རྒྱས་མཚོག་རྒྱ་དགའ་བ་མི་སྦྲེ་ལ།
རབ་རྒྱ་དགའ་བ་མི་སྦྲེ། རབ་རྒྱ་མི་དགའ་བ་ལ་ནི་དགའ་བ་མི་སྦྲེ་བ་ནས། སེམས་
མཉམ་པར་འཛོག་པའི་བར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ན་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྒྱ་མི་ཤེས་ཤིང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བས།
དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྟོད་པའི་སློབ་པས་རེག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དང་དུ་ལེན་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སློབ་པས་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
སློབ་པས་རེག་ན། བསྐྱབ་པ་དག་ལ་གྲུས་པ་དག་སོ་མེད་ཅིང་ལྷང་བ་འབྲིན་འདོད་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ལྷང་བ་འབྲིན་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སློབ་པས་རེག་
པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སློབ་པས་རེག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་
གཅགས་པ་སྦྱེད་ཅིང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་སྦྲེས་པ་སེལ་བར་ཡང་མི་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བས་དེ་ནི་འགྲོད་པའི་སློབ་པས་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོད་པའི་སློབ་པས་
རེག་པ་ནི་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་དེའི་སེམས་མཉམ་
པར་འཛོག་པའི་བར་དུ་མི་འགྱུར་ལ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཤེས་བྱའི་སློབ་
པས་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སློབ་པ་དེ་དག་གི་གོ་རེམས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་
བརྒྱུག་པ་སློབ་པ་མེད་པ་ལྟས་ནི་ལྟོད་པའི་སློབ་པ་མེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སློབ་པ་

མེད་པ་དང་། ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་དང་། འབྱོད་པའི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉམས་
བས་ནི་རེ་ཞིག་ལྟར་བ་ལ་སྒྲོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ན། ལྟར་བ་མེད་པར་ལྟ་ག་ལ་
འགྱུར། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉམས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།
བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་མི་འདོད་པ་ཡིན། རྟོན་མོངས་པ་དང་དུ་ལེན་འདོད་པ་ཡིན། ལྟར་བ་
ལྷག་པར་འབྲིན་འདོད་པ་ཡིན། འབྱོད་པ་སེལ་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན། ཉིང་རེ་འཛིན་
སྤྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་
ཡང་མེད་ན། ལྟར་བ་ལས་བསྐང་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕྱན་
སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་
འདོད་པ་ཡིན། རྟོན་མོངས་པ་དང་དུ་ལེན་མི་འདོད་པ་ཡིན། ལྟར་བ་འབྲིན་མི་འདོད་པ་
ཡིན། འབྱོད་པ་སེལ་འདོད་པ་ཡིན་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྤྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པས་ལྟར་བ་ལས་ལྡང་བར་སྤྱ་བའི་ཆད་པའི་
ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ལ་ལྟར་བ་ནི་གནས་བཅུ་ལས་
ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་བར་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་ཆོས་དང་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
འདུལ་བ་དང་། ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་སྟོན་གི་ལྟར་བ་ཡང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལྟེ་བའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྲུག་སོ་བཅའ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། དངོས་སའི་བྱེ་བྲག་དང་། རྟོན་
མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཉེས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། གང་ཐག་གི་བྱེ་བྲག་དང་། དུས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་དང་། འཛེམ་པ་མེད་པའི་པན་པ་མ་གཏོགས་པར། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་མ་
དང་བཅས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལས་དང་སོ་བ་དང་ལས་དང་སོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་

བར་སྟོད་པ་དང་། ལྷག་བར་སྟོད་པ་དེ་དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་།
བསྟན་ནས་སྟོན་པས་ལྷང་བ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དག་འདུན་བསྟུ་བ་དང་། བསྟུས་ནས་
དག་འདུན་ལ་ལྷང་བ་བྱས་པ་དང་། ལྷང་བ་བཅས་པ་ལ་བྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་།
བཀག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཅས་པ་ཡང་གནས་ལྡན་ཟབ་བར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཞོད་
པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་
པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བཤགས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལྷང་བའི་གནས་
དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྷག་བར་སྟོད་པ་ལ་ལ་ཞིག་
ལ་གཤམ་ཏེ་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མཛོན་པར་འཕེལ་ལ། མི་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ན། དེས་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞོད་པས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་གཞོད་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་བ་དང་། ཉན་ཆ་བས་ཆེ་བས། རང་
བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷང་བའི་
གནས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་ལྷག་བར་སྟོད་ན། དེ་ལ་གཞོད་པ་ཁོ་ནས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེའི་གཞོད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བར་
ཆད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་སློག་གི་བར་ཆད་དམ། ཆངས་པར་སྟོད་པའི་
བར་ཆད་མཐོང་ནས་ལྷང་བའི་གནས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲ་བ་གང་

ཡང་རུང་བའི་ལྷང་བ་བྱང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་བར་ཆད་ཁོ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དེ་ནི་དེའི་བར་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་གལ་ཏེ་གྲུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡུལ་གཞན་ན་འདུག་གམ།
འཕྲོག་དགོན་པ་ན་འདུག་པ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་མ་རྟེན་དམ། བར་ཆད་ཀྱི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བས། དངོས་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ། ལྷང་
བའི་གནས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲན་ཆོག་ས་སྤྲ་བའི་ལྷང་བ་བྱང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་
གཉེན་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་མེད་པས་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཤགས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་
ལ་ལྷང་བ་སྤེལ་བོ་དག་ལས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷང་བ་བྱང་བ་ཆངས་པ་
མཆུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མདུན་དུ་འདུལ་བའི་གསང་བས་འཆགས་
པར་བྱེད། མཐོལ་བར་བྱེད། ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ལྷང་བ་
སྤྲན་ཆོག་ས་སྤྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མ་
གཏོགས་པའོ། །དེ་ལ་བག་ཡངས་བཅའ་བ་ཡང་གནས་ལྡས་ཐབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། དབྱེན་སྤང་བ་དང་། གང་ཐག་རྒྱུ་པར་ཐོ་ཆེ་དོན་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པ་གཞུག་པ་དང་། བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དཀའ་བས་འཆོ་བ་སྤང་བས་
སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་དག་བྱ་བ་བྱས་པ་རྒྱུ་པར་གྱི་
དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་ན། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲན་ཆོག་ས་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
རྒྱུ་པར་དག་པ་དེས་བག་ཡངས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེན་

སྤང་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ན་དགོ་སྤོང་ཁ་ཅིག་ནི་ལྷང་བ་བྱང་བ་ལ་མ་
བྱང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷང་བ་མ་བྱང་བ་ལ་བྱང་བར་འདུ་ཤེས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་
ལྷང་བ་བྱང་ལ་བྱང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷང་བ་མ་བྱང་ལ་མ་བྱང་བར་འདུ་ཤེས་
པས། གཞི་དེས་འཐབ་མོ་དང་། མཚང་འདུ་བ་དང་། ཚྩོད་པ་དང་། འགྱུར་པ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཞིང་དེས་དགོ་འདུན་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཚྩོད་པ་དེ་ཉིད་
ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་མ་ཐུན་པས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་སྤྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གཞུག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱིས་གང་ཟག་
རིགས་མཐོན་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་ཞིག་རྟེན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་
ན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་དགོ་འདུན་མ་ཐུན་པས་གསོལ་བ་
དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་
ལ་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་མཐའ་ཚྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་དུས་
ངན་པ་བྱང་བའི་ཆོ། སེམས་ཅན་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་མང་པོ་དག་
ལ་སློབ་པར་མི་འདོད་ཅིང་། མ་ཞུགས་པ་ནི་མི་འཇུག་ལ། ཞུགས་པ་ནི་སྤྱིད་ལྷག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་
པས། གཞི་དེའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་པས་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་དང་
བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པ་པོ། དེ་ལ་
དཀའ་བས་འཆོ་བ་སྤང་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་མཐའ་ཚྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་དུས་ངན་པ་
འབྱུང་བའི་ཆོ། དགོ་སྤོང་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲན་ཆོགས་སྤྲ་བའི་རྒྱས་དཀའ་བས་

འཆོ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དཀའ་བས་འཆོ་བ་དེ་ཉིད་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དགེ་འདུན་མ་ཐུན་པས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐུན་ཆོགས་
ཟླ་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པའོ། །ལས་བཅའ་བ་ནི་ལས་བཅུ་ལ་གང་ཟག་ལྡས་ཟབ་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་དང་། ས་
ཆོགས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་དང་། གནང་བའི་ལས་དང་། གནས་པར་
ཁས་སྐྱང་བ་དང་། དགག་དབྱེའི་ལས་དང་། ཆད་པའི་ལས་དང་། བན་གདགས་པའི་
ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་སོ། །གང་ཟག་ལྡས་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་ནི་ཙོ་ལྟ་བུ་
དང་། གང་ཟག་སྐར་མདའ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་སྒྲིག་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་རི་མོ་བྲི་བ་
ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། ལས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་དོན་ལ་རྟོན་པ་
ཡིན་གྱི། ཆོག་འབྲུ་ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དང་། དོན་ལ་རྟོན་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་གྱི།
སྒྲུ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་གི་ལས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་གང་ལ་ཆོག་དེ་འཇུག་པའི་
དོན་དེ་ཀུན་དུ་སྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་ཟག་ནི་ཙོ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། ཆོག་འབྲུ་ལ་
རྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་
བྱེད་གྱི། དོན་གང་ལ་ཆོག་དེ་འཇུག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པའོ། །གང་ཟག་སྐར་
མདའ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་གང་ཟག་ལ་ལ་ལས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུད་དུ་ཞིག་དང་
ཐུན་ན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་པ་མང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་དུ་སྒྱུད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
སྐར་མདའ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་སྒྲིག་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་གང་ཟག་ལ་ལ་
རེས་འགའ་ནི་ལས་ལོགས་པར་བསྐྱབ་པར་ཀུན་དུ་སྒྲུང་ལ། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་དུ་མི་

སྤང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོག་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་རི་མོ་བྱི་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་
ན་གང་ཟག་ལ་ལ་རི་སྐད་སྐྱས་པའི་ལས་ལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་།
སྟག་ཆད་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་མོ་བྱི་བ་ལྟ་བུའོ། །འདུལ་བ་སྤྲད་ཅན་གང་
ཞེ་ན། སྤྲད་ཅན་ནི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་དང་། ལྷུང་བ་བཅའ་བ་
སྤྲད་ཅན་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་དང་། བག་ཡངས་བཅའ་བ་སྤྲད་
ཅན་དང་། ལས་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་གྱི། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་གང་ཞེ་ན།
བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་མི་འཇུག་འདུལ་བ་ལ་ཡང་མི་སྤང་ཆོས་ཉིད་
དང་ཡང་མི་མ་སྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་མ་སྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མི་དག་བའི་
ཆོས་རྣམས་ནི་མདོན་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷུང་བ་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
འདི་ན་ལ་ལ་ལྷུང་བ་ནི་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པར་འཆའ་བར་བྱེད་ལ། ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་
ལྷུང་བར་འཆའ་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བར་འཆའ་བར་
བྱེད་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འཆའ་བར་བྱེད་
པའོ། །བག་ཡངས་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་བག་ཡངས་མ་
ཡིན་པ་ནི་བག་ཡངས་སུ་འཆའ་བར་བྱེད་ལ། བག་ཡངས་ནི་བག་ཡངས་མ་ཡིན་པར་
འཆའ་བར་བྱེད་པའོ། །ལས་བཅའ་བ་སྤྲད་ཅན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་ཆོས་
མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལས་སུ་འཆའ་བར་བྱེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་ཆོས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་སུ་འཆའ་བར་བྱེད་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་མ་གཏོགས་པ་དག་སྤོང་གི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཉམས་པ་དང་། ཚོག་ཉམས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པ་
དག་སྒྲོང་གིས་གཞན་དག་ལ་རྫོད་པར་བྱེད། རྟོན་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་རྟོན་པར་བྱེད་ན།
རྫོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་བརྫོད་པར་བྱུངོ། །བཞི་བཅུ་གང་ཞིན། སངས་
རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟུན་པར་འདོད་པའམ། རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་
དཀོན་མཆོག་ལ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་སམ། ལྟ་བུ་དང་། ཚོག་
དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་བར་
མཐོང་ངམ། ཐོས་སམ། འོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། ལྟ་བུ་དང་ཚོག་
དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པ་དམ་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་རྟོན་པར་མཐོང་ངམ། ཐོས་སམ།
འོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། ལྟ་བུ་དང་། ཚོག་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པ་
མི་དག་བའི་གནས་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དག་བའི་གནས་སུ་གཞག་པར་འདོད་པ་དང་།
དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། ལྟ་བུ་དང་ཚོག་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པ་འཆབ་
པར་བྱེད་པ་དག་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་ནས་གཞན་དག་གི་
སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་བྱིར་དང་། སྦྱིན་བདག་དག་བསྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
བདག་པོས་དག་འདུན་ལ་བདག་གི་ནི་དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། ལྟ་བུ་
དང་། ཚོག་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པ་འདིར་གནས་པར་མོས་པ་མ་མཆིས་ཀྱི་བྱེད་ཅག་
ལས་གང་གིས་སྤྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། ལྟ་བུ་དང་། ཚོག་དང་། འཚོ་བ་
ཉམས་པར་མཁྱེན་པ་དེས་བདག་ལ་མོས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་མཁྱེན་པར་གསོལ་
ལ། དག་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ལྟར་མཉན་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཞན་དག་ལ་

གཞོན་པ་སྦྱང་པར་འདོད་པར་མཛོང་ངམ། ཐོས་སམ། འོགས་པ་དང་། དག་འདུན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའམ། ལྟ་བ་དང་། ཚོག་དང་། འཆོ་བ་ཉམས་པ་ཁྲིམ་སྟན་འབྲིན་པ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་དུ་སྦྱོད་པ། དེ་ཆད་པས་བཅད་པའམ། སྤང་བར་མི་རུས་པའོ། །གང་གིས་བཞོན་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ཁོན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཐག་དོག་གི་ཕྱིར་རམ། ཞེ་སྤང་གི་ཕྱིར་རམ། ཟང་ཟེང་གི་ཕྱིར་སྤང་པའམ། འཁོད་པའམ། ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཞོན་པ་དེ་ནི་རྫོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་བཞོན་པར་བྱའོ། །འདུལ་བ་ལ་ཆོས་དང་དོན་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དབའི་དངོས་པོ་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུས་པའི་རབས་དང་། བྱང་བ་དང་། འབྲ་བ་དང་། སྤང་བ་དང་། འོགས་པ་བཞོན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུས་པའི་རབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལས་བཅུམས་པའོ། །དེ་ལས་བྱང་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་འབྲ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་སར་དང་། མར་དང་། མར་གྱི་སྤྱང་ཁུའི་དབེས་གང་ཟག་མཆོག་དང་འབྲ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱ་བདུན་གྱི་དབེས་ཆོས་འདི་པའི་གང་ཟག་བདུན་དང་འབྲ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པ་འབྲ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞུ་ཆེན་པོའི་དབེ་དང་། སྤང་པའི་དབེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་སྟན་པའི་དབེ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མ་སྟན་པར་སྤང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དབེ་མཐོང་བའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་རུང་བས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྟན་པར་སྤང་བ་དང་།

བཤོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་ནི་ཡ་མཚན་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ཆེ་བ་མང་བའི་དཔེ་གང་ཡིན་
པ་དེའང་འདི་ལྟ་སྟེ། རིང་པོ་ལེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་
མཐུན་པ་དག་གོ། །ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་རྣམ་པར་
གཞག་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པའི་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཤེས་
པའི་རྟེན་དང་། ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བསྟུས་
པས་སོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟུན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེའི་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྷར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་
ཡང་ཡོད་དོ། །དོན་དམ་པ་ལས་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱ་བའི་མཐའ་ལས་ཤེས་བྱ་
ཡང་ཡོད་དོ། །གཞན་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་ཤེས་བྱ་
ཡང་ཡོད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
ནི་བཏགས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། བཏགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་
ཀྱང་བཤིའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་
དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནས་རྒྱས་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོངས་
སུ་སྒོར་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སོ་སོར་རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྙད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྱུད་པས་རྒྱ་རྩི་ལྟ་བ་དང་། རྟེན་རྩི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་སྟུབ་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྩིས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་།
སྟག་བསྟུལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དག་གིས་ནི་

དོན་དམ་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་། མཐོང་བ་དང་
བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱ་བའི་མཐའ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བྱ་བའི་མཐའ་
རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་ངེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དང་། རང་གི་སྤངས་པ་ལ་མངོན་
པའི་ང་རྒྱལ་མེད་དོ། །པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་ནི་གཞན་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་གི་
བསམ་པ་དང་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་ཤེས་སོ། །སྟོབས་བརྩའི་ཤེས་པས་ནི་ཤེས་
བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ཡང་
དག་པར་གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོམ་ཉི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅོད་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་
རྣམས་མཐོ་རིས་དང་བདེ་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེའི་ལས་
རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་ལ་པན་པ་བསྐྱབ་པ་
དང་། གཞན་ལ་པན་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་སྤོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤོང་བ་ལ་དོན་དམ་པ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤོང་བ་ལ་
བྱ་བའི་མཐའ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རང་ལ་པན་པའི་རྟེན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གི་བསམ་པ་དང་། ཁམས་དང་། བག་ལ་ཉལ་
དག་ལ་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྟོབས་བརྩའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་པན་པའི་རྟེན་དང་

ལྷན་པ་ཡིན་པར་བཟྭ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་
དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་
དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པར་བཟྭ་བར་བྱའོ། རྟེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་སྤངས་པ་མི་སྒྲོབ་
པའི་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་གཞན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། རྟུག་མ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པ་
དག་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། བདག་གི་ཟག་པ་ནམས་ནི་ཟད་དོ། བདག་ལ་ནི་ཆེ་བྱི་མར་སྟུག་
བསྐལ་མངོན་པར་འགྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུ་མ་དུ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡོངས་
སུ་གཙུག་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཡོངས་སུ་གཙུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་འཕྲེས་
པ་ཡིན་ཞིང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཡང་བཟྭ་བར་བྱའོ། ལ་རོལ་
གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དང་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཟག་པའི་
བག་ལ་ཉལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡང་པ་རོལ་གྱི་

སེམས་ཤེས་པ་ཁོན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ལ། པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་
དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་
ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་བག་ལ་ཉལ་དང་། དམིགས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟོབས་
བཅུའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་མ་
འདྲེས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཤེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱུས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཡིན་ན། མངོན་པར་ཤེས་
པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོའི་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་
ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། དན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤར་བསྟན་
པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྐྱུས་ཏེ། སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་།
སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱུས་སོ། །མི་སྟོབ་པའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པས་བསྐྱུས་སོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་པ་ནི་
ཟད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དེ་
གཉིས་ནི་སྤེལ་པ་ཁོན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་།
སྟུག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཟད་
པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་གིས་བསྟུས་སོ། །རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་བསྟུས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་
ཤེས་པ་ལྷས་བསྟུས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་
པ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། མ་འདྲེས་
པ་དང་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས་
པ། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དག་
ནི་ཟད་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་
རྣམས་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་བསྟན་ཟིན་
ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་གང་རྩ་འབྲུལ་
གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་གང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན།
གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྒྱས་པར་ཆངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཡུས་ཀྱིས་དབང་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་ཉམས་སུ་

སྤྱོད་བ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཞེས་
བྱའོ། །མ་སྤྱད་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་སྟེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཅིང་།
ཡོངས་སུ་བརྟམས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
ཡུལ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷའི་རྩ་
བ་ནི་གང་། ལྷའི་རྩ་བའི་ཤེས་པ་ནི་གང་། ལྷའི་རྩ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་
ན། དེ་ལ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་དང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ལྷའི་རྩ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྩ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷའི་རྩ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་དེ་མངོན་
དུ་བྱ་བ་ནི་སྣ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་
ལྷའི་རྩ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །བཤད་པ་ནི་
ཅི་རིགས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་
བཅས་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྤྱད་དེ་ལྡན་པ་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་
བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་

བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་སེམས་
ཀྱི་རྒྱལ་གངས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་ཆེ་རབས་དག་གི་
ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
རྟེན་ཅིང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་མ་སྤུ་དང་ལྡན་པ་བསྒྲོམས་པ་ལས་
བྱུང་བ། བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་གང་གིས་དེ་ལ་བྲན་པ་འཇུག་པ་དེ་ནི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་
རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་
རྒྱལས་ཀྱི་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་ལས་གཞན་པར་
སྒྲེ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་དང་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྒྲེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་
མིག་གི་གཟུགས་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་བརྟེན་པ་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་དང་སྒྲེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་
མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྒྲེ་བ་ཤེས་
པ་དེ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་ཁོ་
ན་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་ན་ཉེ་
བར་སྟོན་པའམ། གནས་པའམ། གཞན་དག་གི་དོན་ཀྱན་དུ་སྦྱད་པའམ། དེ་ལ་བྱི་བ་
བྱིས་པའི་ལན་གདབ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སོ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་གྱི་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རིག་

བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་ལ་ཀུན་དུ་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
ལ་དང་པོས་ནི་གཞན་དག་འདུན་པར་བྱེད་དེ། བདག་ལ་གཞན་དག་གུས་པ་དང་། རི་
མོ་ཆེར་སྐྱེད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །གཉིས་པས་ནི་གཞན་དག་གི་དག་གི་སྦྱོད་པ་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱུལ་བར་བྱེད། རངས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་ནི་
གཞན་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
ལེགས་པར་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆད་
པའི་མཐའ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་
ལེགས་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལ་འདོམས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དགེ་སྤྱོད་དག་བཅོམ་པ་
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དབང་པོ་རྟོན་པོ་ནི་དོན་གྱི་དབང་གསུམ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
སྟོན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་དག་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སོས་
ཤིང་ཡིད་ཆེས་པར་ཡང་གྱུར་ནས། དེས་བསམ་པ་དྲག་པོས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་
ལམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པས་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་ན་དག་བཅོམ་པ་
ཉིད་ཐོབ་པ་དེའི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ན་ལ་ལ་ནི་སྟོན་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བོར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་
དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ན། སྟོན་
གྱི་བྱིས་པའི་སྦྱོད་པ་དེས་ངོ་ཆ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། གཞན་ཡང་འདི་ན་ལ་ལ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ན། སྐྱེ་བའི་ཆོགས་མང་པོ་

ཆེ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་སྤྱོད་བར་འབྱུར་བའི་ལས་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་འདོད་པ་
དང་། ཆེ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བར་འདོད་པས། དེའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པར་འབྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བུ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྱུག་ཅིང་། ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དག་ཉོན་མོངས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱེད་པར་མི་འབྱུར་བར་གཞན་དག་
གི་སེམས་རྗེས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་
བུའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་རྗེས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དེ། དེ་གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་གང་
དང་གང་ན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པའི་གྲོང་དང་། གྲོང་རྒྱལ་དེ་ན་གནས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་དག་ལ་མཐར་གྱིས་རྒྱུ་བར་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལྟར་ལམ་སོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོའི་གང་ཟག་རྒྱུ་བ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་
སེམས་དག་ལ་ཡང་རྒྱུ་བར་ལྟ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བར་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ན།
གལ་ཏེ་གྲོང་འདི་དང་གྲོང་རྒྱལ་འདི་དང་། སྤང་འདི་དང་། ཁྱིམ་འདིའི་གང་ཟག་འདིས་
བདག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་པར་འབྱུར་ངམ། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་མ་ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སུ་བསྟུབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་པར་འབྱུར་བར་ཤེས་ན།
དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་
བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟུབ་པ་རུང་བར་མཐོང་ན་ནི་དེ་དེའི་ཆེ་གཞི་དེས་
སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཏེ་པོར་མཐོང་བར་རྗེས་སུ་སྟུབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེའི་
རྗེས་སུ་སྟུབ་པ་མི་རུང་བར་མཐོང་ཞིང་སྟུབ་པ་བྱས་ན། གཞན་གྱི་ཁྱུང་ལ་ཉོན་མོངས་

བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་ནི་དེ་དེའི་ཆོ་ན་གཞི་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཡེ་མེ་མཐོང་
བར་བྱེད་དོ། །དག་ཀྱན་དུ་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་ལམ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་གོས་
ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བའི་མོངས་སྟོན་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་ཅི་ལྟ་བུས་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་
མཐོང་བའི་ཆོག་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནས་རྒྱས་པར་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་བར་དག་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གཞན་དག་གི་སེམས་རྗེས་
སུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་དེ། བས་ཆེར་དེ་ལྟར་གནས་ཤིང་དེ་ལྟར་སྟོན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ན་
དག་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། དབང་པོ་རྣོན་པོས་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅི་ཙམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཤེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅི་ཙམ་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
སྟོན་ལམ་བཏབ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་དེ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཅི་ལྟར་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པ་ནི་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་

མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒོན་ནས་ཤེས་པ་དག་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བསྟུ་བ་
དགོས་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པ་མ་འདྲེས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱཏོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྒྱལ་ས་ནི་བསམ་
གཏན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། མངོན་པར་བསྟུ་བ་ཏུ་བྱང་བར་རིག་པར་
བྱཏོ། །བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྒྱལ་ས་ཁོ་ན་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་རྒྱལ་ས་ལས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤིག་
ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་བ་ཡིན་པས། ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་
པ་རྒྱལ་ས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སམ།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྦྱེས་པས་ཀྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྒྱལ་ས་མངོན་
པར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྷར་གནས་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་བར་འགྱུར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། དེ་
ཞིག་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྒྱལ་ས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན། གང་ན་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་
དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་དགུ་པ། འདི་མན་ཆད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་དང་། བར་མ་དང་། ཐ་མ་དག་ཏུ་རྗེ་
ལྷར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །དང་པོར་སོ་སོའི་སྒྲོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ལྷ་པོ་རྗེ་སྐད་བསྟན་པ་དག་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་།

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བ་ལ་སོགས་པས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་བ་ཉི་བར་
གཞག་པ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་བློ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་
དེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
གྱི་མཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དང་པོར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་གོ་རིམས་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་མཆོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འབྱུག་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ས་བོན་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤར་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་དེ་ཉིད་སྟོམ་པར་བྱེད་

དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལ་མཐོང་བའི་ལས་ལས་ལངས་པ་དེའི་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་དག་ལས་སྡོན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་སྐྱེས་པས་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་དེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །བདག་གི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་གི་བར་
དག་ནི་ཟད་དེ། བདག་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་དག་པར་རིག་
པར་བྱེད་དོ། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་སྤངས་སོ་སྙམ་དུ་
ཡང་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་ན་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ལན་
གདབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ལན་
འདེབས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་འཛོག་རྟོག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེའི་གོང་དུ་གང་དང་
གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་དང་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་འཛོག་རྟོག་ལས་
འདས་པའི་ཤེས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དེས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པའི་ས་བོན་ཉམས་པར་ནི་བྱེད་ལ། ཡང་དག་པར་འཛོམས་པར་ནི་མི་བྱེད་པ་
ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འཛོག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཤེས་

པའི་རྗེས་ལས་སྐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའི། གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་
ལས་ནི་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱར་བའི་ལས་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་
དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལས་དང་། བྱུང་བར་གྱི་ལས་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། འགྲིང་
དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རྩལ་བ་སྦྱོང་བ་དང་
རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ནི་ལས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱོང་བ་ནི་ལས་གཉིས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྤངས་མ་ཐག་པ་ནི་ལས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་ལས་བཞི་
པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་བར་གྱི་ལས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རེས་འགའ་གལ་ཏེ་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་རྣམ་པ་གཞན་སྤང་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱེད་ན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྦྱར་བའི་ལས་
གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །ལན་འགའ་གལ་ཏེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཇིན་ཅིང་གོང་དུ་རྩོམ་བར་མི་བྱེད་དམ། བག་མེད་པར་གནས་
སམ། སྦྱོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས། སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དམ།
དཔྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དཔྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བྱུང་བར་གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །དེའི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཉིང་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་རེ་འཇིན་དེ་ནི་ཉིང་རེ་འཇིན་སྟོན་དུ་
བཏང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཕགས་པ་ཉན་སྐོས་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དངོས་

གཞི་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བཙོན་པར་བྱེད་ཀྱི
ཉེར་བསྟོགས་ལས་བྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་པའི་ཤེས་པ་ཡང་གཅིག་
ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། གནས་དེ་ལ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཆ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པས་བསྟུས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྟོབ་པའི་ས་ལས་བརྩམས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བར་གྱི་
མཐའ་དང་ལྗན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དག་བཙོན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཟད་པ་
ཤེས་པ་དང་། མི་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས་པ། མངོན་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ནི་དུས་བྱི་མའི་མཐས་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཀུན་དུ་སྒྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པས་སྒྱོད་པའི་ས་
ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་པའི་འགྲོ་བའི་སའི་བར་དུ་དང་པོ་དང་། བར་མ་དང་། ཐ་མ་
དག་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
དང་པོས་ནི་མོས་པས་སྒྱོད་པའི་སའོ། །བར་མ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ས་
ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྱོད་པ་ངས་པའི་སའི་བར་པོ། །ཐ་མ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་
སའོ། །ས་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་
སྟེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱོད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པར་གྱུར་ནས་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱི་བ་
བ་མི་མངའ་བའི་མཁུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྐྱས་པ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་
རྒྱུ་མེས་པ་དཔལ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་འབྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། དེ་
ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔལ་
རྣམས་ནི་སྟོབས་བརྒྱའི་རིགས་དག་ལ་འཇུག་གི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པོ་དང་། བར་མ་
དང་། ཐ་མ་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཤེས་པའི་དང་པོ་དང་། བར་མ་དང་། ཐ་མ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྟོམ་པའི་
ལམ་དང་། སྟོབ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་
མ་སྐྱུན་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ནོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་སྐྱུན་པ་ནི་གཟུགས་དང་། གཟུགས་
མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེས་གཟུགས་
དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། སྤྱས་པ། དེས་
གཤེན་ཏེ་སྟོན་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དག་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་།
གཟུང་བར་འགྱུར་ན་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཤེས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་

ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོགས་དང་མཐུན་པ་དག་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་པོ་སྦྱེས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་འགྱུར་
ཞིང་། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོབ་
ནས་དེའི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ནི་སྦྱར་
དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །བསྟོམ་པའི་ལམ་ནི་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱེད་ན་སྟེ།
དེའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་བ་བཞིན་དུ་
བལྟ་བར་བྱཏོ། །དེ་ལ་སྦྱག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་སྦྱོས་པ་དང་
བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོད་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། སྦྱོས་པ་མེད་པའི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོད་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་རོ། །མཆོད་མ་
དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོད་མ་ལེགས་པར་ཟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་གོམས་
ཤིང་མཁས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་སྦྱོ་བའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་སྦྱོ་
བར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། ཚས་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོད་སྣ་ཚོགས་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །མི་སྦྱོབ་པའི་ས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་པས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་

དང་གཞིར་བྱུང་བ་དང་། ས་ལོག་མ་དང་། ས་གོང་མ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་དང་། བར་དང་། ཐ་མ་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་བ་
ཡང་ཡོད། སྐྱེས་ནས་ཐོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
འདིར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། སྒྲོབ་བ་རྣམས་དང་། མི་སྒྲོབ་བ་རྣམས་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ནས་
ཐོབ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕྱིས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། འདོད་བ་ན་སྒྲིབ་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་། མི་ཁ་
ཅིག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
རྒྱལ་པོར་ལས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུའོ། །རྩ་འབྲུལ་ནི་རིས་མ་སྤུན་པས་བསྐྱུས་པའི་བྱ་རྣམས་
དང་། ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་གི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཁོར་བུ་དང་། གསང་ལྷགས་དང་། སྤན་དག་
གི་མ་སྤུ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ག་ཤེད་བྱེད་དང་བྱད་སྟེམས་དང་། རོ་ལངས་དང་རོ་ལངས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩ་འབྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
ལས་གཞན་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་མ་སྤུ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
བ་དག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྟ་

གང་ཞེ་ན། གནས་དང་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དམན་པ་དང་། གྲུ་ཞོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མི་མ་བྱན་པའི་སྤྲོགས་
དང་། གཉེན་སོ་དང་། སྤྱི་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་གནས་དང་དམིགས་པའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་པོ་
དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་ནི་གཟུགས་དག་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་
བྱེད་དོ། །ལྷག་མ་རྒྱུ་པར་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་ནི་མིག་དང་གཟུགས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་
དང་ཆོས་རྒྱུ་པར་ཤེས་ཀྱི་བར་ཡང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་
བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྒྱུ་པར་ཤེས་
པར་བྱེད་དོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་

རྣམས་སམ། བསྐྱབས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་ལོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེས་ནི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱ་ལོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དེའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་
ལྟར་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམན་པ་དང་། བྱ་ལོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་
འོ། །སེམས་ཐམས་ཅད་དང་འབྱུང་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། དགེ་བའི་
སེམས་ཐམས་ཅད་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་འབྱུང་བ་ནི་ལྟ་
སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུཤེས་དང་། སེམས་པའོ། །དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་སར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་།
འབྱུང་བ་ནི་བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་
དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་ལྷག་མེད་པ་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
བག་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་སོ། །དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འབྱུང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་

ལ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་
ལྷག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལས་གླུར་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་
ཐོགས་སུ་གླུར་བ་ནི་སེམས་བཙོ་ལྷ་སྟེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ལྷ་དང་། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྷ་དང་།
གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལྷའོ། །གཉིན་པོར་གླུར་བ་ནི་སེམས་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ།
ཐག་པ་མེད་པ་དང་། སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའིའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་དང་གཉིན་
པོར་གླུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྱུད་ལུལ་རི་ལྟ་བའི་ཆོས་རྣམས་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །སྟེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ།
འདོད་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་བ་དང་། གཟུགས་སུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྟེ་
བའི་རྒྱ་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འོག་ཏུ་བྱིར་འོང་བའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ནི་
འདོད་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་བ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་
ལོ། །འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་གཟུགས་
མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་རང་གི་ས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དག་གི་མཐུག་

ཐོགས་སུ་ཡང་རང་རང་གི་ས་པའི་སེམས་གསུམ་མོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །སྟོན་
བསམ་གཏན་དང་། གཞུགས་མེད་པ་དག་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་
ན་སྟོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་དགོ་
བའི་སེམས་འབྱུང་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་
ཐོགས་སུ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པའི་དགོ་བའི་སེམས་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་
པའི་ཅེ་མོ་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ངོ། །གཞུགས་ན་སྟོད་
པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། སྟོབ་
པའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དེས་
སྟོན་བསམ་གཏན་དང་། གཞུགས་མེད་པ་དག་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་
ཐོགས་སུ་ས་གོང་མ་པ་དང་། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་གཞི་སེམས་གང་དང་གང་
མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། རྣམ་པ་དང་མཚན་མ་དག་ལེགས་པར་གཞུང་བའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གོང་མ་ས་ལྷག་
མ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ས་གོང་མ་པའི་སེམས་དག་ཀྱང་
སྐྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་མཆུག་
ཐོགས་སུ་ཡང་གཞུགས་ན་སྟོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་
ན་སྟོད་པའི་སྒྲུལ་པའི་སེམས་གཞུགས་ན་སྟོད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་ལྷན་པའི་མཆུག་
ཐོགས་ལྟ་བུའོ། །གཞུགས་ན་སྟོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་དེའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཡང་

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་
འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་གཟུགས་བསྟན་གྱི་རིགས་འབྲ་
བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་
སེམས་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ལྟན་པ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ་གོང་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ནས་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་
ནི་གོང་མའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་དེ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ངེས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་
བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་
གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་གོང་མ་པའི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ས་འོག་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
དེ་འབྱུང་ངོ། །ས་གོང་མ་པ་དག་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ས་འོག་མ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ས་
གོང་མ་པའི་དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ས་འོག་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ།
དེ་ལྟར་དེ་ནི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་འོང་བ་ལས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། སྐྱེ་
བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྒྱུས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་པའི་སྣང་བ་ལ་པན་

ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ལ་ལས་སྤྱན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་
རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གིས་ལུས་ལ་པན་འདོགས་
ཤིང་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རོན་མ་མཐོང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་དགའ་
བ་མཆོག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་གོ་འཕང་མཆོག་སྦྱིན་པར་བྱེད་
དོ། །ཤེས་པའི་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་བཙུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཙུགས་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་སྤང་བ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་སྤང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་སྤང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རབ་རིབ་འཛོམས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་སྤང་
བ་ནི་ནང་གི་རབ་རིབ་འཛོམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
རྟག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མི་འབྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ཤར་ནས་རྒྱབ་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཤར་ནས་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རགས་པ་དང་། ཆ་སྤྱོད་པ་དང་། དཔྱ་བོ་སྤྱན་པ་ཡོད་པ་དང་། དཔྱ་
བོ་མེད་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མི་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། འདྲིས་པའི་གནས་སུ་ཁྲིད་
པ་དང་། མ་འདྲིས་པའི་གནས་སུ་ཁྲིད་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མི་བྱེད་
པ་དང་། སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོད་པ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་།
ཆོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་སྤང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་
སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་མཐུན་པས་

སོ། །དུལ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཅེ་འཇིལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞོན་པ་དང་།
བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པ་ལས་སོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཀུན་དུ་འབྱུག་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མའི་ཀུན་དུ་འབྱུག་པ་མེད་པ་
དང་། རང་གི་རང་གིས་ནང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་སོ། །ལེགས་པར་སྒོམ་པ་
ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་དང་། དག་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་
དང་། ཡིད་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་ལས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
ཞུགས་པ་བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་དང་། མཐར་
ཐུག་པ་བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ལོ། །དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞུགས་པ་དགོ་
སྒྲོང་གི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་
དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ལོ། །བྲམ་ཟེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མིང་བྲམ་ཟེ་དང་། རིགས་བྲམ་
ཟེ་དང་། སྐབ་པ་བྲམ་ཟེའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་རྒྱ་བཞིས་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པ་
དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་བ་སྦྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྦྱེད་
པ་སྟེ། ལྷང་བ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་འབྱེན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་མི་འཆགས་
པ་དང་། ལྷང་བ་བྱང་བ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷང་བ་མེད་པ་ལ་ལྷང་བར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་
ལྷང་བ་ལ་ལྷང་བ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་བཞིས་
ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་
ལྷང་བ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སུན་སུམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། བྲོགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །བྲོགས་རྣམ་པར་
དག་པ་གང་ཞེན། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འཆོ་བ་

ནམ་པར་དག་པའོ། རོ་བོ་ཉིད་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། བྱས་པར་ཐེས་སུ་སློབ་པ་
དང་། མཐའ་དག་ལ་ཐེས་སུ་སློབ་པའོ། །ནམ་གངས་གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་
དག་པར་སྒྲང་བ་ནི། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། སུན་སུམ་ཆོགས་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། འཆོ་བ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱབ་
པ་ནམ་པར་དག་པས་སོ། །བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཐར་པའི་ཕྱིར་
ཆངས་པར་སྐྱད་པ་སྐྱོད་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །འཆོ་བ་
ནམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་དང་མ་སུན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཇི་
ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་། གང་ནས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
དེ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
བཅའ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་འཆོས་པས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁ་
གསག་གིས་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞོགས་སྒྲོང་གིས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་གྱིས་འཇམ་
གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པས་རྟེན་པར་བྱེད་འདོད་པས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་
པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །གང་ནས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །སྐྱབ་པ་ནམ་པར་
དག་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷུང་བའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་ལ་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རྒྱ་
གང་ཡང་རུང་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བསམས་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་མི་འབྲིན་པ་དང་། ལྷུང་
ན་ཡང་གཞན་ལས་ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་
བྱེད་པའོ། །དག་སྒྲོང་དབང་པོ་ནམས་ཀྱི་སློབ་སྦྲུམ་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་པས་བྲན་པའི་སྐྱོན་
ནམ་པ་བཞི་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། བན་པའི་སྒྲིན་ནམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། བན་པ་མེད་པ་དང་། བན་པ་མ་སྟེ་
ཆུང་བ་དང་། བརྗེད་ངས་པ་དང་། བན་པ་འབྲུལ་བའོ། །དེ་ལ་བན་པ་མེད་པ་ནི་དབང་
པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ལྡན་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་ཆོས་མ་མཉན་པ་དང་། མ་བཟུང་བ་
དང་། མ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ལ་བན་པ་མ་སྟེ་ཆུང་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་། བཟུང་བ་དང་།
བརྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིང་བས་ཀྱན་དུ་མ་
བརྟེན་ཅིང་། གོམས་པར་མ་བྱས། ལན་མང་དུ་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་བརྗེད་ངས་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱན་དུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་། བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་
ལམ་ན་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིང་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བན་པ་འབྲུལ་པ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། འཛེམ་པ་
ཉམས་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་འབྲུལ་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། མཛོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་
པའི་གཞི་དེ་ལས་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ནམས་ཟག་པར་
འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་སྒྲིག་པ་
མི་དགོ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་། ཀྱན་དུ་སྒྲིང་པ་ལས་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་
འཛེམ་པ་ཉམས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བརྒྱུག་པར་བྱ་བས་བརྒྱུག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲིག་པ་
མི་དགོ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱན་དུ་སྒྲིང་པས་མི་བརྒྱུགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷང་བ་དང་།

འབྲུལ་བ་ཀུན་ནས་སྒོང་བར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛེམ་བ་མེད་པའི་གཞིའི་རྒྱས་
ལྟར་བ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐབ་བ་འདུལ་བར་སེམས་བཏེ། །ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་
བ་ཉིད་ལ་བརྩོན་པའི་ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་བ་ཉིད་ནི་གནས་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེན། ཟས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་པ་དང་། སྒོག་གི་དབང་པོ་ལགག་པ་དང་། བཀྲེས་ཤིང་ཉམ་རྒྱུད་བ་དང་།
ལུས་ལྷི་བ་དང་། ཉན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། བྱ་བ་
མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཉིད་དོ། །མི་ཉལ་བར་སྒྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ་ནི་མི་
ཉལ་བར་སྒྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ་ཡང་གནས་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེན། སྒྱོད་ལམ་གྱིས་ལུས་ངལ་བ་ཉིད་དང་། གཉིད་
དང་སྒྲོས་འབེབས་པ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བའི་རོ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོ་བསྐྱོམ་
པ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་མི་ཉལ་བ་དང་། དོན་མེད་པར་མི་ཉལ་བ་
དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཉལ་བ་དང་། དོན་མེད་པར་ཉལ་བཏེ། །མངོན་པར་འབྱུང་བའི་
ས་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པར་གཞག་པར་
རིག་པར་བྱཏོ། །མི་མ་ཐུན་པ་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། མེད་པ་ལས་མངོན་པར་
འབྱུང་བ་དང་། བྱིས་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། མ་རྗེགས་པ་ལས་མངོན་པར་
འབྱུང་བ་དང་། ས་འོག་མ་པ་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལས་
མངོན་པར་འབྱུང་བཏེ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་པ་ནི་རྣམས་ལ་ལྷར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
འགྲོ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། སྟེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་།

མི་མ་ཐུན་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་མེད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ལོ། །ཤེན་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཤེས་གཉེན་མེད་པ་དང་། མཉན་པ་མེད་པ་དང་། ལུང་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱབ་པས་མེད་པ་དང་། སྤྱིན་བདག་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་མེད་པ་ལོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནི་སྟོབས་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤེན་གྱི་སྟོབས་དང་། རྒྱའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། སྦྱབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། འགྲོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་རྒྱ་ལྡན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་པར་མི་ལྟང་བ་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པ་དང་། མི་ཁྲོ་བ་དང་། སྒྲོན་མེད་པ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པས་སོ། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། དབང་པོ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་དང་། བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་སོ། །དབང་པོ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་སྒྲོམ་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། གུན་ནས་དགྱིས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྒྲོམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཡུལ་སྒྲོམ་པ་ནི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཙོན་པར་བྲན་པས་ཡིད་གུན་དུ་བསྐྱངས་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་རྒྱ་བར་གྱུར་པ་གནས་སྐབས་མཉམ་པར་

སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་བརྟུང་སེམས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་པའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་ནས།
དེའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲེག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཟག་པར་མི་འགྱུར་བའི་བར་
དང་། མཚན་མར་བཟུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས། དེའི་ཆོ་མཛོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་
དེ་དག་བསྐྱམ་པའི་བྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་སྟོམ་
པ་ནི་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་སྤང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོམ་པ་ནི་མིག་གི་དབང་པོས་སྟོམ་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་ཉིད་ཀྱང་རྩ་ལྷན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བ་དང་། རང་གི་ལས་བྱེད་པ་
དང་། གཏོགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་པར་འབྱེད་པས་སོ། །ཆོར་བ་ཉིད་རྣམས་ནི་བཀྲེས་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །ཟས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཀྱི་ཆོར་
བའོ། །འཆོ་བ་ནི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་འཕེལ་བའོ། །སྟོབས་ནི་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་
འཛོམས་པར་རྒྱས་པའོ། །བདེ་བ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའོ། །ཁ་ན་མ་སྟོབ་
མེད་པ་ནི་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའོ། །བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་སྤྱུག་བསྐྱུལ་སྟོང་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མི་ཉལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གུས་
པར་བྱེད་པའི་སྟོར་བ་དག་གིས་བཙོན་འགྲུས་བཅུམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྟོར་བ་ནི་འཆག་པ་དང་།
འདུག་པའི་དུས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདུག་པའི་དུས་ན་ནི་
སྐྱབ་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་དག་ལའོ། །འཆག་པའི་དུས་ན་ནི་གསུམ་

པ་ལའོ། །གཉིས་ཀའི་དུས་ན་ནི་ལྷ་པ་ལའོ། །ཉག་ཏུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཉིན་མོ་དང་།
མཚན་མོ་ཐུན་གཉིས་ལ་མི་ཉལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གུང་ཐུན་ལ་སྒོག་ཆགས་སེང་གེ་
དང་། ཆོས་མ་ཐུན་པས་ལེགས་པར་ཉལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཡུན་རིང་བ་དང་། ལྷན་སྒྲག་
པ་དང་། བརྟེན་ངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་པའི་གཉིད་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་པའི་སྤྱོད་ཏུ་
རྟེན་པ་གཞག་པ་ནས། ལྷང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་གནས་ལྷ་ལ་ཆོད་རན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། འགྲོ་བ་དང་། བལྟ་བ་དང་།
རྟེན་པ་དང་བཀྲའ་རྟེན་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དག་
བའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོས་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་མི་འགྲོ་བ་དང་།
སྤྱོད་ཡུལ་སྤྲུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནམ་སྒོས་ནས་ལྷོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པས་ནི་སྒོ་སྒྲོན་
དུ་མ་བཏང་བའི་ལྷ་བ་ལ་ནི་དབང་པོ་ཕྱིར་ཆོན་པར་བྱེད་ལ། སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་ལྷ་
བ་ལ་ནི། དན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་དེ། གསུམ་པས་ནི་བསྐྱང་བ་དང་། བྲག་
འཚལ་བ་དག་ལ་ལག་པ་དང་། རྟེན་པ་ཉ་ཅང་བརྒྱུད་པ་དང་། ཉ་ཅང་བསྐྱུམ་པར་མི་
བྱེད་དོ། །བཞི་པས་ནི་ཆོས་གོས་དང་། ལྷང་བཟེད་དང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
ལ་ཆོད་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་པས་ནི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཙོན་པས་ཉིན་མོ་
འཆག་པ་དང་། འདུག་པ་དག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འབྲེང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། མི་
ཉལ་བ་དང་། མཚན་མོ་ཉལ་བ་ལ་ཆོད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་
པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བཙོན་པས་སྤྲོ་བ་དང་། མི་སྤྲོ་བ་ལ་ཆོད་ཤེས་པར་བྱེད་
པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་ལུས་ལས་སྤྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་བསང་བ་

ལ་ཆོད་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །

བཅ་པོ་སྤུལ་ཅུ་པ། དག་སྒོར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བཙོན་པའི་སྒོར་
བའི་འདུ་བྱེད་ནི་ཡན་ལག་བཞིས་བསྤྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲོམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཁྱད་
པར་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བ་རྫོགས་པའི་
ཡན་ལག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་བྱིར་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་
གིས་སོ། །དེ་ལ་བསྒྲོམ་པའི་ཡན་ལག་ནི་འདུན་པ་དང་ཚོལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུན་པ་
དང་། ཚོལ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱད་པར་
རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་དད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དད་པས་ནི་ཁྱད་
པར་རྟོགས་ནས་གོང་མའི་རྣམས་པར་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པར་བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་
སྤྱངས་པས་ནི་ལྷས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་བྲན་པས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་བྱུང་བ་
སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱུང་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་པར་དག་པའི་བྱིར་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་ནི་སེམས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཏེ། འདི་
ལྟར་སེམས་པས་ནི་སེམས་ཁྲུལ་པ་བྱིར་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། བཏང་སྟོམས་གྱིས་ནི་
གོད་པ་ནང་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱེད་དོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་བཞེ་
སྟེ། རྣ་བ་གཏོད་པ་དང་། ལེགས་པར་འདོམས་པ་དང་། སྟོན་གོམས་པ་དང་། མང་དུ་
སྟོས་པའོ། །དེ་ལ་རྣ་བ་གཏོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་སྐྱེས་ཤིང་དད་པ་སྐྱེས་ནས་
དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིང་།

ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་
འདོམས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཙུག་འགྲུས་
བརྩམས་ཏེ་གནས་ཤིང་བཙུག་པས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་
ཆོས་ནམས་ལ་རྒྱན་དུ་རྩད་པ་དང་། རྟག་འགྲུས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པར་སྒྱོར་བའི་རྗེས་སུ་
བཙུག་པར་གནས་པ་སྟེ། དེས་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་གོམས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་སྒྲོམས་
པར་འབྱུག་པ་དག་ལ་དུས་ཉི་ལ་དང་། ཁད་ཉི་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་མང་བ་དང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཐོས་པ་
བསམགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཅིག་ཕྱ་དབེན་པར་སོང་ནས་ཆོས་དེ་དག་ལ་སེམས་
པར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད་ཉི་ལ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེས་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་ཀྱང་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་བཙུན་
པས་ཆོས་བདུན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། བྱང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། བྱང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉམས་པའི་གཉེན་
པོ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉམས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་གཉི་
གཤེས་གཉེན་པོའི་གཞིའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་ལེ་ལོའོ། །དེ་ལ་
ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི་ཁོད་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཉམས་པ་ནི་ཐུགས་པ་དང་གཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་པ་ནི་

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལོ་དག་ལ་རྗེས་སྲ་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉམས་པའི་གཉེན་སོ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་ལེགས་
པར་གཟུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉམས་པའི་
གཉེན་སོ་ནི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་མི་སྤྲུག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་གཉི་གའི་གཉེན་སོ་
གཞི་ནི་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །རི་ལྟར་ན་ལུས་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རྗེས་
སྲ་ལྟ་ཞིང་གནས་ཤེ། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ནི་འདས་པའི་དུས་ནས་ཟས་ལས་ཀུན་དུ་
འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲ་བལྟ་བའོ། །རི་ལྟར་ལུས་ལ་འཛིག་པའི་ཆོས་
ཅན་དུ་རྗེས་སྲ་ལྟ་ཞིང་གནས་ཤེ། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སྲ་འཆི་
བའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲ་བལྟ་བའོ། །རི་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་།
འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་རྗེས་སྲ་ལྟ་ཞིང་གནས་ཤེ། ལུས་ཟས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་
ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སྲ་གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཡང་འབྱུང་བ་
ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བལྟ་བའོ། །ལུས་ཡོད་པར་དེའི་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གཞག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དྲན་
པའོ། །ཤེས་པ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་ནང་གི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སོ། །མཐོང་
བ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གྱིས་སོ། །ཡང་དྲན་པ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
སོ། །རི་ལྟར་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་གནས་ཤེ། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལ་རོ་
སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་པ་ནས། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་མི་གནས་པའི་བར་རོ། །རི་ལྟར་

འཇིག་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་འཇིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བའས། བདེ་བའས་བདག་གས། རྟག་
པར་མི་འཇིན་པའོ། །མཆོག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བརྒྱལ་ནས་གང་ཟག་ལྷ་རྒྱལ་པར་
གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ལྷ་གང་ཞེ་ན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དགའ་བ་དང་བདེ་
བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། གཞི་མཐོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པ་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ལྷ་བའི་རྒྱལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
དང་། ལྷ་བའི་རྒྱལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་མཐོང་བ་ལ་
ཞུགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དགའ་བ་དང་།
བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་
བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལས་
སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །གང་ཟག་གཞི་མཐོང་བ་
ལ་ཞུགས་པ་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཉིས་སུ་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སྟོམས་པར་
འབྱུག་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་རྒྱལ་མ་ཐོབ་
པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་རྒྱལ་མ་ཐོབ་མ་ཐོབ་
པ་དང་། ཐོབ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་པ་ལས་བརྒྱལ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་

བརྟགས་པ་ལས་བརྩམས་ནས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་སྤྱིབ་པ་
སྤང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་
དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའོ། །དེ་
ལ་གང་ཟག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྤྱེ་སྟགས་ཅན་བདག་མེད་དོ། །བདག་གི་མེད་དོ། །བདག་
འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །བདག་གི་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ་སྟམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་
ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་ཐུག་
པར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་མ་ཐོབ་པ་དང་
ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གཞི་མཐོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱུང་བ་གང་ཞེ་
ན། དེག་པའི་སྤྱེ་མཆེད་བྱག་པོ་དག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བརྩམས་ནས། གང་ཟག་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བསྟན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གསུམ་སྟེ། དག་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་།
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དག་པ་ནི་བསམ་པ་དག་པ་དང་། ཚུལ་དག་པ་དང་། རྟོགས་
པ་དག་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་
དང་། རོ་མཆར་དང་བཟ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་དག་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་
དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་དག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་ནི་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་པ་
དང་། ཆོས་མཐུན་པ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལ་ཆོས་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། མཉན་པའི་ཆོས་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་མཐར་ཐུག་
པའི་ཆོས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པ་རྒྱམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ནས་
ཆངས་པར་སྒྲོན་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་
པ་དང་། སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་རིམས་ནད་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟེ་
སྟེགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་
གསུངས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནས།
མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་བར་དག་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་རྒྱམས་
ཀྱིས་འཐོབ་པ་དང་། གཏོར་བའི་གོ་རིམས་ནི་སྤར་བྱས་པའི་གཏམ་གྱིས་ཏེ། གང་གིས་
འཐོབ་ཅེ་ན། སྤྱན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། མཐོང་རིས་སུ་ལོ། །གང་
གིས་ལོངས་སྒྲོན་ཅེ་ན། རོ་སྤང་བས་སོ། །གང་གིས་གཏོར་ཞེ་ན། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་
སོ། །རི་ལྟར་དངོས་པོའི་འདོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པ་གཏོར་ཞེ་ན། མངོན་
པར་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་མན་ཡོན་དང་། རྒྱལ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དང་
མ་ཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
བཞི་པོ་དག་ནི་ཡང་དག་སྟུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལྷང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
ཆོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྱད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་རྗེས་སུ་
བསྐྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་མི་
བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ། །རྒྱ་བཞིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྐྱེ་སྟེ། ལྷོན་

བ་ལས་ནི་མཐའ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་བ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་
ཉིད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཤས་མི་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྒོགས་ལས་ནི་དེ་དག་དེས་བ་དང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་
བར་བཙུན་བ་ལས་ནི་ལེ་ལོ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བརྟག་བ་ནི་
རྣམ་བ་བཞི་སྟེ། འགྲོགས་པས་ཡོད་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་བ་དང་། མོངས་བ་ན་ཡང་
བསྟན་པས་ཡིད་ཆེས་བ་དང་། ཐ་སྟད་ལ་སྒྲོན་མེད་པས་ཡིད་ཆེས་བ་དང་། གཏམ་
དང་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་མ་ཉམས་པར་ཡིད་ཆེས་བ་སྟེ།
ལྷ་བ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྲུག་པའི་ཆེ་ནི་ཆར་གཅད་
དགའོ། །དགེ་བ་ལ་བཞག་པའི་ཆེ་ནི་སྤྱར་དུ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་རོ། །ཅེ་གཅིག་བ་ཉིད་
ལ་གཞག་པའི་ཆེ་ནི་གང་དུ་འདོད་པར་འགྲོའོ། །ཡང་མི་དགེ་བ་སྐྱེས་བ་སྤང་བ་དང་།
དགེ་བ་མ་སྐྱེས་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བའི་ཆེ་དང་། མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་བ་མི་བསྐྱེད་
བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་བ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བའི་ཆེ་དང་། མཉམ་པར་
གཞག་པའི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བའི་ཆེ་ནོ། །ཡང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
ལ་བཙུན་བ་རྣམས་ཀྱི་དང་། ཐོས་བ་དང་། བསམ་པ་ལ་བཙུན་བ་རྣམས་ཀྱི་དང་།
བསྐྱོམ་བ་ལ་བཙུན་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཡང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་
དང་། ཉག་ཏུ་བསྐྱོམ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུལ་བ་ནི་དེ་ལས་རྒྲུག་པར་
བྱེད་བ་སྟེ། དེའི་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དུལ་བའི་བསྐྱགས་བ་བསྟན་པའོ། །བདེ་བ་སྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེ་
ལྟར་སེམས་དབེན་བ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་བ་ལ་འདུ་འཛི་དང་ལྟན་

པའི་དོ། །རྩི་ལྟར་སེམས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱོང་དུ་རྒྱ་བ་
དང་ལྡན་པའི་དོ། །རྩི་ལྟར་སེམས་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉང་
དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་དང་ལྡན་པའི་དོ། །རྒྱུ་
བྱངས་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དབེན་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ནི་དབེན་པ་ལ་
གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་བརྩམས་ནས་ནི་མངོན་
པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་བྱོང་བྱེར་དུ་འཇུག་པ་
ལས་བརྩམས་ནས་ནི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ཉིང་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་།
སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་གཏན་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་
ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་དང་གཏན་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བསེལ་
བར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོད་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་སྒྱུར་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་པར་གཡེང་བ་དང་། མོངས་པ་
དང་མི་གྲུས་པའོ། །ཉན་པའི་སྒྱུར་ནི་རྒྱུ་པར་ལྟེ། དམན་པའི་སེམས་ཉིད་དང་། ཀྱུ་
ནས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རོན་གཟུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། རོན་ལེགས་པར་
གཟུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། གྲུས་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་
ཆོས་འདུལ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟེ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་
སྟོན་པ་ནི་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུ་པར་ཟེ་ལྱིས་ལོན་པ་ཡིན་
ནོ། །ལྟེ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཀྱུ་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལེགས་
པར་བཅས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལེགས་པར་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ལེགས་པར་བཅས་

བ་དང་། བསྐབ་བ་ལེགས་པར་བཅས་བ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་སོ་ཙག་གཙོད་བ་ཉིད་
དང་། དེས་པར་འབྱེན་བ་ཉིད་འདོམས་བའོ། །ལམ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་དེས་
པར་འབྱེན་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་མེད་པར་ལྟ་བས་འདྲིས་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
དང་། འཕྲལ་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འཕྲལ་དུ་ཐར་བས་སྐྱག་
པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དོ། །དགའ་བ་ནི་རྣམ་བཤེས་སྟེ། ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པའི་དགའ་བ་
དང་། ཆོངས་པར་སྒྱུད་བ་ལ་གནས་པའི་དགའ་བ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་བ་མེད་པའི་
དགའ་བ་དང་། སྒྲོང་བ་བསྐྱོམ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བའོ། །དགའ་བ་དང་སོས་
ནི་སྒྲིང་ལས་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པས་ནི་མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་བདེ་བའོ། །གསུམ་པས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བདེ་བའོ། །བཞི་པས་ནི་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བདེ་བ་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ནི་རྒྱ་
གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་འབྲུ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
ཉིད་དང་། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་རྫོགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་འབྲུའི་
དོན་ལེགས་པར་རྫོགས་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་བ་ཉིད་
དང་། དེས་པར་འབྱེན་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
དེས་པར་འབྱེན་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་འགྲོང་འགྲོ་བས་དེས་པར་འབྱེན་བ་ཉིད་དང་། རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བས་དེས་པར་འབྱེན་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སོམ་ཉི་མེད་བ་དང་མི་བྱེད་པས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མི་
བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་མི་བྱེད་བ་དང་། འདུས་བ་དང་ལྷན་པས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
འདུས་བ་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་བ་བརྟན་བ་དང་། རྟོན་བ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱ་

གཉིས་ཀྱིས་རྟོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོན་པ་
དང་། རྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། སོམ་ཉི་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། འོག་
པར་བསྐྱབ་པ་མི་དམིགས་པས་སོ། །སྟོང་བའི་གགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་
པ་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྟོངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་
བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་བྱི་མ་ཅན་དུའོ། །གཞན་སྟེ་སྟེགས་ཅན་ལ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་
དུའོ། །ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བསྟོམ་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་
བཅུ་གཅིག་ཡོངས་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་
དང་། ལྷུང་པ་དང་། རྒྱལ་པར་གཡེང་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། རོ་སྒྲོང་
བར་མི་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རྒྱ་བཞིས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་གོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བ་སེལ་བ་དང་།
ཐག་བསྐང་བས་རྒྱལ་པར་གཞོན་པ་དང་། སྐྱེ་བས་ཤིག་ཤིག་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྒྱན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྒྲུན་
ནི་རྒྱ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པ་དང་། མ་སྒྲུན་པའི་ལམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་སྟོ་ཆོགས་མང་པོ་ན་

གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་
འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། བར་མ་དོའི་
སྲིད་པ་མེད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་དུ་གཟིགས་
པས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ལ་བཙུན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གོ་རིམས་
ནི་བདུན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་པ་པོ་ལ་གྲུས་ཤིང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་
བཀུར་བྲས་ནས་རྣ་བ་གཏོད་པ་དང་། རྣ་བ་གཏོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབས་ནས་སེམས་གནས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཐབས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་ནས་བཙུན་འབྲས་བཙུན་པ་དང་། བཙུན་འབྲས་བཙུནས་ནས་ནང་དང་ཕྱི་
རོལ་ལ་སེམས་མི་མཉམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟང་ཟིང་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་ནས་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་རོ་ཁྱོང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་རྣམས་པ་དགའི་གཉེན་པོར་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དགུ་
གང་ཞེན། དེ་ནི་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་མི་མཛེད་པ་མེད་པ་ཉིད་
དང་། ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། ལྷང་
བ་དང་། བཙུན་པ་བཏང་བ་ཉིད་དོ། །བྱིས་མེད་པའི་སྐྱོན་ནི་ལྟ་སྟེ། མཛོན་པར་མི་དགའ་
བའི་སྐྱོན་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐྱོན་དང་། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་

ཆོལ་བའི་སྒྲིབ་དང་། བྱད་དུ་གསོད་པའི་སྒྲིབ་དང་། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིབ་
ལོ། །བྱིས་པའི་སྒྲིབ་ཡང་ལྷ་སྟེ། ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་
འདོད་པ་བསྟེན་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་
སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ལོ། །བྱིས་པའི་རྟགས་ནི་
བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་
དང་། འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རིམ་ལ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ལེས་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པའི་རྟགས་བཞི་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷོ་
གྲོས་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷོ་གྲོས་ལོག་པར་ནམ་པར་ངེས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མི་རྩོམ་པ་
དང་། རྩོམ་པ་མི་རྩོམ་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པའི་རྟགས་བཞི་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། གནས་མ་
ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲུང་ན་བྱེད་པ་དང་། རྟགས་པ་ལ་
ངེས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་མི་རྟོག་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པའི་རྟགས་ལྷ་སྟེ། ལོག་པར་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྩོམ་པ་དང་། དེའི་ངལ་བ་པལ་ཆར་འབྲས་བུ་
མེད་པ་དང་། དེས་སྲུང་ན་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པ་པལ་ཆར་བསོད་ནམས་རྒྱུང་ཞིང་ཁ་
རྩེ་རྒྱུང་བའོ། །འཁོར་བ་ནི་རྒྱ་མཆོད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལྷས་རྒྱ་མཆོད་མིང་འཕྲོབ་སྟེ།
སྒྲིབ་ལྷལ་ཆད་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཟབ་པར་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། གཏིང་
སྟེབས་དགའ་བར་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། བརྟུང་དུ་མི་རུང་བར་ཆོས་མཐུན་པ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྒྱ་
ལྷས་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པར་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་

ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ངེས་པར་ཀུན་ནས་སྒོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱན་པ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྒོང་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཟང་ཟེང་གི་སྤྱན་པ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་
པའི་བདེ་བ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི་རྒྱན་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
པའི་བདེ་བ་བསྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་
ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་མོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་
བ་མེད་ན་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱན་པ་ནི་བྱིན་ན་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི་བྱིན་ན་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ལྷ་ལ་
ནི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའི་སེམས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་ནི་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
ལེགས་པར་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་
པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཆོས་མ་ཡིན་
པས་བབ་ཅོལ་དུ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཆགས་པ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་
དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་རབ་རྩ་མི་ཤེས་པའི་བར་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རབ་རྩ་དབེན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རབ་རྩ་དབེན་པ་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་ཅིང་འདོད་པ་རྣམས་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་རོ་སྤང་བ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ནི་རྒྱ་

ལྷུ་འབྱུང་པའི་གདོན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་པའི་གདོན་གྱིས་
ཟེན་པ་ནི་གཅིག་ལ་གདོན་གཅིག་གིས་ཟེན་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་
ཟེན་པ་ནི་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་དུ་མས་ཟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
འབྱུང་པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པའི་འབྱུང་པའི་གདོན་ནི་གསང་སྟགས་དག་གས་སྟེན་
དག་གས། ཡོ་བྱད་དག་གིས་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ནི་བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་འབྱུང་
པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པའི་འབྱུང་པའི་གདོན་ནི་ཟེན་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་བྱིས་པ་དང་ཁྱེུ་
དག་ཡན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་
ཟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྒྱུས་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་
ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་འབྱུང་པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པའི་འབྱུང་
པའི་གདོན་ནི་སློ་བྱར་བ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་དེའི་ངང་ཚུལ་དུ་
མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ནི་
སློ་བྱར་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་དང་། དེས་དེའི་ངང་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
གཞན་ཡང་འབྱུང་པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པའི་འབྱུང་པའི་གདོན་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་
ཟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་
སྟན་མོང་ཡིན་པས་སོ། །དག་སློང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པ་
བདེན་པ་དང་། གནས་པ་ལས་བདག་ཉིད་དམིགས་ནས། འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྟུ་
བ་ནི་རྒྱུ་པར་ལྡར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འབྲུག་ཅིང་། སྟུ་

སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་མི་འབྲུག་ན་ཡང་སྟེགས་ཅན་རྣམས་
དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷགས་ན་ཡང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ལམ་དུ་ལྷགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ལྷགས་ན་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ་ཚོས་འདི་བ་
རྣམས་དང་ངེས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་གཞི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལོག་པར་བསྐྱབ་
པས་སོ། །འདོད་པ་སྦྱོད་པ་དང་། བསོད་ནམས་སྦྱོད་པ་དང་། བན་ཚུན་གནས་པའི་
སྦྱོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས། རྗེས་སྟེ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། གཞི་བཞི་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་པར་ངེག་པར་
བྱ་སྟེ། རྗེས་སྟེ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བྱུག་གང་
ཞེན། ལུལ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་སྟེ། དེས་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་པ་རྣམས་སྟེན་པར་
བྱེད་པ་དང་། དག་ལ་ཞེ་སྤང་བ་སྟེ། དེས་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
གཞོད་སེམས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དག་ལ་འདོད་ཆགས་པ་སྟེ། དེས་དག་གིས་
ཡོངས་སྟེ་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་
ལ་རྣམ་པར་འཛེབ་དང་། རྣམ་པར་ཐོ་འཚམས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པ་ལ་
ཞེ་སྤང་བ་སྟེ། དེས་བདེ་བ་ལྷག་པ་དང་། དགའ་བ་ལྷག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
འབྱུར་པ་དེ་མི་འདོད་ཅིང་བདག་ཉིད་འདོད་པས་སྟག་དོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་
དགའ་བ་དང་། མངོན་པར་འབྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་པ་དང་། རྟོན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བ་སྟེ། དེས་སེམས་མི་མཉམ་པས་དགེ་
འདུན་ལ་སྦྱིན་པ་དག་སྦྱིན་ཞིང་། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་

ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ལ་ཐུན་ཀ་ཆོལ་བས་
སྟུག་བསྟུལ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པའོ། །གཞི་བཞི་གང་ཞེན། རྒྱལ་
པ་དང་པོའི་གཞི་ནི་ཡུལ་ཡིན་པོ། །རྒྱལ་པ་ལྟག་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་
པོ། །རྒྱལ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་
པོ། །རྒྱལ་པ་ལྟག་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་གཉིས་པ་ཉིད་ཡིན་
པོ། །གཉེན་པོ་རྒྱལ་པ་ལྟ་གང་ཞེན། མི་སྟུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ལྷིང་རྩེ་དང་།
དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སོ། །རྒྱལ་གངས་གཞན་ཡང་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་།
ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པ་དྲུག་དང་། གཉེན་པོ་རྒྱལ་པ་ལྟ་ཡོད་པར་
རེག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པ་དྲུག་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་
དངོས་པོ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྟུག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། ཀུན་དུ་འདོད་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཞེ་སྤང་བ་
མེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་གཏི་སྟུག་པ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་པ་དང་། ཀུན་དུ་འདོད་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཞེ་སྤང་བ་མེད་པ་དང་།
ཀུན་དུ་གཏི་སྟུག་པ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྟུག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་
བའོ། །གཉེན་པོ་རྒྱལ་པ་ལྟ་གང་ཞེན། མི་སྟུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་

གྱུར་པ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གང་
ཟག་བཞིའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་
གང་ཞེན། རང་དབང་ཅན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སློན་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་མ་སློན་པའོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་རི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་
ན། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་
ཡོངས་སྤྱོད་དག་སྤངས་ནས། དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་དག་ལ་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
གྱུར་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཆིག་འོག་ན་འདུག་པ་སྤངས་ནས།
དབང་དང་ཆིག་འོག་ན་འདུག་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཡོངས་སུ་སློན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན། གལ་ཏེ་
ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་མ་ལུས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་ཤིང་། རན་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན།
དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ཆེ་འདི་
ལ་བྱིས་ཀྱི་གཞོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་པ་དུ་མ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པར་འགྱུར་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་པ་དུ་མ་དག་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་
གྱི་རྣམས་པ་དགྲ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་རྣམས་པ་

གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་
ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐལ་ཉིད་
གསུམ་པོ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། འཆི་འཁོ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ངན་སོང་བའི་རྒྱ་ཀྱན་ནས་སྒོར་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་།
ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་མི་རྟག་པ་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་སྟུག་བསྐལ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་དང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བདག་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
དང་། རོ་སྤང་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་པ་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་།
འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་མ་བེན་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །དགེ་སློང་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་རྒྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྗན་ན། འཁོར་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་།
འཁོར་ཡོངས་སུ་སྟུང་བར་འོས་པ་དང་། བདག་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་
ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་དང་། ཤེས་
པས་མི་དབེན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་མི་བརྗེད་པ་དང་།
བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་འབེལ་བ་དང་། ཡངས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་རྟེན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པའོ། །རི་ལྟར་ན་དགེ་སློང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་

ནམས་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡིན་ཞེན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བྱིས་
ན་འདུག་ན་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་ཉམས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བརྗེས་
སུ་བྲན་པའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
མ་འོངས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་འཆུམས་པའི་བརྟམ་སེམས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་། ཆོས་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པའོ། །བྱིས་པ་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་ཐུང་པའི་
གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་
ནི་པ་དང་། མ་དང་། བྱ་དང་། ཚུང་མ་ནས། མཛའ་བ་ཤེས་དང་། སྒོས་སྒོགས་དང་། ཉེ་
དུ་དང་ཆན་རབས་ཀྱི་བར་དག་གི་ཁ་དོག་ཅེས་དང་དབྱིབས་ཅེས་དང་། བགད་པ་དང་
ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་དག་གི་བྱ་བ་ཅེས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བདག་གི་པ་དང་མ་
དང་བྱ་དང་ཚུང་མ་ནས་མཛའ་བ་ཤེས་དང་སྒོས་སྒོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་། ཆན་རབས་
ཀྱི་བར་དག་ཡིན་སྟེ་དུ་རྫོམ་སེམས་བྱེད་པས། གཞི་དེས་བྱིས་ན་འདུག་ན་ཆགས་
པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །མཁས་པ་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་དུ་ཤེས་པ་སེམས་
ཅན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་སོ་དེས་དབེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་པར་གཞག་པ་སོ་
སོར་གནས་པ་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བར་མཐོང་ངམ།
གཞན་དག་དང་འདྲིས་པར་མཐོང་ནས་འདི་སྟེ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་པ་དང་མ་
དང་བྱ་དང་ཚུང་མ་ནས་ཐུས་པར་མཛའ་བ་ཤེས་དང་། སྒོས་སྒོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་།
ཆན་རབས་ཀྱི་བར་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ཅོ་སྟེ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྦྱིས་པའི་

སེམས་ཅན་རྒྱལ་ལ་ནི་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ནི་
བྱིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་མི་ཤེས་ལ། མཁས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། དེས་དེ་དག་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་མི་ཤེས་པས། ཉེས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ་དང་། ཉེས་པར་
སྒྲ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་
ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་
པ་ཡིན་གྱི་མཁས་པས་ནི་དེ་དག་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་པས་དེ་
ལས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
གཉིས་པ་དེས་དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡང་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ། ཚུལ་
བཞིན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་མི་ཤེས་པས། འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་
དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་
པར་རྟོག་པར་བྱེད་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། སྤོང་བར་མི་བྱེད་སེམས་པར་མི་བྱེད་བྱང་
བར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་ལ་གཞོད་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་ལ་རྣམ་པར་འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
བྱེད་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་ལ།

ཚུལ་བཞིན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་མེས་པས། རི་སྐད་
བསྟན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་དག་རྗེས་སུ་བྲན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །བརྗེད་ངས་པས་བརྒྱ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནས་རྣམ་པར་འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྦྱེས་ན་
ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྦྱང་བར་བྱེད། སེལ་བར་བྱེད་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་
ན་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པ་དེས་དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ནི་
དབང་པོ་སྟོམ་པའི་པན་ཡོན་ཡང་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་མེས་པས། མ་
བསྐྱམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་མེས་པས། མོ་
མོའི་ཡུལ་ད་ལྟར་བྱང་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་དག་
གིས་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་ལ་ལྟ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་མི་མ་གཅིག་པ་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བརྒྱབ་སེམས་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་བརྒྱབ་སེམས་དང་ལྟན་པ་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉེ་བར་གྱུར་པ་
ན་ཡིད་མི་དགའ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བར་ཡང་འགྱུར་གྱི། མཁས་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་
པས་སྤྲ་མའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
བཞི་པ་དེས་དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ནི་ཆགས་པ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་མེས་པས། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སེར་སྤྲ་བཞིས་དེད་པ་ན་ཆོས་ལ་ཡང་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་
པས་ནི་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་མེས་པ་དེ་ལས་གཞན་

པའི་སེར་སྣ་བཞི་སྒྲིམ་ན་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ན། ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པར་ལྟ་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་དང་བལ་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
རྟོན་པའི་བསྟན་པ་མདོ་སྤེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་དང་ལྷན་པའི་ལུང་འབོགས་པར་
བྱེད། འཛིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནས་རྒྱས་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟོན་པའི་བར་
དུ་བྱེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁྲུད་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་ཉེ་བའི་རྟོན་
མོངས་པ་ལྔ་པོ་དེས་དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་སློབ་ཉེ་བའི་རྟོན་མོངས་པ་ས་
དབེན་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །

བམ་པོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཅིག་པ། ཇི་ལྟར་ན་དག་སློབ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དབེན་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། དང་པོར་ཉེ་བའི་
རྟོན་མོངས་པ་ཅན་པ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྩམས་ནས་ཤེས་པ་དང་པོ་ལོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ནས་ཤེས་པ་གཞན་གསུམ་
མོ། །དག་སློབ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདུལ་བ་
འཕགས་པ་འདི་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདི་ལས་བྱེ་རོལ་པ་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ནི་མེད་དོ། །གང་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡོད་
པ་དེ་ལ་ནི་དག་སློབ་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། དག་སློབ་གི་ཚུལ་དང་། དག་སློབ་གི་
ཚུལ་གྱི་དོན་ལྟ་དན་ལས་འདའ་བ་ཡང་ཡོད་པ་བདག་གི་དག་སློབ་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བྱ་དང་། དག་སློབ་གི་ཚུལ་དང་། དག་སློབ་གི་ཚུལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྱད་པར་བྱ་
གོར་མ་ཆག་སྟེ་དེས་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
རྟོགས་པ་ལས་བརྒྱུ་ལས་ཤེས་པ་དང་མཐོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་རིག་པ་དེ་ཐོབ་
པར་བྱ་ཞིང་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཞན་གསུངས་པོ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་དག་གིས་སྟོབར་བྱེད། ཚེས་བར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཐོས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ནས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་
དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རྟོན་
པའི་ཆོ། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་སོང་ཞིང་སོང་ཞིང་བསྟེན་
བུར་བྱས་ཏེ་ཉན་པར་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་དགེ་
བ་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མཆོག་
ཡིན་པས་ན་བྱ་ཆེ་བའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པས་ན། དགེ་བའོ། །ཐུངན་ལས་འདས་
པ་དང་ལྷན་པས་ན་མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་ནི། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་
རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ན་དགེ་སྟོང་མཛོན་སྟེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་
འཛིན་པ། མཛོན་སྟེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོའི་འབྲེལ་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་བྱེད་པ་དག་འདུས་ཏེ་འཁོད་པར་གྱུར་པ་དེར་སོང་ཞིང་དེ་དག་ལ་བདེན་

པ་དག་ལས་བརྒྱུ་ཉེ་ཡོངས་སུ་འཕྲི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་པ་
དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ལས་དང་པོ་ཁོ་
ནར་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མ་ཉི་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མ་ཉི་མི་བརྟོག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་གིས་ཆིག་འབྲུ་ཐ་དད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བས་ཡོངས་
སུ་བྱང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་དོན་གྱི་ཆིག་ཐབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་ཆིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཕྱིར།
བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་བརྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་པར་
དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་པ་ནས་རྒྱས་
པར་བྱན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞིའི་བར་དག་བསྟོམས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་བྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བརྒྱུ་པ་ནས་ཤེས་
པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དག་སྟོང་ཤེས་པ་རྒྱུ་པའི་མི་དབེན་པ་ཡིན་
ནོ། །དག་པའི་ཆོས་སྟེས་པ་རྒྱུ་པའི་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟོམས་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་། ཡངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་རྟོག་
པ་གང་ཞེ་ན། ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་བརྒྱུ་པ་ནས། སྤྱིན་པ་པོ་དང་སྤྱིན་བདག་
དད་པ་ཅན་དག་ལས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ལ་ཆོད་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བདག་གི་ཉི་བར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གཞི་དེས་དག་སྟོང་
ལུས་མི་ངལ་བ་དང་། སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མངོན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་
སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་རྟོན་པ་གང་ཞེན། དགེ་སློང་ན་སོ་ཀན་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ཀན་པ། དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་
བ་མཆོག་ཡིན་པར་ཤེས་པ། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམ་པ། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་འདུད་པ་དང་། རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱས་པའི་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་མི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཀ་ཆོལ་བའི་སེམས་མེད་
པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་འཇུག་པའི་དགེ་སློང་ནི་དེ་དག་
ལས་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་སྤུན་པ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤྱར་བ་ཁོ་
ནར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་
སུ་མ་སྤུན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡོད་ན་
བཙུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བཙུ་གཅིག་ཡོད་ན་ཡང་བཞིར་འགྱུར། དོན་ནི་རྣམ་པ་
བདུན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བར་བྱ་བ་དང་། གསལ་བར་བྱ་བ་
དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་།
བསྐྱ་བར་བྱ་བའོ། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། རོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱིབ་པ་མེད་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། དམན་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཆོས་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ།

བཤད་པའི་ཆོས་དང་། ཚུལ་གྱི་ཆོས་དང་། གཟུང་བའི་ཆོས་དང་། ལོངས་སྒྱུད་གྱི་
ཆོས་དང་། ཐོབ་པའི་ཆོས་སོ། །མདའ་འཕང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་སྤུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུའི་ཡོན་ཏན་དང་། མདའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཕེན་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱིས་སོ། །དེ་ལ་གཞུའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལེགས་
པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པའོ། །མདའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཅིག་སྟེ། ལེགས་པར་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །འཕེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གསུམ་སྟེ། འཕོང་མཐར་ཕྱིན་པ་
དང་། འཕོང་ལ་གོམས་པ་དང་། འཕོང་སློབ་དཔོན་ལས་བསྐབ་པའོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དུས་ལྷན་རིང་དུ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་མི་
འཆད་པར་སྟོན་པ་དང་། མི་སྒྲོལ་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཚུལ་དང་། ཆོག་འབྲུ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་བའི་ལན་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་
མའི་གཉེན་པོ་དང་། བཟོད་དཀའ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རྒྱ་ཁྱུང་གི་གཉེན་པོ་དང་། རྟོམ་
པའི་གཉེན་པོ་དང་། ལུས་ངལ་བའི་གཉེན་པོ་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བདེ་
འབྱོར་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་རྒྱངས་པ་ཉིད་དང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་མ་རལ་བ་ཉིད་དོ། །འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྒྱུད་པའི་ཆེ་འདིའི་དོན་ནི་གསུམ་
སྟེ། ལོངས་སྒྱུད་རྣམས་བསྐབ་པ་དང་། གྲུབ་དུ་བསྐྱང་བ་དང་། ལོངས་སྒྱུད་དེ་ལ་
ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆེའི་ཆད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རིང་བ་དང་ལུང་བའོ། །གནས་
སྐབས་འགྱུར་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རགས་པ་དང་ཆ་སྤྲ་བའོ། །ཤེས་པའི་ཡོན་

ཉན་ཡང་གཉིས་ཏེ། རོན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཉན་དང་། རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་
ཉན་ལོ། །དེ་ལ་རོན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཉན་ནི་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པ་དང་། དེས་པར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆ་ཤ་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པའོ། །དེ་ལ་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཉན་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་
ཉམས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་དང་། རང་
གི་སྦྱོད་ལུལ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་རིགས་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
བས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་རིགས་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
བས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ལྟོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བྲན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། བྲོགས་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཡང་
འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱད་
ལས་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོས་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་
པར་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་
དོ། །ལུས་དང་ས་དང་གཉེན་པོ་ལས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་བཙོན་པ་དང་། བཙོན་པ་
དང་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལས་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལས་སོ། །མཛོན་པར་
རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བྲུག་པོ་བསམ་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་མཛོན་
པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། བསམ་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བསམ་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སོ་སེའི་སྤྱེ་

བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ནས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟག་
བསྟུ་ལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ནས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྦྱོར་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་སྟའམ་
བདུད་དམ་ཆངས་པའམ་སྤུས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པས་མི་འཕྲོགས་
པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་གང་ཞེ་ན།
སྤུས་པ། དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་རུང་།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཆེ་འདིའམ་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་བྱི་མ་ལ་
སྟོན་པ་གཞན་དང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཞན་དང་དགེ་འདུན་ལེགས་པར་
ཁྱེགས་པ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་གང་ཞེ་ན། སྤུས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
ལྡན་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྲོག་
གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ནམས་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་
དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྒྱན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཆང་དང་བཙོས་པའི་ཆང་དང་། སྤྱར་བའི་
ཆང་དང་། བག་མེད་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་གང་ཞེ་ན། སྤུས་པ། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྟ་བའི་གནས་བྱེད་
པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་སོམ་ཉི་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་དགའ་བ་དང་། མཆོན་མ་སྒྲིབ་པས་ནམ་པར་དགའ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་

ཤིང་སྤོང་བ་དང་། ངན་སོང་བའི་ལས་བྱེད་པར་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ན། བ་དང་མ་
གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོམས་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་གཤམ་སྲིད་དེ། སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་
མངོན་པར་བསྟུབ་པའི་བར་དུ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་
བྱང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་
པ་ནི་དེ་ལ་བྱི་བ་བྱིས་པ་ན། འཇིགས་པ་དང་བག་ཆོ་བ་སྦྱེད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་
ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གནས་ལུ་ལ་སྦྱོད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམས་བཞིན་དུ་
སོག་ཆགས་ཀྱི་སོག་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་
འབྲིག་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྒྱུན་ཀྱི་ཆོག་སྤྲུལ་བ་དང་། སོག་
འཇོག་གི་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་དངོས་པོ་དག་གིས་སྒྲག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་རང་གིས་བྱས་པའམ་
གཞན་གྱིས་བྱས་པའམ། རང་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། བདེ་བ་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་རང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་རྒྱ་མེད་པ་
ལས་བྱང་བར་ཡིད་ཆེས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་གི་རྟགས་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བསམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་
རབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྲུལ་

བ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དད་པ་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་ལ་
དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚུ་ལ་ཁྱིམ་ས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ལུས་དང་རག་གི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
ནམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ནམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཟད་པ་དང་
མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས། དུ་ནི་འདོད་པ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན། དུ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། དུ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། དུ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་ནི་འདོད་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། གཟུགས་
དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པོ་ངོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་
པར་རྟོགས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་མི་སྟོགས་པ་མེད་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
དམིགས་པ་ཡིན། དུ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ།
དམིགས་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ་གཅིག་ནི་གནས་གང་ལ་ཡང་མི་བརྟེན་པ་དམིགས་པ་
ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
གསུམ་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་གནས་ལྔ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ལ་
བརྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
གཏན་མཐའ་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་མཆོད་མས་མཆོད་མ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཡིན། དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
གཅིག་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་
དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་རྣམ་པར་བཞག་
པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་
པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་

ལས་དུ་ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དུ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
བཞིན་ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་
ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པ་དང་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་
དག་ལས་དུ་ནི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དུ་ནི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མཆན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན། དུ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དུ་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། དང་པོ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྒྱུ་པར་ནི་ཡིད་བདེ་
བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་
དག་ལས་དུ་ནི་རྒྱུ་པར་སྤྲུལ་འབྱེན་པ་གཉེན་པོ་ཡིན། དུ་ནི་སྤོངས་པ་གཉེན་པོ་ཡིན།
དུ་ནི་ཀུན་འཛིན་པ་གཉེན་པོ་ཡིན། དུ་ནི་ཐག་བསྐང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
གཉིས་ནི་རྒྱུ་པར་སྤྲུལ་འབྱེན་པ་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་སྤོང་བ་དང་ཀུན་
འཛིན་པ་དང་ཐག་བསྐང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་ཀུན་འཛིན་པ་དང་ཐག་
བསྐང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་
དག་ལས་དུ་ནི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྒྱུ་པར་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན། དུ་ནི་བག་ལ་
ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་ནི་ཀུན་ནས་
དགྲིས་པ་རྒྱུ་པར་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་དེ་གཉི་གའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་

ལས་དུ་ཞིག་ས་དང་ས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྤང་བའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་དེའི་
གྲོགས་དག་ཡིན་གྱི་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་དང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་གང་ཞེན། འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་
སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་པོ་ལོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་པ་ལོ། །འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་འགོག་པ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་
པ་ལོ། །འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པ་ལོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་
པའི་འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ལྔ་པ་ལོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་མཐོང་བས་
སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དུག་པ་ལོ། །ཐ་
མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བདུན་
པ་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བརྒྱད་
པ་ལོ། །གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུ་
པ་ལོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་གི་
འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་

ནོ། །ལྷག་མ་རྒྱལ་ས་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལས་སྤོང་བ་
གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་སྐྱེས་ནས་སྤོང་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པས་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་གྲགས་པ་སྐྱེས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ན་ཡང་དུས་ཕྱི་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ནི་མགོ་མཉམ་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེ་
ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་གདགས་པ་དང་ཐ་
སྟོན་གདགས་པ་དང་། བརྟེན་གདགས་པ་ལས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དེ་དག་ལས་དུ་དག་གིས་འབྲས་བུ་གང་འཐོབ་ཅེ་ན། སྤྱི་མ་གྲགས་པ་གཅིག་གིས་ནི་འབྲས་
བུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པོ། །གཅིག་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་འབྱུང་ངོ་། །ལྷག་མ་རྒྱལ་ས་ནི་གཅིག་པོ་འཐོབ་པའི་གྲོགས་
ཡིན་ཏེ། འཐོབ་པའི་སྤོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་དག་
གིས་དབང་པོ་རྒྱལ་ས་འཕོ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱི་མ་གྲགས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་དག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྲུང་པར་ཅན་དག་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱི་མ་གྲགས་
པ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་དུ་བརྟོན་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་བར་ཡང་ཅིའི་ལས་ཅན་དུ་བརྟོན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་གྲགས་པ་བསམ་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས། བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་ས་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དང་
མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ་
དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། ཐེ་ཆོས་རྒྱལ་ས་པར་རྟོགས་པའི་ལས་ཅན་

དང་། བསྐྱོམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་ལས་ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དག་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་བསམ་པ་དག་པ་
ནས་མོས་པ་མི་གཡོ་བ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་
བྱང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། དེ་དག་ལས་ལ་ལ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་
ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དན་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་
པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དག་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་བདེ་
འགྲོར་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེས་འོད་གསལ་བ་མངོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་བྲིས་པའི་ལན་གདབ་པ་
ལ་མཁུས་པའི་ལས་ཅན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱར་བ་ཉིད་གྱི་ལས་ཅན་དང་། དེའི་
གོང་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དག་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་མཆོག་ཏུ་བདེ་བར་གནས་པ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། ལུས་
ཐ་མ་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་།
དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

སྤྲུམ་པ། བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུ་པར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་ལ་
སེམས་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ནས་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མད་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་པལ་པར་བསྟན་པའི་
སྡེའི་བར་ལ་སེམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སེམས་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་
འགྲོག་པ་དང་། ལམ་ལ་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སེམས་པ་དང་། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་
ལ་སེམས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སེམས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་སེམས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་། མཐུན་
པ་ལ་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་
འདས་པའི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་དང་དེ་དག་གི་ཆོས་དང་དེ་
དག་གི་དགོ་འདུན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་སུ་བྲན་པ་དང་། འདས་པའི་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་འདི་དང་དེ་ལས་
གཞན་པ་སྟོགས་བཅུའི་འདིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་དག་གི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྒྱུ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་དང་དེ་དག་གི་དགོ་འདུན་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་སུ་བྲན་པའི་དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགོ་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ནས། དག་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་

བས་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་བློ་བཞིན་གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་
ཀངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལམ་གྱི་ཡན་
ལག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་
དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱཏོ། །མངོན་
པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་མིང་གང་དང་མངོན་པར་བརྟེན་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་
དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའམ། འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་
པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །དོན་
དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལ་
བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་། འབྲས་བྱ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་ཡང་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་འབྲས་བྱ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་དང་།
སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་
སུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་གང་
དང་ལྟན་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྩི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱཏོ། །དེ་ལ་བྱེ་

བག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་བསམ་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱུག་དང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་སོ་དག་ཅི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱུག་གིས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་བདུན་བསྟུས་སམ། འོན་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བྱུག་བསྟུས་ཤེ་ན། སྤྲས་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་
ཀྱང་མ་བསྟུས་སོ། །གཅིག་ནི་དགའ་བ་སྤྱད་པས་བསྟུས་སོ། །གཅིག་ནི་དགའ་བ་
སྤྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟུས་སོ། །གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པས་བསྟུས་
སོ། །གཅིག་ནི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུས་བསྟུས་སོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲུག་
མ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་
མངོན་པར་རྟོགས་པས་མ་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་པ་མཐའ་ལས་པ་དང་།

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་ཆ་བ་གང་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
གང་གིས་བསྐྱུས་ཤེས། སྤྲུལ་བ། གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། སྤྲུལ་བ། ཟུ་བཞི་
སྟེ། དེ་ལ་བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
པ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་པར་སེམས་པ་མ་གཏོགས་པ། དེ་ལས་
གཞན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་པར་སེམས་པའོ། །དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
ལ་བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་
ཐོས་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ཡང་ཡིན་ལ་དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་དམིགས་
པའི་ངེས་པར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཟུ་བཞི་བ་
ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟུ་བཞི་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བརྒྱུམས་ནས། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལམ་ལ་གཅིག་བྱ་སྟེ།
བ་དང་། ཆོག་གོང་མ་དང་སྟོར་བ་དང་། ཆོག་ལོག་མ་དང་སྟོར་བ་དང་། ཟུ་བཞིའི་
ཚུལ་ནི་དབག་ཏུ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེར་སྣ་དང་བི་མ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སེར་
སྣའི་བི་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་ནི་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་གིས་བི་མ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སེར་སྣའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་སེར་སྣའི་
བི་མ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེས། སྟོན་སྟེན་པ་ལམ་གོམས་པས་ཆེ་འདི་ལ་ཟང་ཟང་

ལ་གདུ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་སྒོག་ལ་ཤས་ཆེར་ལྷ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་མི་ལྷ་
བ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ཤིང་དེ་དག་གི་རྗེས་
སྟུ་འཇུག་པ་ཉིད་དང་། ཞིང་མི་མ་བྱན་པར་ལྷ་ཞིང་ཞིང་ཡོངས་སྟུ་ཆོལ་བ་ཉིད་དང་།
སྒྲིན་སྒྲིང་རྗེ་ལ་མ་གོམས་ཤིང་དེ་ལ་པན་ཡོན་དུ་ལྷ་བ་ཉིད་དང་། ཆོགས་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སྒྱུད་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་སྟུ་གོམས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ལེ་ལོ་དང་སྒྲིམ་
ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་དུ་འཇོན་ཞིང་གཏོང་བ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པས་སྦྱིན་ཞིང་དེར་ཡོངས་སྟུ་བསྟོ་
བ་ཉིད་དོ། །དགོ་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ་ཡོངས་སྒྱུད་འབྱུབ་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་
འབྱུབ་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་མེད་པ་འབྱུབ་པ་དང་། བདག་གི་དོན་འབྱུབ་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་འབྱུབ་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་འབྱུབ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་འབྱུབ་པ་ནི་
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་ལ་བདག་གི་དོན་
འབྱུབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
འབྱུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་ལྷ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལུས་རྣམས་ལ་
འཆོ་བ་རན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་འཇིག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྷ་བྱའི་མདྲེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་

ཡིན་ནོ། །

བས་པོ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་མདོའི་སྡེ་དང་། མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་
དང་། གཏན་ལ་བབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་དག་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས་ན། མདོར་བསྟུན་
རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བརྟུང་དང་། གཟུང་བ་དང་། གོ་རིམས་དང་། ལུང་དང་། རྱེད་པས་སོ། ཇི་
ལྟར་བརྟུང་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གང་གི་མིང་དང་། བརྟུང་
གང་གས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལས་རབ་
ཏུ་ཤེས་ཤེས་ན། མིང་གི་ཆོག་ས་དང་། ཆོག་གི་ཆོག་ས་དང་། ཡི་གའི་ཆོག་ས་གང་དག་
གིས། དེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་གོ་རིམས་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
དང་། ཆོག་གིས་ཆོག་གི་གོ་རིམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ལུང་ལས་རབ་ཏུ་
ཤེས་ཤེས་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་
གསུངས་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའམ། བྲིས་པས་བཤད་པའམ། རབ་ཏུ་བྱུང་
བས་བཤད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས་ན། འདི་
ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་ནི་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། ལྟ་
དང་མི་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བར་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྔ་
པོ་དེ་དག་གིས་མདོའི་སྡེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ། གཏན་ལ་བབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་
བར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་དོན་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས་ན། རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་
ནས་ཉེ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་དང་། ཆོག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
རིགས་པ་དང་། དོན་མདོར་བསྟུ་བས་སོ། ཇི་ལྟར་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་

ཤེན། གདུལ་བ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་བ་དང་། དེ་དག་ཁ་ཅིག་ཡང་
དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །རྗེ་ལྷར་
ཆོག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེན། རྒྱལ་གངས་དང་མཆོན་ཉིད་དང་ངེས་
པའི་ཆོག་དང་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །རྗེ་ལྷར་མཆོམས་སྐྱར་བ་ལས་
རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེན། རྒྱལ་པར་བཤད་པའི་མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་མཆོམས་
སྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་སྐྱར་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །རྗེ་ལྷར་
རིགས་པ་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེན། རིགས་པ་བཞི་པོ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་
པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །རྗེ་ལྷར་དོན་མདོར་བསྟུ་བ་ལས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེན། འདི་ནི་
ཡུང་པོ་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་མོ། །འདི་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་
མོ། །འདི་ནི་བླན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནས། འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་ལྷན་པའི་བར་གྱི་གཏམ་མོ། །འདི་ནི་ལས་དང་ལྷན་པའི་
གཏམ་མོ། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་མོ། །འདི་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་མོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །རྗེ་
ལྷར་དུས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་པ་ལྷ་ཁོན་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མདོན་དུ་
སྐྱར་བ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མདོན་དུ་སྒྲོགས་པ་རབ་ཏུ་
རྫོགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་རབ་ཏུ་རྫོགས་
པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །རྗེ་

ལྷར་ཆོད་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་
དང་། བཅའ་བ་དང་། ལྷང་བའི་ཆོད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་
བརྩམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འགྲོ་བ་དང་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་ཤེས་
པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྗེ་ལྷར་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་ཤེས་པར་བྱེད་
ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཆོད་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷང་
བའི་ཆོད་ཤེས་པ་ནི་དུས་གང་གི་ཆེ་ལྷང་བར་བྱ་བ་དང་། གང་ནས་ལྷང་བར་བྱ་བ་
དང་། གང་ལྷང་བར་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཙམ་ལྷང་བར་བྱ་བའི་ཆོད་ཤེས་པའོ། །དུས་གང་གི་
ཆེ་ལྷང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྔ་རྩོ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ཆེའོ། །གང་ནས་ལྷང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ནས་
སོ། །གང་ལྷང་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤམ་པས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཆང་ལ་
སོགས་པ་བརྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟའ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རུང་བའོ། །ཅི་
ཙམ་ལྷང་བར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་གཞོན་པར་ལྷང་
བར་བྱ་བའི་ཆོད་རན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཆོད་ཤེས་
པ་ཡང་དུས་གང་གི་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་དུ་ཡོངས་སུ་
ཡོངས་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཙམ་
ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དུས་གང་གི་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པར་

བྱ་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྲད་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ཆེའོ། །གང་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྲད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དམ། སྤང་ཁྲིར་
དུ་འབབ་པའི་སྤྱོགས་སུ་ལོ། །གང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྲད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་
དུང་བའོ། །རྗེ་ཅམ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྲད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་གིས་བགྲེས་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། སྤྲོང་བ་མི་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་མི་མཉམ་པ་སྤྱེ་བར་
མི་འགྱུར་བར་བྱོད་རན་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྲད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཙུན་འགྲུས་
བརྩམས་པ་ཆོད་ཤེས་པ་ཡང་དུས་གང་གི་ཆེ་བཙུན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་བ་དང་།
གང་དུ་དང་། གང་དང་། རྗེ་ཅམ་བརྩམ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དུས་གང་གི་ཆེ་བཙུན་
འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གཉིད་ཀྱི་སྣོམ་པ་བསང་
བར་བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྣོམ་པ་བསང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ལོ། །གང་དུ་
བརྩམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་དགའི་ར་བཤམ། གཙུག་ལག་ཁང་དམ། ཁང་ཁྲིམ་མམ།
འཆག་སར་རོ། །གང་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ནས། གཉིད་ཀྱི་སྣོམ་པ་
བསང་བར་བྱ་བའི་བར་དག་བརྩམ་པར་བྱའོ། །རྗེ་ཅམ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་
གིས་བཙུན་འགྲུས་ཏ་ཅང་ཁྱུ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཏ་ཅང་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་ཡང་
མི་འགྱུར་བར་བྱོད་རན་པར་བརྩམ་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྷར་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཁོར་རབ་ཏུ་
ཤེས་ཤེ་ན། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཁོར་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཟས་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཟ་བ། ཆེའི་མཐའ་ནི་འདི་ཅམ་ཞིག་སྟབ་
ཅེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །ཁྲིམ་བདག་གི་འཁོར་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །རྗེ་ལྷར་དག་སྤྱོད་གི་འཁོར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། མིང་ཤེས་པ་དང་། འདི་

དག་ནི་གསར་བུའོ། །འདི་དག་ནི་བར་མའོ། །འདི་དག་ནི་གན་རབས་སོ། །འདི་དག་ནི་
མདོ་སྤེལ་འཛིན་པའོ། །འདི་དག་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པའོ། །འདི་དག་ནི་མ་མོ་འཛིན་
པའོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའོ་ཞེས་རབ་རྩ་ཤེས་པའོ། །བདག་འདིར་རི་ལྟར་
འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནས། རི་ལྟར་མི་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་བར་དུ་རབ་རྩ་ཤེས་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་
ན། གང་གི་དོན་དང་། རི་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནས་མི་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་བར་དོ། །དེ་ལ་
གང་གི་དོན་དུ་ཞེས། ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དང་། མ་དང་
བ་རྒྱལ་ས་དང་པར་བྱ་བ་དང་། དང་པ་རྒྱལ་ས་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་པ་
དང་ནད་ཆ་བས་ཆེ་བ་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་བྱི་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བར་གནས་པ་རྒྱལ་ས་
ཀྱི་ཕྱ་ངན་བསང་བ་དང་། བན་ཚུན་འཁྱུ་ཞིང་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་རྒྱལ་ས་མཐུན་
པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོང་པའི་
རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དང་། དག་འདུན་གྱི་བྱ་བའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནས་མི་སྤྲོ་བའི་
བར་དུ་བྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་རི་སྐད་བསྟན་པ་
བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྦྱོང་ཅེ་ན། སོང་ནས་ཁང་ཁྱིམ་དེར་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་མི་འཇུག་
པར་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། འཁྱག་པ་མེད་པར་སྒོ་
བྱང་ན་སྦྱོང་པ་དང་། ཁང་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་།
གསོང་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། འཇུ་མ་པ་སྤར་གཏོང་བ་དང་། ཁྱོ་གཉེར་མེད་པ་དང་། ལྷན་
པར་སྤྲོ་བའི་སྦྱོང་པར་བྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་འདུག་པར་བྱ་བ་ལ་རབ་རྩ་ཤེས་ཤིང་། བསྒོ་
བས་སྟན་ཅི་བཏིང་བ་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོང་ལམ་གྱིས་འདུག་པའོ། །རི་ལྟར་དེ་

ལྷར་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤེས། དུས་སྤྱད་དང་། རིགས་པ་དང་། རན་པ་དང་། ཞི་
བ་དང་། གནས་པར་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་དུས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་
འདོད་ཅིང་ཉན་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་མི་འདོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་བ་ཤེས་པ་འཇམ། ལྷོམ་པ་འཇམ། ལུས་ཆད་པ་དང་། ངལ་བ་འཇམ། ལྷུང་
དང་། ཉི་མས་ཡོངས་སྤྱ་གདུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དུས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུད་ལམ་གྱི་
གནས་ཀྱི་སྒྱུད་ལམ་མ་ཡིན་པས་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ལ་ལ་ཉན་འདོད་ཀྱང་
སྒྱུད་ལམ་མ་ཡིན་པས་གནས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱུད་ལམ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིན་
བར་འདུག་པ་ལ་འགྲང་སྟེ་ཆོས་བཤད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་
རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་དུས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་འབྲེལ་བ་འཇམ། འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཤེས་ཆེར་བརྩོན་པ་དང་།
བྲན་དང་། ལས་མི་འཇམ། གསོད་པ་འཇམ། སྤྱིར་རྒྱལ་བ་འཇམ། དབྱ་བོས་སེམས་འཇུགས་
པ་འཇམ། ཁྲོས་པ་འཇམ། རྟོག་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
རིགས་པ་ཡང་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོང་བ་ན་རུང་བ་སྒྲོང་བ་དང་། ཆོད་རན་པར་སྒྲོང་
བ་དང་། གཏམ་ཟེར་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཟེར་བའོ། །དེ་ལ་རན་པ་ཡང་
རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་པར་འཇུགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་དང་
ཡི་གེ་འདུས་པ་དག་གིས་རྒྱུ་པར་མ་འཇོས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་
པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཆོག་རྒྱུ་པ་དགོས་པ་མེད་པ་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་རྒྱུང་ཟད་ཅམ་ཡང་

བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ན། མང་པོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལ་ཞི་བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། སྤྱོད་ལམ་ཞི་བ་དང་། སྤྱི་ཞི་བ་དང་། སེམས་ཞི་བའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། མི་ཁྱོད་པ་དང་། ཡན་
ལག་དང་ཉིང་ལག་དག་མི་འགྱུར་བས་གཏམ་ཟེར་བའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ཞི་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
ཏ་ཅང་སྤྲད་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཆིག་རྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
ལ་སེམས་ཞི་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་མི་འཁྲུགས་པར་ཆིག་སྤྲོ་ན།
གཞོད་པ་མ་བྱས་ན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དང་། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་
བའོ། །དེ་ལ་ཆིག་གནས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ནས་ཞི་བའི་བར་དུ་
སྤྱོད་པ་ན་སྟོན་གོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཆེ་འདི་ལ་གོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་མལ་
པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆིག་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཟེན་པ་དང་། དེའི་ཆིག་དེ་སྟོག་གས། མིག་སྤར་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་
ལ་ཇི་ལྟར་མི་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དུས་ལྡར་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏམ་ཟེར་བ་ན་ཉན་པ་པོ་མི་ཉན་
ཅིང་གཏམ་རྒྱུང་སྐྱར་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་པོས་
མི་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཏམ་ཟེར་བ་ན་ཉན་པ་པོ་ཆོག་གི་མི་ཉན་ཏེ་ཞེས་གཏམ་
སྟོང་བར་བྱེད་ན། དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་པོས་མི་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་། གལ་ཏེ་གཏམ་ཟེར་བ་ན་
ཉན་པ་པོ་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་ལྷན་ཀ་ཆོལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཅོད་པ་དང་། ཉེས་ཅོམ་གྱི་ཆིག་
གིས་ཉེ་བར་གནས་ན། དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་པོས་མི་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷན་པ་པོ་དང་
ལྷན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པས་མཐོན་དུ་བོས་པ་ན་
ཡང་མི་སྤྱོད་པས་མཐོན་དུ་བོས་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་། བས་ཀྱི་ཁོལ་བ་ཉེ་བར་

འོངས་ཏེ་གཏམ་ཟེར་བ་ན། སྤྱི་བ་པོས་གཏམ་མཐུག་ཏུ་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ཡང་མི་སྤྱི་
བར་བྱའོ། །བདག་གི་དད་པ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉིད་རི་ཅམ་པ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། གནས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དུས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་གནས་ལས་དད་པ་
རིག་པར་བྱ་ཞེན། དད་པའི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་
ལས་དད་པ་སྐྱེ་བ་ན། བདག་གི་དད་པ་ནི་འདི་ཅམ་སོ། །དད་པའི་གནས་ནི་འདི་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པའོ། །རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་དད་
པ་རིག་པར་བྱ་ཞེན། དད་པ་རྩུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པའོ། །རི་ལྟར་དུས་ལས་དད་པ་རིག་པར་བྱ་ཞེན། བདག་གིས་
དད་པ་ནི་དུས་འདི་ཅམ་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་ཤེས་
པའོ། །དད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནས། སྒྲོབས་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དད་པ་ནི་འཐུག་པའི་ཡན་ལག་
ཡིན་ནོ། །རྩལ་ཁྲིམས་ནི་ཞུགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་ནི་ལྷག་
མཐོང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །གཏོང་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་གཞན་ལས་རྗེས་
སྤྱི་མ་ཐུན་པའི་གདམས་ངག་རྗེས་སྤྱི་བ་སྟོན་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱད་པའི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། དགེ་
སྦྱོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །བདག་གི་དོན་རྟོགས་ན་
ཤེས་པར་འདོད་པ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་རྣམས་པར་
བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉིད་ནི་གོ་ལ་བ་མི་མ་ཐུན་པ་ལུས་དང་

ངག་གིས་མོག་པར་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་བཟོད་པ་དང་དེས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་མ་དད་པ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་འབྱར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་
པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་སྟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་སམ་སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་སོ་གང་ཡང་རུང་བས་མ་བརྟལ་བས་
སོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་དགའི་ར་བར་མི་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། བག་མེད་
པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། བྱ་བ་མང་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་
དད་པས་སོ། །ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱིས་མི་འཇིགས་པ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་། ཆོག་འབྲུལ་ཏོན་པས་
སོ། །བསྟན་བཀའ་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། མི་མཁས་པ་
དང་། མཐུན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། འདུན་པ་བྲག་སོ་མེད་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་མི་འཇི་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། ཆོས་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། རོན་ལ་མི་
མཁས་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་མི་མཁས་པས་སོ། །རྣ་མི་གཏོད་པ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་
གྱིས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོད་པ་དང་། འདུ་འཇི་མང་བ་དང་། སྤྱི་བ་དག་གིས་
སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བའོ། །མི་འཇིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་
རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། མི་ཉན་པ་དང་། རན་པར་ཉན་པ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རྒྱས་ཤིང་
ཤེས་རབ་ཁུམ་པས་སོ། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་པ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྤྱི་བ་ལ་དགའ་
བ་དང་། འདུ་འཇི་ལ་དགའ་བ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པས་སོ། །ཆོས་
གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་མི་སྤྱི་བ་པ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། ལུས་དང་སྟོག་ལ་ལྟ་
བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་བ་འདོད་པ་དང་། བཀའ་སྟེ་འདོད་པས་

སོ། །གཞན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་མ་ཞུགས་པ་ཡང་རྒྱ་གཞུགས་ཀྱིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
རིགས་དཔལ་པ་དང་། སྤྱང་རྩེ་ཆུང་བ་དང་། མཐུ་མེད་པས་སོ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ནི་
དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ལ་སློང་བ་རྒྱལ་པ་མང་པོ་སྣ་
ཆོགས་དཔེགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་ཁྲུང་གི་སློང་བ་དང་། རིའི་སློང་བ་དང་། རི་དྲགས་
ཀྱི་སློང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློང་བ་དག་དཔེགས་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་མངོན་
པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཡི་དྲགས་རྒྱལ་ཀྱི་སླུང་བ་སློང་བ་ན། ཡི་དྲགས་རྒྱལ་ཀྱི་
བདག་ཉིད་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་འབྲི་བར་བྱེད། ཡོངས་སུ་ཞུ་
བར་བྱེད། ཅི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མཆར་ཅ་མ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་
སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མཆར་ཅ་མ་
བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱར་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་རྩེ་ལྷར་སེམས་ཅན་ལ་པན་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བ། སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདི་ལྟར་དེས་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་དེ་དག་གི་སྟོན་གྱི་
གནས་རྩེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་ན་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཉེས་པར་བྱ་
བའི་ལས་བྲན་ནས། ལྷོན་པ་དང་། ལྷོ་བར་བྱེད་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་སེམས་
གཏོད་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་དེས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ལས་
ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་དེ་ནི་ཡི་དྲགས་དེ་དག་ལ་པན་འདོགས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་

བསྟན་པ་དེ་དག་ཐོས་ནས། ཉན་ཐོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དེས་གཞན་དག་ཀྱང་
ཐོས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དེ་ལས་ཐོས་ནས་ཡིད་སྦྱོར་ཁེ་མི་དག་
བ་སྤངས་ནས། དག་བ་ཡང་དག་པར་སྦང་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ནི་དེ་
ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་
ན་སྦྱོད་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ།
རགས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་ཉིད་དང་། མི་གཙང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་ཉིད་དང་། རྩལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
རགས་པ་ཉིད་དང་། འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་
འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
རྫོགས་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྤང་དོ། །རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ནི་མི་སྤང་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་འབྱུང་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་
པ་བརྩ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཡང་དག་པར་སྦང་བ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐོབ་པ་དང་། མ་དེས་པ་དང་། དེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་
པ་དང་། སྟོབས་རྒྱུད་པ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་
དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦང་བ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་

སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
རྣམས་ཀྱི། མ་ངེས་པ་ནི་དེའི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ངེས་པ་
ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་འདི་ལྟར་འདི་ན་
ལ་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་འཕམ། རྒྱལ་པོས་འཛིགས་པ་འཕམ། རྒྱུ་པོས་
འཛིགས་པ་འཕམ། འཛིན་ཁྲིས་འཛིགས་པ་འཕམ། རྩ་ཁྲུང་གིས་འཛིགས་པ་འཕམ། འཆོ་བའི་
ཕྱིར་རམ། རྟེན་པ་དང་བཀྲུང་སྟེའི་ཕྱིར་རམ། ཁ་གསལ་ག་དང་། གཞོགས་སྒྲོང་གི་ཕྱིར་
ངེས་པར་མ་བརྟགས། ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས། གཟུ་ལུམས་སུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་
སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལ་ལ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་གིས་ཀྱུན་ནས་
དགྲིས་པ་དག་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་ལས་རབ་
ཏུ་ཉམས་པར་བྱས་ནས། ལོག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའོ། །སྟོབས་
དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་
བྱུབ་པ་ནི་མོས་པས་སྒྲོད་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིའོ། །དེ་ལ་འབྲས་
བུ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་
ནི་དཀའ་བ་སྒྲོད་པ་དེ་ལས་ཐར་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་།
བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་

བསྐྱེད་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན། དུ་ཞི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཏན་པ་དབབ་པའི་གཞུང་ནི་མི་
སྤང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བཞི་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྗེས་སུ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྦྱིང་རྗེའི་
སེམས་དང་། ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བདག་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི་དགུ་
པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་
གྱི་ལས་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོ་མི་འཆོམས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དག་
པའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། བྱང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་སྐྱབ་
པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འཁོར་བ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྤྲུང་ཆ་
བ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྤྲུང་པས་ནད་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་འོ། །བདག་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེ་པོ་མཁས་པས་བྲན་ཡོངས་སུ་མ་བྱང་བ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་
འོ། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོང་པ་ཆོང་
པའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བས་ཐོང་ལ་བྱ་བ་ལྟར་འོ། །ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་ལ་རི་ལྟར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བཙོ་སྒྲག་མཁན་གྱིས་གོས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་
འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོ་མི་འཆོམས་པར་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན་པས་བྱ་གཞོན་ཏུ་པར་བར་བཤང་གཅི་ཐོར་བ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་རྟོ། །དགེ་བའི་
ཆོས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་འདོད་
པ་ལས་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་རྟོ། །ནང་གི་སེམས་ཞི་གནས་ལ་རྩེ་ལྟར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩེ་ཐོས་ཡིད་གཙུགས་པ་ནོར་དབུལ་བ་ལ་
བྱ་བ་ལྟར་རྟོ། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྒྱལ་པར་མཐོང་བ་ལ་རྩེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་མཁས་པས་སྒྲུ་མའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་
རྟོ། །རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
རིགས་ལྷ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི་སྣང་རྩེ་མེད་པ་དང་། སྣང་བཅེ་བ་མེད་པ་དང་། རྩེས་
སྤྱ་བཅེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱཏོ། །ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་། ཐོངས་པ་
དང་། བན་འདོགས་པར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་འདོད་པ་ལཏོ། །དེ་
ལ་འདོད་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། ཟས་འདོད་པ་དང་། གོས་འདོད་པ་དང་། གནས་འདོད་པ་དང་།
ན་བའི་གསོས་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱད་འདོད་པ་དང་། སྐབས་འདོད་པའི་ཐོངས་པ་ཡང་ལྟ་
སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་པར་གནས་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་དང་། སྐབས་སྤྱོད་པར་དང་། ཡིད་
བརྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པཏོ། །པན་འདོགས་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། བ་མ་དང་། བྱ་དང་།
རྩེང་མ་དང་། བན་དང་། བན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་དང་། མཛེལ་
བཤེས་དང་། བྲོས་བྲོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་སྤྱག་གི་གཉེན་མཆོམས་སྤྱཏོ། །བདེ་བ་
འདོད་པ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྱོར་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་
འབྱོར་པ་དང་མི་འབྲལ་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། དུས་ཆོགས་འཕྱར་བ་ལས་བྱུང་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་བའི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ངལ་བསོ་བའི་བདེ་བ་འདོད་པ་

དང་། བྱད་པར་བསྐྱབ་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའོ། །ཆོས་འདོད་པ་ཡང་ལྷ་སྟེ། དམ་པའི་
ཆོས་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་མཛོད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་འདོད་པ་དང་། འབེལ་པའི་
གཏམ་རྒྱུ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པར་འདོད་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་
པར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་
ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ནི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་སམ། མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་སམ།
གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་སམ། ཐ་མལ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་རིག་པར་
བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏུལ་བར་དཀའ་བ་
ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སམ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ལྷ་སྟོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་དུ་བཞེད་པ། བན་པར་
བཞེད་པ། བདེ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དང་། བན་པ་དང་། བདེ་བའི་བྱ་བ་
དེ་དག་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བསྟར་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ཚུལ་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སམ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ལྷ་སྟོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྦྱོར་བའི་
སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
སྦྱོར་བ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བན་
གདགས་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་
བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སླིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེས་དེའི་མོད་ལ་ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་
ལ་སླིབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པར་གྱུར་པས་དེས་ཆེ་འདི་ལ་སྒྲོར་
བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་
པ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ས་སླིན་པ་ཡིན་པས། དེས་ཡང་དག་པའི་
སྒྲོར་བ་ལ་སླིབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དེས་ན་
དེའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་དེའི་
འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་
ལ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
སླིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེས་དེའི་མོད་ལ་ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་སླིབ་པར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་བསགས་པས། དེས་གཉིས་ཀའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་པན་གདགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་འདི་ན་ལ་ལས་དེའི་
མོད་ལ་དབུལ་པོར་འགྱུར་བའོ། །པོངས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྟག་བསྐལ་བར་འགྱུར་
བ་ངེས་པར་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པས། དེས་ན་དེའི་ཆེ་འདི་
ལ་སྟག་པོ་ཉིད་དམ། འབྱོར་བའོ། །བདེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །སྐལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་
ནའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདོད་པས་མདོར་བསྟུན་དངོས་པོ་ལྟ་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་སྒྲོམ་ནི། བསྟན་དང་མཉམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། །ཡོད་དང་ཇུས་དང་ཀུན་

རྫོག་དང་། །རབ་ཏུ་སྦྱེ་དང་གཞན་ཉིད་དང་། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཟུགས་ཅན་
ཡིན། །དངོས་པོ་ལྔ་གང་ཞེས། རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ཞེས། མདོར་བསྟུན།
མདོན་པར་བརྫོད་པའི་ཆོག་གི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་
པལོ། །མིང་གང་ཞེས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་གང་ཡིན་པལོ། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གང་ཞེས། ཁམས་གསུམ་ན་སྦྱོད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེས། ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ། འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ། མདོན་པར་བརྫོད་པ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་གནས་སུ་
མ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པལོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེས། དེ་ནི་མདོར་
བསྟུན་ན་རྒྱ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཛིག་
རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པལོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་གང་ཞེས། གང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པལོ། །དེས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་དག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ན། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བས་དེ་ལ་ལན་མང་ཏུ་གནས་ཤིང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པར་བྱེད་པལོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཛིག་
རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེས། གང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་པོས་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་དང་པོའི་རྗེས་ལས་འཐོབ་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་
ལས་ཡིད་སྒྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་རབ་རྩ་ཞི་བའི་རོ་སྤྱང་བར་བྱེད་
ཅིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་
པ་རྣམ་པར་དག་པར་འཛོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མ་འདྲིས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་གྱི་མཆན་མ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་འཛིག་
རྟེན་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ངས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་
པར་གསུངས་སོ། །ངས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྟུས་པའི་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་
མོས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆན་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ་མེད་པར་བརྗོད་པར་
བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིས་ལ། ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་གདགས་པ་
ལས་འདོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྱིས་ལ། དེ་ལྟར་
མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་
བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྱིས་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་
ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པར་ལན་

འདེབས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡིན་ལ་མེད་པར་ལན་འདེབས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་
ཡིན། ཡོད་པ་ཡང་མེད་པར་ལན་འདེབས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡིན། ཡོད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལན་འདེབས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལན་འདེབས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་སྐྱར་པ་འདེབས་
པའི་མཐའ་སྤངས་ནས། དབྱ་མའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་
རྒྱ་མཆན་བརྗོད་པའི་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་
གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་བརྗོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་བྱུར་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་
བརྗོད་པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲེ་བྲག་ཏུ་
འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུབ་པ་དེ་ལྟར་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མེད་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །རྒྱ་མཆན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མིང་དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་
དང་དེ་བཞེན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞེན་དུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་
བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ། དེ་བཞེན་དུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཆན་རྩས་སུ་
ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ།
འདུ་བྱེད་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་མཆན་མ་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
མཆན་ཡོད་པར་འདུ་བྱེད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །མིང་རྩས་
སུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ།
བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་མཆན་ཙམ་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་

ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་རྩམ་སྟུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ།
བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་རྩམ་སྟུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་
བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྩམ་སྟུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རོན་དམ་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྩམ་སྟུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། བཏགས་
པའི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྷར་ཤེས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩམ་སྟུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་འཁོར་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
པ་གཉིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། རོན་དམ་པར་ཡོད་
པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་གཉིས་གྱིས་ཏེ།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་གས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མིང་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་གསུམ་
གྱིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་གས་པའི་གཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྩོལ་
ཏུ་ཡོད་པར་བྱའམ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་རྩོལ་
ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ། རྒྱ་བཞི་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་
སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་གས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་སྙད་བག་ལ་ཉལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། བ་སྙད་རྩམ་སྟུ་སང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རོན་
དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་གདགས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དང་པོར་ནི་རོན་དམ་
པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི་གཉི་གར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ལྷ་མཆན་
གང་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་མཆན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
དང་། སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། མིང་གང་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གང་ཟག་གི་འདུན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་མཆན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་འཁེབས་ཉིད་
གང་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་བརྗོད་པར་
བྱའོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གང་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བས་པོ་སྤྲུལ་ཏུ་གསུམ་པ། ལྷ་མཆན་ལས་མིང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ།
གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་
བྱའོ། རྟེན་འཁེབས་ཉིད་མཉན་པ་གཉི་གར་ཡང་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ། གཞན་
ཉིད་ཡིན་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའོ། གཞན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཡིན་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལྷ་མཆན་གཟུང་བ་ན་མིང་ཡང་ཟེན་པར་འགྱུར་

བཤོ། །རྒྱ་མཚན་ལས་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་
པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གཉི་གར་ཡང་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲོན་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་རྒྱལ་ས་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བཤོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་
རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བཤོ། །རྒྱ་མཚན་
ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་
ན། སྤྲུལ་པ། གཉི་གར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉི་གར་ཡང་
སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན། རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་
རྒྱ་མཚན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བཤོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དམིགས་པ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་
བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའམ། གཞན་མ་ཡིན་
པར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་གནས་ངན་ལེན་དང་གིན་ཏུ་

སྤངས་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་དང་སེམས་ལས་དེ་དག་གཞན་པའམ། གཞན་མ་
ཡིན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཉི་གསྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་ནམ་མཁའ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་དེ་གཞན་པའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན། གཉི་གར་ཡང་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་
སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་བའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
ལས་ནམ་མཁའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུལ་ཅི་རིགས་
པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས་
ཀྱང་། ལ་ལར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པར་ལན་གདབ་པའི་ཚུལ་འདི་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་
ལུང་པོ་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུང་པོ་རྣམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་
ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་
པ་དེ་འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་གཞན་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ལུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པ་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་འདག་པའི་སྐྱོན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཉེ་བར་ལེན་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འདག་

བ་ཉིད་ཀྱི་སློན་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་བ་བཞིན་དུ། མིང་དང་། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟུ་བར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་
ལས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་བརྟོན་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྟོན་
པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་གཉི་གར་ཡང་བརྟོན་པར་མི་
བྱའོ། །མིང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དུ་བརྟོན་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་
བརྟོན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཞན་དུ་བརྟོན་པར་བྱའོ། །མིང་ལས་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་གཞན་དུ་བརྟོན་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྟོན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
གཞན་དུ་བརྟོན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་
བརྟོན་པར་བྱའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྟོན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཞན་དུ་བརྟོན་
པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློང་
ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མིང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་སློང་
ཡུལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པའི་སློང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཞེན། སྤྲུལ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློང་ཡུལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་
གང་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་རྣམ་པ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། གཟུགས་རྒྱ་མཚན་དང་། སེམས་རྒྱ་མཚན་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་
དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྒྱ་མཚན་དང་།

འདུས་བྱས་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤང་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱ་མཚན་དང་།
ཁམས་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། དབང་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་། བདེན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་།
བློ་བཟང་གཞུག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་དང་། རྒྱ་ལྟུང་གི་རྒྱ་
པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཚུབ་གི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་གི་ཡན་ལག་
རྒྱ་མཚན་དང་། ལམ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆོས་གི་གཞི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཞི་གནས་རྒྱ་
མཚན་དང་། ལྷག་མཐོང་རྒྱ་མཚན་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། བཏང་
སྟོམས་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱུ་རྒྱ་མཚན་དང་། སྟོན་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ས་རྒྱ་མཚན་
དང་། རྒྱ་རྒྱ་མཚན་དང་། མེ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱུང་རྒྱ་མཚན་དང་། གམ་མཁའ་རྒྱ་
མཚན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་རྒྱ་མཚན་དང་།
འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཉི་མ་རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་།
སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ལྷ་དང་། མི་རྒྱ་
མཚན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གི་ལྷའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་།
འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གི་ལྷ་
རྒྱ་མཚན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། གམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱ་མཚན་
དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱ་མཚན་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དང་།
འཛིག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། དངོས་པོ་རྒྱ་མཚན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། མཐོང་བ་
དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཡོངས་
སུ་བཅུ་ལ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་
རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ཡིན་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་བྱག་སྟེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། རྩང་བུ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྒྱ་མཚན་དང་།
ཆད་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་ནོ། །མཚན་མ་དང་བཅས་པ་
རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་མིང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་
ཡིན་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །རྩང་བུ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་
ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་
མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆད་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེད་མཆེད་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་ལྔ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་
དང་། མིང་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་མཚན་གཞན་གཉིས་ཏེ། རང་

བཞིན་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞུགས་བརྟན་རྒྱ་མཚན་ནོ། །རང་བཞིན་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། སྡོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་མ་དང་། མཚན་མས་བསྐྱེད་པ་
གཤམ་པའི་མཚན་མའོ། །གཞུགས་བརྟན་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གྲུབ་བརྟགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མོས་པས་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མིང་
གི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་
མེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བརྟུག་ཉིས་ཉེ། ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་དངོས་པོ་དང་། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མོ་མོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཡོན་
ཏན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དང་། གཤམ་པ་དང་། མ་གཤམ་པ་དང་།
གསལ་བ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། ཐ་དད་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་གི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བརྟུན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡུལ་ལ་རང་གི་རང་གིས་
འབྲུག་པ་དང་། ཚོལ་བ་པ་དང་། མོ་མོར་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པ་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་མ་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་།
སྤྲིན་པ་དང་། སྤྲོས་པ་དང་། འཛིག་ཚོགས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། བསམས་པ་དང་།

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་གངས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་དང་། བཅད་དང་། གདགས་པ་དང་། བསྟུང་དང་། གུན་རྫོབ་དང་།
ཉེ་བར་འདོགས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། གུན་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་།
ལོག་པའི་ལམ་དང་། ལོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་གྲོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པ་ཉིད་དང་། བཞུགས་པ་ཉིད་དང་།
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་
དབྱིངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་།
ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱན་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་ནོ། །དངོས་སོ་ལྷ་སོ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་གཟུགས་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་ཡིན། དུ་ཞིག་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
འདུས་མ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱུ་པར་ལྷ་ཆར་ཡིན་ནོ། །མིང་
ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
ནོ། །དུ་ཞིག་སྤུང་སོས་བསྟུས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་བསྟུས་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་

པ། གསུམ་ནི་ཕུང་པོས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རྩ་མཁོན་ནི་བསྐྱུས་པ་དང་མ་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྐྱུས་པ།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་
བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྐྱུས་པ། གསུམ་ནི་བསྐྱུས་
པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་མཁོན་ནི་བསྐྱུས་པ་དང་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་བསྐྱུས་པ་དང་མ་བསྐྱུས་པ་དག་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོས་བསྐྱུས་པ་དང་མ་
བསྐྱུས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་དག་
ཡིན། དུ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྐྱུས་པ། བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
ནི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་
བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
ནོ། །རྩ་མཁོན་ནི་བསྐྱུས་པ་དང་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མ་
བཞག་པའི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་རྩྱའི་རྩེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། བདག་པོའི་
རྩེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྐྱུས་པ། རྩ་མཁོན་ནི་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱུས་
པ་དག་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྩེན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་ཆོས་
ལ་རྟོན་པས་བསྟུས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་།
ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པས་བསྟུས་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྟོག་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་པས་བསྟུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་
ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་ལ་རྟོན་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ལ་རྟོན་པ་ཁོ་ནས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱལ་པར་གཉི་ག་ཡིན་
ནོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
ནོ། །མིང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། བརྟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མེད་པ་དག་ཡུང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་ཟག་
པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་
མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་ཟག་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་
པ་ཡིན་གྱི། ཟག་པ་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིན་པའི་དོན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དུ་ཞིག་འདུས་བྱས་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ།

རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། རྟེན་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་
མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཉི་བར་ཞི་བའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། འདུས་
བྱས་ཉི་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བཅས་པ་དག་ཡིན། རྟེན་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་
ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པ་དག་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ། ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟེང་མེད་པ་དག་དང་།
ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་
བར་བྱའོ། རྟེན་ཞིག་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཡིན། རྟེན་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་
ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་པ། གསུམ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་བཞིན་ཉིད་ནི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་གཅིག་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ནོ། རྟེན་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དང་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བའི་དམིགས་པའི་
དོན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དང་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཡང་དག་པའི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། མ་གཏོགས་པ་
དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། རྟེན་ཞིག་ནང་གི་དག་ཡིན། རྟེན་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དག་ཡིན་ཞེས། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། མིང་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ནོ། རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲེ་བར་གཏོགས་པ་ལས་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་
མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །དུ་ཞིག་རགས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྤྲ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲས་པ། གསུམ་ནི་
རྣམ་པ་གཉི་གར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་དགའ་
བའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། མཆན་མ་ཉིད་དམི་ཞིང་བསྐྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྤྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་ཆ་སྤྱོད་གས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དུ་ཞིག་དམན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་གྲུ་ལོམ་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲས་པ།
གསུམ་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གྲུ་ལོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་
དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། ཉམས་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་
དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་གྲུ་ལོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དུ་ཞིག་ཐག་རིང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་ཐག་ཉེ་བ་དག་
ཡིན་ཞེན། སྤྲས་པ། གཅིག་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་། དུས་ཐག་རིང་བས་གཉི་ག་ཡིན་
ནོ། །མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དུས་ཐག་རིང་བ་ཁོ་
ནས་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་གས་གཉི་ག་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་ཞིག་ཟེན་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་ཟེན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲས་པ།
རྒྱ་མཆན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
ནི་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་མཚུངས་པ་དག་
ཡིན། དུ་ཞིག་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲས་པ། རྒྱ་མཆན་ནི་གཉི་ག་
ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་དག་དང་

མཚུངས་པ་ནི་དབང་ལོ་ག་ཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ནོ། །དུ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན། དུ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཞིན་ཅི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་
བུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་
བུ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡང་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན།
དུ་ཞིག་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་
ནོ། །མིང་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཉི་ག་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་
མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་དམིགས་
པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་དམིགས་པ་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་
དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དག་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་དག་དང་།
གནས་དང་བཅས་པ་དང་གནས་མེད་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དུ་

ཞིག་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དག་ཡིན། ཅུ་ཞིག་སྒྲ་ན་མེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བཞིན་ཞེ་སྒྲ་
ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་དང་རྒྱུ་
པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཅུ་ཞིག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཡིན། ཅུ་ཞིག་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བཞིན་ཞེ་རྒྱུ་མ་པ་གསུམ་ཅར་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་ཞིག་འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་སོ། །ཅུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་
པ། གསུམ་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཅུ་
ཞིག་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་ཞིག་དག་པ་དག་ཡིན། ཅུ་ཞིག་མི་དག་པ་དག་ཡིན། ཅུ་
ཞིག་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པ་ནི་
རྒྱུ་མ་པ་གསུམ་ཅར་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་པར་དག་པ་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅུ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། ཅུ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུད་ལུལ་དག་ཡིན། ཅུ་ཞིག་བསམས་པ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་

བ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱོད་ལུལ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་བ། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། མིང་
ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་
བའི་སྤྱོད་ལུལ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་
ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །དུ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་བ། རྒྱ་མཚན་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡང་ཡིན། མིང་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དང་། མཚན་མ་མེད་
པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་
ཉིད་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་།
བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་འཛིན་ཉེན་པ་དང་།
འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྟོའི་སྤྱོད་ལུལ་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་

བལྟ་བར་བྱལོ། འདྲེ་ཞིག་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་
དག་ཡིན། འདྲེ་ཞིག་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་
དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷག་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡིན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་ཀྱང་ཡིན། ལྷག་པའི་
སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡིན། དེ་དག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མིང་
ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་དང་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་ཆར་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དང་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། འདྲེ་ཞིག་སྒྲོབ་པ་དག་ཡིན། འདྲེ་ཞིག་མི་སྒྲོབ་པ་དག་ཡིན། འདྲེ་ཞིག་སྒྲོབ་པ་ཡང་
མ་ཡིན། མི་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱལ་
པར་རྟོག་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གསུམ་ཆར་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྒྲོབ་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་
ནོ། འདྲེ་ཞིག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན། འདྲེ་ཞིག་བསྐྱེམས་པས་སྤང་བར་བྱ་
བ་དག་ཡིན། འདྲེ་ཞིག་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་
རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་བསྐྱེམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པར་

རྟོག་པ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དུ་ཞིག་
སྐྱོམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཞི་ཆར་རོ། །མིང་ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་
ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་སྟེ། ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་
བར་གཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་སྟེ།
ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་མཚན་མའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་
ཡང་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོར་
བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་སོ་ཙག་སྟོང་
བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མི་སྟོང་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྣམ་པར་གཞོན་
པའི་སྟོང་བས་སྟོང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པའི་
སྟོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པའི་སྟོང་བས་ཀྱང་སྟོང་བར་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དངོས་སོ་ལྟ་སོ་དེ་དག་ལས་དངོས་སོ་དུ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་
འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདོད་པ་

དང་ལྷན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་དང་
རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལོག་མ་པ་དང་། བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་དང་། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །བསམ་
གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྷག་མ་རྒྱལ་པར་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དངོས་པོ་དུ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ།
འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
མིང་དང་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ལོ། །ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱལོ། །འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་ལ་ནི་ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནས་སོ། །འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཅི་རྒྱ་མཚན་དུ་
བརྗོད་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་། ཆ་སྤྲ་བ་རྒྱ་
མཚན་དུ་བརྗོད་པར་བྱལོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གང་དག་དང་། དམིགས་པ་གང་དག་དང་། བདག་
པོ་གང་དག་གིས་དབང་པོའི་མིང་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་། མིང་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པའི་བདག་པོས་སོ། །དབང་པོའི་མིང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་རྒྱལ་པར་ཀྱི་མིང་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གང་ལ་སྟོབས་ཀྱི་མིང་འཛོལ་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གང་གི་ཆེ་དང་

པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་ཉིད་མ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་མ་
འདྲེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་ལོ། །དབང་པོ་དང་། ལྷོབས་དག་རིམ་བཞིན་དུ་
འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཀྱང་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱལོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་རྟོག་
པའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱལོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྱི་
ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྣ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱལོ། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལས་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྱི་ཡན་ལག་མ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་
བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་
ཅད་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བདག་པོ་ཡིན་
འོ། །ལས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ། ལས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཞི་དང་། ཞེ་
གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱལོ། །དེ་ལ་ལས་ནི། དབང་པོ་
རྒྱལ་པོ་དང་། རྟོན་པོ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་
ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ནི་བརྟན་
བཏགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ལྷག་པའི་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྱི་བརྟན་བཏགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་ནི་དང་པོ་གཉིས་

རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །ལྷག་པའི་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དམ་པ་པའི་
ཆོས་འཛིན་པ་ལས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །ཞི་གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་
ནི་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དོན་གྱིས་རྒྱལ་པར་
གཞག་གོ། །མཆོན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་
བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་དེ། །དངོས་སོ་ལྷ་སོ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་པར་ཐར་བ་
བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་དག་ཡིན། །དམིགས་པ་ནི་གང་དག་ཡིན། །བདག་སོ་ནི་གང་
དག་ཡིན་ཞེན། །སྤྲུམ་པ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དང་སོ་དང་གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་མཆོན་མ་
དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་སན་
འདོགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། །དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་ནི་རང་གི་མཆོན་མ་ལ་དམིགས་པ་དང་། །དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་སྦྱབ་པ་ལ་བདག་སོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། །གཟུགས་མེད་པའི་མཆོན་མ་ལ་དབང་པོའི་སྤྱིབ་
པས་བསྤྱིབས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་སྤྱིབ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཚོམ་པར་བྱེད་
དོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི། །དང་སོ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་
རྒྱལ་པར་ཐར་བ་དང་སོ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །ཐ་མ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པར་
ཐར་བ་གསུམ་པ་དང་འདྲའོ། །གཟུགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་
གཟུགས་དེ་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་ན། །གཟུགས་མེད་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དབང་ཡང་

འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བར་
བྱེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། འཕགས་པས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཆན་མ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་
མཐོང་རོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རི་ལྟར་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ཞེན། སྤྲས་པ། འདུ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གཟུགས་སྤྲུག་པ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་
ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་
ལ་གཅིག་འབྲེལ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་
སྤྲུག་པ་དང་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སྤྲུག་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཐ་མ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་
བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། འབྱུང་བའི་མཆན་མ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་དམིགས་པ་གང་དག་
ཡིན་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་དུ་ན་གནས་མ་ཁྲབ་པར་གནས་པ་ཁྲབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་
ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟད་པར་ལས་ཁྲབ་པར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་ཟད་པར་ཁྲད་པར་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་
པར་ཐར་པར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་
སྤྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

བམ་པོ་སྟུམ་ཅུ་བཞི་བ། སྟོམ་ནི། བསྟུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ནི། །གཟུང་དང་འཇིག་
ཚོགས་སྲིད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཡོངས་ཚོལ་དང་། །ཡང་དག་དགོངས་དང་
གོ་རིམས་སོ། །རྒྱ་མཚན་བདེན་པ་དུ་དག་གིས་བསྟུས་ཤེས་། སྟུམ་པ། རྒྱལ་པར་
གཞག་པའི་བདེན་པ་བཞིས་སོ། །མིང་ནི་གཅིག་གིས་ཉེ། སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པས་
སོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱལ་པར་མ་གཞག་པའི་བདེན་པ་བཞིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་
རྒྱལ་པར་མ་གཞག་པ་དང་། རྒྱལ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གྱི་
བདེན་པས་བསྟུས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནམ་ཞེས། དེ་ཞིག་མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་
ནོ། །རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱ་མཚན་མ་གཏོགས་པ་དེ་
ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གོ། །ལྷག་མ་རྒྱལ་པར་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། དེ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ཡིན་
ལ་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་
དག་གོ། །རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ།
མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་
མཚན་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། སྟུ་བཞི་

སྟེ། རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། མིང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྗན་པའི་
འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མིང་གི་བག་ལ་ཉལ་བསལ་བ་གང་ཡིན་
པའོ། མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་དང་ལྗན་པའི་
འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་གཉི་ག་ཡིན་
འོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་འོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་རམ། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། ལུ་བཞི་སྟེ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་
པར་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། ཇི་སྲིད་
དུ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཉིད་
ནི་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པའི་བར་དང་། རྟོགས་པར་གྱུར་ན་
ཡང་དེའི་འོག་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་དོན་དམ་པར་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ།
རྟོག་པའི་འོག་དུ་རྣམ་པར་མ་གཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཡང་

ཡོད་དེ། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའོ། །མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། མཚན་མ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྟུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རམ། མཚན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟུ་མཐོང་བ་དེས་མཚན་མ་
ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅེན། ལུ་བཞི་སྟེ། མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་མཚན་མ་མཐོང་བར་མི་
འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་མ་མཐོང་ལ་
མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུ་དང་པོ་
ལྟ་བུའོ། །མཚན་མ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་མཚན་མ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་
དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུ་བཞི་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་མ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་མཚན་མ་
མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་
དངོས་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་
ན། ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།
ལྷན་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་
པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷན་པའི་ལས་ཉིད་གྱིས་ནི་ཡོད་ལ། ཏྲ་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེ་
དང་། འིང་ཏྲ་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་དང་། འོར་བྱ་དང་། ལུ་ཉིག་དང་། གསེར་དང་།
དཔུལ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
མིང་དང་མཚན་མ་ཅམ་ཉིད་དུ་ནི་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེད་པར་དུ་གངགས་པར་
སྒྲང་བའི་དངོས་པོར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
དེས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་

མིང་གིས་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་གིས་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་མིང་ཉི་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི་བར་འདོགས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་
རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ན་ཉི་བར་འདོགས་པའི་སྟོན་རོལ་ན། རི་ལྟར་མིང་རྣམ་
པར་གཞག་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་ལ་དེའི་སྟོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་
གཅིག་ལ་ཡང་ཉི་བར་འདོགས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་
མང་བོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཉི་བར་འདོགས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་རག་ལས་
པར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རི་ལྟར་རྒྱ་མཚན་ལ་མིང་རྣམ་པར་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་མིང་གི་དབང་གིས་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེས་ན་ཉི་བར་འདོགས་པའི་སྟོན་རོལ་ན་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་མེད་ན་ཉི་བར་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་ཡང་མེད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉི་བར་འདོགས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཚོགས་པའི་
ཕྱིར་བདག་ཉིད་མང་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུ་ཡང་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཉི་བར་འདོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉི་
བར་འདོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ།
རྒྱ་མའི་སྟེས་བུའི་ལུས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་

མཁན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་དང་། འོས་དང་། རེད་གི་
ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྣ་ཚོགས་གྱིས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་
ནི་ལུས་གང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉེ་བར་
འདོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་
མཚན་དང་ཉེ་བར་འདོགས་པ་གཉི་ག་འདུས་པས་དེ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་པར་
བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནམ། མིང་ངམ། དེ་གཉི་ག་འམ། བར་མ་དོ་ཞིག་ཡིན་
པར་དམིགས་པའི་རིགས་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་
ན་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཐ་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནམས་གྱི་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ།
བཟུང་ནས་སམ། མ་བཟུང་བར་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ངོ་། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཟུང་ནས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་མངོན་པར་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །དི་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མ་བཟུང་བར་ཉེ་བར་འདོགས་
པར་བྱེད་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མི་རུང་ངོ་། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་བདག་
ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནམས་ནི་མང་པོ་སྣ་
ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་མི་
རུང་སྟེ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཞིང་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་
པ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
བརྗོད་པ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་སྤང་བ་དེའི་ཕྱིར། བརྗོད་དུ་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་ལ། སྐྱ་མའི་སྤྱེས་བྱ་ལུས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བྱབ་པ་དེ་དག་
གིས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་མའི་སྤྱེས་བྱ་ལུས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བྱབ་པ་དེའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དཔེ་མི་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། བརྗོད་
དུ་མེད་པ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆེ་ཁོན་ན་དགག་པ་བྱས་ཟིན་
པས་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། འོན་ཏེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་མི་མ་ཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་དག་གིས་དེའི་
བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
མིང་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྤིང་པར་འབྱུང་ལ།
མི་བྱེད་ན་ནི་མི་སྤིང་པར་འབྱུང་ན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་ཡང་རུང་བར་
འབྱུང་ལ། བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པར་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ།
སའི་དངོས་གཞིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲ་མ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་
པོ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ངེ་སྐྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་
དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་མི་
འཆད་པར་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ནི་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་
བར་འདོགས་པ་སྤངས་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ནི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོག་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་

པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་བར་འདོགས་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་
འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་
བསྟུ་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་འགོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་མཁན་དང་རྒྱ་མའི་
ལས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དངོས་པོ་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་
པར་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱལ་པར་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱལ་པར་
མ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་ཟེན་པ་ཡིན་པས་མི་
འགོག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་
འགགས་ན་ཡང་རྒྱལ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་རྒྱལ་པར་དག་པར་
འགྱུར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནལ་འབྱོར་པ་རབ་དུ་མང་
པོས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་པས་སྣ་ཆོགས་སུ་མོས་པར་
བྱེད་པ་དག་ལ་མཐོང་བ་སྣ་ཆོགས་དག་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །དངོས་
པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་གཟུང་བ་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྲུལ་པ། གསུམ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་
འཛིན་པ་ཡང་ཡིན། གཟུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དག་ལ་མཐོང་བ་སྟུ་ན་
རྒྱལ་པ་དུ་ཞིག་འཛིན་པའི་སྒྱུད་ལུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་པ་དང་བཅས་ཤིང་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པའི་

སྟོང་ཡུལ་དང་། བརྗོད་བྱ་མེད་ལ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། རྟེན་ལ་དང་པོ་ནི་ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་སང་
པའི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི་ཐ་སྙད་བག་ལ་ཉལ་བའི་འཛིན་པའི་སྟོང་
ཡུལ་ལོ། གསུམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་བག་ལ་ཉལ་བ་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་
ལོ། རྟེན་པོ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྗེ་གྱི་བདེན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། ར་མ་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་
འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པའི་གཟུང་བ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ལོ། དེའི་
སྟོང་ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོང་ཡུལ་བདེན་པ་
གཉི་གར་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་ལོ། འཛིག་རྟེན་ན་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པར་ནི་གྲགས་ཀྱི། མཚན་
མ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པར་ནི་མ་གྲགས་པས། རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱེན་མེད་པར་ནི་མི་རུང་
ན། དེའི་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་
འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་ལོ། དོན་དམ་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་
འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བར་
འགྱུར་བ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ཏེ། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་སྤྲ་བཤད་འཛིངས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་
མཆན་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྱུར་མེད་པ་ལ་དེ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཐ་མལ་པར་
སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཆན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཆན་མར་འཛིན་ན་ནི་
མཆན་མ་མེད་པ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་འཛིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཆན་
མ་མེད་པ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཛིན་པ་ནི་ཐ་སྤྲ་བག་ལ་ཉལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་མཆན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་འཛིན་པ་ན་ཡང་། དེ་ལ་མཆན་མར་མི་
འཛིན་པས་མཆན་མ་མེད་པ་འཛིན་པར་འཐད་དོ། །མཆན་མར་མི་འཛིན་པས་དེ་རི་
ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། དེའི་མཆན་མ་བཤེག་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ཏགས་སུ་འཛིན་པར་
སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པས་སོ། །རི་སྟེ་མཆན་མར་མི་འཛིན་ན་ཡང་མངོན་ཏགས་སུ་
འཛིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ན། མཆན་མ་ཉིད་ཅི་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
པ། རོན་དམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དངོས་སོ་ལྟ་སོ་ལ་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་མི་གསལ་བར་འཛིན་པར་རྒྱལ་པར་བཞག་ན། འཛིན་པ་དེ་འགོག་པ་ཁོན་ཡིན་པར་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཏག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། འགོག་པར་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྒྱལ་འབྱོར་པ་ནི་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་མཆན་ཉིད་རི་
ལྟར་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སོ་སོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དེ་རི་
ལྟར་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་
པ། སོ་སོར་རིག་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པའི་གཞིའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་
པ་དང་སོ་མཆན་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཆན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་

གོམས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་གོམས་པ་མེད་ན་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་རྒྱ་
མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་མཚན་མ་
མེད་པའི་རྒྱར་རུང་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཡོད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་
སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གསུངས་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་
ཤེས་པས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དག་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པར་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་ནི། དེ་ན་མཚན་མ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས།
དེ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་འཛིག་
རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་
ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་
སྤངས་པས་ན། མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་
རྒྱར་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་
གདགས་པ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ཉེ་བར་གདགས་པས་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །སྤར་བཟུང་བ་ནི་འཛིན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཀོ་ཞེས་བསྟན་ན་འཛིན་པ་
དེའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཉི་ག་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་
གཅིག་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་འཛིན་པ་བརྟེན་པ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ།

པལ་ཆེར་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཆོ། རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་རིམ་ལྔ་དེ་ལ་དམིགས་པར་
བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པར་ཡང་བྱེད་ཅི་ན། སྤྲུལ་པ། རྩོམ་པ་དང་བསམ་པའི་དབང་
གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཤེས་བྱ་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྔས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
མཆན་ཉིད་རིམ་ལྔ་བྱ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གནས་པར་གྱུར་པ།
འདུས་མ་བྱས་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་ངན་
ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། མེད་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་ལ་ལྟ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ། ཅིའི་བྱིར་དེ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུའི་ཁམས་ལ་རྩྭ་ག་པ་དངས་པ་ཙམ་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་རྩྭ་ག་པ་
དངས་པར་གྱུར་པས་གསལ་བ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གསེར་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་
ཙམ་བཟང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བས་བཟང་བ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་། ལྷག་ན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
ཡིན་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ལ་
ཡང་ཆུ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟར་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན།
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་བསལ་བས་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་

བདག་ཉིད་ཚུ་པོའི་ཚུས་ཁྱེད་བར་མིས་ནས་དེ་ཚུ་པོ་དེ་ལས་ཀྱིས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ལ་ཚུམ་པར་གྱུར་བ་ལས། བཙོན་འགྲུས་བཙོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
སད་པར་གྱུར་ཅིང་། སད་ནས་ཀྱང་ཚུ་པོའི་ཚུ་དེ་ཉིད་མི་སྤང་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
མཆོན་མ་སེལ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། ཅི་གང་གི་ཆེ་བ་སྤང་
གི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ན། མཆོན་མ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་
དཔ། འོན་ཏེ་སྤངས་པའི་འོག་དུ་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ན་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ། དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤང་མདའི་
མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་བཞིན་དུ་མགོ་མཉམ་ཁེང་དུས་གཅིག་དུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་རི་མོའི་དབྱིབས་ལ་ཆོན་ཅི་བྱེད་པ་ན། དབྱིབས་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་
རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་བསལ་བ་ན་སྐྱེ་ཤད་འཛིངས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་རིབ་ཀྱང་བསལ་བར་
མགོ་མཉམ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། རྣལ་འབྱོར་
པས་རི་ལྟར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་
པ་ལ་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱན་བྱུང་བ་ན། སྤང་དོན་དམ་པ་ལེགས་པར་ཉོགས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ལྟོག་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་པོ། མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། ཉི་ཆེ་བ་
དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱོར་བ་དང་། གཡོ་བ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། བྱབ་པའོ། བྱབ་པ་དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་དང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བཟེ་བའི་ཕྱིར། གཏན་དུ་གཞོད་པ་བྱར་མེད་
པ་ཡིན་པས་ན་གནས་བྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་

བ་སྒྱོད་ལུལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྱོད་ལུལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་སྒྱུར་བའི་སྒྱོད་ལུལ་བའོ། །བྱུ་བ་བ་དེ་ཡང་ཐེག་པ་དུས་རྣམ་པར་འཛོགས་པར་
བྱེད་ཅིང་། དུས་རིམ་གྱིས་འཛོལ་ཅེན། སྤྲུལ་བ། དབང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོགས། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་གྱིས་
ནི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་འཛོལ་སྟེ། རྒྱུན་རིམ་བ་དང་། རིམ་ལྡར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་
སོ། །ཐམས་ཅད་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་
པ་གསུམ་གྱི་དུས་གྱིས་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་ངན་ལེན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་
ན། ངན་སོང་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ལྷགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གང་
སྤངས་པས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒྱོར་བ་བྱེད་པས་ན་ཡང་མི་དགའ་
བ་དང་འདྲེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་སྤ་
མོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་སྤངས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འཁོན་ཏུ་སྤ་
མོ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པར་ནི་མི་འགྱུར་
བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་སྤིང་བོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་
སྤངས་པས་མི་ཤེས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རིམ་ལྡར་ཉན་ཐོས་རྣམ་པར་གཞག་
ཅེན། སྤྲུལ་བ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྤུལ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། ཚས་ཉིད་གྱིས་
སོ། །དེ་ལ་སྤུལ་བ་ནི་འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་དེ་དང་དེར་ཉན་
ཐོས་སྤུལ་བ་སྤུལ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་ལམ་ནི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་

ཀྱི་ཐེག་པ་པར་སློན་ལམ་བཏབ་པ། ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ནི་གང་ཟག་གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་རྗེ་རྩེ་བ་
དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་པ་དེ་རྒྱ་དེ་གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱང་མི་འདོད་
ལ། གཞན་དག་གི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ཡང་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེས་ཉན་ཐོས་
སུ་འདོགས་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
ཡང་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་དག་ལ་སྒྲག་པའི་རྣམ་པས་ཤས་ཆེར་འཇུག་པས་
དེས་ན་དེ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱང་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པར་འབྱུང་བས། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཁོན་ས་བཟླ་བར་བྱའོ། །རིམ་ལྔ་ཉན་
ཐོས་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཉོན་
མོངས་པའི་རིམས་ནད་མེད་པ་ཙམ་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། བདག་
ཆད་པར་འགྱུར་དོ། །རྒྱད་ཐོས་པར་འགྱུར་དོ། །མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སྒྲག་
པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པར་
གྱུར་པ་ན། དེ་རིམས་ནད་བྱུང་ན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་
ཤེས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་སྒྲག་པར་
གྱུར་པ་ན། རིམས་ཀྱི་ནད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་དེ་རབ་ཏུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲུ་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །རིམ་ལྔ་
ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཐབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཐོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་
པའི་རིམས་ནད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་། བདག་ཉིད་ནད་མེད་པར་རྫོམ་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རིམས་གྱིས་བཏབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་
ནད་མེད་པར་རྫོམ་པར་བྱེད་པ་ན། རིམས་གྱི་ནད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲ་བར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་བརྟ་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་འཇིག་ཆོགས་ཡིན། དུ་
ཞིག་འཇིག་ཆོགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ནི་
འཇིག་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་འཇིག་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་
ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཇིག་ཆོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་བཞི་དང་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དག་
ལས་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་དུ་དག་བསྟུས་ཤིང་། སྤྲུལ་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་
དེ་ཁོ་ན་དང་། རིགས་པས་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དངོས་པོ་
གཉིས་གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དག་ལས།
དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དུ་དག་བསྟུས་ཤིང་། སྤྲུལ་པ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་
ཆོལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་
བསྟུས་སོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་པོ་
དག་ལས་དངོས་པོ་དུ་དག་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དུ་དག་

བསྐྱུས་ཤེས། སྤྱི་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
སོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤྱེད་པ་
ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྱི་པ། དངོས་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་
དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྱི་པ། འདྲུ་
བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ལས་དགོངས་ནས་
གསུངས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་།
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེས། འདི་
ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། རང་མི་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེས། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱིས་མཆོན་ཉིད་
དང་བལ་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན་དགེ་སློང་རྣམས་འབྱོར་སྤྱོད་པས་རྩས་པའི་ཀའ་རྩས་མང་པོ་ལ་མོས་པར་བྱས་ནས་
རྣམ་པར་འཛིག་པར་མ་རྩས་པ་ན། རྩས་པའི་ཀའ་རྩས་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུ་མི་འཆད་
པར་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་འབྲས་བུ། དོན་དམ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་
མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

བ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་
རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་མིང་དང་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་
དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་བདེན་པ་
གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པར་སྤྲས་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྤྲེས་པ་
དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲ་
དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲས་པ། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ཁོ་
ན་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲས་པ། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལས་
དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲས་པ། སྤྲ་བ་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་བ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས། གཟུགས་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་པར་
ཤེས་པའི་བར་ཡང་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ་ཞེས་
གསུངས་ཤེས། སྤྲས་པ། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལྟར་རྟག་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་ལས་དགོངས་ནས།

གཟུགས་ནི་ཡོད་དོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐལ་བར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མཛོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ། སྤྲུལ་པ། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་རིམ་ལས་དགོངས་ནས། གཟུགས་ནི་ཡོད་དོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲོང་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཛོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ། སྤྲུལ་པ།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
སོ། །བྲལ་བ་ཉིད་རིམ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་
བདག་མེད་པར་གསུངས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིམ་ལས་
དགོངས་ནས། གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་
ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོག་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་
ཞིང་། དེ་ལ་མེད་པར་ཡང་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ། སྤྲུལ་པ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིམ་ལས་དགོངས་
ནས། དེ་ལ་གསོག་དང་གསོབ་དང་སྦྱང་པོ་མེད་པར་ཡང་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ། སྤྲུལ་པ།
སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་
གོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིམ་ལས་དགོངས་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ན་
གང་ལ་མིག་ཀྱང་འགག་ཅིང་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་
ཀྱི་བར་ཡང་འགག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་རིག་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ། སྤྲུལ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མ་

དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་ལས་དགོངས་ནས། གང་གི་
ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞིག་པར་གྱུར་པ་དེ་
ཅི་ལ་བསྟེན་ཅིང་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
གྱུར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ལས་གྱུར་མ་
དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་ལས་དགོངས་ནས། མིག་
གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
བར་གྱི་ཆོས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་
དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དམ། བདེན་པ་ཉིད་དམ། མ་ནོར་བ་ཉིད་དམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གྱུར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི།
བདེན་པ་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ལས་གྱུར་
མ་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་ལས་དགོངས་ནས།
བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤེས། སྤྲུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་འཕམ། ཡང་ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་
ལས་གྱུར་མ་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་དང་
པོ་ཁོ་ནར་རྒྱ་མཚན་གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་ཤིང་མས་དེ་ལྟར་གདགས་པ་མཛད་ཅེ་
ན། སྤྲུལ་པ། གཞི་མེད་པ་ལ་མིང་གདགས་སུ་མི་རུང་བས་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་རྒྱ་
མཚན་གདགས་པ་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གང་གིས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་འཕམ། བྱེ་

བག་ཏུ་འདོགས་པར་ལས་དེ་འདོགས་པ་བྱེད་པས། དེའི་ཕྱིར་མིང་གདགས་པ་མཛད་
དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གང་གིས་རྒྱ་མཚན་ནས། མིང་ངས། དེ་གཉི་ག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གདགས་པ་མཛད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་གོ་རིམས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་
མཐོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་བས། དེའི་
ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གོ་རིམས་
ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གོ་རིམས་ཡིན་ལོ། །དེ་ཁོ་ནའི་
དོན་གྱི་ལེའུའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོགས་སོ། །

དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདོད་པས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱ་བའི་སྒོམ་ནི། རྟེན་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་རབ་དབྱེ་བ་རྟེན་པ་དང་། །སྤ་
ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །མིང་བརྗོད་ཅི་བཞིན་མཛོན་པར་ཞེན། །རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
གང་ཞེན། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཅི་ཙམ་དུ་
རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་གདགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རོ་
བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་
དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་

ལས་རྒྱུ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྟུ་བ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱུ་པར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ།
འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས། སྤྲུལ་བ། རྒྱ་མཚན་དང་མིང་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་
ཤེས། སྤྲུལ་བ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེས། སྤྲུལ་
བ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཏན་ཡོངས་སུ་
མ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྤྲེལ་ས་
ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེའི་རྒྱུ་པར་དག་པ་འཛོལ་པ་ལས་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདིར་ནི་དེའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་པར་དུ་ཡོད་ཅེ་
ན། སྤྲུལ་བ། མདོར་བསྟུན་རྒྱུ་པར་ལྟ་སྟེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་།
མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་རྒྱུ་པར་བཞི་སྟེ། ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་

རྟོག་པ་དང་། གཞུང་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་
དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། རྟེན་པ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། དངོས་པོ་འདི་ནི་གཞུགས་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་དོ། དངོས་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བར་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་དོ། དངོས་པོ་འདི་ནི་མིག་གི་རྩོམ་ཉིད་དོ། དངོས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བར་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། རྟེན་པ་བྱེ་བྲག་གི་
མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་འདི་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། འདི་
ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། འདི་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པའོ། འདི་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པའོ། འདི་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའོ། འདི་ནི་ཐོགས་པ་
དང་བཅས་པའོ། འདི་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། འདི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། འདི་ནི་
ཟག་པ་མེད་པའོ། འདི་ནི་འདུས་བྱས་སོ། འདི་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རབ་རྩ་དེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུགས་དེ་གཅིག་ཤུའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཡོངས་སུ་
རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞུགས་ལ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། སྤང་སོ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྟེ་
མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། རྟེན་པ་གཞུང་བའི་མཆན་ཉིད་
དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་འདི་ནི་མིག་གི་གཞུང་བའོ། འདི་ནི་རྩ་བ་
དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཞུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འདི་ནི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཞུང་བའོ། འདི་ནི་གཞུགས་ན་སྟོད་
པའི་ཡིད་ཀྱི་གཞུང་བའོ། འདི་ནི་གཞུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཞུང་
བའོ། འདི་ནི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་གཞུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་

གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
གཟུགས་འདི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའོ། །གཟུགས་འདི་ནི་སྒྲ་དང་། བི་དང་། རོ་དང་།
རེག་བྱ་དང་། ཆོས་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་གཟུགས་
འཛིན་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲ་དང་། བི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་
པའི་མིང་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའི་ཆོས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ལ་མིང་ཆད་མེད་གངས་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་
སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་
དང་བཅས་པ་དང་། གཉི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཉི་མུག་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་
བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། གཉི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་།
ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་དག་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་

ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲག་པ་ལས་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་
འཛིན་པའོ། །ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་དག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། གཞན་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་
རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མིང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་
སུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། མིང་
ལ་བརྟེན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུབ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སོ་འདི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་སོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
དངོས་སོ་འདིའི་མིང་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། དངོས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་འདིའི་མིང་ནི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མིང་ལ་བརྟེན་
པའི་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་
ག་ཟུགས་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་མིང་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་
དོན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་ག་ཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མིང་དམིགས་ཀྱིས་མ་བསལ་བར་རྣམ་པར་
རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མིང་མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་
དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མིང་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མིང་དམིགས་ཀྱིས་མ་བསལ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་
པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་གཉིད་ག་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་གཉིད་གའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ག་ཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་མིང་
ནི་ག་ཟུགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་
མིང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཀུན་
བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མཛོར་བསྟུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་འཛིན་པ་དང་། མིང་གི་བརྟགས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་མཛོན་

བར་འདུ་བྱེད་པས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་པའི་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། འབྲལ་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་
སུ་འཛོག་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མིང་གི་བདས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས་གླུར་པ་དང་། ཡི་གེ་ལས་གླུར་པའོ། །དེ་
ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་ལས་གླུར་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཅི་ཡིན། འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་ལས་གླུར་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ནི་འདི་དང་
འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བའམ།
འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་
རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། དག་ཞེས་བྱ་བའམ། མི་དག་ཞེས་བྱ་བའམ། ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པ་
ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྲ་བ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་སྤྲ་བ་ནི་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མི་
གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། མཚན་མ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
པའོ། །

བམ་པོ་སུམ་ཅུ་ལྔ་པ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་
ལྔས་མིང་རིམ་བུ་བ་དང་བརྗོད་པ་རིམ་བུ་བ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ན། ངོ་བོ་

ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི། མིང་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
རྒྱུ་པར་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི། མིང་རྒྱུ་པར་
ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཅིག་ལུ་དབེན་
པར་སོང་སྟེ། ཆོས་རྒྱུ་པར་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤྱི་ཡོད་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དངོས་པོ་འདིའི་མཆན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱི། མིང་ནི་
གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་འདིའི་མཆན་
ཉིད་ནི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྒྱུ་པར་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱི།
མིང་ནི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་
ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་
བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་པ་ན་མི་དགའ་ལ། མིང་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་
བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་པ་ནི་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་རྒྱུ་པར་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་འདིའི་མཆན་ཉིད་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་ལ། རྒྱུ་པར་ཤེས་
པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་ན་ནི་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་ཆིག་ནི་མིང་ལ་འཇུག་ལ་མིང་ནི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་མིང་གང་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན།
འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིང་གང་འཛིན་

པའི་མཚན་ཉིད་བར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་གྱི་
བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིང་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་
ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་
འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་མིང་རྣམས་གྱི་དོན་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་དམིགས་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སོ་སོའི་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་མིང་དེ་དག་ལས་མིང་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་།
མིང་གང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་བར་གྱི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལྟར་
ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་།
རེ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། རི་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནི་སྤར་
དངོས་པོ་བརྟགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཐེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་རུང་འགྱུར་ཏེ། གང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སློ་འདོགས་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སློ་འདོགས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་
ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མིང་རིམ་ལྟར་བ་དང་། བརྗོད་པ་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་རབ་ཏུ་བྱུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་མཚན་མ་ལ་བརྗོད་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་རིམ་ལྟར་བ་དང་། བརྗོད་
པ་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མ་ལ་བརྗོད་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲས་

བ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་གང་ཞེན། སྤྲུམ་པ། བརྗོད་པ་
མེད་པ་ན་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་བཅས་
པ་ན་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་ཅིག་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་གཅིག་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་དམིགས་ལ། བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་
སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་དག་དངོས་པོ་ཡོད་ན།
མིང་དུ་ཡང་བརྗོད་པས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་
རྟོག་པར་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བརྗོད་པ་སྐྱེ་བར་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་པ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་
བསམ་གཏན་བྱེད་པ་ན། རི་ལྷ་རི་ལྷར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་
བརྟན་དག་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བརྗོད་པའི་
གཉེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་མཚན་མ་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། ཉེ་བར་མི་གཏོད་པའི་སེམས་ནི་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
མཚན་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་འགྱུར་བས། རྒྱུ་གངས་དེས་ཀྱང་མཚན་མ་ལ་
བརྗོད་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལུང་གང་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས། བྱིས་པ་རྗོངས་པའི་སེམས་ལྡན་པ། །མཚན་མ་དག་ལ་བརྗོད་པས་
བཅིངས། །བརྗོད་པའི་འཆིང་ལས་རྒྱུ་གྲོལ་བ། །མཚན་མའི་དབང་ལྡན་སྟབས་

ཡིན། །ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི། །ཡང་དག་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྡོ་བོ་
ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཤིང་། །དེ་ཡི་གནས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཡང་དག་ཤེས་པ་
རྣམ་དག་དེ། །དེས་ན་ཡང་དག་རིག་ཅེས་བྲ། །འཛིན་པ་གཉིས་དང་རྣམ་བཤམ་གྱི། །དེས་
ན་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་སོ་
སོའི་སྟེ་བོ་ཕྱང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕྱང་བོ་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ཉི་
བར་འདོགས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ལྟ་ཡང་། །དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་
བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་
བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱཏོ། །སྟོན་ནི། །བསྐྱེད་དང་རྡོ་བོ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་
དགོངས་པ་དང་། །སྟོན་ཡུལ་རྟོག་དང་རྗེས་འཇུག་དང་། །རྣམ་པར་རྟོན་ནི་ཐ་མ་
ཡིན། །རྡོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྒྱ་མཚན་དང་། །མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ལྔ་པོ་དག་ལས་རྡོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་དག་གིས་བསྐྱེས་ཤེ་
ན། །སྤྱི་པ། །གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེས་སོ། །རྡོ་བོ་ཉིད་གཉིས་པ་དུ་དག་གིས་བསྐྱེས་ཤེ་
ན། །སྤྱི་པ། །བཞིས་སོ། །རྡོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པ་དུ་དག་གིས་བསྐྱེས་ཤེ་ན། །སྤྱི་པ།
གཅིག་གིས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྡོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་
བསྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ན། །དེས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྡོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྡོ་
བོ་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་སྤྱི་པ་པ་དེ་རི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །སྤྱི་པ། །དེར་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
རྡོ་བོ་ཉིད་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། །རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ནི། །དེ་ལ་མཛོན་པར་མ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་

འགྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
གསུམ་པོ་མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་།
དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ། མཆན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀུན་
བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
དང་། དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུབ་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ།
ཐམས་ཅད་དོ། རུ་ཞིག་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ། གཅིག་གོ་ རུ་ཞིག་
ཐོབ་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ། གཅིག་གོ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་
བང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བང་བར་བྱཏོ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་
དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཆད་མེད་པ་བརྟན་པ་དང་
ལྷན་པ་དག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་དག་གི་དོན་ཀྱང་རྗེས་
སུ་རྟོགས་པར་བྱཏོ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་ངེ་སྤྲད་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱུ་
པར་གཞག་པ་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། སྤྱི་པ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། གཟོད་མ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྒྱུ་པར་གཞག་
གོ། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྒྱུ་པར་

གཞག་གོ། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་རི་མ་མི་སྤྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་གོ། གཞག་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཡོངས་སུ་
བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་
གཞག་གོ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱིས་པའི་ཤེས་པ་འཕམ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སམ། ཤེས་པ་གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེན། སྤྲིས་པ། གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། གཞག་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་
པ་གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཞེན། སྤྲིས་པ། དེ་གཉི་གའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི།
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཡོངས་སུ་
བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ཞེན། སྤྲིས་པ། འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་མཆན་མ་ལ་སྟོང་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་འཕམ། མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པར་བརྟེན་
པར་བྱ་ཞེན། སྤྲིས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྟོགས་པ་ནི་མཆན་མ་ལ་སྟོང་པར་
བརྟེན་པར་བྱའོ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་
པ་ལ་སྟོང་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་དུ་གཞག་
གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞེན་དུ་བལྟ་བར་

བྱལོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེན། སྤྲུལ་བ། ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་གོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེན། སྤྲུལ་བ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་
པར་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེན། སྤྲུལ་
བ། རི་ཅམ་དུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་
རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་
བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རིག་པར་བྱལོ། །གཞན་
ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མད་བ་དང་། དེ་ལ་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་བག་
ལ་ཉལ་བའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེན། སྤྲུལ་བ། འདིའི་
རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱལོ། །གཞན་ཡང་གཞན་གྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསྐང་བ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་ཀུན་ནས་
བསྐང་བའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེན། སྤྲུལ་བ། ཡོངས་
སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རོག་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པ་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་
པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་བ། དངོས་པོ་གསུམ་ལ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དང་མིང་དང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་

ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དང་། བདག་གི་རྒྱ་མཚན་མཐུན་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེན། མི་གནས་པ་དང་། མི་རྟེན་པར་བརྟེན་པར་བྱལོ། །སྤྲོ་མ་ནི། མེད་དང་ལས་དང་ཐ་སོགས་དང་། །ལུས་མེད་སྐྱེ་དང་མངོན་ཞེན་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དང་བརྟེན་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཐ་སྐྱད་མེད་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཏུ་དག་བྱེད་ཅེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པལོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཏུ་དག་བྱེད་ཅེན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་ཁོ་ན་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཚས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་དུ་དག་བྱེད་ཅེ་
ན། སྤྲུལ་པ། ལྷ་སྟེ། དེ་གཉི་གའི་ལས་རྣམས་ལ་ལྷ་པོ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་བའི་དམིགས་
པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲ་བར་བརྟེན་པར་
བྱུངས། རགས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། སྤྲ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སྤྲ་བ་ཇི་
ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དང་། ཉེ་བར་མཆོན་དཀའ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་ཀྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲ་བར་བརྟེན་པར་བྱུངས། རགས་པར་བརྟེན་པར་
བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། རགས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དང་།
ཉེ་བར་མཆོན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲ་བར་བརྟེན་
པར་བྱུངས། རགས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བར་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དང་། མཆོག་
ཏུ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་དཀའ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་
ཞིག་ལུས་མེད་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དང་བཅས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན།
སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་ལུས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་དང་བཅས་པ་དང་།
ལུས་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་ལུས་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་
གོ། །དུ་ཞིག་མ་སྟེས་པ་ཡིན་ལ། སྟེས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ།
གཅིག་གོ། །དུ་ཞིག་སྟེས་པ་ཡིན་ལ། སྟེས་པ་དང་མ་སྟེས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དག་

ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། འདྲ་ཞིག་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་པ་དང་མ་སྤྲུལ་པ་
དག་སྤྲུལ་པར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གཅིག་གོ། ཀྱུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་ལྔ་
བྱར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་སད་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའམ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བག་ལ་ཉལ་བ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའམ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྟུལ་ལས་
བྱུང་བའི་མིང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་སད་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིང་ཅམ་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་
ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ཉི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །བག་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་དེ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རིམ་སྤྱིད་ཏུ་བག་
ཆགས་གནས་ངན་ལེན་དེ་སྤོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ནི་དེ་བག་ལ་ཉལ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤངས་པ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་ལྔ་བྱར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། ཀྱུན་བརྟགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སད་པས། དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་
བྱེད་པ་ནི་དང་པོའི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་ཅམ་སྟེ་དེའི་རང་
བཞིན་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མའི་འཆིང་བ་མ་སྤངས་པ་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པ་
ནི་གཉིས་པའི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མའི་འཆིང་བ་སྤངས་པ་

མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རབ་རྩ་ཤེས་པ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་
འོག་རྩ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཡོངས་སུ་
བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་དེ་ནི་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་མཐོང་བ་དང་། རིག་
པ་དང་། མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མངོན་
པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་རིམ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མིང་
ཅེས་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པ་ཅེས་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་
དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྤྲེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་
དང་། རང་བཞེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། འདས་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། མི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་བཅིངས་པ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་
པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རོག་ཅིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་

རི་ལྷར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུང་པོའི་དངོས་པོ་དང་། ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དབང་པོའི་དངོས་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་
དང་། རྟེན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཉེ་བའི་རྟེན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྦྱི་བའི་
དངོས་པོ་དང་། ངན་འགྲོའི་དངོས་པོ་དང་། བདེ་འགྲོའི་དངོས་པོ་དང་། སྦྱི་གནས་ཀྱི་
དངོས་པོ་དང་། རིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་དབྱུལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དྲུང་
འགྲོའི་དངོས་པོ་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། སྤྲིང་གི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་
བཞིའི་རིས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
ཆངས་རིས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། འོག་མིན་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་བར་
ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་
དངོས་པོ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
རྒྱུན་ཏུ་¹ ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། དག་བཙུམ་བཤིན་ཀྱི་བར་ཀྱི་དངོས་
པོ་དང་། རང་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་
དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་དངོས་པོ་དང་། བརྗོད་ཏུ་བྱེན་པའི་
དངོས་པོ་དང་། བན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་

1 མ་གྱི། ༩༩ནས། ༩ * ༩

གྲི་དངོས་པོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འབྲུག་པའི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་བསྟོམས་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྗེས་སྤྱོད་པ་
བསྟོམས་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟེལ་གྲིས་གཞོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་
དང་། ཐད་པར་གྲི་སྤྱེ་མཆེད་བསྟོམས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་
དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། དཔལ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་
བྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚོག་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སྦྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོང་
དང་། བྲག་ཅ་དང་། ལྷ་ཆེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་
བྱལོ། དབྱ་བ་རྟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུའི་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིག་ལྟ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་ཤིང་
གི་སྤོང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་།
གཅིན་ལུད་པའི་དབྱ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱལ་གྱི་ཕྱོག་མ་ལྟ་བུ་
དང་། རྟོང་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་པ་དང་།
གསོག་དང་། གསོབ་དང་། སྟིང་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱལོ། ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་ཞིན། སྤྱས་པ། སྤར་བསྟན་པའི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པ་དང་། བསྟན་བྱ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་
དང་། གཞི་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་

བ་དང་། བརྗོད་བྱ་མེད་བ་དང་། སྒྲོས་བ་མེད་བ་དང་། སྒྲུང་བ་མེད་བ་དང་། རོར་བ་
མེད་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། རང་བོ་ཉིད་གསུམ་མེད་དག་ལས་དུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་བ་
ཅན་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ།
གཅིག་གོ། དུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ།
གཅིག་གོ། དུ་ཞིག་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར་
འཇུག་བ་དག་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ། གཅིག་གོ། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་རིམ་ལྔ་
བཞིན་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། ཀྱང་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
རིམ་ལྔ་བ་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲེལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་
ལྔ་བ་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ། གཞན་མ་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་བ་དང་འབྲེལ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་ལྔ་བ་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ། མི་ཟད་པའི་གཏིང་ཆེན་པོ་དང་
འབྲེལ། ཀྱང་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་ལྔ་བཞེན་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཞེན། སྒྲུས་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་སོ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་རིམ་ལྔ་བཞེན་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ཞེན། སྒྲུས་པ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བཞེན་
ནས་སོ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་ལྔ་བཞེན་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེན།
སྒྲུས་པ། ཉོན་མོངས་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་
བ་ཉིད་དང་། རྟག་བ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་སོ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གང་གསུངས་བ་དེ་རིམ་ལྔ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱ། ཅི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བ་ལས་སམ། ཡང་དག་པར་འདས་པ་ལས་

སམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་སམ། རང་བཞིན་ལས་སམ། དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་ལས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ན་ནི་
དེས་ན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཉིད་མོག་པ་
དང་། རྩོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྩོས་པ་རྒྱལ་པར་ཡང་དེ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་
ཡང་དག་པར་འདས་པ་ལས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་།
སེམས་ལས་བྱར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་
གཞུང་དང་རི་ལྟར་འགལ་བར་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ན་ནི་
དེས་ན་ཤེས་རབ་སེམས་ལས་བྱར་བའི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
ལས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་
མཆན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་
ཡིན་ན་ནི་ནི་དེས་ན་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་
ཉིད་ལ་རི་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་དེ་དག་མི་རིགས་པ་ཡིན་
ན། རི་ལྟར་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། དེ་
ནི་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་
པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་འཁྱུགས་ཀྱིས་
གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་
ཆོ། དམིགས་པའི་མཆན་མ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱལ་པར་མི་
རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ལེ་ལུའི་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྟོགས་

སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནི་རྒྱ་ལྡན་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་དཔེ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐུ་དེ་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་བྱས་པ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་
པའི་ས་པའི་སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཆ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་བརྩ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བརྩ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྤྱོད་
ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དག་ཡི་གེར་འབྱེད་བརྩག་སྟེ་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་
དང་། གཞན་དག་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ན་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་དང་། བདག་
ཉིད་སྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱང་ཆུབ་པར་ལུང་མོད་པ་དང་། ལུང་ཕོག་པ་རྣམས་རྒྱ་
ཆེར་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་
དང་། གཅིག་སྤྱད་བེན་པར་སོང་སྟེ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་། ཉེ་བར་རྟོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་སྤྱོད་པ་བརྩ་
པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་ལ།
ཐམས་ཅད་དོ། །དུ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་ལ། གཅིག་སྟེ་དགྲ་པའོ། །དུ་
ཞིག་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་ལ། གཅིག་སྟེ་བརྩ་པའོ། །དེ་ལྟ་

བྱ་དང་མ་ཐུན་པའི་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་ནི་མི་སྣང་ངོ། །ཐོས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ནི་རྒྱལ་པ་ལྔ་པོ་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མ་ཐུད་དང་། ཐབས་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་ངི་སྐད་བསྟན་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་
ཞེན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་གནས་གྱུར་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པའི་གནས་དང་། མི་
འཇུག་པའི་གནས་དང་། ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་གནས་ནི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པའི་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
ལམ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་མེད་
ཀྱང་། འཇུག་པར་གྱུར་ན་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་འཇུག་
པའི་གནས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པ་མི་འཇུག་པའི་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
རྒྱུན་ཆོགས་ཀྱང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པ་མི་འཇུག་པ་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་
འབྲས་བྱ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོན་ཤེས་བྱའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོག་པའི་འབྲས་བྱ་
ནི་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། དགག་

བར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་
ནི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟེན་
ན་མི་ཉག་པ་དང་བསམ་བྱ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་ཉག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་
བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟན་བ་ཡིན་
ནོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡུལ་
དང་། གནས་པ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་བསྐྱབ་པས་
སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་སམ།
གཟུགས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་།
འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། སའི་ཁམས་སམ། སའི་ཁམས་
ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་། མའི་
ཁམས་དང་། རྩྭ་གི་ཁམས་སམ། རྩྭ་གི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། མིག་གི་སྟེ་མཆེད་དམ། མིག་གི་སྟེ་མཆེད་ལས་གཞན་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་ས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དམ། ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་
གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། དངོས་པོ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་
མི་བྲབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་ཡུལ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་
པའི་ཁམས་སམ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སམ། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སམ། གཞུགས་མེད་
པའི་ཁམས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་རྒྱུས་
སམ། མི་རྒྱུས་ལས་གཞན་ནམ། ལྟ་རྒྱུས་སམ། ལྟ་རྒྱུས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་སམ། ཤར་ཕྱོགས་ལས་གཞན་
ནམ། ལྷོ་དང་། ལྷུ་བ་དང་། བྱང་དང་། འོག་དང་། སྟོང་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་རྒྱུས་
སམ། ཕྱོགས་མཆོམས་རྒྱུས་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས། བདེ་བར་
གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
དང་། ཞི་བར་གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་པ་འདི་དང་། འདི་ལྟ་བུས་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་པ་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ལྟ་
དང་ཆོངས་པའི་གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་
ཉིད་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
གཅིག་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་པ་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་བསྟུ་བ་

ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁམས་མཉམ་པ་དང་།
ཡེ་ཤེས་དང་། མགྲོགས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། བ་རོལ་གཞོན་པ་མཉམ་པ་ཟག་པ་མེད་
པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟ་འདི་
ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་
བར་བྱ་བ་སྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ཆོག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པས་དེའི་
བྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་
དེའི་དཔེ་མེད་པས་དེའི་བྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུ་གང་ཞེན། མདོར་
བསྡུ་ན་དབང་བཅུ་ལ་མཐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོ་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་
དངོས་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་གང་ཞེན། མདོར་བསྡུ་ན་སྟུལ་པ་རྣམས་པ་བཞི་
ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་སྟུལ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་
པ་རྣམས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་འཛུམ་བུའི་གླིང་གྲེ་བ་སྟག་བརྒྱར་ཅིག་ཅར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟུ་
སྟུལ་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྟུལ་
པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྟུལ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་སྟུལ་པ་རྣམས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མེད་
པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེན། དེ་ཡང་
རྣམས་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་མོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་གཏན་དུ་འཇུག་

བཤོ། །དེ་ལ་དེའི་མོད་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་
ཞིང་རྒྱལ་པར་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་
དེ་གཏན་དུ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མི་ཟད་ཅིང་བསམ་
གྲིས་མི་བྲལ་བ། འདིག་ཉེན་དེ་སྤྱིད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་
པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ལྗོག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་རྒྱལ་པ་གཉིས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་མོད་ལ་ལྗོག་པ་དང་། དེ་གཏན་ལྗོག་
པའོ། །དེ་ལ་དེའི་མོད་ལ་ལྗོག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཅིང་རྒྱལ་པར་
གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་མོད་ལ་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་
པས་ལྗོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་དེ་གཏན་ལྗོག་པ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱལ་ས་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་གནས་དང་བཅས་པ་གཏན་ཟད་པ་ལས་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་བསྟོད་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པར་སྒྲོད་པས་ཡིན་གྱི། བསྟོད་པ་དག་གིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསྟོད་པ་དག་གིས་གཡོ་བར་མཛད་དེ།
འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དག་བ་མི་སྒྲུ་མས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འདོད་ཆེན་
ཆུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་
ངོ་མཆར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པ་བྱེད་པ་བདག་
ཉིད་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ལ་ཕན་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ་ན་བསོད་ནམས་དབག་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་ལ་ཕན་གདགས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟ་
ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
མཆོད་པས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་སོ་གཉིས་དང་ལྷན་
པའི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བཞེད་པའི་དངོས་སོ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་བཞེད་པའི་དངོས་སོ་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
མཐའ་དག་དང་། ཇི་མ་མེད་པ་དག་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་ཅན་དང་། མཐུས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐའ་དག་གིས་ཤེས། འདི་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་། དག་གི་སྟོད་ལྷལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པས།
གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
དེའི་ཕྱིར་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཇི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། ཡོན་ཏན་
གྱི་ཇི་མ་ནི་བདུན་སོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ང་
རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། སེར་སྒྲུལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
ནི་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མངའ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་བདག་ལ་གཞན་དག་གིས་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་ཡོན་ཏན་དག་གིས་གཞན་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཆོལ་
བར་མི་མཛད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་བལྟ་བས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་མཛད་

བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་འདི་དག་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནམ་སྒྲོན་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡིད་
གཉིས་མི་མངའ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་གཞན་དག་དང་བསྐྱུན་ཅིང་
ཡོངས་སུ་འཇུག་པར་མི་མཛད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་
ན་རྒྱགས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་མི་ལྡན་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
དེ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཀྱན་ཏུ་
འཛིན་པའི་སེམས་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །རྗེ་ལྟར་མི་གཡོ་བས་ཤེས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་རྣམས་ནི་སྟུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྒྱལ་བ་དག་གིས་མི་
འཕྲོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ས་དང་། ལུ་དང་། མེ་དང་། ལྷུང་གིས་
མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་ཟད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མི་ཟད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་མི་གཡོ་བའོ། །རྗེ་
ལྟར་མི་མཉམ་པས་ཤེས། མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་ཆོགས་དག་གིས་སེམས་
ཅན་དག་པ་དང་མ་དག་པ་རྣམས་དང་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེས་ན་དེ་དག་མི་མཉམ་
པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་ཅན་གྱིས་ཤེས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
པའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་སྤངས་ནས། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་
སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེས་ན་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་མཐུས་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་སྒོན་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐབས་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་
པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་
འོས་ཡིན་ལ། ལྷ་རྣམས་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་ལྡན་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་
གང་ཞེས། རྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཆོས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་
སོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྟགས་ལས་ཤེས། ལྷ་རྣམས་ནི་བཟླར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་ཐ་
སྟངས་བྱར་མེད་པ་དང་། བྲག་པོ་ཆ་བྱད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྟེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་
བཟླ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཐེ་མེད་པ་དང་། བྲས་པ་དང་མ་བྲས་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ཁོ་ནའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟར་རྟགས་ལས་སྐྱབས་
ཀྱི་འོས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས། བཟླར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟངས་བྱར་ཡོད་པ་
དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆ་བྱད་མངའ་བའི་ཕྱིར་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་སྟེད་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱགས་ཐེ་
དང་བཅས་པ་དང་། བྲས་པ་དང་མ་བྲས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟགས་ལྡན་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཡང་
དག་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་བསྐྱེད་ས་
པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དང་།
པན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཉམ་པར་པན་པའི་

ཐུགས་མངའ་བ་དང་། རོ་བུར་དང་བཙུན་མོ་དང་སྤྲས་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་
ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་དབང་པོ་ཞི་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་
ཆོས་ངེས་པར་འགྲེལ་པར་མཛད་པས་སོ། ། རི་ལྷར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཤེས་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་དུལ་བ་
ཡིན་ལ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་ཡང་འོས་ཀྱི། ལྷ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་པས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྷར་
ལས་ལས་ཤེས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ལ་གནས་པར་མཛད་པའི་ཐོན་ལས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་ཐོན་
ལས་ཅན་ཡིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྒྱོད་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཆོ་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། ། རི་
ལྷར་ཆོས་ལས་ཤེས་ན། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སྦྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱེས་བྱའི་
བྱེད་པ་མེད་ན་ལྷ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་དམ་པོས་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛོལ་བར་མི་
འགྱུར་ལ། སྦྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་གྲུས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
འཛོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། ། རི་ལྷར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྲུ་ལས་ཤེས་ན། འདི་ལ་ལྷ་ཉིད་
ནི་ལྷ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་སམ། དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་པས་སམ། རྒྱ་མེད་པས་
འཛོལ་བར་འགྱུར་བྱང་ན། གཤམ་ཏེ་ལྷ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་
རང་གི་ལས་ཉིད་སྦྱབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་མེད་
པས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་

མོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་མཚོད་པས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོད་པ་ཉིད་དམ་ལྷ་ཉིད་
དམ་དེ་གཉི་ག་ཡིན་པར་འགྱུར་གང་ན། གལ་ཏེ་མཚོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་
མཚོད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ལྷ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བས་ལྷ་ཉིད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
ལོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ཉིད་གྱིས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ལྷ་མཚོད་པ་མེད་པར་ཡང་ལྷ་ཉིད་གྱིས་ལྷ་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། ལྷ་མཚོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་
གཉི་གས་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མཚོད་པས་པན་བཏགས་པའི་ལྷ་ཉིད་གང་སེམས་པར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལྷ་དེས་བསམ་པ་
རྣམས་པ་བདུན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། མཚོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་དང་། མོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་
དང་། དེ་ལ་མ་མོས་པ་རྣམས་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པའི་ལྷ་
ཉིད་ཁས་སྦངས་པ་དང་། འོངས་སྦྱོང་གིན་ཏུ་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པ་ཡང་དག་པར་
འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་འཛིག་པ་དང་། འཆི་
འཁོལ་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་པར་འགྱུར་ལོ། །རྣམས་པར་དག་པ་
ནི་བཞི་སྟེ། མིང་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། དག་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་རྣམས་པར་
དག་པ་དང་། ཉགས་རྣམས་པར་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཉགས་ནི་མཐུ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་
དང་། བྱུང་སྟོན་པ་དང་། གཏུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་མཛོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་པམ་
པར་བྱེད་པའོ། །རྗེ་ལྷར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པར་འདོགས་པ་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམས་ལས་མ་ཡིན་པར་

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་
གནས་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་
རྗེས་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་གར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀྱན་བརྟགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་
བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྒྱུ་པར་བསྟུ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་
དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་
ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་གར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་རབ་དུ་བྱུང་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་
བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་
ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ནང་ན་ཡང་མི་དམིགས། བྱི་རོལ་ན་
ཡང་མི་དམིགས། གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་
དང་། སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་འགགས་པ། མི་འགག་པ། འགག་པར་མི་འགྱུར་
བ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་འདི་ནི་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱིས་པས་བསྐྱེད་
པའི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱེ་བར་

འགྱུར་བ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་ཤིང་
ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་
ཤིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དབར་དུ་བསྐྱེད་བའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལྟེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་
ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆིག་
ཏུ་ཤུག་འདི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོང་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ།